

XI JINPING

ÇİN'İN YÖNETİMİ

XI JINPING
Çin'in Yönetimi

KAYNAK YAYINLARI

外文出版社
FOREIGN LANGUAGES PRESS

Kaynak Yayınları No: 879
ISBN: 978-605-182-049-1

1. Basım: Nisan 2017

Çeviride esas alınan eser:
Xi Jinping
The Governance of China
（习近平谈治国理政）

© 2014 Çeviride esas alınan İngilizce eserin telif hakları
Foreign Languages Press Co. Ltd.e aittir.

© 2017 Türkçe çeviri eserin telif hakları
Foreign Languages Press Co., Ltd. ve
Analiz Basım Yayın Tasarım Gıda Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir.

Eserin bütün hakları saklıdır. Bu eserin hiçbir kısmından yayınevinin yazılı izni olmaksızın ve yasalar tarafından açıkça izin verilmedikçe kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz. Bu eserin hiçbir kısmı yayınevinin yazılı izni olmaksızın ve yasalar tarafından açıkça izin verilmedikçe elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt, tarama veya başka herhangi bir yolla veya herhangi bir biçimde kopya edilemez, çoğaltılamaz; bir geri çağrı sisteminde saklanamaz; herhangi bir yolla başka bir yere iletilemez ve yayımlanamaz.

Baskı ve Cilt
Ertem Basım Yayın Dağıtım Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi
Başkent Organize Sanayi Bölgesi 22. Cadde No: 6
Malıköy - Temelli / ANKARA
Tel : 0312 640 16 23
Sertifika No: 26886

ANALİZ BASIM YAYIN TASARIM GIDA TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
Meşrutiyet Cad. 6/3 Beyoğlu 34435 İstanbul
www.kaynakyayinlari.com • iletisim@kaynakyayinlari.com
Tel: 0212 252 21 56-99 Faks: 0212 249 28 92

习近平

FOREIGN LANGUAGES PRESS'İN NOTU

2012 yılının Kasım ayında düzenlenen Çin Komünist Partisi (ÇKP) 18. Kongresi'nden bu yana, Genel Sekreteri Xi Jinping olan yeni dönem merkezi yönetim kadrosu, tüm parti ve bütün etnik gruplardan vatandaşlara önderlik ederek ilerleme yolunda ortaya çıkan zorluk ve engellere etkin bir biçimde karşı koydu, reform ve dışa açılma sürecini şaşmadan ve kararlılıkla derinleştirdi, devletin yönetim yapısı ile yönetim yetkinliğini modernleştirme inşâsını var gücüyle ilerletti. Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için büyük güç topladı ve Çin'in reform, dışa açılma ve modernleşme inşâsının yeni yolculuğunu başlattı. Çin halkı, ÇKP önderliğinde Çin'e Özgü Sosyalizme daha geniş bir perspektif kazandırmak için yoğun çaba harcamaktadır.

Çin, uluslararası toplumun dikkatini her geçen gün daha fazla üzerine çekiyor. Bütün dünya, ilerlemekte olan Çin'de nelerin değiştiğini ve bu değişimlerin dünyanın geri kalanı üzerinde nasıl bir etki yaratacağını merak ediyor.

ÇKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Çin Halk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı olarak Xi Jinping, devlet yönetimi hakkında bir dizi konuşma yaparak birçok yeni düşünce, görüş ve tespiti ifade etti, yeni tarihi koşullar altında parti ve ülkenin gelişmesiyle ilgili önemli teorik ve pratik konulara yönelik soruları yanıtladı ve ÇKP'nin yeni dönem merkezi yönetim kadrosunun devlet yönetimi anlayışını ve stratejilerini derli toplu bir biçimde ortaya koydu.

Uluslararası toplumun artan ilgisine yanıt vermek ve dünyanın geri kalanının Çin Hükümeti'nin benimsediği gelişme felsefesini, seçtiği gelişme yolunu ve izlediği iç ve dış politikaları daha yakından tanıyıp anlamasını sağlamak amacıyla; Çin Devlet Konseyi Basın Ofisi, ÇKP Merkez Komitesi Arşiv Araştırma Ofisi ve Çin Uluslararası Yayım Grubu, *Çin'in Yönetimi* adlı bu kitabı ortaklaşa hazırladı.

Xi Jinping'in 15 Kasım 2012 ile 13 Haziran 2014 tarihleri arasındaki belli başlı çalışmalarının bir derlemesi olan bu kitap; toplam 79 konuşma, söyleşi, konferans, demeç, talimat ve kutlama mesajı içeriyor. Kitap, uluslararası toplumun çağdaş Çin hakkında ilgi duyduğu belli başlı konuları temel alacak biçimde 18 bölümden oluşuyor. Her bölümdeki mevcut değerlendirmeler ise kendi içerisinde tarih sıralamasına göre yer aldı. Ayrıca okurun Çin'in sosyal sistemini, tarihini ve kültürünü daha iyi anlamasına yardımcı olmak için gerekli yerlere dipnotlar da eklendi.

Okurun, Xi Jinping'in gerek çalışma hayatını ve gerekse gündelik yaşamını daha yakından tanımasını sağlamak amacıyla -özellikle ÇKP 18. Kongresi'nden sonra çekilen- 45 fotoğrafı da kitapta yer almaktadır.

Foreign Languages Press

İÇİNDEKİLER

FOREIGN LANGUAGES PRESS'İN NOTU 9

BİRİNCİ BÖLÜM
ÇİN'E ÖZGÜ SOSYALİZM

Halkın Güzel Yaşama Özlemi
Mücadelemizin Hedefidir (15 Kasım 2012) 35
Çin'e Özgü Sosyalizmi Kararlılıkla Sürdürüp Geliştirmek İçin
ÇKP 18. Kongresi'nin Ruhunu Kavrayarak ve
Yaygınlaştırarak Uygulamalıyız (17 Kasım 2012) 39
Çin'e Özgü Sosyalizmi Şaşmadan ve
Kararlılıkla Sürdürüp Geliştirelim (5 Ocak 2013) 51
Mao Zedung Düşüncesi'nin
Yaşayan Ruhuna Bağlı Kalıp Uygulayalım (26 Aralık 2013) 55

İKİNCİ BÖLÜM
ÇİN RÜYASI

Yeniden Kalkınmayı Gerçekleştirmek
Çin Milletinin En Büyük Rüyasıdır (29 Kasım 2012) 63
12. Çin Ulusal Halk Meclisi'nin
İlk Genel Toplantı Konuşması (17 Mart 2013) 65
Rüyalar Sıkı Çalışmalarla Gerçek Olur (28 Nisan 2013) 71
Gençliğe Özgü Düşlerinizi Çin Rüyası'nda Gerçekleştirin (4 Mayıs 2013) 75
Çin Rüyası Yalnızca Çin Halkının Değil,
Bütün Dünya Halklarının Mutluluğuna Hizmet Eder (Mayıs 2013) 81
Yenilik Yaratmanın ve Rüyaları Gerçekleştirmenin
Tam Zamanı (21 Ekim 2013) 83
Çin Milletinin Yeniden Kalkınışı Bütün Çinlilerin
Ortak Rüyasıdır (6 Haziran 2014) 89

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KAPSAMLI VE DERİNLEMESİNE REFORM

Reform ve Dışa Açılma Sona Ermeksizin Devam Edecektir (31 Aralık 2012) 93
"ÇKP Merkez Komitesi'nin Reformun Kapsamlı Bir Biçimde Derinleştirilmesine İlişkin Bazı Önemli Konulardaki Kararı"yla İlgili Açıklamalar (9 Kasım 2013) 97
Düşüncelerimizi ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nın Ruhunda Birleştirelim (12 Kasım 2013) 117
Ne Kadar Zor Olursa Olsun Reformu İlerleteceğiz (7 Şubat 2014) 127
Çin'e Özgü Sosyalizm Sistemiyle Yönetim Yetkinliğimizi Sürekli Olarak Geliştirelim (17 Şubat 2014) 131

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
EKONOMİDE DEVAMLI VE SAĞLIKLI GELİŞME

Ekonomik Büyüme Şişmiş Değil Gerçekçi Olmalı (30 Kasım 2012) 137
Ekonominin Dışa Açılma Düzeyini Daha da Artıracağız (8 Nisan 2013) 139
Hem "Görünmez Elleri" Hem de "Görünen Elleri" İyi Kullanmalıyız (26 Mayıs 2014) 141
İnovasyona Dayalı Büyümeye Geçişi Hızlandıralım (9 Haziran 2014) 145
Enerji Üretimi ve Tüketimindeki Devrimi Hızlandıralım (13 Haziran 2014) 155

BEŞİNCİ BÖLÜM
HUKUK DEVLETİNİN İNŞÂSI

Mevcut Anayasanın Yürürlüğe Girmesinin 30. Yıldönümü Dolayısıyla Düzenlenen Kutlama Toplantısındaki Konuşma (4 Aralık 2012) 161
Hukuka Bağlı Devleti, Hükümeti ve Toplumu Geliştirelim (23 Şubat 2013) 169
Sosyal Eşitliği ve Adaleti Pekiştirerek Halkın Mutlu Yaşamını Güvence Altına Alalım (7 Ocak 2014) 173

ALTINCI BÖLÜM
GÜÇLÜ SOSYALİST KÜLTÜR ÜLKESİ

Halkı Bilgilendirme ve Aydınlatma Çalışmalarını Geliştirelim (19 Ağustos 2013) 195
Çin Rüyası'nın Gerçekleşmesine Güçlü Ahlaki Destek Sağlayalım (26 Eylül 2013) 201

Çin'in Kültürel Yumuşak Gücünü Artıralım (30 Aralık 2013) 203
Sosyalist Temel Değerleri Geliştirip Yaygınlaştıralım (24 Şubat 2014) 207
Gençler Sosyalist Değerleri Bilinçli Olarak Hayata Geçirmeli (4 Mayıs 2014) 211
Sosyalist Temel Değer Anlayışını Öğrenip Uygulamaya
Çocukluktan Başlayın (30 Mayıs 2014) 223

YEDİNCİ BÖLÜM
TOPLUMSAL REFORMLAR VE TAAHHÜTLER

Yoksulluğu Ortadan Kaldırarak Yoksul Bölgelerin
Kalkınmasını Hızlandıralım (29-30 Aralık 2012) 231
1.3 Milyar İnsana Daha Kaliteli ve Daha Adil Eğitim (25 Eylül 2013) 233
Konut Güvencesi ve Tedariki Sistemleri İnşâsını
Hızlandıralım (29 Ekim 2013) 235
Halkın Can Güvenliği Daima İlk Önceliğimiz Olmalı (24 Kasım 2013) 239
Çin'i Bir Sibergüce Dönüştürelim (27 Şubat 2014) 241
Milli Güvenliğin Bütünleştirici Bakış Açısı (15 Nisan 2014) 245
Ulusal Güvenlik ve Toplumsal Huzur Korunmalı (25 Nisan 2014) 247

SEKİZİNCİ BÖLÜM
EKOLOJİK UYGARLIK

Daha Güzel Bir Çin İçin Daha İyi Ekolojik Ortam Yaratalım (2 Nisan 2013) 253
Sosyalist Ekolojik Medeniyetin
Yeni Dönemine Doğru İlerleyelim (24 Mayıs 2013) 255
Gelecek Nesillere Mavi Gök,
Yeşil Toprak ve Duru Su Bırakalım (18 Temmuz 2013) 259

DOKUZUNCU BÖLÜM
MİLLİ SAVUNMADA MODERNLEŞME

Milli Savunma ve Ordu Yapılanmasını Güçlendirelim (16 Kasım 2012) 263
Milli Savunmayı ve Orduyu Güçlendirelim (8 ve 10 Aralık 2012) 267
Partinin Emrinde Muzaffer ve İdaresi İyi Olan
Bir Halk Ordusu Kuralım (11 Mart 2013) 269

ONUNCU BÖLÜM
BİR ÜLKE İKİ SİSTEM

Hong Kong, Makao ve Çin'in Ana Karasının Kaderleri Birdir
(20 Aralık 2012, 18 Mart 2013 ve 18 Aralık 2013) 273

Çin Milletinin Güzel Yarınlarını El Ele Vererek Yaratalım
(8 Nisan 2013 ve 6 Ekim 2013) 277
Tayvan Boğazı'nın İki Yakası Arasındaki İlişkilere
Çin Milletinin Çıkarları Açısından Yaklaşalım (13 Haziran 2013) 281
Çin Rüyası'nı Birlikte Gerçekleştirelim (18 Şubat 2014) 285
Tayvan Boğazı'nın İki Yakası Arasındaki İlişkilere
Ufuk Açma ve Milletimizi Yeniden Kalkındırma Görevini
Yerine Getirelim (7 Mayıs 2014) 291

ON BİRİNCİ BÖLÜM
BARIŞÇIL GELİŞME

Barışçıl Gelişme Yolunun Zeminini Sağlamlaştıralım (28 Ocak 2013) 295
Ortak Kazanç Sağlayan İşbirliği Yolunu
Ortaklaşa Keşfedelim (19 Haziran 2013 ve 19 Mayıs 2014) 299
Mantıklı, Koordineli ve Dengeli Nükleer Güvenlik Anlayışını İzleyelim
(24 Mart 2014) 301
Medeniyet İletişimle Çok Renklilik Kazanır,
Karşılıklı Öğrenmeyle Zenginleşir (27 Mart 2014) 307
Barışçıl Gelişme Yolunu İzlemek, Çin Halkının
Özgüven ve Öz İradesiyle Yaptığı Seçimdir (28 Mart 2014) 313

ON İKİNCİ BÖLÜM
BÜYÜK ÜLKELER ARASI İLİŞKİLERDE YENİ MODEL

Çağımızın Akımına Ayak Uydurarak Küresel Barışı ve
Gelişmeyi Destekleyelim (23 Mart 2013) 319
Çin ve ABD Arasında Büyük Ülkeler Arası
Yeni İlişki Modelini Kuralım (7 Haziran 2013) 327
Asya-Avrupa Kıtasında Bir Dostluk ve
İşbirliği Köprüsü Kuralım (1 Nisan 2014) 331

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KOMŞU ÜLKELERLE DİPLOMASİ

"İpek Yolu Ekonomik Kuşağı"nı Ortaklaşa İnşâ Edelim (7 Eylül 2013) 337
21. Yüzyılın "Deniz İpek Yolu"nu Ortaklaşa Kuralım (3 Ekim 2013) 341
Komşu Ülkelerle Diplomaside Dostluk, İçtenlik,
Karşılıklı Yarar ve Hoşgörü Anlayışı İzlemeliyiz (24 Ekim 2013) 345

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERLE İŞBİRLİĞİ

Sonsuza Kadar Güvenilir Dost ve İçten Ortak Olalım (25 Mart 2013) 351
Çin-Latin Amerika İlişkilerini Yeni Bir Düzeye Taşıyalım (5 Haziran 2013) 359
Çin-Arap İşbirliğini İpek Yolu Ruhuyla Derinleştirelim (5 Haziran 2014) 361

ON BEŞİNCİ BÖLÜM
ÇOK TARAFLI İLİŞKİLER

El Ele Vererek Ortak Gelişmeyi Gerçekleştirelim (27 Mart 2013) 383
Asya ve Dünyanın Güzel Yarınlarını Birlikte Yaratalım (7 Nisan 2013) 387
Açıklığa Dayalı Dünya Ekonomisini
Ortaklaşa Koruyup Geliştirelim (5 Eylül 2013) 393
"Shanghai Ruhu"yla Ortak Gelişmeyi Hızlandıralım (13 Eylül 2013) 397
Reform ve Dışa Açılmayla Asya-Pasifik Bölgesinin
Güzel Yarınlarını Birlikte Yaratalım (7 Ekim 2013) 401
Asya Güvenlik Anlayışı Oluşturarak Güvenlik İşbirliğinin
Yeni Geleceğini Ortaklaşa Yaratalım (21 Mayıs 2014) 411

ON ALTINCI BÖLÜM
HALKLA YAKIN BAĞ

Sadelik ve Tasarrufu Sıkıca Uygulayalım
Aşırılık ve Savurganlığa Karşı Çıkalım (17 Ocak ve 22 Şubat 2013) 421
Kitle Çizgisi ÇKP'nin Hayat ve Temel Çalışma Çizgisidir (18 Haziran 2013) 423
Kitle Çizgisinde Eğitim ve Pratik Kampanyası'nın
Yön Verici Düşüncesini ve Hedefini Doğru Anlayalım (18 Haziran 2013) 431
"Üç Sıkı ve Üç Sağlam" Üslubunu Oluşturup Geliştirelim (9 Mart 2014) 439

ON YEDİNCİ BÖLÜM
YOLSUZLUKLA MÜCADELE VE DÜRÜST YÖNETİM

Yetkileri Sistemin "Kafes"ine Kapatalım (22 Ocak 2013) 443
Yolsuzlukla Mücadele ve Dürüst Yönetim İnşâsında
Tarihten Akıl Alalım (19 Nisan 2013) 449
Parti Kültürü ve Dürüst Yönetim İnşâsıyla
Yolsuzlukla Mücadeleyi Derinleştirelim (14 Ocak 2014) 453

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM
ÇKP ÖNDERLİĞİ

Güzel Planı Çekiçle Çivi Çakmak Ruhuyla
Sonuna Kadar Uygulayalım (28 Şubat 2013) 459
Öğrenmekle Aydınlık Geleceği Yaratalım (1 Mart 2013) 461
Büyük Bir Ülkeyi Yönetmek
Küçük Bir Balığı Pişirmek Kadar Hassastır (19 Mart 2013) 469
Parti ve Halkın İhtiyaç Duyduğu
İyi Yöneticileri Yetiştirelim (28 Haziran 2013) 471

EKLER

"Halk Bizim Güç Kaynağımızdır"
ÇKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Xi Jinping'in Profili 483
Çin Rüyasının Savunucusu 484
"Halkı Kendi Ana Babamız Gibi Sevmeliyiz" 488
Uzak Görüşlü Lider 491
"Ancak Sağlam Çalışmalarla Öncü Olabiliriz" 494
"İyi Yaşamak İsteyen, Başkaların İyi Yaşamasına da İzin Vermelidir" 498
Temiz ve Dürüst Aile 499

DİZİN 505

1972 yılında "Eğitimli genç" olarak çalıştığı Sha'anxi eyaletinin bir köyünden anne babasını ziyaret etmek için Beijing'e dönerken.

1977 yılında Tsinghua Üniversitesi'nde öğrenciyken (sağda).

1979 yılında Merkezi Askeri Komisyon Genel İdari Ofisi'nde görev yaparken.

1983 yılında Hebei eyaletine bağlı Zhengding ilçesinde İlçe Parti Komitesi Sekreterliği görevi sırasında cadde üzerine bir masa yerleştirerek vatandaşlardan görüş ve öneri alırken.

Xiamen Belediye Başkan Yardımcısı olarak yurtdışında incelemelerde bulunurken.

1989 yılında Fujian eyaletine bağlı Ningde bölgesinde Parti Komitesi Sekreterliği görevi sırasında vatandaşlarla birlikte tarlada çalışırken.

1 Aralık 1995 günü Minhou ilçesinde Minjiang Nehri'nin kıyı setini sele karşı güçlendirme çalışmalarına katılırken. O tarihte Fujian Eyaleti Parti Komitesi Sekreter Yardımcısı ve Fuzhou Şehri Parti Komitesi Sekreteri'ydi.

2007 yılının Ocak ayında Zhejiang eyaletine bağlı Qingyuan ilçesinin Pingdu kasabasında yer alan bir huzurevine yaptığı ziyaret sırasında yaşlılar için yemek pişirirken. O dönemde Zhejiang Eyaleti Parti Komitesi Sekreteri'ydi.

2007 yılının Eylül ayında Shanghai şehrinin Minhang semtinde yer alan Qiyin Okulu'nda işitme engelli çocuklarla sohbet ederken. O dönemde Shanghai Şehri Parti Komitesi Sekreteri'ydi.

2008 yılının Ocak ayında Guizhou eyaletinde meydana gelen kar fırtınası ve don afetinden zarar gören Tongren bölgesindeki bir köyde, Tong etnik grubundan Tang Zhaowei adlı vatandaşı ziyaret ederken. O dönemde ÇKP Merkez Komitesi Siyasi Bürosu Daimi Üyesi ve Sekreterya Üyesiydi.

2012 yılının Şubat ayında Çin Cumhurbaşkanı Yardımcısı olarak ABD'ye yaptığı ziyaret kapsamında İowa'da 27 yıl önce tanıştığı Amerikalı dostlarıyla buluşması.

2012 yılının Şubat ayında Çin Cumhurbaşkanı Yardımcısı olarak İrlanda'ya yaptığı ziyaret sırasında Gaelic Atletik Derneği'nde şut çekerken.

1989 yılının Eylül ayında eşi Peng Liyuan'la birlikte.

Fujian eyaletinin merkezi Fuzhou'da kızıyle birlikte bisikletle gezerken.

Babası Xi Zhongxun, eşi Peng Liyuan ve kızıyle birlikte.

Annesi Qi Xin'le birlikte yürüyüş esnasında.

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇİN'E ÖZGÜ SOSYALİZM

Halkın Güzel Yaşama Özlemi Mücadelemizin Hedefidir*

(15 Kasım 2012)

Basın ve yayın organlarından değerli basın mensubu dostlarımız,

Çin Komünist Partisi (ÇKP) 18. Kongresi boyunca tüm dünyaya geniş kapsamlı haberler vererek Çin'in sesini duyurdunuz. Kongre sekreteryası adına size içten teşekkürlerimizi sunuyorum.

Biraz önce yapılan ÇKP 18. Merkez Komitesi 1. Genel Kurulu'nda partimizin yeni dönem merkez yönetim kadrosu seçildi. Ben Merkez Komitesi Genel Sekreterliği'ne seçildim. Partimizin yeni seçilen merkez yönetiminin bütün üyeleri adına, bize olan güvenleri için partimizdeki bütün yoldaşlarımıza teşekkür ediyor, bu güvene layık olup görevimizi tümüyle yerine getirmek için elimizden geleni yapacağımıza söz veriyorum.

Gerek parti üyelerimizin güveni ve gerekse de Çin'deki tüm etnik kökenlerden halkımızın büyük umutları bizler için sonsuz bir teşvik kaynağıdır. Üzerimize düşen büyük sorumluluğun bilincindeyiz.

Bu büyük sorumluluk, milletimize olan sorumluluktur. Bizim milletimiz, büyük bir millettir. Çinliler beş bin yılı aşan medeniyet tarihleriyle insanlığın ilerlemesine inkâr edilemez katkılarda bulunmuştur. Yakınçağ ile birlikte milletimiz büyük acılar çekmiş, tarihte eşi görülmemiş büyük bir tehlikeyle karşı karşıya kalmıştır. O dönemden itibaren sayısız yüce gönüllü Çinli, milletinin yeniden kalkınma davası uğruna büyük mücadeleler vermiş, ancak hepsi başarısızlıkla sonuçlanmıştı. 1921 yılındaki kuruluşundan itibaren ÇKP, Çin halkına önderlik ederek büyük fedakârlıkla çetin mücadeleler vermiş, yoksul ve geri kalmış eski Çin'i müreffeh ve güçlü olma yolunda her geçen gün daha ileriye giden yeni bir Çin haline dönüştürmüş ve Çin ulusunun yeniden kalkınışı için tarihte benzeri

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu Daimi Üyeleri'nin katılımıyla düzenlenen basın toplantısında yaptığı konuşmanın bir bölümüdür.

görülmemiş aydınlık ufku açmıştır. Bizim sorumluluğumuz, tarihin verdiği görevi devralıp tüm partiye ve bütün etnik gruplardan halkımıza önderlik ederek, Çin milletinin yeniden kalkınma davasını, birlik ve beraberlik içerisinde gerçekleştirmek uğruna mücadeleye devam etmek, böylece Çin milletinin kendi gücüne dayanarak dünya milletleri arasında daha kararlı ve güçlü bir biçimde ayakta durmasını sağlamak ve insanlık için yeni ve daha büyük katkılarda bulunmaktır.

Bu büyük sorumluluk, halkımıza karşı sorumluluğumuzdur. Bizim halkımız, büyük bir halktır. Uzun tarih süreci içerisinde Çin halkı, çalışkanlığıyla, cesaretiyle ve zekâsıyla bütün etnik grupların barış ve kardeşlik içinde bir arada yaşadığı güzel bir ortak yurt kurmuş, zamana karşı dinamizmini yitirmeyen seçkin bir kültür yaratmıştır. Yaşam sever halkımız, daha iyi eğitimi, daha sağlam işi, daha yüksek geliri, daha güvenilir sosyal güvenceyi, daha kaliteli sağlık hizmetini, daha rahat yaşam ortamını ve daha güzel çevreyi arzular, çocuklarının da daha iyi yetiştirilmelerini, daha iyi işe sahip olmalarını ve daha iyi koşullarda yaşamalarını diler. Halkımızın güzel yaşama özlemi, mücadelemizin hedefidir. İnsanoğlu her türden mutluluğu, ancak çalışarak ve alınteri dökerek yaratabilir. Bizim sorumluluğumuz, tüm partiye ve bütün etnik gruplardan halkımıza önderlik ederek, düşünceyi daha da özgürleştirmek, birlik ve beraberlik içerisinde reform ve dışa açılmayı sürdürmek, üretici güçleri kurtuluşa kavuşturarak geliştirmek, vatandaşların üretimde ve yaşamda karşılaştıkları sıkıntıları giderek ortak refah yolunda şaşmadan, kararlılıkla ilerlemektir.

Bu büyük sorumluluk, aynı zamanda partimize karşı bir sorumluluktur. Bizim partimiz, kendini halka hizmet etmeye adamış bir siyasi partidir. Halkımıza önderlik ederek kazandığı ve tüm dünyanın dikkatini üzerinde toplayan başarılardan dolayı partimizle gurur duymamız için her türlü sebep vardır. Ancak gurur duymakla birlikte, kesinlikle kendini beğenmiş değiliz ve asla geçmişteki şöhretimizin üzerine yatmayız. Yeni durumda, bir dizi ciddi sorunla karşı karşıya olan partimizde acilen üstesinden gelinmesi gereken birçok mesele vardır. Özellikle bazı parti üyeleri ve yöneticilerinde görülen yolsuzluk, halktan kopma, formalitecilik ve bürokratizm gibi sorunları yok etmek için her türlü çabayı harcamalıyız. Tüm parti, tetikte olmalıdır.

"Demiri Döven, Demirden Sert Olmalı"

Bizim sorumluluğumuz, partimizin bütün üyeleriyle birlikte, partinin kendi davranışlarını denetlemesi ve sıkı disiplinle kendi kendini yönetmesi ilkesini kararlılıkla izleyerek, parti içerisinde öne çıkan sorunları etkili bir biçimde çözmek, çalışma tarzını öze ilişkin bir biçimde düzeltmek, halkla daha iç içe olmak ve böylece partimizin daima Çin'e Özgü Sosyalizm davasının güçlü liderlik çekirdeği olmasını sağlamaktır.

Halk, tarihin yaratıcısıdır. Halk, gerçek kahramandır. Halkımız güç kaynağımızdır. Şunu çok iyi biliyoruz: Bireylerin gücü sınırlıdır, ancak on binlerce birey, kale gibi gönül birliği içerisinde olduğu takdirde, üstesinden gelinemez hiçbir sıkıntı olmaz. Her bireyin çalışma süresi sınırlıdır, ancak halka hizmet etmeye adamanın sınırı yoktur. Bizim sorumluluğumuz dağlardan ağır, davamız çetin, yolumuz uzun. Dolayısıyla halkla her zaman gönül birliği içerisinde olmalı, onların mutluluğunu ve acısını paylaşmalı, onlar için gece gündüz çalışmalı, tarihin ve halkın beklentilerine layık olmak için elimizden geleni yapmalıyız.

Çin'in dünyayı, dünyanın da Çin'i daha fazla tanıma ihtiyacı vardır. Temennim, değerli basın mensuplarının Çin ile bütün dünya ülkelerinin birbirini daha iyi tanıyıp anlamaları için çaba harcamaya devam ederek daha fazla katkıda bulunmalarıdır.

Çin'e Özgü Sosyalizmi Kararlılıkla Sürdürüp Geliştirmek İçin ÇKP 18. Kongresi'nin Ruhunu Kavrayarak ve Yaygınlaştırarak Uygulamalıyız*

(17 Kasım 2012)

ÇKP 18. Kongresi'nin siyasi raporunda, yeni tarihi koşullarda orta halli refah toplumu inşâsının kapsamlı bir biçimde tamamlanması,[1] sosyalist modernleşme sürecinin hızlandırılması ve Çin'e Özgü Sosyalizmin inşâsında yeni zaferlerin kazanılması yönünde muhteşem bir tablo çizildi. Bu, partimizin bütün etnik gruplardan vatandaşlara önderlik ederek Çin'e Özgü Sosyalizm yolunda ilerlemeye devam etmek ve orta halli refah toplumu inşâsını kapsamlı bir biçimde tamamlamak yönündeki siyasi deklarasyonu ve eylem programıdır, bizlerden oluşan yeni dönem merkezi yönetim kadrosunun çalışmalarına da ışık tutacaktır. ÇKP Merkez Komitesi, 18. Kongre'nin ruhunu büyük bir ciddiyetle kavrayarak ve yaygınlaştırarak uygulamak yönünde talimat vermiş bulunuyor. Bütün kademelerdeki parti komiteleri, bu talimatı derinlemesine uygulamalıdır.

18. Kongre'de, Çin'e Özgü Sosyalizm bayrağının yüksekte taşınmasına ve Çin'e Özgü Sosyalizmin -ÇKP ve Çin halkının 90 yıldan uzun süren çetin mücadelesi, eseri ve birikiminin temel meyvesi olması nedeniyle- daha fazla değerli sayılıp ısrarla savunularak durmadan zenginleştirilmesi gerektiğine vurgu yapıldı. Aynı zamanda, Partimizin bütün üyelerinin Çin'e Özgü Sosyalizmin

---

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu Çalışma Grubu'nun ilk toplantısındaki konuşması.

1 ÇKP 18. Kongresi'nde orta halli refah toplumu inşâsının 2020 yılında kapsamlı bir biçimde tamamlanması yönünde büyük bir hedef öngörüldü. Bu hedefin esas içeriği şunları kapsıyor: Ekonomi devamlı ve sağlıklı bir biçimde geliştirilerek gayrisafi yurtiçi hasıla ile kişi başına düşen milli gelir, 2010 yılına nispetle iki katına çıkarılacak, halkın demokrasisi sürekli olarak genişletilecek, kültürel yumuşak gücü gözle görülür bir biçimde artırılacak, halkın yaşam düzeyi kapsamlı bir biçimde yükseltilecek, kaynak tasarrufu sağlayan ve çevreyle dost olan toplumun inşâsında önemli aşama kaydedilecek.

kurallarını yılmadan keşfedip uyması, partimizin dinamizmiyle ülkemizin gelişmesini sağlayan güç kaynağını daima koruması ve Çin'e Özgü Sosyalizmin ufkunu genişletmek için çaba harcaması çağrısında bulunuldu. Şunu söyleyebiliriz: Çin'e Özgü Sosyalizmi kararlılıkla sürdürerek daha ileriye taşımak, ÇKP 18. Kongresi'nde kabul edilen siyasi raporun ana çizgisidir. Bu çizgiye her zaman sıkı sıkıya bağlı kalıp, Çin'e Özgü Sosyalizmi kararlılıkla sürdürerek daha ileriye taşımalıyız. Ancak böylelikle, 18. Kongre'nin ruhunu daha kapsamlı bir biçimde öğrenebilir, daha derinlemesine kavrayabilir ve daha gönüllü bir biçimde uygulayabiliriz.

Bu noktayı neden vurguluyorum? Çünkü partimizin ve ülkemizin geçmişteki bütün pratiği, Çin'in ancak ve ancak sosyalizmle kurtarılabileceğini, Çin'in gelişmesinin de ancak ve ancak Çin'e Özgü Sosyalizm'le gerçekleşebileceğini kanıtlamıştır. Ancak ve ancak Çin'e Özgü Sosyalizm bayrağı altında tüm partiye ve ülkemizde yaşayan bütün etnik gruplardan vatandaşlara önderlik ederek, ÇKP'nin kuruluşunun 100. yılı olan 2021 yılında orta halli refah toplumu inşâsını tamamlayabileceğiz. Yeni Çin'in kuruluşunun 100. yılı olan 2049 yılında da müreffeh, güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu bir sosyalist çağdaş ülke kurabileceğiz ve böylece Çin halkı ve milletinin daha mutlu ve güzel yarınlarını yaratabileceğiz.

ÇKP 18. Kongresi'nin ruhunu Çin'e Özgü Sosyalizmi kararlılıkla sürdürüp geliştirmek çerçevesinde kavrayarak ve yaygınlaştırarak uygularken ve teoriyi pratiğe dönüştürürken, şu konulara büyük özen göstermemiz gerektiğini düşünüyorum:

Her şeyden önce Çin'e Özgü Sosyalizmin partimiz ve halkımızın uzun süren pratikte elde ettikleri esas sonuç olduğunu anlamalıyız. Çin'e Özgü Sosyalizm, reform ve dışa açılmayla başlatılmış, aynı zamanda partimizin uzun süren mücadelesinin temeline dayanarak kurulmuş, partimizin birkaç kuşak yönetim kadrosunun tüm partiye ve halka önderlik ederek bin bir zorluğun üstesinden gelip ve her türlü bedel ödeyip sürdürdüğü arayışların sonucunda belirlenmiştir. Partimiz, halktan güç alarak Çin halkının ve Çin milletinin kaderini temelli olarak değiştirmiş, yakınçağdan sonra Çin'in içeride kargaşa ve dışarıda tecavüzle karşılaştığı, yoksul ve zayıf olduğu makûs talihine bir daha geri dönmemek üzere son vermiş, Çin milletinin sürekli gelişip güçlendiği ve yeniden kalkınmayı hedeflediği destansı ilerleyişini yine bir daha geri dönülmez bir biçimde başlatmış ve böylelikle sahip olduğu beş bin yıldan uzun mazisiyle Çin'in yepyeni bir çehreyle dünya milletleri arasında dimdik ayakta durmasını sağlamıştır.

Bizler, parti tarihimizin üç kuşak merkez yönetim kadrosu ile genel sekreteri Yoldaş Hu Jintao[2] olan ÇKP Merkez Komitesi'nin Çin'e Özgü Sosyalizm için yaptıkları katkıları hafızalarımızda ebediyen taze tutmalıyız. Çekirdeği Yoldaş Mao

2 Hu Jintao: 1942 yılında dünyaya geldi. ÇKP Merkez Komitesi Genel Sekreterliği, Çin Halk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı, ÇKP Merkez Askeri Komisyon Başkanlığı, Çin Halk Cumhuriyeti Merkez Askeri Komisyon Başkanlığı görevlerinde bulundu. Bilimsel Gelişme Görüşü'nün esas mimarıdır.

Zedung[3] olan partimizin ilk kuşak merkez yönetim kadrosu, Çin'e Özgü Sosyalizm inşâsının yeni dönemde başlatılmasına paha biçilmez tecrübe, teorik birikim ve maddi altyapı hazırlamıştı. Çekirdeği Yoldaş Deng Xiaoping[4] olan partimizin ikinci kuşak merkez yönetim kadrosu, Çin'e Özgü Sosyalizmi başarıyla başlatmıştı. Çekirdeği Yoldaş Jiang Zemin[5] olan partimizin üçüncü kuşak merkez yönetim kadrosu, Çin'e Özgü Sosyalizmi 21. yüzyıla başarıyla taşımıştı. Yeni yüzyıl ile başlayan yeni dönemde, genel sekreteri Hu Jintao olan Merkez Komitesiyse yeni tarihi başlangıcında Çin'e Özgü Sosyalizmi kararlılıkla sürdürerek geliştirdi. Hiç şüphesiz Çin'e Özgü Sosyalizm, birkaç kuşak ÇKP'linin ülküsünü ve arayışlarını, yüce ruhlu sayısız insanın rüyasını ve özlemini, yüz milyonlarca insanın mücadelesini ve fedakârlığını içinde barındırmaktadır. O, yakınçağdan bu yana Çin toplumunun gelişmesinin mutlak seçimi ve Çin'in gelişmesinin ve istikrarının tek yoludur.

Gerçekler, Çin'e Özgü Sosyalizmin, ÇKP ve Çin halkının beraberliğinin, ilerleyişinin ve zaferinin bayrağı olduğunu kanıtlamıştır. Orta halli refah toplumu inşâsını tamamlamak, sosyalist modernleşmeyi hızlandırmak ve Çin milletinin yeniden büyük kalkınışını gerçekleştirmek için, bu büyük bayrağı daima yüksekte tutarak Çin'e Özgü Sosyalizmi şaşmadan ve kararlılıkla sürdürüp geliştirmemiz şart. ÇKP 18. Kongresi'nde bütün parti üyelerinden Çin'e Özgü Sosyalizm yoluna, teorisine ve sistemine olan özgüvenin sağlamlaştırılmasının istenmesinin nedeni de budur.

İkincisi, Çin'e Özgü Sosyalizmin yol, teori ve sistemden oluştuğunu derinlemesine anlamalıyız. ÇKP 18. Kongresi'nde Çin'e Özgü Sosyalizmin yolunun, teorisinin ve sisteminin bilimsel içeriğine ve bu üçlü arasındaki ilişkiye açıklık getirdi. Aynı zamanda şunlara da vurgu yapıldı: Çin'e Özgü Sosyalizm yolu, hedefe ulaşmanın yöntemidir. Teori, uygulamaların rehberidir. Sistem ise temel güvencedir. Bu üçlü, Çin'e Özgü Sosyalizm pratiğinde bütünleşiyor. Bu ise, Çin'e Özgü Sosyalizmin en göze çarpan özelliğidir.

Bu özetleme, şunu ifade ediyor: Çin'e Özgü Sosyalizm, uygulama, teori ve sistemin bütünüdür. Başarılı olan uygulamalar teoriye dönüşür, doğru teori de yeni uygulamalara rehberlik eder, aynı zamanda uygulamada başarılı sonuçlar getirmiş olan çizgi ve politikalar da hiç vakit kaybetmeden parti ve devletin

3 Mao Zedung (1893-1976): Marksist, Çin Proletarya Devrimcisi, strateji uzmanı, kuramcı, ÇKP ile Çin Halk Kurtuluş Ordusu ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin esas kurucusu, Çin halkının önderi, Mao Zedung Düşüncesi'nin esas kurucusudur.

4 Deng Xiaoping (1904-1997): Marksist, Çin Proletarya Devrimcisi, devlet adamı, askeri strateji uzmanı, usta diplomat, ÇKP ile Çin Halk Kurtuluş Ordusu ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin seçkin lideri, Çin'in sosyalist reform, dışa açılma ve modernleşme inşâsının baş mimarı, Deng Xiaoping Teorisi'nin esas kurucusudur.

5 Jiang Zemin: 1926'da dünyaya geldi. ÇKP Merkez Komitesi Genel Sekreterliği, Çin Halk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı, ÇKP Merkez Askeri Komisyon Başkanlığı ve Çin Halk Cumhuriyeti Merkez Askeri Komisyon Başkanlığı görevlerinde bulundu. "Üç Temsil Düşüncesi"nin esas kurucusudur.

sistemi haline getirilir. Dolayısıyla Çin'e Özgü Sosyalizmin özelliği, yolunda, teorisinde ve sisteminde, aynı zamanda hedefe ulaşmanın yolu, uygulamaların rehberi ve temel güvence arasındaki bağlantıda ve bu üçlünün Çin'e Özgü Sosyalizmin muhteşem pratiğinde birleşmesinde kendini göstermektedir. Çağdaş Çin'de, Çin'e Özgü Sosyalizmi kararlılıkla sürdürüp geliştirmek, gerçek anlamda sosyalizmde ısrar etmenin ta kendisidir.

Çin'e Özgü Sosyalizm yolu, ülkemizin sosyalist modernleşmesini gerçekleştirmenin ve halkımıza güzel yaşam kazandırmanın tek yoludur. Çin'e Özgü Sosyalizm yolunda, ekonomi inşâsı merkez olarak benimsenirken, ekonomi, siyaset, kültür, toplum ve ekolojik medeniyet inşâsı eşgüdüm içinde ilerletilir. Dört Temel İlke'de[6] ısrar edilirken, reform ve dışa açılma kararlılıkla sürdürülür; toplumsal üretici güçler durmadan özgürleştirilip geliştirilirken, bütün vatandaşların ortak refahı adım adım gerçekleştirilir, insanların kapsamlı gelişmesi sağlanır.

Çin'e Özgü Sosyalizm Teorisi, Marksizm'in[7] Çin'deki yerelleşmesinin en yeni sonucudur. Bu teori, Deng Xiaoping Teorisi,[8] "Üç Temsil Düşüncesi"[9]

6 "Dört Temel İlke", sosyalizm yolunda, halkın demokratik diktatörlüğünde, ÇKP'nin liderliğinde ve Marksizm-Leninizm ve Mao Zedung Düşüncesi'nde ısrar etmeyi içermektedir. "Dört Temel İlke", Çin devletinin temeli ve ÇKP ile Çin'in var olup gelişmesinin siyasi köşe taşıdır.

7 Marksizm, Karl Marx ve Friedrich Engels'in öncülük ettikleri, bilimsel dünya görüşü, toplumsal ve tarihsel gelişme kavramı, proletarya devrim teorisi, sosyalizm ve komünizm inşâsı teorisinden oluşan kapsamlı ve bilimsel bir kuramlar sistemidir. Bu sistemli kavramlar, işçi sınıfı ile siyasi partilerinin teorik altyapısı ve yön verici düşüncesidir. 1840'lı yıllarda ortaya çıkan Marksizm, kapitalizmdeki çatışmaların alevlenmesi ve işçi hareketlerinin gelişmesinin ürünü olup, belli başlı üç parçadan oluşmuştur. Bunlar, Marksist Felsefe, Politik Ekonomi Bilimi ve Bilimsel Sosyalizm Kuramı'dır. Kapitalizmin tekelleşme aşamasına, yani emperyalizm dönemine girdiği 19. yüzyılın sonları ile 20. yüzyılın başları arasındaki dönemde Vladimir Lenin, Rusya'daki proletarya devrimi ve sosyalizm inşâsında elde edilen deneyimleri özetlemekle Marksizm'i yaratıcı bir ruhla geliştirerek yeni bir aşamaya taşımıştı. Bu da Leninizm aşamasıydı. ÇKP, kurulduğu ilk günden itibaren Marksizm-Leninizm'i kendi bayrağına yazarak, Marksizm-Leninizm'in temel ilkelerini yaratıcı bir ruhla Çin'deki devrimci mücadelesinde, sosyalizm inşâsında ve reformda uygulamış, Marksizm-Leninizm'i zenginleştirerek geliştirmiş ve Marksizm'in Çin'deki yerelleşmiş teorik meyveleri olan Mao Zedung Düşüncesi ile Çin'e Özgü Sosyalizm teori sistemini oluşturmuştur. Mao Zedung Düşüncesi ve Çin'e Özgü Sosyalizm teori sistemi, Marksizm-Leninizm'in hem devamı hem de çağın şartlarına uygun bilimsel bir kuram sistemi durumundadır.

8 Deng Xiaoping Teorisi, Çin'e Özgü Sosyalizm teori sisteminin önemli bir parçası olup, ÇKP'ye yön veren düşüncelerden biridir. Deng Xiaoping Teorisi'nde, Çin gibi ekonomi ve kültür açısından görece geri kalmış bir ülkede sosyalizmin nasıl inşâ edilip sağlamlaştırılacağı ve geliştirileceği konusundaki bir dizi temel soruya ilk kez sistematik yanıt getirilmiştir. Bu teorinin esas kurucusu, Deng Xiaoping'di.

9 "Üç Temsil Düşüncesi", Çin'e Özgü Sosyalizm teori sisteminin önemli parçası olup ÇKP'ye yön veren düşüncelerden biridir. Bu önemli düşüncede, ÇKP'nin Çin'deki ilerici üretici güçlerin gelişme taleplerini, ilerici kültürün gelişme yönünü ve en geniş halk kitlesinin temel çıkarlarını daima temsil etmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bu düşüncenin başlıca kurucusu, Jiang Zemin'di.

ve Bilimsel Gelişme Görüşü'nden[10] oluşmaktadır, Marksizm-Leninizm[11] ve Mao Zedung Düşüncesi[12] ile de sürdürüp geliştirme ve varis olup yenilik kazandırma ilişkisi içerisindedir. Marksizm-Leninizm ve Mao Zedung Düşüncesi'nden asla vazgeçmemeliyiz, vazgeçtiğimiz anda temelimizi yitirmiş olacağız. Aynı zamanda, ülkemizin reform, dışa açılma ve modernleşme inşâsında karşılaşılan sorunlara ve yapmakta olduğumuz işlere odaklanıp, Marksizm Teorisi'ni uygulamaya, yüz yüze olduğumuz sorunlara teorik çözüm üretmeye ve yeni uygulamalara girişerek yeni gelişmeler elde etmeye ağırlık vermeliyiz. Çağdaş Çin'de Çin'e Özgü Sosyalizm Teorisi'nde ısrar etmek, gerçek anlamda Marksizm'de ısrar etmenin ta kendisidir.

Çin'e Özgü Sosyalizm sisteminde, özlü siyasi sistem[13] ve temel siyasi sistem[14] ile temel ekonomik sistem[15] ve diğer bütün alanlardaki yapısal mekanizmalardan oluşan somut sistemler arasında, devlet kademesindeki demokratik sistem ile toplumun taban demokrasisi sistemi arasında ve ÇKP'nin liderliği ile halkın kendi efendisi olması ve hukuk devleti ilkesi arasındaki entegrasyona büyük önem verilir. Çin'in koşullarına uygun olan bu sistem, Çin'e Özgü Sosyalizmin özelliklerini ve üstünlüklerini toplu halde ortaya koyduğu gibi, Çin'in gelişmesinin temel yapısal güvencesini de oluşturmaktadır.

---

10 Bilimsel Gelişme Görüşü, Çin'e Özgü Sosyalizm teori sisteminin önemli parçası olup ÇKP'ye yön veren düşüncelerden biridir. Bu görüşte, öncelik gelişme, çekirdek her şey insan için anlayış, temel talep kapsamlı, koordineli ve sürdürülebilir kalkınma, temel yöntem de bütüncül yaklaşımdır. Bu düşüncenin esas kurucusu Hu Jingtao idi.

11 Marksizm-Leninizim, Marksizm ve Leninizm'e verilen ortak addır. Bkz. 7 no.lu dipnot.

12 Mao Zedung Düşüncesi, ÇKP'nin uzun yıllardan beri üzerinde ısrar ettiği temel yön verici düşüncedir. Mao Zedung Düşüncesi, baş temsilcisi Mao Zedung olan ÇKP'lilerin Marksizm'in temel ilkelerine dayanarak Çin'deki devrim ve yapılanma pratiğinde elde ettiği deneyimlerin teorik özetidir; doğruluğu Çin'in devrimi ve yapılanması konusunda uygulamalarla kanıtlanmış teorik ilke ile bilimsel düşünce sistemidir ve ÇKP'nin kolektif zekâsının ürünüdür.

13 Özlü siyasi sistem, Halk Meclisi Sistemi'dir. Halk Meclisi, Çin Halk Cumhuriyeti'nin devlet yönetiminin örgütleniş biçimidir. Halk tarafından seçilen temsilcilerle oluşturulan Ulusal Halk Meclisi ile değişik kademelerdeki yerel halk meclisleri, halkın devlet yetkisini kullandığı organlar olma özelliğini taşır. Ulusal Halk Meclisi, Çin devletinin en yüksek yetki organı olup, anayasayı düzeltme ve değiştirme, yasama ve devletin belli başlı konularında karar verme yetkileriyle donatılır. Yerel halk meclisleri ise, yerel yönetimlerin yetki organları olup, anayasa ve yasalarca verilen yetki sınırı içerisinde bulunduğu bölgedeki önemli konularda karar verir.

14 Temel siyasi sistem, ÇKP liderliğindeki çok partili işbirliği ve siyasi danışma sistemi, etnik bölgesel özerklik sistemi ve mahalli özyönetim sisteminden oluşur. ÇKP liderliğindeki çok partili işbirliği ve siyasi danışma sistemi, ÇKP ile bütün demokratik partiler ve partisizler arasında siyasi konularda istişarelerin yapıldığı bir düzenlemedir. Etnik bölgesel özerklik sistemi, devletin yönetimi altında, azınlık etnik grupların toplu halde yaşadığı yörelerde bölgesel özerklik uygulanarak kurulan özerk yönetim organlarıyla özerklik hakkını kullanmalarını güvence altına alan bir sistemdir. Mahalli özyönetim, vatandaşların devlet yönetimi ile toplumsal yönetime katılım biçimidir. Şehirlerde ve kırsal kesimlerde yerleşim birimlerine göre kurulan mahalli komiteler veya köy komiteleri, mahalli özyönetimin örgütleniş biçimleridir.

15 Temel ekonomik sistem, esasını kamu mülkiyetinin oluşturduğu, diğer değişik mülkiyetlerin de bir arada geliştiği bir ekonomik düzenlemedir.

Şunu da görmeliyiz ki Çin'e Özgü Sosyalizm kendine has özelliklere sahip olan yüksek verimli bir düzen olmakla birlikte, olgunlaşmış ve son şeklini almış mükemmel bir sistem değildir. Çin'e Özgü Sosyalizm davası durmadan geliştiğine göre, Çin'e Özgü Sosyalizm sisteminin de sürekli olarak daha sağlıklı hale getirilmesi gerek. Deng Xiaoping, 1992 yılında ülkenin güney kesiminde incelemelerde bulunurken şunları söylemişti: "Korkarım ancak 30 yıl sonra her alanı kapsayan daha olgun ve daha oturmuş bir sistem oluşturabileceğiz."[16] ÇKP 18. Kongresi'nde de sistem inşâsına öncelik verilerek sosyalist siyasi düzenin üstünlüğünün tümüyle kendini göstermesinin sağlanması gereğine vurgu yapıldı. Biz, pratiğe dayalı teorik ilerlemelerle yapısal yeniliklere güç katmakta ısrar etmeli, mevcut sistemi sürdürüp daha sağlıklı hale getirmeli, ihtiyaçlara göre vakit kaybetmeden yeni düzenlemeler belirleyip kapsamlı, sağlıklı, kurallı ve etkili bir sistemler düzenini oluşturmalı ve böylece her alandaki sistemin daha olgun ve daha oturmuş hale getirilerek Çin'e Özgü Sosyalizmin yeni zaferlere ulaşması için daha etkili kurumsal güvence sağlamalıyız.

Üçüncüsü, Çin'e Özgü Sosyalizmin genel dayanağını, planını ve görevini derinlemesine anlamalıyız. ÇKP 18. Kongresi'nde, Çin'e Özgü Sosyalizm inşâsının genel dayanağının sosyalizmin ilk aşaması,[17] genel planının "Beşli Yapılanma",[18] genel görevinin de sosyalist modernleşmenin ve Çin milletinin yeniden büyük kalkınışının gerçekleştirilmesi olduğu belirtildi. Bu özetleme, kısa, öz ve anlamlıdır. Bu yeni özetlemeyi derinlemesine anlayarak içeriğini iyi kavramak, Çin'e Özgü Sosyalizmin ruhunu ve esasını anlamamız için yardımcı olacaktır.

Genel dayanağa vurgu yapılmasının nedeni, sosyalizmin ilk aşamasında bulunmanın Çin'in esas gerçeği olmasıdır. Her koşulda ve her alanda reform ve kalkınmayı ilerletirken bu esas gerçekten yola çıkmalıyız. Yalnızca ekonomik yapılanmada değil, siyasi, kültürel, toplumsal ve ekolojik yapılanmalarda da bu esas gerçekten yola çıkmalı; yalnızca ekonomimizin boyutu küçükken değil, büyüdükten sonra da bu esas gerçeği unutmamalı; yalnızca uzun vadeli plan yaparken değil, günlük çalışmalarda da bu esas gerçeği hafızamızda taze tutmalıyız. ÇKP'nin sosyalizmin ilk aşamasındaki temel çizgisi, partimiz ve ülkemiz için hayat çizgisidir. Uygulamalarda "Bir Merkez, İki Temel Nokta"da[19]

16 Deng Xiaoping, "Wuchang, Shenzhen, Zhuhai ve Shanghai'daki Konuşmalardan Alıntılar", *Deng Xiaoping'in Seçme Eserleri*, c.3, Halk Yayınevi, 1993, s.372.

17 Sosyalizmin ilk aşaması, Çin'in sosyalist toplumunun belirli bir dönemidir, Çin'in geri kalmışlıktan adım adım kurtularak sosyalist modernleşmeyi ilk etapta gerçekleştirme sürecini kasteder. Üretim unsurlarındaki özel mülkiyet sisteminin sosyalist dönüşümünün tamamlandığı 1950'li yıllarda başlayan bu aşama, sosyalist modernleşmenin ilk etapta gerçekleşmesiyle noktalanacaktır ve en az 100 yıl sürmesi tahmin edilmektedir.

18 "Beşli Yapılanma", Çin'e Özgü Sosyalizm inşâsının genel planıdır ve ekonomi, siyaset, kültür, toplum ve çevre yapılanmalarını kapsar.

19 "Bir Merkez, İki Temel Nokta", ÇKP'nin sosyalizmin ilk aşamasındaki temel çizgisinin esas içeriğidir. Bir merkez, ekonomik yapılanma, iki temel nokta ise Dört Temel İlke ile reform ve dışa açılmada ısrar etmedir.

daima ısrar etmeliyiz, ne "Bir Merkez"den sapmalı ne de "İki Temel Nokta"yı ihmal etmeliyiz. Çin'e Özgü Sosyalizm yönündeki ortak ülküyü hayata geçirmeyi uzun vadeli bir hedef olan komünizme ulaşmakla bütünleştirerek, sosyalizmi terk etmeyi öngören bütün yanlış düşüncelere kararlılıkla karşı çıkmalı, içinde bulunduğumuz aşamayı aşan yanlış görüş ve politik önlemleri bilinçli olarak düzeltmeliyiz. Ancak böylelikle, ne kendimizi sebepsiz yere aşağı göreceğiz ne de kendimize aşırı güven duygusuna kapılacağız; Çin'e Özgü Sosyalizmi yeni zaferlere sağlam adımlarla taşıyacağız.

Genel plana vurgu yapılmasının nedeni, Çin'e Özgü Sosyalizmin kapsamlı olarak gelişen sosyalizm olmasıdır. Bizim en önemli görevimiz, ülkemizi iyi yönetmek ve ulusumuzu kalkındırmaktır. Partimiz, Çin'deki ilerici üretici güçlerin gelişme talebini daima temsil etmeli, bütün gücümüz ekonomik yapılanmaya odaklanmalı, ekonomiyi sürekli olarak geliştirirken siyasi, kültürel, toplumsal ve ekolojik yapılanmaları eşgüdüm içinde ilerletmeliyiz. Çin'in ekonomik ve toplumsal gelişmesine ve derinleşmesine paralel olarak, ekolojik yapılanmanın rolü ve etkisi de gün geçtikçe kendini göstermektedir. Ekolojik yapılanma, ÇKP 18. Kongresi'nde belirlenen genel planda yer almakla daha net bir stratejik öneme sahip oldu. Böylece ekolojik yapılanmanın, ekonomik, siyasi, kültürel ve toplumsal yapılanmaların her yönüne, bütün sürecine dahil edilmesi kolaylaşacak. Bu da partimizin uygulama ve düşünce açısından sosyalizm inşâsının kuralını daha derinlemesine kavramasından doğan önemli bir başarıdır. Bu genel plana bağlı kalarak, modernleşme inşâsını her alanıyla uyumlu bir biçimde ilerletmeli, üretim ilişkisi ile üretici güçler ve üstyapı ile ekonomik altyapı arasındaki uyumu pekiştirmeliyiz.

Genel göreve vurgu yapılmasının nedeni, partimizin kuruluş gününden itibaren Çin milletinin yeniden büyük kalkınışını gerçekleştirmek şeklindeki tarihi görevi üstlenmiş olmasıdır. Partimizin halka önderlik ederek devrim, yapılandırma ve reform yapmasının amacı, Çin halkının zenginleşmesini, ülkemizin güçlenmesini ve büyük Çin milletinin yeniden kalkınışını gerçekleştirmektir. Modernleşmenin "Üç Aşamalı Strateji"si[20] doğrultusunda zengin, güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu sosyalist modern ülke inşâ etmek, ÇKP'nin ve ülkemizin sosyalizmin ilk aşaması boyunca verecekleri mücadelenin hedefidir. Partimizin kutsal görevi, reform ve dışa açılmanın esas amacı ve ülkemizin mücadele hedefinin hepsi, bu genel göreve odaklanmakta ve bu genel görevde

20 "Üç Aşamalı Strateji", Çin'in modernleşmeyi üç aşamadan geçerek gerçekleştirmesini öngören stratejidir. 1987'de yapılan ÇKP 13. Kongresi'nde ortaya koyulan bu stratejiye göre, 1980'li yılların sonuna kadar geçen ilk aşamada, gayrisafi yurtiçi hasıla 1980 yılındakinin iki katına çıkarılarak vatandaşların yiyecek ve giyecek sorunu giderilecek; 20. yüzyılın sonuna kadar geçen ikinci aşamada, gayrisafi yurtiçi hasıla bir kat daha artarak halkın yaşamı orta halli refah seviyesine gelecek; 21. yüzyılın ortalarına kadar sürecek olan üçüncü aşamada, kişi başına düşen milli gelir orta düzeyli gelişmiş ülkelerin seviyesine yükseltilecek, halkın yaşamı görece müreffeh olacak ve modenleşme ilk etapta gerçekleşecek.

toplanmaktadır. Bu göreve sıkı sıkıya bağlı kalarak kuşaktan kuşağa şaşmadan ve kararlılıkla çaba harcamalıyız.

Partimiz, hangi dönemde olursa olsun, hep halkımızın iradesine ve davamızın ihtiyacına göre güdüleyici gücü yüksek olan mücadele hedeflerini ortaya koyup halka önderlik ederek mücadele vermiştir. ÇKP 18. Kongresi'nde de ulusal ve uluslararası ortamlarda meydana gelen yeni değişimlere, ekonomimizde ve toplumumuzdaki yeni gelişmeler ile vatandaşlarımızın yeni beklentilerine göre, orta halli refah toplumunun kapsamlı inşâsının içeriği daha da zenginleştirildi ve mükemmelleştirildi, politik açıdan daha net bir yön veren, kalkınmada karşılaşılan zorlu sorunların çözümünde daha isabetli olan ve halkın iradesine daha iyi cevap veren yeni hedefler ortaya koyuldu. Bu hedefler, ÇKP 16. Kongresi'nde orta halli refah toplumunun kapsamlı bir biçimde inşâ edilmesi yönünde belirlenen hedefler ve 17. Kongre'de orta halli refah toplumu inşâsının kapsamlı olarak gerçekleştirilmesi yönünden belirlenen hedefleri tamamladığı gibi, Çin'e Özgü Sosyalizm davasının genel planıyla da bağdaşmaktadır. Partimizin bütün üyeleri ile bütün vatandaşlar, gönül birliği içerisinde yoğun çaba harcayarak ve yenilik yaratarak ilerlemeli, orta halli refah toplumu inşâsının kapsamlı bir biçimde tamamlanması, reform ve dışa açılmanın da kapsamlı bir biçimde derinleştirilmesi yönünde ortaya koyulan hedefler doğrultusunda mücadele etmeliler.

Dördüncüsü, Çin'e Özgü Sosyalizmde yeni zaferlere ulaşmak yönündeki temel talepleri derinlemesine anlamalıyız. ÇKP 18. Kongresi'nde yeni tarihi koşul altında Çin'e Özgü Sosyalizm davasında yeni zaferlere ulaşmak için yerine getirilmesi gereken talepler ifade edildi. Bu temel talepler, partimizin temel teorisi, çizgisi, programı ve deneyimine dayanılarak ve geçtiğimiz 60 yılı aşkın sürede sosyalizm inşâsının ve özellikle Çin'e Özgü Sosyalizm inşâsının uygulamaları özetlenerek belirlendi. Bunlar, komünist parti iktidarının, sosyalizm inşâsının ve insanlık toplumunun gelişmesinin kurallarını yansıtan öze ilişkin taleplerdir, aynı zamanda partimizin Çin'e Özgü Sosyalizmin kurallarını kavrama gücünün yeni bir seviyeye ulaştığının da göstergesidir.

18. Kongre'de ifade edilen temel talepler, Çin'e Özgü Sosyalizm davasının yeni tarihi yolculuğunda yeni zaferlere nasıl ulaşılacağı yönündeki temel sorulara yanıt vermektedir. Çin'e Özgü Sosyalizm yüz milyonlarca insanın davası olduğuna göre, halkın kendisinin ve ülkenin efendisi olma hakkına daha güçlü güvence sağlamalıyız. Toplumsal üretici güçlerin özgürleştirilip geliştirilmesi Çin'e Özgü Sosyalizmin esas görevi olduğuna göre, ekonomik yapılanmaya odaklanarak, insan için, kapsamlı, eşgüdümlü ve sürdürülebilir bilimsel gelişmeyi gerçekleştirmeliyiz. Reform ve dışa açılma Çin'e Özgü Sosyalizmi geliştiren tek yol olduğuna göre, reform ve yenilik yaratma ruhunu ülke yönetiminin her halkasında uygulayarak sosyalist düzenimizin sürekli olarak kendi kendini

geliştirip mükemmelleştirmesini sağlamalıyız. Eşitlik ve adalet Çin'e Özgü Sosyalizmden doğan bir talep olduğuna göre, bütün vatandaşların ortak mücadelesi ile ekonomik ve toplumsal gelişme temelinde sosyal adaletin ve eşitliğin güvence altına alınması için büyük önem taşıyan mekanizmaları oluşturmaya hız vererek, sosyal adalet ve güvence sistemini adım adım kurmalıyız. Ortak refah Çin'e Özgü Sosyalizmin esas ilkesi olduğuna göre, bütün vatandaşların kalkınmanın meyvelerinden daha fazla ve daha eşit olarak pay almasını sağlayarak ortak refaha doğru sağlam adımlarla ilerlemeliyiz. Toplumsal uyum Çin'e Özgü Sosyalizmin doğasında olan bir özellik olduğuna göre, birleştirilebilecek bütün güçleri bir araya toplayarak uyuma hizmet eden unsurları azami dereceye çıkarmalı, toplumdaki yenilik yaratma dinamizmini artırarak halkımızın huzur ve mutluluk içinde yaşamasını, toplumumuzun huzur ve düzen içinde olmasını, ülkenin de uzun vadeli olarak istikrarlı ve güvenli kalmasını güvence altına almalıyız. Barış ve gelişme Çin'e Özgü Sosyalizmin mutlak seçimi olduğuna göre, dışa açılmaya, işbirliğine ve ortak kazanca dayalı gelişme yolunu kararlılıkla izleyerek bütün ülkelerin ortak çıkarlarını genişletmeli, kalıcı barışa ve ortak refaha dayalı uyumlu bir dünyanın oluşum sürecini hızlandırmalıyız. Çin Komünist Partisi, Çin'e Özgü Sosyalizm davasının komuta merkezi olduğuna göre, partimizin liderliğini pekiştirerek daha iyi hale getirmeli, genel düzene hâkim olup bütün taraflar arasında eşgüdümü sağlayan merkez rolünü tümüyle harekete geçirmeliyiz.

ÇKP 18. Kongresi'nde ifade edilen temel talepler, ülkemizin ekonomik ve toplumsal gelişmesinde öne çıkan sorunlara, reform derinleşirken ve ekonomik gelişme modelinin değişmesine hız verilirken karşılaşılan zorluklara ve yöneticilerle vatandaşları yakından ilgilendiren yakıcı sorunları yanıtlamaya, orta halli refah toplumunun inşâsı için tayin edici bir nitelik taşıdığı bu aşamada reform, gelişme, istikrar, iç ve dış politika, milli savunma, parti ile devlet ve ordunun yönetimine yön vermektedir. Bu temel talepler, hem üretici güçler ile üretim ilişkisini hem de ekonomik altyapı ile üstyapıyı, hem Çin'e Özgü Sosyalizm davasını hem de partinin yeniden yapılanmasını, aynı zamanda ulusal ve uluslararası gelişmelerin koordinasyonunu doğrudan ilgilendirmektedir. ÇKP 18. Kongresi'nde bütün alanlar için belirlenen plan ve düzenlemeler, bu temel taleplere göre yapılmıştır, aynı zamanda bu talepleri de yansıtmaktadır. Bu talepleri doğru bir biçimde algıladığımız zaman, daha fazla güç toplayarak ve zorlukları aşarak bilimsel gelişmeyi hızlandırabileceğiz, toplumsal uyumu pekiştirebileceğiz, halkın yaşam seviyesini yükseltmeye ve mutluluğunu artırmaya devam edebileceğiz, böylelikle çağımızın verdiği şanlı ve zorlu görevi yerine getirebileceğiz.

Beşincisi, partimizin Çin'e Özgü Sosyalizm davasındaki güçlü liderlik konumunun neden her daim sağlanması gerektiğini tam olarak anlamalıyız. ÇKP 18.

Kongresi'nde partimizin halka önderlik ederek gönül birliği içerisinde orta halli refah toplumu inşâsını kapsamlı bir biçimde tamamlama, sosyalist modernleşmeyi ileriye taşıma ve Çin milletinin yeniden büyük kalkınışını gerçekleştirme görevini üstlendiği vurgulandı. Partimiz güçlü ve halkla iç içe olduğu takdirde, ülkemiz refaha ve istikrara kavuşabilecek, halkımız da mutlu ve huzurlu biçimde yaşayabilecektir. Gelişen koşul, ilerleyen dava ve halkın beklentileri, reformcu ve yenilikçi bir ruhla parti inşâsının yeni büyük projesini kapsamlı bir biçimde hızlandırarak partiyi bilimsel olarak yapılandırma kabiliyetimizi kapsamlı bir biçimde yükseltmemizi gerektirmektedir. Bu nedenle ÇKP 18. Kongresi'nde yeni koşullar altında partiyi bilimsel olarak yapılandırma seviyesinin kapsamlı bir biçimde yükseltilmesi için genel talep ve görevler belirlendi. Partimizin bütün üyeleri, bunları derinlemesine öğrenerek ve kavrayarak tek tek yerine getirmelidir.

ÇKP 18. Kongresi'nde partimizin yapılanmasına ilişkin olarak ifade edilen genel talepler, bir Marksist siyasi partinin doğasında olan ilericiliği sürdürüp pekiştirmek yönünde 90 yılı aşkın bir süredir devam eden parti geleneği doğrultusunda, aynı zamanda dünyada, ülkemizde ve partimizde meydana gelen yeni değişimlere göre belirlendi. Geçtiğimiz yıllarda parti yapılanmasının yeni büyük projeyi kapsamlı bir biçimde ilerleterek iktidar yetkinliğimizi büyük ölçüde artırdık, ilericiliğimizin doğasını ve saflığını pekiştirerek koruduk, liderliğimizi de güçlendirip daha iyi hale getirdik. Bununla birlikte, ülkemizde ve dünyadaki yeni gelişmeler ile üstlendiğimiz tarihi görevler karşısında, liderlik ustalığımız, devlet yönetme kabiliyetimiz ve örgütsel yapılanmamız ile parti üyelerimizin ve yöneticilerimizin vasıfları, yetenekleri ve çalışma tarzları henüz beklenilen düzeyin çok altındadır. Özellikle yeni koşullar altında parti yapılanmasının güçlendirilip daha yüksek seviyeye taşınması konusunda "Dört Büyük Sınav"[21] ve "Dört Tehlike"[22] ile karşı karşıya bulunduğumuz için, daha sıkı disiplin uygulama ve parti içi yönetimi güçlendirme görevimiz her zamankinden daha ağır ve acil bir durumdadır. Bütün parti üyelerimiz, ivedilik ve sorumluluk duygularını pekiştirerek, parti yapılanmasına ilişkin genel taleplerin doğrultusunda liderlik ustalıklarını ve yönetim kabiliyetlerini artırmalı, yolsuzluk ve yozlaşmayla mücadele ve riske karşı koyma yeteneklerini geliştirmelidirler. Ancak böylelikle partimiz, dünyada derin değişimlerin yaşandığı bir süreçte her zaman çağımızın ilk sırasında ilerleyebilecek, iç ve dış risk ve sınavlara karşılık vermek sürecinde her zaman tüm ülke halkının manevi güç merkezi konumunda yer alabilecek, Çin'e Özgü Sosyalizmin kararlılıkla sürdürülerek geliştirilmesi sürecinde daima güçlü liderlik merkezi olmaya devam edebilecek.

21 "Dört Büyük Sınav"dan kasıt, iktidarı sürdürme, reform ve dışa açılmayı ilerletme, piyasa ekonomisini uygulama ve uluslararası ortamdaki değişimlere yanıt vermektir.

22 "Dört Tehlike"yle, eylemsizlik, yeteneksizlik, halktan kopukluk, yolsuzluk ve diğer olumsuzluklar kastediliyor.

Komünist düşünceye güven ve komünizme kesin bağlılık tüm komünistlerin yaşamlarının temelidir. Marksizm'e olan güveni ve sosyalizm ile komünizme olan bağlılığı, bir komünistin siyasi ruhu ve her türlü sınavdan başarıyla geçmenin güç kaynağıdır. Deyim yerindeyse, ülkü ve bağlılık, bir komünist için manevi "kalsiyum" niteliğindedir. Ülküsü ve bağlılığı yitirilmiş veya sarsılmış bir komünist, ruhsal olarak "kalsiyum yetersizliği"ne düşüp "osteomalazi" hastalığına yakalanmış olacaktır. Gerçek yaşamımızda bazı parti üyelerinde ve yöneticilerinde görülen yanlış davranışlar, temelde inanç yokluğu ve ruhsal şaşkınlıktan kaynaklanıyor. Dolayısıyla bütün parti üyelerimiz, ÇKP 18. Kongresi'nde alınan kararlar doğrultusunda, Bilimsel Gelişme Görüşü başta olmak üzere, Çin'e Özgü Sosyalizm teorisini derinlemesine öğrenip uygulamalı, partili olma bilincini sağlamlaştırarak ahlak ve davranış açısından örnek oluşturmalı, Çin'e Özgü Sosyalizmin gerçekleştirilmesi yönündeki ortak hedefe ulaşmak için yorulmadan çaba harcamalılar.

Parti ile halk ve yöneticiler ile sıradan vatandaşlar arasındaki sıkı bağı sürdürmek, partimizin yenilmezliğinin temelidir. Bir siyasi partinin de bir iktidarın da geleceği ve kaderi, sonuçta halkın iradesine bağlıdır. Eğer halktan koparak halkın desteğini kaybedersek, önünde sonunda başarısızlığa uğrarız. Dolayısıyla yeni koşullar altında vatandaşlarla ilişkilerde ortaya çıkan yeni özellik ve ihtiyaçlara ayak uydurarak, halkı örgütleme, onlarla yakın iletişim kurma, onları eğitme ve onlara hizmet etme çalışmalarını sağlıklı bir biçimde yürütmeliyiz. Vatandaşların sesine alçakgönüllülükle kulak vererek ve onların denetimini içtenlikle kabul ederek daima halktan biri olmalı, onların mutluluğu için çalışmalı, parti ile halk arasındaki sıkı bağı daima koruyarak halkla gönül birliği içinde, iyi günlerde de kötü günlerde de hep onların yanında olmalıyız. Onların ihtişamlı pratiğinden esin ve güç alarak, onların iradesine uygun olan, sıkıntılarını gideren ve yaşamlarına yarayan işler yapmalı, onların çıkarlarını zedeleyen davranışları düzeltmeliyiz. ÇKP 18. Kongresi'nde, tüm partide esas konusu halka hizmet ve temiz yönetim olan Kitle Çizgisinde Eğitim ve Pratik Kampanyası'nın[23] derinlemesine başlatılması öngörüldü. ÇKP Merkez Komitesi, bu konuda uygulama planı belirleyecek, bütün kademelerdeki parti komiteleri de bu planı sağlıklı bir biçimde yürüterek, vatandaşların en çok şikâyet ettiği

23 Kitle Çizgisinde Eğitim ve Pratik Kampanyası, ÇKP 18. Kongresi'nden sonra, partinin ilericiliği ve saflığını korumak amacıyla tüm parti içerisinde başlatılan ve esas içeriği halka hizmet ve dürüst yönetim olan eğitim ve pratik kampanyasıdır. Başta ilçe düzeyi ve daha üst düzeylerdeki yönetim organları, yönetim kadroları ve yöneticiler olmak üzere, bütün parti üyelerine Marksist kitle anlayışıyla ÇKP'nin kitle çizgisi yönünde eğitim vermeyi amaçlayan kampanya, vatandaşların en çok şikâyet ettiği formalitecilik, bürokratizm, hazcılık ve savurganlık gibi sorunları çözmeyi hedefliyor. 2013 yılının ikinci yarısında başlatılan kampanya, partinin üst kademesi ve tabanı olmak üzere iki bölüm halinde yürütülüyor.

sorunları çözmek için var güçle çalışmalı, böylece kampanyadan somut sonuçlar elde edilmesini güvence altına almalılar.

Yolsuzlukla mücadele ederek dürüst siyaseti pekiştirmek ve parti yapısını sağlıklı tutmak, partimizin her zaman ısrar ettiği net bir siyasi duruştur. Sağlıklı bir parti kültürü ve temiz yönetim, vatandaşların ve yöneticilerin dikkatini daima çeken önemli bir siyasi konudur. "Solucanlar yalnızca çürük yerlerde ürer."[24] Son yıllarda bazı ülkelerde uzun sürede birikmiş olan sorunlar halkın isyan etmesine, toplumsal çalkantı yaşanmasına ve hükümetin devrilmesine yol açtı. Bunun çok önemli bir nedeni de yolsuzluğun yaygın olmasıydı. Sayısız gerçek, yolsuzluk sorununun artarak yaygınlaşmasının önünde sonunda bir partinin veya bir devletin yıkımına yol açacağını göstermiştir! Buna karşı hepimiz çok uyanık olmalıyız! Son yıllarda partimizde ortaya çıkan, parti disiplinini ve devlet hukukunu ciddi bir biçimde çiğneyen olaylar, tam anlamıyla bir rezaletti. Vahim siyasi sonuçlar doğuran bu olaylar, herkesi şoke etti. Bütün kademelerdeki parti komitelerimiz yolsuzluğa karşı net ve kararlı bir tavır sergilemeli, yolsuzlukla daha bilimsel yöntemlerle etkili bir biçimde mücadele ederek yöneticilerin namuslu, yönetimlerin dürüst ve siyasetin temiz olmasını güvence altına almalı ve böylece komünistlerin siyasi namusunu daima korumalıdır. Her kademedeki yöneticiler, özellikle üst düzey yöneticiler, partimizin dürüstlük kuralına kalpten uymalı, bir yandan kendisine sıkı öz disiplini uygulamalı, diğer yandan da ailesini ve yanındaki çalışanları eğiterek dizginlemeli. Kamu yetkisinin kişisel amaçla kullanılmasına ve ayrıcalık aranmasına asla izin verilmemelidir. Parti disiplinine ve devlet hukukuna aykırı olan her türlü davranış, hiç acımadan, sert bir biçimde cezalandırılmalıdır.

ÇKP 18. Kongresi'nde, Çin'e Özgü Sosyalizmi geliştirmenin uzun vadeli ve zorlu bir tarihi görev olduğuna dikkat çekilerek, kendimizi birçok yeni özellik taşıyan büyük mücadeleye hazırlanmamız gerektiğine işaret edildi. Bütün parti üyelerimiz daha kararlı bir inançla, daha büyük çaba harcayarak, Çin'e Özgü Sosyalizm davasını şaşmadan ve kararlılıkla sürdürüp öncü bir ruhla ileriye taşımalı, Çin'e Özgü Sosyalizm uygulamalarını ve teorisini ulusumuzun ve çağımızın özelliklerini katarak geliştirmeli, ülkemizde yaşayan bütün etnik gruplardan vatandaşlara liderlik ederek orta halli refah toplumu inşâsının kapsamlı bir biçimde tamamlanması için belirlenen bütün hedeflere ulaşmalı, böylelikle modernleşmenin inşâsını hızlandırma, vatanın bütünlüğünü yeniden sağlama ve dünya barışını koruyarak ortak gelişmeyi hızlandırma şeklindeki üç tarihi görevi yerine getirmelidir. Bu, tarihin bizim kuşak komünistlere verdiği büyük bir görevdir, bizler bütün zekâmızı ve gücümüzü buna adamalıyız.

24 Su Shi, "Xiang Yu ve Fan Zeng Üzerine". Su Shi (1036-1101), Su Dongpo olarak da bilinir, Kuzey Song Hanedanlığı döneminde yaşamış olan tanınmış şair, ressam ve kaligrafi ustası.

Çin'e Özgü Sosyalizmi Şaşmadan ve Kararlılıkla Sürdürüp Geliştirelim*

(5 Ocak 2013)

Yol meselesi, partimizin ve davamızın geleceğini ve başarılıp olup olmayacağımızı doğrudan ilgilendiren bir konudur. Yol, partimiz için hayat demektir. Çin'e Özgü Sosyalizm, Bilimsel Sosyalizm'in[1] teorik kuralı ile Çin toplumunun gelişmesinin tarihi kuralının entegrasyonu olup, Çin topraklarında kök salmış olan, Çin halkının iradesini yansıtan, Çin'in ve çağımızın gelişmesinden doğan ihtiyaçlara yanıt veren Bilimsel Sosyalizm'dir; orta halli refah toplumu inşâsını kapsamlı bir biçimde tamamlayan, sosyalist modernleşmeyi hızlandıran ve Çin milletinin yeniden kalkınışı yönündeki büyük davayı gerçekleştiren tek yoldur.

Partimizin bütün üyeleri, Deng Xiaoping Teorisi, "Üç Temsil Düşüncesi" ve Bilimsel Gelişme Görüşü ışığında, Çin'e Özgü Sosyalizmi şaşmadan ve kararlılıkla sürdürüp geliştirmeliler. Marksist gelişme anlayışında ve pratiğin hakikati test eden tek ölçüt olmasında ısrar etmeli, tarihin girişken ve yaratıcı özelliğini harekete geçirmeliyiz. Dünyanın, ülkemizin ve partimizin değişen ve değişmeyen olgularını net bir biçimde kavramalı, dağı yol açarak, nehri de köprü kurarak aşma ruhunu her zaman koruyarak kararlı ilerleyişimizi ve cesurca arayışlarımızı sürdürmeli, gerçek yaşamda ve vatandaşların düşüncesinde acil çözüm bekleyen sorunları analiz ederek yanıtlamak için gerekli cesarete ve yeteneğe

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Kongresi'nin ruhunu öğrenip uygulamak konusunda ÇKP Merkez Komitesi'nin yeni üyeleri ile yedek üyelerinin katıldığı seminerde yaptığı konuşmanın özetidir.

1 Bilimsel Sosyalizm, geniş anlamda Marksizm'in bütün düşünce sistemi, dar anlamda ise Marksizm'i oluşturan üç parçadan biri olup proletarya devrimci hareketlerinin niteliğini, koşullarını ve olağan hedeflerini araştıran bir bilim dalıdır. Bilimsel Komünizm olarak da bilinir. Bilimsel Sosyalizmden genellikle kasıt, dar anlamlı olanıdır. Karl Marx ve Friedrich Engels tarafından 1840'lı yıllarda ortaya atılan Bilimsel Sosyalizm, kapsamlı bir teori sistemidir ve şu temel amaçları taşımaktadır: Özel mülkiyeti yok ederek kamu mülkiyeti sistemi uygulama, üretici güçleri geliştirerek toplumda azami zenginlikte maddi varlık yaratma, planlı ekonomi uygulayarak ticari üretimi ve parayla alışverişi ortadan kaldırma, emeğe göre dağıtım ilkesini uygulama, sosyal sınıfları ve sınıflar arası uçurumu gidererek devletlerin adım adım kendiliğinden yok olup özgür bireylerin topluluğuna dönüşmesini sağlama.

sahip olmalı, reform ve dışa açılmayı derinleştirmeye, yeni keşif, buluş ve ilerleme elde etmeye, teori, uygulama ve sistemde yenilik yaratmaya durmadan devam etmeliyiz.

ÇKP 18. Kongresi'nin ruhunu, Çin'e Özgü Sosyalizmin kararlılıkla sürdürülüp geliştirilmesi şeklinde özetleyebiliriz. Yoldaş Deng Xiaoping'in Çin'e Özgü Sosyalizmin inşâ edilmesi görüşünü ilk kez dile getirmesinden bu yana 31 yıl geçti. Deng Xiaoping'in öncülük ettiği Çin'e Özgü Sosyalizm, Çin gibi ekonomi ve kültür alanlarında görece geri kalmış bir ülkede sosyalizmin nasıl inşâ edileceği ve sosyalizmin nasıl sağlamlaştırılarak geliştirileceğine dair bir dizi temel soruyu ilk kez sistemli bir biçimde yanıtladı, yeni bir bakış açısıyla Marksizm'i devralıp geliştirdi, Marksizm'e yeni bir perspektif kazandırarak sosyalizm anlayışını bilimsel bir yeni seviyeye taşıdı.

Çin'e Özgü Sosyalizm, sosyalizmden başka bir kavram değildir. Dolayısıyla sosyalizmin temel ilkelerinden vazgeçilmemelidir, vazgeçildiği an sosyalizmden ayrılınmış olunur. Bir ülkede hangi öğretinin uygulanacağı, bu öğretinin söz konusu ülkenin karşı karşıya olduğu tarihsel sorunları çözüp çözemeyeceğine bağlıdır. Tarih ve gerçekler, Çin'i ancak ve ancak sosyalizmin kurtarabileceğini, Çin'in gelişmesinin de ancak ve ancak Çin'e Özgü Sosyalizm'le mümkün olabileceğini gösterdi. Bu, tarihin kanısı ve halkın tercihidir. Çin'e Özgü Sosyalizmin sürekli olarak gelişmesine paralel olarak, sistemimiz de giderek olgunlaşacak, sosyalist sistemimizin üstünlükleri kendini daha fazla gösterecek, yolumuz da gittikçe genişleyecektir. Biz, yolumuz, teorimiz ve sistemimiz hakkında böylesine bir özgüven içinde olmalı, "Binbir darbeye karşı kırılmaz, doğu, batı, güney, küzey, rüzgâr nereden gelirse gelsin, dimdik ayakta kalır"[2] şiirinde tarif edilen bambu gibi sağlam durmalıyız.

Partimizin halka önderlik ederek sürdürdüğü sosyalizm inşâsı, reform ve dışa açılmanın öncesi ve sonrası olmak üzere iki tarihsel döneme ayrılır. Birbiriyle bağlantılı, ancak aralarında önemli ayrım bulunan bu iki dönemin özünde, ÇKP'nin halka önderlik ederek sosyalizmi inşâ etmek yönünde sürdürdüğü uygulama ve arayışlar yatmaktadır. Çin'e Özgü Sosyalizm, reform ve dışa açılmanın uygulandığı yeni tarihsel dönemde yaratılmıştır, bununla birlikte Yeni Çin'de kurulmuş olan sosyalizmin temel sistemine ve 20 yıldan fazla süren yapılanma çalışmalarının temeline de dayanmaktadır. Bu iki dönem, sosyalizm inşâsıyla ilgili yön verici düşünce, prensip, politika ve uygulamalar açısından birbirinden çok farklı olmasına karşın, birbirinden kopuk değildir, hele birbirine zıt asla değildir. Dolayısıyla, ne reform ve dışa açılma sonrası dönemle öncesindeki dönemi inkâr edebiliriz ne de tersini yapabiliriz. Hakikati olgularda arama ruhuna bağlı kalarak, ana gövde ile dallar arasındaki ayrımı net bir

2 Zheng Xie, "Kayalar Arasındaki Bambu". Zheng Xie (1693-1765), Zheng Banqiao adıyla da bilinir. Qing Hanedanlığı döneminde yaşamış kaligrafi uzmanı, ressam ve edebiyatçı.

biçimde görmeli, hakikati kararlılıkla savunarak yanlışlıkları düzeltmeli, başarılı tecrübeleri sürdürmeli, başarısızlıklardan ders almalı, bunların temelinde de partimizin ve halkımızın davasını ileriye taşımaya devam etmeliyiz.

Marksizm, sabit ve değişmez değildir. Zamanın, uygulamanın ve bilimin ilerlemesine paralel olarak sürekli değişecektir. Sosyalizm de her zaman uygulamaların içerisinde gelişir. Çin'e Özgü Sosyalizmi kararlılıkla sürdürerek geliştirme, devasa bir eserdir. Yoldaş Deng Xiaoping, onun temel çizgi ve ilkelerini belirledi.Çekirdeği Jiang Zemin olan partimizin üçüncü kuşak merkezi yönetim kadrosu ve genel sekreteri Hu Jintao olan parti merkez komitesi, bu muhteşem esere seçkin sayfalar kazandırdılar. Bugün bizim kuşak komünistlere düşen görevse, bu muhteşem eseri yazmaya devam etmektir. Marksizm ve sosyalizmde ısrar etmek için gelişimsel bir bakışa sahip olmalıyız. Davamız ilerledikçe, karşımıza gittikçe daha fazla yeni koşul ve sorun çıkacak, risk ve meydan okumalar artacak, önceden tahmin edilemez konular kendini gösterecektir. Bizler, huzurlu günlerde bile sıkıntılara ve tehlikelere karşı hazırlıklı olmalıyız. Anladıysak anladık, anlamadıysak anlamış gibi davranmamalıyız. Anladıklarımızı gerekli koşullar yaratarak yapmalı, anlamadıklarımızı hızla öğrenip ve araştırıp anlamaya çalışmalıyız. Bu konuda hiç kafa karışıklığı olamaz.

Komünist Partililer, özellikle partili yöneticilerimiz, büyük komünizm ülküsünün ve Çin'e Özgü Sosyalizm yönündeki ortak inancın kararlı takipçisi ve sadık uygulayıcısı olmalılar. Çin'e Özgü Sosyalizm yolunda ilerleme kararlılığını pekiştirirken, komünizm ülküsünü her zaman kalbimizde taşıyarak, partimizin sosyalizmin ilk aşamasındaki temel çizgisini ve programını pes etmeden uygulamalı ve önümüze gelen her işi en iyi şekilde yapmalıyız. Bizim için en önemli olan, devrimci ülküdür. Büyük ülküsü olmayan, nitelikli bir Komünist Partili olamaz. İş yapmadan büyük ülküden boşu boşuna söz eden de olamaz. Bir Komünist Partilinin, bir partili yöneticinin komünizm ülküsünü taşıyıp taşımadığını ölçen objektif kıstaslar vardır. O da o partili veya yöneticinin halka canla başla hizmet etmek yönündeki temel ilkeye bağlı kalıp kalmaması, çalışırken en önde, zevk alırken de en arkada olup olmaması, çalışkan, dürüst ve kendini işine adamış olup olmaması, ülküsü uğruna var güçle, hatta canı pahasına mücadele edip etmemesidir. Bütün şaşkın ve tereddütlü görüşler, hazcı arzular, kişisel çıkar peşinde koşmalar ve pasif duruşlar, komünizm ülküsüyle asla bağdaşamaz.

Mao Zedung Düşüncesi'nin Yaşayan Ruhuna Bağlı Kalıp Uygulayalım*

(26 Aralık 2013)

Mao Zedung Düşüncesi'nin yaşayan ruhu, içerdiği tutum, yaklaşım ve yöntemlerdir. Onun üç temel noktası var: Hakikati olgularda arama ilkesi, kitle çizgisi ve bağımsızlık. Yeni koşullar karşısında Mao Zedung Düşüncesi'nin yaşayan ruhuna bağlı kalıp uygulamakla parti yapılanmasını güçlendirmeye ve Çin'e Özgü Sosyalizm davasını ileriye taşımaya devam etmeliyiz.

Hakikati olgularda arama, Marksizm'in esas yaklaşımı ve ÇKP'nin dünyayı algılayıp değiştirmesinin temel gereği, aynı zamanda partimizin temel düşünce, çalışma ve yönetim yöntemidir. Geçmişte olduğu gibi, günümüzde ve gelecekte her zaman olgulardan yola çıkarak ve teorilerle gerçekler arasında bütünleşme sağlayarak uygulamalarda hakikati doğrulayıp geliştirmeliyiz.

Yoldaş Mao Zedung, şunları söylemişti: "'Olgular', var olan her şey; 'hakikat', onların iç bağlantıları, yani kuralı; 'arama' da araştırma yapmak demektir."[1] Yoldaş Mao Zedung, hakikati olgularda aramayı "Oku hedefe göre atma"ya benzetmişti. Bizim yapacağımız, Marksizm'i "ok" olarak kullanarak Çin'in devrimi, yapılanması ve reformu yönündeki "hedef"i vurmaktır.

Hakikati olgularda arama ilkesine bağlı kalmak, gerçeklerin derinliğine inerek olguların doğasını kavramamız demektir. Yüzeyden geçerek özü kavramalı, dağınık dış görünümler arasında olguların içerisindeki mutlak bağlantıları araştırmalı, olguların varoluşu ve gelişiminin kurallarından yola çıkarak uygulamalarda doğal kurala göre hareket etmeliyiz. Hakikati olgularda arama ilkesine bağlı kalmak, bir seferlik iş değildir. Belirli bir zamanda ve belirli bir yerde bu ilkeye bağlı kalmamız, başka bir zamanda ve başka bir yerde aynı ilkeye bağlı

---

* Xi Jinping'in Mao Zedung'u doğumunun 120. yıldönümü için düzenlenen sempozyumda yaptığı konuşmanın bir bölümü.

1 Mao Zedung, "Öğrenimimizde Reform Yapalım", *Mao Zedung'un Seçme Eserleri*, c.3, Halk Yayınevi, 1991, s.801.

kalacağımız anlamına gelmez. Ve belirli bir zamanda ve belirli bir yerde hakikati olgularda arama ilkesini uygulayarak elde ettiğimiz sonuç ve deneyimler, değişmiş başka bir zamanda ve yerde uygulanmayabilir. Hakikati olgularda arama ilkesine olan bağlılığımızı bilinçli olarak güçlendirerek bu ilkeyi hayata geçirme yetkinliğimizi artırmalı, her zaman ve her yerde bu ilkeye bağlı kalıp uygulamalıyız.

Hakikati olgularda arama ilkesine bağlı kalma, ülkemizin bugün ve önümüzdeki uzun bir süre içerisinde sosyalizmin ilk aşamasında bulunacağı yönündeki temel gerçeğimizi net bir biçimde görerek doğru algılamamız demektir. Reformu ilerletirken, ilke ve politika belirlerken, her zaman bu gerçeğimizi hatırlamalı, bu gerçeğin mutlak taleplerine tümüyle yanıt vermeli ve her konuda bu gerçekten hareket etmeliyiz. Gerçeğimizi ve içinde bulunduğumuz süreci atlayarak kısa yoldan başarıyı hedefleyen her türlü eğilimden kaçınılmalıdır. Gerçeğin gerisinde kalmış ve derinliğine değişen gerçekleri göz ardı eden her türlü demode ve kendini beğenmiş yaklaşım ve davranış kesinlikle düzeltilmelidir.

Hakikati olgularda arama ilkesine bağlı kalma, halkın çıkarı için hakikati savunmakta ve yanlışlıkları düzeltmekte kararlı olmamız demektir. İçten ve dürüst, özgecil ve korkusuz olup gerçeklerden hareket etme ve gerçekleri anlatma cesaretiyle düşünce ve algıdaki sapmaları, karar verme sürecindeki yanlışlıkları ve çalışmadaki eksiklikleri zamanında tespit ederek düzeltmeli, var olan her türlü çelişki ve sorunu zamanında keşfedip çözmeli, böylece düşünce ve davranışlarımızı doğanın kurallarına, çağımızın ihtiyaçlarına ve halkımızın beklentilerine daha uygun hale getirmeliyiz.

Hakikati olgularda arama ilkesine bağlı kalma, uygulamalara dayalı kuramsal yenilikleri durmadan ilerletme demektir. Marksizm'in temel öğretileri, evrensel hakikat olarak kalıcı ideolojik değere sahiptir. Ancak Marksizm'in klasik eserlerinin yazarları bütün hakikatleri bulmuş değil, hakikatin aranması ve geliştirilmesine sürekli olarak yeni yollar açmıştır. Çin'e Özgü Sosyalizmi kararlılıkla sürdürüp geliştirdiğimiz ve reformu kapsamlı bir biçimde derinleştirdiğimiz günümüzde, yolumuzda öngörülebilen ve öngörülmesi zor olan her türlü zorluğu ve riski etkili bir biçimde aşma ödevimize, teorik açıdan hiç vakit geçirmeden yeni ve bilimsel yanıt vermek zorundayız. Partimizin halka önderlik ederek elde ettiği yeni deneyimleri zamanında özetleyerek Marksizm'in Çin'deki yerelleşmesinin yeni ufkunu sürekli olarak açmalı, böylece de çağdaş Çin Marksizmi'nin daha parlak bir hakikat ışığını saçmasını sağlamalıyız.

Kitle çizgisi, partimizin hayat çizgisi ve temel çalışma prensibidir, aynı zamanda gençliğimizi, dinamizmimizi ve gücümüzü daima taze tutan önemli bir geleneğimizdir. Geçmişte olduğu gibi, günümüzde ve gelecekte de her şey halk için ve her konuda halktan güç alma çizgisine bağlı kalarak, "Halktan gelir, halka gider" yaklaşımı doğrultusunda, partimizin doğru görüşlerini halk kitle-

sinin gönüllü hareketlerine dönüştürmeli ve kitle çizgisini ülke yönetiminin bütün faaliyetlerinde uygulamalıyız.

Kitle çizgisi, özünde Marksizm'de halk kitlesinin tarihin yaratıcısı olduğu yönündeki temel tespiti ortaya koyar. Ancak ve ancak bu temel tespite bağlı kaldığımızda, tarihin ilerleyişinin temel kuralını kavrayabiliriz, ancak ve ancak tarihin kuralına göre hareket ettiğimizde, durmadan yeni zaferlere ulaşabiliriz. Halk kitlesinin tarihin gelişmesi ve toplumun ilerlemesini sağlayan esas güç olduğu, tarih tarafından tekrar tekrar kanıtlanmıştır. Tıpkı Yoldaş Mao Zedung'un dediği gibi, "Çin'in kaderi halkın kendi eline geçtiği zaman Çin, güneşin Doğu'da doğduğu gibi görkemli aleviyle toprağının her köşesini aydınlatır".[2]

Kitle çizgisine bağlı kalma, halkın geleceğimizi ve kaderimizi tayin eden temel güç olduğu yaklaşımında ısrar etmek demektir. Halkın esas konumunda ısrar ederek halkın girişkenliğini tümüyle harekete geçirmek, her zaman partimizin yenilmezliğinin güçlü zeminini oluşturmaktadır. Halk karşısında bizler, daima ilkokul öğrencisiyiz. Halkı öğretmen olarak görerek, yetenekli olanlardan ders öğrenmeli, akıllı olanlardan da öğüt almalıyız. Halkın ifade ettiği arzu ve isteklere, yarattığı deneyimlere, sahip olduğu haklara ve oynadığı rollere tam anlamıyla saygı göstermeliyiz. Halkın verdiği yetkiyi aziz sayarak en iyi şekilde kullanmalı, halkın yetki kullanımını denetlemesini gönüllü olarak kabul etmeli, sırtımızı halka sıkı sıkıya yaslayarak tarihi başarılara imza atmalıyız, ancak böylelikle partimizin temelini sonsuza kadar çetin kayalar kadar sağlam tutabiliriz.

Kitle çizgisine bağlı kalmak, halka canla başla hizmet etmek şeklindeki esas amaçta ısrar etmek demektir. "Hükümetin güçlülüğü halkın iradesine uymaktan geçer, hükümetin yıkılışı ise halkın iradesine ters düşmesinden kaynaklanır."[3] Halka canla başla hizmet etme, partimizin bütün faaliyetlerinin temel çıkış noktası ve dayanağıdır, aynı zamanda partimizi diğer bütün siyasi partilerden ayıran temel simgedir. Partimizin bütün çalışmaları, en geniş halk kitlesinin temel çıkarlarına hizmet etmek yönündeki en yüksek ölçüte tabi tutulmalıdır. Çalışmalarımızın başarılı olup olmadığına, sonuçta vatandaşların gerçek anlamda yarar görüp görmediği, yaşamlarının gerçek anlamda düzeltilip düzeltilmediği ve haklarının gerçek anlamda güvence altına alınıp alınmadığı karar verir. Halkın daha güzel yaşamak yönündeki yeni beklentilerinin karşısında bizler, bir an bile kendimizle övünmemeli ve gevşememeliyiz, daha yoğun çabalarla

2 Mao Zedung, "Yeni Siyasi Danışma Konferansı Hazırlık Toplantısındaki Konuşma", *Mao Zedung'un Seçme Eserleri*, c.4, Halk Yayınevi, 1991, s.1467.

3 Guan Zi, *Halkı Yönetme*. Batı Han Hanedanlığı döneminde (MÖ 206-MS 25) Liu Xiang tarafından derlenen bir kitap. Bazı içerikleri, Savaşan Devletler dönemindeki (MÖ 475-MÖ 221) bilgeler tarafından Guan Zhong adına kaleme alınmıştı. Liu Xiang (MÖ 77-MÖ 6), Batı Han döneminde yaşamış Konfüçyüsçü bilge, bibliyograf ve edebiyatçıdır. Guan Zhong (?-MÖ 645), İlkbahar ve Sonbahar Dönemi'nin (MÖ 770-MÖ 476) ilk yıllarında yaşamış Qi Hanedanlığı'nda bir devlet adamıdır.

kalkınmanın meyvelerinden bütün vatandaşların daha fazla ve daha adil bir biçimde yararlanmasını sağlamalı, böylece ortak refaha doğru sağlam adımlarla ilerlemeliyiz.

Kitle çizgisine bağlı kalma, parti ile halk kitlesi arasındaki kan bağını koruma demektir. Partimizin en büyük siyasi üstünlüğü, halkla iç içe olmaktır. İktidara geldikten sonra karşı karşıya bulunduğumuz en büyük tehlike ise halktan kopmaktır. Yoldaş Mao Zedung demişti ki: "Biz komünistler tohum, halk da toprak gibidir. Bir yere geldiğimizde, oradaki halkla bütünleşmeli, halk arasına kök salarak çiçek vermeliyiz."[4] Kitle çizgisi, partimizin bütün üyelerinin beyinlerine yazılmalı ve davranışlarında uygulanmalıdır. Partimiz içerisinde var olan, özellikle halk kitlesinin şikâyetine neden olan sorunları azami çaba harcayarak çözmeliyiz, böylece partimiz halkın güvenini ve desteğini sonsuza kadar kazanabilir.

Kitle çizgisine bağlı kalma, halkın çalışmalarımızın hakemi olmasını gerçekten sağlama demektir. "Siyasi yanlışlığı en iyi kırsallarda yaşayanlar bilir."[5] Her siyasi partinin geleceği ve kaderi, halkın gönlüne bağlıdır. "Halkın gönlü güçtür." Partimizin üye sayısı, halkla kıyaslandığında azdır. Partimizin büyük mücadele hedefi, halkın desteği olmadan asla gerçekleşemez. İktidar yetkinliğimize ve başarısına, kendimiz değil, ancak ve ancak halk karar verebilir ve vermelidir. Halk, partimizin çalışmalarının en yüksek ve nihai hakemidir. Eğer kendimizi akıllı sanıp halktan koparsak ya da kendimizi halktan üstün görürsek, mutlaka halk tarafından terk edileceğiz. Bu, Çinli ya da yabancı bütün siyasi partiler için geçerlidir, tarihin de değişmez kuralıdır.

Bağımsızlık, partimizin, Çin'in gerçeklerinden hareket ederek ve parti ile halkın gücüne dayanarak sürdürdüğü devrim, yapılanma ve reformun mutlak bir neticesidir. Geçmişte olduğu gibi günümüzde ve gelecekte de devlet ve milletin gelişmesini kendi gücümüze dayandırmalı, milletimizin özsaygısını ve özgüvenini pekiştirmeli, kendi yolumuzda kararlılıkla ilerlemeliyiz.

Bağımsızlık, Çin milletinin seçkin bir geleneği olduğu gibi, ÇKP ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin varoluşunun temel ilkesidir. Çin gibi nüfusu kalabalık, ekonomisi geri kalmış büyük bir Doğu ülkesinde devrimin ve gelişmenin koşulu ve görevi, yalnızca kendi yolumuzu izlememizi zorunlu kılıyor.

---

4 Mao Zedung, "Chongqing Müzakereleri Hakkında", *Mao Zedung'un Seçme Eserleri,* c.4, Halk Yayınevi, 1991, s.1162.

5 Wang Chong, *Denge Üzerine*. Wang Chong (MS 27-?97), Doğu Han Hanedanlığı döneminde (MS 25-220) yaşamış filozof, düşünür ve edebiyat eleştirmeni. *Denge Üzerine*, Han Hanedanlığı dönemine (MÖ 206-MS 220) kadar geçen süre içerisinde ortaya çıkan Konfüçyüsçülük, Taoizm ve Mohizm öğretileri ile Han Hanedanlığı döneminde doğa bilimlerinde elde edilen sonuçları ve teoloji ile kehaneti içeren bir eser.

Biz, ülkemizin 9 milyon 600 bin kilometrekarelik engin topraklarında, Çin milletinin uzun süren mücadeleden sonra biriken kültüründen beslenerek ve 1 milyar 300 milyon Çinlinin birleşmesi sonucunda ortaya çıkan sonsuz güce dayanarak kendi yolumuzda ilerlemekteyiz. Tarif edilemez engin bir sahne, sonsuz derinlikteki bir kültürel birikim ve rakip tanımaz bir ilerletici güç, her zaman arkamızdadır. Çin halkı ve onun her bireyi, bu inancı içinde taşımalıdır.

Bağımsızlıkta ısrar etme, Çin'in işlerinin Çin halkı tarafından planlanıp kararlaştırılması zorunluluğu demektir. Dünyada ne evrensel boyutta uygulanabilir bir kalkınma modeli ne de değişmez gelişme yolu vardır. Tarihin ve koşulların farklılığı, ülkelerin gelişme yolu seçimindeki çok çeşitliliği beraberinde getirir. İnsanlık tarihinde hiçbir millet ve hiçbir devlet, dış güçlere bağımlı kalıp, başkalarını takip ederek güce ulaşmamış, kalkınmasını gerçekleştirmemiştir. Öyle yapanlar, yenilgiye ve başkalarının bağımlısı olmaya mahkûmdur.

Partimiz uzun süredir devrim, yapılanma ve reforma önderlik ederken, ilerleme yolunu her zaman bağımsız olarak açmıştır. Bu bağımsız arayışın ve pratiğin ruhu, bu kendi yolunu izleme kararlılığı ve özgüveni, partimizin bütün teori ve uygulamalarının dayanağı olduğu gibi, partimizin ve halkımızın davasının zaferden zafere ulaşmasının da temel güvencesidir.

Bağımsızlıkta ısrar etme, Çin'e Özgü Sosyalizm yolunda şaşmadan ve kararlılıkla ilerleme demektir. Biz ne içe kapanık katılaşmış eski yolu ne de bayrak değiştiren yanlış yolu izleyeceğiz. Biz, siyasi sadakatle yol, teori ve sistemimize olan özgüveni pekiştirmeliyiz. Koşul ve görevdeki gelişme ve değişimlere göre reformu kapsamlı bir biçimde derinleştirmek suretiyle Çin'e Özgü Sosyalizm yolunu durmadan genişleteceğiz, Çin'e Özgü Sosyalizm teorisini durmadan zenginleştireceğiz ve Çin'e Özgü Sosyalizm sistemini giderek daha sağlıklı hale getireceğiz. İnsan toplumunun yarattığı bütün medeniyetlerin meyvelerinden alçakgönüllülükle yararlanacağız, ancak kökenimizi ve atalarımızı da unutmamalıyız, başka ülkelerin gelişme modelini olduğu gibi kopyalamamalıyız, hele herhangi bir başka ülkenin kibirle dikte ettiklerini asla kabul etmeyiz.

Bağımsızlıkta ısrar etme, bağımsız ve barışçı dış politika izleyerek barışçıl gelişme yolunda kararlılıkla ilerleme demektir. Biz, barış, gelişme, işbirliği ve ortak kazanç bayrağını yüksekte tutarak, Barış İçinde Bir Arada Yaşamanın Beş İlkesi[6] temelinde bütün ülkelerle dostane ilişkiler içinde olmalı, eşitlik ve kar-

6 Barış İçinde Bir Arada Yaşamanın Beş İlkesi: Birbirlerinin egemenliğine ve toprak bütünlüğüne saygı gösterme, birbirine saldırmama, içişlerine karışmama, eşitlik ve karşılıklı yarar, barış içinde bir arada yaşama ilkelerini kapsar. Aralık 1953 ile Nisan 1954 arasındaki dönemde Çin ve Hindistan'ın hükümet heyetleri arasında Beijng'de Çin'in Tibet bölgesinin yerel yönetimiyle ilişkiler konusunda müzakereler yapıldı. Müzakerelerin başladığı 31 Aralık 1953 günü, dönemin Çin Başbakanı Zhou Enlai, Hindistan heyetini kabul ederken Barış İçinde Bir Arada Yaşamanın Beş İlkesi'ni dile getirdi. Bu beş ilke, daha sonra iki taraf arasında imzalanan "Çin'in Tibet

şılıklı yarar temelinde bütün ülkelerle iletişim ve işbirliğini etkin bir biçimde sürdürmeli, dünya barışını kararlılıkla koruyarak ortak gelişmeyi hızlandırmalıyız. Meselelerin özüne bakarak kendi tutum ve politikalarımızı belirlemeli, adaleti ve haklılığı savunmalı, bütün ülkelerin halklarının kendi iradesiyle gelişme yolu seçme hakkına saygı göstererek asla kendi irademizi başkalarına zorla dayatmamalıyız, başkalarının iradelerini Çin halkına zorla dayatmasına asla izin vermemeliyiz. Biz uluslararası anlaşmazlıkların barışçı yöntemlerle çözülmesini savunuyoruz, şekli ne olursa olsun her türlü hegemonyacılığa ve kuvvet politikasına karşıyız. Asla hegemonya peşinde koşmayız, asla yayılmacılık girişimlerinde bulunmayız. Egemenlik, güvenlik ve gelişme çıkarlarımızı kararlılıkla koruyacağız. Hiçbir ülke, bizden ne kendi temel çıkarlarımızı pazarlık konusu yapmamızı ne de ülkemizin egemenliği, güvenliği ve gelişmesinin zedelenmesini kabul etmemizi beklesin.

Bölgesi ile Hindistan Arasında Ticaret ve Ulaşım Anlaşması"nın önsözüne yazıldı. Daha sonra Zhou Enlai, 1954 yılının Haziran ayında Hindistan ve Myanmar'a yaptığı ziyaret kapsamında 28 ve 29 Haziran günlerinde Hindistan Başbakanı Jawaharlal Nehru ve Myanmar Başbakanı U Nu ile ortak bildiriler yayınlayarak, Barış İçinde Bir Arada Yaşamanın Beş İlkesi'nin ülkeler arası ilişkilerin temel bir ilkesi haline getirilmesini resmi olarak önerdi.

İKİNCİ BÖLÜM

ÇİN RÜYASI

Yeniden Kalkınmayı Gerçekleştirmek Çin Milletinin En Büyük Rüyasıdır*

(29 Kasım 2012)

"Yeniden Kalkınma Yolculuğu" başlıklı son derece eğitici ve ilham verici olan bu sergi, Çin milletinin dününü gözden geçiriyor, bugününü anlatıyor, yarınlarını gösteriyor. Çin milletinin dününü, "Demir geçide hücum"[1] deyişiyle tasvir edebiliriz. Çinlilerin yakınçağdan sonra çektikleri acıların ve yaptıkları fedakârlıkların, dünya tarihinde eşine benzerine az rastlanır. Ancak Çin halkı, hiçbir zaman boyun eğmemiş, sürekli olarak mücadele etmiş ve sonunda kendi kaderini kendi eline alarak ülkesini inşâ etmek istikametindeki muhteşem yürüyüşüne başlamıştır. Bu süreç, çekirdeğini yurtseverliğin oluşturduğu milli ruhumuzu tümüyle sergiledi. Çin milletinin bugününüyse, "Denizin dut bahçesine dönüşümü"[2] deyişiyle tasvir edebiliriz. Reform ve dışa açılma uygulamalarıyla birlikte, tarihteki deneyimleri özetleyerek zorlu arayışlarda bulunduk ve nihayetinde Çin milletinin yeniden büyük kalkınışını gerçekleştirecek doğru yolu bularak tüm dünyanın dikkatini çeken başarılara imza attık. Bu yol, Çin'e Özgü Sosyalizmdir. Çin milletinin yarınlarınıysa "Devasa bir geminin şiddetli rüzgâr ve yüksek dalgalardan geçişi"[3] deyişiyle tasvir edebiliriz. Afyon Savaşı'ndan[4] bu

* Xi Jinping'in "Yeniden Kalkınma Yolculuğu" sergisinde yaptığı konuşma.

1 Mao Zedung, "Lou Shanguan", *Mao Zedung Şiir Antolojisi*, Merkezi Parti Arşivi Yayınevi, 1996, s.45.

2 Mao Zedung, "Halk Kurtuluş Ordusu'nun Nanjing'i Ele Geçirmesi Üzerine", *Mao Zedung Şiir Antolojisi*, Merkezi Parti Arşivi Yayınevi, 1996, s.64.

3 Li Bai, "Zor Yolculuk-Üç Şiir". Li Bai (701-762), Tang Hanedanlığı'nın şairidir.

4 1840 ile 1842 yılları arasında İngiltere tarafından Çin'e karşı yapılan saldırı savaşı. Çin hükümetinin afyon ithalatını yasaklaması üzerine İngiltere hükümeti, ticareti korumak bahanesiyle askeri birlikler göndererek Çin'e saldırmıştı. Çin ordusu, Guangdong ve Guangxi Valisi Lin Zexu'nun (1785-1850) yönetiminde direnişlerde bulunmuştu. Guangzhou halkı gönüllü olarak silahlı örgütler kurup İngiliz saldırganlarla savaşmıştı. Fujiang ve Zhejiang gibi eyaletlerde de İngiliz istilasına karşı kitlesel direniş hareketi meydana gelmişti. İngiliz donanmasının Yangtze Nehri'ne girmesi üzerine dönemin Qing Hanedanlığı yönetimi, 1842 yılında İngiliz saldırganlarla Çin'in yakınçağdaki ilk eşitsiz içerikli uluslararası anlaşması olan Nanjing Anlaşması'nı imzalamak zorunda kalmıştı.

yana geçen 170 yıldan fazla süren sürekli mücadelelerin sonucunda, Çin milletinin yeniden kalkınışının aydınlık geleceği göründü. Bu hedefe bugün her zamankinden daha fazla yaklaşmış bulunuyoruz ve bu hedefe ulaşmak için her zamankinden daha büyük güven ve yeteneğe sahibiz.

Partimizin bütün üyeleri, geçmişi gözden geçirirken, geri kalmışlığın bizi yabancı saldırılara maruz bırakacağını ve ancak gelişmeyle güçlenebileceğimizi beyinlerine kazımalıdır. Bugünü incelerken, kaderin yol tarafından belirlendiğini, doğru bir yol bulmanın ne kadar zor olduğunu, dolayısıyla doğru yoldan şaşmadan ve kararlılıkla ilerlememiz gerektiğini görmelidir. Bütün üyelerimiz, geleceğe bakarken de planı gerçeğe dönüştürmek için uzun bir yol kat etmemiz ve uzun sürecek zorlu çaba harcamamız gerektiğini bilmelidir.

Herkesin ülküsü, tutkusu ve rüyası vardır. Şimdi herkes, Çin Rüyası'ndan söz ediyor. Bana göre, Çin milletinin yeniden büyük kalkınışının gerçekleştirilmesi, yakınçağdan bu yana milletimizin en büyük rüyasıdır. Bu rüya, birkaç kuşak Çinlinin özlemini içinde barındırmakta, Çin milleti ve halkının genel çıkarlarını temsil etmekte, erkek veya kadın her Çinlinin ortak arzusunu taşımaktadır. Tarih, her bireyin geleceği ve kaderinin ülke ve milletin geleceği ve kaderiyle sıkı sıkıya bağlı olduğunu gösterdi. Ancak ve ancak ülke ve millet iyi olduğunda birey iyi olabilecektir. Çin milletinin yeniden büyük kalkınışı şanlı, aynı zamanda da zor bir davadır, kendimizi bu davaya adayarak kuşaktan kuşağa çaba harcamamız gerekir. Ülkeyi boş laflar batırır, sıkı çalışmalar kalkındırır. Bizim kuşağımızdaki komünistler, geçmişin birikimlerinden yararlanarak geleceğin yol haritasını çizmelidirler. Ülkemizi daha da geliştirmek, milletimize daha güzel yarınlar yaratmak için, parti yapılanmasını güçlendirmeli, bu milletin bütün çocuklarını etrafımızda toplayarak Çin milletinin yeniden büyük kalkınma hedefine doğru pes etmeden ilerlemeliyiz.

Kesinlikle inanıyorum ki orta halli refah toplumu inşâsı hedefine ÇKP'nin kuruluşunun 100. yılı olan 2021 yılında, müreffeh, güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu sosyalist çağdaş ülke inşâsı hedefine de Yeni Çin'in kuruluşunun 100. yılı olan 2049 yılında mutlaka ulaşılacak, Çin milletinin yeniden büyük kalkınması yönündeki rüyamız da mutlaka gerçekleşecektir.

12. Çin Ulusal Halk Meclisi'nin İlk Genel Toplantı Konuşması

(17 Mart 2013)

Değerli halk temsilcilerimiz,

Bu oturumumuzda Çin Halk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı'na seçilmiş bulunuyorum. Teveccühlerinizden dolayı sizlere ve bütün etnik gruplardan vatandaşlarımıza içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Cumhurbaşkanlığının yüce makamında bulunmanın, şanlı bir görev, aynı zamanda da büyük bir sorumluluk anlamına geldiğini çok iyi biliyorum. Anayasanın verdiği yetki ve sorumluluklara bağlı kalarak, vatanıma ve halkıma tüm sadakatimi göstererek, görevime sımsıkı sarılacağım, halka hizmet edeceğim, bütün gücümü vatan için sarf edeceğim, aynı zamanda halkın denetimini gönüllü olarak kabul edeceğim, böylece de sizlerin ve bütün etnik gruplardan vatandaşlarımızın güvenine ve kutsal emanetine layık olacağım.

Değerli temsilcilerimiz,

Çin Halk Cumhuriyeti, ihtişamlı bir yolculuktan geçerek bugüne gelmiştir. Çekirdeği Yoldaş Mao Zedung olan ilk kuşak, Yoldaş Deng Xiaoping olan ikinci kuşak ve Yoldaş Jiang Zemin olan üçüncü kuşak parti merkez yönetim kadrosu ile genel sekreteri Hu Jintao olan Merkez Komitesi'nin liderliği altında, bütün etnik gruplardan halkımız, gönül ve güç birliği içerisinde kuşaktan kuşağa mücadele edip, karşımıza çıkan bütün zorluk, sıkıntı, tehlike ve engellerin üstesinden gelerek, bütün dünyanın dikkatini üzerinde toplayan görkemli başarılar elde etmiştir.

Halk cumhuriyetimiz bugün büyük bir gurur ve kararlılıkla dünyanın doğusunda dimdik ayakta durmaktadır.

Yoldaş Hu Jintao, cumhurbaşkanlığı görevinde bulunduğu 10 yıl boyunca, engin siyasi zekâsı, üstün yönetim kabiliyeti ve büyük çalışkanlığıyla Çin'e Özgü Sosyalizm'in sürdürülüp geliştirilmesi için seçkin katkılarda bulundu, bütün

etnik gruplardan vatandaşlarımızın kalpten sevgisini ve uluslararası toplumun geniş bir kesiminin takdirini kazandı. Yoldaş Hu Jintao'ya içten teşekkürlerimizi ve derin saygılarımızı sunuyoruz!

Değerli temsilcilerimiz,

Çin milleti, beş bin yıldan uzun süren kesintisiz medeniyet tarihine sahip olup, engin ve derin Çin kültürünü yaratmış ve insanlık medeniyetinin ilerlemesine inkâr edilemez katkılarda bulunmuştur. Binlerce yıl süren yolculukta 56 etnik gruptan 1 milyar 300 milyon insanımızı yekvücut hâle getiren şey, birlikte verdiğimiz olağanüstü mücadelemiz, ortaklaşa yarattığımız güzel yurdumuz ve elbirliğiyle var ettiğimiz milli ruhumuz olmuştur. Bunları birbirine bağlayan ve bunlardan daha önemli olan ise ortaklaşa kararlılıkla savunduğumuz ortak ülkü ve inancımızdır.

Orta halli refah toplumu inşâsını kapsamlı bir biçimde tamamlayarak müreffeh, güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu bir sosyalist çağdaş ülke kurmak yönündeki mücadele hedefimize ulaşmak ve Çin milletinin yeniden büyük kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek; ülkemizin refahını ve gücünü, milletimizin yeniden kalkınmasını ve halkımızın mutluluğunu gerçekleştirmek demektir. Bu rüya, günümüzde yaşayan Çinlilerin ülküsünü tüm derinliğiyle ortaya koyduğu gibi, atalarımızın ileriye doğru arayışlarını yorulmadan, usanmadan sürdürmek biçimindeki şanlı geleneğini de sergilemektedir.

Çağımızın muhteşem dalgası ve halkımızın daha güzel bir yaşama kavuşmak yönündeki büyük beklentisi karşısında, kendimizle azıcık bile olsa övünmemeli ve bir anlık bile tembellik etmemeliyiz. Çaba üstüne çaba harcayarak ilerlemeli, Çin'e Özgü Sosyalizm davasını ileriye taşımalı, Çin milletinin büyük yeniden kalkınması yönündeki Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için çabalarımızı sürdürmeliyiz.

Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için Çin yolunu izlemek zorundayız. Bu yol, Çin'e Özgü Sosyalizm yoludur. Bu yolun bulunması, hiç de kolay olmamıştır. Bu yol, 30 yıldan fazla süren reform ve dışa açılma uygulamalarıyla, Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana geçen 60 yılı aşkın sürede dur durak bilmeyen çabalarla, yakınçağdan bu yana geçen 170 yıldan uzun sürede Çin milletinin gelişme sürecine derinlemesine yapılan incelemelerle ve Çin milletinin beş bin yıldan uzun köklü medeniyetinden devralınan mirasında bulunmuştu. Bu yol, derin tarihi kaynağa ve geniş realitelere dayanmaktadır. Çin milleti, olağanüstü yaratıcı güce sahip olan bir millettir. Büyük Çin medeniyetini yarattığımıza göre, Çin'in koşullarına uygun gelişme yolunu da genişleterek sağlıklı bir biçimde ileriye taşıyabiliriz. Bütün etnik gruplardan halkımız, Çin'e Özgü Sosyalizm'in teorisi, yolu ve sistemine olan özgüvenini pekiştirerek doğru olan Çin yolunda büyük bir cesaret ve kararlılıkla ilerlemelidir.

Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için Çin ruhunu sürdürmek zorundayız. Bu ruh, çekirdeğini vatanseverliğin oluşturduğu milli ruhumuz ve özünü reform ve yenilikçiliğin oluşturduğu çağdaş ruhumuzdur. Bu ruh, bütün güçleri bir araya getirerek ülkemizi kalkındıran ve güçlendiren bir ruhtur. Vatanseverlik, Çin'in milli birliğini her zaman güçlü bir biçimde sürdüren; reform ve yenilikçilik ise düzeltme ve dışa açılma uygulamalarında daima zamanla aynı tempoda ilerlememizi teşvik eden manevi güçtür. Bütün etnik gruplardan halkımız, büyük milli ruhumuz ile çağdaş ruhumuzu sürdürerek, gönül birliğimizi sağlayan manevi bağı ve kendi gücümüze dayanarak durmadan ilerlememizi koruyan manevi gücü sürekli olarak güçlendirmelidir.

Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için Çin gücünü toplamak zorundayız. Bu güç, Çin'de etnik kökeni ne olursa olsun bütün vatandaşlar arasındaki büyük birliğin gücüdür. Çin Rüyası, milletimizin, aynı zamanda da her bir Çinlinin rüyasıdır. Ortak rüyamızı gerçekleştirmek için sımsıkı birleşip tek vücut olarak hep beraber mücadele verdiğimizde, rüyayı gerçekleştirecek gücümüz, sonsuz büyüklüğe sahip olacak, her birimizin kendi rüyamızı gerçekleştirme çabamızda da geniş bir ufka erişecektir. Yüce vatanımız ve büyük çağımızda yaşayan Çin halkı, mükemmel yaşamak, rüyayı gerçekleştirmek, vatanımız ve çağımızla birlikte gelişmek ve ilerlemek yönünde ortak fırsatlara sahiptir. Rüya, fırsat ve mücadele olduğu takdirde, güzel olan her şey yaratılır. Bütün etnik gruplardan halkımız, görevimizi beynine kazımalı, gönül ve güç birliği içerisinde olup 1 milyar 300 milyon insanın zekâsını ve gücünü birleştirerek yenilmez büyük bir güce dönüştürmelidir.

Çin Rüyası, sonuçta halkın rüyasıdır, halka dayanılarak gerçekleştirilmeli ve sürekli olarak halkın mutluluğuna hizmet etmelidir.

Parti önderliğini, milli egemenliği ve hukukun üstünlüğünü aynı anda savunmalıyız. Hukuka dayalı yönetim anlayışını geliştirerek ve halk demokrasisini yaygınlaştırarak halkın öncelikli konumunu sürdürmeliyiz. Çin'in esas siyasal sistemi olan Halk Meclisi sistemiyle birlikte temel siyasi sistemler olan; topluluklar düzeyindeki özyönetimler ve bölgesel etnik temelli özerk yönetimleri, ÇKP önderliğindeki çok partili işbirliği ve siyasi danışma sistemini sürdürmeli ve geliştirmeliyiz. Halka hizmet anlayışını temele koyan, hesap verebilir, hukuka dayalı ve dürüst bir hükümet inşâ ederek bütün vatandaşların şevkini tümüyle harekete geçirmeliyiz.

Gelişmeyi her şeyin anası olarak gören stratejik düşünceyi sağlamlaştırarak ve ekonomik inşâyı ana görev sayarak sosyalist ekonomik, siyasi, kültürel, toplumsal ve ekolojik yapılanmaları kapsamlı bir biçimde ilerleteceğiz, reform ve dışa açılma sürecini derinleştireceğiz ve bilimsel gelişmeyi hızlandıracağız. Böylece Çin Rüyası'nın gerçekleştirilmesinin maddi ve kültürel zeminini kamçılayacağız.

Halkın sesine her zaman ve her yerde kulak verecek, beklentilerini yanıtlayacağız. Halkın yönetime eşit katılım ve kendilerini geliştirme haklarını güvence altına alacağız. Toplumsal dürüstlüğü ve adaleti sürdüreceğiz, okumak isteyen herkesin okumasını, emek veren herkesin karşılığını almasını, hasta olan herkesin tedavi görmesini, yaşlı olan herkesin bakılmasını ve barındırılması gereken herkesin oturabilecek eve sahip olmasını sağlamak konusunda yeni ilerlemeler kaydedeceğiz. En geniş halk kitlesinin temel haklarını gerçekleştirip korumaya ve daha da geliştirmeye durmadan devam ederek, bütün vatandaşların gelişimin meyvelerinden daha fazla ve daha adil bir biçimde yararlanmasını sağlayacağız. Ekonomik ve toplumsal gelişmeyi sürekli olarak hızlandırmak temelinde ortak refaha doğru sağlam adımlarla ilerleyeceğiz.

En geniş kapsamlı birleşik yurtsever cepheyi toparlayıp geliştirerek, ÇKP ile demokratik partiler ve partisizler arasındaki dayanışma ve işbirliğini pekiştireceğiz. Eşitlik, dayanışma, yardımlaşma ve uyuma dayalı sosyalist etnik ilişkileri sağlamlaştırıp geliştireceğiz, din çevresinden şahsiyetlerin ve dine inanan vatandaşların ekonomik ve toplumsal gelişmedeki olumlu rollerini harekete geçirerek birleştirilebilecek bütün güçleri azami derecede birleştireceğiz.

Değerli temsilcilerimiz,

"Büyük başarılar, büyük tutku ve çalışkanlıktan geçer."[1] Ülkemiz, şu anda sosyalizmin ilk aşamasındadır ve önümüzdeki uzun bir süre de bu aşamada bulunmaya devam edecektir. Çin Rüyası'nı gerçekleştirerek bütün vatandaşlar için daha güzel yaşam yaratma görevi ağır ve uzun süreli olacak ve her birimizin yoğun emeğini ve zorlu çabasını gerektirir.

Ülkemizin tüm işçi, çiftçi ve aydınları, zekâ, yetenek ve gayretlerini seferber ederek, ekonomik ve toplumsal gelişmede esas ve dinamik güç rolünü oynamalılar. Bütün kamu görevlilerimiz, disipline ve meslek etiğine bağlı kalarak görev ve sorumluluklarını dürüst ve çalışkan bir biçimde yerine getirmeli, halkın sorun ve sıkıntılarına yakın ilgi göstererek onların mutluluğuna çalışmalıdır. Çin Halk Kurtuluş Ordusu'nun ve Çin Halk Silahlı Polis Birlikleri'nin bütün mensupları, partinin komutası altında zafer kazanabilen disiplinli ordu inşâ etme hedefi doğrultusunda görevi yerine getirme yeteneklerini artırarak ülkemizin egemenliğini, güvenliğini ve gelişiminin yanı sıra halkın can ve mal güvenliğini kararlılıkla korumalılar. Kamu dışı ekonomilerde çalışanlar ile diğer bütün yeni toplumsal sınıflardan insanlarımız, çalışkanlık ve yaratıcılık ruhuyla toplumun yararına ve halkın mutluluğuna hizmet ederek Çin'e Özgü Sosyalizm'in inşâsında etkin şekilde görev almalıdırlar. Gençlerimiz ve çocuklarımız, büyük

1 *Shangshu*'nun (*Tarih Kitabı*) Zhou Bölümü'nden bir söz. *Shangshu*, Çin'in eski bir tarihi belgeler koleksiyonudur. Esas olarak Shang ve Zhou Hanedanlıkları dönemindeki hükümdarların konuşmalarını içeren *Shangshu*, "Kitap" olarak da biliniyor.

hedefler belirleyerek, bilgi birikimlerini artırarak ve iradelerini güçlendirerek gençliklerini, ilerleme döneminde rengârenk parlatmalılar.

Hong Kong ve Makao Özel İdari Bölgeleri'nde yaşayan vatandaşlarımız, vatan ile Hong Kong'un ve Makao'nun genel çıkarlarını göz önünde bulundurarak bu iki bölgenin uzun vadeli refahını ve istikrarını ortaklaşa koruyup pekiştirmeliler. Tayvan'da ve Çin anakarasında yaşayan bütün soydaşlarımız, el ele vererek Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesini destekleyip korumalı ve geliştirmeli, her iki kesimde yaşayan soydaşların mutluluğuna hizmet etmeli ve böylece Çin milletinin yepyeni geleceğini ortaklaşa yaratmalılar. Yurtdışında yaşayan bütün Çinliler, Çin milletinin çalışkanlık ve iyilikseverlik geleneğini sürdürerek vatanın gelişmesi ve Çin halkıyla yaşadıkları ülkelerin halkları arasındaki dostluğun pekiştirilmesi için katkıda bulunmalılar.

Biz Çinliler barışsever bir milletiz. Barış, gelişme, işbirliği ve ortak kazanç bayrağını yüksekte tutarak, barışçı gelişme yolunda kararlılıkla ilerleyeceğiz. Karşılıklı yarar ve ortak kazanca dayalı dışa açılma stratejisini kararlılıkla izleyeceğiz. Bütün dünya ülkeleriyle dostluk ve işbirliği ilişkilerini geliştireceğiz. Uluslararası sorumluluk ve yükümlülüklerimizi yerine getirecek ve bütün dünya halklarıyla birlikte insanlığın barış ve gelişme davasını ileriye taşımaya devam edeceğiz.

Değerli temsilcilerimiz,

ÇKP, bütün etnik gruplardan vatandaşlarımıza önderlik ederek Çin'e Özgü Sosyalizm davasını gönül birliği içinde ileriye taşıyan merkezi güçtür. Tarihin verdiği büyük sorumluluklar ve çağımızın verdiği sınavlarla karşı karşıyayız. Dolayısıyla partimizin, halka hizmet esasına ve devlet yetkisini halk için kullanma ilkesine bağlı kalarak, partiyi sıkı disiplinle yönetmeli ve parti inşâsını kapsamlı bir biçimde güçlendirmeliyiz. Partinin inşâsını her bakımdan güçlendirmeliyiz. Önderlik etme ve yönetim kabiliyetlerinin yanı sıra rüşvetçilikle mücadelede, yozlaşmayı önlemekte ve tehlikeleri bertaraf etmekte daha iyi bir noktaya getirmeliyiz. Partimizin bütün üyeleri, özellikle partili yöneticilerimiz, ülküsünü ve inancını sağlamlaştırarak halkı her zaman kalplerinin en yüksek yerinde tutmalı, partimizin seçkin gelenek ve davranışlarını sürdürmelidirler. Formaliteciliğe, bürokratizme, hazcılığa ve savurganlığa kesinlikle karşı çıkmalı, yolsuzluğa ve diğer suistimallere karşı kararlılıkla mücadele etmeli, komünistlerin namusunu koruyarak partimizin ve halkımızın davası için bıkmadan usanmadan mücadele etmeliyiz.

Değerli temsilcilerimiz,

Büyük hedeflere ancak azimle ulaşılır. Bütün siyasi partiler, örgütler, sosyal gruplar, etnik gruplar, toplumsal sınıf ve mesleklerden insanlarımız, ÇKP Merkez Komitesi'nin etrafında sımsıkı birleşmeli, ÇKP 18. Kongresi'nin ruhunu

hayata geçirmede yol gösterici ilkeler olan Deng Xiaoping Teorisi, Üç Temsil Düşüncesi ve Bilimsel Gelişme Görüşü'nde ısrar etmelidir. Her zaman alçakgönüllü, sağduyulu ve çalışkan olmalı, bıkmadan usanmadan çaba harcamalı, büyük cesaretle yenilikler yaratmalı, böylece orta halli refah toplumu inşâsını kapsamlı bir biçimde tamamlayarak sosyalist modernleşmeyi hızlandırma sürecinde yeni ve daha büyük başarılara imza atmalı, insanlık için yeni ve daha büyük katkılarda bulunmalıyız.

Rüyalar Sıkı Çalışmalarla Gerçek Olur*

(28 Nisan 2013)

Bundan sonraki hedefi belirlemiş bulunuyoruz. O da ÇKP'nin kuruluşunun 100. yılı olan 2021'de orta halli refah toplumu inşâsını kapsamlı bir biçimde tamamlamak ve Yeni Çin'in kuruluşunun 100. yılı olan 2049'da müreffeh, güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu sosyalist, çağdaş bir ülke kurmak, böylece Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmektir.

Önümüzdeki yolun inişli çıkışlı, reformu, gelişmeyi ve istikrarı sürdürme görevimizin de çetin olmasına rağmen, geleceğimize ve zafere kesinlikle ulaşacağımıza olan güvenimiz tamdır. Ülkemizin işçi sınıfı, Çin yolunu kararlılıkla ilerleme, Çin ruhunu sürdürüp yaygınlaştırma ve Çin gücünü pekiştirme konularında örnek ve lider rolünü oynayarak, gönül ve güç birliği içerisinde Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için yorulmadan çaba harcamalıdır.

Tarihi halk, geleceği de çalışma yaratır. Çalışma, insan toplumunun ilerlemesini hızlandıran esas güçtür. Mutluluk gökten inmez, rüya da kendiliğinden gerçekleşmez. Mücadele hedefimize ulaşarak aydınlık geleceğimizi yaratmak için halka dayanmalı, halkın çıkarına çaba sarf etmeli, yoğun, dürüst ve yaratıcı bir biçimde çalışmalıyız. Hep söylüyoruz: "Ülkeyi boş laflar batırır, sağlam çalışmalar kalkındırır." Bu, ayaklarımızı yere sağlam basarak çalışmamız gerektiği anlamına geliyor.

Geleceğe doğru ilerleyişimizde, tüm dizginleri işçi sınıfımızın hayati rolüne ve tarihsel inisiyatifine vermeli, çalışma ve yenilik yaratma hususunda motive etmeliyiz.

Her şeyden önce işçi sınıfını esas güç olarak sağlama almalıyız. İşçi sınıfı, ülkemizin lider sınıfı, ilerici üretici güçler ile üretim ilişkisinin temsilcisi, partimizin en sağlam ve en güvenilir sınıfsal temeli, orta halli refah toplumu

* Xi Jinping'in ülkedeki örnek emekçilerin temsilcileriyle yapılan sohbet toplantısındaki konuşması.

inşâsının kapsamlı bir biçimde tamamlanması ve Çin'e Özgü Sosyalizm'in sürdürülüp geliştirilmesinin de esas gücüdür.

30 yılı aşkın bir süredir devam eden reform ve dışa açılmayla birlikte, işçi sınıfımız durmadan büyüdü ve gelişti, vasfı sürekli olarak arttı, yapısı daha sağlıklı hale geldi, çehresi yenilendi, ilericiliği güçlendi. Gelecekte Çin'e Özgü Sosyalizm'i sürdürüp geliştirmek için tüm kalbimizle işçi sınıfına dayanmalı, lider sınıfı konumunu pekiştirmeli ve esas güç rolünü tamamen harekete geçirmeliyiz. Tüm kalbimizle işçi sınıfına dayanmak, yalnızca bir slogan ve etiket değil bilakis partimizin ve devletimizin politikalarını belirleme ve icra etme sürecinin tümünde ve işletmelerin üretim ve işletmecilik faaliyetlerinin her alanında uygulamamız gereken bir ilke olmalıdır.

İkinci olarak, Çin'e Özgü Sosyalizm'i işçi sınıfına sımsıkı tutunmak suretiyle geliştirmeliyiz. Çin'e Özgü Sosyalizm, çağdaş Çin'in ilerleyişinin esas yönü, Çin Rüyası'nın gerçekleşmesinin tek yolu, aynı zamanda işçi sınıfımızı daha aydınlık geleceğe taşıyan vazgeçilmez bir yoldur. İşçi sınıfımız tarihsel görev ve sorumluluk duygusunu güçlendirmeli, kendi işini yaparken ülkenin genel çıkarlarını düşünmeli, kişisel ülküsünü ve aile mutluluğunu bilinçli olarak ülkenin gönenci ve güçlülüğünün, milletin de yeniden kalkınışı davasının içine koymalı, kişisel rüyasını Çin Rüyası ile sıkı sıkıya bütünleştirerek her zaman devletin efendisi konumuyla Çin'e Özgü Sosyalizm'in sürdürülüp geliştirilmesi için katkılarda bulunmalıdır.

İşçi sınıfımız, Çin'e Özgü Sosyalizm ülküsünü ve partiye sonsuza kadar bağlı kalma kararlılığını pekiştirerek, sosyalizm sistemiyle reform ve dışa açılmayı kararlılıkla desteklemeli, daima Çin yolunun temel taşı ve ana direği olmalıdır. Sosyalizmin özlü değerlerini[1] bilinçli olarak uygulayarak, üstün karakterini sürdürmeli, ilerici düşüncesi ve örnek davranışlarıyla tüm toplumu etkileyerek ileriye taşımalı, Çin ruhuna durmadan yeni enerji katarak örnek uygulayıcısı olmalıdır. Çin'i yeniden kalkındırmayı görev sayarak üstün yaratıcılığını harekete geçirmeli, ülkenin genel çıkarlarına hizmet etme geleneğini yaygınlaştırmalı, huzur ve dayanışmaya dayalı siyasal düzeni gönüllü olarak korumalı ve her zaman Çin gücünü birleştiren merkez rolünü oynamalıdır.

Üçüncüsü, emeğe ve çalışmaktan mutluluk duyanlara saygıyı sürdürmeliyiz. Çalışma, zenginliğin ve aynı zamanda mutluluğun kaynağıdır. İnsanoğlunun bütün güzel düşleri, ancak ve ancak dürüst çalışmayla gerçekleşir. Gelişme sürecinde ortaya çıkan bütün sorunlar, ancak ve ancak dürüst çalışmayla aşılabilir. İnsan hayatındaki bütün başarılara da ancak ve ancak dürüst çalışmayla

1 Kasım 2012'de düzenlenen ÇKP 18. Kongresi'nde yayınlanan "Çin'e Özgü Sosyalizm Yolunda Şaşmadan ve Kararlılıkla İlerleyerek Orta Halli Refah Toplumu İnşâsını Kapsamlı Bir Biçimde Tamamlamak İçin Mücadele Edelim" başlıklı raporda dile getirildi. Esas içerikleri şunlardır: Refah ve güçlülük, demokrasi, medenilik, uyum, özgürlük, eşitlik, adalet, hukukun üstünlüğü, vatanseverlik, adanmışlık, dürüstlük ve kibarlık.

ulaşılabilir. Çalışma, Çin milletini ve aydınlık tarihini yaratmıştı, parlak geleceğimizi de yaratacaktır. "Çalışkanlık olduğu takdirde hiçbir zorluk kalmaz." Toplumumuzda en gururlu, en yüce, en saygın ve en güzel olanın çalışma olduğu anlayışını pekiştirmeli, bütün vatandaşlarımızın çalışma hevesini artırmasını, yaratıcılık potansiyellerini harekete geçirmesini ve çalışmayla daha güzel yaşam yaratmalarını sağlamalıyız.

Tüm toplumda emeğe, bilgiye, vasıflı insanlara ve yaratıcılığa saygı ilkesini uygulamalı, çalışanların çıkarlarını koruyup geliştirmeli ve haklarını güvence altına almalıyız. Toplumsal eşitliği ve adaleti koruyarak, çalışanların onurlu çalışarak kapsamlı gelişmeyi gerçekleştirmesini sağlamalıyız. Toplumuzun her bireyi, çalışmayı sevmeli, çalışmayı gurur, tembelliği utanç olarak görmelidir.

Dördüncüsü, örnek emekçilere imrenmeliyiz. İyi örneklerin gücü sonsuzdur. Örnek emekçiler milletimizin seçkin üyeleri, halkımızın da iyi örnekleridir. Çok sayıda örnek emekçimiz, sıradan görülen çalışmalarıyla olağanüstü başarılara imza atarak, "göreve ve mesleğe bağlı kalma, çalışkan olma, işini en iyisine yapma, gayret içinde mücadele etme, yenilik yaratmakta cesur davranma, şöhreti ve çıkarı önemsememe ve fedakâr olma" şeklindeki örnek emekçi ruhunu ortaya koymuştur. Bu, milli ruhumuzla çağdaşlık ruhunun içeriğini zenginleştirerek son derece değerli manevi varlığımızı oluşturmuştur.

Gelişme hedeflerimize ulaşmak için yalnızca maddi olarak değil, manevi olarak da güçlü olmalıyız. Bütün etnik gruplardan vatandaşlarımız, örnek emekçileri örnek alıp gün bugündür ruhuyla mücadele ederek kendini Çin milletinin büyük yeniden kalkınışı davasına adamalıdırlar. Örnek emekçilerimiz ve diğer bütün alanlardaki örnek insanlarımız, itibarlarına büyük değer vererek daha iyi performans göstermeli, çalışkanlığını ve fedakârlığını sürdürerek ülkü ve inanca bağlı kalmanın, çalışkanlığın ve birlikteliğin örneği olmalılar. Çağımızın işçileri, yalnızca güce değil, zekâya, ustalığa ve yenilik yaratma kabiliyetine de sahip olmalı, davranışlarıyla muhteşem Çin'i yaratmalıdırlar. Bütün kademelerdeki parti komiteleri, hükümet ve sendika kuruluşları, örnek emekçilere önem vermeli, sevgi ve ilgi göstermeli, onların toplumda anahtar rol oynamalarını desteklemeli, yaşam ve üretimde karşılaştıkları sorun ve sıkıntıların giderilmesine yardımcı olmalı, onların seçkin başarılarını geniş kapsamlı bir biçimde tanıtmalı ve böylece örnek emekçi ruhunu durmadan yaygınlaştırmalılar.

Partimiz ve bütün işçilerimiz, sendika kuruluşlarına karşı büyük beklentiler içindeler. Çin'deki sendikalar; işçi sınıfının ÇKP liderliğindeki örgütlenme biçimi, partiyle işçiler arasındaki köprü ve bağ, sosyalist devletin önemli toplumsal direğidir. Çin'e özgü sosyalist sendikaların gelişme yolu, Çin'e Özgü Sosyalizm yolunun önemli bir parçasını oluşturmakta, Çin'deki sendika kuruluşlarının niteliğini ve özelliklerini göstermekte, sendika kuruluşlarının ve çalışmalarının her zaman doğru yönde ilerlemesinin önemli güvencesi olmaktadır. Bu yolu kararlılıkla sürdürerek sürekli olarak genişletmeliyiz.

Zaman sürekli değişiyor, bu sebeple yenilikçilik en temel görevlerimiz arasındaki yerini koruyor. Dolayısıyla sendika çalışmalarımız da gelişmeli, yenilenmelidir. Sendikalarımız, çağın taleplerine ve toplumdaki değişimlere ayak uydurarak bilimsel ve etkili çalışma yöntemleri geliştirme kabiliyetine sahip olmalı, işçilerin sendikalara "kendi evi", sendika çalışanlarına da en güvenilir "aile üyesi" gözüyle bakmalarını sağlamalılar. İşçilere hizmet etmeyi bütün çalışmalarımızın hareket noktası ve amacı olarak görerek, işçilere tüm kalbimizle hizmet sunmalı, seslerine büyük bir ciddiyetle kulak vermeli, kırsal kesimlerden göç edenler de dahil bütün işçilerin yasal hak ve çıkarlarını korumalı, işçiler lehine uygulamalar yapmalı, sorun ve sıkıntılarını gerçekçi bir biçimde çözmeli, böylece uyuma dayalı sosyalist çalışma ilişkisini durmadan pekiştirerek geliştirmeliyiz. İşçilerin çok yönlü ihtiyaçlarına büyük önem vererek yetiştirilmelerine ve gelişmelerine sürekli imkânlar sunmalı, bilgili, usta, yenilikçi ve yüksek vasıflı işçiler yetiştirmeliyiz. Bütün kademelerdeki parti komiteleri ile hükümetler, sendika yönetimini güçlendirip daha sağlıklı hale getirmeli, sendika çalışmalarına destek vererek daha fazla kaynak ve imkân sağlamalı, sendika kuruluşlarının görev ve sorumluluklarını yerine getirmesine daha elverişli koşullar yaratmalıyız.

Bin millik yolculuk, tek bir adımla başlar. Ülkemiz aydınlık bir geleceğe sahiptir, ancak buna erişmek kolay olmayacaktır. Başarı için tek bir hamle yeterli olmayacağı gibi düşlerimiz de bir gecede gerçeğe dönüşemez. Her başarı zorlu yollardan geçer. Gelecek ne kadar güzelse, ona ulaşabilmemiz için harcayacağımız çabalar da bir o kadar zorlu olacaktır.

Ancak sıkı bir çalışmayla zorlukların üstesinden gelebilir, hayallerimizi gerçeğe çevirebiliriz. Çetin mücadeleler verme ve ayakları yere sağlam basan çalışma geleneğini tüm toplumda yaygınlaştırmalıyız. Bütün kademelerdeki yöneticiler, örnek emekçi ruhunu hayata geçirmede öncü olup gerçekçi siyasetler üretmeli, halkı motive etmeli, sağlıklı işler yürütmeli, gösterişli ve sahte başarıların peşinde koşmamalı, toplumun ciddi tepkisine yol açan formalitecilik, bürokratizm, hazcılık ve savurganlıkla kararlılıkla mücadele etmeli, bütün çalışmaları sağlam adımlarla sürdürmede tüm topluma örnek olmalıdır.

Parti Merkez Komitemizin güçlü önderliğinde, işçi sınıfımızın ve bütün emekçilerin dayanışma içinde ilerlemeleri ve bütün etnik gruplardan vatandaşlarımızın ortak mücadelesi sonucunda, daha aydınlık yarınlar yaratarak Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı mutlaka gerçeğe dönüştüreceğimize kesinlikle inanıyorum!

Gençliğe Özgü Düşlerinizi Çin Rüyası'nda Gerçekleştirin*

(4 Mayıs 2013)

ÇKP 18. Kongresi'nde orta halli refah toplumu inşâsının kapsamlı bir biçimde tamamlanıp sosyalist modernleşme sürecinin hızlandırılması yönünde görkemli bir tablo çizildi ve "İki Yüzyıl Hedefleri"ne[1] doğru ilerlemek yönünde çağımızın çağrısı yapıldı. Kongrenin ruhu ışığında Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirme planını ortaya koyduk. Şimdi herkes Çin Rüyası'nı konuşuyor, bu rüyanın kendisiyle ilişkileri ve bu rüyanın gerçekleştirilmesi sürecinde kendisine düşen sorumlulukları düşünüyor.

Çin Rüyası, geçmişimize ve günümüze olduğu kadar, geleceğimize de aittir. Çin Rüyası, sayısız yüce ruhlu insanın yılmaz çabalarını içermekte, Çin'in bütün çocuklarının ortak özlemini taşımakta, ülkemizin müreffeh ve güçlü olacağı, milletimizin yeniden kalkınacağı ve halkımızın mutlu olacağı yönündeki güzel geleceğimizi gözler önünde sermektedir.

Çin Rüyası, ülkemizin ve milletimizin olduğu kadar her Çinlinindir. Ülke ve millet iyi olduğunda, herkes iyi olabilecektir. Ancak ve ancak herkes güzel rüyalar için mücadele verdiği takdirde, Çin Rüyası gerçeğe dönüşecek, büyük güç oluşacaktır.

Çin Rüyası, bizim olduğu kadar genç nesil olan sizlerindir. Çin milletinin büyük yeniden kalkınışı, gençlerimizin mücadeleleriyle gerçeğe dönüşecektir.

ÇKP devrim, yapılanma ve reform dönemlerinde, gençlere her zaman büyük bir önem vermiş, onlara yakın ilgi göstermiş, güvenmiş ve gençlerden büyük beklentileri olmuştur. ÇKP gençlere hep vatanın geleceği ve milletin umudu gözüyle bakmış, parti ve halkın davasını ileriye taşıyan dinamik güç olarak gör-

---

* Xi Jinping'in her meslekten seçkin gençlerle sohbet toplantısında yaptığı konuşmanın bir bölümüdür.

1 ÇKP 18. Kongresi'nde Çin'e Özgü Sosyalizm inşâsı hakkında belirlenen mücadele hedefleridir. Buna göre, ÇKP'nin kuruluşunun 100. yılı olan 2021'de orta halli refah toplumu inşâsı kapsamlı bir biçimde tamamlanacak, Yeni Çin'in kuruluşunun 100. yılı olan 2049'da müreffeh, güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu sosyalist çağdaş ülke kurulacak.

müş ve halkın şanlı mücadelesinde kendi hayat hedeflerini gerçekleştirmelerine destek vermiştir.

Bugün, Çin milletinin büyük yeniden kalkınışına tarihteki bütün dönemlerden daha fazla yaklaşmış bulunuyoruz. Daha büyük bir özgüvene ve hedefimizi gerçekleştirme gücüne sahibiz. "100 kilometrelik bir yolculuğun son 10 kilometresi tüm yolculuk için gerekli eforun yarısını ister."[2] Çin milletinin ulu yeniden kalkınışı hedefine yaklaştıkça, tembellik etmeden daha fazla çaba harcamalı ve daha fazla gencimizi bu hedef için seferber etmeliyiz.

İleriye baktığımızda, genç kuşağımızın geniş ufka sahip olduğunu görüyoruz ve büyük başarılara imza atacağına kesinlikle inanıyoruz. Bu, "Yangtze Nehrinin arkadan gelen dalgaları öndeki dalgaları iter" şeklinde ifade edilen tarihin bir kuralı olduğu gibi, "Yeni nesil her zaman eski nesilden güçlüdür" şeklinde olan gençliğin görevidir. Gençlerimiz, çağımızın verdiği büyük görev ve sorumlulukları cesurca üstlenip kendilerine büyük hedefler belirlemeli, ayaklarını yere sağlam basarak gençlik düşlerini, Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı yaratma sürecinde gerçekleştirmeliler.

Gençlerimiz, her şeyden önce, ülkü ve inançlarını sağlamlaştırmalılar. "Büyük başarılar, büyük tutku ve çalışkanlıktan geçer."[3] Ülkü, insan hayatına yön verir, inanç işin başarısını belirler. Ülkü ve inancın olmayışı, manevi açıdan "kalsiyum yetersizliği"ne yol açar. Çin Rüyası, bütün etnik gruplardan vatandaşların ortak ülküsü olduğu gibi, genç kuşağın da sapasağlam sahip olması gereken büyük ülküsüdür. Çin'e Özgü Sosyalizm, halkımızın ÇKP önderliğinde binbir zorluğun üstesinden gelerek bulduğu ve Çin Rüyası'nı gerçekleştirecek doğru yoldur, dolayısıyla gençlerin hayatlarının sağlam ideali olmalıdır.

Gençlerimiz, Deng Xiaoping Teorisi, Üç Temsil Düşüncesi ve Bilimsel Gelişme Görüşü ile davranışlarına yön vermeli, ülkü ve inançlarını bilimsel teorileri rasyonel bir biçimde benimseme, tarihin kuralını doğru algılama ve ülkemizin temel koşullarını doğru kavrama temeline dayandırmalıdır. Yolumuza, teorimize ve sistemimize olan güvenleriyle parti önderliğine olan inançlarını durmadan pekiştirmeli, partiyi takip ederek Çin'e Özgü Sosyalizm bayrağını daima yüksekte taşımalıdırlar.

İkincisi, gençlerimiz mesleki yeterliliğe sahip olmalıdırlar. Uygulama, öğrenme yeteneğini geliştiren bir yol olduğu kadar büyüme ve ilerlemenin de merdivenidir. Gençlerin vasıf ve yetenekleri, Çin Rüyası'nın gerçekleşmesi süre-

2 *Savaşan Devletlerin Stratejileri-Qin Stratejileri*'nin beşinci bölümünden. *Savaşan Devletlerin Stratejileri*, Savaşan Devletler döneminde strateji uzmanlarının söz ve stratejilerini içeren bir kitaptır.

3 Bu kitapta yer alan "12. Çin Ulusal Halk Meclisi'nin İlk Genel Toplantı Konuşması" başlıklı makalenin 1. dipnotuna bakınız.

cinin etkin unsurlarıdır. "Bilgi yay, yetenek ise oktur"[4] şeklinde eski bir deyişimiz vardır. Bu deyişte bilgi birikim ok, yetenek de yay olarak tarif edilerek, yeteneğin sağlam bilgi ve birikimle desteklendiğinde gereken rolünü oynayabileceği anlatılıyor. Gençlik, bilgi öğrenmek için altın çağdır. Gençlerimiz, bilgi öğrenmeyi öncelikli bir görev, sorumluluk, manevi arayış ve yaşam tarzı olarak görerek, rüyaların bilgi öğrenmekle başlayacağı, başarıların da yetenekle gerçekleşeceği anlayışını benimsemeli, büyük bir çalışkanlıkla bilgi öğrenmeyi gençlik yolculuğunun güç kaynağına, yeteneği artırmayı da gençlik mücadelesinin enerjisine dönüştürmelidirler.

Gençlerimiz, modernleşmeye, dünyaya ve geleceğe yönelerek, bilgi birikiminin yenilenmesinin aciliyetini anlamalı ve susamışçasına bilgi öğrenmelidirler. Bir yandan bilgi birikimini sağlamlaştırırken, diğer yandan bilgileri zamanında yenilemeli, bir yandan kuramları derinlemesine araştırırken, diğer yandan beceri sahibi olmak için hızla hareket etmelidirler. Böylece çağımızın gelişmesine ve davamızın ilerlemesine yakışacak vasıflara ve yeteneklere sahip olabilirsiniz. Öğrendiğiniz bilgileri uygulamaya önem vererek toplumun tabanına ve halkın arasına girmeli, reform, dışa açılma ve sosyalist modernleşme inşâsının büyük ocağında ve büyük bir okul olan toplumda gerçek bilgi ve yeteneklere sahip olmalı, eksikliklerinizi gidermeli ve kendilerinizi toplumda ana direk olabilecek vasıflı insan olarak yetiştirmelisiniz.

Üçüncüsü, gençlerimiz yenilik yaratmakta cesur olmalılar. Yenilik yaratma, bir milletin ilerleyişinin ruhu ve bir ülkenin refahı ve gelişmesinin tükenmez kaynağı olduğu gibi, Çin milletinin de en derin karakteridir. Tıpkı Konfüçyüsçülüğün klasiklerinde dendiği gibi, "Bir gün yenilenirsen, her gün yenilenmelisin, tekrar tekrar yenilenmelisin".[5] Yaşam, katı kuralı izleyen, tutucu ve statükodan memnun olanlara hiçbir zaman iyilik etmez, hırssız ve başıboş olan, hazıra konanları beklemez; fırsatları yenilik yaratmaya yatkın olan ve cesaret edenler için saklar. Gençlerimiz, toplumda en büyük dinamizme ve yaratıcılığa sahip bir kitle olarak yenilik yaratmada en önde gitmelidir.

Gençlerimiz, ilk olma cesaretinde olup düşüncelerini özgürleştirmeli, zamanla birlikte ilerlemeli, yoğun arayışlarla yeni yollar keşfederek ilerlemeli, önceki kuşaklardan öğrenerek onları aşma hedefine sahip olmalı, genç benliğiyle ülkemizi ve milletimizi gençleştirmeliler. Dağı yol açarak, nehri de köprü kurarak aşma iradesiyle yenilik yaratma uğruna pes etmeden hep ileriye doğru adım atmalısınız. Hakikati arama ve gerçekçi olma tutumuyla kendi alanında yenilik yaratmak için sürekli olarak deneyim kazanıp sonuç elde etmelisiniz.

---

4 Yuan Mei, *Şiirler Üzerine Söylevlerin Devamı (Xu Shi Pin)*. Yuan Mei (1716-1797), Qing Hanedanlığı döneminde yaşamış şair ve şiir eleştirmenidir.

5 *Büyük Öğretiler (Da Xue)*. Konfüçyüsçülüğün dört klasiğinden biri olan *Büyük Öğretiler*, kişisel ahlak ile toplumsal düzen ve kargaşalar arasındaki ilişkileri anlatıyor. Diğer üç klasik, *Orta Yol Doktrinleri, Konfüçyüsün Nutukları* ve *Mençyüs*'tur.

Dördüncüsü, gençlerimiz çetin mücadele kararlılığını taşımalılar. "Değerli kılıcın keskinliği tekrar tekrar bilenmekten, erik çiçeğinin mis gibi kokusuysa dondurucu soğuklardan gelir." İnsanoğlunun güzel ülküsü, hiçbir zaman kolay gerçekleşemez, her zaman ormanlarda odun arabası ve yırtılmış elbiseyle ve eli ayağı nasırlı halde yol açarcasına zorlu mücadelelerle gerçekleşir. Ülkemizi ve milletimizi fakirlik ve güçsüzlükten adım adım müreffeh ve gelişmiş olan bugününe taşıyan, kuşaktan kuşağa büyük bir kararlılıkla sürdürülen yoğun çaba ve Çin milletinin iradeli mücadele ruhudur. Günümüzde gelişmek için önemli fırsatların yanı sıra, eskiden benzeri görülmemiş zorluk ve meydan okumalarla karşı karşıyayız. Rüyamız önümüzde, yolumuz da ayağımızın altındadır. Kendini yenebilen güçlü olur, güçlü olan da zafere ulaşır. Gelişme hedeflerimize ulaşmak, gençlerimizin yılmadan usanmadan mücadele vermesini gerektirir.

Gençlerimiz, "ülkeyi boş laflar batırır, sıkı çalışmalar kalkındırır" sözünü her zaman akıllarında tutmalılar. Kendi alanınızda yoğun çaba harcamalı, kendinizden ve en ufak işlerden başlayarak çalışkan elleriniz ve seçkin başarılarınızla kendinize ait muhteşem bir yaşam yaratmalısınız. Zorluklardan korkmamalısınız, üstesinden gelmelisiniz. En kötü şartlarda ülke yapılanmasının ön cephesine gidip projelerde çalışarak kendinizi yetiştirmeli, yeteneğinizi geliştirmelisiniz. Kendinize ait iş kurmakta ve başarıya ulaşmakta cesur ve kararlı olmalı, reform ve dışa açılma sürecinde yeni yol bulmak ve yeni iş yaratmak için çaba harcayarak kariyerinizin gelişmesine yeni ufuklar açmalısınız.

Beşincisi, gençlerimiz kişiliklerini yüceltmeliler. Çin'e Özgü Sosyalizm, maddi ve manevi uygarlığın kapsamlı bir biçimde geliştiği sosyalizmdir. Manevi gücü olmayan bir millet ne kendi ayakları üzerinde durabilir ne de güçlü olabilir. Kültürün desteğinden yoksun olan bir dava uzun süremez. Gençlik, sosyal değerler sistemini ilerleten sosyal güçtür. Bir milletin uygarlık düzeyi, büyük ölçüde genç kuşağın ahlaki düzeyi ve ruhsal duruşunda kendini gösterir.

Gençlerimiz, doğru ahlaki anlayışı, bilinçli ahlaki oluşumu ve etkin ahlaki pratiği bütünleştirerek, sosyalizmin temel değerlerini bilinçli olarak benimseyip uygulamalı, sağlıklı toplumsal atmosferin oluşturulmasına öncülük etmelidirler. Düşünce ve ahlak seviyenizi yükselterek, vatanseverlik, kolektivizm ve sosyalizm düşüncelerini gönüllü olarak uygulayıp yaygınlaştırmalı, toplumsal ahlakı, mesleki etiği ve ailevi fazileti etkin bir biçimde savunmalısınız. "İyilik aramak dağa tırmanmak kadar zor, kötülük öğrenmek ise dağdan düşmek kadar kolaydır"[6] sözünü her zaman hatırlayarak, umutlu hayat anlayışını, yüksek ahlaki düzeyi ve sağlıklı yaşam biçimini daima korumalısınız. Toplumda

6 *Devlet Üzerine Söylevler*. Lu Devleti'nde yaşamış tarihçi Zuo Qiu Ming tarafından yazıldığına inanılan bu kitap, Batı Zhou Hanedanlığı (MÖ 1046-MÖ 771) ile İlkbahar ve Sonbahar Dönemi (MÖ 770-MÖ 476) arasında geçen sürede bazı önemli olaylarının kayıtlarıdır.

yeni eğilimlerin savunucusu olmalı, Lei Feng'i[7] örnek almada öncülük ederek gönüllü hizmetlere etkin bir biçimde katılmalı, toplumsal sorumlulukları üstlenerek başkalarına sevgi ve ilgi göstermeli, yoksul ve zor durumda olan insanlar ile güçsüz ve özürlü insanlara yardım ulaştırmalı, davranış ve hareketleriniz ile toplumun ilerlemesine güç katmalısınız.

Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için mücadele etmek, günümüzdeki Çin gençlik hareketinin esas konusudur. Çin Komünist Gençlik Birliği, çocuklar ve gençler arasında "Benim Çin Rüyam" konulu eğitim ve pratik kampanyasını derinlemesine sürdürerek, her çocuğa ve gence rüya tohumu verip yeşertmeli, daha fazla çocuğun ve gencin rüyaya sahip olma cesaretinde, rüya peşinde koşma hevesinde ve rüyayı gerçekleştirme çabasında bulunmasını teşvik etmeli, her çocuğun ve gencin Çin Rüyası'nın gerçekleşmesine güçlü gençlik enerjisi katmasını teşvik etmelidir. Çin Rüyası, çocuklarımızın ve gençlerimizin ortak düşünce temelini sağlamlaştırıp, onlara doğru dünya görüşünü, hayat anlayışını ve değer yargısını kazandırmalı, yüce vatanımızı, halkımızı ve milletimizi sonsuza kadar sevmelerini ve ÇKP önderliğinde Çin yolunda kararlılıkla ilerlemelerini sağlamalıdır. Çin Rüyası ile genç insanlarımızın tarihi sorumluluk duygusunu harekete geçirerek, "Parti çağrıda bulunduğunda Birlik harekete geçer" geleneği doğrultusunda parti ve devletin çalışmalarında kendi yerini isabetli bir biçimde tespit ederek çocuklarımızı ve gençlerimizi reformu desteklemeye, gelişmeyi hızlandırmaya ve istikrarı korumaya seferber etmelidir. Çocuklarımızın ve gençlerimizin hayallerini gerçekleştirmesine etkin bir biçimde hizmet ederek, çalışma biçimini düzeltmeli, toplumun tabanındaki genç insanlarımızın arasına girerek onların düşündüklerini düşünmeli, ihtiyaçlarını karşılamalı, genel taleplerini temsil ederek çıkarlarını korumalı ve sağlıklı bir biçimde yetiştirilmelerine elverişli ortamı yaratmalıdır.

Gençlerin seçkin temsilcileri, çocuklarımızın ve gençlerimizin örneği olup daha fazla sosyal sorumluluk ve halkın beklentisini üstlenmekte, çocuklar ve gençler arasında, hatta tüm toplumda güçlü bir ilham verici ve teşvik edici rolü oynamaktalar. Seçkin gençlerimizin başarının üstüne başarı kazanma ruhuyla hareket ederek disiplinli davranmalarını, büyük cesaretle ilerlemelerini, kendilerini yetiştirme süreciyle, manevi arayışlarıyla ve seçkin davranışlarıyla çocuklarımıza ve gençlerimize örnek olmalarını bekliyorum.

---

7 Lei Feng (1940-1962), Çin Halk Kurtuluş Ordusu askeri, kahraman. Bütün kalbiyle halka hizmet eden, yardımsever, verilen her işi severek yapan Lei Feng, bir trafik kazası sonucunda yaşama gözlerini yumdu. Mao Zedung'un 1963'te "Yoldaş Lei Feng'u Örnek Alalım" çağrısında bulunması üzerine Çin genelinde Lei Feng'in fedakârlığını öğrenme dalgası başlatıldı. Bunu izleyen dönemde her yılın 5 Mart günü Lei Feng Günü olarak anılıyor.

Gençlik geliştiğinde ülke kalkınır, gençlik güçlü olduğunda ülke güçlenir. Partimiz, kurulduğu günden bugüne her zaman gençlerimizi temsil etmiş, onları kazanmış ve onlardan güç almıştır. Bütün kademelerdeki parti komiteleri ve yönetim organları gençlere güvenmeli, onlara yakın ilgi göstermeli, onları sıkı bir disiplinle yetiştirmeli, düşüncelerine daha geniş ufuk açmalı, yenilikçi ruhunu hayata geçirmelerine daha geniş yer vermeli, yaşamlarına daha fazla imkân sunmalı, işlerinde ve yenilik arayışlarında başarılı olmaları için daha elverişli koşullar yaratmalıdır. Bütün kademelerdeki yöneticiler, gençlerin arzularını dikkatle dinlemeli, gelişimlerine yardımcı olmalı, iş kurmalarına destek sağlamalı ve onların can dostu ve gençlik çalışmalarının içten destekleyicisi olmalıdır.

İnsan, hayatı boyunca yalnızca bir kez genç olur. Gençlik, bugün mücadele için vardır, gelecekte ise hatıra için var olacaktır. Hayatın yolculuğunda bazen düzgün yol, bazen de sarp iniş, bazen düz ova, bazen de tehlikeli kumsal, bazen düz yol, bazen de viraj vardır. Gençlerimizin önünde çok sayıda seçenek bulunur, önemli olan seçimine doğru dünya görüşü, hayat anlayışı ve değer yargısıyla ışık tutulmasıdır. Sayısız başarılı insanın hayat öyküsü, gençlik çağında zorluğu seçenlerin başarıyı seçmiş olduklarını ve fedakârlığı seçenlerin saygınlığı seçmiş olduklarını kanıtlamıştır. Gençlik döneminde çileyi, yenilgiyi ve sınavı tatmak, iyi yaşamanın yardımcısıdır. Kazanç ya da kayıp karşısında sakin durma karakterine ve pes etmeden ilerleme iradesine sahip olup, her zaman iyimserliği korumalı, yenilgiyi motivasyona dönüştürerek yenilgiden aldığı derslerle hayata yön vermeli ve ruhunuzu yüceltmelisiniz. Uzun lafın kısası, yalnızca şevk ve kararlılıkla mücadele etmiş ve halk için fedakârlıkta bulunmuş olan bir gençlik, dolu, sıcak, kalıcı ve içinde pişmanlığın olmadığı gençlik hatıralarına sahip olabilir.

Bütün etnik gruplardan vatandaşlarımız, partimizin önderliğinde sımsıkı birleşip ayaklarını yere sağlam basarak ilerlemelidirler. Bunu yaparsak, içinde bulunduğumuz yüzyılın ortalarına geldiğimizde, müreffeh, güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu sosyalist çağdaş ülkeyi inşâ edeceğimize, gençlerimizin de bütün vatandaşlarımızla birlikte Çin Rüyası'nın gerçekleşmesine tanık olup onun meyvesini paylaşacaklarına kesinlikle inanıyorum!

Çin Rüyası Yalnızca Çin Halkının Değil, Bütün Dünya Halklarının Mutluluğuna Hizmet Eder*

(Mayıs 2013)

Çin milleti binbir zorluk ve acı yaşamış, kendi gücüne dayanarak pes etmeden mücadele etmiş ve güzel rüyalara olan özlem ve arayışlardan hiçbir zaman vazgeçmemiştir. Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası, Çin milletinin yakınçağdan beri süren özlemidir.

Yeni tarihsel dönemde Çin Rüyası'nın özünde ülkenin müreffeh ve güçlü olması, milletin yeniden kalkınması ve halkın daha mutlu yaşaması yatmaktadır. Bizim hedeflerimiz, gayrisafi yurtiçi hasılamızı ve kişi başına düşen milli gelirimizi 2020 yılında 2010 yılındakinin iki katına çıkararak orta halli refah toplumu inşâsını tamamlamak, içinde bulunduğumuz yüzyılın ortalarına gelindiğinde ise müreffeh, güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu sosyalist çağdaş bir ülke kurarak Çin milletinin ulu kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmektir.

Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için Çin'e Özgü Sosyalizm yolunu kararlılıkla izlemek zorundayız. Biz bu yolda 30 yıldan fazla süredir ilerliyoruz ve tarih, bunun Çin'in koşullarına uygun olan, halkımızı zenginleştiren, ülkemizi de güçlendiren doğru bir yol olduğunu kanıtlamıştır. Dolayısıyla bu yolda şaşmadan ve kararlılıkla ilerlemeye devam edeceğiz.

Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için Çin Ruhu'nu sürdürüp yaygınlaştırmak zorundayız. Çekirdeğini vatanseverliğin oluşturduğu milli ruhumuz ve çekirdeğini reform ve yenilikçiliğin oluşturduğu çağdaş ruhumuz ile tüm milletimize yüksek moral vereceğiz.

Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için Çin Gücü'nü pekiştirmek zorundayız. Ülkeyi boş laflar batırır, sıkı çalışmalar kalkındırır. 1 milyar 300 milyon Çinli'nin zekâsı ve gücüyle ve bıkmadan usanmadan kuşaktan kuşağa sürdürdüğümüz çabalarımızla ülkemizi ve milletimizi daha yüksek seviyelere taşıyacağız.

---

* Xi Jinping'in Latin Amerika ülkelerinden Trinidad ve Tobago, Kosta Rika ve Meksika basınına verdiği yazılı demecin bir bölümü.

Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için barışçı gelişme yolunda ısrar etmek zorundayız. Barışçı gelişme yolunu daima kararlılıkla izleyeceğiz, karşılıklı yarar ve ortak kazanca dayalı dışa açılma stratejisini şaşmadan sürdüreceğiz. Yalnızca kendi gelişmemizi hedeflemeyeceğiz, dünyaya olan sorumluluğumuzu ve katkımızı da vurgulayacağız. Yalnızca Çin halkının mutluluğuna değil, bütün dünya halklarının mutluluğuna da hizmet edeceğiz. Çin Rüyası'nın gerçekleştirilmesi, dünyaya çalkantı değil barış, tehdit değil fırsat getirecektir.

Çin ile Latin Amerika arasında engin okyanus bulunmasına rağmen, gönüllerimiz bir aradadır. Bizleri birbirimize bağlayan, yalnızca derin geleneksel dostluk ve yakın çıkarlarımız değil, aynı zamanda güzel rüyaları gerçekleştirmek için giriştiğimiz ortak arayışlardır.

Son yıllarda Latin Amerika ve Karayip ülkeleri, birlikte çaba harcayarak ortak gelişmeyi kazanmak yönünde sürekli olarak yeni adımlar atmıştır. Latin Amerika ve Karayip Ülkeleri Birliği'nin kurulması, Latin Amerika'nın, bağımsızlık hareketlerinin öncüleri tarafından dile getirilen dayanışma ve işbirliği içinde ortak gelişmeyi gerçekleştirme rüyası doğrultusunda etkin bir biçimde ilerlemekte olduğunun göstergesidir.

Çin, Latin Amerika ve Karayip ülkeleriyle el ele vererek, karşılıklı destekle ve içtenlikle işbirliği yaparak gelişme ve refahı öngören güzel rüyalarımızı gerçekleştirmek yolunda ilerlemeye hazırdır.

Yenilik Yaratmanın ve Rüyaları Gerçekleştirmenin Tam Zamanı*

(21 Ekim 2013)

Orta halli refah toplumu inşâsını kapsamlı bir biçimde tamamlayarak ve sosyalist modernleşmeyi ilerleterek Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını gerçekleştirmek, büyük ve ihtişamlı bir dava, aydınlık bir gelecektir. Bu büyük davaya gönül veren herkes, büyük başarılara ulaşma imkânına sahiptir. Yüz milyonlarca Çinlinin hep beraber ilerlediği bu büyük yolculukta yurtdışında öğrenim görmüş ve görmekte olan herkes için bugün, yenilik yaratmanın ve rüyaları gerçekleştirmenin tam zamanıdır. Sizler vatan sevginizi, vatanı güçlendirme arzunuzu ve vatana hizmet etme davranışınızı bütünleştirerek, kendi rüyalarınızı halkımızın Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek uğruna giriştiği görkemli ihtişamlı mücadeleler sürecine katmalı, isimlerinizi Çin milletinin büyük yeniden kalkınışının parlak tarihine yazdırmalısınız.

Bu vesileyle yurtdışında öğrenim görmüş ve görmekte olan bütün yurttaşlarımızdan dört beklentimi ifade etmek istiyorum.

Birincisi, vatanseverliğe bağlı kalmanız. Çin milletinin binlerce yıl süren tarihi boyunca vatanseverlik, her zaman milletimizin esas melodisi ve etnik kökeni ne olursa olsun bütün halkımızın sürekli ilerleyişinin büyük güç kaynağı olmuştur. Bir ağaç, gölgesi ne kadar uzanırsa uzansın, daima topraklara kök salar. Nerede bulunursanız bulunun, vatanı ve halkı her zaman kalbinizde taşımalısınız. Qian Xuesen,[1] "Bir Çinli bilimadamı olarak halka hizmet etmek

* Xi Jinping'in Avrupa ve Amerika'dan Dönen Öğrenciler Cemiyeti'nin kuruluşunun 100. yıldönümü dolayısıyla düzenlenen kutlama toplantısında yaptığı konuşmanın bir bölümü. Bu cemiyet; yurtdışında öğrenim görüp Çin'e geri dönenler tarafından Ekim 1913'te gönüllü olarak kurulan kitlesel bir örgüt. 2003 yılında "Yurtdışında Öğrenim Görenler Cemiyeti" şeklinde ek bir ad aldı.

1 Qian Xuesen (1911-2009), öğrenim görmek üzere 1935 yılında ABD'ye gitti, 1955 yılında ise Çin'e geri döndü. Milli Savunma Bilimi, Sanayisi ve Endüstrisi Komisyonu Başkan Yardımcılığı ve Çin Bilim ve Teknoloji Derneği Başkanlığı görevlerinde bulundu. Çin'in taşıyıcı roket, füze ve uydu AR-GE ve deneme çalışmalarının örgütlenmesine ve yönetimine doğrudan katılarak Çin'in uzay çalışmaları için seçkin katkılarda bulundu.

için yaşıyorum. Eğer halk, hayatım boyunca yaptığım çalışmalardan memnun kalırsa, o benim için en büyük ödül olacaktır" demişti.

Sizlerden "vatan için öğrenim" şeklindeki seçkin geleneği devralıp sürdürmenizi bekliyorum. Vatanseverliğin bekçisi ve tanıtıcısı olup "Vatanın kaderini herkesten önce düşünür, zevkin tadını ise herkesten sonra çıkarır"[2] şeklindeki hayat anlayışını benimseyin, ülkenin refahını ve gücünü, milletin kalkınmasını ve halkın mutluluğunu mücadelenizin hedefi olarak belirleyin. Kişisel başarınızın meyvelerini daima yemyeşil olan vatanseverlik ağacından toplayın. Parti ve devlet, her türlü seçiminize saygı gösterir. Vatana geri dönüp çalışmaya karar verirseniz, sizleri büyük bir sıcaklıkla kucaklayacağız, yurtdışında kalmayı tercih ederseniz, değişik yollardan vatana hizmet etmenizi destekleyeceğiz. Hepiniz, nerede olursanız olun, Çin'in çocukları olduğunuzu, vatan ve halkın her zaman sizi düşündüğünü ve vatanın sonsuza kadar sıcacık manevi yuvanız olacağını hiçbir zaman unutmayın.

İkincisi, büyük bir çalışkanlıkla bilgi öğrenmeniz. Öğrenme, insanın değişmez ödevi, vatana ve halka hizmet etmenin de temelidir. Rüyalar öğrenmekle, kariyer de hareketle başlar. Günümüz dünyasında bilgi ve enformasyon hızla yenilenmektedir, öğrenmede azıcık da olsa tembellik ederseniz, çağın gerisinde kalırsınız. Biri şöyle demişti: Herkesin dünyası bir çember, bilgi birikimi de yarıçapıdır. Yarıçapı ne kadar uzunsa, sahip olduğu dünya da o kadar büyük olur.

Sizlerden çağdaşlığa, dünyaya ve geleceğe yönelerek kendinizi dünyadaki ileri bilgi, teknoloji ve yönetim tecrübeleriyle donatmanızı bekliyorum. Konfüçyüs'ün,[3] Sun Jing ve Su Qin'in,[4] Kuang Heng'in,[5] Che Yin ve Sun Kang'ın[6] hikâyelerinde anlatıldığı azim ve çalışkanlık ile bilgi birikiminizin yarıçapını

2 Fan Zhongyan, *Yueyang Kulesi*. Fan Zhongyan (989-1052), Kuzey Song Hanedanlığı döneminde yaşamış devlet adamı ve edebiyatçı.

3 Rivayete göre, Konfüçyüs, bambu parçalarına yazılan *Yi Jing* kitabını (Değişimlerin Kitabı) o kadar fazla okumuş ki, bambu parçalarını birbirine bağlayan deri iplik sayısız sürtünmeden dolayı üç kez kopmuş.

4 Han Hanedanlığı (MÖ 206-MS 220) döneminde yaşamış Sun Jing adlı kişi, kitap okumayı çok severmiş. Kitap okurken uykuya dalmayı önlemek için saçlarını tavan kirişine bağlarmış. Savaşan Devletler Dönemi'nde (MÖ 475-MÖ 221) yaşamış Su Qin ise, gece kitap okurken, kendisini uyanık tutmak için bacağına tığ batırırmış. Bu iki hikâye, okumayı seven insanları tarif etmek için kullanılır.

5 Han Hanedanlığı döneminde yaşamış Kuang Heng adlı kişi, kitap okumakta çok çalışkanmış, ancak yoksulluk içinde yaşadığı için mum alabilecek parası bile yokmuş. Bu nedenle duvarda bir delik açarak komşu evinden gelen mum ışığı altında kitap okurmuş. Bu hikâye, sıkıntılara rağmen bilgi öğrenmekte kararlı olan insanları tarif etmek için kullanılır.

6 Doğu Jin Hanedanlığı (317-420) döneminde yaşamış Che Yin, kitap okumayı çok severmiş, ancak yoksulluk içinde yaşadığı için lambaya yağ alabilecek parası bile yokmuş. Yaz gecelerinde ateşböceklerini yakalayıp ince bez torbasına koyar ve ateşböceklerinin ışığında kitap okurmuş. Güney Hanedanlığı (420-589) döneminde yaşamış Sun Kang'un ise yoksulluk nedeniyle mum alabilecek parası yokmuş, kış gecelerinde kardan yansıyan mehtap altında kitap okurmuş. Bu iki hikâye de sıkıntılara rağmen bilgiye ulaşmakta kararlı olan insanları tarif etmek için kullanılır.

mümkün olduğu kadar uzatın, yazılı kitapların yanı sıra yazısız "kitaplar"ı da okuyarak ahlak seviyenizi ve kişiliğinizi geliştirin, kendinizi gerçekten bilgili insan olarak yetiştirin ve üstün yeteneklerle donatın. Öğrenimi tamamlamış olanlar da vizyonlarını genişleterek bilgi birikimlerinin yenilenmesine hız vermeli, bilgi birikimlerinin yapısını daha sağlıklı hale getirmeli, kendilerini büyük görev üstlenip büyük iş yapabilen seçkin insan olarak yetiştirmeliler.

Üçüncüsü, yenilik yaratmak için yoğun çaba harcamanız. Yenilik yaratma, bir milletin ilerlemesinin ruhu ve bir ülkenin kalkınıp güçlenmesinin tükenmez güç kaynağıdır, aynı zamanda Çin milletinin en derin karakteridir. Yoğun uluslararası rekabet içinde ancak ve ancak yenilik yaratabilenler ilerleyebilir, güçlü olabilir ve başarıya ulaşabilir. Sizler, geniş görüş açısı olan insanlar olduğunuz için doğal olarak yenilik yaratmada ön cephede bulunmalısınız. Vatanımızda büyük bir heyecan içinde sürdürülen reform, dışa açılma ve sosyalist modernleşme süreci, yenilik yaratarak başarı elde etmek isteyen herkese geniş bir sahne hazırlamıştır.

Sizlerden kendinizi yenilik yaratmaya vererek, ilk olma cesareti ve azimlilikle topluma yeni vizyonlar kazandırmanızı, atılım ve gelişim gerçekleştirerek başarı elde etmenizi bekliyorum. Çin'in engin topraklarında bir işi başarabilmeniz için kritik nokta; ayaklarınızı vatan topraklarına sağlam basarak ve halkın beklentisini gönlünüzde taşıyarak uzmanlık alanındaki üstünlüğünüzle toplumun gelişme ihtiyacı arasında ve ileri bilgilerle Çin'in koşulları arasında kesişen noktaları doğru tespit etmenizdir. Böylece yenilikçi arayışlarınızın kök salarak meyve vermesini sağlamanız gerek.

Dördüncüsü, yabancı ülkelerle temas ve iletişimi etkin bir biçimde hızlandırmanız. Çin'in gelişmesi dünyaya, dünyanın refahı da Çin'e ihtiyaç duymaktadır. Dışa daha açık bir duruşla, dünyayla bağlantı ve etkileşimi güçlendirerek bütün ülkelerin halklarıyla olan karşılıklı anlayışı ve dostluğu derinleştirmek istiyoruz. Çin'de doğup büyümüş, yurtdışında yaşamış olan sizler, hem yurtiçinde ve dışında geniş çevreye hem de kültürler arasındaki iletişimde zengin deneyimlere sahipsiniz. Birçok yabancı sizin aracılığınızla Çin'i, birçok Çinli de sizin aracılığınızla dünyayı tanıyıp anlamıştır.

Sizlerden kendi üstünlüğünüzü harekete geçirerek, Çin ile dünya arasındaki temas ve iletişimde köprü rolü oynayarak Çin ile dünya halkları arasındaki dostluk ve iletişimin elçileri olmanızı bekliyorum. Yabancıların dinleyebileceği, anlayabileceği ve benimseyebileceği yol ve yöntemle Çin'in öyküsünü iyi anlatmalı, Çin'in sesini aktarmalı ve böylece dünyanın Çin'i daha fazla anlaması ve desteklemesi için katkılarda bulunmalısınız.

Avrupa ve Amerika'dan Dönen Öğrenciler Cemiyeti, bundan 100 yıl önce milletimizin tehlikede olduğu bir dönemde kurulmuştu. Cemiyet, kurulduğu günden itibaren vatanseverliği etkin bir biçimde hayata geçirerek, üyelerini yurtsever demokratik hareketi ile milletimizin ve halkımızın kurtuluş davasına seferber etmiş, o dönemde demokrasiyi savunan, bilime değer veren yurtsever bir örgüt olmuştu. Yeni Çin'in kurulmasından sonra cemiyet, yurtdışındaki Çinli öğrencileri vatana geri dönmeye etkin bir biçimde teşvik ederek ÇKP ve hükümetin önderliğinde ilerici bir örgüte dönüşmüştü. Reform ve dışa açılma uygulamalarının başlatılması ile cemiyet, "Vatana Hizmet Projesi"ni uygulayarak Çin'e Özgü Sosyalizm davası uğruna çaba harcayan bir kitlesel örgüt haline geldi. Cemiyet, 2003 yılında merkezi hükümetin onayıyla "Yabancı Ülkelerde Öğrenim Görenler Cemiyeti" şeklinde ek bir ad alarak, çalışmalarını ülke geneline yaydı, bütün dünyadaki Çinli öğrencileri bünyesine kattı ve böylece daha geniş etkiye sahip olan bir halk örgütü olma özelliğini taşıdı.

Yeni koşul ve görev karşısında, Avrupa ve Amerika'dan Dönen Öğrenciler Cemiyeti ve Yabancı Ülkelerde Öğrenim Görenler Cemiyeti, bir halk örgütünün ve entelektüel insanların birleşik cephesinin özellik ve avantajlarına dayanarak yurtiçinde ve dışındaki çalışmalarını yoğunlaştırmalıdır. Yurtdışında öğrenim görüp vatana hizmet etmek isteyenleri bir araya getiren vasıflı insanlar havuzu, tavsiye ve öneri üreten beyin takımı ve halktan halka diplomasinin dinamik gücü haline dönüşmelidir. Partimiz ile yurtdışında öğrenim gören ve görmüş olanlar arasındaki köprü, parti ve hükümetin bu insanlarla ilgili çalışmalarındaki yardımcı ve yurtdışında öğrenim gören ve görmüş olanların yuvası olarak bu insanlarımızı partimizin çevresinde toplamalıdır. Cemiyet, yurtdışında öğrenim gören ve görmüş olanların çalışma, öğrenim ve yaşamlarına yakın ilgi göstererek onların istek ve taleplerini dile getirmeli, yasal hak ve çıkarlarını korumalı, böylece cazibesini ve çekim gücünü sürekli olarak artırmalıdır.

"Erdemlilere saygı, hükümetin özüdür."[7] Bütün kademelerdeki parti komiteleri ve hükümet, yurtdışında öğrenim gören ve görmüş olanlarla ilgili ilke ve politikaları büyük bir ciddiyetle uygulayarak, reform, dışa açılma ve sosyalist modernleşme inşâsında acil ihtiyaç duyulan her türlü vasıflı insan kaynağını daha geniş çapta ve daha verimli bir şekilde yetiştirmelidir. Ortam sağlıklı olursa, vasıflı insanlar toplanır, gayeye ulaşılır; ortam kötü olursa, vasıflı insanlar dağılır, gaye suya düşer. Çalışma mekanizmamızı daha sağlıklı hale getirerek hizmet bilincini pekiştirmeli, eğitim ve yönlendirmeyi güçlendirmeli, yenilik yaratmak için platform hazırlamalı, vasıflı insanları keşfetme, birleştirme ve değerlendirme kabiliyetimizi artırmalı, yurtdışında öğrenim görenlerin yurda dönerek çalışmalarına ve vatana hizmet etmelerine elverişli bir ortam yaratarak

7 *Mo Zi*'den bir alıntı. *Mo Zi*, Mohist ekolü düşüncelerini bir arada toplayan kitap.

vasıflı insanların kendini kanıtlamalarına imkân sağlamalıyız. Cemiyetin çalışmalarına yakın ilgi göstererek destek vermeli, örgütlenme çalışmalarını pekiştirerek, yapısını daha sağlıklı hale getirerek ve kadrosunu güçlendirerek daha verimli çalışmasına koşul yaratmalıyız.

Gelişen Çin, yurtdışından daha fazla vasıflı insanın gelmesine ihtiyaç duymakta, dışa açılan Çin de dünyanın her köşesindeki vasıflı insanlara kucak açmaktadır. Yabancı ülkelerde öğrenim gören ve görmüş olanların "Ülkeyi boş laflar batırır, sıkı çalışmalar kalkındırır" sözünü her zaman hatırlayarak halkın yanında yer aldıkları ve halkla beraber mücadele ettikleri zaman, Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nın gerçekleşmesi için çağımıza, halkımıza ve tarihe yakışır parlak sayfalara imza atabileceklerine inanıyoruz!

Çin Milletinin Yeniden Kalkınışı Bütün Çinlilerin Ortak Rüyasıdır*

(6 Haziran 2014)

Yurtiçinde ve dışında yaşayan bütün Çinliler için, birliği sağlanmış bir Çin milleti ortak kök, derin Çin kültürü ortak ruh, Çin milletinin büyük yeniden kalkınışının gerçekleştirilmesi de ortak rüyadır. Ortak kök kardeşliğimizi güçlendirir, ortak ruh gönüllerimizi birbirine bağlar, ortak rüya da birlikteliğimizi pekiştirir. Bütün bunların sayesinde Çin milletinin gelişmesinde hep beraber yepyeni sayfalar açacağımıza kesinlikle inanıyoruz.

"Hemşerimizle karşılaşınca gözlerimiz hep dolar" deriz. Bugün sizlerle bir araya gelmekten özel bir samimiyet duyuyorum. Öncelikle ÇKP Merkez Komitesi ve Devlet Konseyi adına, 7. Dünya Çinli Topluluklar Arası Dostluk Konferansı'nın yapılmasını içtenlikle kutluyor, bütün katılımcılara hoş geldiniz diyor ve dünyanın neresinde olursa olsun bütün Çinli göçmen ve yabancı uyruklu Çinlileri candan selamlıyorum.

Dünyanın dört köşesinde yaşayan on milyonlarca soydaşımız, Çin milletinin büyük ailesinin üyeleridir. Kuşaklar boyunca yurtdışında yaşayan bütün soydaşlarımız, Çin milletinin seçkin geleneklerini sürdürerek vatan ve memleketleri ile damarlarında akan Çin milletinin kanını hiçbir zaman unutmamış, Çin'in devrim, yapılanma ve reform davalarını büyük coşkuyla desteklemiş, Çin milletinin gelişip güçlenmesi, vatanın barışçı birleşme davasının hızlandırılması ve Çin halkı ile dünya halkları arasındaki dostluk ve işbirliğinin pekiştirilmesi konularında önemli katkılarda bulunmuştur. Anavatan ve halkımız, onların büyük katkılarını sonsuza kadar hatırlayacaktır.

Günümüzde Çin halkı, "İki Yüzyıl Hedefleri"ni ve Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için mücadele vermektedir. Bu muhteşem süreçte yurtdışında yaşayan soydaşlarımızın yeri dolduru-

* Xi Jinping'in 7. Dünya Çinli Toplulukları Arası Dostluk Konferansı'nda yaptığı konuşmanın özeti.

lamaz, önemli katkılarda bulunabilecekleri kesindir. Çin Rüyası, ülkemizin ve milletimizin rüyasıdır, aynı zamanda her Çinlinin de rüyasıdır. Yurtdışındaki soydaşlarımız, güçlü vatanseverlik duygusuna ve maddi birikime, zengin beyin gücüne ve geniş ticari bağlantılara sahip olduğu için Çin Rüyası'nın gerçekleştirilmesi sürecinde önemli bir güç oluşturmaktadırlar. Yurtiçinde ve dışında yaşayan bütün Çinlilerin birlik ve beraberlik içinde güçleriyle ve zekâlarıyla mücadele ettikleri zaman, rüyayı gerçekleştirecek büyük güç oluşacaktır.

5.000 yıldan uzun bir geçmişe sahip olan Çin medeniyeti, Çin milletinin kendi imkânlarına dayanarak gelişip güçlenmesinin büyük manevi güç kaynağını oluşturmaktadır. Dünyanın hangi köşesinde bulunursa bulunsun, her soydaşımız Çin kültürünün damgasını gözle görülür bir biçimde üzerinde taşımaktadır. Çin kültürü, bu ülkenin bütün çocuklarının ortak manevi genidir. Hepinizden Çin kültürünün mirasçısı olmaya devam ederek bu büyük kültürden manevi güç toplamanın yanı sıra, Çin ile dünya medeniyetleri arasındaki karşılıklı değişim ve iletişimin hızlandırılmasına katkı sağlamanızı, Çin'in öykülerini iyi anlatarak ve Çin'in sesini iyi aktararak Çin ve dünya halkları arasındaki karşılıklı anlayışın artırılmasına yardımcı olmanızı, böylece Çin Rüyası'nın gerçekleştirilmesine elverişli bir ortam yaratmanızı bekliyorum.

Çin Rüyası, Çin halkının mutluluğa kavuşma rüyası olduğu gibi, bütün dünya halklarının rüyalarıyla da geniş ortak yanlara sahiptir. Ancak ve ancak ülke ve millet gelişirse, bireyler mutlu olabilir. Ancak ve ancak dünya gelişirse, Çin gelişebilir. Çin, barışçı gelişme yolunu kararlılıkla izlemekle dünyanın refahı ve gelişmesine pozitif enerji vermektedir. Yurtdışında yaşayan bütün soydaşlarımız, üstünlük ve imkânlarını değerlendirerek, Çin ile yaşadıkları ülkeler arasında her alanı kapsayan iletişim ve işbirliğinin ilerletilmesine köprü olmalı, bulundukları toplumlarla kaynaşmalı, böylelikle dünya barışı ve gelişmesi için durmadan yeni katkılarda bulunmalıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KAPSAMLI VE DERİNLEMESİNE REFORM

Reform ve Dışa Açılma Sona Ermeksizin Devam Edecektir*
(31 Aralık 2012)

Reform ve dışa açılma, uzun süreli, meşakkatli bir davadır, kuşaktan kuşağa sürdürülmesi gerekir. Belli başlı alanlardaki reformları, sosyalist piyasa ekonomisi yönünde ve devletin temel politikası olan dışa açılma çizgisi doğrultusunda daha büyük siyasi cesaret ve zekâyla hiç vakit kaybetmeden derinleştirmeli, ÇKP 18. Kongresi'nde belirlenen reform ve dışa açılma yolunda kararlılıkla ilerlemeliyiz.

Geçmiş, bugün ve gelecek, birbiriyle bağlantılıdır. Dün geçmişin bugünü, bugün de yarının dünüdür. ÇKP 18. Kongresi'nde reform ve dışa açılma konusunda belirlenen önemli stratejileri hayata geçirmek için, reform ve dışa açılmada bugüne kadar geçen süreci büyük bir ciddiyetle gözden geçirip özetlememiz, reform ve dışa açılmanın tarihsel kaçınılmazlığını daha derinlemesine algılamamız, kuralını daha bilinçli olarak anlamamız ve derinleştirilmesi yönündeki önemli görevi daha büyük bir kararlılıkla omuzlarımıza almamız gerek.

Reform ve dışa açılma sürecinde elde ettiğimiz başarılı tecrübeleri büyük bir ciddiyetle özetleyip uygulamalıyız.

Birincisi, reform ve dışa açılma derin bir devrimdir, dolayısıyla doğru yönde ve doğru yolda şaşmadan ve kararlılıkla sürdürülmelidir. Yön meselesinde her zaman aklı başında olmalı, sosyalist sistemin kendi kendisini mükemmelleştirip geliştirmesini sürekli olarak hızlandırmalı ve Çin'e Özgü Sosyalizm yolunu kararlılıkla izlemeliyiz.

İkincisi, reform ve dışa açılma benzeri görülmemiş yepyeni bir davadır, dolayısıyla doğru yöntemde ısrar edilmeli, sürekli pratik ve keşifler içerisinde ilerletilmelidir. Nehri, dibindeki taşları elleyip hissederek geçme, Çin'e özgü ve Çin'in koşullarına uygun bir reform yöntemidir. Nehri, dibindeki taşları elleyip hissederek geçme, kuralları keşfetme ve hakikati uygulamalarda bulma demektir. Nehri, dibindeki taşları elleyip hissederek geçme ile tepeden tasarlamayı

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nun 2. Çalışma Grubu Toplantısı'nda yaptığı konuşmanın özeti.

güçlendirme, diyalektik bütünlüğü oluşturan iki öğedir. Belirli bir alanda ve belirli bir aşamadaki reform ve dışa açılma tepeden tasarlamanın güçlendirilmesiyle uygulanır, tepeden tasarlama da belirli alanda ve belirli bir aşamadaki reform ve dışa açılma uygulamaları temelinde güçlendirilir. Makro düşünme ve tepeden tasarlamayı güçlendirerek reformun sistemliliği, bütünselliği ve eşgüdümüne daha fazla önem vermeli, aynı zamanda cesurca denemeyi ve atılımı teşvik etmeye devam ederek reformu sürekli olarak derinleştirmeliyiz.

Üçüncüsü, reform ve dışa açılma sistematik bir projedir, dolayısıyla kapsamlı reformda ısrar edilerek bütün alanlardaki reformların eşgüdümüyle ilerletilmelidir. Reform ve dışa açılma, derin ve kapsamlı bir toplumsal değişimdir. Her alandaki reform, diğer alanlardaki reformlar üzerinde derin etki yaratır, aynı zamanda diğer alanlardaki reformların eşgüdümüne ihtiyaç duyar. Bütün alanlardaki reformlar arasındaki olumlu etkileşime, bütünlük içerisinde ilerletilmesine, önemli alanlarda ise atılım gerçekleştirilmesine daha fazla önem vererek reform ve dışa açılma sürecini ilerleten büyük kolektif güç oluşturmalıyız.

Dördüncüsü, reform ve gelişmenin ön şartı istikrardır, dolayısıyla reform, gelişme ve istikrar arasındaki bütünsellik korunmalıdır. Ancak ve ancak toplumsal istikrar sağlandığında reform ve gelişmede sürekli ilerleme kaydedilebilir; ancak ve ancak reform ve gelişmede sürekli ilerleme kaydedildiğinde toplumsal istikrar sağlam bir zemine dayanabilir. Reformun şiddeti, gelişmenin hızı ve toplumun dayanıklılığı arasında bütünlük sağlayarak halkın yaşam düzeyini yükseltmeyi reform, gelişme ve istikrar arasında ilişkilerin denge noktası olarak görmeliyiz.

Beşincisi, reform ve dışa açılma 100 milyonlarca insanın davasıdır, dolayısıyla halkın öncü ruhuna saygı gösterilerek partinin önderliğinde sürdürülmelidir. Reform ve dışa açılma konusunda gerek algılamada, gerekse uygulamada gerçekleştirilen her atılım ve elde edilen her ilerleme, ortaya çıkıp gelişen her yeni olgu, kazanılıp biriktirilen her deneyim, 100 milyonlarca insanın pratiği ve zekâsının birer sonucudur. Reform, gelişme ve istikrar sağlanması konularındaki görev ve sorumluluklarımız ağırlaştıkça, partinin önderliğini pekiştirip daha sağlıklı hale getirmeli ve parti ile halk arasındaki yakın bağı daha da güçlendirmeliyiz. Doğru çizgi, ilke ve politika belirleyip uygulama ve halkın giriştiği pratik, yarattığı yenilik ve elde ettiği ilerlemelerle politikalarımızı daha sağlıklı hâle getirme kabiliyetimizi artırmalı, reform ve gelişmenin meyvelerinin daha fazla ve daha adaletli bir biçimde bütün vatandaşların yararına hizmet etmesini sağlamalı, böylece reform ve dışa açılmanın derinleştirilmesi için gerekli kitlesel temeli sağlamlaştırmalıyız.

Reform ve dışa açılmanın yalnızca devamı vardır, sonu yoktur. Reform ve dışa açılma olmasaydı, Çin'in bugünü olamazdı, yarını da olamayacaktı. Reform ve dışa açılma sürecinde ortaya çıkan sorunlar, ancak reform ve dışa açılma

yoluyla çözülür. ÇKP 18. Kongresi'nin ruhunu kapsamlı bir biçimde hayata geçirerek, Deng Xiaoping Teorisi, Üç Temsil Düşüncesi ve Bilimsel Gelişme Görüşü'nün ışığı altında geniş halk kitlelerinin reform ve dışa açılmayı derinleştirme yönündeki yoğun talep ve beklentilerine etkin bir biçimde yanıt vermeli, toplumda görüş birliği sağlamalı, bütün alanlardaki reformları eşgüdüm içerisinde ilerleterek reform ve dışa açılma sürecini ileriye taşımalıyız.

"ÇKP Merkez Komitesi'nin Reformun Kapsamlı Bir Biçimde Derinleştirilmesine İlişkin Bazı Önemli Konulardaki Kararı"yla İlgili Açıklamalar*

(9 Kasım 2013)

Parti Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nu temsilen, şimdi "ÇKP Merkez Komitesi'nin Reformun Kapsamlı Bir Biçimde Derinleştirilmesine İlişkin Bazı Önemli Konulardaki Kararı" hakkında açıklamalarda bulunacağım.

I. Genel Toplantı Kararı'nın Hazırlanma Süreci

Reform ve dışa açılma uygulamalarının başlatılmasından bu yana geçen sürede her dönem merkez komitesinin 3. genel toplantısında ne gibi konular ele alınıp karar çıkacağı, ne gibi düzenlemeler belirleneceği ve ne gibi sinyaller verileceği, her zaman yeni dönem merkezi yönetim kadrosunun siyasi çizgisi ve öncelikli çalışmalarını anlamanın önemli dayanağı olmuş, sonraki beş yıl hatta on yıl içindeki parti çalışmalarının sağlıklı bir biçimde yürütülmesi için de büyük önem taşımıştır.

ÇKP 18. Kongresi'nin hemen ardından Merkez Komitesi, 3. Genel Toplantısı'nın gündemini düşünmeye başlamıştı. 18. Kongre'de orta halli refah toplumu inşâsının kapsamlı bir biçimde tamamlanması ve reform ile dışa açılmanın kapsamlı olarak derinleştirilmesi hedefi ortaya koyulmuştur. Kongre'de, öncelikli alanlardaki reformların daha büyük siyasi cesaret ve zekâyla hiç vakit kaybetmeden derinleştirilmesi, bilimsel gelişmeyi engelleyen bütün düşünce ve anlayışlar ile mekanizma ve sistemlerin terk edilip sistemli, standart ve etkili yapısal sistemin oluşturulması ve böylece her alandaki kurumsal yapının tam işlevsel hale getirilmesi vurgulanmıştı. Bizce, 18. Kongre'de belirlenen bütün stratejik hedef

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda yaptığı açıklama.

ve düzenlemelerin yerine getirilmesi için kapsamlı reformlar gecikmeden ilerletilmelidir.

ÇKP 11. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda[1] parti ve devlet çalışmalarının önceliğinin ekonomik yapılanmaya kaydırılarak reform ve dışa açılma başlatılması yönünde tarihi bir karar alınmasından bu yana 35 yıl geçti. Çin halkında, sosyalist Çin'de ve ÇKP'de bu kadar derin değişimlerin meydana gelmesi ve ülkemizin uluslararası toplumda bu kadar önemli bir konuma sahip olması, reform ve dışa açılmanın yılmadan kararlılıkla ilerletilmesi sayesinde olmuştur.

Deng Xiaoping, 1992'de çıktığı güney gezisi sırasında, "Sosyalizm, reform ve dışa açılma, ekonomiyi geliştirme ve halkın yaşam seviyesini artırmada ısrar etmezsek, kendimizi çıkmazda bulacağız"[2] demişti. Geriye baktığımızda, Deng Xiaoping'in bu sözlerini daha iyi anlıyoruz. Bu yüzden her zaman şunu söylüyoruz: Çin'i yalnızca sosyalizm kurtarabilir ve Çin'i, sosyalizmi ve Marksizm'i yalnızca reform ve dışa açılma geliştirebilir.

Merkez Komitemiz, tarihteki tecrübeler ve günümüzün ihtiyaçlarından yola çıkarak, partimizin 18. Kongresi'nden bu yana şu noktayı tekrar tekrar vurguluyor: Reform ve dışa açılma, çağdaş Çin'in kaderini belirleyen, aynı zamanda "İki Yüzyıl Hedefleri"ne ulaşarak Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını gerçekleştiren anahtardır. Uygulama ve gelişmeyle düşünceleri özgürleştirmenin sonu yoktur, reform ve dışa açılmanın da sonu olmaz. Durmak veya geriye gitmek çıkışı getirmez. Reform ve dışa açılmanın yalnızca devamı vardır, sonu yoktur. Yeni durum ve görevler karşısında reformu kapsamlı bir biçimde derinleştirmekle ülkemizin gelişmesinde göze çarpan çelişki ve sorunları çözerek, Çin'e Özgü Sosyalizmin kendi kendisini geliştirerek mükemmelleştirmesini hızlandırmalıyız.

Günümüzde gerek yurtiçindeki koşullarda, gerekse uluslararası ortamda son derece geniş çaplı ve derin değişimler cereyan etmektedir. Ülkemizin gelişme sürecinde göze çarpan bir dizi çelişki ve zorluk, ilerleyişimizde de oldukça fazla sorun ve güçlük bulunmaktadır. Örneğin, gelişmedeki dengesizlik, uyumsuzluk ve sürdürülemezlik gibi sorunlar göze çarpmaya devam ediyor. Bilim ve teknolojide yenilik yaratma kabiliyetimiz hâlâ çok zayıf, sektörlerin yapısı henüz dengeli değil, gelişme biçimimiz hâlâ kaba, şehir ve kırsal kesim ile bölgeler arasındaki gelişmişlik farkı ve gelir dağılımındaki uçurum hâlâ büyük, sosyal sorunlarda hissedilir artış söz konusu. Eğitim, istihdam, sosyal güvenlik, sağlık

1 ÇKP 11. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı, 18-22 Aralık 1978 tarihleri arasında Beijing'de yapıldı. Bu toplantıda, Marksist ideolojik, politik ve örgütsel çizgi yeniden belirlendi, parti ve devletin çalışmalarının ekonomiye odaklanması ve reform ve dışa açılma uygulamalarına başlanması yönündeki tarihi karar alındı. Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra ÇKP'nin tarihine derin damga vuran büyük bir dönüm noktası olan bu toplantı, Çin'in reform ve dışa açılma yönündeki yeni tarihi döneminin başlangıcıdır.

2 Deng Xiaoping, "Wuchang, Shenzhen, Zhuhai ve Shanghai'daki Konuşmalardan Alıntılar", *Deng Xiaoping'in Seçme Eserleri*, c.3, Halk Yayınevi, 1993, s.370.

hizmeti, konut, ekoloji, gıda ve ilaç ile üretim güvenliği, asayiş, kanun icraatı ve yargı gibi vatandaşların çıkarlarını doğrudan ilgilendiren konularda bir dizi sorun bulunmakta, bazı vatandaşların yaşamlarındaki sıkıntılar sürmektedir. Formalitecilik, bürokratizm, hazcılık ve savurganlık sorunları göze çarpmakta, bazı alan ve sektörlerde yolsuzluk gibi sorunların sık görülmesi nedeniyle yolsuzlukla mücadele ciddiyetini korumaktadır. Bütün bu sorunların çözümünün anahtarı, reformun derinleştirilmesidir.

Bu yılın Nisan ayında ÇKP Merkez Komitesi Siyasi Bürosu, derinlemesine yaptığı inceleme ve araştırmalara ve parti içi ile parti dışındaki bütün çevrelerden aldığı görüşlere dayanarak Parti'nin 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi konusunun ele alınıp karara bağlanmasını kararlaştırdı.

ÇKP Merkez Komitesi, 20 Nisan günü "Partinin 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda Reformun Kapsamlı Olarak Derinleştirilmesi Konusunun Ele Alınmasına İlişkin Görüş Toplama Duyurusu"nu yayınladı. Bütün yerel yönetimlerle ilgili kurum ve kuruluşlar, 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi konusunun ele alınacak olmasının parti üyeleri, yöneticiler ve vatandaşların arzusuna uygun düştüğü ve toplumu en çok ilgilendiren konulardan birisine yanıt vereceği görüşünü ifade ederek, bu çalışmaya tam destek verdiler.

Reform ve dışa açılmanın uygulanmasından bu yana geçen sürede yapılan ÇKP merkez komitesinin bütün 3. genel toplantılarında hep reformun derinleştirilmesi konusu ele alınmakla önemli bir sinyal verilmiş oldu. O da partimizin reform ve dışa açılma bayrağını kararlılıkla yüksekte taşıyacak olması, partimizin 13. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'ndan bu yana izlenen teori, çizgi, ilke ve politikalarını kararlılıkla sürdürecek olmasıdır. Kısacası, yeni tarihi dönemde ve yeni koşullarda hangi bayrağı taşıyıp hangi yolu izleyeceğimiz sorusuna yanıt verilmiştir.

Reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesinin ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda esas gündem olarak ele alınması, yeni koşullarda partimizin Deng Xiaoping Teorisi, Üç Temsil Düşüncesi ve Bilimsel Gelişme Görüşü'nün rehberliğinde, temel çizgimize, programımıza, tecrübemize ve taleplerimize bağlı kalarak reform ve dışa açılma bayrağını şaşmadan ve kararlılıkla yüksekte taşıyacağına dair önemli bir ilanı ve göstergesidir.

Gündemin belirlenmesinin ardından Merkez Komitesi Siyasi Bürosu, belge hazırlama grubunun oluşturulmasını kararlaştırdı. Başkanı benim, başkan yardımcıları ise Liu Yunshan[3] ve Zhang Gaoli[4] olan ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile

3 Liu Yunshan, 1947'de Shanxi Eyaleti'nin Xinzhou şehrinde doğdu. ÇKP Merkez Komitesi Siyasi Bürosu Daimi Üyesi, Merkez Komitesi Sekreteryası Üyesi ve Merkezi Parti Okulu Başkanı'dır.

4 Zhang Gaoli, 1946'da Fujian Eyaleti'nin Jinjiang şehrinde doğdu. ÇKP Merkez Komitesi Siyasi Bürosu Daimi Üyesi ve Çin Halk Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı'dır.

eyalet ve merkeze doğrudan bağlı şehirlerin yöneticilerinden oluşan bu grup, Merkez Komitesi Siyasi Bürosu Daimi Komitesi'nin önderliğinde Genel Toplantı Kararı'nı hazırlamakla görevlendirildi.

Belge Hazırlama Grubu, kurulmasından bu yana geçen yaklaşık 7 aylık sürede toplumun geniş kesiminin görüşlerini topladı, belli başlı konularda değerlendirme toplantıları düzenledi, araştırma ve incelemelerde bulundu, kararın taslak metni üzerinde defalarca tartışıp düzeltmeler yaptı. Bu süre içerisinde kararın taslak metni, Merkez Komitesi Siyasi Bürosu Daimi Komitesi'nin 3, Siyasi Büro'nun da 2 toplantısında ele alınıp incelendi. Metin, aynı zamanda görüş toplamak üzere parti içinde belirli bir kesime dağıtıldı, eski parti yöneticilerinin, bütün demokratik partilerin merkez komiteleri ile Ulusal Sanayici ve İşadamları Federasyonu'nun yöneticilerinin ve partisiz şahsiyetlerin görüşlerine başvuruldu.

Geri bildirimler, Genel Toplantı Karar Taslağı'nda ülkemizin reform, gelişme ve istikrar alanlarında karşı karşıya bulunduğu önemli teorik ve pratik sorunların derinlemesine analiz edildiği, reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesinin önemiyle gelecekteki gidişatına açıklık getirildiği, reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesiyle ilgili tayin edici düşünce, hedef, görev ve önemli ilkelerin dile getirildiği, reformun yeni tablo, beklenti ve hedeflerin ortaya konulduğu, yeni düşünce, tespit ve önlemlerin içerildiği, toplumun çağrı, arzu ve beklentilerine yanıt verildiği, tüm parti ve toplumun reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi yönündeki görüş birliğiyle uygulamadaki yaratıcılığının özetlendiği görüşünde fikir birliğinin sağlandığını gösterdi.

Kendilerine danışılan bütün kesim ve şahsiyetler, Genel Toplantı Karar Taslağı'nda, reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi konusundaki stratejik ağırlık noktaları, öncelik sırası, öncelikli hedefler, çalışma mekanizması, ilerleme yöntemi, takvim ve yol haritasının dengeli bir biçimde düzenlendiği, reformla ilgili teori ve politikalarda bir dizi yeni atılım içerildiği, reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi için yeni bir genel düzenleme ve seferberlik niteliğinin taşıyıp Çin'e Özgü Sosyalizm davasının ilerletilmesine önemli ve derin etki yaratılacağı görüşünü fikir birliğiyle ifade ettiler.

Görüş toplama sırasında bütün kesimler ve kişiler, değerli görüş ve önerilerini dile getirdiler. Merkez Komitesi'nin bu görüş ve önerilerin büyük bir ciddiyetle derlenip incelenmesi yönündeki talimatı üzerine Belge Hazırlama Grubu, bu görüş ve öneriler ışığında, Genel Toplantı Karar Taslağı'nda önemli değişiklikler yaptı.

II. Genel Toplantı Karar Taslağı'nın Genel Çerçevesi ve Öncelikli Konuları

Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'na göre, Çin, yeni görevlerin ve gereksinimlerin bulunduğu yeni koşullarda reformu sürdürebilmek için kapsamlı tedbirler almalıdır. Bunun gerçekleştirilmesindeyse; daha adaletli rekabet sağlayan gelişme ortamının oluşturulması, ekonomik ve toplumsal gelişmeye daha fazla canlılık katılması, hükümetin çalışma verimliliğinin artırılması, toplumsal eşitlik ve adaletin gerçekleştirilmesi, toplumsal uyum ve istikrarın pekiştirilmesi ve partinin yönetim gücü ve yetkinliğinin yükseltilmesi kritik önem taşıyor.

Bu önemli ödevler çerçevesinde, karşı karşıya bulunduğumuz sorunları derinlemesine kavrayarak, dikkatimizi önemli sorunlar üzerine yoğunlaştırarak ülkemizin gelişmesini engelleyen ciddi çelişki ve sorunların çözüm sürecini hızlandırmamız gerektiğini vurguluyoruz. Biz ÇKP'liler, her zaman Çin'in karşı karşıya bulunduğu sorunları çözmek için devrim yaptık, yapılanmayı sürdürdük ve reformu uyguladık. Reformun hep sorunlardan kaynaklandığını ve sorunların çözüm sürecinde sürekli olarak derinleştiğini söyleyebiliriz.

Geride bıraktığımız 35 yıl içerisinde, parti ve devletin gelişmesinde karşılaşılan bir dizi sorunu reformlarla çözdük. Aynı zamanda dünyayı algılayıp yeniden yapılandırmak sürecinde eski sorunlar çözüldükçe yeni sorunlar da ortaya çıkmaktadır, bu sebeple sistemimizi de durmadan geliştirip daha sağlıklı hale getirmeliyiz. Dolayısıyla reform, ne bir hamlelik ne de bir anlık iştir.

Genel Toplantı Karar Taslağı hazırlanırken, şu beş konu öne çıkarıldı: Bir, parti ve ülkenin davasının gelişmesinden doğan yeni ihtiyaçlara yanıt verilerek, ÇKP 18. Kongresi'nde reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi yönünde belirlenen stratejik görevin yerine getirilmesi. İki, reforma odaklanarak reformu kapsamlı olarak derinleştiren yeni önlemlerin öne çıkarılması ve olağan, tekrarlanma ve yalnızca öncekilerin devamı niteliğindeki önlemlere yer verilmemesi. Üç, öncelikli alanların tespit edilmesi. Vatandaşların yoğun tepkisine neden olan sorunların çözülmesi ve onların çağrı ve beklentilerine yanıt verme çerçevesinde öncelikli alanların, kritik noktaların ve ekonomik yapısal reformun itici rolünün öne çıkarılması. Dört, etkin ve sağduyulu bir tutumla reform önlemleri tasarlarken cesur olunması, uygularken ise sağlam adımlarla ilerlenmesi. Beş, takvimin 2020 yılına kadar olan bir zaman dilimine göre belirlenmesi ve bu süre içerisindeki reformun görevlerinin ve sonuçlandırılması gereken öncelikli alanlar ile kritik noktaların tespit edilmesi.

Yapı itibariyle Genel Toplantı Karar Taslağı, acil çözüm beklenen önemli sorunlara odaklanarak, konu sırasına göre düzenlendi. Taslak, önsöz ve sonuç kısımları hariç 16 bölümden oluşmakta ve üç büyük kümeye ayrılmaktadır. Birinci bölüm, genel anlatım bölümüdür ve kendi başında birinci kümeyi oluşturmaktadır. Burada esas olarak reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi-

nin önemi, yön verici düşüncesi ve genel çizgisi anlatılmaktadır. İkinci küme, 2. bölümden 15. bölüme kadar olan kısımdan oluşmaktadır. Somut anlatım niteliğini taşıyan bu kümede, ekonomi, siyaset, kültür, toplum, çevre koruma, milli savunma ile ordunun yapılanması olmak üzere 6 alandaki reformun belli başlı görevleri ve önemli tedbirler yer almaktadır. Bunları içerisinde ekonomiyle ilgili altı (2.-7. bölümler), siyasetle ilgili üç (8.-10. bölümler), kültürle ilgili bir (11. bölüm), toplumla ilgili iki (12.-13. bölümler), çevreyle ilgili bir (14. bölüm), milli savunma ve ordunun yapılandırılmasıyla ilgili de bir (15. bölüm) bölüm bulunmaktadır. 16. bölüm ise üçüncü kümedir. Organizasyon ve yönetim biçiminin yer aldığı bu bölümde, esas olarak reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi sürecinde parti liderliğinin pekiştirilip daha sağlıklı hale getirilmesi anlatılmaktadır.

Burada, Genel Toplantı Karar Taslağı'nda üzerinde önemle durulan bazı konu ve önlemler hakkında Merkez Komitesi'nin görüşünü ifade etmek istiyorum.

Birincisi, kaynak dağıtımında piyasanın belirleyici rol oynamasının sağlanması ve devletin işlevlerini daha iyi bir biçimde yerine getirmesi. Bu, Genel Toplantı Karar Taslağı'nda dile getirilen önemli bir teorik görüştür. Çünkü ekonomik yapısal reform, reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesinin öncelikli alanı olmaya devam etmektedir. Devlet ile piyasa arasında doğru bir ilişki kurulması da yine ekonomik yapısal reformdaki esas sorunu teşkil etmektedir.

Partimizin 1992 yılında düzenlenen 14. Kongresi'nde ekonomik yapısal reformun hedefi, sosyalist piyasa ekonomisi sisteminin oluşturulması ve devletin makro kontrolü altında piyasanın kaynak dağıtımında temel bir rol oynaması olarak belirlenmişti. Teori alanında gerçekleştirilen bu önemli atılım, reform, dışa açılma ile ekonomik ve toplumsal gelişmede son derece önemli bir rol oynamıştır. Bu da teorik yeniliklerin uygulamadaki yeniliklere öncülük ettiğini, reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesinin de teorik yeniliklere dayanmak zorunda olduğunu gösterdi.

Aradan geçen 20 yılı aşkın sürede sürdürülen uygulamalarla, sosyalist piyasa ekonomisi sistemimiz ilk etapta kurulmuş bulunuyor. Ancak yine bir dizi sorunla karşı karşıyayız. Piyasanın henüz düzene girmemesi nedeniyle haksız ekonomik kazanç elde etme sorunu yaygın olarak görülmekte, üretim unsurları piyasasının gelişimindeki gecikmelerden ötürü, çok sayıda üretim unsurunun boşta kalması ile taleplerin karşılanamaması bir arada bulunmakta, piyasa kuralları arasında bütünlük sağlanamamasına paralel olarak sektörel ve bölgesel korumacılık mevcudiyetini yaygın olarak korumakta, piyasa rekabetinin yetersizliği nedeniyle iyilerin seçilip kalitesizlerin elenmesi ve yapısal düzenlemeye gidilmesi engellerle karşılaşmaktadır. Bu gibi sorunların çözülmemesi halinde sağlıklı bir sosyalist piyasa ekonomisi sisteminin oluşturulması çok zor olacaktır.

Partinin 14. Kongresi'nden bu yana geçen 20 yılı aşkın sürede, uygulamalardaki ilerleme ile algılamadaki derinleşmeye dayanarak devlet ile piyasa arasındaki ilişkiye yeni ve bilimsel bir tanım getirmeye her zaman çalışmaktayız. Partimizin 15. Kongresi'nde "Devletin makro kontrolü altında piyasanın kaynak dağıtımında temel bir rol oynamasının sağlanması", 16. Kongre'de "Piyasanın kaynak dağıtımındaki temel rolünün daha fazla harekete geçirilmesi", 17. Kongre'de "Piyasanın kaynak dağıtımındaki temel rolünü daha iyi oynamasının sistemle sağlanması", 18. Kongre'de de "Piyasanın kaynak dağıtımındaki temel rolünün daha fazla ve daha geniş kapsamlı bir biçimde oynamasının sağlanması" görüşleri ifade edilmişti. Bu süreçten devlet-piyasa ilişkisi hakkındaki algımızın sürekli olarak derinleştiğini görebiliriz.

Son Genel Toplantı Karar Taslağı hakkında yapılan tartışma ve danışma sürecinde birçok kişi, devlet-piyasa ilişkisine teori açısından yeni tanım getirilmesi gerektiği ve bunun reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi için son derece büyük önem taşıdığı görüşünü ifade etti. Bu görüşü ve gelişmeden doğan güncel ihtiyaçları dikkate alarak Merkez Komitesi, defalarca yapılan tartışma ve incelemelerden sonra bu konuya teori açısında yeni tanım getirilmesi için koşulların oluştuğu tespitinde bulundu ve piyasanın kaynak dağıtımındaki "temel rol" tanımının "belirleyici rol" şeklinde revize edilmesi gerektiği görüşüne vardı.

Bugün sosyalist piyasa ekonomisi sistemimiz ilk etapta kurulmuş, piyasa ekonomisinin düzeyi büyük ölçüde artmış, piyasa kurallarını algılama ve kullanma kabiliyetimiz sürekli olarak yükselmiş, makro kontrol sistemimiz daha sağlıklı hale getirilmiş bulunuyor. Bu nedenle gerek objektif, gerekse sübjektif koşullar oluşmuştur. Dolayısıyla sosyalist piyasa ekonomisi sisteminin daha da sağlamlaştırılması yönünde yeni adımlar atmalıyız.

Devlet-piyasa ilişkisini daha sağlıklı hale getirmek, aslında kaynak dağıtımında piyasanın mı yoksa devletin mi belirleyici rol oynayacağı sorusuna yanıt vermek anlamına gelir. Ekonomiyi geliştirmek, kaynakların, özellikle miktarca az olan kaynakların kullanım verimini artırarak, mümkün olduğu kadar az kaynakla mümkün olduğu kadar fazla üretim gerçekleştirip azami derecede kazanç elde etmek demektir. Gerek teori gerekse uygulamalar, kaynak dağıtımının piyasa tarafından belirlenmesinin en verimli yöntem olduğunu kanıtlamıştır. Kaynak dağıtımının piyasa tarafından belirlenmesi, piyasa ekonomisinin genel kuralıdır. Piyasa ekonomisi, özünde piyasanın kaynak dağıtımını belirlediği bir ekonomi modelidir. Sosyalist piyasa ekonomisinin sağlamlaştırılması için de bu kurala uyulmalı, piyasa sistemindeki eksiklikler ile devletin aşırı müdahalesi ve denetim eksikliği sorunlarının giderilmesine yoğun çaba harcanmalıdır. "Piyasanın kaynak dağıtımında belirleyici bir rol oynamasının sağlanması" tanımının yapılması, tüm partide ve toplumda devlet-piyasa ilişkisi konusunda doğru bir anlayışın oluşturulmasına, ekonominin gelişme modelinin değiştirilmesine,

devletin işlevlerinin yeniden belirlenmesine ve yolsuzluk olayların üstesinden gelinmesine katkı sağlayacaktır.

Tabii ki bizim piyasa ekonomimiz sosyalisttir. Dolayısıyla sosyalist sisteminin üstünlüğü ile parti ve devletin etkin rollerini harekete geçirmeye kararlılıkla devam edeceğiz. Piyasa, kaynak dağıtımında belirleyici rol oynayacaktır, ancak bu alanda tek aktör de değildir.

Sosyalist piyasa ekonomisini geliştirmede hem piyasa ve hem de devlet rol oynayacaktır. Ancak bu iki rolün işlevleri farklıdır. Genel Toplantı Karar Taslağı'nda devletin rolünü daha iyi oynaması yönünde net talepler ortaya koyuldu ve bilimsel makro kontrol ve devletin verimli yönetiminin sosyalist piyasa ekonomisinin üstünlüğünü göstermesinden kaynaklanan bir ihtiyaç olduğuna vurgu yapıldı. Taslakta, makro kontrol sisteminin sağlamlaştırılması, devletin işlevlerini kapsamlı ve doğru bir biçimde yerine getirmesi ve örgütlenme biçiminin daha sağlıklı hâle getirilmesine ilişkin düzenlemeler ifade edildi. Aynı zamanda devletin işlev ve rollerinin esas olarak makro ekonomik istikrarı korumak, kamu hizmetlerini güçlendirip daha sağlıklı hale getirmek, adil rekabeti güvence altına almak, piyasa üzerindeki denetimi yoğunlaştırarak düzenini korumak, sürdürülebilir gelişmeyi hızlandırarak ortak refahı pekiştirmek ve piyasa mekanizmasında arıza yaşanması durumunda gerekli müdahalelerde bulunmak olduğu vurgulandı.

İkincisi, temel ekonomik sistemin sürdürülüp sağlamlaştırılması. Kamu mülkiyetinin esas olduğu, diğer mülkiyet sistemlerinin birlikte geliştiği temel ekonomik sistemin sürdürülüp geliştirilmesi, Çin'e Özgü Sosyalizm sisteminin önemli dayanağının sağlamlaştırılıp geliştirilmesini doğrudan ilgilendirmektedir.

Reform ve dışa açılma uygulamalarının başlatıldığı 1978'den bu yana Çin'deki mülkiyet sistemlerinin yapısında adım adım değişiklikler yapıldı, kamu mülkiyeti ile kamu dışı mülkiyetlerin ekonomiyi geliştirme ve istihdamı artırma gibi konulardaki oranları sürekli olarak değişti, bunun sayesinde ekonomik ve toplumsal gelişmenin dinamizmi artırıldı. Böyle bir ortamda kamu mülkiyetinin esas konumunun korunup sürdürülmesi ve temel ekonomik sistemin verimli bir biçimde uygulanmasını sağlayacak yöntemin bulunması, önümüzde duran önemli bir konudur.

Genel Toplantı Karar Taslağı'nda, kamu ekonomisi sisteminden şaşmadan kararlılıkla sağlamlaştırılıp geliştirilmesi, kamu mülkiyetinin esas konumunda ısrar edilmesi, kamu ekonomisinin yön verici rolünü oynaması ve dinamizminin, kontrol gücünün ve etkisinin sürekli olarak pekiştirilmesi gerektiği vurgulandı.

Taslak'ta, Parti'nin 15. Kongresi'nden bu yana ortaya atılan ilgili görüşlerin devamı olarak, karma ekonominin etkin bir biçimde geliştirilmesi görüşüne yer verildi. Kamu, kolektif ve kamu dışı sermayelerin birbirlerine ortak olup kay-

naştığı karma ekonominin, temel ekonomik sistemi gerçekleştirecek önemli bir yöntem olduğu ve kamu sermayesinin değeri ile rekabet gücünün artırılması için yararlı olacağı vurgulandı. Bu yeni koşulların karşısında kamu sahipliğinin esas konumuna bağlı kalınıp kamu ekonomisinin dinamizmi, kontrol gücü ve etkisinin artırılması için etkili bir yol ve mutlak bir seçimdir.

Taslak'ta, kamu varlıklarının yönetim yapısının düzeltilmesi -kamu varlıklarına yönelik denetimlerin sermaye yönetimi çerçevesinde güçlendirilmesi- ve kamu sermayesinin imtiyazlı işletme mekanizmasında reform yapılması görüşü ifade edildi. Kamu sermayesinin yatırım faaliyetleri, devletin stratejik hedeflerine hizmet ederek, daha çok ulusal güvenliğini ve ekonominin can damarını ilgilendiren önemli sektörlere ve kritik alanlara yönelecektir. Verilen kamu hizmeti, önemli ve geleceğe dönük stratejik sektörleri geliştirme, çevre koruma, bilimsel ve teknolojik ilerlemeleri destekleme ve ulusal güvenliği koruma alanlarına odaklanacaktır. Kamu sermayesinin bir kısmı sosyal güvenlik fonlarına kaydırılarak bu sermayenin getirisinin devlet maliyesine katkı oranı artırılacak, bu sayede daha çok vatandaşın yaşamı güvence altına alınıp daha yüksek yaşam seviyelerine ulaşmaları için kullanılacak.

Kamu İktisadi Kuruluşları (KİK'ler), ülkenin modernleşme sürecini hızlandıran ve halkın ortak çıkarlarını koruyan önemli bir güçtür. Uzun yıllar süren reform sonucunda KİK'ler genel olarak piyasa ekonomisiyle kaynaşmıştır. Aynı zamanda KİK'lerde bazı sorunlar da birikti, bazı olumsuzluklar kendini gösterdi, dolayısıyla reformun yeni bir aşamaya taşınması bir zorunluluk haline geldi. KİK'lerdeki sorunların çözümüne yönelik olarak Taslak'ta şu reform önlemleri belirlendi: Kamu sermayesinden kamu yararına çalışan işletmelere daha fazla yatırım yapılması. Hisse çoğunluğu kamuya ait ve doğası gereği tekel olan sektörlerdeyse, devletin işletmeciliğe karışmaması ve sermaye yönetimine müdahale etmemesi, (özel izinlere bağlı olarak) imtiyazlı işletmeciliğin uygulanması ve devletin bu işletmelerle ilişkisinin denetimle sınırlandırılmasını içeren reformun başlatılması. Farklı sektörlerin özelliklerine göre tesisin mülkiyetiyle işletmeciliğin ayrışması ve rekabete uygun iş dallarının rekabete açılması uygulamalarına gidilmesi. İşletmelerde eşgüdümlü işleyen ve etkili denetimle denge sağlayan tüzel kişi yönetim yapısının daha sağlıklı hale getirilmesi. Profesyonel idareciler sistemi oluşturularak işadamlarının rollerini daha fazla oynamalarına imkân tanınması. Uzun vadeli teşvik ve dizginleme mekanizması kurularak KİK'lerin işletmecilik ve yatırım faaliyetlerinin hesap sorulabilirliğinin güçlendirilmesi, KİK'lerdeki mali bütçe dahil önemli bilgilerin halka açıklanmasıyla ilgili yöntem arayışlarının sürdürülmesi. KİK'lerin yöneticileri arasında piyasa kuralına göre işe alınanların oranının ölçülü bir biçimde artırılması ve yöneticilerin maaşları ve görev ikramiyeleri ile görev ve işletmecilik harcamalarına uygun standart getirilerek sıkı denetim altına alınması. Bu önlemler, KİK'leri

çağdaş işletmecilik sistemiyle daha sağlıklı hale getirmeye, verimini artırmaya, sosyal yükümlülüklerini yerine getirmeye ve ülke ekonomisinde daha iyi bir rol oynamaya teşvik edecektir.

Temel ekonomik sisteme bağlı kalıp bu sistemi daha sağlıklı hale getirmek için "İki şaşmazlık"ta[5] ısrar etmeliyiz. Genel Toplantı Karar Taslağı'nda, kamu dışı ekonomilerin gelişmesini çeşitli düzeylerde teşvik eden, destekleyen ve yönlendiren, canlılığını ve yaratıcılığını harekete geçiren reform önlemleri önerildi. İşlevsel konumları açısından, gerek kamu ekonomisinin, gerekse de kamu dışı ekonomilerin sosyalist piyasa ekonomisinin önemli bileşenleri, ekonomik ve toplumsal gelişmenin de önemli temelleri olduğu belirtildi. Mülkiyet hakkının korunması açısından, kamu mülkiyetinin olduğu gibi kamu dışı mülkiyetlerin dokunulmazlığı da açık bir dille ifade edildi. Siyasi muamele açısından, hak, çıkar, fırsat ve kural eşitliği ile bütünsel bir piyasaya giriş sisteminin uygulanması vurgulandı. Kamu mülkiyetinde olmayan işletmelerin KİK reformlarına katılması, hisse çoğunluğunun kamu dışı sermayeye ait olduğu karma mülkiyetli işletmelerin gelişmesi ve gerekli koşula sahip özel teşebbüslerde çağdaş işletmecilik sisteminin uygulanması teşvik edildi. Bütün bunlar, kamu dışı ekonominin sağlıklı gelişmesini sağlayacaktır.

Üçüncüsü, maliye ve vergi sistemlerinde reformun derinleştirilmesi. Maliye, devlet yönetiminin temeli ve önemli dayanağıdır, bilimsel bir vergi sistemi; kaynakların sağlıklı dağıtımını sağlayan, piyasanın bütünlüğünü koruyan, sosyal adaleti pekiştiren ve ülkenin uzun vadeli huzur ve istikrarının gerçekleştirilmesinde bir güvencedir. Yürürlükteki maliye ve vergi sistemleri, 1994 yılında vergi paylaşımı[6] yönünde yapılan reformun temelinde aşamalar halinde oluşturulmuş, devletin maddi gücünün artırılması ve ekonominin hızlı gelişmesi yönündeki çift hedefin gerçekleştirilmesinde önemli bir rol oynamıştır.

Koşulların değişmesiyle beraber, yürürlükteki maliye ve vergi sistemleri merkezi hükümetle yerel yönetimlerin yetki paylaşımının daha dengeli, devlet yönetiminin de daha sağlıklı hâle getirilmesi yolundaki ihtiyaçları, aynı zamanda ekonomik büyüme biçiminin değiştirilerek ekonominin ve toplumun sürdürülebilir ve sağlıklı gelişmesinden doğan talepleri karşılayamaz hâle gelmiştir. Ekonomik ve toplumsal gelişmemizde göze çarpan çelişki ve sorunların bir bölümü, maliye ve vergi sistemlerindeki eksikliklerden kaynaklanmıştır.

---

5 "İki Şaşmazlık", kamu ekonomisinin şaşmadan sağlamlaştırılıp geliştirilmesi ve kamu dışı ekonomilerin gelişmesinin şaşmadan teşvik edilmesi, desteklenmesi ve yönlendirilmesidir.

6 Vergi Paylaşımı sistemi, mali yönetimin bir modelidir. Buna göre, bütün vergi türleri, merkezi hükümet ile yerel yönetimler arasında paylaşılarak gelirlerinin kapsamı buna göre belirlenir. Bu modelin özünde merkezi hükümet ile yerel yönetimlerin icra yetkilerine göre, mali yetkilerinin belirlenmesi ve vergi türlerinin paylaşımı yoluyla gelir sistemlerinin oluşturulması yatmaktadır. Çin'de bu modele 1 Ocak 1994 tarihinde geçilmişti.

Reformun kapsamlı bir biçimde derinleştirilmesinin öncelikli alanlarından biri de maliye ve vergi sistemlerindeki reformdur. Bu alandaki reform, esas olarak bütçe yönetimi sisteminin düzeltilmesi, vergi sisteminin daha sağlıklı hâle getirilmesi, yetki ile harcama sorumluluğu arasında denge sağlayan mekanizmanın oluşturulması gibi konuları içermektedir.

Genel Toplantı Karar Taslağı'nda, kapsamlı, kurallı, halka açık ve şeffaf bir vergi sisteminin uygulanması, merkezi hükümetin yetkisinin ve harcama sorumluluğunun uygun ölçüde artırılması ve milli savunma, dış politika, ulusal güvenlik, ulusal birleşik piyasa kuralları ve yönetimi gibi yetkilerin de merkezi hükümetin yetki alanına dâhil edilmesi öngörüldü. Sosyal güvenlik çalışmalarının bir bölümü ile birden fazla bölgeyi kapsayan önemli projelerin inşâsı ve bakımı gibi yetkiler, merkezi hükümet ile yerel yönetimlerin ortak yetki alanına alınacak ve aralarındaki ilişkiye aşamalar halinde çekidüzen verilecek. Merkezi hükümet, ödeme transferi yoluyla yetki ve harcama sorumluluğunun bir kısmını yerel yönetimlere devredebilecek. Birden fazla bölgeyi kapsayan ve de başka bölgeler üzerinde büyük etki yaratacak kamu hizmetleri konusunda ise merkezi hükümet ödeme transferi yoluyla yerel yönetimlerin yetki ve harcama sorumluluğunun bir bölümünü devralabilecek.

Bu reform önlemlerinin esas amacı, yetki paylaşımına açıklık getirmek, vergi sisteminde reform gerçekleştirmek, vergi yükünü istikrara kavuşturmak, bütçe çalışmalarına şeffaflık kazandırmak, verimi artırmak, ekonomik büyüme biçiminin değiştirilmesine, adaletli ve birleşik piyasanın oluşturulmasına ve temel kamu hizmetlerinin eşit dağılımının sağlanmasına hizmet eden çağdaş mali sistemi kurmak, merkezi hükümet ile yerel yönetimlerin maddi gücü ve yetkileri arasında uyum sağlayan vergi sistemini tesis etmek, böylece hem merkezi hükümetin ve hem de yerel yönetimlerin girişkenliğini daha fazla harekete geçirmektir.

Maliye ve vergi sistemlerindeki reform süreci adım adım hayata geçirilecektir. Parti Merkez Komitesi, merkezi hükümet ile yerel yönetimlerin mali güçleri konusunda var olan dengenin genel olarak sürdürüleceğine ve merkezi hükümet ile yerel yönetimler arasındaki gelir dağılımını daha dengeli hale getirileceğine açıklık getirmiş bulunuyor.

Dördüncüsü, kent ile kırsal kesim arasında bütünsel gelişme sağlayacak olan mekanizma ve yapıların daha sağlıklı hâle getirilmesi. Şehir ile kırsal kesimlerin gelişimindeki uyumsuzluk, ekonomik ve toplumsal gelişmemizde öne çıkan bir çelişki, orta halli refah toplumu inşâsının kapsamlı bir biçimde tamamlanıp sosyalist modernleşme sürecinin hızlandırılması için de çözülmesi gereken önemli bir sorundur. Reform ve dışa açılmayla birlikte, ülkemizin kırsal kesiminin çehresinde yer ile gök kadar büyük değişimler yaşandı. Ancak şehir ile kırsal kesim arasındaki ikili yapı henüz kökünden değişmedi, gelişmişlik farkının sürekli

olarak açılması eğiliminin önü de kökünden kesilmedi. Bu sorunları kökünden çözmek için şehir ile kırsal kesim arasında bütünsel gelişme sağlanması lazım.

Genel Toplantı Karar Taslağı'nda, sanayinin tarımı ve şehirlerin de kırsal kesimi destekleyeceği, sanayi ile tarımın birbirinden yararlanacağı ve şehirle kırsal kesimin bütünleşeceği yeni sanayi-tarım ve şehir-kırsal ilişkisinin oluşturulması için gerekli olan yapı ve mekanizmaların tesis edilmesi öngörüldü. Böylece geniş çiftçi kesiminin modernleşme sürecine eşit bir biçimde katılarak meyvelerini ortaklaşa paylaşması sağlanacak.

Taslak'ta, şehir ile kırsal kesim arasında bütünsel gelişme sağlanması için yapı ve mekanizma açısından uygulanacak şu reform önlemlerine yer verildi: Bir, tarım sektöründe yeni işletmecilik sisteminin oluşturulmasına hız verilmesi. Bu kapsamda, aile işletmeciliğinin tarım sektöründeki temel konumu korunacak, sözleşmeye dayalı arazi kullanım hakkının uzmanlaşmış tarım işletmecilerine, aile çiftliklerine, çiftçi kooperatiflerine ve tarım işletmelerine, halka açık pazarlar aracılığıyla devredilmesi teşvik edilecek. Kırsal kesimde kooperatif ekonomisinin gelişmesi teşvik edilecek, sanayi ve ticaret sermayeleri kırsal alanda ticari işletmeciliğe uygun modern ekincilik ve hayvancılık üretimine teşvik edilip yönlendirilecek. Çiftçilerin sözleşmeye dayalı arazi kullanma hakkıyla tarım işletmelerine ortak olmalarına izin verilecek. İki, çiftçilere daha fazla mülk hakkı tanınması. Bu kapsamda, çiftçilerin sözleşmeye dayalı arazi kullanma hakkı, kolektif ekonomik teşebbüsü üyeliğinden kaynaklanan hak ve çıkarları ve konut arsası kullanma hakkı güvence altına alınacak. Çiftçilerin gayrimenkul mülkü hakkında ipotek, teminat ve devretme işlemlerinin pilot uygulamaları temkinli bir biçimde ilerletilecek. Üç, şehir ve kırsal kesim arasında üretim unsurlarının eşit değiş tokuşu ile kamu kaynaklarının dengeli dağıtımının ilerletilmesi. Bu kapsamda köyden gelen göçmen işçilerin aynı işte eşit ücret alma hakkı ve çiftçilerin toprağın değerlenmesinden eşit kazanç elde etme hakkı güvence altına alınacak. Tarım sigortası sistemi daha sağlıklı hale getirilecek, toplumdaki sermayelerin kırsal kesimin yapılanmasına yönelmesi teşvik edilerek işletmelerin ve sosyal kuruluşların kırsal kesimde her türlü girişimde bulunmalarına izin verilecek. Zorunlu eğitim kaynaklarının şehir ile kırsal kesim arasındaki dengeli dağılımı sağlanacak. Şehirli ve köylü vatandaşlara ayrı olarak uygulanan temel yaşlılık ve sağlık sigortası sistemleri arasında bütünlük sağlanacak, asgari yaşam güvencesi sistemi eşgüdümlü bir biçimde geliştirilecek. Şehir ve kasabalardaki temel kamu hizmetlerinin bütün yerleşik nüfusu kapsaması adım adım gerçekleştirilecek ve şehirlere yerleşen çiftçilerin hepsi şehir ve kasaba konut ve sosyal güvenlik sistemlerine dahil edilecek.

Beşincisi, geniş kapsamlı ve çok kademeli istişare demokrasisinin sistemleşme sürecinin ilerletilmesi. İstişare demokrasisi, Çin'in sosyalist demokrasisine özgü bir biçim ve üstünlüktür, aynı zamanda partinin kitle çizgisininde

siyasi alandaki önemli göstergesidir. İstişare demokrasisinin geliştirilmesi, halkın siyasete katılımını sistemli bir biçimde artıracağı, parti ile halk kitlesi arasında etle tırnak gibi sıkı bağı güçlendireceği gibi karar verme sürecinin bilimsel ve demokratik hâle getirilmesi için de yararlı olacaktır.

Genel Toplantı Karar Taslağı'nda, geniş kapsamlı ve çok kademeli istişare demokrasisinin, sistemleşme sürecini ilerletmenin siyasi yapısal reformun önemli bir parçası olduğu fikri benimsendi. Taslak'ta, partinin önderliğinde, ekonomik ve toplumsal gelişmeyle ilgili önemli konular ile vatandaşların çıkarlarını doğrudan ilgilendiren somut konularda tüm toplumla geniş kapsamlı bir biçimde istişare edilmesi ve istişarelerin gerek karar verme öncesinde, gerekse uygulama sırasında yapılması gerektiği vurgulandı. Prosedürü uygun ve aşamaları eksiksiz istişare demokrasisi kurularak, devletin yetki organları, Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın bütün kademelerdeki komiteleri, siyasi partiler ve topluluklar, mahalli ve sosyal örgütler arasındaki istişare kanalları genişletilecek, yasama, yönetim, demokrasi, siyasi katılım ve toplum konularında derinlemesine istişare yapılacaktır. Birleşik Cephe'nin[7] istişare demokrasisindeki önemli rolü ile Halk Siyasi Danışma Konferansı'nın istişare demokrasisinin önemli kanalı olma rolü daha iyi oynanacak, Halk Siyasi Danışma Konferansı sistemi daha sağlıklı hale getirilerek, istişarelerin konuları ve prosedürleri kurala bağlanacak, biçimleri genişletilecek, özel konulu, birebir ve farklı kesimler arası istişareler ile önerge istişareleri daha etkin ve düzenli olarak organize edilecek, istişarelerin sıklığı ile verimi artırılacaktır.

Altıncısı, adalet sistemi ve işleyiş mekanizmasında reform gerçekleştirilmesi. Adalet sistemi, siyasi sistemin önemli bir parçasıdır. Yargı adaletsizliği, son yıllarda vatandaşların en çok şikâyet ettiği sorunlardan biri hâline geldi. Yargının güvenilirliğinin yetersiz düzeyde kalması, büyük ölçüde adalet sistemi ve işleyiş mekanizmasındaki eksikliklerden kaynaklanmıştır.

Yargı reformu, reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesinin önceliklerinden biridir. Genel Toplantı Karar Taslağı'nda bir dizi yeni önlem ifade edildi. Bu önlemler şunlardır: Adalet sisteminde reform yapılarak eyalet ve daha alt düzeylerdeki mahkeme ve savcılıkların personel, ödenek ve maddi varlık yönetimlerinin tekelden yürütülmesi sağlanacak ve idari birimlerden belli ölçüde ayrılan adli yetki alanları sistemi oluşturulacak. Yargının yetki kullanım mekanizması daha sağlıklı hale getirilerek, davalarda duruşma hakimi ve jüri sorum-

7 Birleşik Cephe, sosyal sınıflar, tabakalar, siyasi partiler ve gruplar ve hatta etnik gruplar ve devlet dahil olmak üzere farklı sosyal ve siyasi güçlerin belirli tarihi koşullar altında belirlenmiş ortak hedefe ulaşmak amacıyla bazı ortak çıkarların temelinde oluşturdukları siyasi ittifaktır. ÇKP önderliğinde birleşik cephe, Çin'in Yeni Demokratik Devrimi ile sosyalist yapılanma ve reform sürecinde ülkenin bağımsızlığı, demokrasisi, refahı, güçlülüğü ile Çin milletinin yeniden kalkınışını gerçekleştirmek amacı doğrultusunda, bütün etnik grup, siyasi parti, sosyal tabaka ve sektörlerden şahsiyetler tarafından oluşturulan geniş kapsamlı devrimci, sosyalist ve yurtsever bir birleşik cephedir.

luluğu sistemi geliştirilecek, böylece hükmün yargılayan tarafından verilmesi, hükmün sorumluluğunun da hüküm verenlerin üstlenmesi sağlanacak. Ceza hafifletme, şartlı tahliye ve tedavi görmek üzere salıverme prosedürlerine sıkı kural getirilecek; yanlış hükümleri önleme, düzeltme ve sorumluluk arama mekanizmaları sağlamlaştırılacak. Yasal olmayan delilleri yasaklama kuralı sıkı bir biçimde uygulanacak; mahkeme ve davalarla ilgili sözlü ve yazılı şikâyetleri yasalara göre sonuçlandırma sistemi oluşturulacak. Suçluları çalıştırmak yoluyla ıslah etme sistemine son verilerek suç eylemlerini cezalandırma ve ıslah etme hakkındaki hukuk düzenlemeleri daha sağlıklı hale getirilecek.

Bu reform önlemleri, adli makamların yargı ve kovuşturma yetkilerini bağımsız bir biçimde kullanmalarının güvence altına alınması, yetki ve sorumlulukları net olarak belirlenen yargı yetkisi kullanma mekanizmasının sağlamlaştırılması, yargının şeffaflığının ve güvenilirliğinin artırılması ve insan haklarının daha iyi bir biçimde güvence altına alınması için büyük önem taşıyor.

Yedincisi, yolsuzlukla mücadele alanındaki yönetim yapısı ve çalışma mekanizmasının sağlamlaştırılması. Yolsuzlukla mücadele, gerek parti içinde, gerekse parti dışında çok konuşulan bir konu. Bu alandaki sorunların başında, yolsuzlukla mücadele mercilerinin işlevlerinin dağınık olması ve güç birliğinin sağlanmaması geliyor. Bu durum, bazı olaylar hakkında derinlemesine soruşturma yapılamamasına ve olayların sık görülmesine karşın sorumlularının yeterince cezalandırılamamasına neden olmaktadır.

Genel Toplantı Karar Taslağı'nda yolsuzlukla mücadele alanında yapısal ve kurumsal yeniliklerle kurumsal güvencenin güçlendirilmesi ağırlıklı olarak ele alınarak plan belirlendi. Buna göre, partinin disiplin ve dürüst yönetim inşâsı ile yolsuzlukla mücadele, parti tarafından tekelden yürütülecek, parti komitelerinin esas yükümlülüğü, disiplin denetleme komitelerinin ise denetim yükümlülüğü altında olduğuna açıklık getirilerek, uygulanabilir bir sorumluluk arama sistemi oluşturulacaktır. Yolsuzlukla mücadelenin yönetim yapısı ve çalışma mekanizması sağlamlaştırılarak, bütün kademelerdeki yolsuzlukla mücadele koordinasyon gruplarının işlevleri güçlendirilecek, yolsuzluk olayları hakkındaki soruşturmaların bir üst düzey disiplin denetleme komitesi tarafından yürütülmesi kuralı uygulanacaktır. Bir üst kademedeki disiplin denetleme komitesinin, altındaki disiplin denetleme komitesi üzerindeki yetkisi pekiştirilerek, ipuçlarının takibi ve soruşturma çalışmaları hakkında aynı kademedeki parti komitesinin yanı sıra bir üst düzey disiplin denetleme komitesine de rapor edilecektir. Merkezi Disiplin Denetleme Komitesi tarafından ÇKP Merkez Komitesi'nin bütün birimleriyle merkez hükümetinin bütün organlarına disiplin denetleme ekipleri konuşlandırılacak, merkezi ve yerel düzeylerdeki gezici denetim sistemi daha sağlıklı hâle getirilerek bütün bölgeleri, resmi kurum ve kuruluşları ile işletmeleri kapsayacaktır.

Bütün bu önlemeler, uygulamalarda elde edilen deneyimler ve ilgili bütün tarafların görüşlerinin özetlenmesi sonucunda belirlenmiştir.

Sekizincisi, internet yönetim yapısının sağlamlaştırılması. Siber güvenlik ve bilgi güvenliği, ulusal güvenliği ve toplumsal istikrarı doğrudan ilgilendirmektedir ve karşı karşıya bulunduğumuz yeni ve çok yönlü bir meydan okumadır.

İnternet teknolojisi ve uygulamalarındaki hızlı gelişme karşısında yönetim yapımızda gözle görülür bir dizi eksiklik bulunmaktadır. Çok başlı yönetim, yönetim birimlerinin işlevleri arasındaki karmaşıklık ve yetki ile sorumluk arasındaki kopukluk gibi sorunlardan dolayı internet yönetimimiz verimli işlememektedir. Bununla birlikte, internetin iletişim aracı olma niteliğinin giderek artmasına karşın, internet medyasına ve internet sektörüne yönelik yönetim çalışmaları gelişmelerin gerisinde kaldı. Özellikle yayılması hızlı, etkisi büyük, kapsamı geniş ve insanları harekete geçirme gücü yüksek olan mikroblog ve WeChat gibi sosyal medya ve anında haberleşme araçlarının kullanıcılarındaki hızlı artış karşısında, internetin hukuka bağlı biçimde yönetilmesi ve kamuoyu yönlendirme çalışmalarının nasıl güçlendirilebileceği, internet üzerindeki bilgi akışı düzeninin, ulusal güvenliği ve toplumsal istikrarı nasıl koruyacağı, karşı karşıya bulunduğumuz ve acilen yanıt bulunması gereken sorular hâline geldi.

Genel Toplantı Karar Taslağı'nda, interneti etkin bir biçimde kullanma, bilimsel olarak geliştirme, yasalara göre yönetme ve güvenliğini koruma şeklindeki ilke belirlendi, internet yönetiminin hukuka uygun şekilde gerçekleştirilmesi ve yönetim yapısının sağlamlaştırılması öngörüldü. Hedefimiz, ilgili birimlerin işlevlerine çekidüzen vererek, teknolojiden içeriğe, olağan güvenliğin korunmasından suç eylemleriyle mücadele edilmesine kadar bütün halkayı kapsayan ve güç birliği sağlanmış olan bir internet yönetimini gerçekleştirmek, böylece internetin doğru kullanımını ve güvenliğini korumaktır.

Dokuzuncusu, Ulusal Güvenlik Komisyonu'nun oluşturulması. Ulusal güvenlik ve toplumsal istikrar, reform ve gelişmenin ön şartıdır. Ancak ve ancak ulusal güvenlik ve toplumsal istikrar sağlandığı takdirde, reform ve gelişme sürekli olarak ilerletilebilecektir. Bugün dışa dönük olarak ulusal egemenliği, güvenliği ve gelişme çıkarlarını, içe dönük olarak ise siyasi güvenliği ve toplumsal istikrarı koruma göreviyle karşı karşıyayız. Öngörülebilen ve öngörülemeyen her türlü risk faktörü gözle görülür bir biçimde artmaktadır. Buna karşın güvenlik çalışmalarının gerek yapısı, gerekse mekanizması, ulusal güvenliğin korunmasından doğan ihtiyaçları karşılamamaktadır. Ulusal güvenlik çalışmalarını koordine eden güçlü bir platformun oluşturulmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Ulusal Güvenlik Komisyonu oluşturularak ulusal güvenlik çalışmalarını tekelden yönetmek, karşı karşıya bulunduğumuz acil bir görevdir.

Ulusal Güvenlik Komisyonu'nun esas görev ve sorumlukları şunlardır: Ulusal güvenlik stratejisini belirleyip uygulamak, ulusal güvenlikle ilgili yasama

çalışmalarını ilerletmek, ulusal güvenlik çalışmaları için ilke ve politika belirlemek ve bu alandaki önemli sorunları inceleyip çözmek.

Onuncusu, ulusal doğal kaynak ve varlıkları yönetim sistemi ile doğal kaynakları gözetim sisteminin sağlamlaştırılması. Ulusal doğal kaynak ve varlıkların yönetim sisteminin sağlamlaştırılması, doğal kaynak ve varlıkların sahipliği sistemindeki önemli bir reformdur, aynı zamanda kapsamlı bir destek sisteme sahip ve çevreyle dost bir ülke inşâ etmekten kaynaklanan bir ihtiyaçtır.

Ülkemizin çevre koruma çalışmalarında öne çıkan bazı sorunlar, çevre yönetimindeki yapısal eksikliklerden kaynaklanmıştır. Bunlardan biri de bütün vatandaşlara ait olan doğal kaynakların sorumluluk ve hak sahibinin belirsiz olması. Bu sorunu gidermek için Genel Toplantı Karar Taslağı'nda ulusal doğal kaynak ve varlıkları yönetim sisteminin sağlamlaştırılması öngörüldü. Genel ilkemiz, mülk sahibi ile yönetenlerin ayrı tutulması ve bir işin tek bir kuruluş tarafından yürütülmesidir. Böylece bütün vatandaşlara ait doğal kaynak ve varlıkların sahipliğinden doğan hak ve sorumlulukları halk adına üstlenen kişi ve kuruluşlar belirlenerek yetki ve yükümlülüklerin bağdaştırıldığı bir yönetim yapısı kurulacaktır.

Devletin bütün vatandaşlara ait olan doğal kaynak ve varlıklar üzerinde sahiplik hakkını kullanması ve yönetmesiyle ülke topraklarındaki bütün doğal kaynakları gözetlemesi, birbirinden farklı olan iki kavramdır. İlki sahiplikten kaynaklanan hak ve çıkarlar, ikincisi ise yöneticilikten kaynaklanan yetkilerdir. Bu nedenle doğal kaynaklara yönelik gözetim sistemi daha sağlıklı hale getirilerek, ülke topraklarının kullanım amacı üzerindeki yönetim yetkilerinin tekelden kullanılması sağlanacaktır. Böylece kamuya ait doğal kaynak ve varlıkların hak sahibi ile yöneticilerin birbirinden bağımsız olmaları, birbiriyle koordinasyon sağlamaları ve birbirlerini denetlemelerine imkân verilecektir.

Dağların, akarsuların, ormanların, tarlaların ve göllerin hayatın bütününü oluşturduğunu anlamalıyız. İnsanın hayatı tarladan, tarlanın hayatı sudan, suyun hayatı dağdan, dağın hayatı topraktan ve toprağın hayatı da ağaçtan geçer. Doğal kaynakların kullanım amacıyla ilgili yönetim çalışmaları ve ekosistemin ıslahı, doğanın kuralına tabidir. Eğer ağaç dikenler, nehri ıslah edenler ve tarlayı koruyanlar yalnızca kendi alanıyla ilgilenirlerse ve birbirinden koparlarsa, ekosistemin bozulması söz konusu olabilir. Bu nedenle bir bölgedeki toprakların kullanım amacı üzerindeki yönetim yetkisi ve yükümlülüklerin tek bir kurum tarafından yürütülerek, yetki alanında olan bütün dağ, akarsu, orman, tarla ve göllerin bütünsel olarak korunup ıslah edilmesi son derece elzemdir.

On birincisi, ÇKP Merkez Komitesi bünyesinde Reformu Kapsamlı Olarak Derinleştirmek İçin Yönetim Grubu'nun oluşturulması. Reformu kapsamlı olarak derinleştirmek, karmaşık ve sistematik bir projedir. Böylesi bir projenin, bir

veya birkaç kurum tarafından değil, daha üst kademeli bir mekanizma tarafından yönetilmesi gereklidir.

Genel Toplantı Karar Taslağı'nda, ÇKP Merkez Komitesi bünyesinde, reformun genel tasarımını yapmak, eşgüdüm sağlamak, reformu bir bütünlük içinde ilerletmek, denetlemek ve uygulamaktan sorumlu Reformu Kapsamlı Olarak Derinleştirmek İçin Yönetim Grubu'nun oluşturulması öngörüldü. Bunun amacı, partinin reformu genel bir açıdan yöneterek bütün güçleri koordine etmek yönündeki önderlik rolünü daha iyi oynamasını sağlamaktır. Böylece reformun sorunsuz bir biçimde ilerletilmesini ve bütün görevlerin planlandığı biçimde yerine getirilmesini güvence altına almaktır. Yönetim Grubu'nun başlıca görev ve sorumlulukları şunlardır: Ulusal nitelikli önemli reformları planlamak, bütün alanlardaki reformları koordineli olarak ilerletmek, bütün güçler arasında koordinasyon sağlayarak reforma güç birliği kazandırmak, denetim ve inceleme çalışmaları güçlendirerek reform için öngörülen hedeflerin kapsamlı bir biçimde gerçekleştirilmesini sağlamak.

III. Tartışma Sırasında Dikkat Edilmesi Gereken Bazı Hususlar

Yapmakta olduğumuz genel toplantının görevi, Genel Toplantı Karar Taslağı'nda reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi konusunda dile getirilen çizgiyi ve planı tartışmaktır. Burada sizlerden olan şu beklentilerimi ifade etmek istiyorum:

Birincisi, reformu ileriye taşıma inancını ve cesaretini pekiştirmeniz. Reform ve dışa açılma, partimizin yeni tarihi koşullar altında halka önderlik ederek sürdürmekte olduğu yeni ve büyük bir devrim, günümüz Çin'inin en göze çarpan özelliği ve partimizin en parlak bayrağıdır. Geçtiğimiz 35 yıl içerisinde partimiz neye dayanarak halkı motive etmiş, düşünce bütünlüğü sağlamış ve güçleri birleştirmiştir? Bütün vatandaşlarımızın yaratıcı ruhunu ve dinamizmini neye dayanarak harekete geçirmiştir? Ülkemizde hızlı ekonomik ve toplumsal gelişme kazanarak kapitalizmle rekabette nisbi üstünlüğü neye dayanarak elde etmiştir? Bunların cevabı, reform ve dışa açılmadır.

Önümüzdeki gelişme yolunda karşılaşacağımız bütün zorlukların üstesinden gelmek, her türlü risk ve meydan okumayı aşmak, Çin'e Özgü Sosyalizm sisteminin üstünlüğünü daha iyi bir biçimde hayata geçirmek, ekonomide ve toplumda sürdürülebilir ve sağlıklı gelişmeyi elde etmek için reform ve dışa açılma uygulamalarını derinlemesine taşımaktan başka hiçbir seçeneğimiz yoktur.

Reform ve dışa açılma, bugün gerek parti içinde ve dışında, gerekse ülke içinde ve dışında yakından izlenen bir konudur. Tüm parti ve toplumun bütün kesimleri, bize karşı büyük beklenti içerisindedir. Reform ve dışa açılma yeni ve önemli bir dönüm noktasına gelmiştir. Reform ve dışa açılma konusunda en

ufak da olsa asla tereddüt etmemeli, reform ve dışa açılma bayrağını mutlaka yüksekte taşımalı, Çin'e Özgü Sosyalizm yolunun doğru yönünde kesinlikle ısrar etmeliyiz. Partimizin bütün üyeleri, reform inancını pekiştirerek, reformu daha büyük siyasi cesaret ve zekâ ile, daha güçlü önlem ve yöntemle ileriye taşımalıdır.

İkincisi, düşünceyi özgürleştirme ve gerçeği olgularda arama ilkesine bağlı kalmanız. Reform ve dışa açılma bayrağını yüksekte taşıyabilmek için yalnızca tutum ve inanç yeterli değil, uygulanabilir önlemler de gerektir. En ikna edici olan harekettir. ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi konusunda düzenlemeler belirlemeyi kararlaştırmamız, Merkez Komitesi'nin stratejik bir seçimidir. Bu fırsatı yakalayarak reformu kapsamlı olarak derinleştirmek konusunda yeni atılım gerçekleştirmeliyiz. Yeni atılım gerçekleştirmek için de, düşüncelerimizi daha da özgürleştirmek zorundayız.

Kalıplaşmış düşünce ve anlayışların engelini ve yerleşmiş çıkarların bariyerini aşmak için her şeyden önce düşünceyi özgürleştirmeliyiz. Reformun derinleştirilmesi konusundaki düşünsel ve kavramsal engeller, çoğu zaman sistemimizin dışından değil, içinden gelir. Düşünceyi özgürleştirmediğimiz durumda, yerleşmiş çıkarların nedenlerini net olarak görmemiz, barikatı aşmak için gücümüzü yoğunlaştıracak yön ve noktayı tespit etmemiz ve yaratıcı reform önlemlerini belirlememiz çok zor olacaktır. Dolayısıyla kendimizi yenileme cesaretini ve vizyonunu mutlaka taşımalı, kalıplaşmış düşünce ve anlayışların engelini ve kurumsal çıkarların bariyerini aşarak daha etkin ve atılgan bir ruhla araştırma yaparak reform önlemlerini ortaya koymalıyız.

Reform önlemlerini ortaya koyarken elbette dikkatli olmalı, tekrar tekrar inceleyip tartışmalıyız. Ancak bu, çekingen, tereddütlü ve durağan olmamız, hiçbir iş ve deneme yapmaya cesaret etmememiz anlamına asla gelmez. Reform yaparken, var olan çalışma düzeninde ve işleyiş mekanizmasında hiçbir değişiklik yapmamak mümkün olamaz, yüzde yüz güvenli ve risksiz de olamaz. Yeterli derecede araştırma, tartışma ve değerlendirme yaptığımız halde, gerçeğe uygun ve yapılması gerekli olduğu halde, büyük bir cesaretle ilerlemeliyiz.

Üçüncüsü, genel bir bakış açısıyla hareket etmeniz. Reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi, parti ve devletin davasının genel gelişmesini ilgilendiren önemli ve stratejik bir plandır, belirli bir alan veya sektördeki münferit reform değildir. "Genel planı yapamayan, kısmi planı da iyi yapamaz."[8] Hepiniz, farklı kurum ve kuruşlardan geldiniz, olgu ve sorunlara genel bir bakış açısıyla bakmalısınız. Öngörülen önemli reform önlemelerini incelerken, ilk önce bu önlem-

8 Chen Danran, "Başkentin Taşınması ve Derebeyliklerin Kurulmasına İlişkin Öneriler", *Aydınlatıcı Sözler (Wu Yan)*, c.2. Chen Danran (1859-1930), Qing Hanedanlığı döneminde yaşamış bir edebiyatçıdır.

lerin parti ve ülkenin genel ihtiyaçlarına uygun düşüp düşmediğine, parti ve ülkenin davasının uzun vadeli gelişmesine yararlı olup olmadığına bakmalısınız. Gerçekten ileriye bakmalı, vizyon sahibi ve öngörülü olmalısınız. Ancak böylelikle oluşacak karar metni, parti ve halkın davasının gelişmesinin ihtiyaçlarına uygun olabilecektir.

Reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi için tepeden tasarlamanın ve bütünsel planlamanın güçlendirilmesi, bütün reform önlemleri arasındaki bağlantılılık, tutarlılık ve uygulanabilirlikle ilgili araştırmaların yoğunlaştırılması gerekir. Cesur olmamız ve sağlam adımlarla ilerlememiz gerektiğini söylüyoruz. Sağlam adımlarla ilerlemekten kastı, koordineli olarak düşünme, kapsamlı olarak inceleme ve tartışma, bilimsel olarak karar almadır. Ekonomi, siyaset, kültür, toplum ve çevre koruma alanlarındaki reformlar, parti yapılanması alanındaki reformla sıkı sıkıya bağlantılı ve içiçedir. Herhangi bir alandaki reform, diğer alanları da ilgilendirir ve diğer alanlardaki reformların yakın koordinasyonuna ihtiyaç duyar. Eğer farklı alanlardaki reformlar birbiriyle uyumlu değilse, reform önlemleri birbirini engelleyebilecek, reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi de zor olacaktır, zorla derinleştirilirse bile etkisi büyük ölçüde zayıf kalacaktır.

Düşüncelerimizi ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nın Ruhunda Birleştirelim*

(12 Kasım 2013)

Ancak ve ancak tüm partide düşünce ve irade birliği sağladığımız takdirde, ülkemizde yaşayan bütün etnik gruplardan vatandaşlar arasında düşünce ve irade birliği sağlayabileceğiz ve reformu ilerleten kuvvetli bir ortak güç oluşturabileceğiz.

Burada, Genel Toplantı'da ortaya koyulan yön verici düşünce, genel çizgi, hedef ve görevler çerçevesinde Genel Toplantı'nın ruhunun hayata geçirilmesine ilişkin olarak şu hususlara dikkat çekmek istiyorum.

Bir, Çin'e Özgü Sosyalizm sisteminin sağlamlaştırılıp geliştirilmesi ve devlet yönetiminin yapısı ile yetkinliğinin modernleşme sürecinin hızlandırılmasını, reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesinin genel hedefi olarak görmeliyiz. Deng Xiaoping, ancak 30 yıl sonra her alanı kapsayan daha olgun ve daha iyi tanımlanmış bir sistemler bütününü oluşturabileceğimizi 1992'de söylemişti. Son genel toplantımızda Deng Xiaoping'in stratejik düşüncesi temelinde, devlet yönetiminin yapısı ve yetkinliğinin modernleşmesi gerektiği görüşü ifade edildi. Bu, Çin'e Özgü Sosyalizm sisteminin sağlamlaştırılıp geliştirilmesinin mutlak bir ihtiyacı ve sosyalist modernleşmenin gerçekleştirilmesinin vazgeçilmez bir parçasıdır. Merkez Komitesi'nin sürmekte olan 3. Genel Toplantısı'nda reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi konusunu ele alma ve belirli bir veya birkaç alandaki değil bütün alanlardaki reformu ilerletme kararını, devlet yönetiminin yapısı ve yetkinliğinin geliştirilmesinin gereğini düşünerek aldık.

Devlet yönetiminin yapısı ve yetkinliği, bir ülkenin sistemi ve icra kabiliyetinin toplu göstergesidir. Bizim devlet yönetimimizin yapısı, ÇKP önderliğinde ülkeyi yöneten sistemlerin bütünüdür ve ekonomi, siyaset, kültür, toplum, ekoloji ve partinin yapılanması dahil her alandaki sistem, mekanizma, yasa ve

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nın 2. Genel Oturumu'nda yaptığı konuşmanın bir bölümü.

tüzüklerden oluşmaktadır. Yani birbiriyle sıkıca bağlantılı ve koordineli olan devlet sistemlerinin bütünüdür. Devlet yönetimimizin yetkinliği ise, devlet sistemlerini kullanarak reform, gelişme, istikrar, iç ve dış politika, milli savunma ile parti, ülke ve ordu yönetimleri dahil toplumun her alanını yönetme kabiliyetidir. Devlet yönetiminin yapısı ve yetkinliği, birbirini destekleyen ve tamamlayan organik bir bütünlük oluşturur. Etkili bir yönetim, yönetimin yetkinliğini artırır, yetkinlik arttıkça da yönetim daha etkili bir biçimde işler.

Aslında tamamen yeni olan sosyalist toplumun nasıl yönetileceği sorusuna, geçmişteki dünya sosyalist hareketinde sağlıklı bir yanıt bulunamamıştı. Karl Marx ve Friedrich Engels sosyalist bir ülkeyi kapsamlı bir biçimde yönetme tecrübesine sahip değillerdi, onların gelecekteki toplumla ilgili teorileri daha çok öngörülerden oluşmuştu. Vladimir Lenin, Rusya'daki Ekim Devrimi'nden kısa süre sonra dünyaya gözlerini yumdu. Bu sorunun cevabını derinliğine aramak için zaman bulamamıştı. Sovyetler Birliği bu konuda arayışlarda bulunarak uygulamalardan bazı deneyimler elde etti, ancak ciddi hatalar da yapmış ve bu soruna tam cevap verememişti. Partimiz ise, iktidara geldikten sonra bu yöndeki arayışlarını sürekli olarak sürdürdü, ciddi sekteye uğramış olmasına rağmen devlet yönetiminin yapısı ve yetkinliği konusunda zengin deneyimler ve büyük başarılar elde etti. Özellikle reform ve dışa açılma sürecinde çarpıcı ilerlemeler kaydettik. Ekonomik gelişimi, toplumsal uyumu ve bütün etnik gruplar arasındaki birlik ve beraberliği sayesinde Çin, ardı arkası kesilmeyen kargaşalıkların acısını çeken dünyanın bazı bölge ve ülkeleriyle keskin bir tezat içindedir. Bu da devlet yönetimimizin, ülkemizin koşullarına uygun ve gelişme ihtiyacımızı karşılar nitelikte iyi olduğunu gösteriyor.

Bununla birlikte, ülkenin ekonomik ve toplumsal gelişmesinden doğan ihtiyaçların, halkın arzu ve beklentilerinin, her geçen gün daha da kızışan uluslararası rekabetin, ülkede uzun vadeli düzen ve huzur sağlama hedefinin karşısında, devlet yönetimimizin yapısı ve yetkinliğinde birçok eksikliğin ve düzeltilmesi gereken yanın bulunduğunu da görmemiz lazım. Gerçek anlamda toplumsal uyum, istikrar, düzen ve huzur, ancak sistemlerimizle, devlet yönetimindeki ustalığımızla ve yüksek vasıflı yönetici kadromuzla sağlanabilecektir. Çin'e Özgü Sosyalizmin üstünlüğünü daha fazla hayata geçirebilmek için devlet yönetiminin yapısı ve yetkinliğinin modernleşmesini her alanıyla ilerletmemiz gerek.

Devlet yönetiminin yapısı ve yetkinliğinin modernleşme sürecinin ilerletilmesi, çağımızdaki değişimlere ayak uydurarak, bir yandan uygulamaların ve gelişmelerin ihtiyaçlarını karşılayamayan sistem, mekanizma, yasa ve tüzüklerde reform yapmamız, diğer yandan da yeni sistem, mekanizma, yasa ve tüzükler oluşturarak her alandaki sistemleri daha bilimsel ve sağlıklı hale getirmemiz, böylece parti, ülke ve toplumdaki bütün işlerin yönetimini sistemli,

kurallı ve düzenli bir biçimde yürütmemiz demektir. Devlet yönetimi alanındaki yetkinlik inşâsına daha fazla önem vererek, sisteme ve hukuka uygun bir biçimde hareket etme bilincini artırmalı, ülkeyi sistem ve hukukla yönetme ustalığımızı yükselterek sistemin her alandaki üstünlüğünü devlet yönetiminin verimliliğine dönüştürmeli, partimizin ülkeyi bilim, demokrasi ve hukukla yönetme kabiliyetini yükseltmeliyiz.

İki, düşünceyi daha da özgürleştirmeli, toplumsal üretici güçleri daha da özgürleştirerek geliştirmeli, toplumun dinamizmini daha da özgürleştirerek artırmalıyız. Genel Toplantıda ortaya koyulan bu "Üç Daha da Özgürleştirme", reformun amacı olduğu gibi aynı zamanda da şartıdır. Düşüncenin özgürleştirilmesi, önkoşuldur, üretici güçleri özgürleştirip geliştirmemizin ve toplumun dinamizmini özgürleştirip artırmamızın ana düğmesidir. Düşünceyi özgürleştirmeseydik, partimiz 10 yıl süren kargaşalık döneminin sona ermesinden kısa bir süre sonra, parti ve devletin çalışmalarının odak noktasını ekonomik yapılanmaya kaydırmak ve reform ve dışa açılma uygulamalarını başlatmak yönündeki tarihi kararı alıp ülkemizin gelişme tarihinde yepyeni bir sayfa açamazdı. Düşünceyi özgürleştirmeseydik, partimiz uygulamalarda sürekli olarak teorik ve pratik yenilikler yaratarak ve ilerleme yolundaki her türlü risk ve meydan okumanın üstesinden gelerek reform ve dışa açılmayı durmadan ileriye taşıyamaz, her zaman çağımızın ön sırasında yer alamazdı. Toplumsal üretici güçlerin özgürleştirilip geliştirilmesi ve toplumun dinamizminin özgürleştirilip artırılması ise, düşüncenin özgürleştirilmesinin mutlak sonucu ve önemli temelidir.

Orta halli refah toplumunun kapsamlı olarak kurulması ve sosyalist modernleşme ile Çin milletinin yeniden kalkınışının gerçekleştirilmesi için en temel ve en acil görev, toplumsal üretici güçleri özgürleştirerek geliştirmektir. Düşünceyi özgürleştirmek ve toplumun dinamizmini özgürleştirip artırmak, toplumsal üretici güçleri özgürleştirerek daha iyi bir biçimde geliştirmeyi amaçlıyor. Deng Xiaoping, gerek devrimin gerekse reformun üretici güçleri özgürleştirmeyi amaçladığına işaret ederek, "Sosyalizmin temel sistemini kurduktan sonra üretici güçlerin gelişmesini kısıtlayan ekonomik yapıyı kökünden değiştirerek, dinamizm dolu sosyalist ekonomik yapı kurmalı, böylece üretici güçlerin gelişmesini hızlandırmalıyız"[1] demişti. Reformu derinleştirmekle emek, bilgi, teknoloji, yönetim ve sermaye gibi unsurların canlılığının tümüyle kendini göstermesini ve topluma zenginlik kazandıran bütün kaynakların sonuna kadar fışkırmasını sağlamalıyız. Aynı zamanda dinamizm ile düzen arasındaki ilişkiye de denge kazandırmalıyız. Toplumun gelişmesi dinamizmi gerektirir, ancak bu dinamizm düzen içinde harekete geçirilmeli. Biz ne durgun havuzu ne de çalkantılı dip akıntısını istiyoruz.

1 Deng Xiaoping, "Wuchang, Shenzhen, Zhuhai ve Shanghai'daki Konuşmalardan Alıntılar", *Deng Xiaoping'in Seçme Eserleri*, c.3, Halk Yayınevi, 1993, s.370.

Yol, teori ve sistem hakkındaki özgüvenimizi pekiştirerek, kaya kadar güçlü ruh ve inanç taşımamız, aynı zamanda bu ruh ve inancı destekleyen maddi güç oluşturmamız gerektiğini hep vurguluyoruz. Bunun için durmadan reform yapmak ve yenilik yaratmak yoluyla Çin'e Özgü Sosyalizmin, toplumsal üretici güçleri özgürleştirerek geliştirmek, toplumun dinamizmini özgürleştirerek artırmak ve insanın kapsamlı gelişmesini sağlamak konularında kapitalizmden daha büyük bir verimlik elde etmesini, bütün vatandaşların coşkunluğunu, girişkenliğini ve yaratıcılığını daha fazla harekete geçirmesini, toplumsal gelişmeye daha elverişli koşullar yaratmasını ve rekabetlerde daha büyük nisbi üstünlük kazanmasını sağlamalı, Çin'e Özgü Sosyalizm sisteminin üstünlüğünü de tümüyle ortaya koymalıyız.

Üç, ekonomik yapısal reforma öncelik vererek bu alandaki reformun lokomotif rolünü harekete geçirmeliyiz. Genel Toplantı Kararı'nda "Altı Çerçeve"[2] ifadesiyle reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesinin yol haritası çizildi, ekonomik yapısal reforma öncelik verilerek lokomotif rolünün harekete geçirilmesi gerektiğine vurgu yapıldı. Ülkemizin bugün olduğu gibi önümüzdeki epey uzun bir sürede sosyalizmin ilk aşamasında bulunacağı yönündeki temel koşulumuz değişmedi. Halkın her geçen gün daha da artan maddi ve kültürel ihtiyaçları ile geri kalmış toplumsal üretim arasındaki çelişkiye dayalı esas toplumsal çelişkimiz değişmedi, Çin'in dünyadaki gelişmekte olan en büyük ülke olma statüsü de değişmedi. Bu durum, ekonomik yapılanmanın partimizin çalışmalarının odak noktası olmaya devam edeceğini belirledi.

Bugün bilimsel gelişmeyi engelleyen yapısal ve kurumsal engellerin büyük bir bölümü ekonomi alanında yoğunlaşmaktadır. Ekonomik yapısal reform görevimizi tamamlamaktan hâlâ çok uzaktayız. Ekonomik yapısal reformun potansiyeli henüz yeterince harekete geçirilmedi. Bütün dikkatimizi ekonomik yapılanmaya odaklamak için ekonomik yapısal reforma öncelik vermekte kararlı olmak zorundayız.

2 "Altı Çerçeve", ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda onaylanan "ÇKP Merkez Komitesi'nin Reformun Kapsamlı Bir Biçimde Derinleştirilmesine İlişkin Bazı Önemli Konulardaki Kararı"nda reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi konusunda belirlenen yol haritasıdır. Esas içeriği şunlardır: Piyasanın kaynak dağıtımındaki belirleyici rolü çerçevesinde ekonomi alanındaki yapısal reformun derinleştirilmesi, partinin önderliği, halkın devletin efendisi olması ve ülkenin hukukla yönetilmesi ilkeleri çerçevesinde siyaset alanındaki yapısal reformun organik bir bütünlük içerisinde derinleştirilmesi; sosyalist çekirdek değerler sistemi ve güçlü sosyalist kültür ülkesinin kurulması hedefi çerçevesinde kültür alanındaki yapısal reformun derinleştirilmesi, halkın yaşamının daha iyi korunup düzeltilmesi ve toplumsal eşitlik ve adaletin pekiştirilmesi çerçevesinde toplum alanındaki yapısal reformun derinleştirilmesi, Güzel Çin inşâsı çerçevesinde ekoloji alanındaki yapısal reformun derinleştirilmesi, devlet yönetimi yetkinliğinin bilimsel, demokratik ve hukuka dayalı olarak artırılması temelinde parti yapılanması alanındaki yapısal reformun derinleştirilmesi.

Ekonomik altyapı, üstyapıyı belirler. Ekonomik yapısal reform, diğer alanlardaki reformlar üzerinde önemli ve belirleyici etkiye sahiptir. Önemli alanlardaki ekonomik yapısal reformun ilerleme hızı, diğer birçok alandaki reformların ilerleme hızını belirleyecektir. Karl Marx, *Politik Ekonomi Bilimine Eleştiriler* adlı kitabın önsüzünde şu satırlara yer vermişti: "İnsanlar, içinde yaşadıkları toplumun üretimiyle belirli, mutlak ve iradelerine göre değişmeyen ilişkiler içindedir, yani onların maddi üretici güçlerinin -belirli bir aşamasına uygun- üretim ilişkisidir. Bu üretim ilişkilerinin toplamı, toplumun ekonomik yapısını oluşturur. Bu yapı, hukuki ve siyasi üstyapıyı taşıyan ve belirli bir sosyal-ideolojik biçimle uyum sağlayan gerçek temeldir."[3] Reformu kapsamlı olarak derinleştirme sürecinde ekonomik yapısal reform eksenine bağlı kalarak, önemli alanlarda ve kritik noktalarda yeni atılımlar gerçekleştirmek için çaba harcamalı, bu atılımlarla diğer alanlardaki reformları ilerleterek her alandaki reformların, parçalanmış ve dağınık biçimde değil, eşgüdümlü bir biçimde ilerlemesini ve güç birliğini oluşturmasını sağlamalıyız.

Dört, sosyalist piyasa ekonomisini amaçlayan reform yönüne bağlı kalmalıyız. Sosyalist piyasa ekonomisini kurmak yönündeki reform hedeflerinin belirlenmesi, partimizin Çin'e Özgü Sosyalizm'i inşâ etme sürecinde teori ve pratikte yarattığı önemli bir yeniliktir ve dünyadaki diğer sosyalist ülkelerin uzun süre çözemediği önemli bir soruna getirdiği çözümdür.

Son 20 yılı aşkın sürede, sosyalist piyasa ekonomisini kurma hedefi doğrultusunda, ekonomi ve diğer alanlardaki reformları ileriye taşımakla, son derece merkezileştirilmiş planlı ekonomiden dinamizm dolu sosyalist piyasa ekonomisine, dış dünyaya kapalı ve yarı kapalı toplumdan her yönüyle dışa açılan topluma, vatandaşların yiyecek ve giyecek sorununun ancak çözüldüğü bir ülkeden orta halli refah toplumuna olan büyük geçişleri gerçekleştirdik. Tarihi bir atılım yaparak Çin ekonomisini dünyanın ikinci büyük ekonomisi haline getirdik. 100 milyonlarca insanın girişkenliğini azami derecede harekete geçirerek toplumsal üretici güçlerin gelişmesini azami derecede hızlandırdık, parti ve ülkenin yaratıcı gücünü ve dinamizmini de azami derecede artırdık.

Bununla birlikte, Çin'de sosyalist piyasa ekonomisinin ilk etapta kurulmasına rağmen, yapısının henüz sağlıklı olmadığını, piyasanın henüz yeterli düzeyde gelişmediğini, özellikle devlet ile piyasa arasında henüz dengeli bir ilişki kurulmadığını, piyasanın kaynak dağıtımındaki rolünün birçok engelle karşılaştığını, dolayısıyla da sosyalist piyasa ekonomisinin yapısını sağlamlaştırma sürecini hızlandırmak yönünde partimizin 18. Kongresi'nde ortaya koyulan stratejik görevi yerine getirmek için büyük çaba harcamamız gerektiğini de görmemiz lazım.

---

3 Karl Marx, "Politik Ekonomi Bilimine Eleştiriler" İçin Önsöz, *Karl Marx ve Friedrich Engels'in Toplu Eserleri*, c.2, Halk Yayınevi, 2009, s.591.

Sosyalist piyasa ekonomisinin reform yönünü kararlılıkla izlemek için esas mesele, devlet ile piyasa arasındaki ilişkileri dengeye oturtarak, piyasanın kaynak dağıtımında belirleyici bir rol oynamasını ve devletin de işlevlerini daha iyi bir biçimde yerine getirmesini sağlamaktır. Bu, partimizin gerek teoride gerekse pratikte kaydedeceği önemli bir ilerleme olacaktır.

Sosyalist piyasa ekonomisinin reform yönünü kararlılıkla izlemek, yalnızca ekonomik yapısal reformun temel çizgisi değil, reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesinin de önemli dayanağıdır. Piyasanın kaynak dağıtımında belirleyici rol oynamasının sağlanması, esas olarak ekonomik yapısal reformun kapsamına girmekle birlikte, siyaset, kültür, toplum, ekoloji ve partinin yapılanması başta olmak üzere bütün alanları etkileyecektir. Dolayısıyla bütün alanlardaki yapısal reformlar sosyalist piyasa ekonomisinin yapısının sağlamlaştırılması çizgisi doğrultusunda ortaklaşa ilerletilirken, bütün alanların kendi içerisindeki öğeler de sosyalist piyasa ekonomisinin gelişmesinden doğan yeni taleplere uyum sağlamalıdır.

Beş, temel çıkış noktamız ve dayanağımız toplumsal eşitliği ve adaleti pekiştirerek halkın mutluluğunu artırmak olmalı. Reform ve dışa açılmayla birlikte ekonomik ve toplumsal gelişmelerde büyük başarılar elde edildi. Toplumsal eşitliğin ve adaletin pekiştirilmesine sağlam bir maddi zeminin yanı sıra elverişli koşullar yaratıldı. Bununla birlikte, mevcut gelişmişlik düzeyine paralel olarak, eşitsizlik ve adaletsizlik hâlâ toplumumuzun ortak sorunları arasında yer alıyor. Özellikle ekonomik ve toplumsal gelişmişlik düzeyi ile vatandaşların yaşam düzeyinin sürekli olarak artmasıyla birlikte, halkın eşitlik, demokrasi, hak ve çıkar bilinçleri durmadan pekişti, toplumsal adaletsizliğe yönelik tepkiler de gittikçe yoğunlaştı.

ÇKP Merkez Komitesi, ekonomik ve toplumsal gelişmedeki mevcut durum ve gidişat üzerine yaptığı kapsamlı inceleme ve bilimsel analizlere dayanarak, bu sorunun en kısa sürede çözülmemesinin yalnızca halkın reform ve dışa açılmaya yönelik güvenini değil, toplumsal huzur ve istikrarı da etkileyeceği tespitinde bulundu. ÇKP 18. Kongresi'nde eşitlik ve adaletin Çin'e Özgü Sosyalizmin içinden kaynaklanan bir talep olduğuna dikkat çekilerek, bütün vatandaşların ortak mücadelesinin ve ekonomik ve toplumsal gelişmenin temelinde toplumsal eşitliğin ve adaletin güvence altına alınması için büyük önem taşıyan mekanizmaların oluşturulmasına hız verilmesi, esas içeriğini hak, çıkar, fırsat ve kural eşitliğinin oluşturduğu toplumsal adaleti koruma sisteminin adım adım kurulması, adil bir toplumsal ortam yaratılarak vatandaşların eşit katılım ve gelişme haklarının güvence altına alınması gerektiği vurgulandı.

Sürmekte olan genel toplantının kararında, reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesinin temel çıkış noktası ve dayanağının, toplumsal eşitliği ve adaleti pekiştirmek ve halkın mutluluğunu artırmak olması gerektiği vurgulandı. Bu,

partimizin halkımıza canı gönülden hizmet etmek şeklindeki temel amacının mutlak gereğidir. Reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi sürecinde daha eşit ve adil bir toplumsal ortam yaratılmasına odaklanılmalı, eşitliğe ve adalete ters düşen her türlü durum ortadan kaldırılmalı, bütün vatandaşların reform ve gelişmenin meyvelerinden daha fazla ve daha eşit bir biçimde pay alması sağlanmalıdır. Eğer vatandaşlara gözle görülür kazanç getiremezse, daha adil bir toplumsal ortam yaratamazsa ve hatta daha fazla eşitsizliğe ve adaletsizliğe yol açarsa, reform anlamını kaybedecek ve sürdürülebilir olamayacaktır.

Toplumsal eşitlik ve adaletin gerçekleştirilmesi, birçok unsura bağlıdır. Ancak en önemli unsur, ekonomik ve toplumsal gelişmişlik düzeyidir. Farklı gelişmişlik düzeylerinde, farklı tarihi dönemlerde, farklı düşünce ve anlayışlara sahip olan ve farklı sosyal sınıflardan gelen insanlar arasında toplumsal eşitlik ve adaletle ilgili algı ve talepler de farklı olur. Toplumsal eşitlikten ve adaletten söz ederken, en geniş halk kitlesinin temel çıkarlarından hareket etmeliyiz. Konuyu, toplumsal gelişmişlik düzeyini, toplumun genel çıkarlarını ve bütün vatandaşların bakış açısını göz önünde tutarak ele almalıyız. Ülkemizde toplumsal eşitlik ve adalete karşı ihlaller, gelişme sürecinde izlenen yola ait olan sorunlardır. Bu ihlaller; gelişmenin sürdürülmesiyle birlikte, kurumsal, hukuki ve siyasi düzenlemeler yoluyla çözülebilecektir. Ekonomik yapılanmaya odaklanarak ekonominin sürekli ve sağlıklı gelişmesini hızlandırmalı, "pasta"yı daha da büyüterek toplumsal eşitlik ve adaletin güvence altına alınmasına daha sağlam maddi zemin hazırlamalıyız.

Bunu böyle söylerken, toplumsal eşitsizlik ve adaletsizliği, ekonominin gelişmesinden sonra çözeceğimiz gibi bir şeyi kastetmiyorum. Her dönemde o döneme has sorunlar vardır, gelişmişlik düzeyi yüksek olan toplumlarda yüksek gelişmişlik düzeyinden kaynaklanan sorunlar, gelişmişlik düzeyi düşük olan toplumlarda da düşük gelişmişlik düzeyinden kaynaklanan sorunlar söz konusudur. "Pasta" büyüdükçe, paylaşımı da sağlıklı bir biçimde yapılmalı. Bizim toplumumuzda öteden beri "Kıtlık dert değil, asıl dert eşitsizliktir"[4] şeklinde hakim bir görüş vardır. Biz sürekli kalkınma temelinde toplumsal eşitlik ve adaleti korumak için elimizden geleni yapmalıyız. Bunu yaparken de bütün imkânlarımızı zorlamalıyız, aynı zamanda imkânlarımızı göz önünde bulundurarak hareket etmeliyiz, bütün vatandaşlara okul, iş, sağlık ve yaşlılık hizmetleri ve konut sağlamak yönünde sürekli olarak yeni ilerlemeler kaydetmeliyiz.

Bir toplum, hangi gelişmişlik düzeyinde bulunursa bulunsun, eşitlik ve adaletin en önemli güvencesi sistemdir. Yapısal yeniliklerle insan faktöründen

4 *Konfüçyüs'ün Nutukları (Lun Yu),* Konfüçyüsçülüğün klasiklerinden biri. Konfüçyüs'ün öğrencileri tarafından kaleme alınan bu kitapta, Konfüçyüs'ün söz ve davranışları ile öğrencileriyle kurduğu diyaloglar yer almaktadır. Bu kitap, *Büyük Öğretiler (Da Xue), Orta Yol Doktrinleri (Zhong Yong)* ve *Mançyus (Meng Zi)* ile birlikte Konfüçyüsçülüğün Dört Klasiği olarak bilinir.

kaynaklanan eşitsizlik ve adaletsizliğin önüne geçerek, vatandaşların eşit katılım ve gelişme hakkını güvence altına almalıyız. Toplumsal eşitlik ve adaletin korunması ve halkın mutluluğunun artırılmasını her alandaki yapı, mekanizma ve siyasi düzenlemelerimizi yansıtan bir ayna olarak görmeliyiz. Hangi alanda toplumsal eşitliğe ve adalete ters düşen bir durum ortaya çıkarsa, orada reform yapılmalıdır. Hangi alan veya noktada sorun belirirse, o alan veya nokta reformun öncelikli alanı olmalı. Yapısal düzenlemelerdeki eksikliklerden kaynaklanan eşitsizlik ve adaletsizliği gidermek için hızlı hareket etmeliyiz, böylece yapısal düzenlemelerimizin toplumsal eşitlik ve adalet ilkesini daha iyi bir biçimde hayata geçirmesini ve en geniş halk kitlesinin temel çıkarlarını daha iyi koruyup geliştirmesini sağlamalıyız.

Altı, reformu ilerletirken halka sıkı sıkıya dayanmalıyız. Halk tarihin yaratıcısıdır, bizim de güç kaynağımızdır. Reform ve dışa açılmanın, geniş halk kitlelerinin içten desteğini ve etkin katılımını kazanmasının en temel nedeni, reform ve dışa açılma davasının başlangıcından itibaren halk kitlesinin derinlemesine kök salmasıdır. Son genel toplantının kararında, reform ve dışa açılma uygulamalarında elde edilen değerli tecrübeler özetlendi. Bunların en önemlisi, her şey insan için ilkesine bağlı kalarak halkın esas konumuna saygı göstermek, vatandaşların yaratıcı ruhunu harekete geçirmek ve halka sıkı sıkıya dayanarak reformu ilerletmektir. Halkın desteği ve katılımı olmadan, hiçbir reform başarıya ulaşamaz. Hangi sıkıntı ve meydan okumayla karşılaşırsak karşılaşalım, halkın desteği ve katılımını sağladığımız takdirde, üstesinden gelemeyeceğimiz zorluk ve aşamayacağımız engel yoktur. Partimizin kitle çizgisini uygulayarak halkla gönül birliği içerisinde olmalı, halkın mutluluğunu olduğu gibi acısını da paylaşmalı ve halkla birlik ve beraberlik içinde mücadele vermeliyiz.

Herhangi bir önemli reformu uygularken, reformu ilgilendiren önemli konulara halkın bakış açısıyla yaklaşıp ele almalı ve halkın çıkarlarından yola çıkarak reform çizgisini ve önlemlerini belirlemeliyiz. Han Hanedanlığı döneminde yaşamış olan Wang Fu, "Zümrüdüanka'nın yükseklerde uçması, bir tane tüyünün hafifliğinden, küheylanın hızlı koşması bir tane ayağının güçlülüğünden değildir"[5] demişti. Çin'in daha yükseklere uçabilmesi ve daha hızlı koşabilmesi, 1 milyar 300 milyon insanın gücüne bağlıdır.

Reformu kapsamlı olarak derinleştirme sürecinde karmaşık ilişkilerle ve dengelenmesi zor olan çıkarlarla karşılaştığımızda, vatandaşların gerçek durumunu düşünmeliyiz. Onların arzu ve beklentileri nelerdir? Onların çıkarları nasıl korunmalı? Onlar reformlarımızdan memnun mu? Reform kararını daha bilimsel bir biçimde verebilmek için; halkın görüş ve önerilerine çok dikkatlice

5 Wang Fu, *Münzevi Üzerine*. Wang Fu (MS 85?-MS 163?), Doğu Han Hanedanlığı döneminde (25-220) yaşamış filozof ve siyasi eleştirmen.

kulak vermemiz, vatandaşların yeni tecrübelerini zamanında değerlendirmemiz, yurttaşların reformun ilerletilmesi konusundaki coşkunluğunu, girişkenliğini ve yaratıcılığını tümüyle seferber etmemiz, halkın ezici çoğunluğunun zekâsını ve gücünü reform üzerinde toplamamız ve halkla birlikte reformu ileriye taşımamız gerekmektedir.

Ne Kadar Zor Olursa Olsun Reformu İlerleteceğiz*

(7 Şubat 2014)

Sergey Brilyov:[1] ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda "ÇKP Merkez Komitesi'nin Reformun Kapsamlı Bir Biçimde Derinleştirilmesine İlişkin Bazı Önemli Konular Hakkındaki Kararı" kabul edildi ve siz Reformu Kapsamlı Olarak Derinleştirmek İçin Yönetim Grubu Başkanlığı'na seçildiniz. Sizin devlet yönetimi anlayışınız nedir? Çin'in reformunun bundan sonraki öncelikli alanları neler olacak? Çin'in gelişmenin geleceğine nasıl bakıyorsunuz?

Xi Jinping: Bunlar, Çin'in gelişmesini ilgilendiren önemli konulardır. 1978 yılında yapılan ÇKP 11. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda Çin'in reform sürecinin başlatılmasından bu yana 35 yıl geçti. Bu süre içerisinde biz, bütün dünyanın dikkatini çeken başarılar elde ettik. Ancak, ilerlemeye devam edeceğiz. "İki Yüzyıl Hedefleri"ni ortaya koyduk. Günümüzde ekonomik küreselleşme hız kazanmakta, ülkeler arasında ulusal güç alanındaki rekabet daha da yoğunlaşmakta, uluslararası ortamda da karmaşık değişimler yaşanmaktadır. Bizim tespitimiz, Çin'in fırsatları yakalayarak ve meydan okumaları göğüsleyerek yeni ve daha büyük gelişmeler kaydetmesinin sonuçta yine reform ve dışa açılmayla mümkün olabileceği yönündedir. Kızgın uluslararası rekabet içerisinde ilerlemek, kayığın nehrin akıntısına karşı gitmesi gibidir. Ya ilerleyeceğiz ya da akıntıya kapılacağız.

Çin'deki reformların bugün geldiği nokta geçmişle kıyaslandığında, gerek genişlik ve gerekse derinlik açısından büyük ölçüde ileride olduğu görülür. Reformu daha ileriye taşımak için ise tepeden tasarlamayı güçlendirmemiz şart. Geçen yılın Kasım ayında yapılan ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda reformun kapsamlı bir biçimde derinleştirilmesi yönünde genel plan belirlendi ve reformun yol haritası ile takvimi ortaya konuldu. Bu plan, 15 alan ile beraber 330'dan fazla büyük reform hamlesini içeriyor ve ekonomi,

* Xi Jinping'in Rusya Televizyonu'na verdiği demecin bir bölümü.

1 Rusya Televizyonu'nun sunucusu.

siyaset, kültür, toplum, ekoloji ve parti yapılanması gibi bütün konuları kapsıyor. Yani reform için artık ilerleme borusu çalınmıştır. Genel hedefimiz, Çin'e Özgü Sosyalizm sistemini daha sağlıklı hale getirerek geliştirmek ve devletin yönetim sistemi ve yetkinliğinin çağdaşlaştırılmasını hızlandırmaktır.

Bütün güçleri bir araya getirerek reformu ilerletmek için Merkezi Reformu Kapsamlı Olarak Derinleştirmek İçin Yönetim Grubu oluşturuldu. Başkanlığını yürüttüğüm bu grubun görevi, bazı önemli konularda bütünsel planlama yapmak, eşgüdümü sağlamak ve görev dağılımı yaparak belirlenen planların tek tek uygulanmasını sağlamaktır. Buna "bir işin yüzde 10'u planlamaysa, yüzde 90'ı uygulamadır" derim.

Çin gibi 1 milyar 300 milyonluk nüfusa sahip olan bir ülkede reformu derinleştirmek, hiç kolay bir iş değildir. Çin'in reformu, 30 yıldan fazla süren bir dönemin ardından derin sulara girmiş bulunuyor. Diyebiliriz ki reformun kolay olan ve herkesi memnun eden kısmı tamamlanmış ve kolay yenen etlerin hepsi yenmişti, geriye çiğnenmesi zor olan sert kemikli kısım kalıyor. Bu durum, daha cesur, aynı zamanda da daha sağlam adımlarla ilerlememizi gerektiriyor. Daha cesur olmak, reformu ne kadar zor olursa olsun ilerletmemiz, sorumluluk alma, sert kemikleri çiğneme ve tehlikeli kumsalı geçme cesaretinde olmamız demektir. Sağlam adımlarla ilerlemek, yönümüzü doğru tespit etmemiz, ilerleyişimizi sağlam tutmamız, özellikle yıkıcı hatalardan kaçınmamız demektir.

Çin'in gelişmesinin geleceğine tam güvenle bakıyorum. Neden? Bunun en temel nedeni, uzun süren arayışlardan sonra Çin'in koşullarına uygun doğru bir gelişme yolunu bulmuş olmamızdır. 1 milyar 300 milyon insanımızdan güç alarak kendi yolumuzda şaşmadan ve kararlılıkla ilerlediğimiz takdirde, bütün zorluk, sıkıntı, risk ve tehditlerin üstesinden gelerek yeni başarıları kesinlikle elde edeceğiz ve nihayetinde belirlediğimiz hedefe ulaşacağız.

ÇKP, halk için yönetim anlayışını kararlılıkla sürdürmektedir. Halkın güzel yaşama olan özlemi, mücadelelerimizin hedefidir. Benim devlet yönetimi anlayışım, özetlemek gerekirse, halka hizmet etmek ve üzerime düşen görev ve sorumlukları üstlenip yerine getirmektir.

Brilyov: Çin Cumhurbaşkanlığı'na seçilmenizden bu yana yaklaşık bir yıl geçti. Bu kadar büyük bir ülkenin lideri olmak nasıl bir duygu? Hobileriniz nelerdir? En sevdiğiniz sporlar hangileridir?

Xi: Çin'in 9 milyon 600 bin kilometrekarelik toprağı, 56 etnik grubu ve 1 milyar 300 milyondan fazla bir nüfusu var. Çin'in ekonomik ve toplumsal gelişmişlik düzeyi henüz yüksek değil, halkının yaşam seviyesi de henüz istenilen seviyeye ulaşmadı. Böyle bir ülkeyi yönetmek, hiç de kolay değildir. Yükseklere çıkarak uzak görüşlü olmalı, aynı zamanda da ayaklarımı yere sapsağlam basmalıyım. Uzun süre Çin'in farklı bölgelerinde çalıştım, bu nedenle ülkemizin doğusundan batısına, yerel yönetimden merkezi yönetime kadar bütün bölge

ve kademeler arasında her alanda ciddi farklılıkların bulunduğunu çok iyi bilirim. Dolayısıyla Çin devletinin yöneticisi olarak, durumları iyi tespit etmek temelinde, bütün etkenleri göz önünde bulundurarak genel eşgüdüm ve denge sağlamak, dikkatimi öncelikli alanlara yoğunlaştırmak suretiyle etraflı düşünmek zorundayım. Bazen genel üzerinden değerlendirme yoluna gider bazen de ayrıntılara inerim, ayrıntılardan geneli tespit ederim. Bu iş deyim yerindeyse, on parmakla piyano çalmak gibidir.

Bir devletin yöneticisi olarak, beni bu göreve halkın getirdiğini, dolayısıyla halkı her zaman baş tacı etmem gerektiğini bilirim. Sorumluluklarımın Tai Dağı kadar ağır olduğunu hiçbir zaman unutmamalı, vatandaşların güvenliğini, huzurunu ve esenliğini her zaman kalbimde taşımalı, ülkem için gece gündüz çalışmalı, halkın duygularını, mutluluklarını ve acılarını her zaman paylaşmalı ve halkla gönül birliği içinde mücadele etmeliyim.

Kişisel hobilerime gelince, kitap okumayı, film seyretmeyi, gezmeyi ve yürüyüş yapmayı severim. Bilirsiniz, benim pozisyonumda olan biri kendisine hemen hemen hiç vakit ayıramaz. Bu yılın Bahar Bayramı sırasında "Zaman Nereye Gitti" adlı bir şarkı oldukça popüler olmuştu. Benim için soru şöyle olmalı: Benim özel hayatımın zamanı nereye gitti? Tabii ki tümü çalışmalarıma gitti. Tek yapabildiğim kitap okumak ki bu, benim için bir yaşam biçimi haline geldi. Kitap okumak, zihnimi güçlendirir, bana ilham verir, ruhumu yüceltir. İvan Krilov, Aleksandr Puşkin, Nikolay Gogol, Mihail Lermontov, İvan Turgeyev, Fyodor Dostoyevski, Nikolay Nekrasov, Nikolay Çernişevski, Leo Tolstoy, Anton Çehov ve Mihail Şolohov gibi çok sayıda Rus yazarın eserlerini okudum. Onların kitaplarındaki birçok harika bölümü ve hikâyeleri net bir biçimde hatırlıyorum.

Spora gelince, yüzmeyi ve dağcılığı severim. Yüzmeyi dört veya beş yaşında öğrendim. Futbolu, voleybolu, basketbolu, tenisi ve Wushu'yu da severim. Kış sporları arasında buz hokeyi, sürat pateni, artistik buz pateni ve serbest kayak benim favorilerimdir. Özellikle buz hokeyi, yalnızca bireysel güç ve teknik değil, takım ruhu ve işbirliğini de gerektirir. Gerçekten çok iyi bir spor dalıdır.

Çin'e Özgü Sosyalizm Sistemiyle Yönetim Yetkinliğimizi Sürekli Olarak Geliştirelim*

(17 Şubat 2014)

Ülkemizin genel modernleşme sürecine uyum sağlayarak partimizin bilime, demokrasiye ve hukuka uygun bir biçimde devleti yönetme yeteneğini, devlet kurumlarının görevlerini yerine getirme becerisini ve halkın devlet işleri ile ekonomi, toplum, kültür ve kendi işlerini yasalara göre yönetme kabiliyetini artırmalıyız. Böylece parti, devlet ve toplumun bütün işlerinin sisteme, kurala ve yönteme göre idaresini gerçekleştirerek, Çin'e Özgü Sosyalizm sistemiyle ülkeyi verimli bir biçimde yönetme kabiliyetimizi sürekli olarak yükselteceğiz.

ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi yönünde ortaya koyulan genel hedef, Çin'e Özgü Sosyalizmi sağlamlaştırıp geliştirmek ve devlet yönetiminin yapısı ve yetkinliğini modernleştirmektir. Bu, Çin'e Özgü Sosyalizmin kararlılıkla sürdürülüp geliştirilmesinin önkoşulu olduğu gibi, sosyalist modernleşmenin gerçekleştirilmesi için de elzemdir.

Reform ve dışa açılmayla birlikte partimiz, devlet yönetiminin yapısı konusuna yepyeni bir bakış açısıyla yaklaşarak, önderlik ve örgütlenme yapılarının temel, genel, sürekli ve uzun vadeli bir konu olduğu tespitini vurgulamaya başladı. Bugün karşı karşıya bulunduğumuz tarihi görev, Çin'e Özgü Sosyalizmi daha olgun ve daha yerleşik hâle getirerek, parti ve ülkenin davasının gelişmesine, halkın mutluluk ve refahına, toplumun uyum ve istikrarına, ülkenin uzun vadeli düzen ve huzuruna hizmet edecek daha kapsamlı, istikrarlı ve etkili çözümler yaratmaktır. Bu son derece görkemli proje, kapsamlı ve sistemli reform ve revizyonlardan ve her alandaki reform ve revizyonlar arasındaki etkileşim

* Xi Jinping'in eyalet ve bakanlık düzeyindeki yöneticilerin katılımıyla düzenlenen ve ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nın ruhunu hayata geçirerek reformu kapsamlı olarak derinleştirme konulu seminerde yaptığı konuşmanın özeti.

ve bütünsellikten oluşmak zorundadır. Proje aynı zamanda, devlet yönetiminin yapısı ve yetkinliğinin modernleştirilmesi konusunda genel bir etki yaratarak genel bir sonuç getirmelidir.

Devlet yönetiminin yapısı ve yetkinliği, bir ülkenin sistemi ile bunu icra etme yeteneğinin en büyük göstergesidir ve birbirini destekleyerek tamamlayan bir bütündür. Çin'in devlet yönetiminin yapısı ve yetkinliği genel olarak iyi bir düzeyde olup kendine özgü üstünlüklere sahiptir. Ülkemizin koşullarına ve gelişme ihtiyacına da uyum sağlamaktadır.

Bununla birlikte, bu konuda acilen giderilmesi gereken eksiklikler de mevcuttur, dolayısıyla yönetim yetkinliğini artırmak için daha fazla çaba harcamamız gereklidir. Ancak partimizin devleti yönetme becerisini artırmaya ağırlık vererek bütün kademelerdeki yöneticilerimizin düşünsel ve politik vasıflarını, bilim ve kültür birikimlerini ve çalışma becerilerini yükselttiğimiz takdirde ve ancak parti ve devlete ait kurumların, işletmelerin, kamu kurumlarının ve toplumsal örgütlerin çalışma yeteneğini artırdığımız takdirde, devlet yönetiminin yapısı daha verimli işleyebilecektir.

Devlet yönetiminin yapısı ve yetkinliğini modernleştirmek için reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi yönündeki genel hedefi tam olarak algılamamız lazım. Bu genel hedef, iki bölümden oluşan bir bütündür. O da Çin'e Özgü Sosyalizm sistemini sağlamlaştırıp geliştirmek ve devlet yönetiminin yapısı ve yetkinliğini modernleştirmektir. Bizim ilerleyişimizin yönü, Çin'e Özgü Sosyalizm yoludur.

Bir ülkenin hangi yönetimi seçeceğine, o ülkenin tarihi, kültürel geleneği, ekonomik ve toplumsal gelişmişlik düzeyine göre, o ülkenin halkı tarafından karar verilir. Bizim devlet yönetimimizin yapısı, Çin'in tarihi, kültürel geleneği ve ekonomik ve toplumsal gelişme temelinde uzun süren gelişmelerin, adım adım gerçekleştirilen revizyonların ve iç kaynaklı değişimlerin sonucudur.

Yönetim yapımız düzeltilecek ve sağlamlaştırılacaktır. Bunun nasıl olacağı konusundaysa kendi görüşümüz ve kararımız vardır. Çin milleti, hoşgörülü ve yeniliklere açık bir millettir. Uzun bir tarih içerisinde milletimiz, başkalarının iyi yanlarını sürekli olarak öğrenip, kendi bünyesinde toplamıştır. Sisteme güçlü bir biçimde güvenmezsek, reformu kapsamlı olarak derinleştirme cesaretine de sahip olamayız. Aynı zamanda sürekli olarak reform yapmadığımız takdirde, sisteme yönelik özgüvenimiz de sağlam olamaz, uzun süremez.

Reformu kapsamlı olarak derinleştirmemiz, Çin'e Özgü Sosyalizm sistemini daha sağlıklı hale getirmeyi amaçlıyor. Sisteme güçlü bir özgüven beslememiz, halimizden memnun kalmak değil, yapı ve mekanizmadaki sorun ve eksiklikleri sürekli olarak gidererek sistemimizin olgunlaşmasını ve kalıcı olmasını sağlamayı amaçlıyor.

Devlet yönetiminin yapısı ve yetkinliğini modernleştirmek için, sosyalist temel değerler sistemi[1] ile çekirdek değer anlayışını yetiştirip yaygınlaştırmalı, Çin'in, milletimizin ve çağımızın özelliklerini tümüyle sergileyen değerler sisteminin oluşum sürecini hızlandırmalıyız. Kendi değerler sistemimizi ve çekirdek değer anlayışımızı muhafaza etmek için kültürü harekete geçirmeliyiz.

Milli kültür, bir milleti diğer milletlerden ayırt eden özgün bir simgedir. Çin milletinin seçkin gelenek ve kültürünü daha fazla keşfedip topluma anlatarak, geleneksel erdemlerimizi yaratıcı bir ruhla topluma yeniden kazandırmalı ve geliştirmeliyiz. Zaman ve ülke sınırlarını aşan, kalıcı çekiciliğe ve güncelliğe sahip olan kültürel ruhu yaygınlaştırmalı, hem seçkin gelenek ve kültürümüzü devam ettiren hem de çağımızın ruhunu ortaya koyan, yerli ve yabancı unsurları bir araya toplayan çağdaş Çin kültürünün yeni meyvelerini ülke içinde ve dışında yaygınlaştırmalıyız. Çin milleti yüce erdemlere yönelik arayışlarını kuşaktan kuşağa sürdürdüğü takdirde, milletimiz daima umut dolu olacaktır.

İyi bir belge hazırlamak, 10 bin kilometrelik uzun yürüyüşün yalnızca ilk adımıdır. Önemli olan, belgenin uygulamaya geçirilmesidir. Genel toplantının ruhunu kavrayıp topluma tanıtmak konusunda özenle ve gayretle çalışmalı, reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesine yönelik düşünce ve algımızın zeminini sağlamlaştırmalıyız. Karar metnini okuyup algılarken, yüzeysel, seçici, kopyacı ve dogmatik davranışlardan kaçınmalı, genel siyasi düzenlemeler ile belirli bir politika arasında, sistemli politikalar zinciri ile belirli bir politik halka arasında, tepeden tasarlama ile farklı kademelerdeki siyasi eşleştirme arasında, siyasetlerin bütünselliği ile farklılığı arasında ve uzun vadeli politikalar ile aşamalı politikalar arasındaki ilişkiyi net olarak anlamalıyız. Ne parçayı bütünün yerine koyacağız ne bütünle parçanın yerini alacağız. Ne esneklik adına ilkelere zarar vereceğiz ne de ilkelerle esnekliği engelleyeceğiz. Uygulamaya gelince, boş laf söylemekten, beklemekten, tereddüt etmekten ve anlık fayda aramaktan kaçınmalı, büyük bir aciliyet ve sorumluluk duygusuyla sağlam çalışmalar yürütmeliyiz. Reform, aşamaları gerektiren bir süreçtir. Reform yaparken hem cesurca atılım gerçekleştirmeli hem de ayaklarımızı yere sağlam basarak ilerlemeli, böylece reformun görevlerini yerine getirerek hedeflerine ulaşmasını güvence altına almalıyız. Reformu kapsamlı olarak derinleştirmek, ülkemizin genel, temel ve uzun vadeli çıkarlarını gözeterek belirlediğimiz düzenlemelerdir. Seçicilik eğilimini önleyerek, reform ve gelişmeyi engelleyen kalıplaşmış düşünceleri aşmalıyız. Parti ve halkın davasına, halkın ezici çoğunluğuna,

1 Sosyalist temel değerler sistemi, Ekim 2006'da yapılan ÇKP 16. Merkez Komitesi 6. Genel Toplantısı'nda kabul edilen "ÇKP Merkez Komitesi'nin Sosyalist Uyumlu Toplumun İnşâ Edilmesine İlişkin Bazı Önemli Konular Üzerindeki Kararı"nda dile getirilmişti. Temel içeriği şunlardır: Marksizm'in yön verici düşünceleri, Çin'e Özgü Sosyalizm yönündeki ortak ülkü, çekirdeğini vatanseverliğin oluşturduğu milli ruh ve çekirdeğini reform ve yaratıcılığın oluşturduğu çağdaş ruh, sosyalist onur ve utanç anlayışına dair sekiz özlü söz.

partinin güçlenmesine ve gelişmesine, ülkenin refahına, düzenine, huzuruna ve istikrarına yararlı olan reformları şaşmadan ve kararlılıkla sürdürmeliyiz. Ancak böylelikle tarih, halk, ülke ve millete karşı olan yükümlülüklerimizi yerine getirebiliriz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

EKONOMİDE DEVAMLI VE SAĞLIKLI GELİŞME

Ekonomik Büyüme Şişmiş Değil Gerçekçi Olmalı*

(30 Kasım 2012)

Yılın başından bu yana, dünya ekonomisindeki karmaşanın yanı sıra yurtiçinde reform, gelişme ve istikrarı sağlama yönündeki ağır görevlerle karşı karşıyayız. Gelişmeyi sağlayan bilimsel yaklaşımı göz önünde tutarak ekonomik büyüme modelimizi değiştirmeye odaklandık. İstikrarlı ilerleme çizgimizin ana hatlarını takip ederek, makro denetimi düzeltmek ve sürdürülebilir gelişmeye daha fazla vurgu yapmak üzere derhal harekete geçtik. Şu ana kadar, istikrarlı ekonomik büyüme, iktisadi yapının düzenlenmesi, reform sürecinin ilerlemesi ve vatandaşların refahının artırılması gibi pek çok alanda bunun olumlu sonuçlarını gördük.

Ekonomik ve toplumsal gelişmenin genel olarak sağlıklı olduğunu görmekle birlikte, günümüzde ve yakın gelecekte karşılaştığımız ve karşılaşacağımız risk ve meydan okumaları da asla yabana atamayız. Bu risk ve meydan okumalar, esas olarak dünya ekonomisindeki düşük büyüme hızının sürmesi, genel talepteki yetersizlik ile üretim kapasitesindeki fazlalık arasındaki çelişkinin belirli ölçüde artması, üretim ve işletmecilik maliyetindeki artış ve yenilik yaratma kabiliyetindeki yetersizlik sorunlarının bir arada bulunması, ekonomik büyüme ile doğal kaynaklar ve çevre arasındaki çatışmanın daha ciddi boyutlara ulaşması gibi etkenlerden kaynaklanıyor.

Madalyonun iki yüzü vardır. Ulusal ve uluslararası ortamda hem olumlu hem de olumsuz faktörleri görerek, olası sıkıntılara karşı mümkün olduğunca iyi hazırlanarak en iyi sonucu elde etmeye çalışmalıyız.

Önümüzdeki yılın ÇKP 18. Kongresi'nde alınan kararların hayata geçirileceği ilk yıl olması nedeniyle, ekonomik ve toplumsal gelişme alanındaki çalışmaları sağlıklı bir biçimde gerçekleştirmemiz büyük önem taşıyacak. Dolayısıyla ekonomik büyümenin kalitesini ve verimliliğini artırmaya odaklanarak istikrarı

* Xi Jinping'in ÇKP Merkez Komitesi'nce partili olmayan şahsiyetlerin katılımıyla düzenlenen sohbet toplantısında yaptığı konuşmanın özeti.

korumak temelinde ilerlemeler kaydetmeli, yaratıcılığı teşvik ederek geleceğe dönük gelişmelerin temellerini sağlam atmalı, reform ve dışa açılmayı derinleştirerek ve yaratıcılığın ekonomi üzerindeki itici rolünü güçlendirerek ekonomide devamlı ve sağlıklı gelişmeyi, toplumda da uyum ve istikrarı gerçekleştirmeliyiz.

Bu hedefe ulaşmak için ilk olarak makul ekonomik büyümeyi ön alıcı mali politikalar ve ihtiyatlı para politikalarını uygulamaya devam ederek sürdürmeliyiz. Ekonomik büyümenin iç dinamizmi ve motivasyonunu artırmalıyız. Büyümemiz şişmiş değil, gerçekçi olmalı, verimli, kaliteli ve sürdürülebilir olmalıdır.

İkincisi, tarımın ekonomideki temel statüsünü pekiştirip sağlamlaştırmalıyız. Tarıma yönelik desteği artırarak, tarım sektörünü güçlendiren, kırsal kesimin gelişmesine yarar sağlayan ve çiftçilerin zenginleşmesine hizmet eden politikalar belirlemeli, tarımın modernleşme sürecini hızlandırmalı, ülkemizdeki tahıl ve diğer önemli tarımsal ürünlerin arzını güvence altına almalıyız.

Üçüncüsü, yapısal düzenlemelerde gözle görülür ilerlemeler kaydetmeliyiz. Dış talepleri istikrara kavuşturmanın yanı sıra, iç talepleri artırmak için çaba harcamalı, sektörlerin yapısındaki yeniden düzenlemeleri yoğunlaştırmalı ve şehirleşme sürecini sağlıklı bir biçimde ilerletmeliyiz.

Dördüncüsü, sosyalist piyasa ekonomisi yönündeki reformu kararlılıkla sürdürmeliyiz. Tepeden tasarımı sağlıklı bir biçimde yaparak, hiç vakit geçirmeden isabetli reform önlemleri belirleyip uygulamalı, genel reformda aşama kaydetmek ile kısmi reformda atılım gerçekleştirmek arasında denge sağlama yaklaşımı doğrultusunda cesurca arayışlarda bulunarak kalıcı sonuçlar elde etmeliyiz.

Beşincisi, halkın yaşamını var güçle güvence altına alarak yaşam standardını artırmak için çaba harcamalıyız. Düşük gelirli vatandaşların temel yaşamını korumaya öncelik vermenin yanı sıra, geçim sıkıntısıyla karşılaşan üniversite öğrencilerine yardım ulaştırmalı, istihdama istikrar kazandırıp artırmaya önem vermeli, şehir ve kırsal kesimlerdeki sosyal güvenlik sistemini güçlendirmeli, yaşam koşullarını çalışkanlıkla yükseltme bilincinin vataşdaşların zihinlerine yerleşmesi için çaba sarf etmeliyiz. Böylece yaşam standardının yükseltilmesini, parti ve devletin çalışmalarının amacının yanı sıra, bütün vatandaşların da mücadele hedefi haline getirmeliyiz.

Ekonominin Dışa Açılma Düzeyini Daha da Artıracağız*

(8 Nisan 2013)

Çin'in ekonomik gelişiminin geleceği aydınlıktır. Çin, reform ve dışa açılmayı şaşmadan ve kararlılıkla ileriye taşıyacaktır. Ekonomik büyüme biçiminin değişimini hızlandıracak, dışa açılma politikasını kararlılıkla izlemeye devam ederek yabancı işletmelere daha elverişli ortam ve koşullar hazırlayacaktır. Çin'in gelişmesinin dünya ekonomisine olan katkısı daha da artacaktır.

İşadamları, istihdam ve zenginliğin önemli kaynağı, gelişme ve işbirliğinin esas gücü ve Bo'ao Asya Forumu'nun faaliyetlerinin esas katılımcılarıdır. Sizin kararlarınız Asya ve dünya ekonomisinin gelişmesi üzerinde önemli etki yaratır. Bu vesileyle sizlerin görüşlerinizi dinleyerek fikir alışverişinde bulunmak isterim.

Bugün hâlâ istikrarsızlık ve belirsizliklerle dolu dünya ekonomisinin yeniden canlanması epey uzun bir süre gerektirecektir. Buna karşın Asya ekonomisi, görece güçlü büyümesini koruyor. Böyle bir ortamda Çin ekonomisinin geleceği, bütün dünyanın büyük merak konusu haline geldi. Burada Çin ekonomisi hakkındaki bazı görüşlerimi sizlerle paylaşmak isterim.

Genel itibariyle iyi durumda olan Çin ekonomisi önümüzdeki uzun dönem açısından da büyümesini sürdürecektir. Çin'de sürdürülen sanayileşme, bilişim alanında gelişimi sürdürme, kentleşme ve tarımın modernizasyonu iç piyasayı ciddi boyutta genişletmekte, sosyal üretici güçler sağlam bir zemine dayanmakta, üretim unsurlarının kapsamlı üstünlüğü kendini göstermekte, sistem ve mekanizma da sürekli olarak sağlamlaşmaktadır. Biz, mücadelemiz için "İki Yüzyıl Hedefleri" belirledik ve Çin milletinin büyük yeniden kalkınmasını öngö-

* Xi Jinping'in Bo'ao Asya Forumu 2013 Yıllık Toplantısı'na katılan yerli ve yabancı işadamlarıyla yaptığı sohbet toplantısındaki konuşmasının özeti.
Bo'ao Asya Forumu, hükümet dışı, kâr amacı gütmeyen, belirli aralıklarla ve belirli bir yerde toplanan uluslararası bir örgüttür. 27 Şubat 2001 tarihinde Çin'in Hainan eyaletine bağlı Bo'ao kasabasında kurulan forum, eşitlik, karşılıklı yarar, işbirliği ve ortak kazanç şeklindeki ana teması çerçevesinde, Asya'daki bütün ülkeler arasındaki ekonomik iletişim, eşgüdüm ve işbirliğini hızlandırmayı, aynı zamanda Asya ile dünyanın diğer bölgeleri arasındaki diyaloğu ve ekonomik bağlantıları güçlendirmeyi amaçlıyor.

ren Çin Rüyası'nı ortaya koyduk. Bütün bu hedefler, Çin ekonomisine durmadan yeni canlılık ve güç katacaktır. Yoğun çabalarımız sayesinde ekonomimizde görece yüksek olan büyüme hızının korunacağına tam bir iyimserlikle inanıyoruz. Çin büyümede kaliteye ve verimliliğe odaklanarak çevreyle dost, dönüşümlü ve düşük karbonlu büyümeyi gerçekleştirmek için çaba harcayacaktır.

Çin'deki piyasa ortamı adildir. Çin'in ana kesimindeki tescilli bütün işletmeler, Çin ekonomisinin önemli birer parçasıdır. Sosyalist piyasa ekonomisi çizgisini kararlılıkla sürdürerek hukuk devleti inşâsını güçlendirmeye ve yatırım ortamını düzeltmeye devam edeceğiz. Bütün işletmelerin üretim usnurlarını eşit bir biçimde kullanmalarını, piyasa rekabetine adil bir biçimde katılmalarını ve aynı yasalarla korunmalarını sağlayacağız, böylece Çin'deki piyasa ortamını daha adil ve daha çekici hâle getireceğiz. Yabancı sermaye kullanımı konusundaki politikalarımız değişmeyecektir. Yabancı yatırımcıların yasal hak ve çıkarlarını yasalara göre koruyacağız.

Çin'in dışa açılan kapısı kapanmayacaktır. Geçtiğimiz 10 yılda Çin, Dünya Ticaret Örgütü'ne katılırken bulunduğu taahhütleri tümüyle yerine getirerek, ticaret ortamını dış dünyaya daha açık ve daha kurallı hâle getirdi. Dışa açılan alanlarımız daha da artacak, boyutu daha da genişleyecek, dışa açılma düzeyimiz daha da yükseltilecektir. Çin'in kapısı bütün ülkelerin yatırımcılarına açık olacaktır, yabancı ülkelerden de kapılarını Çinli yatırımcılara daha fazla açmalarını bekliyoruz. Biçimi ne olursa olsun, her türlü korumacılığa kesinlikle karşıyız. İlgili ülkelerle aramızdaki ticaret ve ekonomi alanında var olan anlaşmazlıkları istişare yoluyla çözerek, dengeli, ortak kazanç sağlayan ve gelişmeye hizmet eden çok taraflı ticaret ve ekonomi sisteminin oluşturulmasını etkin bir biçimde hızlandırmaya hazırız.

Çin'in gelişmesi, bütün dünyanın yararınadır. Çin'in gelişmesi, her şeyden önce komşu ülkelere yarar sağlayacaktır. Doğu ve Güney Asya ülkelerine giden Çinli turistlerin sayısı 2012 yılında 15 milyon 760 bini buldu. Çin, Asya'nın ekonomik büyümesine önemli katkı yaptı. Önümüzdeki beş yıl içerisinde Çin, yaklaşık 10 trilyon ABD doları değerinde mal ithalatı yapmaya ihtiyaç duyacak, yurtdışına yönelik yatırımları da hızlı bir biçimde artıracaktır. Çin, komşu ülkelerle ulaştırma alanındaki bağlantıları artırmak için de çaba harcamaktadır. Bütün bunlar, bölgemizin ve tüm dünyanın ekonomik büyümesine daha fazla katkı yapacaktır.

Çin'in reform ve dışa açılma konusundaki kararlılığı değişmeyecek, bu konudaki politikaları da daha sağlıklı hâle getirilecektir. Hizmet kapasitemizi ve seviyemizi sürekli olarak artırarak, bütün ülkelerden işadamlarının Çin'de yatırım yapmalarına ve işletme kurmalarına daha elverişli ortam ve koşulları yaratacağız. Bütün dünyanın işadamlarından Çin'in fırsatlarını değerlendirerek daha büyük başarılar elde etmelerini bekliyorum.

Hem "Görünmez Elleri" Hem de "Görünen Elleri" İyi Kullanmalıyız*

(26 Mayıs 2014)

Piyasanın kaynak dağıtımında belirleyici rol oynamasını sağlamanın yanı sıra devletin işlevlerini daha iyi bir biçimde yerine getirmesini sağlamak, teori olduğu kadar pratik açısından da önemli bir konudur. Bu konunun bilimsel bir yaklaşımla algılanarak içeriğinin doğru bir biçimde kavranması, reformun kapsamlı olarak derinleştirilerek sosyalist piyasa ekonomisinin sağlıklı ve düzenli gelişmesinin hızlandırılması için büyük önem taşıyor. Piyasa ve devletin rolleri konusuna diyalektikle yaklaşarak hem "görünmez elleri" hem de "görünen elleri" iyi kullanmalıyız, böylece piyasa ve devletin rollerinin organik bir bütünlük içerisinde birbirini tamamlayan, birbiriyle eşgüdümlü olan ve birbirini pekiştiren bir düzen oluşturarak ekonomi ve toplumun sürekli ve sağlıklı gelişmesini sağlamalıyız.

ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda, reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesinin öncelikli konusunun ekonomik yapısal reformlar olduğuna dikkat çekilerek, bunun çekirdek sorununun devlet-piyasa ilişkisine denge getirilmesi, piyasanın kaynak dağıtımında belirleyici rol oynaması, devletin de işlevlerini daha iyi bir biçimde yerine getirmesi gerektiği vurgulandı. Piyasanın kaynak dağıtımında belirleyici bir rol oynaması görüşü, partimizin Çin'e Özgü Sosyalizm'i inşâ etme kuralına ilişkin algılamasında gerçekleştirilen yeni bir atılım ve Marksizm'in Çin'de yerleşmesinde kaydedilen yeni bir sonuçtur, sosyalist piyasa ekonomisinin de yeni bir aşamaya girmesinin simgesidir.

Piyasanın kaynak dağıtımında belirleyici bir rol oynaması ve devletin işlevlerini daha iyi bir biçimde yerine getirmesi konusunda doğru tespit yapmak için piyasa-devlet ilişkisini doğru bir biçimde tanımlayıp algılamamız gerek. Devlet-piyasa ilişkisi, Çin'in ekonomik yapısal reformunun çekirdek sorunudur.

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nun 15. Çalışma Oturumu'nda yaptığı konuşmanın özeti.

ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda piyasanın kaynak dağıtımında "temel" bir rol oynamasının yerini "belirleyici" bir rol oynamasının alması, görünüşte yalnızca bir kelimelik fark olmasına karşın aslında yepyeni bir tanımlamadır. "Belirleyici", "temel"in devamı ve gelişmiş halidir. Piyasanın kaynak dağıtımında belirleyici bir rol oynaması ile devletin işlevlerini daha iyi bir biçimde yerine getirmesi, birbiriyle çelişen değil, organik bir bütünlük oluşturan iki kavramdır. Piyasanın belirleyici rolü, devletin işlevlerinin yerini alamaz, inkâr edemez; devletin işlevlerini daha iyi oynaması da piyasanın belirleyici rolünün yerini alamaz, inkâr edemez.

Piyasanın kaynak dağıtımında belirleyici bir rol oynaması görüşünün ortaya atılması, aslında var olan sorunların çözümü için reform yapma anlayışının bir uygulanmasıdır. 20 yılı aşkın süredir devam eden uygulamalarla Çin'in sosyalist piyasa ekonomisi sürekli olarak gelişti, ancak birçok sorun ve piyasanın dinamizmini kısıtlayan, piyasa ve değer kuralının rollerini tümüyle oynamalarını engelleyen eksiklikler varlığını sürdürüyor. Bu sorunlar çözülmedikçe, sağlıklı sosyalist piyasa ekonomisi kurulamayacak, gelişme biçiminin değiştirilmesi ve ekonomik yapının yeniden düzenlenmesi de zor olacaktır. Sosyalist piyasa ekonomisine dönük reform yönünü kararlılıkla izleyerek reformu hem kapsamlı hem de derinlemesine sürdürmeli, devletin kaynakları doğrudan dağıtmasını ve mikro ekonomiye doğrudan müdahalesini azaltmalıyız. Rekabetin düzen içinde yapılmasını sağlayan birleşik ve açık piyasa yapısını oluşturmalı, adil, eşit, açık ve şeffaf piyasa kurallarını belirlemeli, piyasa mekanizmasının etkili bir biçimde ayarlayabileceği ekonomik faaliyetleri ve devletin işlevlerinin dışında olan işleri piyasaya bırakarak piyasanın etkili olabileceği bütün alanlarda rol oynamasını sağlamalıyız. Böylece, kaynak dağıtımının etkisini ve verimliliğini azami seviyeye çıkartarak, işletme ve bireylere ekonomiyi geliştirme ve zenginlik yaratma konusunda daha fazla canlılık katarak, imkân tanımalıyız.

Bilimsel makro kontrol ve etkili devlet yönetimi, sosyalist piyasa ekonomisinin üstünlüklerini hayata geçirmemizin bir gereğidir. Devletin işlevlerini daha iyi bir biçimde yerine getirmesi için devletin işlevlerini değiştirmeli, idari yapıdaki reformu derinleştirerek yönetim biçiminde yenilik yaratmalı, makro kontrol sistemini daha sağlıklı hale getirmeli, piyasa faaliyetleri üzerindeki denetimleri yoğunlaştırmalı, kamu hizmetlerini geliştirerek sağlamlaştırmalı, toplumsal eşitlik, adalet ve istikrar ile ortak refahı pekiştirmeliyiz. Bütün kademelerdeki yönetimler, yasalara bağlı kalarak görev ve sorumluluklarını yerine getirmeli, sorumluluk alanına giren her şeyi iyi yönetmeli, bırakması gereken yetkileri tümüyle bırakmalı, işlevlerinin yanlış ve eksik tanımlanmasını ve işlevlerini aşan davranışları önlemelidir.

Partinin liderliğinde ısrar ederek partinin genel çıkar ve gelişmeyi yönlendirme ve eşgüdümü sağlama rolünü oynaması, Çin'in sosyalist piyasa ekonomisinin önemli bir özelliğidir. 30 yılı aşkın süredir devam eden reform ve dışa açılma sürecinde ekonomide ve toplumda bütün dünyada benzeri nadir görülen büyük başarılara imza atmamız ve halkın yaşam düzeyini büyük ölçüde yükseltmemiz, partinin liderliğinde ısrar ederek bütün kademelerdeki parti örgütleri ve bütün üyelerinin sorumluluklarını yerine getirmelerinin sonucudur. Çin'de partinin güçlü önderliği, devletin işlevlerini yerine getirmesinin temel güvencesidir. Reformu kapsamlı olarak derinleştirme sürecinde, siyasi alandaki üstünlüklerimizi kararlılıkla sürdürüp geliştirmeli, bu üstünlüklerle reformu yönlendirip ilerletmeli, bütün tarafların girişkenliğini motive ederek sosyalist piyasa ekonomisinin durmadan gelişip mükemmelleşmesini hızlandırmalıyız.

Bütün kademelerdeki yöneticilerimiz, yeni koşullara karşı bilgi birikimlerini uygulamalarda zenginleştirmeli, bilgi birikimini zenginleştirirken de uygulamaları derinlemesine sürdürmeli, durmadan yeni sorunları analiz etmeli, yeni deneyimleri özetlemeli, "görünmez eller" ile "görünen eller"i doğru bir biçimde kullanarak devlet-piyasa ilişkisini dengeleyen ustalar haline gelmeliler.

İnovasyona Dayalı Büyümeye Geçişi Hızlandıralım*

(9 Haziran 2014)

Günümüzde tüm parti ve bütün etnik gruplardan vatandaşlar orta halli refah toplumu inşâsını kapsamlı olarak tamamlayarak Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için birlik ve beraberlik içinde mücadele vermekteler. Bu süreçte, bilim ve teknoloji alanında, her zamankinden daha fazla yaratıcılığa ihtiyaç duymaktayız. ÇKP 18. Kongresi'nde inovasyona dayalı büyüme stratejisini uygulamak yönünde önemli düzenlemeler belirlenerek, bilim ve teknoloji alanındaki inovasyonun toplumsal üretici güçlerle kapsamlı devlet gücünün yükseltilmesinin stratejik dayanağı olduğu ve ülkenin gelişmesinin merkezinde yer alması gerektiği vurgulandı. Bu, ÇKP Merkez Komitesi'nin ülke içinde ve dışındaki genel koşulları analiz ederek ve Çin'in gelişme ihtiyaçlarından yola çıkarak yaptığı stratejik bir seçimdir.

21. yüzyıl, bilimsel, teknolojik ve endüstriyel devrimin yeni bir aşamasına gelmiş olduğumuzu bildiriyor. Küresel çaptaki bilimsel ve teknolojik yenilikler yeni eğilimler ve özellikler arz ediyor. Bilim dalları arasındaki çaprazlaşma ve kaynaşma hız kazanırken, yeni bilim dalları oluşuyor, bilimin ön cephesi durmadan ileriye taşınıyor. Nesnelerin yapısı, evrenin evrimi, hayatın kaynağı ve bilincin doğası gibi temel bilim alanlarında önemli atılım gerçekleştirilmekte veya gerçekleştirilmesi beklenmektedir. Bilişim, biyoloji, yeni malzeme ve alternatif enerji teknolojilerinin alabildiğince yayılması, hemen hemen bütün alanlarda çevreyle dost ve akıllı, her yerde görülebilen teknolojik devrimi beraberinde getirdi.

Temel bilimler ile uygulamalı bilimler ve teknolojik gelişme ile sanayileşme arasındaki geleneksel sınırlar giderek belirsizleşiyor. Bilimsel ve teknolojik inovasyon zinciri daha esnek hale gelirken, teknolojik ilerleme ve dönüşüm süratleniyor, endüstriyel gelişim ise hız kazanmaya devam ediyor.

---

* Xi Jinping'in Çin Bilimler Akademisi 17. Kurultayı ve Çin Mühendislik Akademisi 12. Kurultayı'nda yaptığı konuşmanın özeti.

Bilimsel ve teknolojik yenilikler, jeolojik, örgütsel ve teknolojik sınırlarını sürekli olarak genişletiyor. Bu durum inovasyon sistemleri arasındaki rekabeti kızıştırıyor, bu rekabet de kapsamlı milli güç alanındaki uluslararası rekabette gün geçtikçe daha önemli bir konuma sahip olmaktadır. Bilimsel ve teknolojik inovasyon, dünyayı kaldıran kaldıraç gibi hep beklenmez mucizeler yaratabilmektedir. Bu, çağdaş bilim ve teknolojinin gelişme süreci tarafından kanıtlanmıştır.

Bilimsel ve teknolojik inovasyon alanındaki yeni gelişme eğilimi karşısında dünyanın belli başlı ülkeleri, bu konuda atılım noktasını tespit ederek ekonomik, bilimsel ve teknolojik gelişmelerde geleceğe yönelik üstünlük elde etmeye çalışmaktalar. Bu bilimsel ve ekonomik inovasyon yarışında geride kalmamalı, diğer ülkelere yetişip önüne geçmek için yoğun çaba harcamalıyız.

Reform ve dışa açılma uygulamaları sayesinde ekonomik ve toplumsal gelişmede bütün dünyanın takdirini kazanan büyük başarılar elde ettik. Dünyanın ikinci büyük ekonomisi haline gelirken, belli başlı ekonomik göstergeler açısından dünyanın ilk sıralarında yer aldık.

Bununla birlikte, ekonomimizin büyük olmasına karşın henüz güçlü olmadığını ve büyüme hızımızın yüksek olmasına karşın henüz kaliteli olmadığını net olarak görmeliyiz. Kaynaklar başta olmak üzere üretim unsurları harcayarak ekonomik büyümeyi hızlandırmaya ve boyutunu genişletmeye dayalı kaba büyüme modeli, sürdürülebilir değildir.

Dünyadaki gelişmiş ülkelerin toplam nüfusu bugün 1 milyar dolayındadır, bizim nüfusumuz ise 1 milyar 300 milyon. Böyle büyük bir nüfusla gelişmiş bir topluma eriştiğimizde bu, dünyada gelişmiş toplumda yaşayan nüfusun bugünkünün iki katına çıkması anlamına gelecektir. Gelişmiş toplumda yaşayan insanların bugünkü kaynak tüketimi biçimine göre üretim yapmamız ve yaşamamız düşünülemez, çünkü öyle bir durumda dünyadaki bütün kaynaklar yalnızca bizim tarafımızdan harcanmaya bile yetmeyecekti. Eski yol tıkandı, peki yeni yol nerede? Yeni yol, bilimsel ve teknolojik inovasyondan, üretim unsurları ve yatırım boyutuna dayalı büyümeden inovasyona dayalı büyümeye dönüşümden geçer.

Kısa süre önce okuduğum bir makalede, "robot devrimi"nin "Üçüncü Sanayi Devrimi"nin öncüsü ve önemli parçası olacağı, küresel imalat sektörünün yapısını derinden etkileyeceği, Çin'in ise dünyadaki en büyük robot piyasası olacağı tahminine yer veriliyordu. Uluslararası Robot Bilimi Federasyonu'nun tahminlerine göre de "robot devrimi" trilyonlarca Amerikan dolarlık bir piyasa yaratacak.

Büyük veri, bulut bilişimi ve mobil internet gibi yeni kuşak bilişim teknolojileri ile robot teknolojisi arasındaki kaynaşmanın hız kazanması ile üç boyutlu baskı ve yapay zekâ teknolojilerinin hızla gelişmesi sayesinde robot üretimi ile

ilgili yazılım, donanım ve teknolojiler gün geçtikçe olgunlaşmakta, maliyeti sürekli olarak düşmekte, fonksiyonları durmadan artmaktadır. Askeri amaçlı insansız hava araçları, otomatik araba ve robot hizmetçileri gerçek hale geldi, yapay zekâya sahip bazı robotlar belirli seviyede bağımsız düşünme ve öğrenme yeteneğini taşımaktadır.

Robot, bazı kesimler tarafından "imalat sektörünün tacının tepesindeki incir" olarak adlandırılıyor. Robotların ar-ge süreci, imalatı ve kullanımı, bir ülkenin bilimsel ve teknolojik inovasyon gücü ile üst sınıf imalat sektörünün düzeyinin önemli göstergesi olarak kabul ediliyor. Dünyadaki belli başlı robot imalatçı firma ve ülkeler teknoloji ve pazar bakımından avantajlı konumlara sahip olmak için adımlarını hızlandırmaktadır.

Dünyanın en büyük robot pazarı haline gelecek olmamıza karşı, bizim teknoloji ve imalat kapasitemizin böyle bir rekabeti kaldırabilecek mi diye hep kendi kendime soruyorum. Biz yalnızca robot teknolojimizi geliştirmekle sınırlı kalmayacağız, pazarda mümkün olduğu kadar fazla pay almalıyız. Buna benzer pek çok yeni teknoloji ve alan bulunmaktadır, dolayısıyla gelişmeleri analize ederek hızla genel bir plan yapıp sağlam adımlarla uygulamalıyız.

İnovasyona dayalı büyüme stratejisini uygulamanın en esas temeli kendi gücümüze dayanarak yenilik yaratma kabiliyetimizi artırmak, en acil görevimiz de yapı ve mekanizmadaki engelleri yıkarak bilim ve teknolojinin birinci üretici güç olmasından kaynaklanan sonsuz potansiyeli kurtuluşa kavuşturup teşvik etmektir. Kendi gücümüze dayanarak yenilik yaratma kabiliyetimizi artırmak için her şeyden önce Çin'e özgü yenilik yaratma yolunu kararlılıkla izlemeli, kendi gücümüze dayalı inovasyon ve öncelikli alanlarda atılım gerçekleştirerek gelişmeyi bilim ve teknolojiyle destekleme ve geleceğe öncü etme çizgisine bağlı kalmalı, inovasyona dayalı ülke inşâ etme adımlarını hızlandırmalıyız.

Uzun süren çabaların sonucunda Çin, bilim ve teknoloji seviyesini büyük ölçüde yükseltti, bazı önemli alanlarda dünyanın ön sıralarında yer aldı, bazı alanlarda da "takipçi"den "yan yan yürüyen" ve "önde koşan" durumuna geçmektedir. Ülkemizin yeni sanayileşme, bilişimleşme, şehirleşme ve tarımın modernleşmesinin eşgüdümlü, bağlantılı ve etkileşimli bir biçimde geliştiği kritik bir aşamada bulunması, kendi gücümüze dayanarak yenilik yaratmamıza geniş bir alan ve benzeri görülmemiş büyük bir güç sunmaktadır.

Defalarca tekrarladığım gibi, Çin milletinin büyük yeniden kalkınma davasının gerçekleşmesi asla kolay olmayacaktır. Çin gelişip güçlendikçe, karşılaşacağı engel ve baskılar da artacaktır. Bu konuda kritik olan, zamanlama ve kararlılıktır. Tarihi fırsatlar genellikle anlıktır. Bugün bilimsel ve teknolojik inovasyonu hızlandırmak için tarihi bir fırsatla karşı karşıyayız. Bu fırsat bir daha önümüze çıkmaz. Dolayısıyla bu fırsatı kaçırmamalıyız.

30 yıl süren reform ve dışa açılma uygulamalarının yarattığı sağlam maddi zemin ve sürekli yenileşmenin getirdiği zengin sonuçlar, yeniliğe dayalı büyüme stratejisini uygulamamıza elverişli koşullar hazırladı. Dolayısıyla girişken ve proaktif olmalıyız. Bilim ve teknoloji alanında ülkemiz ve milletimiz için stratejik önem taşıyan siyasetler konusunda iyi düşünüp karar vermeli ve hiç tereddüt etmeden harekete geçmeliyiz. Aksi halde bu tarihi fırsatı kaçırabilir, dahası ciddi bedeller ödeyebiliriz.

2013 yılının Mart ayında Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı 12. Ulusal Komitesi 1. Genel Toplantısı kapsamında Çin Bilim ve Teknoloji Birliği ve Bilim ve Teknoloji Çevresi'nin grup toplantısında şu görüşü ifade etmiştim: Ülkemizin bilimsel ve teknolojik inovasyon çalışmaları için henüz sağlam bir zemin oluşmadı, kendi gücümüze dayalı yenilik yaratma kabiliyetimiz, özellikle özgün yaratıcılık gücümüz henüz beklenen düzeye ulaşmadı. Kritik alanlarda ve kritik teknolojilerde dışa bağımlılığımız henüz kökünden değişmedi. Ancak ve ancak kritik teknolojilere sahip olduğumuz durumda, rekabet ve gelişme alanında gerçek anlamda inisiyatifli bir konuma sahip olabilecek, milli ekonomi, milli savunma ve diğer alanlardaki güvenliğimize temel güvence sağlayabileceğiz. Geleceğimizi başkalarının dünüyle süslememeli, bilim ve teknoloji alanında başkalarının elde ettiği sonuçlara bel bağlayarak kendi düzeyimizi yükseltmeyi beklememeliyiz. Dahası, teknoloji alanında asla başkalarının bağımlısı ve takipçisi olmamalıyız. Kendi gücümüze dayanarak yenilik yaratmaktan başka seçeneğimiz yoktur.

Çin milletinin dünya milletleri arasında kendi ayakları üzerinde dik durmasının temel dayanağının başkalarına muhtaç olmamak, bilim ve teknoloji alanında dünyanın zirvesine çıkmasının tek yolunun da kendi gücüne dayanarak yenilik yaratmak olduğu, olgularca kanıtlanmıştır. Madem sorunları gördük, o zaman hiç vakit kaybetmeden sorunlarımızı hızla çözmeliyiz. Uzun yıllar konuşup da köklü bir değişim gerçekleştirmemek, kabul edilebilir değildir.

Kendi gücümüze dayanarak yenilik yaratmak demek kapalı kapılar ardında tek başına mücadele etmek ve başkaların yararlı deneyimlerini dışlayarak kendimizi dünyanın dışında tutmak demek değildir. Bilim ve teknoloji alanındaki uluslararası iletişim ve işbirliğini daha etkin bir biçimde sürdürerek yerli ve yabancı kaynakları etkili bir biçimde değerlendirmeliyiz.

Bilim ve teknoloji, küresel ve zamanına karşı duyarlıdır. Bu sebeple bilim ve teknolojiyi geliştirirken küresel bir bakış açısına sahip olmalıyız. Günümüz dünyasında bilimsel ve teknolojik inovasyon alanında gerçekleştirilen önemli atılımların ve bunların uygulanmaya geçilmesi sürecinin hızlanmasının küresel ekonomiyi yeniden biçimleyerek sektörel bazda ve ekonomi bazında yarışma alanlarının değişmesine yol açması, son derece yüksek bir olasılık.

Gelişme alanındaki geleneksel ortamın kuralları başkaları tarafından belirlenmiştir. Biz yarışlara katılabiliriz, ancak belirlenen kurallar doğrultusunda yarışmak zorundayız, çok fazla inisiyatifimiz olamaz. Bilim, teknoloji ve sanayideki yeni devrim sürecinin beraberinde getirdiği önemli fırsatları yakalamak, yarışmaya yeni yarışma alanı kurulurken katılmamız, hatta bazı alanların kuruluşuna yön vermemiz, böylece yeni yarışma kurallarının esas belirleyicileri ve yarışma alanlarının önemli kurucularından biri olmamız demektir. Eğer üstünlüğe, yeni yarışma alanlarının kuruluşuna katılma veya yönlendirme yeteneğine sahip değilsek, fırsatlardan yoksun kalacağız. Fırsatlar, her zaman hazırlıklı olanlar içindir, özgün düşüncesi, ufku ve iradesi olan insanlar içindir. Gelecekteki gelişme sürecinde sıçramayı yapıp yapamayacağımız, virajdan yararlanarak öne geçip geçemeyeceğimiz, inovasyona dayalı büyüme yolunda sağlam adımlarla ilerleyip ilerlememize bağlıdır.

Jeolog Li Siguang[1] "Bilimin varlığı tümüyle yeni buluşlara bağlıdır. Yeni buluş olmadığı takdirde bilim ölür",[2] Fransız yazar Viktor Hugo da "Yaratılmış olanlar, yaratılması beklenenlerin karşısında bahis konusu olmaz"[3] demişti. Bilim ve teknoloji gelişmemizin yönü inovasyon, inovasyon ve yine inovasyondur. Temel bilimlerde teorik atılım yapmaya büyük önem vermemiz, bilim ve teknolojinin altyapı inşâsını güçlendirerek, temel, sistematik ve öncü teknolojilerle ilgili araştırma ve geliştirme çalışmalarının sürekli olarak ilerlemesini güvence altına almamız ve kendi gücümüze dayanarak yenilik yaratma çalışmalarına daha fazla kaynak sağlamamız gerek. Küresel inovasyon kaynaklarını etkin bir biçimde değerlendirmeli, şimdiki ve gelecekteki ihtiyaçlarımızdan yola çıkarak, büyük uluslararası bilimsel teçhizatların yapımı ile araştırma tesis ve merkezlerinin inşâsına ve kullanımına öncelikler belirleyerek ve seçici olarak katılmalıyız. Öncelikli alanlardaki bilimsel ve teknolojik gelişmenin getirdiği stratejik fırsatları isabetli bir biçimde tespit ederek, genel ve uzun vadeli gelişmeyi ilgilendiren stratejik alanları ve öncelikli yönleri belirlemeliyiz. Bu doğrultuda, yüksek verimli ve rasyonel kaynak dağıtımı yoluyla inovasyon çalışmalarını eşgüdümlü ve dışa açık bir biçimde hızlandırmalıyız. Verimi yüksek ve güçlü bir genel amaçlı kritik teknoloji tedarik sistemi oluşturarak kritik önem taşıyan teknolojilerde önemli atılımlar gerçekleştirmeli ve bu teknolojileri kendi ellerimizde tutmalıyız.

---

1 Li Siguang (1889-1971), tanınmış Çinli jeolog, Çin'in jeoloji biliminin kurucularından biri.

2 Li Siguang: "Jeologlar Bilimin Ön Cephesinde Neler Yaptılar?", *Li Siguang'ın Bütün Eserleri*, c.8, Hubei Halk Yayınevi, 1996, s.243.

3 Victor Hugo, *William Shakespeare Üzerine*.

"İyi işiten çıkmak üzere olan sesleri duyabilen, iyi gören de oluşmak üzere olan görünümleri görebilendir."[4] Bilim ve teknolojik inovasyonun sonu olmaz. Bilim ve teknoloji alanındaki rekabet, tıpkı kısa mesafeli sürat patinaj yarışı gibidir. Biz hızlanırken, başkaları da hızlanmaktadır. Yarışmayı ancak daha hızlı kayabilen ve hızını koruyabilen kazanır. Xun Zi[5] şunları söylemişti: "En güçlü at bile bir atlamada olsa olsa 10 adımlık mesafeyi geçebilir, en zayıf at 10 gün koşarsa epey bir mesafe kat edebilir. Oyulup bırakılırsa çürümüş ahşap bile kırılmaz, durmadan oyulursa metal ve taş delinir."[6]

Bizim bilim ve teknoloji çalışanlarımız görev ve sorumluluklarını cesurca üstlenerek başkalarını aşma ve doğru yönü tespit ederek ısrarla ilerleme ruhunu, dünyada ilk olma hedefini ve inancını güçlendirerek başkalarının gitmediği yollardan gitme, zorluk ve engelleri aşarak seçkin olma, dünyanın en ileri bilimsel ve teknolojik sonuçları elde etme cesaretini taşımalıdır.

İnovasyona dayalı büyüme stratejisinin uygulanması, sistematik bir projedir. Bilimsel ve teknolojik sonuçlar, ancak ülkenin, halkın ve piyasanın ihtiyaçlarıyla bütünleşerek, bilimsel araştırma, deney ve geliştirmeyle yaygınlaştırılıp uygulanma aşamalarının tamamlandığı durumda, inovasyonun gerçek değerini ortaya koyabilecek, inovasyona dayalı büyüme gerçekleşebilecektir.

Ülkemizin bilim ve teknoloji alanında neden Ming Hanedanlığı'nın sonları ile Qing Hanedanlığı'nın başlarından itibaren adım adım geri kaldığını hep düşündüm. Bazı araştırmalara göre, İmparator Kang Xi[7] Batı kaynaklı bilim ve teknolojilere büyük ilgi duymuş, Batılı misyonerlerden astronomi, matematik, coğrafya, zooloji, anatomi, müzik ve hatta felsefe öğrenmek için onları davet etmişti. Yalnızca kendisine tanıtılan astronomi kitaplarının sayısı 100'ü geçmişti. Peki İmparator Kang Xi bu öğrenime ne zaman başladı ve ne kadar sürdürdü? Öğreniminin yaklaşık olarak 1670-1682 yılları arasındaki bir dönemde iki yıl ve beş ay kesintisiz sürdüğü tahmin ediliyor.

Çalışmalarına oldukça erken başladı ve pek çok şey öğrendi. Ancak sorun şu: O dönemde bazı kişiler, Batı bilimlerine ilgi duyup çok şey öğrenmesine karşın, bu bilgileri ülkemizin ekonomik ve toplumsal gelişmede pek uygulamamış, çoğu zaman yalnızca oturup konuşmuşlardı. Örneğin, Qing Hanedanlığı

4 Sima Qian, *Tarih Kayıtları (Shi Ji)*. Sima Qian (MÖ 145 veya 135-?), Batı Han Hanedanlığı döneminde yaşamış tarihçi ve yazar. Onun yazdığı *Tarih Kayıtları*, Çin'in biyografik tarih ve edebiyat eseridir ve efsanedeki Sarı İmparator'dan (Huang Di) başlayıp Han Hanedanlığı'nın Wu İmparatoru'na kadar geçen yaklaşık 3000 yıllık bir dönemi kapsıyor.

5 Xun Zi (MÖ 325-MÖ 238) Savaşan Devletler Dönemi'nin sonlarında yaşamış filozof, düşünür ve eğitimci. Ona göre, insanoğlu doğayı fethedebilir, ancak insanoğlunun doğası kötüdür. Onun *Xun Zi* adlı kitabı, Qin Hanedanlığı öncesi dönemde Konfüçyüsçülük, Taoculuk ve Mohizm akımlarının felsefi düşüncelerini özetleyerek geliştirdi.

6 Xun Zi, *Xun Zi*.

7 İmparator Kang Xi (1654-1722), 1661 ile 1722 yılları arasındaki dönemde Qing Hanedanlığı'nı yönetmişti.

yönetimi, Batılı misyonerlere yaklaşık 10 yıl süreyle o dönemdeki ilk Çin haritası olan "Çin İmparatorluk Haritası"nı çizdirmişti. Bilimsel düzey bakımından o zamana kadar dünyada benzeri görülmemiş bu görkemli eser, buna karşın uzun süre gizli belge olarak imparatorluğun deposunda saklanmış, toplum tarafından bilinmemiş, ekonomik ve toplumsal gelişmede de hiçbir rol oynamamıştı. Ancak harita çizim çalışmalarına katılan misyonerlerse, topladıkları verileri Batı'ya götürüp yayımlamışlardı. Bu sayededir ki Batılılar epey uzun bir sürede Çin'in coğrafyasını Çinlilerden daha iyi biliyordu.

Bu hikâyeden nasıl bir ders çıkarabiliriz? Bilim ve teknolojinin toplumun gelişmesiyle mutlaka bütünleşmesi gerekir. Bir insan, ne kadar fazla bilgi öğrenirse öğrensin, bu bilgiyi rafa kaldırdığında ya da yalnızca bir merak, bir kişisel hobi, hatta bir hile aleti veya kötü amaçlı bir beceri olarak gördüğünde, toplum için hiçbir faydası olmayacaktır.

Ülkemizde bilimsel ve teknolojik sonuçların reel üretici güçlere kolay, sorunsuz ve pürüzsüz dönüşememesi şeklinde uzun yıllardan beri süregelen bir hastalık bulunuyor. Bunun önemli nedenlerinden biri, bilimsel ve teknolojik inovasyon zincirinde yapısal engellerin bulunması ve inovasyonla uygulama arasındaki halkaların birbiriyle bağlantılı olmamasıdır. Bu durum, tıpkı bayrak yarışında ilk atletin koşusunu tamamladığında sopasını devralacak ikinci atleti bulamaması veya ikinci atletin sopayı devraldığında yönünü şaşırmasına benzer.

Bu sorunu kökünden çözmek için bilim ve teknoloji alanında yapısal reform uygulamalıyız. Bilim ve teknolojideki yaratıcılığın önünde duran bütün düşünsel ve yapısal engelleri ortadan kaldırmalı, devlet-piyasa ilişkisine çekidüzen vermeli, bilim ve teknolojiyi ekonomik ve toplumsal gelişmelerle derinlemesine kaynaştırmalıyız. Bilim ve teknolojinin endüstriyi, ekonomiyi ve ülkeyi güçlendirmesini sağlayabilen bir kanal açmalı, reformla inovasyona canlılık katmalı, ulusal inovasyon sisteminin kurulması sürecini hızlandırarak inovasyon pınarının tümüyle fışkırmasını sağlamalıyız.

Eğer bilimsel ve teknolojik inovasyonu ülkemizin gelişmesinin yeni motoruna benzetirsek, o zaman reform bu yeni motorun çalıştırılması için vazgeçilmez olan ateşleme sistemidir. Ateşleme sistemini mükemmelleştirmek için daha etkili önlemler alarak yeni motoru tam hızıyla çalıştırmalıyız.

Bilim ve teknolojide yapısal reform uygularken, zorlukları aşmaya hazırlanarak ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda bu yönde belirlenen bütün görevleri yerine getirmeliyiz. Bilimsel ve teknolojik inovasyonu ülkemizin genel gelişmesinin merkezine koyarak, inovasyona dayalı büyüme stratejisiyle ilgili tepeden tasarımına hız vermeli, önemli görevler hakkında da yol haritası ve takvim belirlemeliyiz.

Bilim ve teknoloji alanındaki yapısal reform ile ekonomi ve toplum alanlarındaki reform arasında eşgüdüm sağlamak amacıyla bilimsel ve teknolojik

inovasyonla ilgili stratejik planlama ve kaynak dağıtımı mekanizmalarında reform yapmalı, yöneticilere yönelik performans değerlendirme sistemi ile teşvik politikalarını daha sağlıklı hale getirmeli, endüstri, öğretim kurumları ve araştırma-geliştirme kuruluşları arasındaki işbirliğini yoğunlaştırarak bilimsel ve teknolojik yeniliklerin üretime dönüşmesini engelleyen kritik sorunları hızla çözmeliyiz.

Bilim ve teknoloji alanındaki yenilik yaratma çalışmaları arasındaki eşgüdüm ve uyumu pekiştirmek için endüstri ile kurum ve kuruluşların inovasyon faaliyetleri arasındaki dağınıklık, içe kapanıklık, örtüşme ve tekrarlama gibi parçalanmışlığa son vermeli, inovasyon alanında "tecrit ada" oluşmasını önlemeli, bütün taraf ve halkalar arasında olumlu etkileşim, işbirliği ve yüksek verimi sağlayan ulusal inovasyon sistemini hızla oluşturup sağlamlaştırmalıyız.

Bilimsel ve teknolojik inovasyon alanındaki temel sistemleri daha sağlıklı hale getirmek için en kısa sürede ulusal bilim ve teknoloji rapor etme ve inovasyon inceleme sistemleri ile devlet bilim ve teknoloji yönetimi bilgileri ağını kurarak, bilim ve teknoloji kaynaklarının halka açıklık ve paylaşma düzeyini büyük ölçüde artırmalıyız. Endüstri zincirine göre inovasyon zinciri oluşturmalı, sermaye zincirini inovasyon zincirine göre yeniden düzenlemeli, ulusal stratejik hedefleri doğrultusunda kaynakları ortak bir güç haline getirerek ulusal çıkarı, halkın yaşamı ve ülke ekonomisinin can damarını ilgilendiren kritik bilimsel ve teknolojik sorunları aşmalıyız.

Temel araştırmalar alanındaki sistem ve mekanizmaları daha sağlıklı hale getirerek, ileri, kritik, genel ve toplumun yararına olan teknolojiyle ilgili temel araştırmalara ve stratejik önem taşıyan ileri teknoloji araştırmalarına öncelik vermeli, ulusal öncelikli bilim planları ve projeleri sağlıklı bir biçimde uygulamalı, uluslararası alanda lider durumda olan bilim dallarında ön sıralarda koşmalıyız. Bilimsel ve teknolojik inovasyon çerçevesinde ürün, marka, sektörel organizayon ve ticaret modeli konularındaki yenilik yaratma çalışmalarını kapsamlı bir biçimde ileriye taşımalı, böylece inovasyona dayalı büyüme stratejisini modernleşmenin bütün sürecinde ve bütün alanlarında uygulamalıyız.

Bilim ve teknolojide yapısal reformu ilerletirken, sosyalizm sistemimizin bütün güçleri bir arada toplayarak büyük işler yapabilme özelliğinin, başarılarımızın sihirli silahı olduğunu göz önünde bulundurmalıyız. Bilim ve teknoloji alanındaki pek çok önemli atılımımız, bu sihirli silah sayesinde elde edilmiştir. Dolayısıyla bu silahı asla bırakmamalıyız. Piyasanın kaynak dağıtımında belirleyici bir rol oynamasını güvence altına alırken, devletin işlevlerini sağlıklı bir biçimde yerine getirmesini sağlamalıyız. Planlama ve koordinasyonu yoğunlaştırarak inovasyon alanındaki işbirliğini güçlendirmeli, bütün güçleri önemli, ileri ve temel araştırmalar çerçevesinde toplayarak büyük hedeflere ulaşmalıyız.

"Olağanüstü davalar olağanüstü insanlar tarafından gerçekleştirilir."[8] İnsan kaynakları, bilimsel ve teknolojik inovasyonun en kritik unsurudur. Yenilikçi bir dava, yenilikçi insanlar için bir çağrıdır. Vasıflı insanlara saygı gösterme, Çin milletinin köklü geleneklerinden biridir. "Şarkılar Kitabı"nda[9] anlatıldığına göre, Zhou Hanedanlığı'nın[10] kralı Wen, vasıflı insanlara büyük saygı gösterirdi. Hanedanlığın her köşesinden gelen vasıflı insanlar çevresinde toplanırdı. Dolayısıyla ülkesi, giderek güçlendi ve müreffeh bir topluma dönüştü. Bir ülkenin uzun vadeli gelişmesi için en önemli etken, vasıflı insan kaynaklarıdır. Çin milletinin büyük yeniden kalkınışı davasının gerçekleşmesi, olabildiğince yüksek vasıflı insan kaynağına muhtaçtır. Çin, zengin insan gücüne ve zekâsına sahip bir ülkedir. Ülkemizde yaşayan 1 milyar 300 milyon insanın beyinlerinde yatan zekâ, en değerli hazinemizdir. Bilgi, güç demek, vasıflı insanlar da gelecek demektir. Bilimsel ve teknolojik inovasyon alanında dünyanın ilk sırasında yer alabilmemiz için inovasyonun bütün sürecinde vasıflı insanları keşfetmeli, yetiştirmeli ve toplamalıyız. Sayıca kalabalık, yapısı dengeli, vasfı ve yaratıcı gücü yüksek olan bilim ve teknoloji çalışanları kadrosunu oluşturmalıyız.

Bugün dünyanın en kalabalık bilim ve teknoloji çalışanları kadrosuna sahip olduğumuz için kendimizle gurur duymalıyız. Ancak bu alanda ciddi yapısal sorunlarla da karşı karşıyayız. Yaratıcı gücü yüksek olan bilim ve teknoloji çalışanlarının yapısal eksikliği, dünyaca ünlü bilimadamı, teknoloji ustası ve kendi alanında lider olan vasıflı insan kaynağımızın yetersizliği, mühendislik öğretimi ile üretim ve uygulama arasındaki kopukluk, bu sorunların başında geliyor.

"Bir yıllık refah isteyen tahıl, on yıllık refah isteyen ağaç, yüz yıllık refah isteyen ise insan yetiştirir."[11] Bilimsel ve teknolojik inovasyonda insan kaynağını geliştirmeye öncelik vererek, vasıflı insan yetiştirme, dışarıdan getirme ve değerlendirme mekanizmalarını düzeltmeli, dünyaca bilinen bilimadamları, kendi alanlarında lider olan seçkin bilimadamları ve mühendisler ve yüksek kaliteli inovasyon ekipleri yetiştirmeli, genç bilim ve teknoloji çalışanlarının yaratıcılığını inovasyonun ön cephesinde geliştirmeliyiz.

Vasıflı insan yetiştirme mekanizmasını insanın gelişme kuralına göre düzeltmeliyiz. "Ağacın büyümesini istersen, doğasına saygı gösterip özgürce büyüme-

8 Ban Gu, *Han Hanedanlığı Kitabı (Han Shu)*. Ban Gu (32-92), Doğu Han Hanedanlığı döneminde yaşamış bir tarihçi. Diğer adıyla *Batı Han Hanedanlığı Kitabı (Qian Han Shu)* olarak da bilinen *Han Hanedanlığı Kitabı*, Çin'in ilk kronolojik biçimli hanedanlık tarihi kitabı, Batı Han Hanedanlığı tarihi üzerindeki araştırmaların önemli bir kaynağıdır.

9 *Şarkılar Kitabı (Shi Jing)*, Çin'in ilk şiir antolojisidir, Batı Zhou Hanedanlığı'nın ilk yıllarından İlkbahar ve Sonbahar Dönemi'nin ortalarına kadar geçen yaklaşık 500 yıl içinde (MÖ 11.-6. yüzyıl) yazılmış 305 şiir içerir.

10 Zhou Hanedanlığı Kralı Wen (doğum ve ölüm tarihleri bilinmiyor), Ji Chang adıyla da bilinir, Zhou Hanedanlığı'nın kurucusu.

11 Guan Zi, *Guan Zi*. Guan Zi (MÖ 720-MÖ 645), Guan Zhong adıyla da bilinir. İlkbahar ve Sonbahar Dönemi'nin Qi Devleti'nde yaşamış reformcu.

sine imkân tanımalısın."[12] Vasıflı insan kaynakları oluştururken aceleci ve yakın görüşlü davranmamalıyız, buğdayın büyümesine yardımcı olmak diye fidesini yukarıya çekmek gibi bir hata yapmamalıyız. Hem rekabeti hem de işbirliğini teşvik ederek, vasıflı insan kaynaklarının rasyonel ve düzenli akışını sağlamalıyız. Yurtdışından seçkin uzman ve bilginleri Çin'in bilimsel ve teknolojik inovasyon davasına hizmet etmeye çekmeliyiz. Tüm toplumda inovasyona teşvik edici ve hoşgörülü bir ortam oluşturarak hem başarıları takdir etmeliyiz hem de başarısızlıkları hoşgörü ile karşılamalıyız. Değerlendirme sistemini daha sağlıklı hale getirerek vasıflı insanların yeteneklerini gösterip inovasyon davamızda rol oynamalarına geniş imkânlar sağlamalıyız.

Gelecek daima gençlerindir. Yaratıcı ruhla donatılan genç kuşağın yetiştirilmesi, ülkemizin yaratıcılığının kaynağı, bilim ve teknolojinin de umududur. "Yaşlı Gök tanrısına yalvarıyorum, harekete geç ve kural tanımadan vasıflı insanları bu topraklara indir."[13] Siz akademisyenlerimiz, yalnızca bilimsel ve teknolojik inovasyonun öncüsü değil, gençlerin de rehberi olun. Genç bilim ve teknoloji çalışanlarını yetiştirme sorumluluğunu üstlenerek onların yetişmesinde merdiven olun. Söz ve davranışlarınızla onları eğitin, yeteneklerini keşfedin, sürekli olarak yeni vasıflı insanları keşfedin, yetiştirin, önerin, yaratıcı gücü yüksek gençlerimizin kalabalıklar içinden boy göstermelerine yol ve köprü kurun. Genç bilim ve teknoloji çalışanlarımız da bilime adanarak yaratıcı ruh geliştirmeli, potansiyellerini keşfedip yenilik yaratma kabiliyetlerini yükseltmeli, önceki kuşakların deneyimlerini öğrenip onları aşmak için sürekli olarak çaba harcamalılar.

12 Liu Zongyuan, *Ağaç Dikicisi Kambur Guo*. Liu Zongyuan (773-819), Tang Hanedanlığı döneminde yaşamış bir yazar ve filozof.

13 Gong Zizhen, *1839 Yılı Üzerine Çeşitli Şiirler*. Gong Zizhen (1792-1841), Qing Hanedanlığı (1644-1911) döneminde yaşamış düşünür, tarihçi ve şair.

Enerji Üretimi ve Tüketimindeki Devrimi Hızlandıralım*

(13 Haziran 2014)

Enerji güvenliği, bir ülkenin ulusal ekonomik ve toplumsal gelişmesini doğrudan ilgilendiren genel ve stratejik bir önem taşır. Ülkenin refahı ve gelişmesi, halkın yaşam seviyesinin yükseltilmesi ve toplumun uzun vadeli huzuru ve istikrarı için hayati önem taşır. Enerjideki arz-talep ilişkisindeki yeni değişim ile uluslararası ortamdaki yeni gelişme eğilimleri karşısında, ulusal enerji güvenliğimizi korumak için enerji üretimi ve tüketiminde devrimi hızlandırmalıyız. Bu devrimin uzun vadeli bir strateji olması nedeniyle, bugünden itibaren öncelikli proje ve önlemleri hızla uygulamaya başlamalıyız.

Uzun bir gelişme sürecinden sonra Çin, dünyanın en büyük enerji üreticisi ve tüketicisi haline geldi. Ülkemizde kömür, elektrik, petrol, doğalgaz, yeni enerjiler ve yenilenebilen enerjilerin üretimlerinin kapsamlı olarak geliştiği enerji tedarik sistemi oluşturuldu, teknoloji ve donatım seviyemiz gözle görülür bir biçimde yükseldi, üretim ve yaşamdaki enerji kullanımının koşulları hissedilir bir biçimde düzeldi. Enerji alanındaki bu büyük başarılara rağmen, enerji talebinden kaynaklanan baskıların artması, enerji tedariğinde bir dizi kısıtlamanın bulunması, enerji üretimi ile tüketiminin çevreye ciddi zarar vermesi ve enerji teknolojisinin genel olarak geri kalması gibi sorunlarla da karşı karşıyayız. Ülkenin gelişmesi ve güvenliğinden yola çıkarak ve mevcut koşulları değerlendirerek, enerji alanındaki genel eğilime uygun enerji stratejisini belirlemeliyiz.

Her şeyden önce enerji tüketiminde devrim yaparak uygunsuz enerji tüketimlerini kontrol altına almalıyız. Enerjinin genel tüketim miktarına sıkı sınırlar getirerek enerji tasarrufuna öncelik verme ilkesini etkili bir biçimde uygulamalıyız. Ekonomik ve toplumsal gelişmenin tüm sürecinde ve bütün alanlarında enerji tasarrufu sağlamalı, sanayi alanında yapısal düzenlemeleri kararlılıkla sürdürmeli, şehirleşme sürecindeki enerji tasarrufuna büyük önem vererek

* Xi Jinping'in Merkezi Finans ve Ekonomi İşleri Yönetim Grubu'nun 6. toplantısında yaptığı konuşmanın özeti.

tasarruflu tüketim anlayışını oluşturmalı, enerjiyi tasarruf eden bir toplum kurma sürecini hızlandırmalıyız.

İkincisi, enerji tedarikinde devrim yaparak çok yönlü bir tedarik sistemi oluşturmalıyız. Yurtiçi kaynaklara dayanarak tedariki çeşitlendirmek yoluyla enerji güvenliğini sağlamalıyız. Kömürün temiz ve yüksek verimli kullanımını yaygınlaştırmanın yanı sıra, kömür olmayan enerjileri geliştirmek için çaba harcamalı, kömür, petrol, doğalgaz, nükleer enerji, yeni ve yenilenebilen enerji türlerini kapsayan enerji tedariki düzenini oluşturmalıyız. Aynı zamanda enerji nakliyat ve dağıtım şebekeleri ile depolama tesislerini yenilemeliyiz.

Üçüncüsü, enerji teknolojisinde devrim yaparak ilgili endüstrilerin modernleşmesini sağlamalıyız. Kendi koşullarımıza dayanarak ve uluslararası arenadaki teknolojik enerji devriminin gidişatını yakından takip ederek, yeşil ve düşük karbonlu ekonomi yönünde ilerlemeli, teknoloji, endüstri ve ticari model alanlarında yenilik yaratma çalışmalarını teşvik etmeli, enerji teknolojileri ve ilgili endüstrilerini diğer alanlardaki yüksek ve yeni teknolojilerle bütünleşerek sektörlerin yenilenme sürecinin yeni güç kaynağı haline getirmeliyiz.

Dördüncüsü, enerji yapısında devrim yaparak enerji pazarının gelişmesine "hızlı geçit" sağlamalıyız. Reformu kararlılıkla derinleştirerek enerjiyi ticari mal olma niteliğine yeniden kavuşturmalı, verimli rekabet sağlayan piyasa düzeni ve yapısını oluşturarak enerjide esas olarak piyasa tarafından belirlenen fiyat sistemini kurmalı, devletin enerji üzerindeki denetim biçimini değiştirerek enerjiyle ilgili hukuki düzeni oluşturmalıyız.

Beşincisi, uluslararası işbirliğini kapsamlı olarak güçlendirerek, enerji güvenliğimizi dışa açılarak korumalıyız. Yurtiçi kaynaklara dayanmak koşuluyla enerji üretimi ve tüketimini ilgilendiren bütün konulardaki uluslararası işbirliğini yoğunlaştırmalı, yurtdışı enerji kaynaklarını etkili bir biçimde değerlendirmeliyiz.

"13. Beş Yıllık Enerji Planı"nı inceleyerek enerji üretimi ve tüketimi hakkında 2030 yılına dönük devrim stratejisinin hazırlık çalışmalarına hız vermeliyiz. Enerji verimliğiyle ilgili kıstasları yenileme çalışmaları hızlandırılarak, güncelliğini yitirmiş olan bütün ölçütler değiştirilmeli, belirli aralıklarla yenilenmeli ve eksiksiz uygulanmalıdır. Kömüre dayalı ve 10 gigavat kapasiteli büyük termik santralleri kurmaya devam ederken, kömüre dayalı termik jeneratörlere uygulanan standartları yükselterek enerji tasarrufu ve düşük emisyonla ilgili kıstasları karşılamayan jeneratörlerin yenilenmesine zaman sınırı uygulamalı, uzun mesafeli ve büyük kapasiteli elektrik aktarım teknolojisini geliştirmeliyiz. Dünyanın en yüksek güvenlik ölçütlerini uygulamak koşuluyla Çin'in doğusundaki sahil bölgelerinde yeni nükleer santral projelerini en kısa sürede başlatmalıyız.

Bütün bunların yanı sıra, "Bir Kuşak Bir Yol"[1] projesi kapsamındaki enerji işbirliğini teşvik ederek Orta Asya, Ortadoğu, Amerika ve Afrika ülkeleri ile petrol ve doğalgaz konusunda işbirliğini yoğunlaştırmalıyız. Petrol ve doğalgaz kaynaklarını keşif ve çıkarma çalışmalarına hız vererek, boru ve depolama tesislerinin inşaatını pekiştirmeli, enerjiyle ilgili acil müdahale mekanizmasını ve kapasitesini artırma çalışmalarını düzeltmeli ve enerji istatistik sistemini daha sağlıklı hâle getirmeliyiz. Enerji alanındaki yapısal reformu etkin bir biçimde hızlandırarak elektrik, petrol ve doğalgaz sektörlerindeki yapısal reformun genel planını kısa süre içinde hazırlamanın yanı sıra, ilgili yasama çalışmalarını başlatmalıyız.

1 "Bir Kuşak Bir Yol", İpek Yolu Ekonomi Kuşağı ve 21. Yüzyılın Deniz İpek Yolu.

BEŞİNCİ BÖLÜM

HUKUK DEVLETİNİN İNŞÂSI

Mevcut Anayasanın Yürürlüğe Girmesinin 30. Yıldönümü Dolayısıyla Düzenlenen Kutlama Toplantısındaki Konuşma*

(4 Aralık 2012)

Yoldaşlarım ve dostlarım,

Çin Halk Cumhuriyeti Anayasası, 4 Aralık 1982 tarihinde 5. Çin Ulusal Halk Meclisi 5. Genel Toplantısı'nda kabul edilmişti. Mevcut Anayasamızın ilan edilip yürürlüğe girmesinin ardından tam 30 yıl geçti. Bugün burada tarihi ve güncel önem taşıyan bu yıldönümünü kutlamak için bir araya geldik. Amacımız, Anayasamızın kapsamlı ve etkili bir biçimde uygulanmasını güvence altına alarak, ÇKP 18. Kongresi'nin ruhunun kapsamlı bir biçimde hayata geçirilmesi sürecini hızlandırmaktır.

Tarih insanlara daima ilham verir. Anayasal düzenimizin gelişme sürecini gözden geçirirken, Anayasamız ile parti ve halkımızın sürdürdüğü zorlu mücadele ve kazandığı şanlı başarılar arasında ve yarattığımız ilerleme yolu ve elde ettiğimiz değerli deneyimler arasındaki sıkı bağlantıyı daha iyi anladık.

Yürürlükteki Anayasamız, 1949 yılında kabul edilen ve geçici Anayasa niteliğini taşıyan Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı Ortak Programı ve 1954 yılında Çin 1. Ulusal Halk Meclisi 1. Genel Toplantısı'nda kabul edilen Çin Halk Cumhuriyeti Anayasası'nın temeline dayanıyor. Ülkemizin temel yasaları durumunda olan bu belgeler, yakınçağdan bu yana geçen 100 yılı aşkın bir sürede Çin halkının yurtiçinde ve dışındaki düşmanlara karşı milli bağımsızlık, özgürlük ve gönenç uğruna verdiği cesur mücadeleleri, ÇKP'nin Çin halkına önderlik

* Xi Jinping'in Çin'in yürürlükteki anayasasının ilan edilip yürürlüğe girmesinin 30. yıldönümü dolayısıyla Beijing'deki çeşitli çevrelerden şahsiyetlerin katılımıyla düzenlenen kutlama toplantısında yaptığı konuşma.

ederek Yeni Demokratik Devrimi'ni[1] zafere taşıdığı ve Çin halkının devlet yönetimini ele geçirdiği tarihi değişimi teyit etmiştir.

1978 yılında düzenlenen ve tarihi bir önem taşıyan ÇKP 11. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı, reform ve dışa açılma yönündeki yeni tarihi dönemi başlatmıştı. Toplantıda sosyalist demokrasinin geliştirilmesi ve sosyalist hukuk devletinin sağlamlaştırılması, partimizin ve devletimizin değişmez temel çizgisi haline gelmiştir. Deng Xiaoping, bu toplantıda şunlara dikkat çekmişti: "Halkın demokrasisini güvence altına almak için hukuk devleti inşâsını güçlendirmeli, demokrasiyi sistem ve hukuk haline getirerek bu sistem ve hukukun önderlikte ve önderin görüşü ve dikkatindeki değişimden dolayı değişmesini önlemeliyiz."[2] ÇKP 11. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda belirlenen çizgi, ilke ve politikaların ışığında Çin'in sosyalist yapılanmasında elde ettiği olumlu ve olumsuz deneyimleri özetlemiş, 10 yıl süren "Büyük Kültür Devrimi"nden[3] acı dersler çıkarmış, aynı zamanda dünya sosyalist hareketinin başarıları ve başarısızlıklarını gözden geçirmiş, bütün bunların temelinde Çin'in reform ve dışa açılma uygulamalarıyla, sosyalist modernleşme sürecinden ve sosyalist demokrasi ve hukuk inşâsından doğan yeni ihtiyaçları karşılamak üzere, halen yürürlükte olan anayasamızı belirlemiştik. Bunun yanı sıra Anayasa, ancak ve ancak yeni koşullara sürekli olarak uyum sağladığı, yeni tecrübeleri bünyesine kattığı ve yeni bulgu ve başarıları teyit ettiği durumda kalıcı olabilir. Bu düşünce ışığında Ulusal Halk Meclisi'miz tarafından 1988, 1993, 1999 ve 2004 yıllarında Anayasamızın bazı madde ve fıkralarında gerekli ve son derece önemli değişiklikler yapılmış, böylece Anayasamızın tutarlılığını ve otoritesini korumakla birlikte çağın ilerleyişini takip ederek zamanla birlikte ilerlemesi sağlanmıştır.

Anayasamız, ülkemizin temel yasası olarak, Çin'e Özgü Sosyalizm'in yolu, teorileri ve sisteminin gelişmesinde elde edilen sonuçları teyit etmiş, etnik kökeni ne olursa olsun bütün vatandaşlarımızın ortak iradesini ve temel çıkarlarını ortaya koymuş, yeni tarih döneminde parti ve devletin esas çalışmaları,

1 Yeni Demokratik Devrim, proletarya öncülüğünde gerçekleştirilen ve emperyalizme ve feodal diktatörlüğe karşı bir burjuva demokratik devrim niteliğini taşıyan devrimdi. Ancak bu devrim, burjuva diktatörlüğe dayalı cumhuriyeti değil, proletaryanın öncülüğünde, işçi-köylü ittifakına dayalı, birkaç devrimci sınıf tarafından ortaklaşa yönetilen halk cumhuriyeti kurmayı amaçlar. Çin'de "4 Mayıs Hareketi"nin yaşandığı 1919 yılından Çin Halk Cumhuriyeti'nin kurulduğu 1949 yılına kadar geçen 30 yılda ÇKP önderliğinde emperyalizm, feodalizm ve bürokratik kapitalizme karşı gerçekleştirilen devrim, Yeni Demokratik Devrim'di.

2 Deng Xiaoping, "Düşünceyi Kurtuluşa Kavuşturarak ve Hakikati Gerçeklerde Arayarak Birlik ve Beraberlik İçinde Geleceğe Bakalım", *Deng Xiaoping'in Seçme Eserleri*, c.2, Halk Yayınevi, 1994, s.146.

3 "Büyük Kültür Devrimi", kısaltılmış haliyle "Kültür Devrimi" olarak da bilinir. Çin'de Mayıs 1966 ile Ekim 1976 arasındaki dönemde, Mao Zedung tarafından hatayla başlatılan ve toplumun tümünün katıldığı bir politik hareketi. Lin Biao ve Jiang Qing kontra devrimci çeteleri tarafından manipüle edilmiş olan bu hareket, ÇKP'ye, Çin'e ve bütün etnik gruplardan vatandaşlara ciddi felaketler getirmişti.

temel ilkeleri, önemli çizgi ve politikalarını devletin hukuk düzeninin en üst seviyesinde ifade etmiştir.

Anayasamız, geçtiğimiz 30 yıl içinde, üstün hukuki konumu ve bağlayıcı gücüyle halkın devletin efendisi olmasını güvence altına almış, reform, dışa açılma ve sosyalist modernleşme inşâsına önemli bir güç katmış, sosyalist hukuk devleti inşâ etme sürecini hızlandırmış, insan hakları davasını ileriye taşımış, ülkenin bütünlüğünü, etnik gruplar arasındaki birlik ve beraberliği ve toplumsal istikrarı korumuş ve Çin'in siyasi, ekonomik, kültürel ve sosyal yaşamı üzerinde derin bir etki yaratmıştır.

Anayasamızın Çin'in koşullarına, gerçekliğine uyan ve çağımızın gelişme ihtiyacını karşılayan, halkın ortak iradesini ortaya koyan, demokratik haklarını güvence altına alan ve temel çıkarlarını koruyan, ülkenin gelişmesini hızlandıran, halkın mutlu yaşamını garantileyen ve Çin milletinin büyük yeniden kalkınışı davasını güvence altına alan, iyi bir Anayasa olduğu, 30 yıllık gelişme süreci tarafından kanıtlanmıştır. Yine geride kalan bu süre içinde, ülke ve halkımızın bütün zorluk ve risklerin üstesinden gelerek Çin'e Özgü Sosyalizm yolunda daima ilerlemesini güvence altına alan temel hukuki teminatı olduğu da ispatlanmıştır.

Anayasal düzenimizin Yeni Çin'in kurulmasından bu yana geçen 60 yılı aşkın süredeki gelişme sürecini gözden geçirdiğimizde, Anayasanın ülkemizin geleceği ve halkımızın kaderiyle iç içe olduğunu net olarak görebiliriz. Anayasanın otoritesinin bekçisi olmak, parti ve halkın ortak iradesinin bekçisi olmak demektir. Anayasanın saygınlığını savunmak, parti ve halkın ortak iradesinin saygınlığını savunmak demektir. Anayasanın uygulanmasını güvence altına almak, halkın temel çıkarlarını güvence altına almak demektir. Anayasaya saygı göstererek etkili bir biçimde uyguladığımız takdirde, halkın devletin efendisi olma hakkı güvence altına alınacak, parti ve ülkenin davası sorunsuz olarak gelişecektir. Aksine, Anayasanın saygınlığı ihmal edildiği, zayıflatıldığı ve hatta zedelendiği durumda, halkın hak, çıkar ve özgürlüklerinin güvencesi ortadan kalkacak, parti ve ülkenin davası sekteye uğrayacaktır. Uzun süren pratikten gelen bu keşiflere büyük değer vermemiz lazım. Anayasanın ilkelerine daha bilinçli bir biçimde bağlı kalmalı, ruhunu yaygınlaştırmalı ve Anayasadan kaynaklanan yükümlülüklerimizi yerine getirmeliyiz.

Başarılarımızla birlikte belli başlı şu eksikliklerimizi de görmeliyiz: Anayasanın uygulanmasını güvence altına alan denetim mekanizması ve hukuki düzenlemeler henüz sağlıklı değildir. Bazı bölge ve kurumlarda yasalara uyulmaması, yasaların keyfi uygulanması ve yasa ihlallerine gerekli ceza verilmemesi gibi durumlar varlığını sürdürmektedir. Yasaların uygulanmasında ve adli çalışmalarda vatandaşların çıkarlarını zedeleyen olaylar göze çarpmaktadır. Bazı kamu çalışanlarının yetki ve görevlerini kötüye kullanması, sorumluluklarını ihmal

etmesi, yasa uygulayıcıların yasaları çiğnemesi, hatta yasaları kişisel çıkar için kullanması gibi davranışlar devletin hukuk düzeninin otoritesine ciddi zarar vermektedir. Bazı yöneticiler de dâhil olmak üzere vatandaşların Anayasaya bağlı kalma bilinci henüz istenilen seviyeye ulaşmamıştır. Bu sorunlara büyük önemle yaklaşarak ciddiyetle çözmeliyiz.

Yoldaşlarım ve dostlarım,

ÇKP 18. Kongresi'nde, ülkeyi yasalarla yönetmenin, ÇKP'nin halka önderlik ederek ülkeyi yönetme yönünde izlediği temel strateji, hukuk devletinin de devlet yönetiminin temel biçimi olduğu belirtildi. Hukukun, devlet ve toplum yönetimindeki rolüne daha büyük önem verilmesi, ülkeyi yasalarla yönetme sürecinin ve sosyalist hukuk devleti inşâsının kapsamlı olarak ilerletilmesi gerektiği vurgulandı. Bu hedefe ulaşmak için Anayasayı kapsamlı olarak uygulamalıyız.

Anayasayı kapsamlı bir biçimde uygulamak, sosyalist hukuk devleti inşâsının öncelikli görevi ve temel çalışmasıdır. Anayasa, bir ülkenin temel yasası ve devlet yönetiminin genel programı olması nedeniyle hukuk bağlamında en yüksek statüye, otoriteye ve bağlayıcı güce sahiptir. Temel, genel, sürekli ve uzun vadeli bir nitelik taşır. Etnik kökeni ne olursa olsun bütün vatandaşlar, devlet organları, silahlı kuvvetler, siyasi partiler, toplumsal örgütler, kamu kuruluşları ve bütün işletmeler, Anayasayı temel davranış kuralı olarak benimsemeli, Anayasanın saygınlığını ve uygulanmasını koruma yükümlülüklerini yerine getirmelidirler. Hiçbir örgüt veya birey, Anayasa ve yasaları aşan imtiyazlara sahip olamaz. Anayasa ve yasalara ters düşen bütün davranışlar kesinlikle soruşturulacaktır.

Anayasanın varlığı uygulanmasında yatar; otoritesi de öyle. Anayasa uygulama çalışmalarını usanmadan sürdürerek Anayasanın kapsamlı olarak uygulanmasını yeni bir seviyeye taşımalıyız.

Bir, doğru siyasi yöne bağlı kalarak Çin'e özgü sosyalist siyasetin gelişme yolunda kararlılıkla ilerlemeliyiz. Reform ve dışa açılmadan bu yana partimiz, halka önderlik ederek sosyalist demokratik siyaseti geliştirmek yönünde önemli atılımlar gerçekleştirdi. Çin'e özgü sosyalist siyasetin gelişme yolunu açarak sürdürdü ve en geniş kapsamlı halkın demokrasisine doğru bir yön belirledi. Bu siyasi gelişme yolunun ana düşüncesi, esas içerikleri ve temel talepleri Anayasa tarafından teyit edilerek ortaya koyuldu. Bunların teorik temelleri birbiriyle sıkı bağlantılı, bütüncül ve birbirini pekiştiricidir. Devletin özlü sistemi ve görevleri, devletin lider kadrosu ve yön verici düşüncesi, işçi sınıfının öncülüğünde olan ve işçi-köylü ittifakına dayanan halkın demokratik diktatörlüğü biçimindeki devlet yapısı, halk meclisi sisteminden oluşan siyasi yapısı, ÇKP önderliğindeki çok partili işbirliği ve siyasi danışma sistemi, etnik bölgesel özerklik sistemi ve mahalli özerklik sistemi, yurtsever birleşik cephe, sosyalist hukuk ilkesi, demokratik merkeziyetçilik ilkesi, insan haklarına saygı göstererek koruma

ilkesi ve benzeri sistem ve ilkeler, Anayasa tarafından belirlenmiştir. Bütün bunları daima kararlılıkla savunmalı, kapsamlı olarak uygulamalı ve durmadan geliştirmeliyiz.

Çin'e özgü sosyalist siyasetin gelişme yolunu kararlılıkla izlemek için kritik nokta, partinin önderliği, halkın devletin efendisi olması ve ülkenin hukukla yönetilmesi arasında organik bir bütünlük sağlamaktır. Halkın devletin efendisi olmasını güvence altına almayı esas amacımız, parti ve ülkenin dinamizmini artırmayı ve halkın girişkenliğini harekete geçirmeyi de esas hedefimiz olarak görerek sosyalist demokrasiyi genişletmeli ve sosyalist siyasi uygarlığı geliştirmeliyiz. Anayasamızda belirlenen bütün devlet yetkilerinin halka ait olduğu anlayışına bağlı kalmalı, halkı en geniş kapsamlı biçimde seferber ederek ve örgütleyerek onların Anayasa ve yasalar doğrultusunda bütün kademelerdeki halk meclisleri aracılığıyla devlet yetkilerini kullanmalarını, devlet, toplum, ekonomi ve kültürü değişik yollardan ve biçimlerle yönetmelerini, ülkeye hep birlikte sahip çıkarak yapılandırmalarını ve ortak gelişmeyi gerçekleştirmelerini, böylece devletin, toplumun ve kendi kaderlerinin efendisi olmalarını sağlamalıyız. Anayasa tarafından belirlenen demokratik merkeziyetçilik ilkesi ile devlet yönetiminin yapısı ve hareket kuralları doğrultusunda devlet yetkilerinin halk meclisi tarafından kullanılmasını güvence altına almalı, karar verme, uygulama ve denetim yetkileri arasında hem iş paylaşımı hem de eşgüdüm sağlamalı, devlet organlarının hukuk tarafından belirlenen sınır ve yöntemlere göre yetkilerini kullanarak yükümlülüklerini yerine getirmesini ve her alandaki çalışmaları tek elden verimli olarak örgütlemesini güvence altına almalıyız. Anayasa tarafından belirlenen sistem ve ilkeler doğrultusunda merkezi hükümet ile yerel yönetimler arasında, etnik gruplar arasında ve bütün kesimlerin çıkarları arasındaki ilişkilere doğru bir biçimde yaklaşmalı, bütün olumlu faktörleri harekete geçirerek demokrasi, dayanışma, canlılık, huzur ve uyuma dayalı siyasi düzeni sağlamlaştırıp geliştirmeliyiz. Halkın demokratik haklarının geliştirilmesi ve ekonomik ve toplumsal gelişmenin pekiştirilmesiyle birlikte ortaya çıkan yeni taleplere uygun olarak siyaset alanındaki yapısal reformu etkin ve sağlıklı bir biçimde ilerletmeli, halkın demokrasisini daha geniş, daha yeterli ve daha sağlıklı biçimde geliştirmeli, ülkemizin sosyalist siyasi sisteminin üstünlüğünü tümüyle ortaya koyarak sosyalist siyasetin kendi kendini mükemmelleştirip geliştirmesi sürecini durmadan ileriye taşımalıyız.

İki, ülkenin yasalarla yönetilmesi stratejisini hayata geçirerek sosyalist hukuk devleti inşâsını hızlandırmalıyız. Anayasamızda sosyalist hukuk sisteminin temel ilkeleri belirlenerek, Çin Halk Cumhuriyeti'nin yasalarla yönetileceği, sosyalist hukuk devletinin kurulacağı ve sosyalist hukuk sisteminin bütünlüğü ve saygınlığının devlet tarafından korunacağı açık bir dille ifade edildi. Ülkeyi kanunlarla yönetme stratejisini hayata geçirerek sosyalist hukuk devleti

inşâsını hızlandırmak için yasama çalışmalarının bilimselliğini, yasa icralarının ciddiyetini, yargı adaletini ve bütün vatandaşların hukuka bağlı kalmasını kapsamlı olarak gerçekleştirmeliyiz.

Anayasanın en yüksek hukuki norm olduğu bilincini pekiştirerek, Anayasaya dayalı Çin'e özgü sosyalist hukuk sistemini daha sağlıklı hale getirmeli, devletin bütün uygulama ve çalışmalarını hukuk çerçevesine dahil ederek her alana hukuki dayanak sağlamalı, her konuda yasalara göre hareket etmeli, bütün yasaları sıkı bir biçimde uygulamalı, yasaları ihlal eden bütün davranışları soruşturmalı, böylece sosyal eşitliği ve adaleti koruyarak ülkenin ve toplumun yaşamının sistem ve hukuka göre sürdürülmesini gerçekleştirmeliyiz. Ulusal Halk Meclisi ve Daimi Komitesi, öncelikli alanlardaki yasama çalışmalarını yoğunlaştırmalı ve halkın yasama çalışmalarına düzenli şekilde katılmasını sağlayan kanalları genişletmeli, sağlıklı hukuk sistemiyle Anayasanın uygulanmasını sağlayarak Anayasada belirlenen sistem ve ilkelerin hayata geçirilmesini güvence altına almalıdır. Devlet Konseyi ile yasama yetkisine sahip yerel halk meclisleri ve daimi komiteleri, devlet hukukuna uyum sağlayan idari tüzük ve yönetmelikler ile yerel hukuk kurallarını belirleme veya düzeltme çalışmalarına hız vererek Anayasa ve devletin yasalarının etkili bir biçimde uygulanmasını sağlamalılar. Bütün kademelerdeki devlet idareleri ile yargı ve savcılık makamları, hukuka bağlı kalarak icraatta bulunmalı, yargı adaletini korumalı, hukuk devleti inşâsını hızlandırmalı ve adalet sisteminin güvenilirliğini sürekli olarak artırmalıdırlar. Devlet Konseyi ve bütün kademelerdeki yerel halk yönetimleri, devletin görev ve yetkilerini icra eden organlar olarak Anayasa ve yasaları ciddiyetle uygulamak yükümlülüğü altında bulunmakta, yönetim faaliyetlerini kurallı bir biçimde sürdürerek yasa icrasını ciddi, kurallı, adil, uygar bir biçimde yapmalıdırlar. Adalet alanındaki yapısal reform derinleştirilerek yargı ve soruşturma haklarının yasalara dayalı, bağımsız ve adil bir biçimde kullanılması güvence altına alınmalıdır. Ulusal Halk Meclisi ve Daimi Komitesi ile devletin ilgili denetim organları, Anayasa ve yasalar tarafından verilen denetim yetkisi ve sorumluluğunu yerine getirerek Anayasa ve yasaların uygulanmasına yönelik denetim ve incelemeleri yoğunlaştırmalı, denetim mekanizması ile yöntemlerini daha sağlıklı hale getirerek Anayasa ve yasalara ters düşen davranışları kesinlikle düzeltmelidirler. Bütün kademelerdeki yerel halk meclisleri ve daimi komiteleri görev ve yetkilerini hukuka bağlı bir biçimde yerine getirerek Anayasa ve yasalara kendi bölgesinde uyulup uygulanmasını güvence altına almalıdırlar.

Üç, halkın esas konumunda ısrar ederek, vatandaşların hak ve çıkarlarına sahip olmasını ve yükümlülüklerini yerine getirmesini güvence altına almalıyız. Vatandaşların temel hak, çıkar ve yükümlülükleri Anayasanın çekirdeğini oluşturur ve Anayasa her vatandaşın hak ve çıkarlarına sahip olmasına ve yüküm-

lülüklerini yerine getirmesine temel güvence sağlar. Anayasanın temeli; halkın içten desteği, gücü de halkın içten inancıdır. Ancak ve ancak bütün vatandaşların hukuk önünde eşit olması güvence altına alındığı, insan haklarına saygı gösterilip korunduğu ve vatandaşların hukuka dayanarak geniş hak ve özgürlüklere sahip olduğu takdirde Anayasa, vatandaşların gönlüne ve halk kitlesinin içine girebilecek, Anayasanın uygulanması da bütün vatandaşların gönüllü davranışı haline gelebilecektir.

Bütün vatandaşların geniş hak ve çıkarlara sahip olmasını hukuka bağlı biçimde güvence altına almalıyız. Kişisel haklar, mülkiyet hakkı ve temel siyasi haklar başta olmak üzere vatandaşların her türlü hak ve çıkarının dokunulmazlığını korumalı, siyasi, ekonomik ve toplumsal alanlar başta olmak üzere bütün alanlardaki hak ve çıkarlarının yerine getirilmesini sağlamalı, en geniş halk kitlesinin temel çıkarları ile güzel yaşama olan özlem ve arayışlarını güvence altına almak için çaba harcamalıyız. Vatandaşların taleplerine hukuka bağlı ve adil bir tutumla yaklaşarak, her adli davada eşitlik ve adaleti hissetmelerini sağlamalıyız, haksız mahkeme kararlarının halkın duygularını incitmesine, hak ve çıkarlarına zarar vermesine asla izin vermemeliyiz. Tüm topluma yönelik Anayasa tanıtımı ve eğitimi çalışmalarını yoğunlaştırarak, bütün vatandaşların, özellikle bütün kademelerdeki yöneticilerin ve kamu görevlilerinin Anayasa bilincini ve hukuk anlayışını pekiştirmeli, sosyalist hukuk devleti anlayışını yaygınlaştırmalı, sosyalist hukuk devleti kültürünü oluşturmalı, böylece Anayasanın herkes tarafından bilinmesini sağlayarak yasaları öğrenme, yasalara saygı gösterme, uyma ve yasaları kullanma şeklinde bir toplumsal ortam yaratmalıyız. Anayasa ve yasaların otoritesini devamlı çabalarla pekiştirerek vatandaşlarımızın hukuka güvenmelerini ve hukuku bilinçli olarak kullanmalarını, Anayasanın yalnızca bütün vatandaşlarca uyulması gereken bir davranış kuralı değil, vatandaşların hak ve çıkarlarını koruyan hukuki bir silah olduğunu anlamalarını sağlamalıyız. Anayasa eğitimini parti üyeleri ile yöneticilere yönelik eğitimlerin önemli bir parçası haline getirerek, bütün kademelerdeki yöneticilerin ve kamu görevlilerinin Anayasanın temel bilgilerine sahip olmasını ve Anayasaya sadık kalma ve uyma ile anayasayı koruma bilincini oluşturmalarını sağlamalıyız. Hukuk yazılı ahlaktır, ahlak da vicdandaki hukuktur. Ülkeyi hukukla yönetmeyi ahlakla yönetmekle bütünleştirerek, ahlakın, vatandaşların davranış biçimi olmasına büyük önem vermeli, vatandaşları hem yasalara göre hak ve çıkarlarını korumaya, hem de yasal yükümlülüklerini bilinçli olarak yerine getirmeye yönlendirerek hak ve sorumluluk arasında bütünsellik oluşturmalıyız.

Dört, partinin liderliğinde ısrar ederek, partimizin önderlik ve yönetim biçiminin düzeltilmesine daha büyük önem vermeliyiz. Ülkeyi yasalarla yönetmenin önceliği Anayasayla yönetmek, yasalara göre yönetimin anahtarı da Anayasaya göre yönetmektir. Yeni koşullar altında yönetimi sağlıklı olarak sürdü-

rerek ülkeyi kalkındırmak yönündeki büyük sorumluluğu yerine getirmek için partimizi tüzüğüne göre ve disiplinle yönetmek ve ülkeyi Anayasaya göre idare etmek zorundayız. Partimiz, halka önderlik ederek Anayasa ve yasaları belirleyip uygulamaktadır. Partimiz, Anayasa ve yasalarca çizilen çerçevede hareket etmelidir. Yani yasamaya önderlik eden ve yasaların uygulanmasını güvence altına alan bir parti, yasalara uymak konusunda da örnek olmalıdır.

Partimizin, genel gidişatı kontrol altına alarak, bütün taraflar arasında eşgüdümü sağlayan öncü rolünde ısrar ederek, ülkeyi yasalarla yönetmek şeklindeki temel stratejimizi ve yasalara göre yönetim biçimindeki temel yöntemi kararlılıkla sürdürmeliyiz. Partinin görüşlerini yasal yöntemlerle devletin iradesine dönüştürme, parti örgütleri tarafından önerilen kişileri resmi yetki organlarının yöneticiliğine getirme ve ülke ve toplumu devlet yetki organları aracılığıyla yönetme ustalığımızı artırmalı, devlet yetki organları ile yürütme, yargı ve savcılık makamlarının Anayasa ve yasalara göre kendi görev alanlarında sorumluluklarını bağımsız olarak yerine getirmelerini ve eşgüdüm içinde çalışmalarını desteklemek konularındaki kabiliyetlerimizi artırmalıyız. Bütün kademelerdeki parti örgütleri ve partili yöneticiler, hukuk devleti ilkesine bağlı kalmak konusunda örnek olmalı, hukuka göre yönetim yeteneği ve düzeyini sürekli olarak geliştirmeli, devlet yönetimiyle ilgili bütün faaliyetleri sistem ve hukuk çerçevesinde sürdürmelidirler. Bütün kademelerdeki yöneticiler, hukuk anlayışı ve biçimiyle reformu derinleştirme, gelişimi hızlandırma, sorun ve çelişkileri giderme ve istikrarı koruma becerilerini geliştirerek, yasalara göre hareket etme, sorunla karşılaştığında yasalara başvurma, sorun ve anlaşmazlıkları yasalarla çözme yönündeki hukuk devleti ortamını oluşturmalı, bütün çalışmaları hukuk devleti çerçevesinde sürdürmelidirler. Yetki kullanımına yönelik kısıtlama ve denetim sistemlerini daha sağlıklı hâle getirerek, yetki ile sorumluluk arasında denge kurmalı, yetkilerin denetim altında kullanılmasını, görevi ihmal edenlerin soruşturulmasını ve hukuku çiğneyenlerin istisnasız olarak cezalandırılmasını sağlamalı, böylece halk tarafından verilen yetkilerin daima halkın mutluluğu yolunda kullanılmasını güvence altına almalıyız.

Yoldaşlarım ve dostlarım,

Partimizin bütün üyeleri ile bütün etnik gruplardan vatandaşlarımız, ÇKP Merkez Komitesi'nin etrafında sıkı sıkıya birleşerek, Çin'e Özgü Sosyalizm bayrağını yüksekte tutmalı, Deng Xiaoping Teorisi, "Üç Temsil Düşüncesi" ve Bilimsel Gelişme Görüşü'nün rehberliğinde, yasalara göre iktidar, yönetim ve uygulama sürecini ortaklaşa ilerletmede ve hukuk ülkesini, hükümetini ve toplumunu bir bütün olarak inşâ etmede ısrar etmelidirler. ÇKP 18. Kongresi'nin ruhunu bütün çalışmalarda büyük bir ciddiyetle uygulayarak ve orta halli refah toplumunu kapsamlı olarak kurarak Çin'e Özgü Sosyalizm davasında yeni bir sayfa açmak için hep birlikte mücadele edelim!

Hukuka Bağlı Devleti, Hükümeti ve Toplumu Geliştirelim*

(23 Şubat 2013)

Orta halli refah toplumu inşâsını kapsamlı olarak tamamlama görevimiz, hukuk devleti inşâsı yönünde daha yüksek talepleri beraberinde getirdi. ÇKP 18. Kongresi'nin ruhunu kapsamlı olarak uygulayarak, Deng Xiaoping Teorisi, "Üç Temsil Düşüncesi" ve Bilimsel Gelişme Görüşü'nün rehberliği altında yasama çalışmalarının bilimselliğini, yasa icralarının ciddiyetini, yargı adaletini ve bütün vatandaşların hukuka bağlılığını kapsamlı şekilde gerçekleştirmeli, yasalara göre iktidar, yönetim ve uygulama sürecini eşgüdüm içinde ilerletmeli ve hukuk ülkesini, hükümetini ve toplumunu bir bütünlük içinde inşâ etmeli, böylece ülkeyi yasalarla yönetme doğrultusunda yeni aşamalar kaydetmeliyiz.

Ülkemizde Anayasaya dayalı Çin'e özgü sosyalist hukuk sistemi oluşmuştur. Devletin ve toplumsal yaşamın bütün alanlarını düzenleyen yasalarımız mevcuttur. Bu, elde ettiğimiz önemli bir başarıdır. Uygulama hukukun temelidir, hukuk da uygulamadaki gelişmelerle birlikte gelişmelidir. Yasama planımızı daha sağlıklı hale getirerek dikkatimizi öncelikli alanlardaki yasama çalışmalarına yoğunlaştırmalıyız. Yeni yasa çıkarma, var olan yasaları düzeltme ve eskimiş yasaları yürürlükten kaldırma çalışmalarını aynı anda yürütmeliyiz. Bir taraftan yasama çalışmalarımızı daha bilimsel ve demokratik hâle getirirken, diğer taraftan yasaların isabetliliğini, dakikliğini ve sistematikliğini artırmalıyız. Yasama çalışmalarının mekanizma ve yöntemlerini daha sağlıklı hâle getirerek, vatandaşların düzenli katılımını artırmalıyız. Bütün kesimlerin görüşlerine kulak vererek yasalarımızın ekonomik ve toplumsal gelişmelerin ihtiyaçlarını isabetli olarak karşılamasını ve çıkar ilişkisini daha iyi dengelemesini sağlamalı, yasama çalışmalarının yön verici ve itici rolünü hayata geçirmeliyiz.

Anayasa ve yasaları uygulama çalışmalarını güçlendirerek sosyalist hukuk sisteminin bütünlüğünü, saygınlığını ve otoritesini korumalı, hiç kimsenin

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nun 4. Çalışma Grubu Toplantısı'nda yaptığı konuşmanın özeti.

yasaları ihlal etmek istemediği, ihlal edemediği ve ihlal etmekten çekindiği bir hukuki ortam yaratmalıyız. Her konuda yasalara göre hareket edilmesini, bütün yasaların sıkı bir biçimde uygulanmasını, yasaları ihlal eden davranışların soruşturulmasını sağlamalıyız. İdari organlar, yasa ve yönetmeliklerin önemli uygulayıcıları olarak, yasaları büyük bir ciddiyetle uygulama konusunda örnek davranışlar sergileyip kamu çıkarlarını, halkın hak ve çıkarlarını ve toplumsal düzeni korumalıdırlar. Yasa uygulayıcıları hukuka sadık kalmalıdırlar. Bütün kademelerdeki yönetim organları ve yöneticiler, hukuka göre düşünme ve hareket etme kabiliyetini artırarak hukukla reform konusunda fikir birliğini sağlamaya, gelişme çabalarına düzen getirmeye, anlaşmazlıkların çözümünü hızlandırmaya ve toplumsal uyumu güvence altına almaya çalışmalıdırlar. Yasaların uygulanmasına yönelik denetimleri yoğunlaştırarak, yasadışı müdahaleleri kesinlikle engellemeli, bölgesel ve kurumsal korumacılığı kararlılıkla önlemeli, yolsuzlukla kararlılıkla mücadele etmeli, yetki ile sorumluluk arasında denge kurmalı, yetkilerin denetim altında kullanılmasını ve hukuku çiğneyenlerin istisnasız olarak cezalandırılmasını sağlamalıyız.

Vatandaşların her adli davada eşitlik ve adaleti hissetmesini sağlama hedefini ortaya koyduk. Bütün adli organlar bu hedefe göre çalışmalarını düzelterek, derinliklerde yatan, yargı adaletini etkileyen ve yargının yetkinliğini kısıtlayan sorunları çözmeye öncelik vermeliler. Halka hizmet anlayışı doğrultusunda adli çalışmaların performansını düzelterek vatandaşların adli işlerde karşılaştığı sıkıntıları samimi hizmetlerle gidermek için çaba harcamalı, özellikle geçim sıkıntısı içinde olan vatandaşların yasal hak ve çıkarlarını savunmalarına yönelik adli yardımları yoğunlaştırmalıdırlar. Yargıda çalışan kamu görevlileri, vatandaşlarla yakın bağ kurmalı, mesleki etiğe uygun davranmalı, yargının şeffaflığını artırmalı, vatandaşların yargının adaleti ve şeffaflığına yönelik beklentilerini karşılayarak kaygılarını gidermelidirler. Yargı ve savcılık makamlarının yetkilerini yasalar doğrultusunda bağımsız ve adil bir biçimde kullanma hakkını güvence altına almalıyız.

Bütün örgüt ve bireyler Anayasa ve hukukun çizdiği çerçevede hareket etmeli, bütün vatandaşlar, toplum örgütleri ve devlet organları, Anayasa ve hukuku, davranışların ilkesi olarak görerek Anayasa ve hukuka göre yetki ve haklarını kullanmalı, görev ve sorumluluklarını yerine getirmelidirler. Hukukla ilgili tanıtım ve eğitim çalışmalarını derinlemesine sürdürerek, sosyalist hukuk devleti ruhunu tüm toplumda yaygınlaştırmalı, bütün vatandaşları hukuka bağlı kalmaya ve sorunlarını hukukla çözmeye yönlendirmeli ve hukuka uymakla gurur duyan bir toplumsal ortam oluşturmalıyız. Hukuk eğitimini uygulamalarla bütünleştirerek, toplumu hukukla yönetme düzeyini yükseltmeliyiz. Ülkeyi yasalarla yönetmeyi ahlakla yönetmekle, hukuk inşâsını ahlak inşâsıyla, baş-

kaların denetimini öz denetimle bütünleştirerek, hukuk ve ahlakın birbirini desteklemesini ve pekiştirmesini sağlamalıyız.

Partimiz bir iktidar partisidir. Partimizin ülkeyi yasalara göre yönetmesi, hukuk devleti inşâsının kapsamlı bir biçimde ilerletilmesi hususunda büyük önem taşıyor. Partinin önderliği, halkın devletin efendisi olması ve ülkenin yasalarla yönetilmesi arasında organik bir bütünlük oluşturmalıyız. Partinin önderliğini hukuk devleti inşâsının tüm sürecinde hayata geçirmeliyiz. Bütün kademelerdeki parti örgütleri, Anayasa ve hukuk tarafından belirlenen çerçevede hareket etmelidirler. Bütün kademelerdeki yöneticilerimiz hukuka göre hareket etme ve hukuka bağlı kalma konularında örnek olmalıdır. Örgüt çalışmalarından sorumlu bütün birimler, hukuka bağlılığı yöneticilerin performansını değerlendiren önemli bir ölçüt olarak benimsemelidirler.

Sosyal Eşitliği ve Adaleti Pekiştirerek Halkın Mutlu Yaşamını Güvence Altına Alalım*

(7 Ocak 2014)

Toplumun genel istikrarını korumayı temel görev, sosyal eşitliği ve adaleti pekiştirmeyi temel değer arayışı, halkın huzurlu ve mutlu yaşamını güvence altına almayı da temel amaç olarak görmeliyiz. Yasaları büyük bir ciddiyetle uygulayarak yargı adaletini korumalı, reformu derinleştirerek yargı, savcılık ve kamu güvenliği çalışmalarını güçlendirmeli, vatandaşların çıkarlarını korumalı, böylece "İki Yüzyıl Hedefleri" ile Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nın gerçekleşmesine güçlü güvence sağlamalıyız.

Yargı, savcılık ve kamu güvenliği birimleri partinin önderliğine bağlı kalmak konusunda net bir tutum sergilemeliler. Partinin önderliğine bağlı kalmak, halkın devletin efendisi olmasını destekleyerek, partinin halka önderlik ederek ülke yönetimi için belirlediği hukuk devleti inşâ etme stratejisini sağlıklı bir biçimde uygulamak demektir. Partinin yargı, savcılık ve kamu güvenliği çalışmaları üzerindeki önderliğine şaşmadan bağlı kalmakla beraber, bu liderliği pekiştirip daha sağlıklı hale getirmeliyiz.

Partinin politikaları ile devletin hukuku arasındaki ilişkileri doğru bir dengeye oturtmalıyız. Gerek partimizin politikaları, gerekse devletin hukuku, halkın temel iradesinin birer yansımasıdır ve öz itibariyle aynıdır. Parti, halka önderlik ederek Anayasa ve yasaları belirleyerek uygulamaktadır. Yasama çalışmalarına yön veren ve yasaların icrasını güvence altına alan partimiz, yasalara uymak konusunda da örnek olmalıdır. Yargı, savcılık ve kamu güvenliği çalışmalarımız, partinin politikaları ile devletin hukukunun otoritesini bilinçli bir biçimde koruyarak bunların bir bütünlük içerisinde doğru bir biçimde uygulanmasını güvence altına almalıdır. Partinin liderliğinde ısrar etmek ile adli organlarının yasalarca belirlenen çerçevede görev ve yetkilerini bağımsız ve adil bir biçimde

* Xi Jinping'in Merkezi Yargı, Savcılık ve Kamu Güvenliği Çalışmaları Toplantısı'nda yaptığı konuşmanın özeti.

yerine getirmesini sağlamak arasında doğru bir denge kurmalıyız. Bütün kademelerdeki parti örgütleri ve yöneticiler, bütün yargı, savcılık ve kamu güvenliği birimlerinin Anayasa ve yasalar çerçevesinde kendi yükümlülüklerini bağımsız olarak yerine getirmesini, aynı zamanda birbiriyle eşgüdüm içinde çalışmasını desteklemelidir. Parti komiteleri ile yönetimi altındaki siyasi ve hukuki işler komisyonları, konum ve işlevlerini net bir biçimde tanımlayarak hukuka göre düşünmek ve hareket etmekle, yargı, savcılık ve kamu güvenliği çalışmalarını yönetme kabiliyetini yükseltmeli, devletin yönetim sistemi ve yetkinliğinin modernleşmesi sürecinde önemli bir rol oynamalıdırlar.

Toplumun genel istikrarını korumak, yargı, savcılık ve kamu güvenliği çalışmalarının temel görevidir. İstikrarı korumakla halkın yasal hak ve çıkarlarını güvence altına almak arasında sağlıklı bir denge kurarak, vatandaşların yasal ve haklı çıkar taleplerini karşılamalı, vatandaşların çıkarlarının korunması için büyük önem taşıyan kurumsal düzenlemeleri sağlamlaştırmalıyız. Hukukun, anlaşmazlıkların çözümündeki otoritesini pekiştirmeli, böylece vatandaşların, hak ve çıkarlarının adil bir şekilde muamele gördüğüne ve etkili bir biçimde korunduğuna inanmalarını sağlamalıyız. Dinamizm ile düzen arasında denge kurarak, sosyal anlaşmazlıkları yasalara dayanarak sistemli ve kapsamlı bir biçimde kaynağında çözmeli, tüm toplumu harekete geçirerek toplumsal istikrarı korumalıyız.

Sosyal eşitliği ve adaleti pekiştirmek, yargı, savcılık ve kamu güvenliği çalışmalarının temel değer arayışıdır. Eşitlik ve adalet, bir açıdan bu çalışmaların hayat çizgisi olarak görülebilir ve adli makamlar sosyal eşitliği ve adaleti koruyan son cephedir. Yargı, savcılık ve kamu güvenliği çalışanları, omuzlarında eşitliğin terazisini taşıyarak ve ellerinde adaletin kılıcını tutarak sosyal eşitliği ve adaleti davranışlarıyla korumalı, vatandaşlara eşitlik ve adaletin hemen yanı başlarında olduğunu hissettirmeliler. Vatandaşların hak ve çıkarlarına yönelik ciddi ihlalleri ortadan kaldırmaya ağırlık vermeliyiz. Vatandaşların yardım talebinin geri çevirilmesine, onların parasızlıktan dolayı mahkemeden geri gönderilmesine, yetkilerin vatandaşların yasal hak ve çıkarlarını ihlal edecek biçimde kullanılmasına ve adli makamların yasaları çiğneyerek hatalı ve haksız karar vermesine asla izin vermemeliyiz.

Vatandaşların huzurlu ve mutlu yaşamını güvence altına almak, yargı, savcılık ve kamu güvenliği çalışmalarının temel amacıdır. Adli makamlar ve bütün mensupları, vatandaşların işlerini kendi işleri ve vatandaşların küçük meselelerini kendi büyük meseleleri olarak görmeli, vatandaşları memnun etmek için çalışarak ve onların memnun olmadığı sorunları çözerek halkın huzur ve mutluluk içinde yaşamasına güçlü hukuki güvence sağlamalıdırlar. Toplumsal asayişi çok yönlü önlemlerle korumalı, ciddi cezai suç olaylarındaki artış eğili-

minin önünü kararlıkla kesmeli, halkın can ve mal güvenliğini güvence altına almalıyız.

Yargı, savcılık ve kamu güvenliği birimleri, parti ve halk tarafından verilen onurlu görevlerini yerine getirmek için yasaları ciddiyetle uygulayarak yargı adaletini sağlamalılar. "Adalet güveni besler, dürüstlük de güvenilirliği artırır." Bu birimler, mesleki etiğe bağlı kalarak hukuki yetkilerini halk için kullanmalı, mensuplarını eğiterek mesleki etiğe uygun bir biçimde davranmaya, vatandaşların nefret ettiklerine sıfır tolerans göstermeye, vatandaşların acil beklentilerine derhal yanıt vermeye, yasaları icra etmekle kötülüklerin cezalandırıldığı ve iyiliklerin takdir olunduğu bir ortam yaratmaya yönlendirmelidirler. Bu birimlerin bütün mensupları, hukuk inancını pekiştirerek hukuka bağlı kalmalı, hukuku bilen ve anlayan, hukuka uyan, hukuku koruyan uygulayıcılar olmalı, sağlam ve dik duruşlarıyla yalnızca gerçeğe saygı gösterip hukukun emrinde hareket etmeli, yasaları hiçbir kişisel çıkar aramaksızın kamu için uygulamalıdırlar. Hukukun icrasına kurumsal güvence sağlanmalı, her halkasına "barikat kurularak" ve "yüksek voltajlı tel döşenerek" sisteme aykırı davrananlar en sert biçimde cezalandırılmalı, suç oluştuğunda haklarında cezai sorumluluk aranmalıdır. Eşitlik açıklıkla, dürüstlük de şeffaflıkla pekiştirilir. Yargı, savcılık ve kamu güvenliği birimleri, çalışmaları hakkında halkı bilgilendirerek halkın denetiminde hareket etme bilincini artırmalı, böylece karanlık oyunları ve yargı yolsuzluğunu imkânsız kılmalıdırlar.

Bütün kademelerdeki yöneticiler, hukuka saygı göstermek ve hukuka göre hareket etmek konusunda örnek olmalı, hukukun kırmızı çizgisine dokunmama ve sınırlarını da aşmama bilincini sağlamlaştırmalı, yasalarca kendilerine verilmemiş yetkileri kullanmamalı, dahası, emirleriyle hukukun yerini almamalı, yetkilerini hukukun üstünde tutmamalı, hukuku kişisel çıkarları için kullanmamalıdırlar. Yasal işlemleri ihlal ederek adli çalışmalara müdahale eden davranışlar hakkında kayıt, tutanak ve bildirim mekanizması ile sorumluluk arama mekanizması oluşturulmalıdır.

Bizim yargı, savcılık ve kamu güvenliği kadromuz, genel olarak iyidir. Partiye sadık kalan, halka hizmet eden, zorlukları aşabilen ve ölümü bile göze alan bu kadro, parti ve halk tarafından tümüyle güvenilebilen güçlü bir kadrodur. Bütün kademelerdeki parti komiteleri ve yönetimler, bu görevlilere ayrıcalık tanıyan politik düzenlemeleri ciddiyetle uygulayarak sıkıntıları aşmakta onlara yardım etmeli. Güçlü siyasi inanç, sorumluluk duygusu ve disiplin ile üstün mesleki beceriye ve kişiliğe sahip olan, halka hizmet eden ve sorumluluktan kaçmayan sadık ve dürüst bir adli birlik oluşturulmalıdır.

Kararlı ülkü ve inanç, yargı, savcılık ve kamu güvenliği birimlerinin ruhudur. Ülkü ve inançla ilgili eğitimi kadro inşâsının ilk sırasına koymalı, onların Çin'e Özgü Sosyalizm bayrağının altında ve partinin emrinde görevlerini büyük bir

sadakatle yerine getirmelerinin düşünsel zeminini sürekli olarak kamçılamalı, partinin davasını, halkın çıkarlarını, Anayasayı ve yasaları her şeyin üstünde tutmalarını, politik açıdan partiye, ülkeye, halka ve hukuka daima sadık kalmalarını güvence altına almalıyız. Yargı, savcılık ve kamu güvenliği görevlilerimiz de sorumluluk duygusunu pekiştirerek, kötülüklerle, asla göz yummaksızın kararlılıkla mücadele etmeli; acil, zor, tehlikeli ve ağır görevleri asla korkup geri çekilmeksizin cesurca yerine getirmelidirler. Disiplin eğitimi yoğunlaştırılarak ve disiplin uygulama mekanizması sağlamlaştırılarak demir kadar sert disiplinle güçlü bir kadro oluşturulmalıdır. Adliye mensuplarımızın mesleki uzmanlıklarını artırarak görevlerini daha iyi bir biçimde yerine getirmelerini güvence altına almalıyız. En kararlı irade ve en kararlı hareketler ile yargı, savcılık ve kamu güvenliği alanındaki yolsuzlukları ortadan kaldırarak çürüklerden arındırmalıyız.

Adalet sistemindeki yapısal reform, siyasi yapısal reformun önemli parçasıdır ve devletin yönetim sistemi ile yönetim yetkinliğinin modernleşmesi için son derece büyük önem taşımaktadır. Adil, yüksek verimli ve otoriter bir sosyalist adalet sisteminin inşâsını güçlü bir önderliğin altında, eşgüdüm içinde ve sonuç alıcı bir şekilde hızlandırarak partinin önderliğinin daha iyi savunulmasını ve adalet sistemimizin özelliklerinin kendini daha iyi göstermesini sağlamalı, sosyal eşitliği ve adaleti daha da pekiştirmeliyiz.

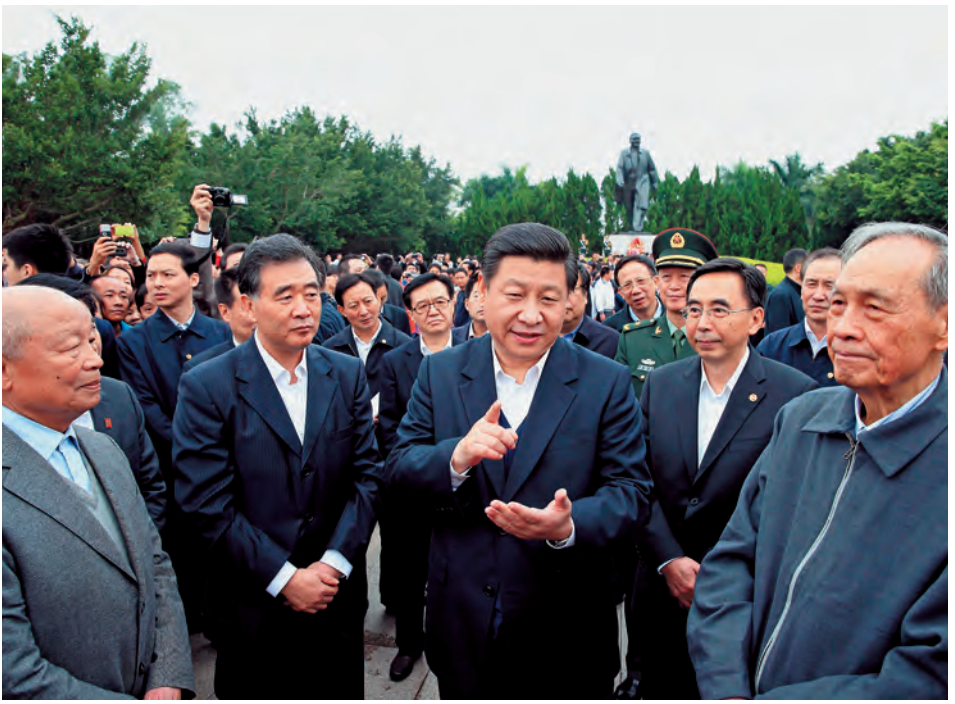
15 Kasım 2012 günü ÇKP 18. Merkez Komitesi 1. Genel Toplantısı'nda Merkez Komitesi Genel Sekreterliği'ne seçilmesinin hemen ardından Komite Siyasi Bürosu'nun yeni seçilen diğer daimi üyeleri Li Keqiang (sağdan 3.), Zhang Dejiang (soldan 3.), Yu Zhengsheng (sağdan 2.), Liu Yunshan (soldan 2.), Wang Qishan (sağdan 1.) ve Zhang Gaoli (soldan 1.) ile birlikte Beijing'deki Büyük Halk Toplantı Sarayı'nda yerli ve yabancı basın mensuplarıyla görüşürken.

15 Kasım 2012 günü Beijing'deki Halk Toplantı Sarayı'nda ÇKP 18. Kongresi'ne katılan delege, özel davetli ve izleyicilerle yaptığı toplu görüşmede selefi Hu Jintao'yla el sıkışırken.

Çin'in diğer devlet ve parti liderleri Li Keqiang, Zhang Dejiang, Yuzhengsheng, Liu Yunshan, Wang Qishan ve Zhang Gaoli'yle birlikte Çin Ulusal Müzesi'nde "Yeniden Kalkınış Yolculuğu" sergisini gezerken. O gezide Çin milletinin ulu yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı ilk kez ifade etti.

8 Aralık 2012 günü Shenzhen'deki Lianhuashan Parkı'nda Shenzhen Özel Ekonomik Bölgesi'nin kuruluş çalışmalarına katılmış eski yöneticilerle sohbet ederken. Orada reform ve dışa açılmanın, yeni koşullarda daha ileriye taşınmasının önemini vurguladı.

4 Şubat 2013 günü Gansu eyaletinin merkezi Lanzhou'daki Wuquan sebze pazarında satıcılarla sohbet ederek fiyat, tedarik ve satışları hakkında bilgi alırken.

17 Mart 2013 günü 12. Çin Ulusal Halk Meclisi 1. Genel Toplantısı'nın kapanış oturumunda konuşma yaparken. Çin Halk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı'na 14 Mart günü seçilmişti.

9 Nisan 2013 günü Hainan eyaletinde yer alan Yalong Körfezi'ndeki Lande Gül Kültür Parkı'nda Li etnik grubuna mensup vatandaşlar tarafından verilen bambu şapkayı takarken.

11 Haziran 2013 günü Gansu eyaletinde yer alan Jiuquan Uydu Fırlatma Merkezi'nde "Shenzhou 10" adlı insanlı uzay aracının fırlatılışından önce Nie Haisheng, Zhang Xiaoguang ve Wang Yaping adlı astronotlarla selamlaşırken.

21 Temmuz 2013 günü Hubei eyaletinde reformun derinleştirilmesi ve ekonominin işleyişi konularında yaptığı incelemeler kapsamında yağmur altında Wuhan'daki Yangluo Konteyner Limanı'nı ziyaret ederken.

28 Ağustos 2013 günü Çin'in ilk uçak gemisi Liaoning'de kendisini karşılayan şeref kıtasını denetlerken.

3 Kasım 2013 günü Hunan eyaletinde yaptığı incelemeler kapsamında Xiangxi Tujia ve Miao Özerk İli'ne bağlı Huayuan ilçesinin Shibadong köyünde yerlilerle sohbet ederken.

25 Kasım 2013 günü Shandong eyaletinde yer alan eski devrim üslerinden Linshu ilçesine bağlı Zhucun köyüne yaptığı ziyaret sırasında 83 yaşındaki devrim gazisi Wang Kechang'ı elinden tutarak evine giderken.

26 Ocak 2014 günü İç Moğolistan Özerk İli'ne bağlı Arxan bölgesinde eksi 30 derecelerdeki dondurucu havaya rağmen sınırlarda devriye gezen askerleri ziyaret ederken.

9 Nisan 2014 günü Çin Halk Silahlı Polis Birlikleri'ne bağlı Çevik Kuvvet Polis Akademisi'ne yaptığı ziyaret sırasında "Şahin" özel görev timine bayrak verirken.

28 Nisan 2014 günü Xinjiang Uygur Özerk Bölgesi'ne bağlı Shufu (Kaşgarkonakşehir) ilçesinde yaptığı inceleme kapsamında Ayakmangal köyününün sakinleriyle sohbet ederken.

9 Mayıs 2014 günü Henan eyaletinde yaptığı incelemeler kapsamında Weishi ilçesine bağlı Zhangshi kasabasında buğday üretimini araştırırken.

ALTINCI BÖLÜM

GÜÇLÜ SOSYALİST KÜLTÜR ÜLKESİ

Halkı Bilgilendirme ve Aydınlatma Çalışmalarını Geliştirelim*

(19 Ağustos 2013)

Halkı bilgilendirme ve aydınlatma çalışmalarının temel görevi, merkezi çalışmaların çerçevesinde ülkenin genel çıkarına hizmet etmek olmalıdır. Ülkenin genel çıkarlarını her zaman düşünerek ve genel gelişme eğilimini tespit ederek dikkatimizi büyük resme yoğunlaştırmalı, çalışmaların önceliklerini isabetli bir biçimde tespit ederek planımızı genel eğilime göre belirleyip hayata geçirmeliyiz.

Ekonomik gelişim partimizin çalışmalarının merkezinde yer alıyor, ideolojik yetkinlik de partimizin temel önceliklerinden birisidir.

1978 yılındaki ÇKP 11. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'ndan bu yana ekonomi, her zaman parti çalışmalarının en öncelikli konusu olmuştur. Bu doğrultuda partimiz, bütün dikkatini ekonomiyi geliştirmek ve halkın yaşam seviyesini artırmak üzerinde yoğunlaştırmıştır. Çin'de ve dünyadaki genel ortamda köklü değişimler olmadıkça, ekonominin merkezi çalışma olma konumu değişmeyecektir ve değişmemelidir. Bu, partimizin temel çizgisinin 100 yıl sarsılmamasının ve çağdaş Çin'deki bütün sorunların çözülmesinin temel bir gereğidir.

Bununla birlikte, Çin'e özgü sosyalizm davasını geliştirebilmek için, maddi, kültürel ve ahlaki gelişime destek vermeli, ulusumuzu maddi, kültürel ve ahlaki açılardan sağlamlaştırmalı ve tüm etnik gruplardan halkımızın yaşamında maddi, kültürel ve ahlaki gelişmelerine imkân verecek adımlar atmalıyız.

Halkı bilgilendirme ve aydınlatma çalışmalarımız, Marksizmin ideoloji alanındaki yön verici statüsünü ve ÇKP ile bütün Çin halkının birlik ve beraberlik içinde mücadele etmesini sağlayan ortak düşünce temelini sağlamlaştırmayı amaçlıyor. Partimizin bütün üyeleri ve bütün yöneticilerimiz, Marksizm ve komünizm inancına bağlı kalarak partimizin mevcut aşamadaki temel programını gerçekleştirmek için ayaklarını yere sağlam basarak yılmadan çaba harca-

* Xi Jinping'in Ulusal Tanıtım ve Kültür Çalışmaları Toplantısı'nda yaptığı konuşmanın özeti.

malı, bütün çalışmaları sağlıklı bir biçimde yapmalı, böylece "bayrak yarışı"nın bize ait bölümünü seçkin başarılarla tamamlamalılar.

Yöneticilerimiz, özellikle üst düzey yöneticilerimiz, Marksizmin temel teorilerine sistematik bir biçimde hâkim olmayı özgün bir yetenek olarak görmeli, Marksizm-Leninizm ve Mao Zedung Düşüncesi'ni, özellikle de Deng Xiaoping Teorisi'ni, "Üç Temsil Düşüncesi"ni ve "Bilimsel Gelişme Görüşü"nü büyük bir ciddiyetle ve tam olarak öğrenmelidirler.

Parti ve idari yöneticilik okullarımız, sosyal bilimler akademilerimiz, yüksek öğretim kurumlarımız ve teori öğrenme gruplarımız, Marksizm'i zorunlu bir ders olarak okutarak Marksizm'i öğreten, araştıran ve tanıtan önemli merkezler haline getirilmeliler.

Özellikle yeni ve genç yöneticilerimiz, teorik öğrenimine büyük önem vererek büyük bir çalışkanlıkla Marksizm'in tutum, görüş ve yöntemleriyle sorunları gözlemleyerek çözme becerisine sahip olmalı, ülkü ve inançlarını sağlamlaştırmalılar.

Çin'e Özgü Sosyalizm ile ilgili tanıtım ve eğitim çalışmalarını derinliğine sürdürerek, etnik kökeni ne olursa olsun bütün vatandaşlarımızın Çin'e Özgü Sosyalizm'in ulu bayrağı altında toplanmasını sağlamalıyız. Sosyalist temel değerler sisteminin inşâsını yoğunlaştırarak, sosyalist değer anlayışının esaslarını etkin bir biçimde oluşturup uygulamalı, vatandaşların ahlak düzeyini kapsamlı bir biçimde geliştirmeli, şerefi ve utancı bilen, dürüstlük ve fedakârlığı üstün tutan ve uyumu pekiştiren olumlu bir toplumsal ortam oluşturmalıyız.

Parti ruhu ve halka hizmet fikri, öteden beri birbiriyle bağlantılı ve bir bütünlük içindedir. Partinin ruhunu korumak, doğru siyasi yönüne bağlı kalarak ve sağlam bir siyasi tutum izleyerek, partinin teori, çizgi, ilke ve politikaları, parti merkezinin önemli plan ve düzenlemeleri ve gelişmeler hakkındaki önemli analiz ve tespitlerini kararlılıkla tanıtmak, partinin merkez komitesinin görüşüne tümüyle uymak ve merkez komitesinin otoritesini kararlılıkla savunmak demektir. Halkı bilgilendirme ve aydınlatma çalışmalarından sorumlu bütün kurum ve kuruluşlar ile bu çalışmalarda bulunan bütün parti üyeleri ve yöneticiler, parti ruhuna sarılmak konusunda net bir tutum sergilemeliler.

Halka hizmet ilkesine bağlı kalmak, en geniş halk kitlesinin temel hak ve çıkarlarını koruyup geliştirmeyi çıkış noktası ve amaç olarak benimseyerek her şey halk ve insan için ilkesini kararlılıkla savunmak demektir. Çalışmalarımızı halka odaklayarak sürdürmeli, vatandaşlara hizmet etmekle onları eğitip yönlendirmek arasında ve onların taleplerine yanıt vermekle vasıflarını artırmak arasında bütünlük sağlamalı, halk kitlesinin muhteşem mücadelelerini ve dinamizm dolu yaşamlarını, halkın arasından kendini gösteren örnek insanları ve duygulandırıcı öykülerini daha fazla tanıtmalıyız. Böylece halkın manevi dün-

yasını zenginleştirebiliriz, manevi gücünü artırabiliriz ve manevi ihtiyaçlarını karşılayabiliriz.

Olumluluk temelinde yapılan, birlik, istikrar ve teşvik gibi vurgular, halkı bilgilendirme ve aydınlatma çalışmalarımızın önemli bir düzlemini oluşturur. Birçok yeni ve tarihi gelişmenin yaşandığı yeni bir savaşın içindeyiz. Beklenmedik meydan okumalar ve güçlüklerle yüz yüzeyiz. Bu sebeple ülkemizdeki hâkim düşünceyi pekiştirip güçlendirmeli, çağımızın esas temasını yaygınlaştırarak ve topluma pozitif enerji kazandırarak tüm toplumun birlik ve beraberlik içinde ilerlemesine güç katmalıyız.

Bu görevi başarıyla yerine getirmenin anahtarı, halkı bilgilendirme ve aydınlatma çalışmalarımızın kalitesini ve seviyesini yükseltmektir. Zaman, ölçü ve etkiyi doğru bir biçimde tespit ederek çalışmalarımızın çekiciliğini ve etkisini artırmalı, anlattıklarımızın vatandaşlar tarafından sevilerek dinlenmesini, okunmasını, seyredilmesini ve onlarda yankı uyandırmasını sağlamalı, olumlu tanıtımların halka moral verici ve teşvik edici rolünü tümüyle harekete geçirmeliyiz. Önemli olan ve siyasi ilkeyi ilgilendiren konularda ise, girişkenliğimizi artırarak kamuoyuna hâkim olmalı, yöneticiler ile vatandaşların doğru ile yanlış arasındaki çizgiyi net olarak görüp düşüncelerindeki muğlâklıklardan kurtulmalarına yardımcı olmalıyız.

Partimizin halkı bilgilendirme ve aydınlatma çalışmalarında uzun yıllar içinde son derece zengin tecrübeler elde edilmiştir. Kolayca kazanılmayan bu değerli tecrübeler, bundan sonraki çalışmalarımıza ışık tutacaktır. Dolayısıyla bu tecrübeleri büyük bir ciddiyetle gözden geçirip uzun süre izlemeli, uygulamalarda sürekli olarak zenginleştirip geliştirmeliyiz. Bizim eski bir deyişimiz vardır: "Akıllı adam koşulların değişimlerine göre kendini değiştirir, bilge insan da çağın değişimlerine göre yöntemini değiştirir."[1] Günümüzün koşulları altında halkı bilgilendirme ve aydınlatma çalışmalarımız, teori, yöntem ve toplumun taban kesimine yönelik çalışma alanlarında yenilik yaratmaya öncelik vermelidir. Düşünce ve anlayışlardaki atılımlarla çalışmalarımıza yeni bir ufuk açarak, zorlukları aşmak için etkin bir biçimde yeni önlem ve yöntem geliştirmeli, yenilik yaratmanın ağırlık noktasını toplumun taban kesimine kaydırmalıyız. Kültür alanındaki yapısal reformu ileriye taşıyarak kültürümüzü kapsamlı olarak canlandırmalı, kültür endüstrisini hızla geliştirmeli, böylece Çin'i güçlü sosyalist kültüre sahip olan bir ülke haline getirmeliyiz.

1 Huan Kuan, *Tuz ve Demir Üzerine (Yan Tie Lun)*. Bu kitap, Batı Han Hanedanlığı (MÖ 206-MS 25) döneminin ekonomi ve düşünce tarihini inceleyen önemli bir eser. Huan Kuan (doğum ve ölüm tarihleri bilinmiyor), Batı Han Hanedanlığı'nın bir veziri.

Kapsamlı dışa açılma ortamında halkı bilgilendirme ve aydınlatma çalışmalarının önemli görevlerinden birisi de vatandaşlarımızı günümüzdeki Çin'i ve dış dünyayı kapsamlı ve objektif bir biçimde algılamaya yönlendirmektir. Çin'in özelliklerini açıklayıp tanıtırken, her ülkenin ve milletin farklı bir tarihe, gelenek ve göreneklere, kültürel birikime ve temel koşullara sahip olması nedeniyle gelişme yolunun da kendine özgü özellikler taşıdığını anlatmalıyız; Çin kültürünün Çin milletinin en derin manevi arayışlarını içerdiğini ve milletimizin kuşaktan kuşağa sürekli olarak gelişip güçlenmesini beslediğini anlatmalıyız; Çin'in seçkin geleneksel kültürünün Çin milletinin göze çarpan bir üstünlüğü olduğunu ve bizim en derin kültürel yumuşak gücümüzü oluşturduğunu anlatmalıyız; Çin'e Özgü Sosyalizm'in Çin kültürünün derinliğine kök saldığını, Çin halkının iradesini ortaya koyduğunu, Çin'in ve çağımızın gelişme ihtiyacını karşıladığını, dolayısıyla uzun tarihe ve güçlü güncelliğe dayandığını anlatmalıyız. Kökü çok eskilere dayanan Çin kültürünü yaratmış olan Çin milletinin, bugün olduğu gibi gelecekte de bu zengin kültürde parlak yeni sayfalar açacağı muhakkaktır. Özgün kültürel gelenek, tarih ve temel koşullarımızdan dolayı, kendi özelliklerimize uygun gelişme yolunu tercih etmemiz kaçınılmazdır. Geleneksel kültürümüzün ve yabancı kültürlerin karşısında eskileri bugün için ve yabancıları Çin için kullanma, cürufları ayıklayarak esasını seçme ve düzmeleri eleyerek gerçeği elde bulundurma anlayışına göre hareket ederek, bilimsel ve dikkatli ayıklamalardan sonra bunları kendimiz için değerlendirmeliyiz.

Dünyadaki değişimleri, ortaya çıkan yeni olgu ve durumları ve yabancı ülkelerde ortaya çıkan yeni düşünce, görüş ve bilgileri daha fazla tanıtıp anlatarak, insanoğlu medeniyetinin yarattığı bütün yararlı sonuçlardan daha iyi yararlanmalıyız. Dışa yönelik tanıtım çalışmalarını büyük bir özenle yürüterek ve yeni yöntemler geliştirerek, hem Çin'in hem de dünyanın anlayabileceği yeni kavram, kapsam ve anlatımları yaratmak için yoğun çaba harcamalıyız. Böylece Çin'in gerçek öykülerini daha iyi anlatabileceğiz, Çin'in sesini dünyaya daha iyi duyurabileceğiz.

Halkı bilgilendirme ve aydınlatma çalışmalarından sorumlu birimler, son derece önemli görev ve sorumluluklar üstlenmekteler. Dolayısıyla sorumluluk bilincini artırarak kendilerine düşen görevleri layıkıyla yerine getirmeliler. Halkı bilgilendirme ve aydınlatma çalışmalarının güçlendirilmesi için her şeyden önce bu birimlerin yöneticileri ve yönetim kadroları güçlendirilmelidir. Halkı bilgilendirme ve aydınlatma çalışmalarından sorumlu bütün kademelerdeki kurum ve kuruluşların yöneticileri bilgi öğrenmeye ve pratiği artırmaya daha fazla güç sarfederek, kendi alanlarının gerçek uzmanları haline gelmeliler.

Halkı bilgilendirme ve aydınlatma çalışmaları, ancak tüm partinin katılımıyla daha ileri bir seviyeye getirilebilir. Bütün kademelerdeki parti komiteleri, siyasi sorumluluk ile yönetim sorumluluklarını yerine getirerek, bu alandaki başlıca sorunlara yönelik araştırma, inceleme ve analiz çalışmalarını yoğunlaştırmalı, stratejik önem taşıyan görevler hakkında eşgüdüm sağlama ve rehberlik yapma yükümlülüklerini yerine getirmelidirler. Her kesimin katılımıyla tanıtım anlayışını oluşturarak, bütün kesimlerdeki kurum ve kuruluşları harekete geçirerek, halkı bilgilendirme ve aydınlatma çalışmalarını bütün alanlardaki idari, sınai ve toplum yönetimi çalışmalarıyla daha sıkı bir biçimde bütünleştirmeliyiz.

Çin Rüyası'nın Gerçekleşmesine Güçlü Ahlaki Destek Sağlayalım*

(26 Eylül 2013)

Erdem örnekleri, toplum ahlakının inşâsında önemlidir. Bu örnek insanların tanıtıldıkları kampanyayı kapsamlı bir biçimde başlatmalıyız. Karakter özellikleri olarak doğruluk, iyilik ve alçakgönüllüğü yaygınlaştırmalı, topluma pozitif enerji katmalı, halkı erdemlilere saygı göstererek onları örnek almaya, damla damla iyilikleri alışkanlık haline getirerek tüm toplumu büyük erdeme ulaşmaya teşvik etmeliyiz. Böylece Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nın gerçekleştirilmesine güçlü manevi ve ahlaki destek sağlayacağız.

Ruhun gücü de erdemin gücü de sınırsızdır. Kökü çok eskilere dayanan Çin medeniyeti, Çin milletinin üstün manevi karakterlerini ve Çin halkının yüce değerleri arama geleneğini doğurmuştu. Kendi kendini sürekli olarak geliştirme ve erdemle dünyayı kucaklama düşüncesi, Çin milletinin kuşaktan kuşağa sürekli olarak kendini yenileyerek bugüne kadar gelmesini sağlamıştır. Bu düşünce günümüzde de reform, dışa açılma ve sosyalist modernleşme inşâsını hızlandırmamızın büyük manevi gücü olmaya devam etmektedir.

Bütün kademelerdeki yönetimler ile kurum ve kuruluşlar, merkez yönetiminin talimatları doğrultusunda toplumun ahlak seviyesini yükseltmek ve Çin'in geleneksel erdemini yaygınlaştırarak çağımızın yeni akımını oluşturmak için uzun süreden beri yoğun çaba harcamışlardı. Çin'de çok sayıda erdem örneği ortaya çıkmıştır. Ulusal Erdem Örnekleri, onların seçkin temsilcileridir. Sizler, ya sevgi dolu kalbinizle başkalarına sürekli olarak yardım eli uzattınız ya haklılık uğruna cesurca davranarak kendi can güvenliğinizi tehlikeye attınız ya dürüstlüğe ve doğru yola bağlı kalarak geniş güven kazandınız ya mesleğinize olan sadakatiniz ve çalışkanlığınızla seçkin katkılarda bulundunuz ya da yaşlılara saygı, küçüklere de sevgi göstererek aileye bağlılık konusunda topluma

* Xi Jinping'in 4. Ulusal Erdem Örnekleri Ödülü sahiplerini ve adaylarını kabul ederken yaptığı konuşmanın özeti.

örnek gösterdiniz. Sizler, üstün kişiliklerinizle bütün insanların kalbini fethettiniz, tüm Çin'i duygulandırdınız ve tüm topluma örnek oldunuz.

Büyük bir çağ yüce bir ruhu gerektirir, muhteşem dava seçkin örneklerle yönlendirilir. Bütün etnik gruplardan halkımız, bugün Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için mücadele vermektedir. Sosyalist temel değerleri oluşturup hayata geçirmek yönünde ÇKP 18. Kongresi'nde dile getirilen talepler doğrultusunda toplumun ahlak düzeyini ciddiyetle önemseyerek yükseltmeli, toplumsal, mesleki, ailevi ve kişisel ahlak eğitimini güçlendirerek vatanseverlik, mesleğe sadakat, dürüstlük ve yardımseverlik gibi temel ahlak kurallarını yaygınlaştırmalı, onur ve utancı bilen, dürüstlük ve fedakârlığı üstün tutan ve uyumu pekiştiren olumlu bir toplumsal ortam oluşturmalıyız.

Şimdi sizlere Ulusal Erdem Örnekleri'nden Bayan Gong Quanzhen'i tanıtmak istiyorum. O, eski generallerimizden Gan Zuchang'ın dul eşidir. Gan Zuchang, Jiangxi eyaletinden Kızıl Ordu'ya katılmış olan eski bir asker ve Yeni Çin'in ilk generallerinden biriydi. Gan Zuchang, 1957 yılında kendi ısrarıyla generalliğini bırakarak memleketinde çiftçi olmuştu, Gong Quanzhen de onunla birlikte kırsal kesime geri dönmüştü. Aradan geçen yarım asırdan uzun sürede Gong Quanzhen, çalışkan olma ve sade yaşama ruhunu hep korudu. Gong Quanzhen, Ulusal Erdem Örnekleri Ödülü'ne layık görüldü ve bugünkü toplantımızda da aramızda bulunuyor. Bundan büyük bir mutluluk duyuyorum ve bu vesileyle ona olan derin saygılarımı sunuyorum. Biz, çalışkan olma ve sade yaşama ruhunu nesilden nesile aktarmalıyız.

Çin'in Kültürel Yumuşak Gücünü Artıralım*

(30 Aralık 2013)

Çin'in kültürel yumuşak gücünün yükseltilmesi, "İki Yüzyıl Hedefleri" ile Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nın gerçekleştirilmesiyle doğrudan ilgilidir.

Sosyalizmin ilerici kültürünü yaygınlaştırarak kültür alanındaki yapısal reformu derinliğine taşımalı, sosyalist kültürü geliştirip zenginleştirmeli, milletimizin kültür alanındaki yaratıcılığını artırmalı, kültür faaliyetlerini canlandırarak kültür alanımızın gelişimine hız vermeliyiz. Halkın manevi dünyasını sürekli olarak zenginleştirmeli ve manevi gücünü yükseltmeli, kültürümüzün genel rekabet gücünü sürekli olarak pekiştirerek güçlü sosyalist kültür ülkesi olma hedefine doğru duraksamadan ilerlemeliyiz.

Kültürel yumuşak gücümüzü artırmak için temelini güçlendirmeliyiz. Çin'e özgü sosyalist kültürel gelişme yolunu kararlılıkla izlemeli, kültür alanındaki yapısal reformu derinleştirmeli, sosyalist temel değerler sisteminin tanıtımını yaygınlaştırarak ülkü ve inanç konusundaki eğitim faaliyetlerini yoğunlaştırmalıyız. Milli ruhumuzu ve çağdaşlık ruhunu yaygınlaştırmak için büyük çaba harcayarak kültür faaliyetlerimizi canlandırmalı, kültürel çalışmalarımızda hızlı bir gelişim kaydetmeliyiz. Ülke içindeki kültürel altyapıyı sağlamlaştırmak için yapacağımız önemli çalışmalardan biri, düşünce ve ahlak eğitimini yoğunlaştırmak, toplumun ahlak düzeyini yükseltmek ve her vatandaşın manevi dünyasını zenginleştirmektir. Halkımızın uzun bir tarih içerisinde oluşturup geliştirdiği geleneksel erdemi sürdürerek yaygınlaştırmalıyız.

Bu süreçte Marksist ve sosyalist ahlak anlayışına bağlı kalmalı, cürufları ayıklayarak esasını seçme ve düzmeleri eleyerek gerçeği elde bulundurma anlayışı temelinde eskileri bugün için kullanma ve gelenekleri sürdürerek yenilik yaratma ilkesini izlemeli, böylece Çin'in geleneksel erdeminin yaratıcı bir

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu 12. Çalışma Grubu Toplantısı'nda yaptığı konuşmanın özeti.

biçimde günümüzün erdemine dönüştürüp geliştirerek, insanlarımızı ahlakı öğrenen ve ahlaka saygılı bir yaşama özendirmeli, 1 milyar 300 milyon Çinlinin her birini Çin'in erdeminin ve kültürünün tanıtıcısı haline dönüştürmeliyiz.

Kültürel yumuşak gücümüzü artırmak için günümüzdeki Çin'in değer anlayışını yaygınlaştırmalıyız. Günümüzdeki Çin'in değer anlayışı, Çin'e Özgü Sosyalizm'in değer anlayışının ta kendisidir ve Çin'in ilerici kültürünün gelişme yönünü temsil eder. Çin'e Özgü Sosyalizm yolunu başarıyla açtık. Yolumuzun, teorilerimizin ve sistemimizin başarılı olduğu gerçekler tarafından kanıtlanmıştır. Bunları özetleme ve izah etme yeteneğimizi artırmalı, dış dünyaya tanıtmak için gereken platform ve araçları çoğaltmalı, günümüzdeki Çin'in değer anlayışının anlatılmasını uluslararası iletişim ve dış tanıtım çalışmalarımızla bütünleştirmeliyiz.

Çin Rüyası'nı tanıtma ve anlatma çalışmalarımızı, günümüzdeki Çin'in değer anlayışının tanıtımıyla bağlantılı bir biçimde sürdürmeliyiz. Çin Rüyası, Çin halkının ve milletinin değer anlayışı ve arayışı demektir, orta halli refah toplumu inşâsının tamamlanıp Çin milletinin büyük yeniden kalkınışının gerçekleştirilmesi demektir. Her bireyin Çin Rüyası uğruna verdiği mücadelede kendi rüyasını gerçekleştirmesi demektir. Çin milletinin birlik ve beraberlik içinde mücadele etmesi, en geniş cepheyi birleştirmesi ve Çin milletinin, insanlığın barış ve gelişmesine daha büyük katkı yapmak yönündeki içten arzusu demektir.

Kültürel yumuşak gücümüzü artırmak için Çin kültürünün özgün cazibesini sergilemeliyiz. Çin milleti, 5.000 yıldan uzun süren medeniyet gelişme sürecinde zengin, derin ve parlak bir kültür yaratmıştır. Çin milletinin en temel kültür genlerini çağdaş kültüre ve topluma uyumlu hâle getirerek insanların severek okuyacağı ve izleyeceği, geniş kapsamlı bir biçimde katılacağı yöntemlerle tanıtmalı, zaman ve ülke sınırlarını aşan, kalıcı cazibeye ve çağdaş değerlere sahip olan kültürel ruhumuzu yaygınlaştırmalı, seçkin geleneksel kültürümüzü çağdaş ruhuyla ve Çin'i dünyayla bütünleştiren çağdaş Çin kültüründe yaratılan yenilikleri tüm dünyada gözler önüne sermeliyiz. Geleneksel kültür varlıklarımızı sistemli bir biçimde tarayarak, kapalı saraylarda saklanan kültürel eserlerimizi, geniş topraklarımızın her köşesine dağılan mirasımızı ve antik kitaplarda kaydedilen yazıları yeniden canlandırmalıyız. İnsanları mantıkla, kültürle ve ahlakla ikna etmeli, dış dünyayla aramızdaki kültürel iletişim düzeyini yükseltmeli, kültürel iletişim mekanizmalarını sağlamlaştırmalı, iletişim yöntemlerine yenilik getirerek kitle iletişimi ile gruplar ve bireyler arası iletişim gibi çok çeşitli biçimlerle Çin kültürünün cazibesini anlatmalıyız.

Çin'in olumlu ülke imajını yaratmaya önem vermeliyiz. Bu bağlamda, Çin'in zengin kültürel birikime sahip, bütün etnik grupların özgün kültürel varlıklarını bir arada tutan, kültürel çeşitliliği ve uyumu koruyan medeni, büyük ülke imajını; dürüst siyaseti, gelişen ekonomisi, zengin kültürü, istikrarlı toplumu, birlik

ve beraberlik içindeki halkı ve eşsiz güzellikleri barındıran toprağı olan Doğulu bir büyük ülke imajını; barışçı gelişmede ısrar eden, ortak gelişmeyi pekiştiren, küresel eşitliği ve adaleti koruyan, insanlığa önemli katkı yapan sorumlu bir büyük ülke imajını; dışa daha fazla açılan, daha fazla yakınlık hissettiren, umut ve canlılık dolu sosyalist bir büyük ülke imajını yaratmalıyız.

Kültürel yumuşak gücümüzü artırmak için uluslararası arenadaki söz hakkımızı artırmalıyız. Uluslararası iletişim yeteneğimizi geliştirmeli, dışa dönük anlatım sistemimizi büyük özenle oluşturmalı, yeni iletişim araçlarını etkin bir biçimde değerlendirmeliyiz. Dışa yönelik anlatımlarımızın yaratıcılığını, etkisini ve güvenilirliğini artırarak, Çin'in gerçek öykülerini daha canlı bir biçimde anlatmalı, Çin'in sesini daha net olarak duyurmalı ve Çin'in özelliklerini daha iyi izah etmeliyiz. Çin halkının ve milletinin seçkin kültürünü ve şanlı tarihini daha fazla anlatmalı, okul eğitimi, teorik araştırmalar, tarih araştırmaları, sinema ve televizyon eserleri ve edebi eserler başta olmak üzere çok çeşitli yöntemlerle vatanseverlik, kolektivizm ve sosyalizm eğitimini güçlendirmeli, halkımızı tarih, millet, devlet ve kültür konularında doğru anlayışlar benimsemeye yönlendirerek Çinli olma gururunu ve özgüvenini pekiştirmeliyiz.

Sosyalist Temel Değerleri Geliştirip Yaygınlaştıralım*

(24 Şubat 2014)

Sosyalist temel değerleri oluşturup yaygınlaştırmayı, vatandaşlar arasında ortak bir zihniyet oluşturan ve toplumsal zeminimizi pekiştiren temel bir proje olarak görmeliyiz. Çin'in seçkin geleneksel kültürünü ve erdemini sürdürüp geliştirmeli, sosyalist temel değer anlayışı hakkındaki tanıtım ve eğitim çalışmalarını yoğunlaştırmalı, vatandaşları ahlakı aramaya, ahlaka saygı göstermeye ve bağlı kalmaya yönlendirmeli, böylece Çin'e Özgü Sosyalizm'in düşünce ve ahlak temelini sürekli olarak sağlamlaştırmalıyız.

Temel değerler anlayışı, kültürel yumuşak gücünün ruhu ve bir ülkenin yumuşak gücünün inşâsının önceliğidir. Bu, kültürün niteliğini ve çizgisini belirleyen en derin öğedir. Bir ülkenin kültürel yumuşak gücü temelde temel değer anlayışının canlılığı, birleştirici gücü ve cazibesine bağlıdır. Temel değer anlayışını oluşturup yaygınlaştırmak ve toplumda ortak bir zihniyet oluşturmak, toplumsal sistemin sağlıklı işleyişini ve toplumsal düzeni etkili bir biçimde korumanın önemli bir yolu, aynı zamanda devlet yönetim sistemi ile yetkinliğinin önemli bir parçasıdır. Gerek tarih, gerekse gerçekler, güçlü cazibesi olan temel değerler oluşturmanın, toplumsal uyum ve istikrar ile ülkenin barışı ve düzenini doğrudan ilgilendirdiğini göstermiştir.

Sosyalist temel değer anlayışını oluşturup yaygınlaştırmak için Çin'in seçkin geleneksel kültürüne dayanmamız gerek. Sağlam bir temel değer anlayışının sapasağlam bir temeli olmalıdır. Gelenekleri bir kenara atarak köklerimizden kopmak, kendi manevi hayat damarımızı kesmek anlamına gelecektir. Kökü uzun bir geçmişe dayalı olan Çin kültürü, milletimizin manevi arayışlarının en derin birikimini içermekte, özgün manevi simgesini oluşturmakta ve kuşaktan kuşağa bugünlere kadar süregelip durmadan gelişerek güçlenmesine zengin besin kaynağı sağlamaktadır. Çin'in geleneksel erdemi, Çin kültürünün özü ola-

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nun 13. Çalışma Grubu Toplantısı'nda yaptığı konuşmanın özeti.

rak düşünsel ve ahlaki açıdan zengin bir hazinedir. Ancak kökünü unutmayanlar geleceği yaratabilir ve ancak atalarından aldığı manevi mirası sürdürmeyi bilenler daha yaratıcı olabilir. Tarih ve kültürü, özellikle atalarımızdan kalan değer anlayışları ve ahlaki kuralları "eskileri bugün için kullanma ve gelenekleri sürdürerek yenilik yaratma" yaklaşımıyla seçerek ele almalı, düzmece olanları eleyerek gerçeği sürdürmeli, Çin milletinin yarattığı bütün manevi zenginliklerle insanları eğitip yetiştirmeliyiz.

Çin'in seçkin geleneksel kültürünün tarihsel kaynağını, geçirdiği evrimleri ve esas gidişatını, dahası özgün yaratılarını, değer anlayışını ve göze çarpan özelliklerini net bir biçimde anlatarak halkımızın, kültürümüze ve değer anlayışımıza olan özgüvenini pekiştirmeliyiz. Çin'in seçkin geleneksel kültürünün düşünsel ve ahlaki özünü büyük bir ciddiyetle benimseyerek özünü vatanseverliğin oluşturduğu milli ruhumuzu ve esas çekirdeğini reform ve inovasyonun oluşturduğu çağdaş ruhumuzu yaygınlaştırmalıyız. Seçkin geleneksel kültürümüzün içerdiği yardımseverlik, insan sevgisi, insana saygı, dürüstlük, haklılık, barışseverlik, uyum ve uzlaşmacılık anlayışlarının günümüz için taşıdığı değerleri keşfedip izah etmeliyiz. Böylece Çin'in seçkin geleneksel kültürünü sosyalist temel değer anlayışını besleyen önemli kaynak haline getirmeliyiz. Gelenekleri devam ettirmek ile yaratıcı bir ruhla geliştirmek arasında denge sağlayarak gelenekleri büyük bir yaratıcılıkla günümüze uyarlamaya ve geliştirmeye ağırlık vermeliyiz.

Sosyalist değer anlayışını toplumsal yaşamının her alanıyla bütünleştirmeliyiz. Eğitimle yol gösterme, tanıtımla kamuoyu oluşturma, kültürle tesir etme, pratikle alışkanlık yaratma ve sistemle güvence altına alma gibi yöntemlerle sosyalist değer anlayışını vatandaşlarımızın manevi arayışı ve gönüllü davranışı haline getirmeliyiz. İyi örnekler sınırsız güç içerir. Partimizin bütün üyeleri ve yöneticilerimiz, sosyalist temel değer anlayışını benimseyip yaygınlaştırmak konusunda örnek olmalı, örnek oluşturacak davranışlarıyla ve üstün kişilikleriyle vatandaşları etkileyip teşvik etmelidirler.

Sosyalist temel değer anlayışımızı çocuklara ve öğrencilere taşımalı, ders kitaplarına sokmalı, verilecek derslere bu konuda farkındalık oluşturmalıyız.

Çiseleyen bahar yağmurunun toprağı sessiz sessiz ıslattığı gibi, kültürün her biçimini kullanarak sosyalist temel değer anlayışını canlı ve somut olarak göstermeli, yüksek kaliteli kültürel eserlerle insanlara doğruluk, yardımseverlik ve alçakgönüllük ile sahtecilik, kötülük ve çirkinliğin ne olduğunu, nelerin olumlu karşılanması ve övülmesi, nelerin ise karşı çıkılıp reddedilmesi gerektiğini anlatmalıyız.

Temel sosyalist değerlerin, etkisini gerçekten gösterebilmesi için toplumsal yaşamla bütünleşmesi, kendisini insanlara günlük yaşamlarında hissettirmesi ve algılatması gereklidir. Biz önerdiklerimizi insanların günlük yaşamının ince,

küçük ve somut noktalarıyla sıkı sıkıya birleştirmeliyiz. Sosyalist temel değer anlayışının temel talepleri doğrultusunda, bütün alanlardaki kurallar bütünüyle şehir ve kırsal kesimlerdeki mahalle ve köy tüzükleri, öğrenci tüzükleri gibi davranış kurallarını daha sağlıklı hale getirerek sosyalist temel değer anlayışını insanların günlük çalışma ve yaşamının temel prensipleri haline getirmeliyiz.

Yeni tören biçimleri oluşturarak veya var olanlara da kural getirerek değişik anma ve kutlama faaliyetleriyle esas akım değerleri yaygınlaştırmalı, vatandaşlarımızın kimlik ve aidiyet duygusunu güçlendirmeliyiz.

Sosyalist temel değer anlayışının taleplerini manevi uygarlık inşâsıyla ilgili etkinliklerle bütünleştirerek toplumun geniş katılımını teşvik etmeliyiz. Vatandaşlarımızı, kendi ailelerini mutlu etme, başkalarına yardım etme ve toplum için katkıda bulunma süreçlerinde manevi dünyalarını zenginleştirmeye ve medeni alışkanlıkları edinmeye yönlendirmeliyiz. Her türlü vesile ve imkândan yararlanarak sosyalist temel değer anlayışının oluşturulup yaygınlaştırılmasına yarayan yaşamsal ilişkileri ve toplumsal ortamı yaratmalı, böylece temel değer anlayışımızın hava gibi her zaman ve her yerde etki yaratmasını sağlamalıyız.

Politikaların yol gösterici rolünü harekete geçirerek, ekonomi, siyaset, kültür ve toplum başta olmak üzere bütün alanlardaki politikaları sosyalist temel değer anlayışının oluşturulmasına yarayacak hâle getirmeliyiz. Hukuku temel değer anlayışını oluşturmak için kullanmalıyız. Bütün sosyal yönetim kurumları, sosyalist temel değer anlayışına öncülük etme yükümlülüğünü yerine getirerek, günlük çalışmalarında topluma yol göstermelidir. Bu kurumlar temel değer anlayışına uygun olan davranışları teşvik etmeli, buna ters düşen davranışlarıysa engellemelidir.

Gençler Sosyalist Değerleri Bilinçli Olarak Hayata Geçirmeli*

(4 Mayıs 2014)

Sevgili öğrencilerim,

Değerli öğretim üyeleri ve dostlarım,

Bugün 4 Mayıs Gençlik Bayramı'dır.[1] Pekin Üniversitesi'nde sizlerle bir araya gelerek 4 Mayıs Hareketi'nin[2] 95. yıldönümünü birlikte kutlamaktan büyük mutluluk duyuyorum. Her şeyden önce, ÇKP Merkez Komitesi adına Pekin Üniversitesi'nin bütün öğretim görevlilerini, öğrencilerini ve diğer görevlilerini, aynı zamanda ülkede yaşayan bütün etnik gruplardan gençlerimizi içtenlikle

---

* Xi Jinping'in Pekin Üniversitesi'nin öğrenci ve öğretim görevlileriyle yaptığı sohbet toplantısındaki konuşmasının özeti.

1 4 Mayıs günü, ilk kez 1939 yılında Sha'anxi-Gansu-Ningxia Sınır Bölgesi'nde faaliyet gösteren Kuzeybatı Gençlik Ulusal Kurtuluş Federasyonu tarafından, 4 Mayıs Hareketi'nden beri Çin gençliğinin ihtişamlı devrimci geleneğini sürdürüp yaygınlaştırmak amacıyla Çin Gençlik Bayramı olarak ilan edilmişti. Daha sonra 4 Mayıs günü, Çin Merkezi Halk Hükümeti İdare Konseyi tarafından Aralık 1949'da resmi olarak Çin Gençlik Bayramı olarak ilan edildi.

2 4 Mayıs Hareketi, emperyalizm ve feodalizme karşı 4 Mayıs 1919 günü Beijing'de patlak veren Çin halkının vatanseverlik hareketidir. Birinci Dünya Savaşı'nın hemen ardından İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri, Fransa, Japonya ve İtalya başta olmak üzere galip devletler tarafından düzenlenen Paris Konferansı'nda, Almanya'nın Çin'in Shandong eyaletindeki bütün imtiyazlarının Japonya'ya devredilmesine karar verilmişti. Çin'in Almanya'ya karşı savaş ilan ederek savaşın galip devletleri arasında yer almasına rağmen, dönemin Beiyang (Savaş Lordları) Hükümeti bu anlaşmayı imzalamaya hazırlanıyordu. Bunun üzerine Pekin Üniversitesi öğrencileri başta olmak üzere yaklaşık 3000 öğrenci, 4 Mayıs günü yürüyüş yaparak emperyalizmin bu kararını ve Beiyang Hükümeti'nin tavizci tutumunu protesto etti. Tüm ülkede hemen destek gören bu hareket, 3 Haziran gününe gelindiğinde emperyalizm ve feodalizme karşı işçi sınıfı, küçük burjuvazi ve milli burjuvazinin katılımıyla geniş bir kitlesellik kazanan vatanseverlik hareketine dönüşmüştü. 4 Mayıs Hareketi, aynı zamanda feodal kültüre karşı Yeni Kültür Hareketi'nin de bir parçasıydı. *Gençlik Dergisi*'nin (adı daha sonra *Yeni Gençlik* olarak değiştirildi) 1915 yılında yayına girmesiyle başlayan Yeni Kültür Hareketi, demokrasi ve bilimin bayrağını taşıyarak eski ahlak kurallarını reddedip yeni ahlak değerlerine ve eski edebiyata karşı çıkarak yeni edebiyata öncülük etmişti. Eski Demokratik Devrim'in sonu ve Yeni Demokratik Devrim'in başlangıcı olan 4 Mayıs Hareketi'yle Çin devrimi, yepyeni bir tarihsel döneme girmişti.

selamlıyor, bayramınızı kutluyorum! Eğitim ve gençlik alanlarında emek veren herkese en derin saygılarımı sunuyorum!

Biraz önce Zhu Shanlu,[3] üniversitenizin çalışmaları hakkında brifing verdi, bazı öğrenciler ve genç öğretim üyeleri de konuşma yaptılar. Bütün konuşmalar oldukça iyi ve ufuk açıcı oldu. Bu, ÇKP Merkez Komitesi'nde görev aldıktan sonra Pekin Üniversitesi'ne beşinci gelişim oldu ve her gelişimde yeni izlenimler edindim. Gençliğin dinamizmiyle dolu yerleşkede yürürken gördüğüm manzara bende derin duygular uyandırdı. Kendi kendime "günümüzün üniversite öğrencileri ne kadar sevimli, güvenilir ve değerli, onları parlak gelecekler bekliyor" dedim.

4 Mayıs Hareketi, vatanseverlik, ilerleme, demokrasi ve bilimi içeren 4 Mayıs Ruhu'nu doğurmuş, Çin'in Yeni Demokratik Devrimi'nin ilk perdesini açmış, Marksizmin Çin'de yayılmasına güç katmış ve ÇKP'nin kuruluş sürecini hızlandırmıştı. 4 Mayıs Hareketi'nden bu yana, bütün kuşaklardan idealist gençlerimiz "Gençliğimle gençlik ailesini, ülkesini, milletini, insanlığını, dünyasını ve evrenini yaratacağım"[4] ülküsüyle ülkemizi felaketlerden kurtarma ve milletimizi yeniden kalkındırma mücadelesinde yeryüzünü sarsan ve gökyüzünü çınlatan gençlik senfonilerini yaratmıştır.

Pekin Üniversitesi, Yeni Kültür Hareketi'nin[5] merkezi ve 4 Mayıs Hareketi'nin beşiği olarak bu ihtişamlı tarihsel döneme tanık olmuştu. Uzun bir dönem içerisinde Pekin Üniversitesi'nin öğretim görevlileri ile öğrencileri vatanın ve halkın kaderini paylaşmış, zaman ve toplumla birlikte ilerlemiş, değişik alanlarda ülkemizin devrim, yapılanma ve reform davaları için önemli katkılarda bulunmuşlardır.

ÇKP 18. Kongresi'nde "İki Yüzyıl Hedefleri" ortaya konuldu. Daha önce de söylediğim gibi, bugün, Çin milletinin büyük yeniden kalkınışı hedefine tarihteki bütün dönemlerden daha yaklaşmış bulunmakta ve bu hedefe ulaşmak için daha büyük özgüvene ve güce sahip olmaktayız.

"100 kilometrelik yolculukta ihtiyaç duyacağınız gücün yarısı, son 10 kilometre için saklanmalı."[6] Çin milletinin büyük yeniden kalkınışı hedefine yaklaştıkça, tembellik etmeden daha fazla çaba harcamalı ve daha fazla gencimizi bu hedefe seferber etmeliyiz.

Zaman nehri gece gündüz demeden akıp gider, mevsimleri değiştirirken her şey de değişir. Zaman nehrinin suları durmak bilmez. Her kuşağın gençleri de kendi kaderine ve fırsatlarına sahiptir ve hep içinde bulunduğu dönemin koşul-

3 Zhu Shanlu, 1953 yılında doğdu, ÇKP Pekin Üniversitesi Komitesi Sekreteri.

4 Li Dazhao, *Gençlik*. Li Dazhao (1889-1927), Marksizmin Çin'de tanıtılıp yaygınlaştırılmasının öncülerinden ve ÇKP'nin önde gelen kurucularından.

5 Bu makalenin 3. notuna bakınız.

6 Bu kitapta yer alan "Gençliğe Özgü Düşlerinizi Çin Rüyası'nda Gerçekleştirin" makalesinin 3. notuna bkz.

ları altında kendi hayatını planlayıp kendi tarihini yazmak zorundadır. Gençlik, bir çağın en hassas barometresidir. Çağın sorumlulukları gençlerin üzerindedir, çağın şan ve şerefi de gençlere aittir.

Gençlerimizin 4 Mayıs Hareketi'ne sunacakları en iyi doğum günü hediyesi, ÇKP'nin önderliğinde çağın en önünde cesurca mücadele ederek ilerleyen, yol açan ve kendini feda edenlerden olmalarıdır. Ülkemizde yaşayan bütün etnik gruplardan halkımızla birlikte, sağlam inançlarınızla, seçkin kişiliklerinizle, zengin bilgilerinizle ve üstün becerilerinizle tarihi görevinizi yerine getirmeli, 4 Mayıs Ruhu'nun çağımızda daha göz kamaştırıcı bir biçimde parlamasını sağlamalısınız.

Sevgili öğrencilerim,

Değerli öğretim görevlileri,

Üniversiteler, akademik araştırmaların yapıldığı ve hakikatin arandığı yerlerdir. Bu fırsattan yararlanarak sosyalist temel değer anlayışı konusundaki düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bu konuya 4 Mayıs Ruhu'ndan esinlenerek geldim. Çünkü 4 Mayıs Ruhu, Çin halkının ve milletinin yakınçağdan beri aradığı ilerici değer anlayışını ortaya koymuştur. Vatanseverlik, ilerme, demokrasi ve bilim, bugün hâlâ bağlı kalıp uygulamamız gereken temel değerler olmaya devam etmektedir. Yalnızca gençlerimiz değil, tüm toplum bunlara bağlı kalmalı ve hayata geçirilmesi için çalışmalıdır.

İnsanlık toplumunun gelişme tarihi, bir millet ve bir ülke için en kalıcı ve en derin gücün tüm toplum tarafından benimsenen temel değer anlayışı olduğunu göstermiştir. Çünkü temel değer anlayışı, bir milletin ve bir ülkenin manevi arayışlarını taşır, bir toplumun doğru ile yanlışı tespit etmekte izlediği değer ölçütlerini belirler.

Şöyle bir atasözümüz vardır: "Âlim olmanın yolu, herkesin doğasında olan aydınlık erdemi bilmek, insanlara sevgiyle yaklaşmak ve en yüksek iyiliğe ulaşmaktan geçer."[7] Temel değer anlayışı, aslında bir erdemdir. Bu, kişisel bir erdem olduğu gibi büyük bir erdem, bir ülkenin ve bir toplumun erdemidir. Erdem olmadan ülke kalkınamaz, insan da başarılı olamaz. Eğer bir millet ve bir ülke ortak temel değer anlayışına sahip değilse, doğru ile yanlış arasında ayrım yapamazsa ve ortak bir davranış kuralı belirleyemezse, asla ilerleyemez. Bunun örneklerine gerek kendi tarihimizde, gerekse günümüzün dünyasında sık rastlanmıştır.

Çin, 1 milyar 300 milyon nüfusa sahip olan ve 56 etnik grubu barındıran büyük bir ülkedir. Bütün etnik gruplardan vatandaşlar tarafından ortaklaşa benimsenen değer anlayışının en geniş katılımı bir araya getirerek bütün vatan-

7 *Töreler Kitabı-Büyük Öğretiler* (Da Xue).

daşların tek yürek, tek ruh ve dayanışma içinde mücadele etmesini ve ilerlemesini sağlamakta, ülkemizin geleceği ve kaderini, halkımızın da mutluluğu ve huzurunu doğrudan ilgilendirmektedir.

Her çağın kendi ruhu ve kendi değer anlayışı vardır. Atalarımıza göre, bir ülkenin dört manevi temeli vardır. Bunlar terbiye, adalet, dürüstlük ve arlanmadır. "Dört temel yaygın değilse, ülke yıkılır."[8] Bunlar, atalarımızın yaşadıkları dönemlerdeki temel değer anlayışıydı. Günümüzde milletimiz ve ülkemiz nasıl bir temel değer anlayışına uymalı? Bu soru, teorik bir soru olduğu gibi uygulamayla da ilgili bir sorudur. Geniş fikir danışmalarından sonra ilgili bütün taraflardan topladığımız görüşlere yaptığımız çözümlemelerin sonucunda, yetiştirip uygulamamız gereken sosyalist temel değer anlayışını şöyle belirledik: Refah, demokrasi, medeniyet, uyum, özgürlük, eşitlik, adalet, hukuk devleti, vatanseverlik, çalışkanlık, güvenilirlik ve kardeşlik. Refah, demokrasi, medeniyet ve uyum, ülke bağlamındaki değerler, özgürlük, eşitlik, adalet ve hukuk devleti, toplum bağlamındaki değerler, vatanseverlik, çalışkanlık, güvenilirlik ve kardeşlik ise vatandaşlar bağlamındaki değerlerdir. Bu özetleme, aslında nasıl bir ülke ve nasıl bir toplum inşâ edeceğimiz ve ne tür vatandaşlar yetiştireceğimiz şeklindeki önemli bir soruyu yanıtlamış oldu.

Çinliler tarih boyunca hep, nesnelerin ve olguların doğasını inceleyerek bilgi edinme, düşünceye içtenlikle çeki düzen vererek dürüst olma, benliği yoğurma, ailede huzur sağlama, ülkeyi ahlakla yöneterek dünyada barış sağlama anlayışını izlemiştir. Belli bir açıdan bakarsak, nesne ve olguların doğasını inceleyerek bilgi edinme, düşünceye içtenlikle çeki düzen vererek dürüst olma ve benlik yoğurmanın kişisel, ailede huzur sağlamanın toplumsal, ülkeyi ahlakla yöneterek dünyada barış sağlamanın da ulusal bağlamdaki anlayışlar olduğunu söyleyebiliriz. Bizim ortaya koyduğumuz sosyalist değer anlayışı, ülke, toplum ve vatandaş bağlamlarındaki değerleri bütünleştirerek sosyalizmin özünü gösterdiği ve Çin'in seçkin geleneksel kültürünü devam ettirdiği gibi, dünya medeniyetinin bütün yararlı sonuçlarını içererek çağdaş ruhunu da temsil etmektedir.

Refah, demokrasi, medeniyet, uyum, özgürlük, eşitlik, adalet, hukuk devleti, vatanseverlik, çalışkanlık, güvenilirlik ve kardeşlik, Çin'in seçkin geleneksel kültürünün genlerini taşımakta, yakınçağdan beri Çin halkının bin bir zorlukla verdiği arayışların sonucunda oluşturduğu ülkü ve inançlarını içermekte ve de her birimizin en güzel arzularını taşımaktadır. Tüm toplumda sosyalist temel değer anlayışını sağlamlaştırmalı, bütün halkın çabalarıyla, daima mücadele ederek, ülkemizi daha müreffeh ve güçlü, daha demokratik, daha medeni, daha uyumlu ve daha güzel bir hâle getirmeli, Çin milletinin daha büyük özgüven ve güçlülükle dünya milletleri arasında dimdik ayakta durmasını sağlamalıyız.

8 *Guan Zi*.

Müreffeh ve güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu sosyalist çağdaş bir ülke inşâ ederek Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını gerçekleştirmek, Afyon Savaşı'ndan beri Çin halkının en büyük rüyası, Çin milletinin de en yüksek ve temel çıkarı olmuştur. Bugün 1 milyar 300 milyon insanımızın verdiği bütün mücadeleler, sonuçta bu büyük hedefin gerçekleşmesi uğrunadır. Bir zamanlar ekonomi açısından dünyanın güçlü bir ülkesi olan Çin, daha sonra Sanayi Devrimi'nin dünyanın birçok ülkesinde alev gibi yayıldığı ve insan toplumunda derin değişimlerin yaşandığı bir dönemde, dünyayla birlikte ilerlemek için tarihi bir fırsat kaçırarak dış saldırılara maruz kaldığı rezil bir duruma düşmüştü. Özellikle Afyon Savaşı'ndan sonra Çin milleti, son derece yoksul, zayıf ve herkes tarafından kesilebilecek kurbanlık kadar trajik bir hâle gelmişti. Böyle bir trajedinin tekrarlanmasına asla izin vermeyiz! Müreffeh, güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu sosyalist çağdaş bir ülke inşâ etmek, hedefimiz olduğu gibi Çin milletine, atalarımıza ve daha sonraki kuşaklarımıza karşı da bir sorumluluğumuzdur. Stratejik irademizi ve inancımızı pekiştirerek kendi hedefimize doğru yolumuzdan şaşmadan ilerlemeliyiz.

Çin artık kalkınıyor, ancak "her güçlü ülke hegemonyacılık peşinde koşar" şeklindeki bir mantığı asla benimsemeyeceğiz ve barışçı gelişme yolunu kararlılıkla izleyeceğiz. Ancak Çin milletinin başkaları tarafından keyfice aşağılandığı dönem, artık bir daha geri dönmeyecek şekilde tarihe karışmıştır. Neden böyle bir özgüvene sahibiz? Sebebi, ülkemizin artık ayağa kalkmış olmasıdır. Bugün Çin'in uluslararası toplumdaki statüsünün sürekli olarak yükselmesi ve etkisinin sürekli olarak artması, Çin halkının 100 yıllık mücadeleyle kendisine kazandırdığı saygınlıktır. Bu manzara, yakınçağdan sonra Çin'in haklarından yoksun bırakılarak ezildiği ve yabancıların Çin'de at koşturup kabadayılık ettiği o acılı dönemle ne kadar sert bir zıtlık oluşturdu!

Binlerce yıl süregelen Çin medeniyeti, kendisine özgü değerler sistemine sahiptir. Çin milletinin geni haline dönüşmüş olan seçkin geleneksel kültürümüz, bütün Çinlilerin kalbinde kök salmıştır ve onların düşünce ve davranış tarzlarını farkında olmadan etkilemektedir. Bugün sosyalist değer anlayışını yaygınlaştırırken, geleneksel kültürümüzden beslenmeliyiz, aksi takdirde bu değer anlayışı hayat gücünden ve etkileyicilikten yoksun kalacaktır. Şimdi sürekli olarak vurguladığımız bazı söylemleri sizlerle paylaşmak isterim: "Halk, devletin temelidir."[9] "Doğa ve insan bir bütündür."[10] "Tekdüze olmayan uyum."[11] "Gökyüzün at koşar gibi değiştiğine göre, insan da durmadan kendini

9 *Tarih Kitabı (Shang Shu).*

10 Çin'in eski felsefi görüşüdür. Batı Zhou Hanedanlığı (MÖ 1046-MÖ 771) döneminde yaygın olan Tanrının Buyrukları görüşünden kaynaklanan bu görüşe göre, Gökyüzü ile insan arasında yakın bir bağlantı bulunur.

11 *Konfüçyüs'ün Nutukları (Lun Yu).*

mükemmelleştirmeli."[12] "En yüksek değer uygulanırsa, gökyüzü altındaki topraklar hepimizin olur."[13] "Bir ülkenin kalkınması veya yıkılmasından sıradan herkes sorumludur."[14] "Ülke ahlakla yönetilir, insan kültürle yetiştirilir." "Asiller için öncelik ahlaktır."[15] "Asillik, açık fikirlilik demektir."[16] "Asil bir insan haklılığı temel taşı olarak görürür."[17] "Söz söylersen sözünü tutmalı, hareket edersen sonuç getirmeli."[18] "Bir insan sözünü tutmazsa, faydası mı olur?"[19] "Erdemli bir insan asla yalnız kalmaz, ona mutlaka eşlik edenler olur."[20] "İyiliksever bir insan, herkesi sever."[21] "Başkalarına yapılan iyilik kendisine de iyilik eder."[22] "İstemediğin muamele, başkalasına da yapılmaz."[23] "Komşularla dost olun, yardımlaşın."[24] "Kendi büyüklerine olan saygıyı başkalarının büyüklerine de gösterin, kendi çocuklarına gösterdiğin sevgiyi başkalarının çocuklarına da gösterin."[25] "Yoksul insanlara yardım edin, sıkıntılı insanlara destek olun." "Kıtlık dert değil, eşitsizlik dert olur."[26] Bunlara benzer düşünce ve anlayışlar, gerek geçmişte gerekse günümüzde her zaman milletimizin özgün özelliklerini ve sonsuza kadar yıpranmayacak çağdaş değerleri taşır. Bu düşünce ve anlayışlar, bir yandan zamanın ilerlemesi ve çağın değişmesiyle beraber durmadan yenilenirken, diğer yandan da devamlılığını ve tutarlılığını korur. Bizleri Çinli kılan, Çinlilere özgün manevi dünyaya ve insanlarımızın hissetmeden uyguladıkları değer

12 *Değişimlerin Kitabı (Zhou Yi). Yi Jing* adı ile de bilinen ve Konfüçyüsçülüğün klasiklerinden biri kabul edilen bu kitapta, gök, yer, gökgürültüsü, rüzgâr, su, ateş, dağ ve göl olmak üzere doğadaki sekiz olguyu simgeleyen sekiz Üçlü İşaret'le doğa ve toplumdaki değişimler hakkında kehanette bulunulur. Bu kitaba göre, Ying ve Yang olarak adlandırılan iki güç arasındaki etkileşim, evrendeki her şeyin anasıdır. Ayrıca kitapta, "değişimler sertlik ve yumuşaklık arasındaki karşılıklı itişlerden gelir" gibi basit diyalektik kuramının görüşlerini içerilir.

13 *Töreler Kitabı-Büyük Öğretiler*.

14 Gu Yanwu, *Günlük Bilgilerin Kayıtları (Ri Zhi Lu)*. Gu Yanwu (1613-1682), Ming Hanedanlığı'nın (1368-1644) son yılları ile Qing Hanedanlığı'nın (1644-1911) ilk yılları arasındaki dönemde yaşamış olan düşünür ve tarihçi.

15 *Konfüçyüs'ün Nutukları (Lun Yu)*.

16 *Konfüçyüs'ün Nutukları (Lun Yu)*.

17 *Konfüçyüs'ün Nutukları (Lun Yu)*.

18 *Konfüçyüs'ün Nutukları (Lun Yu)*.

19 *Konfüçyüs'ün Nutukları (Lun Yu)*.

20 *Konfüçyüs'ün Nutukları (Lun Yu)*.

21 *Mençyüs (Meng Zi)*. Konfüçyüsçülüğün klasiklerinden biri olan bu kitap, Savaşan Devletler (MÖ 475-MÖ 221) döneminde yaşamış olan düşünür Mençyüs ve öğrencileri tarafından hazırlanan Mençyüs'ün söz ve söylevlerinin derlemesidir. *Mençyüs, Büyük Öğretiler, Orta Yol Doktrinleri* ve *Konfüçyüs'ün Nutukları* ile birlikte Konfüçyüsçülüğün Dört Klasiği olarak bilinir.

22 *Mençyüs (Meng Zi)*.

23 *Konfüçyüs'ün Nutukları (Lun Yu)*.

24 *Mençyüs (Meng Zi)*.

25 *Mençyüs (Meng Zi)*.

26 Bu kitapta yer alan "Düşüncelerimizi ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nın Ruhunda Birleştirelim" makalesinin 4. notuna bkz.

anlayışlarına sahip olmamızdır. Bizim öncülük ettiğimiz sosyalist temel değer anlayışı, Çin'in seçkin geleneksel kültürünü devam ettirmemizi ve yüceltmemizi tümüyle göstermektedir.

Değer anlayışı, insanoğlunun doğayı ve toplumu tanıyıp yeniden yapılandırması sürecinde oluşup rol oynar. Farklı milletlerde ve farklı ülkelerde, doğal koşullar ve gelişme süreçlerindeki farklılıklardan dolayı oluşan temel değer anlayışları da birbirinden farklı özellikler taşır. Bir milletin, bir ülkenin temel değer anlayışı, bu milletin, bu ülkenin tarihi ve kültürüyle, halkının sürdürdüğü mücadelelerle ve çözmesi gereken güncel sorunlarla doğrudan ilişkili olmalıdır. Dünyada tıpatıp aynı olan iki yaprak bulunmaz. Bir millet, bir ülke, kim olduğunu, nereden gelip nereye gideceğini iyi bilmelidir. Kararını verdiğinde belirlediği hedefe doğru şaşmadan ve kararlılıkla ilerlemelidir.

Yoldaş Mao Zedung'un doğumunun 120. yıldönümü dolayısıyla geçen yılın 26 Aralık günü düzenlenen sohbet toplantısında şunları söylemiştim: Biz, ülkemizin 9 milyon 600 bin kilometrekarelik engin topraklarında, Çin milletinin uzun süren mücadelesinden sonra biriken kültüründen beslenerek ve 1 milyar 300 milyon Çin halkının birleşmesi sonucunda ortaya çıkan sonsuz güce dayanarak kendi yolumuzda ilerlemekteyiz. Tarif edilemez engin bir sahne, sonsuz derinlikteki bir kültürel birikim ve rakip tanımaz bir ilerletici güç, her zaman arkamızdadır. Çin halkı ve onun her bireyi, bu inancı içinde taşımalıdır. İnsanlığın yarattığı bütün medeniyetlerin meyvelerinden alçakgönüllülükle yararlanacağız, ancak kökenimizi ve atalarımızı da unutmayız. Başka ülkelerin gelişme modelini olduğu gibi kopyalamayız, hele herhangi başka bir ülkenin kibirli dikte etmesini asla kabul etmeyiz.

Burada bunları bir kez daha söylememin amacı şu: Gelişme hedefimize ulaşarak Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için yolumuza, teorimize ve sistemimize olan özgüvenimizi pekiştirmeliyiz. "Bin bir darbeye karşı kırılmaz, doğu, batı, güney, kuzey, rüzgâr nereden gelirse gelsin, dimdik ayakta kalır."[27] Ve bu üç konudaki özgüvenimiz, temel değer anlayışımıza olan tanımımızın desteğine ihtiyaç duyuyor.

Siz gençlerimize neden sosyalist temel değer anlayışından söz ediyorum? Çünkü gençlerin değer tercihi, gelecekte bütün toplumun değer tercihini belirleyecektir. Bunun yanı sıra, gençliğin değer anlayışının oluşup şekillendiği bir dönem olduğu için, sizlere yol gösterilmesi büyük önem taşır. Tıpkı elbise giyerken olduğu gibi, eğer ilk düğme yanlış iliğe geçirilirse, geri kalan bütün düğmeler yanlış iliklenecektir. Hayatın da "ilk düğmesi" doğru iliklenmelidir. "En derin kuyu bile sığ bir çukurdan başlar."[28] Bütün gençlerimiz, şimdiden itibaren

27 Bu kitapta yer alan "Çin'e Özgü Sosyalizm'i Şaşmadan ve Kararlılıkla Sürdürüp Geliştirelim" makalesinin 2. notuna bkz.

28 Liu Zhou, *Liu Zi*. Liu Zhou (514-565), Güney ve Kuzey Hanedanlıkları (386-589) dönemindeki Qi Devleti'nde yaşamış olan bir edebiyatçı.

sosyalist temel değer anlayışını kendi temel davranış kuralları olarak benimseyip davranışlarıyla tüm topluma yaymalılar.

Gençlerimiz, sosyalist temel değer anlayışını benimseyip uygulamak için şu konularda çaba harcamalılar:

Bir, çalışkan olun. Gerçek bilgi, ancak büyük çalışkanlıkla edinilir. Bilgi, temel değer anlayışının yetiştirilmesinin temel taşıdır. Eski Yunan'ın büyük filozofları, bilginin fazilet olduğunu söylermiş. Bizim atalarımız da "Öğrenmeyen büyük yeteneğe sahip olamaz, hırsı olmayan da öğrenmez"[29] demiştir. Bir insan, üniversitedeki gençlik günlerini hayatında yalnızca bir kez yaşayabilir. Dolayısıyla buna büyük değer vermelisiniz. Bilgi öğrenmenin yolu, gayret, özen ve ısrardan geçer. Lu Xun[30] şöyle demişti: "Deham mı var? Başkalarının kahve vaktini tümüyle çalışmak için kullandım."[31] "Gençtik, okul arkadaşlarıyla hayatımızın tam çiçeklenme zamanıydı."[32] Bir insan için üniversite yılları, başka hiçbir şey düşünmeden kendini tümüyle bilgi öğrenmeye verebileceği, hocalar tarafından rehberlik edilebileceği, sınıf arkadaşlarıyla fikir alışverişinde bulunabileceği ve sonsuz kitap dünyasında keşif yapabileceği bir dönemdir. Böyle bir dönemde bilgi öğrenmek için gayret etmezseniz, gayret etmek için başka hangi zamanı bekliyorsunuz? Sizler, bilgi öğrenmek için çalışkan olun, hakikati aramak için etkin olun, öğrendiğiniz bilgileri algılayarak kendi görüşünüze dönüştürün. Bir yandan kendi branşınızla sınırlı kalmadan mümkün olduğu kadar fazla kitap okuyun, diğer yandan da ülkeyle, halkıyla ve dünyayla yakından ilgilenerek toplumsal yükümlülüklerinizi yerine getirmeyi öğrenin.

İki, kişiliğinizi geliştirin. Ahlak kurallarını öğrenip yaşamlarınızda uygulamaya önem vermelisiniz. "Ahlak insan olmanın temelidir."[33] Cai Yuanpei,[34] "Ahlak olmadan güçlü beden ve gelişmiş zekâ yalnızca kötülüğe hizmet eder"[35] demişti. Ahlak, bir kişinin, bir toplumun temelidir. İnsan için en önemli olan, erdeme saygı göstererek erdemle kişiliğini geliştirmektir. Personel seçerken hem ahlak hem de beceri aramamızın nedeni budur. Ahlak, önceliktir, yöndür. Bir kişi ancak toplumun ahlak kurallarını iyi bildiği, bunlara uyduğu ve kişisel

29 Zhuge Liang, *Oğluma Tavsiyeler*. Zhuge Liang (181-234), Kong Ming adıyla da bilinir. Üç Krallık Dönemi'nde (220-280) Shu Krallığı'nın efsanevi başveziri ve devlet adamıydı.

30 Lu Xun (1881-1936), Zhou Zhangshou ve Zhou Shuren adlarıyla da bilinir. Ebediyatçı, düşünür, devrimci ve Çin'in çağdaş edebiyatının kurucularından biri.

31 "Lu Xun'un Bütün Eserleri İçin Sonsöz", *Lu Xun'un Bütün Eserleri*, c.20, Halk Edebiyatı Yayınevi, 1972, s.663.

32 Mao Zedung, "Qinyuanchun-Changsha". *Mao Zedung'un Şiirleri Antolojisi*, Merkezi Parti Literatürü Yayınevi, 1996, s.6.

33 *Töreler Kitabı-Büyük Öğretiler.*

34 Cai Yuanpei (1868-1940), demokratik devrimci, eğitimci ve bilimadamı, 1916-1927 yılları arasındaki dönemde Pekin Üniversitesi Rektörlüğü görevinde bulundu.

35 Cai Yuanpei, "Vatansever Kız Okulu'ndaki Konuşma", *Cai Yuanpei'nin Bütün Eserleri*, c.3, Zhonghua Kitap Şirketi Yayınevi, 1984, s.8.

arzularını bunlara göre kontrol ettiği durumda, becerilerini doğru bir biçimde değerlendirebilecektir. Kişisel terbiyenizi geliştirirken hem kendinize yüksek hedefler belirlemeli hem de ayaklarınızı yere sağlam basmalısınız. Vatana ve halka hizmet etmeye adanmalısınız, çünkü bu büyük erdemdir. Büyük erdemi olan büyük başarılara ulaşır. Erdemi hayata geçirirken de küçük işlerden ve ufak davranışlardan başlamalısınız. "İyiliği görürsen hemen örnek al, hata görürsen hemen düzelt."[36] Ayaklarınızı yere sağlam basarak büyük erdem oluşturun, kişiliğinizi geliştirin, çalışmayı, tasarruf etmeyi, minnettar olmayı, başkalara yardım etmeyi, mütevazı olmayı, hoşgörülü davranmayı, kendini gözden geçirmeyi ve özdenetim yapmayı öğrenin.

Üç, algılama gücünüzü artırın. Doğruyu yanlışlardan ayırt etmeyi ve doğru seçim yapmayı öğrenmelisiniz. "Düşünmeden öğrenirsen kafan karışır, öğrenmeden düşünürsen delifişek olursun."[37] Ancak doğruyu yanlışlardan ayırt ettiğiniz zaman, yönünüzü net olarak belirleyip doğru yolda yürüdüğünüz zaman, verdiğiniz emeğin karşılığını alabilirsiniz. Dünyada yaşanmakta olan derin ve karmaşık değişimlerin karşısında, bilgi çağındaki türlü türlü düşünce akımlarının karşısında, toplumda değişken, gerçek ve sahtelerin birbirine geçtiği karmaşıklığın karşısında ve öğrenim, kişisel duygu ve meslek seçiminden kaynaklanan çok yönlü baskıların karşısında, zaman zaman şüpheye, tereddüde düşebilir, hayal kırıklığına uğrayabilirsiniz. Bu herkes için doğal bir tecrübedir. Önemli olan, düşünmeyi, çözümlemeyi ve doğru seçim yapmayı, dolayısıyla da sağlam durmayı, özgüvenle davranmayı, kendi kendini teşvik etmeyi öğrenmektir. Doğru bir dünya görüşüyle hayat ve değer anlayışı oluşturun. O zaman toplumsal ve kişisel yaşamınıza baktığınızda, her şeyin doğru veya yanlış, önemli veya önemsiz, gerçek veya sahte, iyi veya kötü, güzel veya çirkin olduğunu net olarak görebilirsiniz, doğal olarak da kolaylıkla doğru tespitte bulunabilirsiniz, doğru karar verebilirsiniz. Tıpkı Tang Hanedanlığı'nın bir şiirinde söylendiği gibi, "Binlerce kez yıkayıp on binlerce kez elekten geçirmek yorucu olur, ancak yığın yığın kumlar elendiğinde ortaya altın çıkar."[38]

Dört, dürüst ve içten olun. Çalışırken ve yaşarken ayaklarınızı yere sağlam basmalısınız. Doğru yol oturup konuşmak için değildir, ahlak da boş laflarda kalmamalıdır. Temel değer anlayışı, ancak ve ancak en ufak işlerden başlayarak öğrenmekle uygulanmanın bütünleştiği zaman, insanların ruhsal arayışlarına ve bilinçli davranışlarına dönüşebilecektir. *Töreler Kitabı*'nda[39] şu sözlere

36 *Değişimlerin Kitabı (Zhou Yi)*.

37 *Konfüçyüs'ün Nutukları (Lun Yu)*.

38 Liu Yuxi, *Lang Taosha-Dokuz Şiir*. Liu Yuxi (772-842), Tang Hanedanlığı (618-907) döneminde yaşamış olan edebiyatçı ve filozof.

39 *Töreler Kitabı (Li Ji)*, Konfüçyüsçülüğün klasiklerinden biri. Antik çağda Çin'in toplum oluşumu, hukuk sistemi ve Konfüçyüsçülük düşünceleri hakkındaki önemli bir kaynak olan bu kitapta, toplum, siyaset, ahlak, felsefe ve din konularındaki düşünceler yer alıyor.

yer verilmişti: "Geniş kapsamlı öğrenin, ciddiyetle sorgulayın, dikkatlice düşünün, net olarak ayırt edin, içtenlikle uygulayın."[40] Bazıları da "Bilgeler çalışkan olan sıradan insanlar, sıradan insanlar ise çalışkanlığı reddeden bilgelerdir" der. Gençlerimiz geniş imkânlara sahiptirler. Onlar için önemli olan, istikrarlı adımlar atmak, sağlam bir zemin yaratmak ve durmadan çaba harcamaktır. Acelecilik, delifişeklik, değişkenlik ve tutarsızlık, gerek öğrenim için, gerekse iş hayatı için son derece sakıncalıdır. "Dünyadaki en zor iş en kolayından, en büyük başarı da en ufağından başlar."[41] Bütün başarıların arkasında hep yoğun bir emek ve çalışkanlık vardır. Gençler, zorlukları kendini geliştirmek için fırsat olarak görmeli, ufak işleri de büyük işlercesine yapmalı, her adımı sağlam atarak ilerlemeliler. Su damlaya damlaya taşı deler. İnatlı ve yılmaz olduğunuz takdirde sizleri başarılar bekleyecektir.

Temel değer anlayışı, asla bir günde oluşmaz. Kolaydan başlayıp zorlara, yakından başlayıp uzaklara adım adım gitmek lazım. Temel değer anlayışının gereklerini günlük davranışlarınızın kuralları haline getirin, bunun temelinde de kendi ülkü ve inancınız haline dönüştürün. Her şey yolunda giderken kendinizi dev aynasında görmeyin, sekteye uğradığınızda da sarsılmayın. Ne zaman olursa olsun, Çin'in engin topraklarında oluşup gelişen sosyalist değer anlayışına bağlı kalmalı, çağımızın büyük dalgaları arasında milli davamıza katkı yaparak değerli yaşamlarımızı zenginleştirmeliyiz.

Sevgili öğrencilerim,

Değerli öğretim görevlilerim,

ÇKP Merkez Komitesi, dünyanın birinci sınıf üniversitelerini kurmak yönünde stratejik bir karar aldı. Bu hedefe doğru tereddüt etmeden kararlılıkla ilerlemeliyiz. Çin'de kurulacak dünyanın birinci sınıf üniversiteleri, Çin'in özelliklerini taşımalıdır. Kendine özgü özellikleri taşımayan, yalnızca başkalarının kopyası olan üniversiteler asla başarılı olamaz. "Ne kadar milli olursa, o kadar da evrensel olur." Dünyada ikinci bir Harvard Üniversitesi, Oxford Üniversitesi, Stanford Üniversitesi, Massachusetts Teknoloji Enstitüsü veya Cambridge Üniversitesi ortaya çıkmaz, ancak dünya; Pekin Üniversitesi, Tsinghua Üniversitesi, Zhejiang Üniversitesi, Fudan Üniversitesi ve Nanjing Üniversitesi gibi Çin'in ünlü üniversitelerini tanıyacaktır. Yükseköğretim kurumlarının işleyişi konusunda dünyanın ileri deneyimlerini ciddiyetle öğreneceğiz ama daha önemlisi,

40 *Töreler Kitabı-Orta Yol Doktrinleri (Zhong Yong),* Konfüçyüsçülüğün klasiklerinden biri. İlk olarak *Töreler Kitabı*'nın bir bölümü olan *Orta Yol Doktrinleri*, Song Hanedanlığı (960-1279) döneminde bağımsız bir kitap olarak yayımlanmış, *Büyük Öğretiler, Konfüçyüs'ün Nutukları* ve *Mençyüs* ile birlikte Konfüçyüsçülüğün Dört Klasiği olarak bilinmeye başlanmıştı.

41 *Lao Zi*, 63. bölüm. *Dao De Jing* olarak da bilinen *Lao Zi*, antik çağda Çin'in önemli felsefi eserlerinden biri. "Doğa'nın kuralına uyma" şeklindeki basit diyalektik düşünceleri içeren kitapta, "Tao" kavramı ve "eylemsiz yönetim" gibi anlayışlar dile getirildi.

eğitimin kurallarına uyarak ve Çin'in engin topraklarına kök salarak yüksek öğretim çalışmalarımızı geliştireceğiz.

Lu Xun şöyle demişti: "Pekin Üniversitesi, Çin'in daha iyi bir geleceğe doğru yükselen bir yolda ilerlemesini sağlayan yenilikçi ve reformcu hareketlere her zaman öncülük etti."[42] ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesinin borazanı çalındı, aynı zamanda yüksek öğretim alanındaki reformun derinleştirilmesi yönünde düzenlemeler de belirlendi. Şimdi büyük planı adım adım gerçeğe dönüştürme zamanı. Bütün yüksek öğretim kurumlarımız eğitim reformunun ön cephesinde yer alarak ahlaklı insanları yetiştirmek yönündeki esas görevi çerçevesinde canlılık dolu, yüksek verimli, dışa açık ve okulların bilimsel gelişmesi için yararlı olan yapı ve mekanizmalar oluşturmalı. Pekin Üniversitesi'nin de yoğun çaba, reform ve inovasyonla dünyanın birinci sınıf üniversitesi olma rüyasını en kısa sürede gerçekleştirmesini dilerim.

Öğretmenlik, en onurlu ve en kutsal bir meslektir. Mei Yiqi[43] şunları söylemişti: "Üniversite, görkemli binalara değil, başarılı gurulara sahip olan demektir."[44] Benim anladığım guru, hem kendi dalında üstün bilgi birikimine hem de üstün kişiliğe sahip olandır. Öğretim görevlileri, bilgi öğretme ve insan yetiştirme görevini her zaman hatırlayarak gençlerin yetişmesi için basamak olmalı, üstün kişilikleriyle öğrencilerinin gönüllerine yol göstermeli, akademik başarılarıyla öğrencilerinin zekâ kapısını açmalıdırlar.

Bütün kademelerdeki parti komiteleri ve yönetimler, yüksek öğretim çalışmalarına büyük önem vermeli, öğrencilerin yetişmesine her zaman yakın ilgi göstererek onların gençlik rüyalarını uçurup gerçekleştirmeleri için platform oluşturmalılar. Reformu kapsamlı bir biçimde derinleştirerek eşitlik ve adalete dayalı bir toplumsal ortam oluşturmalı, toplumun hareketliliği hızlandırarak gençlerin dinamizmini ve yaratıcılığını sürekli olarak harekete geçirmeliler. İstihdama ve girişimciliğe hizmet eden mekanizmaları güçlendirerek, üniversite mezunlarının topluma sağlam bir ilk adımı atmalarına yardım ve destek sağlamalılar. Bütün kademelerdeki yöneticiler, üniversite öğrencileri arasına sık sık giderek onlarla dost olmalı, onların fikir ve görüşlerini dinlemeliler.

Bugün üniversite öğrencilerimizin hemen hemen hepsi 20 yaşlarındadır. Orta halli refah toplumu inşâsının tamamlanacağı 2020 yılına gelindiğinde onların büyük bir çoğunluğu henüz 30 yaşına gelmemiş olacak, modernleşmenin esasen gerçekleşeceği bu yüzyılın ortalarına gelindiğinde de onların çoğu

---

42 Lu Xun, "Gözümdeki Pekin Üniversitesi", *Lu Xun'un Bütün Eserleri*, c.3, Halk Edebiyatı Yayınevi, 1972, s.155.

43 Mei Yiqi (1889-1962), eğitimci. 1931-1948 yılları arasındaki dönemde Tsinghua Üniversitesi Rektörlüğü'nü yapmıştı.

44 Mei Yiqi'nin 2 Aralık Günü Tsinghua Üniversitesi Rektörlüğü görevine başlarken yaptığı konuşmada üniversite yönetimi hakkında dile getirdiği bir görüş.

60 yaşını doldurmamış olacaktır. Demek sizler de dahil 10 milyonlarca gencimiz, "İki Yüzyıl Hedefleri"nin gerçekleştirilmesinin tüm sürecine katılacaksınız. İnsan hayatı, ancak inanç, rüya, mücadele ve fedakârlıklarla doluysa anlamlı olur. Günümüzün gençliği, başarılı olmak için eşsiz enginlikte bir sahneye, rüyalarını gerçekleştirmek için de eşsiz aydınlık bir geleceğe sahiptir. Hepinizin Çin Rüyası'nı gerçekleştirmeyi amaçlayan görkemli mücadelede birer muhteşem hayat yaratmanızı dilerim.

İnanıyorum ki, çağdaş Çin gençliği, parti ve halkın verdiği tarihi görevi yerine getirerek dopdolu dinamizmi ile hayatı keşfetmek ve toplum için katkılarda bulunmak sürecinde çağımıza yakışan muhteşem sayfalara imza atacaktır!

Sosyalist Temel Değer Anlayışını Öğrenip Uygulamaya Çocukluktan Başlayın*

(30 Mayıs 2014)

Sevgili öğrencilerim,

Değerli öğretmenlerim ve yoldaşlarım,

Günaydın!

1 Haziran Uluslararası Çocuk Bayramı öncesinde Haidian Semti Minzu İlkokulu'nuza gelip Genç Öncüler'in[1] etkinliklerini izleyerek yeni üyeleri için düzenlenen katılım törenine katılmaktan büyük mutluluk duyuyorum. İki gün sonra 1 Haziran Uluslararası Çocuk Bayramı'nı kutlayacağız. Bu vesileyle sizlerin ve ülkemizde yaşayan bütün etnik gruplardan çocuklarımızın bayramını kutluyorum ve mutlu bir bayram geçirmenizi diliyorum!

Ahlaklı insan yetiştirmeye daima büyük önem veren Haidian Semti Minzu İlkokulu, birçok etkinlik düzenleyerek olumlu sonuçlar elde etmişti. Biraz önce bazı öğrenci, öğretmen ve öğrenci velilerinin konuşmasını dinleyip çok şey öğrendim. Hepiniz, ahlak eğitiminin yoğunlaştırılıp çocuklarımızın küçük yaşlardan itibaren sosyalist temel değer anlayışını öğrenip hayata geçirmeye yönlendirilmesi gerektiği üzerinde durdunuz. Bu çok iyi! Ben de aynısını düşünüyorum. Şimdi sizlerle bu konuyu konuşmak istiyorum.

Bir milletin uygarlık yolundaki ilerleyişi ve bir ülkenin gelişip güçlenmesi, birçok kuşağın devamlı çabasını ve birçok gücün ortak rolünü gerektirir. Temel değer anlayışı, bu güçlerin en derin ve en kalıcı olanıdır. Çin milleti, 5.000 yıldan uzun bir tarihe ve parlak bir kültüre sahiptir, üstelik Çin medeniyeti antik çağlardan günümüze kadar kesintisiz olarak süregelmiştir. Milletimizin binlerce

---

* Xi Jinping'in Beijing'in Haidian semtinde yer alan Minzu (Etnik) İlkokulu'nda başkanlık ettiği sohbet toplantısında yaptığı konuşma.

1 Tam adı Çin Genç Öncüler Örgütü olan Genç Öncüler, Çin Komünist Gençlik Birliği tarafından ÇKP'nin verdiği yetki doğrultusunda kurulup yönetilen, gençlerin ve çocukların katıldığı bir kitlesel örgüttür. 13 Ekim 1949 tarihinde Çin Komünist Gençlik Birliği tarafından Çin Gençlik ve Çocuk Hareketi adıyla kurulan örgütün adı, 21 Ağustos 1953 yılında şimdiki adla değiştirildi.

yıllık bir tarih dönemi içerisinde güçlü varlığını sürdürüp durmadan gelişmesinin nedeni nedir? Bana göre bunun çok önemli bir nedeni, milletimizin aynı kaynaktan gelip kuşaktan kuşağa aktarılan ruhsal arayış, özellik ve damara sahip olmasıdır. Bugün kullanmakta olduğumuz Çince karakterler ile Shang Hanedanlığı (MÖ 1600-MÖ 1046) döneminde kaplumbağa kabuğu ve kemik üzerine yazılan kehanet yazıları arasında temel bir fark yoktur. Lao Zi,[2] Konfüçyüs,[3] Mençyüs[4] ve Zhuang Zi[5] başta olmak üzere eski bilgelerimizin birçok parlak düşüncesi de günümüze kadar aktarıldı. Binlerce yıl içinde sürekli olarak gelişip varlığını kesintisiz olarak günümüze kadar sürdürmeyi başaran böyle bir medeniyetin benzerine bütün dünya tarihinde nadir rastlanır.

Bugün ilerlemeye devam etmekte kararlı olan milletimiz, milli ruhumuzu ve seçkin kültürümüzü, özellikle de geleneksel erdemimizi çağımızın koşullarına göre devam ettirip yaygınlaştırmalıdır.

Refah, demokrasi, medeniyet, uyum, özgürlük, eşitlik, adalet, hukuk devleti, vatanseverlik, çalışkanlık, güvenilirlik ve kardeşlik şeklindeki sosyalist temel değer anlayışını savunuyoruz. Bu temel değer anlayışı, eski bilgelerimizin düşüncelerini, yurtseverlerimizin özlemlerini, devrimci şehitlerimizin ülküsünü temsil ettiği gibi, bütün etnik gruplardan vatandaşlarımızın daha güzel yaşama olan arzusunu da ortaya koymaktadır. Çinli olan herkes, sosyalist temel değer anlayışını gönüllü olarak benimseyip hayata geçirmelidir.

---

2 Lao Zi (Doğum ve ölüm tarihleri bilinmiyor), Li Dan ve Li Er isimleriyle anılır. İlkbahar ve Sonbahar Dönemi'nde (MÖ 770-MÖ 476) yaşamış olan düşünür, Taoizm'in kurucusu olan Lao Zi'nin düşünceleri arasında, "Tao Doğa'nın kurallarını izler", "varlık ve yokluk birbirini doğurur" ve "eylemsiz yönetim" gibi basit diyalektik düşünceler yer alır. *Lao Zi* veya başka adıyla Dao De Jing'in Lao Zi tarafından yazıldığına inanılır.

3 Konfüçyüs (MÖ 551-MÖ 479), Kong Qiu ve Zhongni adlarıyla da bilinir. İlkbahar ve Sonbahar Dönemi'nde yaşamış olan düşünür, eğitimci, siyasetçi. Konfüçyüsçülüğün kurucusu olan Konfüçyüs, "iyilikçilik (Ren) " kavramı çerçevesinde zengin felsefi zekâ içeren bir düşünce sistemi yaratmıştı. Eğitime gönül veren Konfüçyüs, çok sayıda antik kitabı derleyip tamamlamıştı. Onun esas düşünceleri ve öğretileri, *Konfüçyüs'ün Nutukları (Lun Yu)* adlı kitapta toplandı. Han Hanedanlığı (MÖ 206-MS 220) döneminden sonraki yaklaşık 2000 yıllık dönemde Konfüçyüsçülük, Çin'in geleneksel kültürünün esas akımını olmuş, Konfüçyüs de feodal toplumun yöneticileri tarafından "kutsal bilge" olarak kabullenmişti.

4 Mençyüs (MÖ 372-MÖ 289), Meng Ke ve Ziyu olarak da bilinir. Savaşan Devletler Dönemi'nin (MÖ 475-MÖ 221) ortalarında yaşamış olan filozof, düşünür ve eğitimci. "Gökyüzü ile insanoğlu birdir" düşüncesini savunan Mençyüs, insanoğlunun doğasının iyi olduğu tezini ortaya atarak ahlak kurallarını iyilikçilik, haklılık, terbiyelilik ve akıllılık olarak özetlemişti. Konfüçyüs'ün iyilikçilik kavramını ve ahlakla yönetim düşüncesini sürdüren Mençyüs, "halk yöneticilerden daha değerlidir" anlayışını ortaya koydu. Konfüçyüsçülüğün düşünsel ilkelerini kararlılıkla savunan Mençyüs, en ünlü Konfüçyüsçü ve "ikinci kutsal bilge" olarak kabul edilir. Mençyüs adlı kitabın da yazarıdır.

5 Zhuang Zi (MÖ 369-MÖ 286), Savaşan Devletler Dönemi'nde yaşamış olan Taoist filozof. Lao Zi'nin düşüncelerini sürdüren Zhuang Zi, Tao'nun bütün evrenin en yüksek kuralı olduğuna inanır. Onun felsefesi, "Gökyüzü ve yeryüzü benimle birlikte yaşar, evrendeki her şey benimle bütünleşir" şekilindeki amacı taşır.

Bu sıralarda bu konu üzerinde defalarca durdum. ÇKP Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nda bu yılın Şubat ayında bu konuda bir Çalışma Grubu Toplantısı düzenlenmişti. Orada bir konuşma yaparak, tüm topluma yönelik beklentilerimi ifade etmiştim. 4 Mayıs Gençlik Bayramı'nda Pekin Üniversitesi'ne giderek, üniversite öğrencilerine hitaben yaptığım konuşmada bu konu üzerinde durmuştum. Kısa süre önce de Shanghai'da yöneticilere hitaben bu konuyu anlattım. Bugün de ilkokul öğrencilerimize yine bu konuyu anlatmak istiyorum. Çünkü tüm topluma kazandırmak istediğimiz her düşünce ve anlayışı çocuklara anlatmakla başlamalıyız.

Çocuklar, vatanımızın geleceği ve Çin milletinin umududur. Tıpkı Liang Qichao'nun "Genç Çin"[6] makalesinde belirttiği gibi, gençler akıllıysa ülke de akıllı olur, gençler zenginse ülke de zengin olur, gençler güçlüyse ülke de güçlü olur, gençler ilerlerse ülke de ilerler. Yenilerin eskilerin yerini alması, tarihin karşı konulmaz bir kuralıdır. Gelecek, her zaman bugünün genç ve çocukları tarafından yaratılır. Geçen yılın 1 Haziran Uluslararası Çocuk Bayramı'nda şunları söylemiştim: Her yetişkin insan, çocukluktan geçer. Bizim rüyamızın gerçekleştirilmesi, bizim kuşağımıza bağlıdır, ancak daha önemlisi bizden sonraki kuşağa bağlıdır. Genç ve çocuklarımız duyarlılar, güzel olan her şeyi kabul etmeye hazırlar. "Tarih boyunca bütün kahramanlar gençlikten doğar." Çin milletinin bugünü ve yarınları için genç ve çocuklarımızı büyük ülküye sahip olmaya ve üstün kişilik geliştirmeye yönlendirmeli, onların daha iyi yetiştirilmesine elverişli bir ortam yaratmalıyız.

Genç ve çocuklarımız sosyalist temel değer anlayışını nasıl öğrenip uygulayacaklar? Tabii ki bunun yolu, yetişkinlerden farklı olacak, sizin yaş ve özelliklerine uygun olacaktır. Bence dört noktaya ağırlık vermelisiniz: Gerekleri iyi bilmek, örnekleri takip etmek, küçük yaşlardan başlamak ve yardımı kabul etmek.

Bir, gerekleri iyi bilin. Yani sosyalist temel değer anlayışının temel içeriklerini öğrenerek gönüllerinize ve akıllarınıza yerleştirin. Sizler okul öğrenimi aşamasında bulunuyorsunuz ve çok fazla sosyal tecrübeye sahip değilsiniz. Dolayısıyla sosyalist temel değer anlayışının anlamını derinlemesine anlamayabilirsiniz. Ancak öğrendiğiniz durumunda, yaşınız, bilgi birikiminiz ve tecrübeniz arttıkça, bunu daha fazla, daha derin ve daha net olarak anlayabileceksiniz. Yetişme sürecinde öğreniminizde ve yaşamınızda bu gerekleri sürekli olarak düşünün, anlamak için çaba sarf edin. Tarih boyunca büyük başarılara imza atmış insanların tamamına yakını, çocukluk döneminden itibaren kendilerine sıkı disiplin uygulamışlardı.

6 "Genç Çin", Liang Qichao tarafından kaleme alınan bir makale. Liang Qichao (1873-1929), Qing Hanedanlığı'nın son yıllarında yaşamış düşünür ve bilge, Yüz Günlük Reform'un (veya 1898 Reformu) liderlerinden biri.

İki, örnekleri takip edin. Yani kahramanları, başarılı insanları ve güzel olan her şeyi örnek alarak düşünce ve ahlak açısından üstün kişilik oluşturun. Çin tarihinde çok sayıda genç kahraman ortaya çıkmıştı. Aynı şekilde halkın ÇKP önderliğinde sürdürdüğü devrim, yapılanma ve reform davalarında da çok sayıda genç kahraman kendilerini göstermişti. Bunların bir çoğunun ismini duymuşsunuzdur. *Kızıl Çocuklar, Küçük Asker Zhang Ga, Horoz Tüylü Mektup, Sekizinci Ordu'nun Kahraman Küçük Askeri ve Bozkırın Kahraman Kız Kardeşleri* gibi eski filmlerde bazı çocuk kahramanlarımızın öyküleri anlatılıyor. Bugün, örnek olan çocuk ve gençlerin sayısı çok daha fazla. Sizin okulunuzun bazı öğrencileri de "en güzel çocuk" unvanına layık görülmüştür. Bunun yanı sıra bütün mesleklerden de bizim örnek almamıza değer insanlar var. Örneğin, kahraman astronotlarımız, olimpiyat şampiyonlarımız, büyük bilimadamlarımız, genç gönüllülerimiz ve başkalarına yardım etmeyi görev sayan, haklılık uğruna cesurca davranan, dürüstlüğe ve doğru yola bağlı kalan, mesleğine büyük bir sadakatle ve çalışkanlıkla sarılan, yaşlılara saygı ve küçüklere sevgi gösteren çok sayıda örnek insanımız var. Rol modellerin gücü sınırsızdır. Sizler, onları örnek alarak onlar gibi yüce düşünce ve ahlak değerleriyle kendinizi donatmalısınız. Tıpkı Konfüçyüs'ün dediği gibi, "Erdemli bir insanı görürsen, onun gibi biri olmaya gayret et; ahlaksız bir davranışı görürsen kendini gözden geçir".[7]

Üç, küçük yaşlardan başlayın. Yani kendinizle ve yanı başınızdaki ufak işlerle başlayarak düşünce ve ahlak seviyenizi damla damla yüceltin. "Gençken tembellik edersen, yaşlandığında boşu boşuna üzülürsün."[8] Bin kilometrelik bir yolculuk, ilk adımınızla başlar. Herkesin hayatı ufak işlerden oluşur, büyük erdeme de ufak iyiliklerle ulaşılır. Genç ve çocuk olarak, topluma yetişkinler kadar büyük katkı yapmayabilirsiniz ancak küçük işlerle başlayabilirsiniz. Her gün kendinize şunları sorabilirsiniz: Vatanımı seviyor muyum? Okulumu seviyor muyum? Ders öğrenmekte çalışkan mıyım? Sınıf arkadaşlarıma ilgi gösteriyor muyum? Öğretmenlerime saygı gösteriyor muyum? Evde annem ve babama saygı gösteriyor muyum? Toplumun ahlak kurallarına uyuyor muyum? İyi insanlara ve davranışlara özeniyor muyum? Kötü insanlardan ve davranışlardan nefret ediyor muyum? Bunları ne kadar fazla düşünürseniz, kendinizi o kadar fazla harekete geçmeye teşvik etmiş olursunuz. Daha fazla harekete geçerseniz, daha fazla güzel düşünceye ve daha iyi bir kişiliğe sahip olacaksınız. Bazı öğrencilerin yiyecek, giysi ve anne babalarının meslekleri konusunda başkalarıyla kıyasladığını, hatta bazıların arabayla okula gönderilip eve götürülmesinden bile gurur duyduğunu öğrenmiştim. Bu tür kıyaslamalar, onları yanlış yola yönlendirecektir. Asla başkalarıyla bu gibi konularda yarışmayın. "Zor yaşam her zaman üstün beceriyi getirir, rahat yaşamsa hiçbir zaman büyük

7 *Konfüçyüs'ün Nutukları (Lun Yu).*

8 *Yuefu Şiirleri'nden Seçmeler,* Halk Edebiyatı Yayınevi, 1954, s.16.

adam yaratmaz." "Gençken çalışkan olursan ömür boyu başarıların zeminini hazırlamış olursun, zaman akıp gider, bir an bile tembellik etme."[9] Başkalarıyla yarışacaksan, kim daha hırslı, kim daha çalışkan, kim çalışmayı daha sever, kim daha fazla spor yapar, kim daha sevgi dolu diye yarışın.

Dört, yardım kabul edin. Yani başkalarının öneri ve eleştirilerini kabul ederek, yanlışı bilir bilmez hemen düzeltip daha iyilere doğru gidebilecek bir ortamda kendinizi yetiştirin. Herkes mükemmel değildir, sürekli olarak eksikliklerini gidererek ve yanlışlıkları düzelterek ilerlemelidir. Tıpkı eski bir deyimimizde ifade edildiği gibi, "Yeşim oyulmadan mücevher olmaz, insan öğrenmeden doğru yol bilmez."[10] Genç ve çocuklarımız, dünya, hayat ve değer anlayışının oluştuğu bir dönemden geçtiği için başkalarının yardımına muhtaçlar. Anne babalarınızın çok fazla konuştuklarından, öğretmenlerinizin çok sıkı davrandıklarından ve sınıf arkadaşlarınızın işinize çok fazla karıştıklarından sakın şikâyet etmeyin. Onların doğru olup olmadığını ve sizin iyiliğiniz için olup olmadığını düşünün. Eğer öyleyse, onları dinlemelisiniz. Her şeyi iyi yapamayabilirsiniz, bu önemli değildir. Önemli olan kendinizin yanlışlarını görüp düzeltme arzusuna sahip olmanızdır. Eğer yanlışlarınızı bilmeyip de anne babalarınız, öğretmenleriniz ve sınıf arkadaşlarınız tarafından dile getirildiği zaman bunları görüp düzeltirseniz, o da iyidir. Acı ilaç şifa getirir, acıtıcı söz insanın iyiliğine dokunur. Kendinize sıkı davranmayı ve başkaların eleştiri ve yardımlarını alçakgönüllülükle kabul etmeyi alışkanlık haline getirin. Çocukluğunuzda doğru yolda yürüdüğünüz, öğrendikçe uyguladığınız, her şeyi en iyi şekilde yapmaya çalıştığınız durumda, aydınlık geleceğe sahip olacaksınız.

Sosyalist temel değer anlayışının genç ve çocukların arasında yerleşmesini sağlamak, aile, okul, Çin Genç Öncüler Örgütü ve tüm toplumun sorumluluğudur.

Aile, çocukların ilkokulu, anne babalar da onların ilk öğretmenidir. Anne babalarımız, her zaman ve her konuda çocuklarına örnek olmalı, doğru davranış, düşünce ve yöntemlerle çocuklarını eğitmelidirler. Çocuklarına ufak işlerle gerçeği, yardımseverliği ve güzelliği keşfettirerek, sahtelikten, çirkinlikten ve kötülükten uzak durmayı öğretmelidirler. Çocuklarının düşünce ve davranışlarındaki değişiklikleri dikkatle gözlemleyerek, ihtiyaç duyduğunda hemen onları eğiterek yol göstermelidirler.

Okullar, ahlak eğitimine öncelik vermeli, disiplin ve öğretmenlerin mesleki etik inşâsını güçlendirmeliler. Bilgi öğretmeye ve vasıflı insan yetiştirmeye eşde-

9 Du Xunhe, *Okuldaki Yeğenlerime*. Du Xunhe (846-904), Tang Hanedanlığı (618-907) döneminde yaşamış olan şair.

10 *Üç Karakterlik Klasik (San Zi Jing)*. Bu kitap, antikçağlarda çocuklara ilk eğitim verilirken kullanılan bir ders kitabıydı. Song Hanedanlığı (960-1279) döneminde yaşamış Wang Yinglin (1223-1296) veya Ou Shizi (1234-1324) tarafından yazıldığına inanılan ve Ming (1368-1644) ve Qing (1644-1911) Hanedanlıkları döneminde zenginleştirilen bu kitap, üç karakterlik dizelerden oluştuğu için kolayca ezberlenir. Kitapta ahlak eğitimine ağırlık verilir.

ğerde önem vererek, çocukların özelliklerine ve yetişme kuralına göre onlara büyük bir sabırla yol göstermeliler. Her derste yalnızca bilgi değil, erdem de öğretilmeli, her etkinlikte yalnızca çocukların bedeni değil, kişiliği de geliştirilmelidir. Bütün öğrencilere en yakın ilgi göstererek ve en içten yardım sağlayarak, sosyalist temel değer anlayışının tohumunun öğrencilerin gönüllerinde kök salarak filizlenmesini sağlamalılar.

Çin Genç Öncüler Örgütü, eğitim kampanyaları ve faaliyetleri düzenleyerek genç ve çocukların sosyalist temel değer anlayışını öğrenip uygulamasına hizmet etmeli, onları bir araya getirmeli, eğitmeli ve onlara yol göstermelidir. Tüm toplum da genç ve çocukları tanımalı, onlara saygı göstermeli, onlarla yakından ilgilenmeli ve onlara hizmet ederek yetişmeleri için elverişli bir toplumsal ortam yaratmalıdır. Genç ve çocukların hak ve çıkarlarını zedeleyen, bedensel ve ruhsal sağlığını bozan bütün söz ve davranışlar kesinlikle önlenmeli ve yasalara göre cezalandırılmalıdır.

Yantze Nehri'nin arka dalgaları öndeki dalgaları sürekli olarak iter. İnanıyorum ki, günümüzdeki kuşak genç ve çocuklarımız, büyük hedefler belirleyerek ve hayal ederek öğrenmeyi, çalışmayı ve vatanı sevecek, küçük yaşlardan itibaren sosyalist temel değer anlayışını öğrenip uygulayacak, partinin yakın ilgisi ile yıldız ve meşaleli bayrağın[11] gösterdiği yolda ilerleyerek Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için kendilerini hazırlayacaklardır.

11 Yıldız ve meşaleli bayrak, Çin Genç Öncüler Örgütü'nün bayrağıdır. Bayrak üzerindeki beş köşeli yıldız ÇKP'nin liderliğini, meşale de aydınlığı simgeler.

YEDİNCİ BÖLÜM

TOPLUMSAL REFORMLAR VE TAAHHÜTLER

Yoksulluğu Ortadan Kaldırarak Yoksul Bölgelerin Kalkınmasını Hızlandıralım*

(29-30 Aralık 2012)

Yoksulluğu ortadan kaldırmak, vatandaşların yaşam düzeyini artırmak ve ortak refahı gerçekleştirmek, sosyalizmin temel gerekleridir. Geçim sıkıntısı çeken vatandaşlara ayrı bir önem, yakınlık ve ilgi göstererek sıkıntıları aşmak konusunda onlara mümkün olan her türlü yardımı ulaştırmalı, onların ihtiyaçlarını ve çektikleri sıkıntıları her zaman aklımızda tutmalı, parti ve devletin yakın ilgisini onlara hissettirmeliyiz.

Eski devrim üsleri ve oralarda yaşayan halkımız, Çin devriminin zafere ulaşması için önemli katkılarda bulunmuştu. Partimiz ve halkımız bunları hiçbir zaman unutmayacaktır. Reform ve dışa açılma uygulamalarına başlanmasından bu yana geçen 30 yılı aşkın sürede halkımızın genel yaşam düzeyi büyük ölçüde arttı. Bununla birlikte, ülkemizin hâlâ sosyalizmin ilk aşamasında bulunması nedeniyle, yoksulluk içinde yaşayan önemli sayıda vatandaşımız var. Orta hâlli refah toplumu inşâsının kapsamlı olarak tamamlanması için en zor ve en yoğun görev, kırsal kesime, özellikle yoksul bölgelere düşmektedir. Kırsal kesim, özellikle yoksul bölgeler, orta hâlli refah seviyesine ulaşmadığı sürece, orta hâlli refah toplumu kapsamlı olarak inşâ etme hedefimiz tamamlanmış olmayacaktır. ÇKP Merkez Komitesi, yoksullara yardım ve yoksul bölgeleri kalkındırma çalışmalarına büyük önem vermektedir. Dolayısıyla bütün kademelerdeki parti komiteleri ve yönetimleri bu konudaki görev ve sorumluluk bilincini artırarak plan yapmalı, kaynak toplamalı, hedef belirlemeli, önlem almalı ve denetim ve değerlendirme yapmalılar. Geçim sıkıntısı çeken vatandaşlarımızın en kısa sürede yoksulluktan kurtularak müreffeh bir yaşama kavuşmaları için hep beraber çaba harcamalıyız.

---

* Xi Jinping'in yoksullara yardım çalışmaları hakkında Hebei eyaletine bağlı Fuping ilçesinde incelemelerde bulunurken yaptığı konuşmaların özeti.

İnanç olduğu takdirde, çorak toprak bile altına dönüştürülür. Bütün kademelerdeki parti komiteleri ve yönetimleri, geçim sıkıntısı çeken vatandaşlarımızın, özellikle eski devrimci üs bölgelerinde ve yoksul bölgelerde yaşayan yoksul vatandaşlarımızın yoksulluktan kurtulup refaha ulaşmalarına yardım etmeye daha fazla öncelik vermelidirler. Farklı bölgelerin özelliklerine göre bilimsel bir yöntemle planlama yapmalı, yardım çalışmalarına daha isabetli bir biçimde yol göstermelidirler. Yardım politikaları belirlerken eski devrimci üslere ve yoksul bölgelere daha fazla ayrıcalık tanımalı, kararlılıklarını pekiştirerek ve etkili bir yol bularak yoğun çaba harcamalı, böylece bu bölgelerin en kısa sürede yoksulluktan kurtularak kalkınma adımlarını hızlandırmasını sağlamalıdırlar. Bütün kademelerdeki yöneticiler de geçim sıkıntısı çeken vatandaşları her zaman düşünerek, gerekli olduğu her an hiç gecikmeden yardım elini uzatmalı ve büyük bir içtenlikle onlara hizmet etmelidirler.

Kırsal kesimlerin kalkınması ve çiftçilerimizin refaha ulaşmasında partimizin taban teşkilatları kritik bir rol oynamaktadır. Kırsal kesimlerde görev yapan yerel yöneticilerimiz, yoksullara yardım çalışmalarının ön cephesinde zor koşullarda yıllarca görev yapmaktalar. Bu son derece yorucu ve hiç de kolay olmayan bir görevdir. Bu vesileyle sizlere içten teşekkürlerimi sunuyorum. Hep beraber partimizin politikalarını eksiksiz bir biçimde uygulayarak, kırsal kesimlerde yaşayan hemşerilerimizin bir an önce müreffeh bir yaşama kavuşmasını sağlamak için tek yürek olalım ve bütün imkânları seferber edelim.

1.3 Milyar İnsana Daha Kaliteli ve Daha Adil Eğitim*

(25 Eylül 2013)

Yüzyıllık planın temeli eğitimdir. Eğitim, medeniyeti ve bilgiyi kuşaktan kuşağa aktarmanın, yeni nesilleri yetiştirmenin ve daha güzel yaşam yaratmanın temel yoludur.

Çin, Birleşmiş Milletler'in öncülük ettiği bu girişimi desteklemeye devam edecektir. 260 milyon okul öğrencisi ve 15 milyon öğretim görevlisi olan Çin, eğitimi geliştirmek için zorlu görevlerle karşı karşıyadır. Ülkeyi bilim ve eğitimle kalkındırma stratejisini kararlılıkla uygulayarak, eğitimin, gelişmenin öncelikli alanı olma statüsünü daima pekiştirecek ve eğitime yönelik yatırımları sürekli olarak artıracağız. Herkese ömür boyu eğitim sağlamak için yoğun çaba harcayarak, herkesin bilgi öğrenmekten zevk aldığı bir toplum yaratacağız. Her çocuğumuza okula gitme imkânını tanıyacağız, 1 milyar 300 milyon vatandaşımıza daha adil bir biçimde daha kaliteli eğitim sağlayarak onlara kendini geliştirme, topluma katkı yapma ve halka hizmet etme yeteneğini kazandıracağız. Aynı zamanda Çin, dünyadaki bütün ülkelerle eğitim alanındaki iletişimi yoğunlaştıracak, eğitim sektörünün dışa açılma düzeyini yükseltecek, gelişmekte olan ülkelerin eğitim davalarının gelişmesini etkin bir biçimde destekleyecek, bütün dünya halklarıyla birlikte çaba harcayarak insanoğlunun daha güzel yarınlara doğru ilerleyişini hızlandıracaktır.

* Xi Jinping'in BM "Önce Eğitim" Küresel Girişimi'nin 1. yıldönümü dolayısıyla yayınladığı görüntülü mesajın özeti.

Konut Güvencesi ve Tedariki Sistemleri İnşâsını Hızlandıralım*

(29 Ekim 2013)

Mesken arzını hızlandırmak, halkın konut ihtiyacını karşılamak ve herkesin konuta erişimini sağlamak açısından önemlidir. Ayrıca toplumsal eşitlik ve adaleti pekiştirerek vatandaşların reform ve gelişmenin meyvelerinden ortaklaşa yararlanmalarını güvence altına almanın da vazgeçilmez bir gereğidir. Bütün kademelerdeki parti komiteleri ve yönetimler, organizasyon çalışmalarını güçlendirerek belirlenen bütün hedef, görev ve politikaları büyük bir ciddiyetle hayata geçirmeli, konut güvencesi ve tedariki sistemleri inşâsını bir hizmet projesi olarak görerek pratik, halk ve tarih tarafından verilen sınavlardan başarıyla geçmesini güvence altına almalılar.

Konut meselesi, yalnızca bir yaşam konusu değil, aynı zamanda bir gelişme meselesidir. Bu mesele, halkın temel çıkarlarını ve huzur içinde yaşayıp çalışmalarını, ülkenin genel ekonomik ve toplumsal gelişmesi ile toplumsal huzur ve istikrarını doğrudan ilgilendirir. Partimiz ve devletimiz, vatandaşların konut sorununa öteden beri büyük önem vermekteler. Uzun yıllar süren yoğun çabaların sonucunda, konut inşaat sektörümüzde büyük başarılar kazanılmıştır. Bununla birlikte, vatandaşların konut sorununu çözmenin uzun vadeli bir görev olduğunu, çok sayıda ailenin temel konut ihtiyacının henüz karşılanmadığını, düşük gelirli vatandaşlara yönelik temel ihtiyaçları karşılayacak nitelikteki evlerin tedarikinin genel olarak yetersiz kaldığını ve konut kaynaklarının haksız ve dengesiz paylaşımı sorununun hâlâ devam ettiğini görmeliyiz. Vatandaşlarımız kendi konutlarına sahip olmayı arzu ediyor. Dolayısıyla konut inşaatı sektöründe var olan her türlü sorunu çözmek için daha büyük bir kararlılıkla daha yoğun çaba harcamalıyız.

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu 10. Çalışma Grubu Toplantısı'nda yaptığı konuşmanın özeti.

Konut güvencesi ve tedariki sisteminin inşâsını hızlandırmak için, devlet tarafından sağlanan kamu hizmeti ile piyasa tarafından sağlanan hizmet arasında, konut sektörünün ekonomik işlevleri ile sosyal işlevleri arasında, talep ve imkân arasında ve konut güvencesi sağlanması ile bedava konut tuzağına düşürülme arasındaki ilişkilere denge sağlamalıyız. Ancak piyasaya dayalı reformda ısrar ettiğimiz takdirde, piyasanın dinamizmi tümüyle harekete geçirilerek farklı düzeylerdeki konut ihtiyaçları karşılanabilecektir. Bununla birlikte, çalışma becerisinin olmayışı, işsizlik ve gelirin düşük olması gibi nedenlerden dolayı konut sıkıntısı çeken vatandaşlar her zaman olacaktır. Bu konuda devlet, devreye girip onlara temel konut güvencesi sağlamak zorundadır.

Çin'in koşullarına baktığımızda, hükümetin temel güvence sağladığı, çok yönlü konut ihtiyaçlarının karşılanmasında ise piyasanın esas bir rol oynadığı bir konut tedariki sistemi oluşturmamız gerektiğini görüyoruz. Konut reformu konusundaki deneyimlerimizi özetleyerek, aynı zamanda başka ülkelerin konut sorununu giderme çalışmalarındaki yararlı tecrübelerinden de yararlanarak, konut tedarikinin kurallarını araştırmalı, tepeden tasarımı güçlendirerek birleşik, kurallı, olgun ve istikrarlı bir konut tedariki sistemini en kısa sürede kurmalıyız. Konut arzını artırmak için elimizden geleni yaparken, vatandaşların konut talebini ayarlamaya da ağırlık vermeli, ekonomik, kullanışlı, çevreyle dost olan, kaynakları tasarruf eden güvenli konutların inşâ edilmesini sağlayan konut standardı sistemini oluşturup sağlamlaştırmalı, Çin'in koşullarına uygun konut tüketim modelini savunmalıyız.

"12. Beş Yıllık Plan"da[1] belirlenen hedeflere göre, şehir ve kasabalarda temel konut güvencesi projesi ile gecekondu bölgelerini yenileme projesi kapsamında toplam 36 milyon yeni konut inşâ edilecek, temel gereksinimleri karşılayacak nitelikteki evlerin oranı 2015 yılında yüzde 20 dolayına çıkarılacaktır. Bu, devletin halka verdiği bir taahhüttür ve tümüyle yerine getirilmelidir. Kamusal kiralık konutların inşaatına öncelik vermeli ve düşük kiralı konutların inşaatı ile gecekondu bölgelerinin yenilenmesine hız vermeliyiz. Bu süreçte bir yandan bütün imkânları zorlayarak, aynı zamanda imkânlarımıza da dayanarak vatandaşların temel konut ihtiyaçlarını karşılamak için çaba harcayacağız. Vatandaşların can güvenliğini doğrudan ilgilendirdiği için konutların kalite güvenliği hayati bir önem taşır. Sosyal konut inşaatı konusunda planlama, yardımcı tesis kurma ve konut tasarımı çalışmalarını daha sağlıklı hale getirerek, inşaatların kalitesini güvence altına almalıyız.

Konut sektörüne yönelik siyasi desteği daha sağlıklı hâle getirerek politikaların destekleyici, yönlendirici ve hızlandırıcı rolüne önem vermeli, ilgili bütün tarafların etkinliğini ve girişkenliğini harekete geçirmeliyiz. Arsa tedariki politi-

1 "12. Beş Yıllık Plan": Çin Halk Cumhuriyeti Ulusal Ekonomik ve Toplumsal Gelişmenin 12. Beş Yıllık Planı (2011-2015).

kalarını düzelterek, vatandaşların yaşam koşulunu düzeltmeyi amaçlayan arsa teminine öncelik vermeliyiz. Arsa tedariki planını bilimsel olarak belirleyerek, konut yapımına yönelik arsa teminini artırmalı, bu süreçte de sosyal konut amaçlı arsa teminine öncelik vermeliyiz. Mâli politikamızı düzelterek, kamu maliyesinden sosyal konut inşaatına yönelik yatırımları ölçülü bir biçimde artırmalıyız. Kapsamlı siyasi önlemlerle işletmeleri ve diğer kuruluşları kamusal kiralık konutların inşaatına ve işleyişine yönlendirmeli, kâr amacı gütmeyen kurum ve kuruluşların sosyal konut inşaatına ve işleyişine katılmasını sağlayan sistem ve mekanizmaları kurmak yönündeki arayışları etkin bir biçimde sürdürerek çok yönlü katılımı sağlamalıyız.

Sosyal konut yapımı, ülkeye ve halka yarar sağlayan büyük bir çalışmadır. Ancak bu yararlı çalışmayı sağlıklı bir biçimde sürdürerek gerçekten konut sıkıntısı çekerek yardıma muhtaç vatandaşlara yarar sağlamasını güvence altına almak için yönetimi güçlendirmeliyiz. Sosyal konutlar konusunda giriş, kullanım ve çekilme gibi işlemleri kurala bağlamalı, böylece kamu kaynaklarının adil kullanımını gerçekleştirmeliyiz. Sosyal konutların dağıtımını eşitlik ilkesi doğrultusunda yapmakta ısrar ederek, gerçekten devletin himayesi altına girmesi gereken vatandaşların bu konutlardan yararlanmasını sağlamalıyız. Sosyal konutları yasadışı yollardan işgal eden davranışları etkili bir biçimde önlemenin yanı sıra, mekanizmadaki eksiklikleri gidererek bu davranışları yasa ve yönetmeliklere göre cezalandırmalıyız.

Halkın Can Güvenliği Daima İlk Önceliğimiz Olmalı*

(24 Kasım 2013)

Bu kaza bizi bir kez daha ciddi bir biçimde uyardı. Üretim güvenliği konusunda her zaman tetikte olmalı, bir dakika bile ihmal etmemeli ve sıkı kurallar uygulayarak üretim güvenliğini güvence altına almalıyız. Aksi takdirde, devlet ve halk telafi edilemez kayıplara uğrayacaktır. Üretim güvenliğiyle ilgili hesap verebilirlik sistemini oluşturup sağlamlaştırmalı, işletmelerin üretim güvenliğinin esas sağlayıcısı sorumluluğunu pekiştirerek geniş kapsamlı denetim yapmalı, kazalardan ciddiyetle ders alarak bunların tekrarlanmasını önlemek için gerekli tedbirleri almalı ve böylece üretim güvenliğini kapsamlı bir biçimde güçlendirmeliyiz.

Bu kaza, halkın ciddi can ve mal kaybına uğramasına yol açtı. Bundan derin üzüntü duyuyoruz. Devlet Konseyi'ne bağlı ilgili birimlerin, ÇKP Shangdong Eyaleti Komitesi ve Eyalet Yönetimi ile ÇKP Qingdao Şehri Komitesi ve Qingdao Belediyesi'nin ve ilgili bütün tarafların ortak çabaları sayesinde, kazaya müdahale çalışmalarında ilk sonuç alınmış bulunuyor. Bundan sonraki aşamada, yaralıları kurtarıp tedavi etmek için elimizden geleni yapmalı, kazada yaşamını yitiren vatandaşlarımızla ilgili işlemleri uygun bir biçimde gerçekleştirerek yakınlarının acısını hafifletmeye çalışmalı ve kazadan zarar gören vatandaşların yaşamlarını güvence altına almalıyız. Aynı zamanda kaza hakkında derhal soruşturma başlatarak sorumlular hakkında yasal gereği yerine getirmeliyiz.

Bütün kademelerdeki parti komiteleri, yönetimler ve yöneticiler güvenli gelişme anlayışını pekiştirerek halkın can güvenliğini daima öncelikli görev olarak görmeliler. Bütün bölge, kurum ve kuruluşlar ile işletmeler, işyeri güvenliği konusunda en yüksek standartları uygulayarak sıkı denetim yapmalı, yatırım çekerken ve yeni projelere başlarken üretim güvenliği soruşturmaları yapmalı, üretim güvenliği kıstaslarının genel değerlendirme sistemindeki payını artırmalı, üretim güvenliğini sağlayarak ciddi iş kazasına yol açabilecek riskleri

* Xi Jinping'in Qingdao şehrine bağlı Huangdao Ekonomik Kalkınma Bölgesi'ndeki bir petrol boruhattında meydana gelen patlamanın ardından kurtarma çalışmalarını yerinde yönetirken yaptığı konuşmanın özeti.

ortadan kaldırmak için "tek oyla veto" uygulamasına geçmelidirler. Sorumluluk dağlardan ağırdır. Üretim güvenliği konusunda hesap verebilirlik sistemini oluşturma çalışmalarını parti komiteleri ile idari yönetimlerin başkanları bizzat yönetmeliler. Üretim güvenliğini sağlama görevlerini yerine getirecek makam ve kişiler net olarak belirlenmeli. Belirli bir sektörden sorumlu olanlar o sektörün üretim güvenliğinin, belirli bir iş kolundan sorumlu olanlar da o iş kolunun üretim güvenliğinin hesabını vermeliler. Üretim güvenliğinin kapsamlı bir biçimde sağlanması için denetim ve inceleme çalışmaları yoğunlaştırılmalı, değerlendirme, ödüllendirme ve cezalandırma sistemleri ciddi bir biçimde işlemelidir.

Bütün işletmeler, üretim güvenliğinin esas sağlayıcısı olarak yükümlülüklerini büyük bir ciddiyetle yerine getirmeliler. Üretim güvenliğini sağlayan; yatırım, eğitim, temel idari önlemler ve acil müdahale mekanizması güvence altına alınmalı. Merkezi hükümete bağlı büyük kamu işletmeleri, bu konuda örnek olmalılar. Bütün kademelerdeki yönetimler de kendi bölgesinde üretim güvenliğini sağlama yükümlülüğünü yerine getirerek denetim ve gözetim çalışmalarını yasa ve yönetmeliklere uygun bir biçimde güçlendirmeliler.

Üretim güvenliğini sağlamak konusunda erken müdahaleye önem verilmeli. Büyük çaplı üretim güvenliğini denetleme çalışmalarını sürdürerek, denetimlerin bütün işyerlerini kapsamasını sağlamalı, eksikliklere ve ihmallere sıfır tolerans göstermeli, yasa ve yönetmelikleri sıkı bir biçimde uygulamalı ve kalıcı sonuç getirmeliyiz. Denetimciler, önceden sözlü veya yazılı bildirim yapmadan, rapor dinlemeden, rehber kullanmadan ve karşılama kabul etmeden doğrudan işyerlerine giderek gizlice yerinde denetim yapmalı, özellikle yeraltı petrol ve doğalgaz boruhatları gibi görünmez risk taşıyan yerlere yönelik denetimleri sıkılaştırmalıdırlar. Potansiyel riskleri ortadan kaldırma çalışmaları yoğunlaştırılarak, denetimle ilgili hesap verebilirlik sistemi oluşturulmalıdır. Denetleyenler ve denetim raporuna imza atanlar, denetim sonuçlarının hesabını vermelidirler. Böylece denetimlerin formalitede kalmadan bütün işyerlerini eksiksiz bir biçimde kapsaması ve somut sonuç getirmesi sağlanmalıdır.

Bir fabrikada iş kasası meydana gelirse, diğer bütün fabrikalar bundan ders almalı; bir yerde risk tespit edilirse, tüm ülke uyarılmalıdır. Bütün bölge ve sektörler, iş kazalarından ciddi ders almalı, üretim güvenliği sorumluluğunu pekiştirmeli, denetim çalışmalarını düzeltmeli ve önleyici tedbirleri yerine getirmeliler.

Artık kış mevsimi geliyor. Yılın son günleri ile yeni yılın ilk günleri, genellikle iş kazalarında artışların görüldüğü dönemdir. Hepinizden parti ve halka karşı yüksek bir sorumluluk duygusu içinde hareket ederek, üretim güvenliği bilincini pekiştirmenizi, çalışmaları en ince noktalarına kadar sağlıklı olarak yürütmenizi, büyük iş kazalarını kesinlikle önleyerek ulusal çaptaki üretim güvenliğini istikrarlı bir şekilde güçlendirmenizi bekliyorum.

Çin'i Bir Sibergüce Dönüştürelim*

(27 Şubat 2014)

İnternet güvenliği ve bilişim teknolojisi, ülkemizin güvenliği ve gelişmesi ile halkın çalışmalarını ve yaşamını ilgilendiren önemli bir stratejik konudur. Uluslararası ve ulusal ortamlardaki genel koşullardan yola çıkarak genel plan yapmalı, ilgili bütün taraflar arasında koordinasyon sağlayarak ve inovasyona dayalı gelişmeyi gerçekleştirerek Çin'i güçlü bir internet ülkesi haline dönüştürmeliyiz.

Günümüz dünyasında, bilişim teknolojisi devrimi her gün bir yenilik kazanarak uluslararası siyasi, ekonomik, kültürel, toplumsal ve askeri gelişmeler üzerinde derin etki yaratmaktadır. Bilişim teknolojisi ile ekonomik küreselleşme birbirini pekiştirirken, internet toplumun her alanıyla kaynaşarak insanların üretim ve yaşam biçimlerinde önemli değişiklikler meydana getirmektedir. Ülkemiz de bu dalganın tam ortasında bulunmakta ve bu dalgadan gittikçe daha derin bir biçimde etkilenmektedir. İnternet ve bilişim teknolojisi alanında Çin, gözle görülür ilerlemeler kaydetti. İnternet, artık sıradan vatandaşlarımızın evlerine girmiş bulunmaktadır. İnternetin abone sayısı itibariyle dünya birincisiyiz ve Çin artık büyük bir internet ülkesi haline geldi. Bununla birlikte, kendi gücümüze dayanarak yenilik yaratma konusunda dünyanın birçok ülkesinin gerisindeyiz. İnternet kullanımı açısından şehir ile kırsal kesim arasında ciddi fark görülmektedir. Özellikle kişi başına düşen geniş bant fiber optik kablo uzunluğu bakımından dünyanın ileri seviyesinin çok altındayız. İnternet gelişmemizi engelleyen darboğaz kendisini hissettirmeye devam etmektedir.

İnternet güvenliği ve bilişim teknolojisi, bir ülkenin birçok alanını yakından ilgilendirir. Karşı karşıya bulunduğumuz ortamı ve görevleri net bir biçimde görerek ve bu alanda harekete geçmemizin önemini ve aciliyetini tümüyle anlayarak, genel eğilime göre plan yapıp derhal uygulamaya koymalıyız. İnternet

* Xi Jinping'in Merkezi İnternet Güvenliği ve Bilişim Teknolojisi Yönetim Grubu 1. Toplantısı'nda yaptığı konuşmanın özeti.

güvenliği ve bilişim teknolojisi, bir kuşun iki kanadı ve bir arabanın iki tekerleği gibidir. Bu iki alandaki çalışmaları bir bütün olarak ele alıp ortak bir plan belirleyerek eşgüdümlü bir biçimde uygulamak zorundayız. İnternet güvenliğini sağlamak ve bilişim teknolojisini geliştirmek için güvenlik ve gelişme arasındaki ilişkiye denge sağlamalı ve eşgüdüm içinde ilerletmeliyiz. Böylece güvenlikle gelişmeyi koruyarak ve gelişmeyle güvenliği pekiştirerek uzun vadeli güvenlik ve sürekli gelişme gerçekleştireceğiz.

Kamuoyunu internet üzerinden yönlendirme, uzun vadeli bir çalışmadır. İnternete dayalı tanıtım çalışmalarına yenilik getirmeliyiz. İnternet iletişiminin kurallarını kullanarak toplumun ana akım düşüncesini yaygınlaştırmalı, pozitif enerjiyi harekete geçirmeli, sosyalist temel değerleri anlatıp yaygınlaştırmalı, internete dayalı kamuoyunu yönlendirme çalışmalarının zamanlamasını, ölçüsünü ve etkisini doğru bir biçimde tespit ederek sağlıklı ve temiz bir internet ortamı yaratmalıyız.

İnternet üzerindeki bilgi akışı, sınır tanımaz. Bilgi akışı, beraberinde teknoloji, sermaye ve insan kaynakları akışını da getirir. Bilgi kaynakları, gün geçtikçe daha önemli bir üretim unsuru ve toplumsal zenginlik haline gelmektedir. Sahip olduğu bilgilerin miktarı, bir ülkenin yumuşak gücü ile rekabet gücünün önemli bir göstergesi olarak kabul edilmektedir. Bilişim teknolojisi ve sektörünün gelişmişlik düzeyi, bir toplumun bilişimleşme düzeyini belirler. Temel teknolojiler alanında kendi gücümüze dayanarak yenilik yaratma kabiliyetimizi yükselterek ve altyapı tesislerin inşâsını güçlendirerek bilgi toplama, işleme, aktarma ve kullanma ile bilgi güvenliğini koruma gücümüzü artırmalıyız. Böylece bilgi, vatandaşlarımıza daha fazla yarar sağlayabilecektir.

İnternet güvenliği olmadan ulusal güvenlik söz konusu olamaz, bilişim teknolojisi olmadan da modernleşme olamaz. Çin'i önemli bir sibergüce dönüştürmek için kendimize ait kaliteli teknolojiler geliştirmeli, zengin ve kapsamlı bilgi hizmeti sunmalı, internet kültürünü zenginleştirip geliştirmeli, altyapı tesislerini daha sağlıklı hale getirerek bilişim teknolojisine dayalı güçlü bir ekonomi oluşturmalı, internet güvenliği ve bilişim teknolojisi alanında yüksek kaliteli bir kadro oluşturmalıyız. Bunun yanı sıra, internet alanındaki ikili ve çok taraflı uluslararası işbirliğini etkin bir biçimde sürdürmeliyiz. Sibergüç ülkesi kurmak yönündeki stratejik düzenlemelerimizi "İki Yüzyıl Hedefleri"yle eşgüdüm içinde uygulayarak internetin altyapı tesislerinin ülke genelini kapsaması, öz kaynaklara dayalı yenilik yaratma gücünün gözle görülür bir biçimde artırılması, bilişim ekonomisinin kapsamlı olarak geliştirilmesi ve internet güvenliğinin güçlü bir biçimde korunması konularında durmadan ilerleme kaydetmeliyiz.

Bilişim ve internet teknolojilerini geliştirmek yönünde kapsamlı bir strateji belirleyerek, bilimsel araştırma sonuçlarının ürüne dönüştürülmesini engelleyen sorunları var gücümüzle çözmeliyiz. İşletmelerin teknolojide yenilikler

gerçekleştiren ve bilişim teknolojisi sektörünü geliştiren esas güç haline gelmeleri hususunda siyasi desteği sağlamalıyız. İlgili yasama planını en kısa sürede belirleyerek, internet üzerinden gerçekleştirilen bilgi akışına yönelik içerik yönetimini güçlendiren ve kritik altyapı tesislerin güvenliğini koruyan yasal düzenlemeleri daha sağlıklı hale getirmeli, internet ortamına yönelik denetimi yasalara göre yapmalı ve vatandaşlarımızın yasal hak ve çıkarlarını etkili bir biçimde korumalıyız.

Çin'i önemli bir sibergüce dönüştürmek için bütün insan kaynaklarımızı bir araya toplayarak, dürüst olan ve üstün mesleki beceri ve kişilikle donatılan bir kadro oluşturmalıyız. "Bin asker toplamak kolay, bir general bulmak zordur."[1] Dünyaca bilinen bilimadamlarını, internet teknolojisinde lider olacak uzmanları ve seçkin mühendisleri yetiştirmeli, yüksek vasıflı inovasyon takımları oluşturmalıyız.

Merkezi İnternet Güvenliği ve Bilişim Teknolojisi Yönetim Grubu, kolektif liderlik rolünü oynayarak, internet güvenliği ve bilişim teknolojisini ilgilendiren bütün alanları arasında eşgüdüm sağlamalı, ulusal internet güvenliği ve bilişim teknolojisi stratejisi ile makro plan ve önemli politikalar belirleyip uygulamalı, böylece Çin'in internet güvenliğini koruma gücünü artırmalıdır.

1 Ma Zhiyuan, *Han Sarayında Sonbahar.* Ma Zhiyuan (1250-1324), Yuan Hanedanlığı (1279-1368) döneminde yaşamış olan bir tiyatro yazarı.

Milli Güvenliğin Bütünleştirici Bakış Açısı*

(15 Nisan 2014)

Ulusal güvenlik ortamındaki değişimlerin yeni özelliklerini ve eğilimlerini doğru bir biçimde tespit ederek, bütünsel bir anlayışla Çin'e özgü ulusal güvenliği pekiştirme yolunu keşfetmeliyiz.

Kötü günlere iyi günlerde hazırlanmak, olası tehlikelere karşı tetikte beklemek, parti ve devlet yönetiminde daima izlememiz gereken önemli bir ilkedir. Partimizin iktidar konumunu pekiştirerek halkımıza Çin'e Özgü Sosyalizm'i kararlılıkla sürdürerek geliştirmekte önderlik etmemiz için, ulusal güvenliği korumak her şeyden önemlidir.

ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda Ulusal Güvenlik Kurulu'nun kurulmasına karar verildi. Bu adım, devletin yönetim yapısı ile yetkinliğinin modernleşmesi sürecinin hızlandırılarak ülkemizin uzun vadeli düzen ve güvenliğinin sağlanmasının acil bir gereğidir. Ayrıca, orta hâlli refah toplumu inşâsının kapsamlı olarak tamamlanarak Çin milletinin büyük yeniden kalkınma davasının gerçekleştirilmesinin önemli güvencesidir. Amacımız, ulusal güvenlik alanında karşılaşacağımız yeni koşul ve görevlere uyum sağlayarak, kolektif ve bütünsel, yüksek verimli ve otoriter bir ulusal güvenlik yapısını oluşturmak ve ulusal güvenlik çalışmalarına yönelik önderliğimizi pekiştirmektir.

Günümüzde ulusal güvenliğimizin gerek içeriği, gerekse kapsamı her zamankinden daha zengin, kapsadığı zaman dilimi ile alanlar her zamankinden daha geniş, iç ve dış faktörler de her zamankinden daha karmaşıktır. Dolayısıyla bütünsel bir ulusal güvenlik anlayışında ısrar ederek, halkın güvenliğini sağlamayı amaç edinen, siyasi güvenliği sağlamayı esas görev olarak kabul eden, ekonomik güvenliği sağlamayı temel sayan, askeri, kültürel ve toplumsal güvenliği sağlamayı güvence olarak benimseyen ve uluslararası güvenliği pekiştirmeyi dayanak olarak gören Çin'e özgü bir ulusal güvenlik koruma yolunu yaratmalıyız. Bütünsel ulusal güvenlik anlayışını hayata geçirmek için

* Xi Jinping'in Ulusal Güvenlik Kurulu'nun ilk toplantısında yaptığı konuşmanın özeti.

dış güvenliğe olduğu kadar iç güvenliğe de büyük önem vermeliyiz. Ülke içinde gelişimi, değişimi ve istikrarı pekiştirerek huzurlu bir Çin'i; ülke dışında da barışı, işbirliği ve ortak kazancı arayarak uyumlu bir dünyayı kurmalıyız. Toprak güvenliğine kadar vatandaşlarımızın güvenliğine de büyük önem vermeli, her şey halk ve insan için ilkesi ile ulusal güvenlik çalışmalarının halka hizmet etmesi ve halka dayanması anlayışına bağlı kalarak ulusal güvenliğin kitle temelini sağlamlaştırmalıyız. Geleneksel anlamdaki güvenliğe kadar geleneksel olmayan güvenliğe de büyük önem vererek, siyaset, toprak, ordu, ekonomi, kültür, toplum, bilim ve teknoloji, bilgi, ekoloji ve kaynak alanları ile nükleer alandaki güvenliği bir arada toplayan ulusal güvenlik sistemini oluşturmalıyız. Gelişmeye olduğu kadar güvenliğe de aynı önemi vermeliyiz. Gelişme güvenliğin temeli, güvenlik de gelişmenin koşuludur. Ülke zenginleşince ordu da güçlenecek, ordu güçlenince de ülke daha iyi savunulacaktır. Kendi güvenliğimize kadar ortak güvenliğe de önem vererek, bütün ülkelerle kader birliği kurmalı, bütün tarafları karşılıklı yarar, ortak kazanç ve ortak güvenlik hedeflerine doğru ilerlemeye teşvik etmeliyiz.

Ulusal Güvenlik Kurulu, tek merkezli yönetim, bilimsel planlama, yetkilerin ortak ve ayrık kullanımlarının birlikteliği, hareket koordinasyonu, az ve öz ile yüksek verimlilik ilkelerini izlemeli, öncelikli alanlara yoğunlaşarak ulusal güvenlik çalışmaları için ortak plan belirleyerek kapsamlı bir biçimde uygulamalıdır.

Ulusal Güvenlik ve Toplumsal Huzur Korunmalı*

(25 Nisan 2014)

Yeni koşulların ve meydan okumaların karşısında ulusal güvenliğin ve toplumsal huzurun korunması, reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi ve "İki Yüzyıl Hedefleri" ile Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nın gerçekleştirilmesi için hayati bir önem ve aciliyet taşımaktadır. Bütün bölgeler ve birimler, kendilerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirerek yakın eşgüdüm ve işbirliği yapmak, sorumluluk duygusunu pekiştirmek ve böylece ulusal güvenliği ve toplumsal huzuru koruyan ortak bir güç oluşturmak zorundalar.

Reform ve dışa açılma uygulamalarına başlanmasından bu yana partimiz, reform, gelişme ve istikrar arasındaki ilişkilerde denge kurmaya her zaman büyük önem vermiş, ulusal güvenliği ve toplumsal huzuru korumayı daima parti ve devletin temel bir çalışması olarak ele almıştır. Toplumumuzda genel bir istikrar sağlayarak reform, dışa açılma ve sosyalist modernleşme inşâsına elverişli bir ortam yaratmıştık. Ancak "Güvendeyken tehlikeyi, var olurken yok olmayı, düzendeyken kaosu unutmamalı".[1] Bununla birlikte, yeni koşullar altında ulusal güvenliğimiz ve toplumsal huzurumuz karşısında duran tehdit ve meydan okumaların arttığını, daha da önemlisi bütün tehdit ve meydan okumaların iç içe olup birbirini tetiklediğini net olarak görmeliyiz. Sağduyumuzu pekiştirerek ve ilkelerimize bağlı kalarak, ulusal güvenlik risklerini etkili bir biçimde önlemeli, kontrol altına almalı ve müdahale etmeliyiz. Toplumsal huzuru tehdit eden meydan okumalara güçlü bir biçimde karşılık verip mücadele etmeli ve çözmeliyiz.

Bütün bölgeler ve birimler, bütünsel ulusal güvenlik anlayışını hayata geçirerek, ulusal güvenlik ortamındaki değişimlerin yeni özellik ve eğilimlerini

---

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nun 14. Çalışma Grubu Toplantısı'na başkanlık ederken yaptığı konuşmanın özeti.

1 *Değişimlerin Kitabı (ZhouYi).*

doğru bir biçimde tespit ederek, dış ve iç güvenliğe, yurdun ve vatandaşların güvenliğine, geleneksel ve geleneksel olmayan güvenliğe, gelişme sorunları ile güvenlik sorunlarına, kendi güvenliğimiz ile ortak güvenliğe aynı önemi vermelidir. Böylelikle ulusal güvenlik alanındaki bütün çalışmaları sağlıklı bir biçimde yürütmelidirler. Aynı zamanda halka yönelik eğitimi yoğunlaştırarak bütün vatandaşların ulusal güvenlik bilincini yükseltmelidirler.

Terörle mücadele, ulusal güvenliği, halkın temel hak ve çıkarlarını ve reform ve gelişmenin ihtiyaç duyduğu genel istikrarı doğrudan ilgilendirir. Vatanın bütünlüğü, toplumun huzuru ve halkın mutluluğu uğruna verdiğimiz bu mücadelede kararlı ve kesin önlemler alarak ve tavizsiz bir tutum sergileyerek terörist ve terörizmin barbarlığını sert önlemlerle bastırmalıyız. Terörle mücadele çalışmalarını düzenleyerek çalışma sistemini daha sağlıklı hâle getirmeli ve terörle mücadele birimlerimizin gücünü artırmalıyız. Profesyonel terörle mücadele birimlerinin yanı sıra halkın gücüne de dayanma anlayışıyla her türlü kitlesel faaliyeti başlatarak teröre karşı bir "demir duvar" örmeli, böylece teröristleri sokaklarda kaçışıp herkesçe avlanan fareler durumuna düşürmeliyiz. Vatansever din adamlarının terörle mücadelede rol oynamalarını sağlayarak, dine inanan vatandaşlarımıza doğru yol göstermeli, bir yandan yasal dini ihtiyaçlarını karşılarken, diğer yandan dini radikalizm düşüncelerinin sızmasını etkili bir biçimde önlemeliyiz.

Terör, insan haklarını hiçe sayar, insanlığı ve adaleti çiğner. İnsanlık medeniyetinin ortak normlarına meydan okuyan terörizm, etnik bir mesele değildir, dini bir mesele de değildir, bütün etnik gruplardan vatandaşların ortak düşmanıdır. Etnik kökeni ne olursa olsun, bütün yönetici ve vatandaşlarımıza olan güvenimizi sarsmadan ve onlara dayanarak bütün etnik gruplar arasındaki birlik ve beraberlik ile toplumsal istikrarı onlarla birlikte korumalıyız.

Yeni koşulların karşısında bölücülükle mücadeleyi yoğunlaştırmalı, birlik ve beraberlik bayrağını yüksekte taşıyarak bütün etnik gruplar arasındaki ortak mücadele, ortak refah ve ortak gelişme temasına bağlı kalmalı, tanıtım ve eğitim çalışmalarını derinlemesine sürdürerek etnik gruplar arasında birlik ve beraberliğin düşünce temelini pekiştirmeli, etnik birlikteliği azami derecede korumalıyız. Taban örgütleri ve mahalli yönetimleri güçlendirerek vatandaşları eğitme çalışmalarını geniş kapsamlı ve titizlikle sürdürmeliyiz. Partimiz, etnik ve dini politikaları doğru bir biçimde algılayarak, etnik gruplar arasındaki birlik ve beraberliği olumsuz etkileyen anlaşmazlıkları zamanında ve uygun bir biçimde çözmeli, ülke içinde ve dışındaki düşman güçlerinin etnik konuları bahane ederek giriştiği bölücülük, sızma ve sabotaj eylemleriyle kararlılıkla mücadele ederek sert darbeler indirmeliyiz.

Ulusal güvenliği korumak için toplumsal huzur ve istikrarı sürdürmeliyiz. Bunun için sistem, mekanizma, politika ve çalışma açısından gerekli düzenlemeleri yaparak toplumsal anlaşmazlıkların çözümünü hızlandırmalıyız. Çin'in gelişmesini daha kapsamlı, koordineli ve sürdürülebilir hâle getirerek vatandaşların yaşamını güvence altına alıp daha yüksek seviyelere taşımalıyız. Böylece toplumsal anlaşmazlıkları kaynağından önleyerek azaltmalıyız. Sosyal adaleti ve eşitliği pekiştirerek halkın mutluluğunu artırma anlayışından yola çıkarak, bütün çıkar ilişkilerini dengeye oturtmak için daha fazla çaba harcamalı, bütün vatandaşların gelişmenin meyvelerinden gittikçe daha fazla ve daha adil bir biçimde pay almalarını sağlamalıyız. Vatandaşların yasal hak ve çıkarlarını güvence altına alan bütün sistem ve mekanizmalar ile toplumsal istikrar konusundaki risk değerlendirme mekanizmasını daha sağlıklı hâle getirerek uygulamak suretiyle çıkar çatışmalarını önleyip azaltmalıyız. Hukuk devleti inşâsını kapsamlı bir biçimde ilerleterek, vatandaşların yasal hak ve çıkarlarını daha iyi korumalıyız. Vatandaşları her türlü sosyal anlaşmazlığı hukuki prosedür ve yöntemlerle çözmeye teşvik ederek toplumda herkesin yasalara göre hareket edeceği, sorunla karşılaştığında hukuka başvuracağı, sorunları hukuki yollardan çözeceği ve anlaşmazlıkları yasalarla gidereceği sağlıklı bir ortam oluşturmalıyız.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

EKOLOJİK UYGARLIK

Daha Güzel Bir Çin İçin Daha İyi Ekolojik Ortam Yaratalım*

(2 Nisan 2013)

Vatandaşları gönüllü ağaçlandırma kampanyasına katılmaya teşvik etmek için tanıtım ve eğitim çalışmalarını yoğunlaştırmalı ve etkinliklerin biçimlerini çeşitlendirmeliyiz. Gönüllü ağaçlandırma kampanyasına katılım oranını artırmanın yanı sıra, ormanları yasalara göre daha büyük bir ciddiyetle koruyarak ağaçlandırma çalışmalarının etkisini artırmalı ve gönüllü ağaçlandırma kampanyasını derinlemesine sürdürmeliyiz. Böylece orta hâlli refah toplumu inşâsını kapsamlı olarak tamamlayarak Çin milletinin büyük yeniden kalkınışı davasının gerçekleştirilmesine sürekli iyileşen bir ekolojik ortam yaratacağız.

30 yılı aşkın süredir devam eden ulusal gönüllü ağaçlandırma kampanyası, Çin'in orman kaynaklarının ıslah edilerek geliştirilmesini sağlamış ve bütün vatandaşların yeşili sevme ve koruma bilincini artırmıştır. Bununla birlikte, Çin'in ormanlarının ve yeşilliklerinin az, çevresinin de kırılgan bir ülke olduğunu görmeliyiz. Ağaçlandırma çalışmalarını yoğunlaştırarak ekolojik ortamı daha da düzeltmek uzun ve çetin bir görevimiz olacaktır.

Ormanlar, karasal ekolojik sistemin esas öğesi ve önemli bir kaynak, insanoğlunun varlığını sürdürmesi için de önemli bir ekolojik savunma sistemidir. Ormansız bir dünya ve insanoğlu düşünülemez. Tüm toplumumuz, ÇKP 18. Kongresi'nde ortaya konulan güzel Çin kurma hedefi doğrultusunda çevre bilincini ve çevre koruma çalışmalarını yoğunlaştırarak ülkemizi sağlıklı bir ekolojik ortama sahip ülke hâline getirmelidir.

* Xi Jinping'in Beijing'deki gönüllü ağaçlandırma etkinliğine katılırken yaptığı konuşmanın özeti.

Sosyalist Ekolojik Medeniyetin Yeni Dönemine Doğru İlerleyelim*

(24 Mayıs 2013)

Çevre koruma çalışmaları, bugün verilen emekle gelecek nesillere yarar sağlayan bir davadır. Çevre koruma ve çevre kirliliğini kontrol altına almanın aciliyeti ve zorluğu ile ekolojik medeniyet inşâsının önemini ve gerekliliğini net bir biçimde görmeli, vatandaşlara ve gelecek nesillere karşı yüksek sorumluluk duygusuyla çevre kirliliğinin üstesinden kararlı bir biçimde gelerek ekolojik ortamı düzeltmeli, sosyalist ekolojik medeniyetin yeni dönemine doğru ilerleyerek vatandaşlara sağlıklı bir çalışma ve yaşam ortamı sunmalıyız.

Ekolojik medeniyet inşâsı, halkın mutluluğunu ve milletimizin geleceğini yakından ilgilendirir. ÇKP 18. Kongresi'nde ekolojik medeniyetin ekonomik, politik, kültürel ve sosyal medeniyetlerle birlikte Çin'e Özgü Sosyalizm davasının beşli genel hedefi olarak belirlendi, ekolojik medeniyet inşâsının var güçle hızlandırılarak güzel bir Çin'in kurulması ve Çin milletinin neslini ebediyen sürdürerek gelişmesinin gerçekleştirilmesi öngörüldü. Bu, Çin'e Özgü Sosyalizm'in kurallarını daha derin bir biçimde anladığımızı simgelediği gibi, ekolojik medeniyet inşâsını pekiştirmek yönündeki kararlı irade ve güçlü inancımızı ortaya koydu.

Ekolojik medeniyet inşâsını hızlandırmak için, ÇKP 18. Kongresi'nin ruhuna bağlı kalarak Deng Xiaoping Teorisi, "Üç Temsil Düşüncesi" ve Bilimsel Gelişme Görüşü'nün rehberliği altında, doğaya saygı göstermek, doğanın kurallarına uymak ve doğayı korumaktan oluşan ekolojik medeniyet anlayışını benimsemeli, kaynak tasarrufu ve çevre koruma yönündeki temel devlet politikamızı kararlılıkla sürdürmeli, kaynak tasarrufuna ve çevre korumaya öncelik vererek çevrenin kendi kendine iyileşmesine imkân tanımalıyız. Çevre bilincini toplum geneline yerleştirerek çevre koruma sistemini sağlamlaştırmaya, ekolojik

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nun 6. Çalışma Grubu Toplantısı'nda yaptığı konuşmanın özeti.

güvenliği korumaya ve ekolojik ortamı düzeltmeye ağırlık vererek kaynak tasarrufu sağlayan ve çevreyi koruyan coğrafi düzenleme, sektörel yapı ile üretim ve yaşam biçimlerini oluşturmalıyız.

Ekonomik gelişme ile çevre koruma arasındaki ilişkileri dengeye oturtarak ekolojik ortamı korumanın üretici güçleri korumak, ekolojik ortamı düzeltmenin de üretici güçleri geliştirmek anlamına geldiği anlayışını pekiştirmeli, çevreyle dost olan, dönüşümlü ve düşük karbonlu gelişmeyi hızlandırma bilincini yükseltmeli ve bir sürelik ekonomik büyüme elde etmek için asla çevreyi feda etmemeliyiz.

Topraklar, ekolojik medeniyet inşâsının alanıdır. Nüfus, kaynak ve çevre arasında denge kurma ve ekonomik, toplumsal ve ekolojik verimi bütünleştirme ilkeleri doğrultusunda ülke topraklarının kullanımını bir bütünlük içerisinde planlamalı, üretim ve yaşam alanları ile ekolojik alanı bilimsel bir biçimde düzenlemeli, böylece doğanın kendi kendine iyileşmesine daha fazla alan sağlamalıyız. Fonksiyonlu bölgeler kurma stratejisinin uygulanmasını kararlılıkla hızlandırarak ülke topraklarını, kullanımı iyileştirilecek bölge, öncelikle kullanılacak bölge, kısıtlı kullanılacak bölge ve kullanımı yasak olan bölge şeklinde bölümlendirmeliyiz. Ekolojik kırmızı çizgileri belirleyerek sıkı bir biçimde uygulamalı, şehirleşme, tarımı geliştirme ve ekolojik güvenliği koruma düzenlemelerini bilimsel ve rasyonel bir biçimde oluşturmalı, ulusal ve bölgesel ekolojik güvenliği korumalı ve çevre korumaya yönelik hizmetleri yoğunlaştırmalıyız. Ekolojik kırmızı çizgi bilincini pekiştirerek çevre koruma konusunda bu çizgilerin aşılmasına asla izin vermeyeceğiz, aşanları ise kesinlikle cezalandıracağız.

Enerji tasarrufu, ekolojik ortamı koruyan temel bir yoldur. Kaynakların tasarruflu ve kolektif kullanımını teşvik ederek kaynakları kullanma biçiminde köklü değişimler yaratmalıyız. Üretim ve yaşamın bütün sürecinde kaynak tasarrufunu gerçekleştirerek gayrisafi yurtiçi hasılanın birim başı enerji, su ve toprak tüketim yoğunluğunu büyük ölçüde azaltmalı, dönüşümlü ekonomiyi var güçle geliştirerek üretim, dağıtım ve tüketim aşamalarındaki kaynak tasarrufu ile kullanılmış kaynakları yeniden değerlendirme ve yeniden kaynaklara dönüştürme çalışmalarını yoğunlaştırmalıyız.

Ekolojik sistemi yenilemek için büyük projeler başlatmalı, aynı zamanda çevre dostu ürün üretme kapasitemizi artırmalıyız. Sağlıklı bir ekolojik ortam, insan ve toplumun sürdürülebilir gelişmesinin esas temelidir. Vatandaşlarımız da çevre sorunlarından derin kaygılar duymaktadır. Çevre koruma ve ıslah etme çalışmalarımız, vatandaşların sağlığına ciddi zarar veren çevre sorunlarına yoğunlaşmalıdır. Çevre kirliliğini önlemeye öncelik verme ve çok yönlü müdahalede bulunma anlayışı doğrultusunda su, hava ve toprak kirliliğini önleme çalışmalarını yoğunlaştırmalı, belli başlı nehir havzaları ve öncelikli bölgeler-

deki su kirliliği ile belli başlı sektör ve bölgelerdeki hava kirliliğini giderme çalışmalarına ağırlık vermeliyiz.

Ancak ve ancak en katı mekanizmalar ve en sert yasalar, ekolojik medeniyet inşâsına güvence sağlayabilir. Bizim için en önemlisi, ekonomik ve toplumsal gelişmeye yönelik değerlendirme sistemini enerji tüketimi, çevreye zarar boyutu ve ekolojik verim gibi ekolojik medeniyet düzeyini gösteren kıstaslarını da dahil edecek şekilde düzelterek, bunun ekolojik medeniyet inşâsına yol gösterip şekillendirmesini sağlamaktır. Hesap verebilirlik sistemini oluşturarak, ekolojik ortamı hiçe sayıp körü körüne verdiği kararla çevreye ciddi zarar verenlerden ömür boyu hesap sormalıyız. Ekolojik medeniyet hakkındaki tanıtım ve eğitim çalışmalarını yoğunlaştırarak, bütün vatandaşların kaynakları tasarruf etme ve çevre koruma bilincini artırarak, çevreyi özenle korumayı toplumun bir alışkanlığı haline getirmeliyiz.

Gelecek Nesillere Mavi Gök, Yeşil Toprak ve Duru Su Bırakalım*

(18 Temmuz 2013)

Ekolojik Medeniyet İçin Guiyang Uluslararası Forumu 2013 Yıllık Konferansı'nın açılışını, Çin hükümeti ve halkı ile şahsım adına içtenlikle kutlarım! Konferansa katılan devlet başkanları, hükümet liderleri ve Birleşmiş Milletler'in yetkilileri, uzmanlar, akademisyenler ve işadamları ile diğer bütün değerli katılımcılara "hoş geldiniz" diyorum.

Bu konferansın ana teması "Ekolojik Medeniyeti İnşâ Edelim: Yeşil Değişim ve Dönüşüm, Yeşil Endüstri, Yeşil Şehir ve Kasabalar ve Yeşil Tüketimle Sürdürebilir Gelişmeye Yön Vermek"tir. Bu ana tema, uluslararası toplumun ekolojik medeniyet inşâsına verdiği ortak önemi ortaya koymaktadır. Konferanstan çıkacak sonuçların, siz değerli katılımcıların ortak çabalarıyla küresel ekolojik ortamın korunması için etkin katkılarda bulunacağına kesinlikle inanıyorum.

Ekolojik medeniyetin yeni bir dönemine girerek güzel bir Çin kurmak, Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nın önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Çin, doğaya saygı, doğanın kurallarına uyma ve doğayı koruma anlayışı doğrultusunda kaynak tasarrufu ve çevre koruma yönündeki temel politikayı uygulayarak, yeşil, dönüşümlü ve düşük karbonlu ekonomiyi daha bilinçli olarak ileriye taşıyacaktır. Ekolojik medeniyet inşâsını ekonomik, siyasi, kültürel ve toplumsal inşânın bütün alanı ve süreci ile bütünleştirerek, kaynakları tasarruf eden ve çevreyi koruyan coğrafi düzeni, sektörel yapıyı, üretim ve yaşam biçimlerini oluşturacağız. Gelecek nesillerimize göğü masmavi, toprakları yemyeşil ve suları dupduru bir üretim ve yaşam ortamı bırakacağız.

Ekolojik ortamı korumak, iklim değişikliğine karşılık vermek, enerji ve kaynak güvenliğini korumak, bütün dünyanın karşı karşıya bulunduğu ortak görevdir. Çin, uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmeye devam ederek, ekolo-

* Xi Jinping'in Ekolojik Medeniyet İçin Guiyang Uluslararası Forumu 2013 Yıllık Konferansı'na gönderdiği kutlama mesajı.

jik medeniyet alanında dünyanın bütün ülkeleriyle olan iletişim ve işbirliğini derinlemesine yoğunlaştırmaya, tecrübelerini paylaşmaya ve dünyayı, ekolojik ortamı sağlıklı olan ortak bir güzel yurt hâline getirmek için el ele vererek ortak çaba harcamaya hazırdır.

Konferansın başarıyla geçmesini şimdiden dilerim!

Xi Jinping
Çin Halk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı
18 Temmuz 2013

DOKUZUNCU BÖLÜM

MİLLİ SAVUNMADA MODERNLEŞME

Milli Savunma ve Ordu Yapılanmasını Güçlendirelim*

(16 Kasım 2012)

Merkezi Askeri Komisyon'un yönetici kadrosu ile ordumuzun üst düzey yöneticileri, milli savunma sisteminin ve ordunun yapılanması konusunda tarihin verdiği büyük bir sorumluluğu üstlenmekteler. Sağduyumuzu her zaman koruyarak subay ve askerlerimizin kuşaklar boyunca mücadele ederek elde ettikleri büyük başarılara, uzun süreden beri birikmiş olan zengin tecrübelere ve ordumuzun yapılanmasında bugün kaydedilen gelişmelere daha fazla değer vermeli, partiye ve halka olan büyük sadakatimizle milli savunma sisteminin ve ordunun yapılanmasını durmadan güçlendirmeliyiz.

ÇKP 18. Kongresi'nin ruhunu algılayıp uygulamak, en öncelikli siyasi görevimiz olmalıdır. Bütün kademelerdeki askeri yönetimlerimiz, ÇKP Merkez Komitesi ve Merkezi Askeri Komisyon'un talimatlarına göre ÇKP 18. Kongresi'nin ruhunu öğrenip uygulama kampanyasını silahlı kuvvetlerimizin bütün birliklerinde derhal başlatmalıdır. Bilimsel Gelişme Görüşü'nü öğrenip uygulamaya devam etmeli, partimizin yeni koşullar altında milli savunma sisteminin ve ordunun yapılanmasını ilerletmek yönündeki düşüncelerini algılayıp Bilimsel Gelişme Görüşü'nün bu süreçteki yol gösterici konumunu pekiştirmeli, yeni koşullar altındaki milli savunmanın ve ordunun yapılanmasının özelliklerini ve kurallarını tespit etmelidirler. Başkan Hu Jintao'nun milli savunma sisteminin ve ordunun yapılanması alanında kazandığı değerli deneyimleri büyük bir ciddiyetle özetleyerek, ordunun yapılanması konusunda onun belirlediği politika ve ilkeler ile bütün stratejik kararları ciddiyetle uygulamalılar.

Partinin ordu üzerindeki mutlak liderliğinde hiç taviz vermeden ısrar etmeliyiz. Partinin ordu üzerindeki mutlak liderliğinin güvence altına alınması, silahlı kuvvetlerimizin niteliğini ve amacını, sosyalizmin geleceğini, parti ve ülkemizin uzun vadeli düzen ve istikrarını doğrudan ilgilendirdiği gibi, ordumuzun teme-

* Xi Jinping'in ÇKP Merkezi Askeri Komisyonu'nun genişletilmiş toplantısında yaptığı konuşmanın özeti.

lini ve ruhunu da oluşturmaktadır. Düşünce ve siyaset eğitimini ordunun en öncelikli çalışması olarak görerek, partinin mutlak liderliğinde ısrar etme anlayışının bütün asker ve subaylarımızın beyinlerinde kök salmasını sağlamalı, böylece silahlı kuvvetlerimizin bütün birliklerinin ne zaman ve hangi koşulda olursa olsun ÇKP Merkez Komitesi ile Merkezi Askeri Komisyon'un emrinde olmasını güvence altına almalıyız. Silahlı kuvvetlerimizdeki parti çalışmalarını yoğunlaştırarak düşünce, siyaset ve örgütleme açısından partinin silahlı kuvvetlerini kontrol altında tutmasını güvence altına almalıyız. Ordu yöneticilerini seçip görevlendirirken siyasi sadakati en önemli ölçüt olarak kullanarak, tüfeklerimizin her zaman partiye sadık olan insanların elinde olmasını güvence altına almalıyız. Siyasi ve örgütsel çalışmalarda sıkı disiplin uygulayarak, ÇKP Merkez Komitesi ve Merkezi Askeri Komisyon'un otoritesini kararlılıkla savunmalı, böylece bütün siyasi ve askeri talimatların hiç gecikmeden hızla yerine getirilmesini güvence altına almalıyız.

Bütün askeri görevleri kesinlikle yerine getirmeliyiz. Silahlı kuvvetlerimizin bütün mensupları, ordunun ulusal güvenlik ve gelişme stratejisindeki önemli konumunu ve rolünü derinliğine algılayarak, ulusal egemenliği ve güvenliği korumayı en öncelikli görev olarak benimsemeli, askeri mücadeleye hazırlıklı olmanın öncelikli konumundan hiçbir zaman sapmamalıyız. Bilgi çağındaki caydırıcı gücümüz ile savaş kabiliyetimizi kapsamlı bir biçimde yükselterek, ulusal egemenliği, güvenliği ve gelişme çıkarlarımızı kararlılıkla savunmalıyız. Silahlı kuvvetlerimizin bütün mensupları, askeri eğitimin stratejik önemini algılayarak, birliklerimizin savaşma kabiliyetini durmadan yükseltmelidirler.

Silahlı kuvvetlerimizin devrimci niteliğinin pekiştirilmesiyle modernleşme ve standartlaşma inşâsını çok yönlü bir düşünce doğrultusunda ilerletmeliyiz. Askeri, politik ve lojistik çalışmalarla donatım çalışmalarını bütünsel bir anlayışla eşgüdüm içinde geliştirerek silahlı kuvvetlerimizin genel kabiliyetini artırmalıyız. Yeni dönemde, etkin müdafaa şeklindeki askeri stratejimizi ciddiyetle uygulayarak, inovasyon ve strateji geliştirme çalışmalarını faal olarak ilerletmeli, askeri stratejinin ordunun bütün çalışmalarının genel çerçevesi olma rolünü harekete geçirmeliyiz. Milli savunma sisteminin ve ordunun yapılanmasının ana tema ve ana çizgi doğrultusunda bilimsel bir biçimde geliştirilmesi yönünde gözle görülür ilerlemeler kaydetmeli, savaşma etkililiğinin oluşum modelinin değiştirilmesi yönünde öze ilişkin adımlar atmalıyız. Askeri alandaki değişimi derinlemesine sürdürerek Çin'e özgü modern bir silahlı güç sistemini oluşturmalıyız.

Ordumuzun onurlu geleneklerini ve seçkin davranış üslubunu daima sürdürmeliyiz. Mao Zedung, Deng Xiaoping ve Hu Jintao tarafından yetiştirilip geliştirilen bu gelenekleri ve üslubu devam ettirip milli savunma sistemimizi ve ordumuzu var güçle modernleştirmeliyiz. Bütün subay ve askerlerimizin tehlike

ve krizlere hazırlanma bilinciyle sorumluluk duygusunu pekiştirerek, onlara sarsılmaz inanç, güçlü irade, yüksek moral ve disiplinli davranış kazandırmalı, böylece onların kararlı devrimci iradeyi ve korkusuz savaşma ruhunu daima sürdürmelerini sağlamalıyız. Silahlı kuvvetlerimizdeki yolsuzlukla mücadele çalışmalarını yoğunlaştırmalıyız. Yüksek rütbeli subaylarımız, yolsuzluğa karşı net bir tavır sergileyerek dürüstlük ve öz denetimle ilgili bütün kurallara uymak konusunda örnek olmalıdırlar.

ÇKP Merkez Komitesi ve Merkezi Askeri Komisyon'un güçlü önderliği, tüm ülke halkının büyük desteği ve silahlı kuvvetlerimizin bütün mensuplarının ortak çabaları sayesinde milli savunma sistemimizi ve ordumuzu modernleştirme hedefine ulaşacağımıza kesin gözüyle bakıyorum.

Milli Savunmayı ve Orduyu Güçlendirelim*

(8 ve 10 Aralık 2012)

Çin'in silahlı kuvvetleri, Çin'e Özgü Sosyalizm bayrağını yüksekte taşıyarak Deng Xiaoping Teorisi, "Üç Temsil Düşüncesi" ve Bilimsel Gelişme Görüşü'nün rehberliği altında milli savunma sisteminin ve ordunun yapılanmasının ana tema ve çizgisini uygulamalıdır. Silahlı kuvvetlerimizin bütün mensupları, ÇKP 18. Kongresi'nde milli savunma ve ordunun yapılanması konusunda belirlenen stratejik düzenlemeleri büyük bir ciddiyetle hayata geçirerek, güçlü ordumuzun ruhunun partinin emrine kesinlikle uymak, öncelikli görevinin savaşabilmek ve savaşı kazanabilmek, temelinin de orduyu yasa ve disiplinle yönetmek olduğunu her zaman hatırlayarak, devrimci niteliği ile modernleşme ve standartlaşma inşâsını kapsamlı bir biçimde güçlendirmelidirler.

Düşünce ve siyaset çalışmalarını, silahlı kuvvetlerimizin bütün çalışmalarının en başına koyarak, ordu inşâsının siyasi açıdan her zaman doğru bir yönde sürdürülmesini güvence altına almalıyız. Subay ve askerlerimizi Çin'e Özgü Sosyalizm'in teorileriyle donatarak, Çin'in çağdaş devrimci askerlerinin temel değer anlayışını[1] sürekli olarak yerleştirmeli, ordumuzun onurlu geleneklerini ve seçkin üslubunu var güçle yaygınlaştırarak subay ve askerlerimizin bayrağımızı yüksekte taşıyarak partinin emrinde olmalarının ve görevlerini yerine getirmelerinin düşünsel ve politik temelini sağlamlaştırmalıyız. Bugün ve önümüzdeki dönemde, düşünce ve siyaset çalışmalarımızın en önemli görevi, ÇKP 18. Kongresi'nin ruhunu öğrenerek tanıtmak ve uygulamaktır. Öğrenmeyi uygulamayla birleştirme ve uygulamak için öğrenme anlayışına bağlı kalarak ÇKP 18. Kongresi'nin ruhunu ordunun yapılanmasında ve askeri görevlerin yerine getirilmesi sürecinde uygulamalıyız. Askeri mücadele hazırlıklarını gerçek savaşların gereklerine göre gerçekleştirerek asker için görevin savaşmak, subay

* Xi Jinping'in Guangzhou Askeri Bölge Komutanlığı'nı denetlerken yaptığı konuşmaların özeti.

1 Çağdaş devrimci askerlerin temel değer anlayışı şu unsurlardan oluşur: Partiye sadakat, halkı sevme, vatana hizmet, göreve adanma ve onuru üstün tutma.

için görevin askerleri komuta ederek savaşmak, askeri eğitimin amacının da savaşı kazanmak olduğu bilincini pekiştirmeli, birliklerimizi gerçek savaşların gereklerine göre sıkı sıkı eğitmeliyiz. Askeri mücadele hazırlıklarıyla ordunun modernleşme sürecini hızlandırarak çekirdeğini bilgi çağının koşulları altında kısmi savaşı kazanma kabiliyetinin oluşturduğu ordumuzun çok yönlü askeri görevleri yerine getirme kabiliyetini kapsamlı bir biçimde artırmalıyız. Orduyu yasa ve disiplinle yönetme ilkesini eksiksiz bir biçimde uygulayarak, orduya, disiplinlere ciddiyetle uyma, bütün emirleri gecikmeksizin yerine getirme ve eşgüdüm içinde hareket etme üslubunu kazandırmalıyız. Ordumuzun taban kesimine ağırlık vererek birliklerimizin savaşma kabiliyetini askeri eğitimle yükseltmek için daha sağlam bir zemin hazırlamalıyız.

Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını gerçekleştirmek, yakınçağdan bu yana en büyük rüyamızdır. Bu, güçlü ülke olma rüyası olduğu gibi, aynı zamanda güçlü bir orduya sahip olma rüyasıdır. Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını gerçekleştirme sürecinde ülkeyi kalkındırma ve orduyu güçlendirme çabalarını bir bütünlük içerisinde sürdürerek, güvenilir bir milli savunma sistemi ve güçlü bir ordu yaratmalıyız. Her şeyden önce kesinlikle partinin emrinde olmanın ordumuzun ruhu olduğunu her zaman hatırlamalıyız. Ordumuz, partinin silahlı birliklerimiz üzerindeki mutlak liderliğini şaşmadan ve kararlılıkla sürdürerek ne zaman ve hangi koşulda olursa olsun partinin emrine uymalı ve partiyi takip etmelidir. İkincisi, savaşabilme ve savaşı kazanabilmenin öncelikli görevimiz olduğunu her zaman hatırlamalıyız. Gerçek savaşların gereklerine göre askeri mücadele hazırlıklarını gerçekleştirerek ordumuzun emir verildiği an derhal harekete geçmesini, savaşmasını ve savaşı kazanmasını sağlamalıyız. Üçüncüsü, yasa ve kurallara göre yönetimin ordumuzun temeli olduğunu her zaman hatırlamalıyız. Sıkı davranış üslubunu ve sert disiplinleri sürdürerek ordumuzun bütünlüğünü, güvenliğini ve istikrarını güvence altına almalıyız.

Kahraman halk ordumuzun, Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını gerçekleştirme yolunda, geleneklerini sürdürerek ve yaygınlaştırarak tarihin verdiği görevi layıkıyla yerine getireceğine kesinlikle inanıyorum.

Partinin Emrine Uyan, Zafer Kazanabilen ve İdaresi İyi Olan Bir Halk Ordusu Kuralım*

(11 Mart 2013)

Silahlı kuvvetlerimiz ÇKP 18. Kongresi'nin ruhunu derinlemesine uygulayarak, Çin'e Özgü Sosyalizm bayrağını yüksekte tutmalı, Deng Xiaoping Teorisi, "Üç Temsil Düşüncesi" ve Bilimsel Gelişme Görüşü'nün rehberliği altında yeni koşullarda ordunun yapılanması konusunda partinin belirlediği hedefi takip etmelidir. Ordumuzun devrimci niteliğini pekiştirerek modernleşme ve standartlaşma sürecini kapsamlı bir biçimde ilerletmeli, partinin emrine uyan, zafer kazanabilen, sevk ve idaresi iyi olan bir halk ordusu kurmalıyız.

Partinin emrine uyan, zafer kazanabilen ve sevk ve idaresinde sorun yaşamayan bir halk ordusu kurmak, ÇKP tarafından yeni koşulların karşısında ordunun yapılanması konusunda belirlenen hedeftir. Partinin emrine uymak, ordunun yapılanmasının siyasi yönünü belirleyen bir ruhtur. Zafer kazanabilmek, ordumuzun temel işlevi ve ordu yapılanmasının temel yönünü belirleyen çekirdek unsurdur. Sevk ve idare kalitesi, silahlı kuvvetlerimizin niteliğini, amacını ve özelliklerini belirleyen bir güvencedir. Tüm silahlı kuvvetlerimiz, bu hedefle ordu yapılanmasına, reforma ve askeri mücadele hazırlıklarına yön vererek, milli savunma sistemimizin ve ordumuzun yapılanmasını yeni bir seviyeye taşımak için çaba harcamalıdır. Silahlı kuvvetleri, partinin emrinde olma yönündeki ruhunu sağlamlaştırarak partinin ordu üzerindeki mutlak liderliği şeklindeki temel ilkeye ve halk ordusu olma şeklindeki amaca sıkı sıkıya bağlı kalmalı, mutlak bir sadakat, dürüstlük ve güvenilirlik içinde bütün hareketlerini ÇKP Merkez Komitesi ve Merkezi Askeri Komisyon'un komutası altında sürdürmelidir. Subay ve askerlerimizin, savaşarak zafer kazanabilme şeklindeki esas görev çerçevesinde savaşmak için asker olma, birlik yönetme ve eğitim yapma anlayışı pekiştirilmeli, savaş etkililiği şeklindeki temel kıstası sıkı

* Xi Jinping'in 12. Çin Ulusal Halk Meclisi 1. Genel Toplantısı kapsamında Çin Halk Kurtuluş Ordusu Delegasyonu'nun grup toplantısında yaptığı konuşmanın özeti.

uygulanmalı, ordunun savaşın gereklerine göre yapılandırılması ve hazırlık yapılması, böylece emir geldiği an hemen cepheye gidebilmesi, savaşabilmesi ve bütün savaşları kazanabilmesi güvence altına alınmalıdır. Seçkin davranış üslubu, silahlı kuvvetlerimizin özgün özelliği ve politik üstünlüğüdür. Davranış üslubunu geliştirme çalışmaları gerçekçi bir tutumla ordunun yapılanması ve ordu yönetiminin bütün halkalarında sürdürülerek somut ilerlemeler kaydedilmeli, ordunun yasa ve disiplinle yönetilmesi şeklindeki temel ilkeye bağlı kalınarak uzun süreden beri oluşturulan halk ordusu imajı pekiştirilmelidir.

Ekonomik yapılanma ile milli savunma kabiliyetlerimiz arasında eşgüdüm sağlayarak ülkeyi zenginleştirme ve orduyu güçlendirme hedeflerini eşgüdümlü olarak gerçekleştirmeliyiz. Askeri ve sivil alanlardaki gelişmeleri entegre etme çalışmalarını yoğunlaştırmalı, altyapıyı ve diğer bazı öncelikli tesislerin, askeri ve sivil amaçlarla ortak kullanılmaları için hükümet önderliğinde kapsamlı çalışmalar yapmalıyız. Zor şartlarda mücadele ruhunu sürdürerek ve tasarruf etme ile savurganlığa karşı çıkma ilkesini izleyerek askeri bütçemizi verimli bir biçimde kullanmalı, milli savunma harcamalarımızın azami derecede verim getirmesini sağlamalıyız. Ordunun hükümeti desteklemesi ve halkı sevmesi, sivil yönetimin ve halkın ise orduya saygı göstermesi ve ordu mensuplarının ailelerine ayrıcalık tanıması şeklindeki seçkin geleneğimizi sürdürerek, ordu birlikleriyle bulundukları yörelerdeki vatandaşlar arasında yardımlaşma ve uyumlu toplum yaratma kampanyalarını gerçekleştirmeliyiz. Bütün kademelerdeki parti komiteleri ve yerel yönetimler, milli savunmaya ve ordunun yapılanmasına ilgi göstererek destek vermeli, eğitimi yoğunlaştırarak bütün vatandaşların milli savunma bilincini pekiştirmeli, milli savunmaya ilgi ve sevgi göstermesi, milli savunmayı geliştirme ve korumayı tüm toplumun ortak anlayışı ve bilinçli davranışı haline getirmeliler.

ONUNCU BÖLÜM

BİR ÜLKE İKİ SİSTEM

Hong Kong, Makao ve Çin'in Ana Karasının Kaderleri Birdir*

(20 Aralık 2012, 18 Mart 2013 ve 18 Aralık 2013)

I

Hong Kong Özel İdari Bölgesi'nin (HKÖİB) yeni dönem yönetiminin göreve başlamasından bu yana, Leung Chun-ying ve ekibi büyük bir girişkenlik sergilerken aynı zamanda ayaklarını da yere sağlam basarak önemli ilerlemeler kaydettiler. Merkezi hükümet, sizlerin çalışmalarını takdirle karşılarken, Özel İdari Bölgesi Yönetimi'nin icraatını hukuka bağlı bir biçimde sürdürmesini kararlılıkla desteklemeye devam edecektir.

Herkes merkezi önderlik kadrosundaki değişikliklerden sonra merkezi hükümetin Hong Kong ve Makao'ya yönelik çizgi ve politikalarının değişip değişmeyeceğini merak etmektedir. Bu vesileyle şunları yinelemek istiyorum: Merkezi yönetimin "Bir Ülke İki Sistem"[1] ilkesini uygulamak ve Hong Kong ile Makao Temel Yasaları'na sıkı sıkıya bağlı kalarak hareket etmek konusundaki çizgisi değişmeyecektir. Hong Kong ve Makao'nun İdari Amirleri ve Özel İdari Bölge Yönetimleri'nin icraatlarını hukuka bağlı bir biçimde sürdürerek görev ve sorumluluklarını yerine getirmelerini destekleme kararlılığı değişmeyecektir. Hong Kong ve Makao Özel İdari Bölgeleri'ndeki ekonomik gelişmeyi, yaşam seviyesinin artırılmasını, demokrasinin ilerletilmesini ve toplumsal uyumun pekiştirilmesini destekleme politikası değişmeyecektir. ÇKP 18. Kongresi'nde Hong Kong ve Makao hakkında belirlenen politika ve ilkeler, merkezi yönetimin

* Xin Jinping'in Hong Kong Özel İdari Bölgesi Amiri Leung Chun-ying ve Makao Özel İdari Bölgesi Amiri Fernando Chui Sai On'u kabul ederken yaptığı konuşmaların özetleri.

1 "Bir Ülke İki Sistem", ÇKP ve Çin hükümeti tarafından anavatanın yeniden birleşmesi davasını gerçekleştirmek ve Tayvan, Hong Kong ve Makao sorunlarını çözmek için ortaya koyulan bilimsel bir kavramdır. Bu kavramın temel içerikleri şunlar: Anavatanın yeniden birleşmesi koşuluyla ana kesimde sosyalizm sistemi uygulanmakla birlikte, Tayvan, Hong Kong ve Makao'da var olan kapitalizm sistemi ve yaşam biçimi uzun süre değişmeyecek ve bu üç bölge azami derecede özerklik hakkına sahip olacak. Bu kavram doğrultusunda Hong Kong 1997 yılında, Makao da 1999 yılında anavatana yeniden kavuşmuştu.

uzun süreden beri izlediği ilke ve politikaların aynı çizgisindedir. Önemli olan, "Bir Ülke İki Sistem" ilkesinin kapsamlı ve doğru bir biçimde algılanıp uygulanması ve Temel Yasalar'ın otoritesinin gerçekten saygıyla korunmasıdır.

Ülkemiz sağlıklı bir biçimde gelişmeye devam etmektedir. Orta halli refah toplumu inşâsının kapsamlı bir biçimde tamamlanarak Çin milletinin büyük yeniden kalkınışının gerçekleştirilmesi yönündeki muhteşem tablo artık hepimizin gözleri önüne serilmektedir. Çin milletinin büyük yeniden kalkınışının yakınçağdan bu yana milletimizin en büyük rüyası olduğunu söylemiştim. Bu rüyayı Hong Kong'lu vatandaşlarımızın da paylaştığına inanıyorum. Aynı zamanda yüksek milli öz saygı ve gurur taşıyan Hong Kong'lu vatandaşlarımızın, Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını gerçekleştirmek için tüm ülkedeki halkla birlikte katkıda bulunacaklarına da kesinlikle inanıyorum.

(Xi Jinping'in 20 Aralık 2012 tarihinde Hong Kong Özel İdari Bölgesi Amiri Leung Chun-ying'i kabul ederken yaptığı konuşmanın özeti.)

II

Bugün Makao'nun anavatanın kollarına yeniden kavuşmasının 13. yıldönümüdür. Her şeyden önce Fernando Chui Sai On aracılığıyla Makao'lu vatandaşlarımıza içten selamlarımı ve en güzel dileklerimi iletmek isterim. Makao'nun durumu genel olarak iyi. Fernando Chui Sai On ve Özel İdari Bölge Yönetimi'nin toplumun bütün kesimleriyle birlikte harcadıkları çabalarla Makao'da refah, istikrar ve gelişme korundu. Merkezi hükümet Fernando Chui Sai On ve Özel İdari Bölge Yönetimi'nin çalışmalarını takdirle karşılamaktadır.

Merkezi hükümet, geçmişte olduğu gibi gelecekte de "Bir Ülke İki Sistem", "Makao'nun Makaolular tarafından yönetilmesi" ve azami özerklik ilkeleri ile Makao Temel Yasası'nı uygulamaya devam edecektir. Hükümet ayrıca İdari Amir ile Özel İdari Bölgesi Yönetimi'nin icraatını hukuka bağlı bir biçimde sürdürmelerini desteklemeye devam edecek, Makao Özel İdari Bölgesi'ndeki ekonomik gelişmeyi, yaşam düzeyinin artırılmasını, demokrasinin ilerletilmesini ve toplumsal uyumun pekiştirilmesini de desteklemeye devam edecektir. Ülkemizin ve milletimizin geleceğine tam güvenle bakmaktayız, Makao'nun da her alanda iyiye doğru gelişeceğine inancımız tamdır.

(Xi Jinping'in 20 Aralık 2012 tarihinde Makao Özel İdari Bölgesi Amiri Fernando Chui Sai On'u kabul ederken yaptığı konuşmanın özeti.)

III

Hong Kong, Makao ve Çin anakarasının kaderleri her zaman birbiriyle sıkı sıkıya bağlıdır. Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nın

gerçekleştirilmesi, Hong Kong ve Makao'nun anakarayla birbirinin üstünlüklerinden yararlanarak ortak gelişmeyi gerçekleştirmelerini, Hong Kong'lu ve Makao'lu vatandaşlarımızın anakaradaki vatandaşlarla birbirini destekleyerek ve yardımlaşarak el ele ilerlemelerini gerektirir.

Leung Chun-ying'in "İstikrar içinde değişimi arama" şeklinde dile getirdiği yönetim anlayışı, Hong Kong'lu vatandaşlar tarafından geniş bir biçimde benimsenmiştir. Artık önemli olan, uygulamadır. Bu, İdari Amir ve Özel İdari Bölgesi Yönetimi'nin görevi olduğu gibi, Hong Kong toplumunun bütün kesimlerinin ortak çabalarını da gerektirir. Herkes odun toplarsa alev yükselir. Hong Kong'un bütün kesimlerinden İdari Amir ve Özel İdari Bölgesi Yönetimi'nin icraatını hukuka bağlı bir biçimde sürdürmesini destekleyerek Hong Kong'u güzel yarınlara taşımak için birlik ve beraberlik içinde çaba harcamasını bekliyorum.

Makao bugün tarihteki en iyi dönemlerden birini yaşamaktadır. Ancak daha da gelişmesi için bazı meydan okumalarla da karşı karşıya bulunmaktadır. Makao Özel İdari Bölgesi Yönetimi ve Makao'nun bütün kesimlerinden olası tehlikelere karşı tedbirli davranma bilincini artırarak ve mevcut elverişli imkân ve koşulları değerlendirerek gelişmeyi kısıtlayan başlıca sorunlara çözüm getirmelerini, böylece Makao'nun uzun vadeli gelişmesine sağlam bir zemin hazırlamalarını bekliyorum.

(Xi Jinping'in 18 Mart 2013 tarihinde Hong Kong Özel İdari Bölgesi Amiri Leung Chun-ying ve Makao Özel İdari Bölgesi Amiri Fernando Chui Sai On'u kabul ederken yaptığı konuşmanın özeti.)

IV

Siz ve Özel İdari Bölge Yönetimi, "istikrar içinde değişimi arama" ve "Önce halkın yaşamı" şeklindeki yönetim ilkesini ciddiyetle uygulayarak ekonomik ve toplumsal gelişmede öne çıkan sorunları çözmek için yoğun çaba harcadınız ve şimdiye kadar ilk sonuçları elde ettiniz. Merkezi hükümet, sizin ve Özel İdari Bölge Yönetimi'nin çalışmalarından oldukça memnundur.

ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda reformun kapsamlı bir biçimde derinleştirilmesi yönünde genel düzenlemeler belirlendi. Bunlar, ülkemizin gelişmesini doğrudan ilgilendiren önemli stratejilerdir. Bu süreç içerisinde, anakarada kaynakların dağıtımında piyasa belirleyici bir rol oynayacak, hükümet de işlevlerini daha sağlıklı bir biçimde yerine getirecektir. Bütün bunlar, anakaranın pazarını Hong Kong, Makao ve Tayvan'a daha da açmasına ve işbirliğini yoğunlaştırmasına katkı sağlayacaktır. Anakarayla Hong Kong arasındaki iletişim ve işbirliği daha da derinleşecek, Hong Kong'un gelişmesi için de daha fazla imkân ve perspektif yaratılacaktır.

Merkezi hükümetin Hong Kong'da 2017 yılında yapılacak Özel İdari Bölge Amirliği seçimine yönelik tutumu tutarlı ve nettir. Hong Kong'un bütün kesimlerinden Temel Yasa'nın hükümlerine ve Çin Ulusal Halk Meclisi Daimi Komitesi'nin kararına göre gerçekçi bir tutum içinde tartışarak fikir birliği sağlamalarını, böylece idari amirlik seçiminin sorunsuz gerçekleşmesine zemin hazırlamalarını bekliyorum.

(Xi Jinping'in 18 Aralık 2013 tarihinde Hong Kong Özel İdari Bölgesi Amiri Leung Chun-ying'i kabul ederken yaptığı konuşmanın özeti.)

V

Makao, sağlıklı gelişme eğilimini sürdürmektedir. Ekonomide istikrarlı büyüme sağlanırken, toplumsal huzur ve istikrar korundu. Makaolu vatandaşlarımız da huzur ve mutluluk içinde yaşamaktadır. Merkezi hükümet, sizin ve Özel İdari Bölge Yönetimi'nin çalışmalarından son derece memnundur. Bugün Makao, huzurluyken tehlikeye tedbirli olmalı ve uzun vadeli gelişmeyi planlamalıdır. Son yıllarda kaydedilen hızlı gelişmeleri sağlamlaştırarak yenilik yaratmak, gelişme sürecinde gittikçe kendini hissettiren çelişki ve sorunları çözmek ve ekonominin ölçülü ve çok yönlü gelişmesini sağlayacak yeni bir yol keşfederek Makao'nun devamlı gelişmesini sağlamak, Özel İdari Bölge Yönetimi ile Makao toplumunun bütün kesimlerinin ortak çabalarını gerektirmektedir.

ÇKP 18. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda reformun kapsamlı olarak derinleştirilmesi yönünde genel düzenlemeler belirlendi. Bunlar, ülkenin gelişmesini doğrudan ilgilendiren önemli stratejilerdir. Ülke genelinde reformu kapsamlı olarak derinleştirecek güçlü bir pozitif enerji oluşmakta ve bütün etnik gruplardan vatandaşlarımız "İki Yüzyıl Hedefleri" ile Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için birlik ve beraberlik içinde mücadele vermektedir. Makao, anavatanın anakarasıyla aynı kaderi paylaşmaktadır. Anakaranın gelişme sürecinde Makao da eşgüdümlü olarak ilerleyip gelişecektir.

(Xi Jinping'in 18 Aralık 2013 tarihinde Makao Özel İdari Bölgesi Amiri Fernando Chui Sai On'u kabul ederken yaptığı konuşmanın özeti.)

Çin Milletinin Güzel Yarınlarını El Ele Vererek Yaratalım*

(8 Nisan 2013 ve 6 Ekim 2013)

I

Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesini ilerletmek konusunda anakara güçlü bir kararlılığın yanı sıra net ilke ve politikalara sahiptir. Tayvan'a yönelik strateji ve ilkelerimizin devamlılığını sürdürerek, etkisi görülmüş bütün politikaları uygulamaya devam edecek. Boğaz'ın iki yakası arasındaki ilişkilerin gelişmesinde durmadan yeni ilerlemeler kaydedeceğiz. Her iki kesimde yaşayan soydaşlarımıza daha fazla mutluluk kazandıracağız. Tayvan Boğazı'nın iki yakasında yaşayan soydaşlarımız da büyük bir içtenlik göstererek birlik ve beraberlik içinde işbirliği yapmalı, Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için el ele vererek çaba harcamalıdır.

Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasında "Üç Bağlantı"[1] olarak adlandırılan kapsamlı ve çift yönlü doğrudan iletişim hayat bulmuştur. Özellikle iki kesim arasında Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşması'nın imzalanıp uygulanması, aramızdaki ekonomik işbirliğini yeni bir gelişme dönemine taşıdı. "Çağın gidişatını bilen her zaman önde durur, çağın gidişatını değerlendirebilen de başarıya ulaşır." Tayvan Boğazı'nın iki yakasında yaşayan Çinliler için önemli olan, tarihin fırsatlarını doğru algılayıp değerlendirmek, çağın gelişme yönüne ayak uydurarak iki kesim arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesini hızlandırmak için el ele vermek ve böylece Çin milletinin güzel yarınlarını ortaklaşa yaratmaktır.

---

* Xi Jinping'in Tayvan Boğazının İki Yakası Arası Ortak Pazar Vakfı Yönetim Kurulu Fahri Başkanı Vincent Siew ve beraberindeki heyetle görüşürken yaptığı konuşmaların özeti.

1 "Üç Bağlantı", Çin anakarası ile Tayvan arasındaki doğrudan posta, ulaşım ve ticaret bağlantıları demektir.

Her şeyden önce, Tayvan Boğazı'nın iki yakasında yaşayan soydaşlarımızın "tek aile" duygusundan yola çıkarak iki kesim arasındaki ekonomik işbirliğini ileriye taşıyalım. Boğaz'ın her iki yakasında yaşayan insanlar Çin milletinin birer üyesidir, iki kesimin ekonomileri de Çin'in milli ekonomisinin birer parçasıdır. Tayvanlı soydaşlarımızın ihtiyaç ve çıkarlarını daha fazla dikkate alarak yatırım ve ekonomik işbirliği alanlarında Tayvan işletmelerine anakaranın işletmeleriyle eşit muamele tanıma sürecini etkin bir biçimde hızlandıracağız, iki kesim arasındaki işbirliği için daha geniş bir ufuk yaratacağız.

İkincisi, Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasında ekonomi alanındaki üst düzey diyalog ve eşgüdümü artırarak ekonomik işbirliğimizi yeni bir düzeye yükseltelim. İki kesim arasındaki Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşması kapsamında kurulan Ekonomik İşbirliği Komitesi'nin işlevlerinden daha fazla yararlanarak, durum tespiti ile politika ve gelişme planları konularındaki iletişimi yoğunlaştırmamızı, böylece ekonomik işbirliğimizin öngörülürlüğünü ve eşgüdümünü artırmamızı gerekli görmekteyiz. Sektörler bazındaki işbirliğini hızlandırarak çift yönlü yatırımları genişletelim, finans ve hizmet sektörlerindeki işbirliğimizi derinleştirip yeni işbirliği yolları arayalım.

Üçüncüsü, Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasında imzalanan Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşması'yla ilgili anlaşmalar hakkındaki görüşme sürecini hızlandırarak, ekonomik işbirliğimizin kurumsallaşmasını geliştirelim. Boğaz'ın iki yakası arasında hizmet ticareti anlaşmasının en kısa süre içinde imzalanması, mal ticareti ve anlaşmazlıkların çözümü gibi konulardaki görüşmelerin de yılsonuna kadar sonuçlandırılması için çaba harcamalıyız. Şartlar oluştuğunda, ortak ekonomik gelişmeyi ve bölgesel ekonomik işbirliği süreçlerinin eşleştirilmesini sağlayacak yöntem ve biçimleri aramak üzere istişarelerde bulunarak iki kesim arasındaki ekonomik işbirliğine canlılık katabiliriz.

Dördüncüsü, Tayvan Boğazı'nın iki yakasında yaşayan soydaşlarımız arasındaki dayanışma ve işbirliğini yoğunlaştırarak Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını gerçekleştirmek için ortak çaba harcayalım. Her iki kesimde yaşayan soydaşlarımız, anakarada ve Tayvan'da kaydedilen her gelişmeden gurur duymalıdır. İki kesimde yaşayan soydaşlarımızın, ilişkilerimizin barışçı gelişmesini ortaklaşa hızlandırmaları, Çin milletinin büyük yeniden kalkınışının gerçekleştirilmesine hizmet etmek anlamına gelir. Her konuda Çin milletinin genel çıkarlarından yola çıkmamız durumunda, karşımıza çıkacak her türlü sıkıntıyı ve engeli aşarak Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesi yolunda durmadan yeni başarılara imza atacağız.

(Xi Jinping'in 8 Nisan 2013 tarihinde Tayvan Boğazı'nın İki Yakası Arası Ortak Pazar Vakfı Yönetim Kurulu Fahri Başkanı Vincent Siew ve beraberindeki heyetle görüşürken yaptığı konuşmanın özeti.)

II

Tayvan Boğazı'nın her iki yakası, aralarındaki ilişkilerin barışçı gelişme şeklindeki doğru yolda kararlılıkla ilerleyerek, "İki kesim tek ailedir" anlayışını yaygınlaştırmalı, iletişim ve işbirliğini yoğunlaştırarak Çin milletinin büyük yeniden kalkınışı sürecini ortaklaşa ilerletmelidir.

Tarihin verdiği fırsatlara büyük değer vererek, Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerde görülen barışçı gelişme eğilimini korumalıyız. Her iki kesimde yaşayan insanlarımız, aramızdaki ilişkilerde daha büyük ilerlemelerin kaydedilmesini arzu etmektedir. Her iki kesim, halkımızın arzusuna yanıt vererek ve fırsatları değerlendirerek, ilişkilerimizde yeni ilerlemeler kaydetmek için çaba harcamalıdır.

İki kesim arasında siyasi alandaki karşılıklı güveni artırarak ortak siyasi zeminimizi sağlamlaştırmak, ilişkilerimizin barışçı gelişmesini güvence altına alan kritik bir konudur. Bu konuda ileri görüşlü olmalıyız. İki kesim arasında var olan siyasi anlaşmazlıklar önünde sonunda adım adım çözülecektir. Bu meseleleri hep gelecek nesillere bırakmamalıyız. İki kesim arasındaki siyasi sorunlar hakkında Tek Çin çatısı altında Tayvan makamlarıyla eşitlik ilkesine dayalı istişarelerde bulunarak adil ve mantıklı düzenlemeler belirlemeye hazır olduğumuzu defalarca ifade ettik. İki kesim arasındaki ilişkileri ilgilendiren konularda da her iki kesimin ilgili makamlarının yöneticileri, yüzyüze görüşüp fikir alışverişinde bulunabilirler.

Tayvan Boğazı'nın iki yakasındaki ekonomiler, Çin milli ekonomisinin birer parçasıdır. Asya-Pasifik bölgesindeki ekonomik gelişmede oluşan yeni ortam karşısında her iki kesim, ancak aralarındaki işbirliğini yoğunlaştırdıkları durumda meydan okumaları daha iyi karşılayabilecektir. İki kesim arasındaki işbirliğinin kurumsallaşma sürecini hızlandırmanın yanı sıra, sektörler bazındaki işbirliğine daha fazla önem vermemiz gerek.

(Xi Jinping'in 6 Ekim 2013 tarihinde Tayvan Boğazı'nın İki Yakası Arası Ortak Pazar Vakfı Yönetim Kurulu Fahri Başkanı Vincent Siew ve beraberindeki heyetle görüşürken yaptığı konuşmanın özeti.)

Tayvan Boğazı'nın İki Yakası Arasındaki İlişkilere Çin Milletinin Çıkarları Açısından Yaklaşalım*

(13 Haziran 2013)

Geride bıraktığımız beş yılda, iki partimiz ile Tayvan Boğazı'nın iki yakasındaki yönetimlerin ve soydaşlarımızın ortak çabaları sonucunda, iki kesim arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesini sağlayan doğru bir yol bularak aramızdaki ilişkilerde önemli bir ivme kazandık. Yeni koşullar karşısında ÇKP Merkez Komitesi olarak, daha önce belirlenmiş olan ilke ve politikalarını sürdürerek iki kesim arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesini derinleştirip sağlamlaştırmak için çaba harcayacak, böylece soydaşlarımızın ve Çin milletinin mutluluğuna hizmet etmeye devam edeceğiz. İki partinin ve iki kesimin karşılıklı güveni artırmaya devam ederek sağlıklı iletişimi sürdürmelerini, ilişkilerimizi sağlam adımlarla ve kapsamlı olarak geliştirmelerini, ilişkilerimizin barışçı gelişmesi için gerekli olan bütün temelleri sağlamlaştırmalarını ve her iki kesimde yaşayan soydaşlarımızı birleştirerek Çin milletinin ulu yeniden kalkınışını gerçekleştirmek için ortak çaba harcamalarını bekliyorum.

Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkiler, bugün yeni bir başlangıç noktasında bulunmakta, aynı zamanda önemli fırsatlarla da karşılaşmaktadır. Tecrübelerimizi büyük bir ciddiyetle özetleyerek ve değişen koşulları net bir biçimde analiz ederek gereken tedbirleri almalı, iki kesim arasındaki ilişkilerin barışçı gelişme yolunu şaşmadan ve kararlılıkla izlemeli, ilişkilerimizin barışçı gelişmesi için gerekli olan siyasi, ekonomik, kültürel ve toplumsal temeli derinleştirerek sağlamlaştırmalı ve ilişkilerimizde sürekli yeni ilerlemeler kaydetmeliyiz.

* Xi Jinping'in Çin Kuomintang Partisi Onursal Başkanı Wu Po-hsiung ve beraberindeki heyetle görüşürken yaptığı konuşmanın özeti.

Her şeyden önce, Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin genel gidişatını Çin milletinin genel çıkarlarından hareket ederek belirleyelim. Çin milletinin temel çıkarları ile Tayvanlı soydaşlarımız da dâhil bütün Çinlilerin ortak çıkarlarını korumakta kararlıyız. Boğazın iki yakası arasındaki ilişkilerin genel gidişatını Çin milletinin genel çıkarlarından hareketle belirlemek için en temel ve en önemli olan, vatanımızın toprak ve egemenlik bütünlüğünün korunmasıdır. Anakarayla Tayvan henüz birleşmemesine rağmen, aynı Çin'e aitler ve bölünmez bir bütün oluştururlar. Kuomintang Partisi ve ÇKP Tek Çin tutumunda ısrar ederek Tek Çin çatısını ortaklaşa korumalıdırlar. İki partiden tarihe ve halka karşı sorumlu bir tutum içinde Çin milletinin genel çıkarlarını ön planda tutarak iki kesim arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesi yönündeki genel gidişatı belirlemesini ve ilişkilerimizi doğru yönde sürekli olarak ilerletmesini bekliyorum.

İkincisi, tarihin gelişme eğilimini net bir biçimde algılayarak iki kesim arasındaki ilişkilerin geleceğini belirleyelim. Bütün Çinlilerin pes etmeden verdiği mücadeleler sayesinde Çin milletinin büyük yeniden kalkınışının tarihte benzeri hiç görülmemiş bir aydınlık ufku bulunmaktadır. Biz yükseklerden uzaklara bakarak çağımızın gelişmesinin ve milletimizin kalkınmasının genel eğilimini görmeli, iki kesim arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesinin Çin milletinin büyük yeniden kalkınışının önemli bir parçası haline geldiğini anlamalı, artık modası geçmiş eski anlayışlardan kurtularak Çin'i yeniden kalkındırmak yönündeki ortak mücadele hedefini netleştirmeliyiz. Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin gelişmesi, önü kesilmez bir eğilimdir. Dolayısıyla buna göre yol haritamızı çizerek ileriye doğru adım atmalıyız. Partilerimiz milletimizin yeniden kalkınışını gerçekleştirmeyi ve halkın mutluluğuna hizmet etmeyi görev sayarak, iki kesimde yaşayan soydaşlarımız arasındaki dayanışma ve işbirliğine güç katmalı, "İki yaka tek aile" anlayışını etkin bir biçimde yaygınlaştırmalı, her iki kesimde yaşayan Çinlilerin zekâ ve güçlerini bir arada toplayarak Çin milletinin büyük yeniden kalkınışı davasını gerçekleştirmek sürecinde tarihteki yaralara şifa vermeli ve Çin milletinin yepyeni müreffeh ve güçlü sayfasını birlikte açmalıyız.

Üçüncüsü, karşılıklı güveni artırarak yapıcı iletişimi sürdürelim, fikir ayrılıklarını bir kenara bırakıp fikir birliği arayalım ve gerçekçi bir tutumla ilerleyelim. Karşılıklı güvenin artırılmasının anahtarı, Tek Çin çatısını koruyup sağlamlaştırmak şeklindeki esas konuda daha net bir ortak anlayış ve tutum oluşturmamızdır. Yapıcı iletişim, temaslarımızı yoğunlaştırarak eşitlik ilkesine dayalı istişarelerde bulunmamız, karşılıklı adımlar atmamız, karşılıklı olarak iyi niyet göstermemiz, iki kesim arasında hiç kolay olmamış barışçı gelişme ortamını koruyarak aramızdaki sorunlara adil ve mantıklı çözüm getirmemiz demektir. Fikir ayrılıklarını bir kenara bırakıp fikir birliği aramak, kader birliği ruhuyla

hareket ederek ve siyasi zekâmızı kullanarak ilişkilerimizi geliştiren ortak görüşleri genişletmemiz ve anlaşmazlıkları uygun yöntemlerle ele alarak çözmemiz demektir. Gerçekçi bir tutumla ilerlemek de hakikati gerçeklerde arama tutumunu benimseyerek gerçeklerden yola çıkıp sağlam adımlarla ilerlememiz, sıkıntılarla karşılaştığımızda ilerleyişimize ara vermememiz, parazitlerden etkilenmemiz ve gerilemeyi önlememiz demektir. Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkiler, artık sağlamlaştırılıp derinleştirildiği yeni bir aşamaya girmiştir. Böyle bir aşama, her iki tarafımızın girişken ruhu sürdürerek daha büyük cesaret ve kararlılıkla ortaya çıkan zorlukları karşılayıp aşmasını gerektirir. Her iki taraftan ortak çaba harcayarak Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin daha fazla olumlu meyve vermesini sağlayıp barışçı gelişme yolunu durmadan genişletmesini bekliyorum.

Dördüncüsü, Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkileri sağlam adımlarla kapsamlı olarak geliştirelim. Bunun için öncelikle ilişkilerimize genel bir istikrar kazandırmalıyız. "Tayvan'ın bağımsızlığı"nı savunan bölücü güçler ve faaliyetleri, Tayvan Boğazı'ndaki barışın reel tehdidi olmaya devam etmektedir. Biçimi ne olursa olsun "Tayvan'ın bağımsızlığı"nı savunan bütün bölücü görüş ve faaliyetlere karşı çıkıp önünü kesmeye devam etmeliyiz. Bu konuda en ufak bir taviz bile vermemeliyiz. İki kesim arasındaki ilişkilere genel bir istikrar kazandırılması durumunda, aramızda her alanı kapsayan iletişim ve işbirliği geniş imkânlara sahip olacaktır. Her iki taraf, ekonomi, bilim ve teknoloji, kültür ve eğitim başta olmak üzere çeşitli alanlardaki işbirliğini derinleştirmek için daha fazla önlem almalıdır. Daha fazla siyasi destek sağlamalı, daha elverişli koşullar yaratmalı, böylece işbirliğinin kapsamını genişleterek ve seviyesini yükselterek daha fazla verim getirmesini sağlamalıdır. Her iki kesimde yaşayan insanların mutluluğunu artırarak Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesinin meyvelerinden daha fazla insanın pay almasını sağlamalı, ortak çıkarları çoğaltarak Çin kültürünü geliştirme sürecinde soydaşlarımızın kader birliği anlayışını, milli gururunu ve Çin'i kalkındırma yönündeki ortak inancı pekiştirmeliyiz.

Çin Rüyası'nı Birlikte Gerçekleştirelim*

(18 Şubat 2014)

Sayın Onursal Başkanı Lien Chan ve hanımefendi,

Tayvan'ın bütün kesimlerinden dostlarım,

İyi günler!

İlkbahar Bayramı'nın hemen ardından Başkan Lien ve beraberindeki eski ve yeni bütün dostlarla bir araya gelmekten büyük bir mutluluk duyuyorum. Sizler, At Yılı'na girilmesinden bu yana görüştüğüm ilk Tayvanlı misafirlerimsiniz. Öncelikle hepinize hoş geldiniz diyorum! Geç de olsa hepinizin yeni yılını kutlar, At Yılı'nın size huzur, mutluluk ve başarılar getirmesini dilerim!

Başkan Lien ile birçok defa görüştüm ve artık eski dostuz. Derin bir vatan sevgisi taşıyan Başkan Lien, Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin gelişmesi ve milletimizin yeniden kalkınması uğruna uzun süreden beri etkin çabalar harcamıştır. Bunu takdirle karşılıyorum.

Bir yılın bereketi bahara bağlıdır. Geçen yıl Başkan Lien ve arkadaşları, yine ilkbaharda gelmiş ve Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilere güzel bir başlangıç getirmişlerdi. İlişkilerimizde sürekli olarak kaydedilen yeni ilerlemeler, her iki kesimde yaşayan soydaşlarımıza somut yararlar sağladığı gibi, yeni imkânları da beraberinde getirmektedir. İki tarafın yeni yılda "İki kesim tek aile" anlayışı doğrultusunda var olan eğilimi sürdürerek ve güç birliği içinde hareket ederek iki kesim arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesinde daha fazla sonuç elde etmesini ve her iki kesimde yaşayan insanlarımızın mutluluğuna hizmet etmesini ümit ediyorum.

Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkiler üzerinde ifade ettikleri görüşlerden dolayı Başkan Lien'e teşekkür ederim. Sizin görüşleriniz benim

* Xi Jinping'in Çin Kuomintang Partisi Onursal Başkanı Lien Chan ve beraberindeki heyetle görüşürken yaptığı konuşmanın özeti.

için ilham verici oldu. Sizler, Tayvan'daki bütün kesimlerin temsilcilerisiniz. Bu vesileyle görüşlerimi sizlerle paylaşmak isterim.

Tarih ve gerçeklerden kaynaklanan nedenlerden dolayı, Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasında çözümü kolay olmayan birçok sorun bulunmaktadır. Bu önemli değil. Bu sorunları çözmek için birlikte çaba harcamaktayız. Ancak bu sorunlar, iki kesimde yaşayan soydaşlarımız arasındaki ilişkiyi, işbirliğini ve iletişimi engellememelidir. Aynı zamanda, her iki kesimde yaşayan insanlar, aynı ailenin üyeleridir. Damarlarımızda akan aynı kan, sahip olduğumuz ortak kültür, bağ ve özlem, birbirimizi anlayarak ve gönülbirliği içerisinde el ele vererek ortaklaşa ilerlememizi sağlayan önemli bir güç oluşturmaktadır.

Bir, Tayvan Boğazı'nın iki yakasında yaşayan soydaşlarımız aynı ailenin üyeleridir ve hiç kimse aramızdaki kan bağını kesemez. Tayvanlı soydaşlarımızın atalarına olan saygısı, ülke topraklarına ve memleketlerine olan sevgisi, dürüstlüğü, içtenliği ve çalışkanlığı her zaman beni duygulandırır. Aramızdaki yakınlık, ortak kanımız, karakterimiz, tarihimiz ve kültürümüzden kaynaklanmaktadır. Hepimiz, her iki kesimde yaşayan soydaşlarımızın Çin milletinin çocukları ve Çin kültürünün mirasçıları olduğunu düşünüyoruz. Tayvan'ın Japonlar tarafından işgal edildiği 50 yıl[1] içinde bile, Tayvanlı soydaşlarımız Çin milletine olan güçlü aidiyet duygusunu ve Çin kültürüne olan güçlü bağlılığını hep sürdürmüş ve kendilerini hep Çin milletinin birer çocuğu olarak görmüştü. Bu, doğuştan gelen, benlikte yerleşmiş ve asla silinmez bir duygu ve bağlılıktır.

Tayvan'ın tarihini ve Tayvan Boğazı'nın iki yakasında yaşayan soydaşlarımızın geçirdiği evrimleri gözden geçirirken şunu derinden anladım: Tayvan hangi sıkıntı ve zorlukla karşılaşırsa karşılaşsın, Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkiler nasıl olursa olsun, iki kesimde yaşayan soydaşlarımız daima yürek yüreğe olup birbiriyle ilgilenir ve yardımlaşır. Bu da çok basit bir gerçeği ortaya koyuyor: Kan, her zaman sudan koyudur. Gerek birkaç yüzyıl önce geçim yolunu aramak üzere "Kara Hendek"i[2] aşarak Tayvan adasına gidenler, gerekse onlarca yıl önce Tayvan'a göç edenler de dahil bütün Tayvanlı soydaşlarımız, bizim akrabalarımızdır. Hepimiz aynı kökenden geldik, aynı kütürün ve aynı ataların çocuklarıyız. Gönüllerimiz birdir, duygularımız aynıdır. Hepimiz kanla bağlanan bir aileyiz. İki kesimin yakınlaşması ve soydaşlarımızın bir araya

1 Çin, 1895 yılında meydana gelen Çin-Japonya Savaşı'nı kaybetmiş, Japonya'yla Shimonoseki Anlaşması'nı imzalayarak Tayvan Adası ile Penghu Adaları'nı Japonya'ya bırakmak zorunda kalmıştı. Japonya'nın 1945 yılında İkinci Dünya Savaşı'ndan mağlubiyetle çıkarak koşulsuz teslim olmasıyla Tayvan Adası ve Penghu Adaları Çin'e geri verildi.

2 Tayvan Boğazı'nı kasteder. Çin'in anakarasından Tayvan Adası'na geçen ilk göçmenler, Tayvan Boğazı'nı aşmak için çoğunlukla Penghu açıklarından geçen bir güzergâh tercih etmişlerdi. Akıntıların oldukça hızlı olması nedeniyle bu deniz sahasında sık sık kazalar olmuştu. Deniz suyunun koyu ve yolculuğun tehlikeli olması nedeniyle bu bölge, göçmenler tarafından "Kara Hendek" olarak adlandırılırdı.

gelmesi, her iki kesimde yaşayan insanların ortak arzusudur. Bizi hiçbir güç ayıramaz.

İki, Tayvan Boğazı'nın iki yakasında yaşayan soydaşlarımız aynı kaderi paylaşır ve aramızda çözülemez hiçbir anlaşmazlık olmaz. Aramızda Tayvan Boğazı bulunmasına rağmen her iki kesimde yaşayan soydaşlarımızın kaderleri her zaman birbiriyle sıkı sıkıya bağlıdır. Milletimizin güçlü ve müreffeh olması soydaşlarımızın ortak nimetidir, milletimizin zayıf kalması ve kaosa girmesi ise soydaşlarımızın ortak felaketidir. Yakınçağdan bu yana geçirdiğimiz bunca sıkıntılardan dolayı bunu daha derinden anlarız.

Bu yıl At Yılı'dır. Bundan 120 yıl önceki At Yılı'nda Çin milleti son derece zayıf ve güçsüz olması nedeniyle Tayvan Adası, yabancı istilasına uğradı. Bu, Çin milli tarihinin son derece trajik bir sayfasıydı ve her iki kesimde yaşayan soydaşlarımızda derin bir travmaya neden olmuştu. Tayvan'ın işgal edildiği acı günlerde sayısız Tayvanlı soydaşımız, kendisinin Çinli olduğunu, Çin milletinin büyük ailesinin uzaklaştırılamaz üyesi olduğunu kanı ile ve canı ile ispat etmişti. 60 yılı aşkın son dönemde iki kesimin henüz birleşmemesine rağmen, aynı ülkeye ve aynı millete ait olduğumuz gerçeği hiçbir zaman değişmedi, asla da değişmeyecektir. Çünkü damarlarımızda Çin milletinin kanı akmakta, manevi dünyamızda da Çin milletinin ruhu korunmaktadır.

Tayvanlı soydaşlarımız, tarihte yaşadıkları acılar ve içinde bulundukları toplumsal ortam nedeniyle kendilerine özgü zihniyete sahipler. Onlar özel tarih döneminden kalan yara izini yüreklerinde taşımaktalar. Kendilerinin efendisi olmak yönünde şiddetli bir arzu içindeler, Tayvan'daki mevcut toplumsal sisteme ve yaşam biçimine büyük değer vermekteler, huzur ve mutluluk içinde yaşamak isterler. Kendimizi onların yerine koyduğumuzda duygularını tümüyle anlayabiliriz.

Tarihin Tayvanlı soydaşlarımıza bıraktığı travmayı kendi travmamız olarak görüyoruz. Çünkü bu, Çin milletinin bütün çocuklarının yarasıdır. Milletimizin kaderini kendi ellerimizde tutarak nereye giderse gitsin her zaman saygıyla karşılaşılan bir Çinli olmak, yakınçağdan bu yana her Çinlinin uğruna mücadele verdiği bir hedeftir. Bu konuda hepimizin arzusu birdir.

Yürekteki yara ancak aile sevgisiyle kapanabilir, karşı karşıya bulunduğumuz sorunlara da ancak içtenlikle gerçekçi çözüm getirilebilir. Sabrımız var, dahası inancımız var. Aile sevgisi, yalnızca yarayı kapatmaz, acıyı dindirmez, yürekteki kilidi açmaz, aynı zamanda yürekleri de yakınlaştırır. Tayvanlı soydaşlarımızın kendi iradesiyle seçtiği toplumsal sistem ve yaşam biçimine saygılıyız, aynı zamanda ana kesimdeki gelişmelerin yarattığı imkânları herkesten önce Tayvanlı soydaşlarımızla paylaşmaya hazırız. Tarihi seçemeyiz, ama bugünü yakalayabiliriz, yarınları yaratabiliriz.

Üç, Tayvan Boğazı'nın iki yakasında yaşayan soydaşlarımız, ilişkilerimizin barışçı gelişmesini hep ileriye taşımak için güç birliği içinde hareket etmelidirler. Geçtiğimiz beş yıldan fazla bir sürede her iki kesimde yaşayan soydaşlarımız ilişkilerimizin barışçı gelişme yolunu ortaklaşa seçerek daha önce benzeri görülmemiş yepyeni bir ortam yaratmış ve bundan kazanç elde etmişlerdi. Gerçekler, bunun Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki barışı koruyan, ortak gelişmeyi sağlayan, milletimizi yeniden kalkındıran ve her iki kesimde yaşayan soydaşlarımıza mutluluk getiren doğru bir yol olduğunu kanıtlamıştır. Her iki kesimde yaşayan soydaşlarımız, kararlılığını pekiştirerek ve bütün engelleri aşarak bu yolda sağlam adımlarla ilerlemeye devam etmeliler.

Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin barışçıl gelişimi, her iki kesimde yaşayan soydaşlarımız için yararlıdır ve hiç kimse böyle olumlu bir ortamın geriye döndürülmesini istemez. Dolayısıyla her iki taraf, "1992 Mutabakatı"na[3] bağlı kalarak "Tayvan'ın bağımsızlığı"na karşı çıkmanın ortak zeminini pekiştirmeli ve Tek Çin çatısını korumak yönündeki ortak anlayışı derinleştirmelidir. Bu temel, iki kesim arasındaki ilişkilerin "demiri"dir. Ancak ve ancak demir atıldığında, rüzgâr ne kadar sert eserse essin, dalgalar ne kadar yükselirse yükselsin, balıkçı kayığında sapsağlam oturabiliriz. Bu temel korunduğu takdirde, Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkiler giderek daha parlak geleceğe sahip olacaktır. Tersine, eğer bu temel zedelenirse, ilişkilerimiz çalkantı ve huzursuzluk dolu eski yola geri dönecektir. Bu bağlamda, iki tarafın, Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerden sorumlu birimlerinin yöneticileri arasında kısa süre önce gerçekleştirilen yüzyüze görüşmede sağlanan fikir birliği, ilişkilerimizin kapsamlı olarak gelişmesi için yapıcı bir anlam taşımaktadır.

İki kesim arasında uzun süreden beri devam eden siyasi anlaşmazlıklara gelince, biz Tek Çin çatısı altında Tayvan makamlarıyla eşitliğe dayalı istişarelerde bulunarak uygun düzenlemeler belirlemeye hazırız. Bütün düşünce ve kaygılar masaya yatırılabilir. Dünyada birçok soruna hızlı çözüm getirilemez. Ancak görüşme olduğu sürece umut da var olacaktır. "İçtenlik ve kararlılık olduğu takdirde demir ve kaya bile delinir." Tayvan Boğazı'nın iki yakasında yaşayan Çinlilerin, sorunlarımızın çözüm anahtarını bulabilecek zekâya sahip olduklarına kesinlikle inanıyorum.

Herkes odun toplarsa alev yükselir. Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin barışçıl gelişimini hızlandırma sürecine daha fazla Tayvanlı soydaşımızın katılmasını bekliyoruz. Hep birlikte çaba harcayarak ve daha fazla zekâ

3 "1992 Mutabakatı", merkezi Çin'in anakarasında bulunan Tayvan Boğazı'nın İki Yakası Arası İlişkiler Derneği ile merkezi Tayvan'da bulunan Tayvan Boğazı'nın İki Yakası Arası İletişim Vakfı'nın yöneticileri arasında yapılan toplantıda sözlü olarak sağlanan mutabakattır. İki taraf arasındaki genel işler hakkında yapılacak görüşmelerde Tek Çin ilkesinin nasıl ifade edileceği konusunun ele alındığı toplantıda iki taraf, Tek Çin ilkesini izleyeceklerine, ancak kendi yorumlarıyla ifade edeceklerine mutabık kalmıştı.

ve güç toplayarak, fikir geliştirelim, çözüm üretelim, iki kesim arasındaki ilişkilerin gelişmesinin getirdiği sonuçları sağlamlaştırıp genişletelim, böylece aramızdaki ilişkilerin barışçı gelişmesini önü kesilemez tarihi bir akıma dönüştürelim, ilişkilerimizin meyvelerinden Tayvanlı soydaşlarımızın, özellikle toplumun taban kesiminde yaşayan Tayvanlı soydaşlarımızın daha fazla yararlanmasını sağlayalım. Bütün Tayvanlı soydaşlarımıza ayrım yapmadan eşit bir biçimde davranacağız, kim olursa olsun, eskiden hangi görüşü savunmuş olursa olsun, şimdi ilişkilerimizin barışçıl gelişimine güç katmak isteyen herkesi büyük bir memnuniyetle karşılayacağız.

Dört, Tayvan Boğazı'nın her iki yakasında yaşayan soydaşlarımız gönül birliği içinde el ele vererek Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı birlikte gerçekleştirmelidirler. Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını gerçekleştirerek ülkemize refah ve güçlülük, milletimize gelişmişlik ve halkımıza mutluluk kazandırmak, Doktor Sun Yat-sen'in[4] özlemiydi. Bu, aynı zamanda ÇKP'lilerin ve yakınçağdan bu yana bütün Çinlilerin özlemi olmuştur. Bizim dile getirdiğimiz Çin Rüyası, işte bu milli özlemimizin canlı ifadesidir.

Başkan Lien'in deyişiyle Çin Rüyası, Tayvan'ın geleceğini yakından ilgilendirir. Çin Rüyası, Tayvan Boğazı'nın iki yakasının ortak rüyasıdır ve ancak hepimiz el ele verdiğimiz takdirde gerçekleşebilecektir. "Kardeşler gönül birliği içinde olursa, demiri kırarlar."[5] İki kesimde yaşayan bütün soydaşlarımızın, parti, sınıf, din ve bölge ayrımı yapmaksızın birbirine destek vererek milletimizi yeniden kalkındırma sürecine katılmalarını bekliyoruz. Böylece ortak Çin Rüyamızı gerçeğe dönüştürelim.

Tayvanlı soydaşlarımıza büyük bir samimiyetle yaklaşıyoruz, bütün kesimlerin görüşlerini dinlemeye hazırız. Tayvanlı soydaşlarımızın mutluluğuna, Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin barışçıl gelişimine ve Çin milletinin genel çıkarlarına hizmet eden her şeyi en iyi şekilde yapmak için elimizden geleni yapacağız. Bütün Tayvanlı soydaşlarımızın ilişkilerimizin barışçıl gelişiminden daha fazla yararlanmasını ve bütün Çinlilerin daha güzel bir yaşama kavuşmasını sağlamaya hazırız.

Konuşmama son verirken, Başkan Lien ve bütün dostlarımızın anakara ziyaretinin başarıyla geçmesini dilerim!

---

4 Sun Yat-sen (1866-1925), Sun Wen ve Sun Zhongshan adlarıyla da bilinir. Çin'in büyük milli kahramanı, vatanseveri ve Çin Demokratik Devrimi'nin öncüsü olarak kabul edilir. Milliyetçilik, demokrasi ve halkın yaşamından oluşan "Üç Halk Prensibi" şeklindeki siyasi programı ortaya koyarak ilk kez "Çin'i yeniden kalkındıralım" diye çığlık atan Sun Yat-sen, 1911 Devrimi'ne önderlik ederek Çin'de binlerce yıl hüküm süren mutlak monarşi rejimine son verdi. Daha sonra ÇKP, Sovyet Rusya Komünist Partisi ve Vladimir Lenin'in yardımıyla Kuomintang Partisi'ni yeniden örgütleyen Sun Yat-sen, Sovyet Rusya'yla ittifak, ÇKP ile ittifak ve köylü ve işçilere yardımdan oluşan "Yeni Üç Halk Prensibi"ni uygulayarak, Kuomintang Partisi ile ÇKP arasında ilk kez işbirliği başlatmış ve böylece emperyalizm ve feodalizme karşı çıkan demokratik devrimi yeni bir döneme taşımıştı.

5 *Değişimler Kitabı (Zhou Yi), Yi Jing* olarak da bilinir.

Tayvan Boğazı'nın İki Yakası Arasındaki İlişkilere Ufuk Açma ve Milletimizi Yeniden Kalkındırma Görevini Yerine Getirelim*

(7 Mayıs 2014)

Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesi, her iki kesimde yaşayan soydaşlarımızın tarihin akışına uygun bir şekilde yaptıkları ortak bir seçimdir. "İki kesim tek aile" anlayışından yola çıkarak kendimizi birbirinin yerine koyarak birbirimize büyük bir içtenlikle davrandığımız sürece, çözülemeyecek hiçbir anlaşmazlık ve aşılamayacak hiçbir zorluk kalmaz.

İki kesim arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesi genel olarak istikrarlı seyrini korumaktadır ve her türlü fırtınayı aşabilecek durumdadır. İlişkilerimiz, geçtiğimiz onlarca yıl içindeki iniş çıkışlara rağmen, genelden baktığımızda ileriye doğru bir seyri her zaman korumuştur. Bu, tarihin mutlak bir sonucudur. Barışçı gelişme, her iki kesimde yaşayan soydaşlarımızın ortak arayışıdır, her iki kesime de yarar sağlayacaktır. Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesini hızlandırmak yönündeki ilke ve politikalarımız değişmeyecek, iki kesim arasındaki iletişim ve işbirliğini hızlandırarak karşılıklı yarar ve ortak kazanç sağlayan tedbirlerimizden vazgeçilmeyecek, Tayvanlı soydaşlarımızla dayanışma içinde ortaklaşa mücadele etme içtenliğimiz ve arzumuz azalmayacak, "Tayvan'ın bağımsızlığı" yönündeki bölücü girişimleri durdurma irademiz ve kararlılığımız da sarsılmayacaktır. Tayvan'da toplumsal huzur, ekonomik gelişme ve sosyal refahın sağlanması, Tayvanlı soydaşlarımızın da huzur ve mutluluk içinde yaşaması içten arzumuzdur.

İki kesim arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesini sağlamak, uzun vadeli zorlu bir görevdir. Dolayısıyla iki kesimde yaşayan soydaşlarımız arasındaki karşılıklı güven artırılmalıdır. Soydaşlarımız arasında karşılıklı güven tesis edilirse, birçok zor soruna çözüm bulunur. İki toplumun bütün kesimleri arasın-

* Xi Jinping'in Tayvan merkezli Önce Halk Partisi Genel Başkanı James Soong Chu-yu ve beraberindeki heyetle görüşürken yaptığı konuşmanın özeti.

daki temasları genişletmek için etkin bir biçimde imkân yaratmalı, yüz yüze ve yürek yüreğe iletişim yoluyla karşılıklı anlayışı sürekli olarak artırmalı ve psikolojik mesafeyi adım adım kapatmalıyız.

Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesi geniş ufka sahiptir. Dolayısıyla durmadan ileriye doğru adım atılmalıdır. Çin'in ana kesiminde reformun derinleştirilmesi ve dışa açılma boyutunun genişletilmesi, iki kesim arasındaki ekonomik işbirliğine büyük bir itici güç kazandıracağı gibi, elverişli imkânlar da yaratacaktır. Ekonomilerimizin bütünleşmesi, iki kesime karşılıklı yarar ve ortak kazanç getireceği için ne zaman ve hangi koşulda olursa olsun bozulmamalıdır. Tayvanlı soydaşlarımızın, özellikle toplumun taban kesiminde bulunan insanların ihtiyaçlarını derinlemesine anlayarak etkin bir biçimde etkili önlemler alarak zayıf kesime ayrıcalık göstereceğiz. Böylece Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ekonomik temas ve işbirliğinden daha fazla Tayvanlı soydaşımızın yararlanmasını sağlayacağız.

İlişkilerimizin geleceği, gençlerimize bağlıdır. Her iki kesimde yaşayan genç ve çocuklar arasındaki iletişimi yoğunlaştırmak için daha fazla yöntem geliştirerek daha fazla imkân yaratmalıyız. Böylece genç ve çocuklarımızın Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin barışçı gelişme yönünü ve Çin milletinin büyük yeniden kalkınışının gidişatını anlayarak, ilişkilerimizin yeni geleceğini yaratarak milletimizin yeniden kalkındırma görevini layıkıyla yerine getirmelerine sağlam bir zemin hazırlamalıyız.

Önce Halk Partisi'nden Tek Çin tutumuna bağlı kalarak "Tayvan'ın bağımsızlığı"na yönelik bölücü girişimlere karşı çıkmaya devam etmesini, Tayvan'daki bütün kesimlerle birlikte Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkilerin barışçı gelişmesini kararlılıkla korumasını ve böylece Çin milletinin genel çıkarlarını savunmasını bekliyoruz.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

BARIŞÇIL GELİŞME

Barışçıl Gelişme Yolunun Zeminini Sağlamlaştıralım*

(28 Ocak 2013)

Barışçıl gelişme yolunda ilerlemek, partimizin çağımızın gelişme akımına ve ülkemizin temel çıkarlarına göre yaptığı stratejik bir seçimdir. Deng Xiaoping Teorisi, "Üç Temsil Düşüncesi" ve Bilimsel Gelişme Görüşü'nün rehberliği altında stratejik düşünce biçimimizi ve özgüvenimizi pekiştirmeli, ulusal ve uluslararası çıkarlarımızı daha iyi dengelemeli, dışa açılma, işbirliği ve ortak kazanca dayalı gelişmede ısrar etmeliyiz. Bir yandan barışçıl bir uluslararası ortam yaratarak ülkemizi geliştireceğiz, diğer yandan da ülkemizin gelişmesi ile dünya barışını koruyup pekiştireceğiz. Ülkemizin kapsamlı gücünü durmadan yükselteceğiz, en geniş halk kitlemizin barışçıl gelişmenin meyvelerinden pay almasını sağlayacağız, barışçıl gelişme yolunda ilerlememizin maddi ve toplumsal zeminini durmadan sağlamlaştıracağız.

Çin milleti barışı sever. Savaşı ortadan kaldırarak barışı gerçekleştirmek, yakınçağdan bu yana Çin halkının en ivedi ve en derin arzusu olmuştu. Barışçıl gelişme yolunda ilerlemek, Çin milletinin seçkin kültürü ve geleneklerinin devamı ve gelişmesi olduğu gibi, Çin halkının yakınçağdan sonra yaşadığı trajedilerden çıkardığı mutlak bir sonuçtur. Savaşların getirdiği acıları yüreklerinin en derin noktasında hisseden Çin halkı, barışa yönelik azimli arayışlarını her zaman sürdürür, barışçıl ve huzurlu yaşama da büyük değer verir. Çin halkının nefret ettiği kargaşalıktır, aradığı istikrardır, arzuladığı da dünya barışıdır.

Barışçıl gelişme yolunu keşfetmemiz, hiç de kolay olmamıştı. Bu, Yeni Çin'in kurulmasından bu yana, özellikle reform ve dışa açılma uygulamalarına başlanmasından beri partimizin zorlu arayışlarının ve uzun süren pratiğinin sonucudur. Partimiz barışın bayrağını her zaman yüksekte taşımış, bu konudaki kararlılığımız da hiçbir zaman sarsılmamıştır. Uzun bir dönem içerisinde Barış İçinde Bir Arada Yaşamanın Beş İlkesi'ni ortaya koyduk, bağımsız ve barışçıl dış

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nun 3. Çalışma Grubu Toplantısı'na başkanlık ederken yaptığı konuşmanın özeti.

politikayı benimseyerek kararlılıkla izledik, hiçbir zaman hegemonyacılık ve yayılmacılık peşinde koşmayacağımız yönünde tüm dünyaya kutsal bir taahhütte bulunduk ve Çin'in her zaman dünya barışını koruyan kararlı bir güç olacağını vurguladık. Bütün bunları asla sarsmaksızın kararlılıkla sürdürmeliyiz.

ÇKP 18. Kongresi'nde "İki Yüzyıl Hedefleri" net bir dille ortaya konuldu. Aynı zamanda Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası yönündeki mücadele hedeflerini de ifade ettik. Mücadele hedeflerimizi gerçekleştirmek için barışçıl bir uluslararası ortama ihtiyaç duymaktayız. Barış olmadan ne Çin ne de dünya sorunsuz gelişebilir. Gelişme olmadan da ne Çin ne de dünya kalıcı barışa kavuşabilir. Var olan fırsatları değerlendirerek kendi işimizi en iyi şekilde yapmalı, ülkemizi daha müreffeh ve güçlü bir duruma getirmeli, halkımıza daha kaliteli bir yaşam sağlamalı, gittikçe artan güçlerimize dayanarak barışçıl gelişme yolunda daha emin adımlarla ilerlemeliyiz.

Tarihin akışının önü kesilemez. Buna ayak uyduran güçlenir, ters düşen ise yıkılır. Dünya tarihine baktığımızda, silah zoruyla saldırı yapanlar ile yayılmacılık peşinde koşanların hepsinin önünde sonunda yenilgiye uğradığını görüyoruz. Bu, tarihin kuralıdır. Dünyanın refahı ve istikrarı Çin için, Çin'in gelişmesi de dünya için fırsattır. Barışçıl gelişme yolunda ilerleyip ilerlemeyeceğimiz, büyük ölçüde dünyanın fırsatlarını Çin'in, Çin'in fırsatlarını da dünyanın fırsatlarına dönüştürüp dönüştüremeyeceğimize ve Çin ile dünyanın sağlıklı etkileşim, karşılıklı yarar ve ortak kazanç temelinde ilerleyip ilerleyemeyeceklerine bağlıdır. Ülkemizin koşullarından yola çıkarak kendi yolumuzda kararlılıkla ilerleyeceğiz, aynı zamanda evrensel bir bakış açısıyla hareket ederek ulusal gelişme ile dışa açılma arasında bütünlük sağlayacağız. Çin'in gelişmesini dünyanın gelişmesiyle ve Çin halkının çıkarlarını da dünya halklarının çıkarlarıyla bütünleştireceğiz, bütün ülkelerle karşılıklı yarara dayalı işbirliğini sürekli olarak genişleteceğiz. Uluslararası işlere daha etkin bir tutumla katılarak küresel meydan okumalara ortaklaşa karşılık vereceğiz ve tüm dünyanın gelişmesi için katkıda bulunmak için çaba harcayacağız.

Barışçıl gelişme yolunda kararlılıkla ilerleyeceğiz, ancak meşru hak ve çıkarlarımızdan da asla vazgeçmeyeceğiz, ülkemizin temel çıkarlarını asla feda etmeyeceğiz. Hiçbir yabancı ülke, kendi temel çıkarlarımızı pazarlık konusu yapmamızı ve egemenliğimizin, güvenliğimizin ve gelişme çıkarlarımızın zarar görmesinin acı meyvesini yutmamızı beklemesin. Çin barışçıl gelişme yolunu izleyecek, başka ülkeler de barışçıl gelişme yolunu izlemeliler. Ancak ve ancak bütün ülkelerin barışçıl gelişme yolunu tercih ettiği durumunda, ortak gelişme mümkün olabilecek ve ülkeler de barış içinde bir arada yaşayabileceklerdir. Barışçıl gelişme yolunda kararlılıkla ilerleme yönündeki stratejimizi geniş kapsamlı bir biçimde tanıtarak, uluslararası toplumun Çin'in gelişmesine doğru bir bakış açısıyla yaklaşmasını sağlayacağız. Çin, başka ülkelerin çıkarlarının feda edilmesine dayalı bir gelişmeyi asla aramaz, başkalarına zarar vermekten

çıkar elde etme ve kendi sorunlarını başkalarının üzerine atma girişimlerinde asla bulunmaz. Biz, barışçıl gelişmenin uygulayıcısı, ortak gelişmenin iticisi, çok taraflı ticaret düzeninin savunucusu ve küresel ekonomik yönetimin katılımcısı olmakta kararlıyız.

Ortak Kazanç Sağlayan İşbirliği Yolunu Ortaklaşa Keşfedelim*

(19 Haziran 2013 ve 19 Mayıs 2014)

I

Bütün ülkelerin halklarının beklentilerini üzerinde taşıyan Birleşmiş Milletler, bir dizi önemli görev ve sorumluluk üstlenmektedir. Günümüz dünyasında derin ve karmaşık değişimler yaşanmaktadır. Böyle bir ortamda küresel sorunları çözerek meydan okumalara karşılık verebilmek için Birleşmiş Milletler'in bütün üye ülkeleriyle el ele vermesine ihtiyaç duyulmaktadır. Birleşmiş Milletler, barış ve gelişme şeklindeki ana tema çerçevesinde, adalet ve haklılık bayrağını yüksekte taşımalı, adaletin yanında yer alarak konuşmalı ve hareket etmelidir. Sıfır toplamlı oyun anlayışının modası artık geçmiştir. Bunun yerine güç birliği içinde hareket ederek işbirliği ve ortak kazanç getiren yeni bir yol keşfetmeliyiz. Bu konuda Birleşmiş Milletler'e önemli görevler düşmektedir.

Çin, "İki Yüzyıl Hedefleri"ni belirleyerek geleceğe dönük görkemli bir gelişme planı ortaya koydu. Çin'in Birleşmiş Milletler'e, Birleşmiş Milletler'in de Çin'e ihtiyacı vardır. Çin, Birleşmiş Milletler'in rolüne büyük önem verir ve örgütü desteklemekte kararlıdır. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin daimi üyeliği, Çin için yalnızca bir yetki değil, daha çok büyük bir sorumluluktur. Çin, bu sorumluluğu yerine getirmeye hazırdır. Çin uluslararası anlaşmazlıkların barışçı yollardan çözülmesine katkı yapmak için elinden geleni yapmaya ve Birleşmiş Milletler'in Binyıl Gelişme Hedefleri'nin uygulanması sürecini hızlandırmasına destek vermeye devam edecektir. Aynı zamanda Çin, bütün taraflarla ortak çaba harcayarak iklim değişikliği başta olmak üzere küresel sorunları çözmeye ve dünyanın barışı ile insanlığın ilerlemesi için daha büyük katkılarda bulunmaya hazırdır.

(19 Haziran 2013)

* Xi Jinping'in Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Ban Ki-moon'la görüşürken yaptığı konuşmaların özeti.

II

Önümüzdeki yıl Dünya Antifaşizm Savaşı ile Çin Halkının Japon Saldırganlarına Karşı Direniş Savaşı'nın[1] zafere ulaşmasının 70. yıldönümü kutlanacak. Aynı zamanda Birleşmiş Milletler'in de 70. kuruluş yıldönümünü kutlayacağız. Uluslararası toplum, bu önemli fırsatı iyi değerlendirerek çok taraflılığa olan taahhüdünü yinelemeli, Birleşmiş Milletler Tüzüğü'nde belirlenen amaç ve ilkeleri savunmalı ve Birleşmiş Milletler'in rolünü pekiştirmek için çaba harcamalıdır.

Uluslararası toplum, dünya barışını ve gelişmesini pekiştirmek için ortak çaba harcamalıdır.

Her şeyden önce çatışmaların siyasi çözümünde ısrar edilmelidir. Dünya gündemini meşgul eden sıcak sorunlar hiçbir zaman eksik olmadı; tıpkı sukabağını suya bastırdığımızda kepçesinin su yüzeyine çıkmasında olduğu gibi. Bu sorunların çözülmesi hem mantığı hem de doğru yöntemi gerektirir. Hep baskı yapmakla çözüm getiremeyiz, hele dışarıdan askeri müdahalelerle asla. Siyasi çözüm tek çıkış yoludur. Birleşmiş Milletler siyasi çözüm bayrağını yüksekte taşımalıdır.

İkincisi, ortak gelişmeyi gerçekleştirme hedefinde ısrar edilmelidir. Yoksulluğu ortadan kaldırmaya odaklanan ve sürdürülebilir gelişmeyi gerçekleştirmeyi amaçlayan 2015 Sonrası Kalkınma Gündemi'ni belirleme sürecinde Birleşmiş Milletler, siyasi ve ahlaki üstünlüğünü harekete geçirerek eşgüdüm sağlama işlevini yerine getirmelidir. Bu bağlamda Çin, önümüzdeki Eylül ayında yapılacak Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Zirvesi'nin başarıyla sonuçlanmasını arzu etmektedir.

Üçüncüsü, Birleşmiş Milletler'in uluslararası ilişkilerdeki yönlendirici rolünde ısrar edilmelidir. Birleşmiş Milletler, terörle mücadele alanında daha etkin davranmalı, doğruyu yanlışlardan ayırt eden net ölçütlerin oluşmasına öncülük ederek uluslararası toplumun biçimi ne olursa olsun her türlü terörizme kararlı darbe indirmesini sağlamalıdır. İnternet konusunda da Birleşmiş Milletler, ana kanal rolünü oynayarak kuraldan, egemenlikten ve şeffaflıktan yana bir tutum sergilemeli, bütün ülkelerin bilgi güvenliği konusundaki kaygılarına saygı göstererek internet üzerinde ortak yönetimi gerçekleştirmelidir.

Çin, Birleşmiş Milletler'in çalışmalarına geçmişte olduğu gibi gelecekte de kararlı biçimde destek vermeye devam edecektir.

(19 Mayıs 2014)

---

1 Çin Halkının Japon Saldırganlarına Karşı Direniş Savaşı, Temmuz 1937 ile Eylül 1945 arasındaki dönemde Çin halkının Japonya istilasına karşı sürdürdüğü milli kurtuluş savaşıdır. Dünyanın Antifaşizm Savaşı'nın önemli bir parçasını oluşturan bu savaşta Çin halkı, zor koşullarda savaşarak ve büyük kayıplar vererek Japon saldırganlarını mağlup etmeyi başarmıştı. Bu zafer, yakınçağdan bu yana Çin halkının emperyalist saldırılara karşı kazandığı ilk topyekûn zafer olma özelliğini taşıdığı gibi, aynı zamanda Çin halkının Dünya Antifaşizm Savaşı'nın zafere ulaşmasına yaptığı ve izi asla silinmez büyük bir katkıdır.

Mantıklı, Koordineli ve Dengeli Nükleer Güvenlik Anlayışını İzleyelim*

(24 Mart 2014)

Sayın Başbakan Mark Rutte,

Değerli meslektaşlarım,

Nükleer güvenliği pekiştirecek önlemleri görüşmek üzere bugün Lahey'de bir araya gelmiş bulunmaktayız. Bu, büyük önem taşıyan bir zirvedir. Öncelikle bu zirve için harcadıkları etkin çaba ve büyük bir incelikle yaptıkları organizasyondan dolayı Başbakan Rutte'e ve Hollanda hükümetine içten teşekkürlerimi sunarım.

Geçtiğimiz yüzyılda atomun bulunması ve nükleer enerjinin geliştirilip değerlendirilmesi insanoğlunun gelişmesine yeni bir güç katmış, dünyayı algılayıp yeniden şekillendirme kabiliyetimizi büyük ölçüde artırmıştı. Bununla birlikte nükleer enerjinin geliştirilmesi nükleer güvenlik konusundaki risk ve meydan okumaları da beraberinde getirmiştir. İnsanoğlu, nükleer enerjiyi daha iyi değerlendirip daha büyük ilerleme kaydetmek için, nükleer güvenlik alanında karşı karşıya bulunduğumuz tehditleri gidererek nükleer malzeme ve tesislerin güvenliğini korumak zorundadır.

Değerli meslektaşlarım,

Nükleer güvenliğin pekiştirilmesi, sonu olmayan bir süreçtir. Nükleer enerjiyi geliştirdiğimiz sürece, nükleer güvenliği geliştirme çabalarımız da durmamalıdır. İlki 2010 yılında Washington'da yapılan ve 2012 yılında Seul'da ve bugün Lahey'de devam eden Nükleer Güvenlik Zirveleri, bütün ülkeler arasındaki fikir birliğini artırarak nükleer güvenliği koruma çabalarını derinleştirmek yönünde önemli bir görev üstlenmektedir. Bizler, mantıklı, koordineli ve dengeli nükleer güvenlik anlayışını kararlılıkla sürdürerek nükleer güvenliği koruma sürecini sağlıklı ve devamlı bir gelişme rotasına oturtmalıyız.

---

* Xi Jinping'in Hollanda'nın Lahey şehrinde düzenlenen Nükleer Güvenlik Zirvesi'nde yaptığı konuşmanın özeti.

Bir, gelişmeye ve güvenliğe aynı önemi vererek, nükleer enerji çalışmalarının güvenliğini korumak koşuluyla gelişmesini güvence altına almalıyız. Nükleer enerjiyi barışçı amaçlarla değerlendirme çalışmaları, enerji güvenliğini koruyan ve iklim değişikliğine karşılık veren önemli bir yol olarak, Prometheus'ün dünyaya getirdiği ateş tohumu gibi insanoğlunun gelişmesinin umut ışığını yakmış ve güzel bir perspektif yaratmıştı. Bununla birlikte, eğer nükleer güvenliği etkili bir biçimde sağlayamazsak, nükleer malzeme ve tesisler için potansiyel risk oluşturan güvenlik sorunlarını gideremezsek, bu güzel perspektif gölgelenecek, hatta felakete sürüklenecektir. Nükleer enerji çalışmalarının umut ışığının sonsuza kadar sönmemesi için "önce güvenlik" ilkesine sıkı sıkıya bağlı kalmalıyız.

Gelişmek için güvenliği sağlamak ve güvenlikle gelişmeyi hızlandırmak anlayışını kararlılıkla sürdürerek, gelişme ve güvenlik hedeflerini bütünleştirmeliyiz. Bütün ülkelerin hükümetleri ile nükleer enerji şirketlerinin, güvenliği feda etme pahasına nükleer enerjiyi geliştirmeye dönük bütün girişimlerin sürdürülebilir ve gerçek anlamda gelişme olamayacağını anlamalarını sağlamalıyız. Riskleri ancak somut ve uygulanabilir önlemlerle kontrol altına alabiliriz, nükleer enerjiyi değerlendirme çalışmalarını da ancak güvenliği korumak suretiyle sürdürülebilir bir biçimde ilerletebiliriz.

İki, hak ve yükümlülüklere aynı önemi vererek, uluslararası nükleer güvenlik sürecini bütün ülkelerin hak ve çıkarlarına saygı göstermek temelinde ilerletmeliyiz. Kural olmadan başarıya ulaşılamaz. Bütün ülkeler, nükleer güvenlikle ilgili uluslararası hukuk belgelerinde belirlenen yükümlülüklerini öze ilişkin bir biçimde yerine getirmelidir. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin ilgili kararlarını kapsamlı bir biçimde uygulamalı, nükleer güvenlik alanındaki hukuki çerçeveyi sağlamlaştırıp geliştirmeli, nükleer güvenliği sağlamayı amaçlayan uluslararası çabalara kurumsal güvence sağlamalı ve küresel boyutta izlenecek yön verici ilkeler belirlemeliler. Çin, daha fazla ülkeyi Nükleer Malzemelere Fiziki Koruma Sözleşmesi ve değiştirgesi ile Uluslararası Nükleer Terör Eylemlerini Durdurma Sözleşmesi'ni onaylamayı faal olarak düşünmeye çağırıyor.

Bütün ülkelerin koşulları farklıdır, nükleer enerji çalışmaları farklı aşamalardadır, nükleer güvenlik alanında karşılaştıkları riskler de birbirinden farklıdır. Bir kilidi yalnızca bir anahtar açar. Bütün ülkelerin uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmelerinin önemi vurgulanırken, onların kendi koşullarına göre kendilerine en uygun olan nükleer güvenlik politikaları ve önlemleri tercih etme ve nükleer güvenlikle ilgili hassas bilgileri koruma haklarına da saygı gösterilmelidir. Nükleer güvenliği korumayı amaçlayan uluslararası süreci adalet ilkesine bağlı kalarak ve gerçekçi bir ruhla etkin ve ihtiyatlı bir biçimde ilerletmeliyiz.

Üç, bağımsız ve koordineli çabalara aynı önemi vererek karşılıklı yarar ve ortak kazanç sağlama yoluyla evrensel nükleer güvenliği aramalıyız. Nükleer güvenlik, her şeyden önce ulusal bir konudur. Bunun temel sorumlusu, ülke-

lerin hükümetleridir. Bütün ülkelerin hükümetleri, kendilerine düşen görev ve yükümlülükleri bilmeli ve yerine getirmeli, nükleer güvenlik bilincini pekiştirerek nükleer güvenlik kültürünü oluşturmalı ve kurumsal yapılanmayı güçlendirerek teknoloji kapasitelerini artırmalılar. Bu, kendilerine olduğu gibi dünyaya karşı da bir yükümlülüktür.

Nükleer güvenlik, aynı zamanda küresel bir konudur. Bir kovanın alabileceği su miktarı, en kısa ahşap parçası tarafından belirlenir. Bir ülkede nükleer malzeme kaybolursa, bütün dünya tehdit altında kalacaktır. Evrensel boyutta nükleer güvenliğin sağlanması, bütün ülkelerin el ele vererek çaba harcamalarını gerektirmektedir. Nükleer güvenliği korumayı amaçlayan uluslararası sürece daha fazla ülkenin katılmasını teşvik ederek, bütün ülkelerin bu süreçten yararlanmasını, aynı zamanda bu süreç için katkıda bulunmasını sağlamalı ve nükleer güvenliği koruma sürecine küresel bir boyut kazandırmak için çaba harcamalıyız. Aramızdaki iletişim ile deneyim paylaşımlarını yoğunlaştırmalı, çok taraflı mekanizmalar ve çağrılar konusunda eşgüdüm sağlayarak ortak çaba harcamalıyız. Bizler, koşuya aynı çizgiden başlamamış olabiliriz, ancak hiçbir ülkenin bu ortak koşumuzda arkada kalmaması için çalışmalıyız.

Dört, belirtileri ve kaynakları gidermeye aynı önemi vererek nükleer güvenliği koruma çabalarımızı risklerin nedenlerini ortadan kaldırma hedefi doğrultusunda kapsamlı bir biçimde sürdürmeliyiz. Nükleer güvenlik, bilimsel ve etkili yönetimin uygulanması ve ileri ve güvenli nükleer teknolojilerin geliştirilmesinden nükleer terörizm ve nükleer silahların yayılmasının önlenmesine kadar farklı boyutları kapsamaktadır. Nükleer güvenlikle ilgili siyasi önlemlerin daha sağlıklı hale getirilmesi, modern ve düşük riskli nükleer teknolojilerin geliştirilmesi, nükleer malzemeler konusunda arz talep dengesinin kurulması, nükleer silahların yayılmasını önleyen ihracat kısıtlamalarının artırılması ve nükleer terörizmle mücadele alanındaki uluslararası işbirliğinin derinleştirilmesi, nükleer güvenliği tehdit eden riskleri ortadan kaldıran ve nükleer silahların yayılması tehlikesini gideren doğrudan ve etkili yollardır.

Belirtileri gidermekle birlikte kaynakları da ortadan kaldırmalıyız. Ancak barışçı ve istikrarlı bir uluslararası ortam tesis edilerek, ülkeler arasında uyumlu ve dostane ilişkilerin geliştirildiği ve medeniyetler arasında iyi niyetli ve açık görüşlü iletişimlerin yapıldığı durumunda, nükleer terörizm ile nükleer silahların yayılması sorunlarının kökü kazınacak, nükleer enerji alanında kalıcı güvenlik ve gelişme gerçekleştirilecektir.

Değerli meslektaşlarım,

Çin, öteden beri nükleer güvenliğe nükleer enerjiyi barışçı amaçla kullanma çalışmalarının en öncelikli konusu olarak yaklaşarak, nükleer malzeme ve tesislerin yönetimini en sıkı ölçütlerle sürdürmektedir. Nükleer enerji değerlendirme çalışmalarına başlanmasından bu yana geçen 50 yılı aşkın bir sürede nükleer güvenlik alanında Çin'in oldukça iyi bir sicili vardır.

Hollandalı filozof Erasmus, önlemenin tedaviden daha iyi olduğunu söylemişti. Son yıllarda dünyada meydana gelen korkunç nükleer kazalar, bütün ülkeleri alarma geçirmişti. Tarihteki trajedilerin tekrarlanmasını önlemek için elimizden geleni yapmalıyız.

Olası riskleri önlemek için Çin, nükleer güvenlik konusunda kapsamlı önlemler almıştır. Nükleer güvenliği sağlayan teknoloji seviyemizi ve acil müdahale kabiliyetimizi yükseltmeye ağırlık vermenin yanı sıra, bütün nükleer malzeme ve tesislerin güvende olmasını garantilemek için ülkemizdeki bütün nükleer tesislere kapsamlı güvenlik denetimi gerçekleştirdik. Bunun yanı sıra, nükleer güvenlik konusunda orta ve uzun vadeli planlar belirleyip uyguladık, nükleer güvenlik hakkındaki ulusal hukuk sistemini daha sağlıklı hale getirdik. Bu bağlamda, Ulusal Nükleer Güvenlik Yönetmeliği'ni hazırlayarak nükleer güvenlik mekanizmamızın kurumsallaşma ve hukuksallaşma sürecini sağlam adımlarla ilerletmekteyiz.

Çin, nükleer güvenlik alanındaki uluslararası işbirliğini de etkin bir biçimde hızlandırmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri ile ortaklaşa kuracağımız Nükleer Güvenlik Örneklendirme Merkezi'nin temeli atıldı. İnşâatı sorunsuz bir biçimde sürdürülmekte olan bu merkez, bölgemizde ve hatta uluslararası düzeyde nükleer güvenlik teknolojileri alanındaki iletişim ve işbirliğine katkı yapacaktır. Nükleer malzeme kaçakçılığıyla mücadele konusunda Rusya ve Kazakistan gibi ülkelerle bir dizi işbirliği projesini başlattık. Aynı zamanda Çin, maddi ve teknik imkânlar elverdiğince yüksek yoğunluklu zenginleştirilmiş uranyum kullanımının mümkün olduğu kadar azaltılmasını desteklemektedir. Bu kapsamda, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı çatısı altında Gana'da yüksek yoğunluklu zenginleştirilmiş uranyum kullanan araştırma amaçlı nükleer reaktörü düşük yoğunluklu zenginleştirilmiş uranyum kullanan reaktöre dönüştürme çalışmalarına yardım etmektedir. Çin eğitim kursları düzenlemek suretiyle Asya-Pasifik ülkelerinin nükleer güvenlik seviyelerini artırmak üzere Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı kapsamında kurulan Güvenlik Fonu'na bağışta bulundu.

Değerli meslektaşlarım,

Aydınlık bir adım ilerlerse, karanlık bir adım gerileyecektir. Nükleer güvenlik konusunda ne kadar fazla çaba harcarsak, teröristlere de o kadar az fırsat bırakmış olacağız. Kalıcı nükleer güvenliği tesis etmek için Çin, çabalarını sürdürerek katkılarda bulunmaya hazırdır.

Bir, Çin, nükleer güvenliği sağlama kabiliyetini kararlılıkla artıracaktır. Bu kapsamda Çin, nükleer güvenlik alanında hükümetin denetim kabiliyetini artırmaya, nükleer güvenliği ilgilendiren teknolojik araştırma-geliştirme çalışmaları ile insan kaynakları yetiştirme çalışmalarına daha fazla yatırım yapmaya ve nükleer güvenlik kültürünü yetiştirip geliştirmeye devam edecektir.

İki, Çin uluslararası nükleer güvenlik sistemini oluşturma çalışmalarına kararlılıkla katılacaktır. Bu kapsamda Çin, adalet, işbirliği ve ortak kazanca dayalı bir uluslararası nükleer güvenlik sisteminin oluşum sürecini bütün ülkelerle birlikte ilerletecek, nükleer enerjinin barışçı amaçlarla değerlendirilmesinde elde edilen meyvelerin bütün ülkeler tarafından paylaşılmasını sağlamak için çaba harcayacaktır.

Üç, Çin nükleer güvenlik alanındaki uluslararası işbirliğini kararlılıkla destekleyecek ve bu alandaki bölgesel ve uluslararası işbirliğini hızlandırmak için teknoloji ve deneyimlerini başka ülkelerle paylaşmaya, kaynak ve platform sağlamaya hazırdır. Çin, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın yön verici bir rol oynamasını desteklemekte ve ajansı, nükleer güvenlik sağlama kabiliyetinin artırılması konusunda gelişmekte olan ülkelere yardım etmeye teşvik etmektedir. Bunun yanı sıra Çin, nükleer güvenlik alanındaki etkinliklere faal olarak katılmaya devam edecek ve Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nı uluslararası fiziki koruma danışmanlığı hizmetini vermeye davet edecektir.

Dört, Çin bölgesel ve uluslararası barışı ve istikrarı kararlılıkla korumaya devam edecektir. Bu kapsamda Çin, barışçıl gelişme, işbirliği ve ortak kazanç ilkelerini kararlılıkla izlemeye devam edecek, sorun ve anlaşmazlıkların eşit diyalog ve dostane istişareler yoluyla çözülmesinden yana bir tutumla hareket ederek nükleer terörizmin ve nükleer silahların yayılmasının kaynağını ortadan kaldırmak için bütün ülkelerle birlikte çaba harcayacaktır.

Değerli meslektaşlarım,

Nükleer güvenliği pekiştirmek, hepimizin ortak taahhüdü olduğu gibi ortak sorumluluğumuzdur. Kalıcı nükleer güvenliğin tesis edileceği ve nükleer enerjinin insanoğlunun mutluluğuna hizmet edeceği yönünde dünya halklarına daha fazla güven vermek için hep birlikte el ele vererek işbirliğinde bulunalım!

Hepinize teşekkür ederim!

Medeniyet İletişimle Çok Renklilik Kazanır, Karşılıklı Öğrenmeyle Zenginleşir*

(27 Mart 2014)

Medeniyet, iletişimle çok renklilik kazanır, karşılıklı öğrenmeyle zenginleşir. Medeniyetler arasındaki iletişim ve karşılıklı öğrenme, insan medeniyetinin ilerlemesi ile dünya barışı ve gelişmesini hızlandıran önemli bir güç oluşturmaktadır.

Medeniyetler arasındaki iletişim ve karşılıklı öğrenmenin ilerletilmesinde doğru tutum ve ilkeler izlenmelidir. Bence bu konuda en önemli olanlar şunlardır:

Bir, medeniyetler çok renklidir ve bu çok renklilik medeniyetler arası iletişim ve karşılıklı öğrenmeyi anlamlı kılar. Güneş ışığının yedi rengi vardır, dünya da çok renklidir. Bir ülke ve milletin medeniyeti, o ülke ve milletin kolektif hatıralarıdır. İnsanoğlu, uzun tarih boyunca rengârenk medeniyetler yaratıp geliştirmiştir. İlkel toplumdan tarımcılık dönemine, sanayi devriminden bilişim çağına, insanoğlunun geçirdiği bütün evrimler insanlığın heyecan verici medeniyetlerinin görkemli genetik haritasını çizmiştir.

"Tek bir çiçek bahar demek değildir, yüzlerce çiçek açıldığında bahçeye bahar gelir." Eğer dünyamızda yalnızca tek bir çeşit çiçek varsa, o çiçek ne kadar güzel olursa olsun, tekdüze ve sıkıcı olur. Gerek Çin medeniyeti, gerekse dünyada var olan diğer medeniyetler, insanlığın ilerlemesinin birer meyvesidir. Hem Fransa'daki Louvre Müzesi'ni hem de Çin'in Yasak Kent Müzesi'ni gezmiştim. Bu müzelerde büyük bir özenle korunan on milyonlarca sanat eserinin insanları cezbeden tarafı, ortaya koydukları medeniyetlerin çeşitliliğidir. Medeniyetler arası iletişim ve karşılıklı öğrenme, belirli bir medeniyeti üstün sayma veya belirli bir medeniyeti aşağılama temeline dayanmamalıdır. Çinliler, bundan ta

* Xi Jinping'in UNESCO Genel Merkezi'nde yaptığı konuşmanın bir bölümü.

2000 yıl önce "nesnelerin birbirinden farklı olmasının doğanın icabı"[1] olduğunu anlamıştı. Medeniyetler arasındaki iletişim ve karşılıklı öğrenmenin hızlandırılması, insan medeniyetine daha fazla renklilik kazandırarak, bütün ülkelerin halklarının manevi yaşamını daha da zenginleştirecek, gelecek için de daha fazla seçenek yaratacaktır.

İki, medeniyetler eşittir ve bu eşitlik medeniyetler arası iletişim ve karşılıklı öğrenmeyi mümkün kılar. İnsanoğlunun bütün medeniyetleri değer açısından eşittir, her birinin saygın özellikleri ve eksiklikleri vardır. Dünyada ne yüzde yüz mükemmel olan ne de yüzde yüz hünersiz olan bir medeniyet vardır. Medeniyetlerin üstünü ve alçağı, seçkini ve yararsızı olamaz.

Dünyanın birçok yerini ziyaret ettim ve bu ziyaretlerde en çok zevk aldığım, beş kıtadaki farklı medeniyetleri, bu medeniyetlerin başkalarından farklı olan özelliklerini ve özgünlüklerini, bu medeniyetleri yaşatan insanların dünya, hayat ve değer anlayışlarını tanımaktır. Antik Maya medeniyetini temsil eden Chichen Itza antik kentini gezdim, İslam medeniyetinin özelliklerini yoğun olarak taşıyan Orta Asya'nın tarihi Semerkant şehrini de ziyaret ettim. Bütün bu gezilerde şunu derinlemesine anladım: Herhangi bir medeniyetin özünü anlamak için eşitlikçi ve alçakgönüllü bir tutum izlemeliyiz. Eğer bir medeniyete tepeden bakarsak, o medeniyetin sırrını keşfetmek şöyle dursun, o medeniyetle zıtlığa düşebiliriz. Gerek tarih, gerekse gerçek, kibir ve önyargının medeniyetler arası iletişim ve karşılıklı öğrenmenin önünde duran en büyük engel olduğunu kanıtlamıştır.

Üç, medeniyetler hoşgörülüdür ve bu hoşgörürlük medeniyetler arası iletişim ve karşılıklı öğrenmeye güç kaynağı sağlar. Deniz yüzlerce nehre kucak açmakla engin olur. İnsanoğlunun yarattığı bütün medeniyetler insan emeğinin ve zekâsının birer ürünüdür. Her medeniyet özgündür. Medeniyet konusunda başkalarını körü körüne veya mekanik bir biçimde kopyalamak, tıpkı ayakları ayakkabıya sığdırmak için parmakları kesmek gibi imkânsız ve son derece zararlıdır. Bütün medeniyetlere saygı göstermeli ve bütün medeniyetlerin sonuçlarına değer vermeliyiz.

Tarih, bir medeniyetin ancak ve ancak iletişim ve karşılıklı öğrenme yoluyla hayat gücüne sahip olabileceğini gösterdi. Hoşgörürlük ruhuna bağlı kaldığımız sürece, sözüm ona "medeniyetler çatışması"na meydan bırakmaksızın medeniyetler arası uyumu gerçeğe dönüştürebiliriz. Tıpkı Çinlilerin bir atasözünde söylendiği gibi, "Turp mu yoksa lahana mı, hepsi kendisinin tercihine bağlıdır."

Çin medeniyeti, 5000 yıldan uzun bir tarihte geçirdiği sayısız değişimlere rağmen, kökünü ve varlığını hep sürdürmeyi başardı. Çin milletinin en derin manevi arayışlarının birikimi olan Çin medeniyeti, özgün bir simge olarak mil-

1 *Mençyüs (Meng Zi).*

letimizin nesilden nesile varlığını sürdürerek gelişip güçlenmesine zengin besin kaynağı sağlamıştır. Çin medeniyeti, Çin topraklarında yaratılan, aynı zamanda da başka medeniyetlerle sürekli olarak yapılan iletişim ve karşılıklı öğrenmelerin sonucunda oluşan bir medeniyettir.

Milattan Önce 100 yılı dolaylarında Çin, Batı Bölgeleri'ne uzanan İpek Yolu'nu[2] açmıştı. Han Hanedanlığı'nın (MÖ 206-MS 220) elçisi Zhang Qian,[3] Milattan Önce 138 ve 119 yıllarında Batı Bölgeleri'ne iki sefer seyahat etmiş, oralara Çin kültürünü tanıtmış, aynı zamanda da oralardan üzüm, yonca, nar, keten ve susam gibi tarımsal ürünleri geri getirmişti. Batı Han Hanedanlığı (MÖ 206-MS 25) döneminde Çin'in ticari filoları Hindistan ve Sri Lanka'ya ulaşarak Çin'de üretilen ipek karşılığında sırlı cam ve inci gibi ürünler almışlardı. Tang Hanedanlığı (618-907) döneminde Çin ile dünya arasındaki temaslarda büyük canlılık görülmüştü. Tarih kayıtlarına göre, Tang Hanedanlığı döneminde Çin'le karşılıklı elçi göndererek dostane ilişkiler kuran ülkelerin sayısı 70'i geçmişti. O dönemdeki başkent Chang'an, yurtdışından gelen elçiler, tüccarlar ve öğrencilerle doluydu. Bu yoğun temaslar, Çin kültürünün tüm dünyaya tanıtılmasını sağladığı gibi, yabancı ülkelerin kültürleri ve ürünlerinin Çin'e girmesine büyük güç katmıştı. 15. yüzyılın başlarına gelince, Çin'in Ming Hanedanlığı (1368-1644) döneminin ünlü denizci Zheng He,[4] çıktığı 7 seferde Güneydoğu Asya'daki birçok ülkeye ve hatta Afrika kıtasının doğu kıyısında yer alan Kenya'ya ulaşmış ve geriye Çin ile güzergâhında yer alan ülkelerin halkları arasındaki dostane temaslarla ilgili çok sayıda öykü bırakmıştı. Ming Hanedanlığı'nın son yılları ile Qing Hanedanlığı'nın (1644-1911) ilk yıllarında Çinliler, modern bilim ve teknoloji bilgilerini öğrenmeye başlamıştı. Avrupa'nın astronomi, tıp, matematik, geometri ve coğrafya bilgilerinin Çin'e tanıtılması, Çinlilerin ufkunu genişletmişti.

2 İpek Yolu, antikçağlarda Çin'i Orta Asya üzerinden Güney ve Batı Asya ile Avrupa ve Kuzey Afrika'ya karadan bağlayan bir ticaret koridorudur. Tarihte Çin'den batıya bol miktarda ipek kumaşı ve ipek ürünü taşınması nedeniyle bu yola İpek Yolu adı verilmiştir.

3 Zhang Qian (?-MÖ 114), Batı Han Hanedanlığı'nda bakanlık yapmıştı. Hunların (Xiongnu) saldırılarına karşı Batı Bölgeleri'ndeki (Han Hanedanlığı döneminde Yumen ve Yangguan geçitlerinin batısındaki bölgelere verilen genel bir ad) çeşitli etnik gruplarla ittifak kurma arayışlarında bulunmak üzere Zhang Qian, MÖ 138 ve MÖ 119 yıllarında İmparator Wudi tarafından elçi olarak Batı Bölgeleri'ne gönderilmiş ve bugünkü Orta Asya ülkelerine kadar gitmişti. Onun seyahatleri, Çin'in Orta Ova bölgesi ile Batı Bölgeleri arasındaki bağlantıları yoğunlaştırarak İpek Yolu'nun açılmasına yol açmıştı.

4 Zheng He (1371-1433), Ming Hanedanlığı döneminde yaşamış bir denizci, Müslüman. Hanedanlığın kurulduğu ilk yıllarda saraya girmiş ve Saray Hizmetçileri İdaresi'nin Taijian olarak adlandırılan başyöneticiliğine kadar yükselmişti. 1405 ile 1433 yılları arasındaki dönemde Zheng He, amiral olarak yönetimindeki kalabalık filolarla birlikte yedi kez deniz yolculuğuna çıkmıştı. Güneydoğu Asya bölgesi ile Hint Okyanusu ve Kızıl Deniz kıyıları dâhil Asya ve Afrika kıtalarındaki 30'dan fazla ülkeyi ziyaret eden Zheng He ve filoları Afrika'nın doğu kıyısı ile İslamiyet'in kutsal şehri Mekke'ye gitmişti. Tarihe Batı Okyanusu Seyahatleri olarak geçen bu yolculuklar, Çin ile Asya ve Afrika ülkeleri arasındaki ekonomik ve kültürel iletişimi büyük ölçüde yoğunlaştırmıştı.

O dönemden sonra Çin ile başka ülkeler arasında medeniyet alanındaki iletişim ve karşılıklı öğrenme çok daha sıklaştı. Bu süreçte doğal olarak çatışma, çelişkiye düşme, şüphelenme ve reddetme görülmüş, ama daha fazla ön plana çıkan öğrenme, kendine mal etme, kaynaşma ve yenilik yaratma olmuştur.

Budizm, antikçağda Hindistan'da ortaya çıkmıştı. Ancak Çin'e girmesinden sonra Budizm, geçirdiği uzun evrim içerisinde Çin'deki Konfüçyüsçülük ve Taoculuk'la kaynaşarak Çin'e özgü özellikler taşıyan Budizm'e dönüşmüş ve dini inanç, felsefe, edebiyat, sanat ve gelenek-görenek bakımından Çinliler üzerinde derin etki yaratmıştır. Tang Hanedanlığı'nın tanınmış Budist rahibi Xuan Zang,[5] bin bir zorluğa katlanarak batıya doğru yaptığı uzun yolculuktan sonra Hindistan'dan Budizm'in kutsal kitaplarını Çin'e getirmiş ve Çinlilerin yabancı kültürleri öğrenmek konusundaki kararlılığını ve sabrını ortaya koymuştu. Onun hikâyelerinden esinlenerek yazılan *Batıya Yolculuk*[6] adlı klasik mitolojik romandan hepinizin haberdar olduğunuza inanıyorum. Çinliler, Budizm'i Çin kültürüyle zenginleştirerek Çin'e özgü Budist teorileri geliştirmiş, dahası Budizm'in Japonya, Kore ve Güneydoğu Asya ülkelerine yayılmasında aracı olmuştur.

Geride bıraktığımız 2000 yıldan uzun bir sürede Budizm, İslamiyet ve Hıristiyanlık gibi dinler Çin'e girdi, Çin de müzik, resim sanatı ve edebiyat konularında yabancı medeniyetlerin seçkin yönlerini sürekli olarak öğrenip benimsedi. Örneğin, Çin'in geleneksel resim sanatının Batı'nın yağlı boya resim sanatıyla kaynaşması sonucunda kendine özgü cazibesi olan serbest fırça yağlı boya resim sanatı ortaya çıktı, başta Xu Beihong[7] olmak üzere Çinli üstatların eserleri geniş takdir topladı. Kâğıt, barut, matbaacılık ve pusula, yani Çin'in Dört Büyük Buluşu tüm dünyada büyük değişimleri beraberinde getirdiği gibi, Avrupa'daki Rönesans akımına da güç katmıştı. Çin'den Batı'ya geçen felsefe,

5 Xuan Zang (600 veya 602-664), Tang Seng olarak da bilinir, Tang Hanedanlığı döneminde yaşamış tanınmış Budist rahibi, Budist klasikleri çevirmeni ve Vijnaptimatrata mezhebinin kurucularından biri. 13 yaşında Budist rahibi oldu, birçok ünlü rahipten ders aldı, ancak birbirinden farklı öğretileri içeren bu derslerin düşüncesinde karmaşıklığa yol açtığını anlayan Xuan Zang, Hindistan'a gitmek için hayal kurmaya başladı. 629 yılında (bazı kaynaklara göre 627 yılında) Xuan Zang, batıya doğru yola çıkarak Hindistan'a gitti, orada Budizm'in kutsal derslerini öğrendi. Xuan Zang, 645 yılında Tang Hanedanlığı'nın başkenti Chang'an'a geri döndükten sonra Budizm'in 75 kutsal kitabının toplam 1335 cildini Çince'ye çevirdi, aynı zamanda seyahat boyunca gördüklerini kâğıda dökerek *Büyük Tang Hanedanlığı'nın Batı Bölgeleri Kayıtları* adlı bir kitap yazdı.

6 *Batıya Yolculuk (Xi You Ji)*, Ming Hanedanlığı döneminde yaşamış edebiyatçı Wu Cheng'en (1500-1582) tarafından yazılan efsanevi bir roman. Romanda, Tang Hanedanlığı'nın efsanevi Budist rahibi Tang Seng'in (Xuan Zang) Sun Wukong (Maymun Kralı), Zhu Bajie (Sekiz Yasaklı Domuz) ve Sha Heshang (Kum Rahibi) adlı üç öğrencisiyle birlikte batıya (Hindistan'a) doğru çıktığı seyahat sırasında şeytan ve canavarlarla karşılaşması, büyük sıkıntı çekmesi, büyük tehlikeleri atlatması ve sonunda vecizelerle geri dönmesi anlatılıyor. *Batıya Yolculuk*, *Üç Krallık*, *Bataklık İsyancıları* ve *Kızıl Köşkün Rüyası* ile birlikte Çin'in dört büyük klasik romanından biri olarak kabul edilir.

7 Xu Beihong (1895-1953), tanınmış Çinli ressam ve güzel sanatlar eğitimcisi.

edebiyat, tıp ve eczacılık, ipek, porselen ve çay artık Batılıların günlük yaşamıyla bütünleşmişti. Marko Polo'nun Gezi Notları, sayısız insanda Çin ilgisi uyandırmıştır.

Sanırım, bazılarınız Çin'de Qin Hanedanlığı'ndan (MÖ 221-MÖ 207) kalma Terrakotta heykellerini ya da başka bir deyişle Yeraltı Heykel Ordusu'nu[8] bilir. Eski Fransa Cumhurbaşkanı Jacques Chirac orayı gezdikten sonra, "Bir insan piramitleri görmeden Mısır'a gitmiş sayılmaz, Terrakotta heykellerini görmeden ise Çin'e gitmiş sayılmaz" demişti. 2000 yıldan uzun bir süre yeraltında gizli kalan Çin kültürünün bu şaheseri, 1987 yılında Dünya Kültür Mirasları Listesi'ne dâhil edildi. Bunun yanı sıra Çin medeniyetinin çok sayıdaki mirası, UNESCO tarafından da Dünya Kültür Mirasları, Dünya Maddi Olmayan Kültürel Miraslar ve Dünya Hatıraları listelerine dâhil edildi. Bu vesileyle, Çin medeniyetinin korunup yaygınlaştırılmasına yaptığı büyük katkılardan dolayı UNESCO'ya içten teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

Günümüz dünyasında insanoğlu, farklı kültürler, ırklar, ten renkleri, dinler ve toplumsal sistemlerden oluşan bir dünyada yaşamaktadır. Bütün ülkelerin halkları iç içe yaşayarak bir kader birliğini oluşturmuş bulunmaktadır.

Çinliler "Tekdüze olmayan uyum"[9] anlayışını çok eskiden beri benimsemiştir. Bundan 2500 yıl önce yaşayan Çinli tarihçi Zuo Qiuming,[10] kaleme aldığı Zuo'nun Kronikleri[11] (Zuo Zhuan) adlı tarih kitabında İlkbahar ve Sonbahar Dönemi'ndeki (MÖ 770-MÖ 476) Qi devletinin başveziri Yan Zi'nin[12] "uyum" hakkındaki şu sözlerine yer vermişti: "Uyum, koyu çorbanın pişirilmesi gibidir. Balığı veya eti su, ateş, sirke, et sosu, tuz ve erikle pişirdiğinde iyi bir çorba olur." "Müzik de çorbanın tadı gibidir. Ancak nefes, format, kategori, alet, ton, ritim, gam, rüzgâr ve söz gibi bütün unsurlar uygun bir biçimde bütünleştiğinde mükemmel bir melodi ortaya çıkar." "Eğer çorba diye sadece suya su eklersen, bu çorbayı kim içer? Eğer müzik diye bütün aletler tek ses çıkarırsa, bunu kim dinler?"

---

8 Terrakotta heykelleri veya Yer Altı Heykeller Ordusu, Çin tarihindeki ilk imparatorluğu olan Qin Hanedanlığı (MÖ 221-MÖ 207) İmparatoru Ying Zheng'in (MÖ 259-MÖ 210) mezarında yapılan arkeolojik kazı sonucunda bulunan asker ve at heykelleridir. 1987 yılında UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirasları listesine alındı.

9 Bu kitapta yer alan "Gençler Sosyalist Değerleri Bilinçli Olarak Hayata Geçirmeli" makalesinin 11. notuna bkz.

10 Zuo Qiuming (MÖ 556-MÖ 451), İlkbahar ve Sonbahar Dönemi'ndeki Lu Devleti'nde yaşmış tarihçi.

11 *Zuo'nun Kronikleri (Zuo Zhuan), Zuo'nun İlkbahar ve Sonbahar Tarihi Üzerindeki Yorumları* olarak da bilinir. Konfüçyüsçülüğün klasikleri arasında yer alan ve Zuo Qiuming tarafından kaleme alındığına inanılan bu kitap, *Gongyang'ın Kronikleri (Gongyang Zhuan)* ve *Guliang'ın Kronikleri (Guliang Zhuan)* ile birlikte İlkbahar ve Sonbahar Dönemi'nin tarihini yorumlayan üç büyük eser olarak kabul edilir.

12 Yan Zi (?-MÖ 500), Yan Ying adıyla da bilinir. İlkbahar ve Sonbahar Dönemi'ndeki Qi devletinin veziri.

Dünyada 200'den fazla ülke ve bölge, 2500'den fazla etnik grup ve çok sayıda din var. Yalnızca tek bir yaşam tarzı, tek bir dil, tek bir müzik ve tek bir çeşit kıyafet olan bir dünyayı düşünebilir misiniz?

Victor Hugo şöyle demişti: Herkes dünyada en engin olan denizdir diye biliyor. Ancak denizden daha engin olan da var, işte gökyüzü. Gökyüzünden de daha engin olan var, işte insanın gönlüdür. Farklı medeniyetlere, gökyüzünden daha engin bir gönüle yaklaşmamız gerek. Medeniyet her şeyi sessiz sessiz nemlendiren su gibidir. Farklı medeniyetlerin birbirine saygı göstererek varlıklarını uyum içinde bir arada sürdürmelerini sağlamalı, medeniyetler arası iletişim ve karşılıklı öğrenmeyi bütün dünya halkları arasındaki dostluğu pekiştiren bir köprü, insan toplumunu ilerleten bir motor ve dünya barışını koruyan güçlü bir bağ haline getirmeliyiz. Farklı medeniyetlerden esin toplayarak ve beslenerek, insanlara manevi destek ve psikolojik teselli sağlamalı, insanoğlunun karşı karşıya bulunduğu bütün sorunları çözmek için el ele vermeliyiz.

1987 yılında Çin'in Sha'anxi Eyaleti'nde yer alan Famen Tapınağı'ndaki yeraltındaki hazinede göz kamaştıran güzellikte 20 adet sırlı cam eşya bulundu. Bunların Tang Hanedanlığı döneminde Bizans İmparatorluğu ve İslam dünyasından Çin'e getirildiği tespit edildi. Yurtdışından getirilen bu tarihi eserlere bakarken hep şunu düşündüm: Farklı medeniyetlere yaklaşırken, yalnızca onların ortaya koyduğu eşyaların güzelliğine hayran kalmakla yetinmemeli, daha çok bu eşyaların içerdiği kültürel değerleri anlamaya çalışmalıyız; yalnızca geçmişteki yaşamların sanatsal anlatımlarına hayran kalmakla yetinmemeli, daha çok bu anlatımlarda gizlenen kültürel ruhu canlandırmalıyız.

Barışçıl Gelişme Yolunu İzlemek, Çin Halkının Özgüven ve Öz İradesiyle Yaptığı Seçimdir*

(28 Mart 2014)

Karşılıklı tanıma ve anlama, ülkeler arasındaki ilişkilerin gelişmesinin temelidir. Ülkeler birbirini ne kadar fazla tanıyıp anlarlarsa, aralarındaki iletişim ve işbirliği de o kadar sağlam ve geniş kapsamlı olur.

Bilindiği gibi, reform ve dışa açılma uygulamalarına başlanmasından bu yana geçen 30 yılı aşkın sürede kaydedilen hızlı ilerlemelerin sonucunda, Çin dünyanın ikinci büyük ekonomisi haline geldi. Çin'in büyümeye devam etmesiyle birlikte, bazı kimseler endişe duymaya başlamıştır. Diğer bazı kimseler ise Çin'e renkli gözlükle bakmaya alışmış, Çin'in gelişmesinin kesinlikle bir "tehdit"e dönüşeceğini her zaman savunmakta ve hatta Çin'i bir gün dünyanın ruhunu ele geçirecek korkunç bir "Mephisto" olarak tarif etmekteler. Bu ve buna benzer iddiaların Binbir Gece Masalları'na benzemesine rağmen, ne yazık ki bazı kimseler bundan zevk almış gibi görünüyor. Bu durum, şu hakikati bir kez daha gösterdi: Aşılması en zor olan önyargıdır.

İnsanlık tarihini gözden geçirdiğimiz zaman, insanları birbirinden ayıranın ne dağlar ve nehirler ne de denizler ve uçurumlar olduğunu, asıl ayrımın karşılıklı anlama eksikliğinden kaynaklandığını görebiliriz. Gottfried Wilhelm Leibniz'in dediği gibi, ancak ve ancak yeteneklerimizi paylaştığımız zaman, akıl lambasını birlikte yakabiliriz.

Bu fırsattan yararlanarak Çin'in barışçıl gelişme yolunda ilerleme taahhüdü çerçevesinde reform ve gelişme sürecinde elde ettiğimiz deneyimleri sizlerle paylaşmak istiyorum. Bunun Çin'i tanıyıp anlamanıza yardımcı olacağını ümit ederim.

Çin, barışçıl gelişme yolunu kararlılıkla izleyeceği yönünde uzun bir süre önce tüm dünyaya ciddi bir taahhütte bulunarak, dünya barışını korumak sure-

* Xi Jinping'in Almanya'daki Körber Vakfı'nda yaptığı konuşmanın bir bölümü.

tiyle kendini geliştireceğini, aynı zamanda kendini geliştirmekle dünya barışını koruyacağını vaat etmiştir. Barışçıl gelişme yolunu izlemek, uluslararası toplumun Çin'in gidişatına yönelik kaygılarına verilen bir yanıt olduğu gibi, Çin halkının kendi gelişme hedeflerini gerçekleştirmeye olan özgüveninin ve öz iradesinin göstergesidir. Bu özgüven ve öz irade, Çin'in medeniyet alanındaki derin birikimine, gelişme hedeflerine ulaşmak için gerekli olan koşullara yönelik anlayışına ve dünyanın gidişatına yönelik tespitine dayanmaktadır.

Çin milleti, barışsever bir millettir. Bir milletin en derin manevi arayışları, kuşaktan kuşağa aktarılıp sürdürülen milli karakterinde yatar. 5000 yıldan uzun bir tarihe sahip olan Çin medeniyeti, barışı daima üstün tutmuştur. Barış, kardeşlik ve uyum arayışları Çin milletinin manevi dünyasında kök salmış ve Çinlilerin kanıyla kaynaşmıştır. Örneğin, Çinliler antikçağda "Savaşı seven bir ülke, ne kadar büyük olursa olsun, yıkılmaya mahkûmdur"[1] aksiyomunu ortaya koymuştu. "Barış harikulade değerlidir", "Tekdüze olmayan uyum",[2] "Kalkan ve mızrak yerine yeşim ve ipek hediye edin", "Ülke barışa kavuşursa, halk da huzurda yaşar", "Komşularla kardeş, komşu ülkelerle dost olun", "Evrensel barış" ve "Evrensel birlik" gibi anlayışlar, kuşaktan kuşağa günümüze kadar aktarıldı. Çin, tarih boyunca uzun süre dünyanın en güçlü ülkelerinden biri olmasına rağmen sömürgeciliğe ve saldırganlığa hiçbir zaman adı karışmamıştı. Barışçıl gelişme yolunu kararlılıkla izlemekle Çin milletinin binlerce yıldan beri süregelen barışseverlik kültürünü sürdürmüş oluruz.

Çin, geleceğe yönelik gelişme hedeflerini belirlemiş bulunmaktadır. Bu hedefler şöyledir: 2020 yılına gelindiğinde gayrisafi yurtiçi hasılamızı ve kişi başına düşen milli gelirimizi 2010 yılına oranla iki katına çıkararak orta halli refah toplumu inşâsını kapsamlı bir biçimde tamamlamak, içinde bulunduğumuz yüzyılın ortalarına gelindiğinde müreffeh, güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu sosyalist çağdaş ülke haline gelmek. Biz bu hedefleri Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası olarak özetledik. Çin'in 1 milyar 300 milyonluk nüfusu var. Doğru yolda ilerlediğimiz zaman genel refah seviyemiz ve mutluluk endeksimiz hızla yükselebilir. Ancak toplumumuzun her bireyinin refah seviyesi ve mutluluk endeksinin yükseltilmesi, bu kadar kolay olmayacaktır. Bir sofrayı düşünün, yemekler ne kadar bol olursa olsun, sekiz kişi tarafından yenmekle 80 kişi veya 800 kişi tarafından yenmek bambaşkadır. Önümüzdeki oldukça uzun bir süre içerisinde Çin'in dünyadaki en büyük gelişmekte olan ülke olmaya devam edeceğini ve 1 milyar 300 milyondan fazla insanımızın ya-

1 *Sima'nın Metodları. Generalin Savaş Sanatı* adıyla da bilinen bu kitap, savaş sanatı hakkında yazılan eski bir eser, Son Hanedanlığı (960-1279) döneminde dövüş sanatının temel ders kitabı olarak okutulmuştu.

2 Bu kitapta yer alan "Gençler Sosyalist Değerleri Bilinçli Olarak Hayata Geçirmeli" makalesinin 11. notuna bkz.

şam seviyesinin ve kalitesinin yükseltilmesine çaba harcamamız gerektiğini çok iyi biliyoruz. Çin'in bütün güçlerini kalkınma üzerine yoğunlaştırabilmesinin iki temel şartı var. Bunlardan biri uyumlu ve istikrarlı bir ulusal ortam, diğeri ise barışçıl ve huzurlu bir uluslararası ortam.

Tarih en iyi öğretmendir. O, her ülkenin geride bıraktığı ayak izlerini büyük bir sadakatle kaydeder ve her ülkenin gelecekteki gelişmesine ilham verir. Afyon Savaşı'nın patlak verdiği 1840 yılından Yeni Çin'in kurulduğu 1949 yılına kadar geçen 100 yıldan fazla sürede hiç eksik olmayan savaşlar Çin'i harap etmiş, birbirini izleyen iç kargaşa ve yabancı saldırılar da Çin halkına anımsanamaz acılar vermişti. Japon militarizminin Çin'e karşı başlattığı savaş, tek başına 35 milyondan fazla Çinli asker ve sivilin öldürüldüğü bir insanlık trajedisine yol açmıştı. Bu felaketler, Çinlilerde hiç silinmez acı hatıraları bırakmıştır. Biz Çinliler, tarih boyunca "Kendin için istemediğini başkalarına yapma"[3] anlayışına her zaman sarılmışızdır. Çin'in barışa ihtiyacı vardır, tıpkı insanın havaya ve bütün bitkilerin güneşe olan ihtiyaçları gibi. Ancak barışçıl gelişme yolunu izlediğinde ve bütün ülkelerle birlikte dünya barışını koruduğunda Çin, kendi hedeflerine ulaşabilecek ve dünyaya daha fazla katkı yapabilecektir.

Çin Demokratik Devrimi'nin büyük öncüsü Sun Yat-sen, "Tarihin akışının önü kesilemez. Buna ayak uyduran güçlenir, ters düşen ise yıkılır" demişti. Tarih, bir ülkenin gelişmeyi gerçekleştirerek refaha ulaşmasının ancak dünyanın genel akımını kavrayarak buna uyum sağlamakla mümkün olacağını göstermiştir. Aksi takdirde o ülke tarih tarafından terk edilecektir. Günümüz dünyasının genel akımı nedir acaba? Bunun yalnızca tek bir cevabı vardır. O da barış, gelişme, işbirliği ve ortak kazanç. Çin "bir ülke güçlenince muhakkak hegemonyacılık peşinde koşar" şeklindeki modası geçmiş mantığı kabul etmez. Günümüz dünyasında sömürgecilik ve hegemonyacılık hâlâ geçerli mi? Cevabı hayırdır. Bu eski yolları seçenler, yalnızca kendini çıkmazda bulmayacak, başını da taşa çarptıracaktır. O yüzden Çin, barışçıl gelişme yolunu şaşmadan, kararlılıkla izleyecektir.

Gerçekler sözden her zaman daha kuvvetlidir. Geçtiğimiz onlarca yıl boyunca Çin, daima bağımsız ve barışçıl bir dış politika izlemiş, dış politikasının dünya barışını korumayı ve ortak gelişmeyi hızlandırmayı amaçladığını sürekli olarak vurgulamıştır. Çin, her türlü hegemonyacılık girişimine ve kuvvet siyasetine karşı olduğunu, başka ülkelerin iç işlerine karışmayacağını ve asla hegemonyacılık ve yayılmacılık peşinde koşmayacağını defalarca açık bir dille ilan etmiştir. Biz politikalarımızı buna göre belirledik, sistemimizi buna göre planladık, uygulamalarda da her zaman bu doğrultuda hareket ettik. Tabii ki Çin, kendi ulusal egemenliğini, güvenliğini ve gelişme çıkarlarını da şaşmadan kararlılıkla

3 Bu kitapta yer alan "Gençler Sosyalist Değerleri Bilinçli Olarak Hayata Geçirmeli" makalesinin 23. notuna bkz.

koruyacaktır. Hiç kimse, Çin'in egemenliğinin, güvenliğinin ve gelişme çıkarlarının zarar görmesinin acı meyvesini yutmasını beklemesin.

Özetle, Çin'in barışçıl gelişme yolunu izlemesi, kısa vadeli bir taktik veya diplomatik bir laf değildir. Bu, tarih, gerçek ve gelecek hakkındaki nesnel değerlendirmelerden çıkardığımız bir sonuç olduğu gibi, düşüncedeki özgüvenimiz ile uygulamadaki öz irademizin organik birleşimidir. Barışçıl gelişme yolu, Çin'in yararına, tüm dünyanın da yararınadır. Geçerliliği uygulamalar tarafından kanıtlanmış olan bu yolda ısrar etmememiz için hiçbir gerekçe göremiyoruz.

ON İKİNCİ BÖLÜM

BÜYÜK ÜLKELER ARASI İLİŞKİLERDE YENİ MODEL

Çağımızın Akımına Ayak Uydurarak Küresel Barışı ve Gelişmeyi Destekleyelim*

(23 Mart 2013)

Moskova Uluslararası İlişkiler Enstitüsü Dekanı Sayın Anatoly Vasilyeviç Torkunov,

Rusya Federasyonu Başbakan Yardımcısı Sayın Olga Golodets,

Değerli öğretim görevlileri ve sevgili öğrenciler,

Bugün Moskova Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'nün bu güzel yerleşkesine gelerek sizlerle buluşmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum.

Moskova Uluslararası İlişkiler Enstitüsü, son derece prestijli bir yüksek öğretim kurumu olarak dünyaca bilinen seçkin bir öğretim kadrosuna sahip ve çok sayıda başarılı insan yetiştirmiştir. Enstitünüzün her alanda kazandığı üstün başarılardan dolayı sizleri içtenlikle kutluyorum.

Rusya, Çin'in dost komşusudur. Yapmakta olduğum ziyaret Çin Cumhurbaşkanı olduktan sonra çıktığım ilk yurtdışı gezisi olma özelliğini taşıyor ve Rusya bu gezimin ilk durağıdır. Aynı zamanda da güzel ve zengin ülkenize üç yıl aradan sonra yaptığım ikinci ziyaret oldu. Dün Devlet Başkanı Sayın Putin'le son derece verimli bir görüşme yaptım ve kendileriyle birlikte Rusya-Çin Turizm Yılı'nın açılışını yaptım.

Mart ayı, ilkbaharın, bütün varlıkların yeniden uyandığı mevsimin ve ekime başlama zamanının geldiği bir aydır. Çinlilerin eski bir atasözü vardır: Bir yılın bereketi bahara bağlıdır. Çin ve Rusya bu bahar günlerini iyi değerlendirerek ikili ilişkilerimizle dünyanın barışı ve gelişmesi için alınteri dökerek ve saban sürerek çapalamaları karşılığında muhakkak her iki ülkenin ve tüm dünyanın halklarına mutluluk getiren bol mahsuller alacaklardır.

* Xi Jinping'in Moskova Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'nde verdiği konferans.

Değerli öğretim görevlileri ve sevgili öğrenciler,

Uluslararası ilişkiler enstitülerinin uluslararası ilişkiler üzerinde araştırma yapan ve eğitim veren yüksek öğretim kurumları olması nedeniyle, sizlerin uluslararası toplumdaki gelişmeleri daha yakından takip ettiğinize ve geçtiğimiz onlarca yıl içinde dünya genelinde meydana gelen muazzam değişimleri daha derinden anladığınıza inanıyorum. Biz muazzam biçimde değişen bir çağ ve her gün yenilenen bir dünya ile karşı karşıyayız.

Bu dünyada, barış, gelişme, işbirliği ve ortak kazanç çağımızın esas akımı haline gelmiş, eski sömürgecilik düzeni paramparça edilmiş ve Soğuk Savaş dönemindeki cepheleşme bir daha geri döndürülemez biçimde tarihe karışmıştır. Hiçbir ülke veya ülkeler bloku bir daha tek başına dünya işlerine hâkim olamamaktadır.

Bu dünyada, çok sayıda yeni pazar ve gelişmekte olan ülke hızlı kalkınma rotasına girmiştir. Milyarlarca, on milyarlarca insan modernleşmeye doğru büyük adımlarla yol almakta, dünyanın değişik bölgelerinde birçok gelişme merkezi adım adım oluşmakta, uluslararası güç dengesi de barış ve gelişmeden yana değişmeye devam etmektedir.

Bu dünyada, bütün ülkeler arasındaki karşılıklı bağlantı ve bağımlılık eskiden benzeri görülmemiş derecede derinleşmekte, insanoğlu aynı küresel köyde ve tarih ile gerçeğin birbiriyle buluştuğu bir devirde yaşayarak gittikçe daha iç içe bir kader birliğine dönüşmektedir.

Bu dünyada, insanlık bir dizi sıkıntı ve meydan okumayla karşı karşıya kalmaya devam etmektedir. Uluslararası finans krizinin derin etkileri kendini hissettirmeyi sürdürürken, çeşit çeşit korumacılık tırmanışa geçmekte, bölgesel sıcak çatışmalar durmayı bilmemekte, hegemonyacılık, kuvvet siyaseti ve yeni müdahalecilik baş göstermekte, silahlanma yarışı, terörizm ve internet güvenliği başta olmak üzere geleneksel ve geleneksel olmayan güvenlik tehditleri iç içe girmektedir. Dünya barışını koruyup ortak gelişmeyi pekiştirmek, ağır ve uzun vadeli bir görev olmaya devam etmektedir.

Dünyamızın daha da güzelleşmesini arzu ediyoruz, buna inanmanız için de her türlü sebep var. Bununla birlikte, geleceğimiz parlak olmasına rağmen yolumuzun zikzak çizeceğini de çok iyi biliyoruz. Çernişevski şunları yazmıştı: "Tarihin yolu Nevski Bulvarı'nın kaldırımları gibi değildir, tamamem ovanın içinden uzanır, bazen toz ve duman arasından, bazen çamur, bazen bataklık, bazen de ağaçlıktan geçer." İnsan toplumunun gelişme evrimleri, ne kadar zikzak çizilirse çizilsin, tarihin kendi kuralına göre ilerlediğini ve tarihin ilerleyen tekerleklerini hiçbir güç engelleyemediğini kanıtlamıştır.

Dünyanın ilerleyişi gümbür gümbür akan nehir gibidir, ona ayak uyduran güçlenir, ona karşı çıkan yıkılır. Tarihin ilerleyişini yakalamak istersek, bedenimizi 21. yüzyılda yaşatırken beynimizi geçmişte, eski sömürgeci ve yayıl-

macı dönemde ve Soğuk Savaş dönemindeki sıfır toplamlı oyun zihniyetinde bırakamayız.

Uluslararası ortamdaki derin değişimlerle dünya ülkelerinin aynı geminin yolcuları gibi birlikte ilerleme ihtiyacı karşısında bütün ülkeler, temelini işbirliği ve ortak kazancın oluşturduğu ülkeler arası yeni ilişki modelini oluşturmak için ortak çaba harcamalı, bütün dünya halkları da el ele vererek dünya barışını korumalı ve ortak gelişmeyi hızlandırmalıdır.

Biz, bütün ülkelerin ve halkların aynı saygınlığı görmeleri gerektiğinden yanayız. Küçük veya büyük, güçlü veya zayıf, zengin veya yoksul bütün ülkeler eşit olmalı, bütün ülkelerin halklarının gelişme yollarını kendi iradesine göre seçme hakkına saygı gösterilmeli, başkaların içişlerine müdahale edilmesine karşı çıkılarak uluslararası adalet ve haklılık korunmalıdır. "Ayakkabının ayağa uyup uymadığını ancak onu giyen bilir." Bir ülkenin seçtiği gelişme yolunun o ülkeye uygun olup olmadığına da ancak o ülkenin halkı karar verebilir.

Biz, bütün ülkelerin ve halklarının gelişmenin meyvelerini ortaklaşa paylaşmaları gerektiğinden yanayız. Her ülke kendini geliştirmeye çalışırken, başka ülkelerin gelişmesine de etkin bir biçimde katkı yapmalıdır. Dünyanın uzun vadeli gelişmesi, bir grup ülkenin giderek zenginleşmesine karşın diğer bir grup ülkenin uzun süre yoksulluk ve geri kalmışlık içinde bulunduğu bir temele dayanamaz. Ancak ve ancak bütün ülkeler ortaklaşa geliştiği takdirde, dünya daha iyi gelişebilecektir. Kendi sıkıntılarını komşulara yönlendirme, kendi krizlerini başkalara dayatma ve kendi çıkarı için başkalarına zarar verme gibi davranışlar ahlaksız olduğu gibi kalıcı da olamaz.

Biz, bütün ülkelerin ve halkların güvenlik alanında aynı güvenceden yararlanmaları gerektiğine inanıyoruz. Bütün ülkeler her türlü sorun ve meydan okumaya karşı güç birliğiyle çözüm üretmeliler. Hele küresel nitelikteki meydan okumaların karşısında, işbirliği içinde olup baskıları güç kaynağına, krizleri de fırsatlara çevirmemiz daha büyük önem kazanacaktır. Uluslararası güvenlik alanındaki karmaşık tehditlerin karşısında tek başına mücadele etmek çare değil, hele silah zoruna körü körüne inanmak asla. Bu sorunun tek çözüm yolu, işbirliğine dayalı kolektif ve ortak güvenliğin sağlanmasından geçer.

Dünyanın çok kutupluluğa doğru ilerlemesi, ekonomik küreselleşme sürecinin derinleşmesi, kültürün çeşitlenmesi ve toplumun bilişim çağına girmesiyle birlikte, insanoğlu barış ve gelişme hedeflerine doğru adım atmak için her zamankinden daha elverişli imkânlara sahiptir. Bu hedeflere ulaşmamızın yolu, işbirliği ve ortak kazançtır.

Dünyanın kaderi, dünyanın bütün halklarının elinde olmalıdır. Egemenlik kapsamına giren konularda, yalnızca o ülkenin hükümeti ve halkı söz sahibi olmalıdır. Evrensel konularda ise yalnızca bütün ülkelerin hükümetleri ve halklarının bir araya gelip istişarelerde bulunmaları suretiyle ortak karar alınmalı-

dır. Uluslararası işlerdeki bu demokrasi ilkesine tüm uluslararası toplum bağlı kalmalıdır.

Değerli öğretim görevlileri ve sevgili öğrenciler,

Geçen yılın (2012) Kasım ayında düzenlenen ÇKP 18. Ulusal Kongresi'nde Çin'in önümüzdeki dönemdeki gelişme planı çizildi. Buna göre Çin, 2020 yılında gayrisafi yurtiçi hasılasını ve kişi başına düşen milli gelirini 2010 yılına nazaran iki katına çıkaracak, ÇKP'nin kuruluşunun 100. yıldönümü olan 2021 yılında orta halli refah toplumu inşâsını kapsamlı bir biçimde gerçekleştirecektir. Yeni Çin'in kuruluşunun 100. yıldönümü olan 2049 yılında ise müreffeh, güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu sosyalist çağdaş ülke haline gelecek. Bununla birlikte, 1 milyar 300 milyondan fazla bir nüfusa sahip, büyük ve gelişmekte olan bir ülke olarak Çin, gelişme yolunda ciddi ve zor risklerle ve meydan okumalarla karşılaşacağını, belirlenen hedeflere ulaşmak için sürekli olarak yoğun çaba harcaması gerektiğini de çok iyi biliyor.

Çin ulusunun büyük yeniden kalkınışını gerçekleştirmek, yakınçağdan beri Çinlilerin en büyük rüyasıdır. Bizim "Çin Rüyası" olarak tarif ettiğimiz bu rüyanın temel içeriğini ülkemizi müreffeh ve güçlü hâle getirme, milletimizi yeniden kalkındırma ve halkımıza mutluluk kazandırma oluşturuyor. Çin milleti her zaman barışı sever. Yakınçağdan bu yana Çin halkı, yabancı saldırı ve iç kargaşalıklardan dolayı 100 yıllık derin acılar çekmiş, bu nedenle barışın değerini derinlemesine anlamıştır. Günümüzde en büyük ihtiyacımız, barışçıl bir ortamda ülkemizi yapılandırarak halkımızın yaşam seviyesini sürekli olarak yükseltmektir. Çin, barışçıl gelişme yolunu şaşmadan ve kararlılıkla izleyerek dışa açılma, işbirliği ve ortak kazanca dayalı gelişmeyi gerçekleştirmek için çaba harcayacak, aynı zamanda bütün ülkelerin de barışçıl gelişme yolunu izlemeleri çağrısında bulunmaya devam edecektir. Müdafaa amaçlı milli savunma politikasını daima izleyen Çin, silahlanma yarışına girmeyecek ve hiçbir ülkeye karşı askeri bir tehdit oluşturmayacaktır. Çin'in gelişip güçlenmesi, dünya için tehdit değil, daha fazla fırsat yaratacaktır. Gerçekleştirmek istediğimiz Çin Rüyası da yalnızca Çin halkına değil, bütün dünya halklarına mutluluk getirecektir.

Birbirinin en büyük komşusu olan Çin ve Rusya'nın ulusal gelişme stratejilerinin birbirini tamamlayan birçok özelliğe sahip olduğunu görmekten büyük memnuniyet duyuyoruz. Rusya'nın kişi başına düşen gayrisafi yurtiçi hasılasının 2020 yılında gelişmiş ülkelerin seviyesine yaklaşması veya ulaşması hedefini ortaya koyarak, ülkesini güçlendirip halkı zenginleştirme yolunda daha hızlı adımlarla ilerlemektedir. Rusya, kendi hedefine en kısa sürede ulaşmasını içtenlikle dileriz. Müreffeh ve güçlü bir Rusya, Çin'in çıkarına uygun olduğu gibi, Asya-Pasifik bölgesi ile dünyanın barışı ve istikrarına da hizmet edecektir.

Çin-Rusya ilişkisi, dünyadaki en önemli ikili ilişkilerden biridir, dahası büyük ülkeler arasındaki en iyi ilişkidir. Yüksek performanslı ve güçlü Çin-Rusya ilişkisi, yalnızca her iki ülkenin çıkarlarına uygun olmakla sınırlı kalmayıp,

uluslararası stratejik denge ile dünya barışı ve istikrarının korunmasının da önemli bir güvencesidir. Her iki tarafın 20 yılı aşkın süredir yılmadan harcadığı çabaların sonucunda Çin ve Rusya arasında kapsamlı stratejik işbirliği ve ortaklık ilişkileri kurulmuş bulunuyor. Birbirinin çıkar ve kaygılarını tümüyle gözeten bu ilişkiler, her iki ülkenin halklarına somut kazançlar sağlamıştır. Tarihten kalan sınır sorununu kökünden çözerek Çin Halk Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu Arasında İyi Komşuluk, Dostluk ve İşbirliği Antlaşması'nı imzalamış olmamız, aramızdaki ilişkilerin uzun vadeli gelişmesine sağlam bir zemin hazırlamıştır.

Bugün Çin ve Rusya, milletlerini yeniden kalkındırmanın önemli bir aşamasında bulunmaktalar. İki ülke arasındaki ilişkiler de birbirine önemli fırsatlar sağladıkları ve birbirini öncelikli işbirliği ortağı olarak gördükleri yeni bir döneme girmiş bulunmaktadır. Yeni koşullar altında Çin-Rusya ilişkisini geliştirmek için şu konularda daha fazla çaba harcamamız gerektiğini düşünüyorum:

Bir, ilişkilerimizi geleceğe dönük bir biçimde kararlılıkla geliştirelim. Çin ve Rusya'nın birbiriyle sonsuza kadar dost kalarak asla düşman olmamaları, her iki ülke halkının ortak arzusudur. Bizler, ikili ilişkilerimizin gelişmesini yükseklere çıkıp uzaklara bakarak planlamalıyız. Başkan Putin, "Rusya'nın müreffeh ve istikrarlı bir Çin'e, Çin'in de güçlü ve başarılı bir Rusya'ya ihtiyacı var" demişti. Onun bu görüşüne tamamen katılıyorum. Ülkelerimizin ortaklaşa gelişmesi, Çin-Rusya Kapsamlı Stratejik İşbirliği ve Ortaklık İlişkileri'nin gelişmesine daha geniş bir ufuk kazandıracak, uluslararası düzenin ve küresel sistemin adil ve haklı bir yöne doğru gelişmesine pozitif enerji sağlayacaktır. Birbirimizle sonsuza kadar iyi komşu, iyi dost ve iyi ortak olalım, birbirimizin temel çıkarlarını korumasına, birbirimizin gelişmesine ve yeniden kalkınmasına, birbirimizin kendi koşullarına uygun olan gelişme yolunu izlemesine ve birbirimizin kendi işlerini en iyi şekilde yapmasına somut hareketlerimizle kararlı destekler verelim.

İki, ilişkilerimizi işbirliği ve ortak kazanca dayalı bir biçimde kararlılıkla geliştirelim. Çin ve Rusya, birbirinden farklı imkân ve koşullara sahipler. İki ülkenin işbirliğini yoğunlaştırarak birbirinin üstünlükleri ile karşı tarafın eksikliklerini gidermesi, bir artı bir eşittir ikiden fazla bir sonuç yaratabilir. Geçen yıl aramızdaki ticaret hacmi 88 milyar 200 milyon ABD dolarını, birbirimizi ziyaret eden insan sayısı da 3 milyon 300 bini buldu. Bu rakamlar, Çin-Rusya ilişkisinin sahip olduğu büyük potansiyeli ve geniş ufku ortaya koydu. Çin ve Rusya arasında enerji alanındaki işbirliği istikrarlı bir biçimde derinleşmektedir. 17. yüzyıldaki "10 Bin Kilometrelik Çay Yolu"nun[1] yerini çoktandır Çin-Rusya petrol ve

1 "10 Bin Kilometrelik Çay Yolu", Ming Hanedanlığı'nın (1368-1644) son yılları ile Qing Hanedanlığı'nın (1644-1911) ilk yılları arasındaki dönemde Shanxili tüccarlar tarafından çay ticareti yapmak amacıyla açılan ve Çin'in güneydoğusunda bulunan Fujian eyaletinden Rusya'nın Kyakhta şehrine giden, oradan da Saint Petersburg'a uzanan bir yoldu. Yaklaşık 13 bin kilometre uzunluğunda ve 200'den fazla şehirden geçen bu yol, İpek Yolu'yla aynı şöhrete sahip olan bir uluslararası ticaret koridoruydu.

doğalgaz boruhatları almış ve ülkelerimizi birbirine bağlayan yeni bir "Yüzyılın Damarı" ortaya çıkmıştır. Bugün de kendi ülkelerimizin ve bölgelerimizin gelişme stratejilerini eşleştirmek için etkin çaba harcayarak sürekli yeni ortak çıkar noktalarımızı ve işbirliği alanlarımızı yaratmaktayız. Bizler, ülkelerimiz arasındaki işbirliğini enerji ve kaynaklarına yatırım, altyapı tesislerinin inşâsı, yüksek teknoloji ve finans gibi alanlara genişletelim, mal ithalatı ve ihracatından ortak araştırma-geliştirme ile ortak üretime geçelim, böylece işbirliğimizin seviyesini sürekli olarak yükseltelim.

Üç, halklarımız arasındaki dostluk ilişkilerini kararlılıkla geliştirelim. Ülkeler arasındaki ilişkilerin anahtarı halklar arasındaki yakınlıktır. Halklar arasındaki derin dostluk, ülkeler arası ilişkilerin gelişmesinin güç kaynağıdır. Burada iki ülke halkları arasındaki karşılıklı destek ve yardımlaşmanın bazı örneklerini sizlerle paylaşmak istiyorum. Çin Halkının Japon Saldırganlarına Karşı Direniş Savaşı sırasında Sovyetler Birliği hava kuvvetlerinin filo komutanı Gregory Kurişenko Çin'e gelerek Çin halkıyla yan yana savaştı. Kurişenko, "Çin halkının uğradığı felaketi sanki kendi anavatanımın felaketi gibi yaşıyorum" demişti. O, büyük bir kahramanlıkla Çin topraklarında şehit oldu. Çin halkı da bu kahramanı hiç unutmadı. Sıradan bir Çinli anne ve oğlu, onun mezarında yarım asırdan fazla süre bekçilik yaptılar. 2004 yılında Rusya'da meydana gelen Beslan rehine olayının[2] ardından Çin, olaydan yaralı olarak kurtulan çocukların bir kısmını rehabilitasyon tedavisi amacıyla Çin'e davet etti. Bu çocuklar, Çin'de özenli tedaviler gördüler. Rusya'dan gelen sağlık ekibinin şef doktoru Alan, "Sizin doktorlarınız çocuklarımıza o kadar büyük yardım sağladılar ki bu sebeple çocuklarımız sizleri her zaman hatırlayacaklar" diye konuştu. 2008 yılında Çin'de meydana gelen Wenchuan Depremi'nin[3] hemen ardından Rusya, hiç vakit geçirmeden Çin'e yardım elini uzattı, daha sonra da depremzede çocukları Rusya'nın Uzakdoğu bölgesine rehabilitasyon için davet etti. Bundan 3 yıl önce Vladivostok şehrindeki Okyanus Çocuk Merkezi'nde Rus öğretmenlerin Çinli çocuklara gösterdikleri yakın ilgi ve sevgiye kendi gözlerimle şahit oldum. Çinli çocukların Rusya halkından gördükleri sevgi, dostluk ve şevkat, Çinlilerin sık sık söylediği "Büyük sevgi sınır tanımazdır" sözünü bir kez daha doğruladı. Bu ve bunlara benzer pek çok duygulandırıcı öykü, halklarımız arasındaki dostluk ağacını besleyerek her zaman güçlü ve yemyeşil kalmasını sağlamaktadır.

---

2 Beslan rehine olayı, Rusya Federasyonu'nun Kuzey Osetya Özerk Cumhuriyeti'ne bağlı Beslan şehrindeki 1. Orta Okulu'nda 1 Eylül 2004 günü meydana gelen terör olayıdır. Olayda teröristlerce rehin alınan 300'den fazla kişi yaşamını yitirmişti.

3 Wenchuan Depremi, Çin'in Sichuan eyaletine bağlı Wenchuan ilçesinde 12 Mayıs 2008 günü saat 14:28:04'te meydana gelen Rihter ölçeğiyle 8.0 şiddetindeki deprem. Merkez üssü Yingxiu kasabasının 11 kilometre ve 38 derece güneybatısında bulunan deprem, 25 Eylül 2008 günü yapılan istatistiklere göre, 69,227 kişinin ölümüne, 374,643 kişinin yaralanmasına ve 17,923 kişinin kaybolmasına yol açtı. Depremin doğrudan yol açtığı maddi kayıp ise 845.1 milyar Yuan'ı buldu.

Gerek Çin gerekse Rusya, uzun tarihe ve parlak kültüre sahip olan ülkedir. Kültür alanındaki iletişimlerin iki ülke halkları arasındaki dostluğun pekiştirilmesinde yeri doldurulamaz bir rolü vardır. Konfüçyüs ve Lao Zi gibi eski Çinli düşünürler Rusya'da yaygın olarak bilinirken, Çin'in eski kuşak devrimcileri Rus kültüründen derinden etkilenmişti. Benim yaşlarımdaki insanlar da Rus edebiyatının çok sayıdaki klasik eserini okumuştur. Ben de gençliğimde Puşkin, Lermontov, Turgenyev, Dostoyevski, Tolstoy ve Çehov gibi Rus edebiyatının üstatlarının eserlerini okumuş ve Rus edebiyatının çekiciliğine hayran kalmıştım. Hiç şüphesiz, Çin ve Rusya arasındaki kültürel iletişim derin bir zemine sahiptir.

Gençler, ülkelerinin ve dünyanın geleceği olduğu gibi, Çin-Rusya dostluğunun da geleceğidir. Rusya'ya yaptığım bu ziyaret sırasında Başkan Putin'le birlikte 2014 ve 2015 yıllarında Çin ve Rusya'nın karşılıklı olarak Gençler Arası Dostluk ve Değişim Yılı etkinliklerini düzenleyeceklerini ilan ettik. Bunun yanı sıra, Moskova Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'nün öğrencileri de dahil olmak üzere Rus üniversite öğrencileri heyetini Çin'e davet edeceğiz. Sizler, Rusya'nın genç kuşağının seçkin temsilcilerisiniz. Arzum, giderek daha fazla Çinli ve Rus gencin Çin-Rusya dostluğunun bayrağını devralıp kendilerini halklarımız arasındaki dostluğa adamasıdır.

Değerli öğretim görevlileri ve sevgili öğrenciler,

Rusya'nın şöyle bir atasözü vardır: "Büyük gemi uzaklara gider." Çin'in de şöyle bir eski şiiri vardır: "Gün gelir rüzgârdan güç alarak dalgayı başa alırım, er geç yelken açarak engin denizi aşarım."[4] Çin-Rusya ilişkilerinin iki ülke hükümetleri ve halklarının ortak çabalarıyla, tıpkı rüzgârdan güç alarak bütün dalgaları aşıp uzaklara giden yelkenli gibi, durmadan ilerleyerek halklarımıza daha fazla mutluluk kazandıracağına ve dünyanın barışı ve gelişmesine daha fazla güç katacağına kesinlikle inanıyorum.

Hepinize teşekkür ederim.

4 Li Bai, *Zorlu Yolculuğun Üç Şiiri*.

Çin ve ABD Arasında Büyük Ülkeler Arası Yeni İlişki Modelini Kuralım*

(7 Haziran 2013)

Biraz önce Başkan Obama'yla ilk toplantımızı gerçekleştirdik. Ülkelerimizin iç ve dış politikaları, Çin ve ABD arasında yeni tip büyük ülkeler arası ilişkinin kurulması ve her iki tarafı da ilgilendiren önemli uluslararası ve bölgesel konular hakkında derinlemesine görüş alışverişinde bulunduk ve önemli fikir birliğine vardık.

Başkan Obama'ya Çin'in barışçıl gelişme yolunu kararlılıkla izlemeye devam edeceğini, reformu durmadan derinleştirerek dışa açılma boyutunu genişleteceğini, Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek ve insanlığın barışı ve gelişmesini gerçekleştirmek yönündeki büyük davayı hızlandırmak için çaba harcayacağını söyledim.

Çin Rüyası, ülkemizi müreffeh ve güçlü hâle getirmeyi, milletimizi kalkındırmayı ve halkımıza mutluluk kazandırmayı amaçlayan, barış, gelişme, işbirliği ve ortak kazanca dayanan bir rüyadır. Çin Rüyası, Amerikan Rüyası da dâhil olmak üzere bütün dünya halklarının güzel rüyalarıyla büyük benzerliklere sahiptir.

Ben ve Başkan Obama, ekonomik küreselleşmenin hız kazanmasından ve bütün ülkelerin birbirine muhtaç olmasından kaynaklanan ihtiyaçların karşısında, Çin ve ABD'nin tarihteki çatışma ve zıtlaşmalardan farklı olan yeni bir tip büyük ülkeler arası ilişkiyi yaratmaları gerektiği ve böyle bir ilişkiyi yaratabilecekleri görüşünü paylaştık. İki taraf, Çin ve ABD arasında karşılıklı saygı, işbirliği ve ortak kazanca dayalı yeni tip büyük ülkeler arası ilişki kurmak için ortak çaba harcayarak iki ülke halkları ile bütün dünya halklarının mutluluğuna hizmet etmek konusunda mutabık kaldı. Uluslararası toplum da Çin-ABD ilişkilerinin durmadan düzeltilerek gelişmesini arzu etmektedir. Çin ve ABD ara-

* Xi Jinping'in ABD Başkanı Barack Obama'yla düzenlediği ortak basın toplantısında yaptığı konuşmanın özeti.

sında sağlıklı işbirliğinin gerçekleştirilmesi, küresel istikrarın çıpası ve dünya barışının hareket motoru olabilecektir.

İki taraf bütün kademelerdeki diyalog ve iletişimi yoğunlaştırarak karşılık anlayışı ve güveni sürekli olarak artırmak konusunda mutabık kaldı. Ben ve Başkan Obama, karşılıklı ziyaret, yüzyüze görüşme, telefonla görüşme ve mektuplaşma gibi çeşitli yollarla yakın teması sürdüreceğiz. Başkan Obama'yı uygun bir tarihte yeni bir görüşme yapmak üzere Çin'e davet ettim, karşılıklı ziyaretlerimizi en kısa sürede gerçekleştireceğiz. Taraflarımız, Çin-ABD Stratejik ve Ekonomik Diyalogları'nın yeni turu ile kültürel ve halktan halka iletişim hakkındaki üst düzey istişarelerde olumlu sonuç elde etmek için yakın çalışmalarını sürdürecekler. Ayrıca Çin Dışişleri ve Savunma Bakanları da davet üzerine ABD'yi ziyaret edecekler.

Taraflarımız, ekonomi ve ticaret, enerji, çevre, kültür ve yerel yönetimler arası iletişim gibi alanlardaki işbirliğini yoğunlaştırarak ortak çıkarlarımızı kapsamlı bir biçimde artırmayı da kararlaştırdılar. Bunun yanı sıra, ordularımız arasındaki ilişkileri düzeltip geliştireceğiz, yeni tip askeri ilişki oluşturacağız. Makro ekonomik politikalarımız arasındaki eşgüdümü güçlendirerek işbirliğimizi ekonomik büyüme süreçlerimizde genişleteceğiz ve Asya-Pasifik bölgesi ile dünya ekonomisinin güçlü, sürdürülebilir ve dengeli büyümesine katkı yapacağız.

İrade olursa yol bulunur. Çin ve ABD arasında yeni tip büyük ülkeler arası ilişkinin kurulacağına güvenle bakıyorum. Nedenleri şunlardır: Bir, her iki tarafta yeni tip büyük ülkeler arası ilişki kurmak için gerekli olan siyasi irade mevcut. İki, 40 yılı aşkın sürede elde ettiğimiz birikimler, ikili işbirliğimize oldukça sağlam bir zemin hazırladı. Üç, stratejik ve ekonomik diyaloglar ile kültürel ve halktan halka iletişim hakkında üst düzey istişareleri başta olmak üzere, iki taraf arasında kurulmuş olan 90'dan fazla diyalog ve iletişim mekanizması, yeni tip büyük ülkeler arası ilişkinin kurulmasına kurumsal güvence sağlamaktadır. Dört, bugüne kadar iki ülkeden yaklaşık 220'şer eyalet ve şehir arasında kardeşlik ilişkisi kuruldu. ABD'de 190 bine yakın Çinli öğrenci, Çin'de ise 20 binden fazla ABD'li öğrenci öğrenim görmektedir. Çin ile ABD arasında yeni tip büyük ülkeler arası ilişkinin kurulması, derin bir toplumsal zemine sahiptir. Beş, iki ülke arasındaki işbirliği son derece geniş bir ufka sahiptir.

Çin ve ABD arasında yeni tip büyük ülkeler arası ilişkinin kurulması, bir ilktir ve gelecek için örnek olacaktır. Çin ve ABD, bu süreci aralarındaki diyalogları yoğunlaştırmak, karşılıklı güveni artırmak, işbirliğini geliştirmek ve anlaşmazlıkları kontrol altına almak suretiyle durmadan ileriye taşımalılar.

Çin milleti ve Amerika milleti iki büyük millettir, halklarımız da iki büyük halktır. İki tarafın gerekli kararlılık, inanç, sabır ve akıllılığı sergileyerek bir yandan genel çıkarlarımızı düşünerek büyük plan yaparken, diğer yandan da

rutin konulardan başlayarak sürekli olarak ilerleme kaydettiği zaman, belirlediğimiz hedefe ulaşacağımıza kesinlikle inanıyorum.

Çin, siber saldırıların mağdurudur. Aynı zamanda Çin, internet güvenliğinin kararlı savunucusudur. Çin ve ABD, internet güvenliği konusunda aynı kaygıları paylaşmaktalar. İki taraf, Çin-ABD Güvenlik Diyalogları çatısı altında internet işlerinden sorumlu bir çalışma grubunun oluşturulmasını kararlaştırarak böyle bir mekanizmanın en kısa sürede kurulması için yoğun çalışmalar sürdürmektedir. İki taraf, birbirine olan şüpheleri gidererek işbirliğine başlamalı ve internet güvenliği konusunu Çin-ABD işbirliğinin yeni bir parlak noktası haline getirmelidir.

Asya-Avrupa Kıtasında Bir Dostluk ve İşbirliği Köprüsü Kuralım*

(1 Nisan 2014)

Çin ve Avrupa, coğrafi açıdan birbirinden çok uzak olmasına rağmen, aynı dönemde ve aynı dünyada bulunmaktalar, yaşamlarımız da birbiriyle yakından ilişkilidir. Gerek Çin gerekse Avrupa, bugün gelişme için kritik bir dönemden geçmekte ve daha önce benzeri görülmemiş fırsat ve meydan okumalarla karşı karşıya kalmaktalar. Biraz önce Avrupalı dostlarımızla birlikte Asya-Avrupa kıtasında bir dostluk ve işbirliği köprüsü kurmayı arzuladığımızı söyledim. Bizim ortak çaba harcayarak asıl kurmamız gereken barış, büyüme, reform ve uygarlık yönündeki dört köprüdür ve küresel bağlamda daha büyük etkisi olan Çin-AB Kapsamlı Stratejik Ortaklık İlişkileri'dir.

Barış ve istikrarın köprüsünü kurarak Çin ve Avrupa'nın güçlerini birbiriyle bağlamamız gerek. Çin ve Avrupa Birliği dünyanın toplam yüzölçümünün onda birine, toplam nüfusunun dörtte birine ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin üç daimi üyeliğine sahipler. Savaş yerine barış, tek taraflılık yerine çok taraflılık ve zıtlaşma yerine diyalog, iki tarafın ortak görüşleridir. Küresel konulardaki iletişim ve eşgüdümü yoğunlaştırarak dünyanın barışı ve istikrarının korunmasında kritik bir rol oynamamız gerek. Medeniyet ve kültür olduğu gibi barış ve gelişme de yaygınlaştırılabilir. Çin, Avrupa Birliği ile birlikte çaba harcayarak, barışın güneşinin savaşın gölgesini gidermesini ve gönencin bahar soğukluğunda olan dünya ekonomisini ısıtmasını sağlamaya, tüm insanlığın barış, gelişme, işbirliği ve ortak kazanç yolunda ilerlemesine güç katmaya hazırdır.

Büyüme ve refahın köprüsünü kurarak Çin ve Avrupa pazarlarını birbiriyle bağlamamız gerek. Çin ve Avrupa Birliği, dünya ekonomisinin toplam büyük-

* Xi Jinping'in merkezi Belçika'nın Brugge şehrinde olan Avrupa Koleji'nde verdiği konferansın bir bölümü.

lüğünün üçte birini teşkil ederek, dünyadaki en önemli iki büyük ekonomidir. Pazarlarımızı birbirimize açmakta kararlı olalım, yatırım anlaşmasına ilişkin müzakere sürecini hızlandıralım, aramızda serbest ticaret bölgesinin kurulması yönündeki arayışlarımızı etkin bir biçimde sürdürelim, ikili ticaret hacmini 2020 yılında 1 trilyon ABD dolarına yükseltme hedefini gerçekleştirmek için ortak çaba harcayalım. Aynı zamanda Çin-Avrupa Birliği işbirliği ile İpek Yolu Ekonomik Kuşağı projesi arasında bütünlük sağlamak için arayışlarda bulunalım, büyük Asya-Avrupa pazarını oluşturma hedefi doğrultusunda iki kıtanın sahip olduğu insan, işletme, sermaye ve teknolojileri harekete geçirerek Çin ve Avrupa Birliği'ni küresel ekonomik büyümenin ikiz lokomotifi haline getirelim.

Reform ve ilerlemenin köprüsünü kurarak Çin ve Avrupa Birliği'nin iki büyük reform sürecini birbiriyle bağlamamız gerek. Gerek Çin gerekse Avrupa Birliği, insanlık tarihinde benzeri görülmemiş bir reform sürecinden geçmekte ve hiç kimsenin yürümediği bir yoldan ilerlemekteler. Makro ekonomi, kamu yönetimi, bölgesel gelişme, kırsal kesimin kalkındırılması ve toplumsal gönenç gibi konulardaki diyalog ve işbirliğini yoğunlaştıralım, birbirinin seçtiği reform yoluna saygı göstererek ve birbirinin deneyimlerinden yararlanarak, kendimizi geliştirmek suretiyle dünyanın gelişmesine güç katalım.

Medeniyet ve ortak refahın köprüsünü kurarak Çin ve Avrupa'nın iki büyük medeniyetini birbiriyle bağlamamız gerek. Çin Doğu medeniyetlerinin önemli bir temsilcisidir, Avrupa Birliği ise Batı medeniyetlerinin beşiğidir. Tıpkı Çinlilerin çaya, Belçikalıların ise biraya olan düşkünlükleri gibi. Çayın temsil ettiği ılımlılık ve özdenetimlilik ile biranın temsil ettiği sıcakkanlılık ve coşkunluk, aslında yaşamı anlamanın ve dünyayı algılamanın iki farklı yaklaşımın göstergeleridir. Ancak çay ve bira, birbirini uzaklaştıran iki şey değildir. Dostlar bir araya geldiklerinde, ister gönül istediği kadar bira içerek dostluklarını daha da coşkulandırabilir isterse sakince oturup çay içerek büyük bir samimiyetle hayatın tadını çıkarabilirler. Çinliler "tekdüze olmayan uyum"u[1] savunurken, Avrupa Birliği "çeşitliliğin birliği"ni vurgulamaktadır. Çin ve Avrupa Birliği insanoğlunun yarattığı bütün medeniyet çiçeklerinin bir arada açmasını sağlamak için ortak çaba harcamalılar.

Uluslararası arenada hangi değişimler yaşanırsa yaşansın Çin, Avrupa'nın bütünleşme süreciyle birleşmiş, istikrarlı ve müreffeh bir Avrupa Birliği'nin uluslararası işlerde daha büyük rol oynamasını daima destekleyecektir. Çin, kısa süre sonra Avrupa Birliği hakkında ikinci bir siyasi belge yayınlayarak, Avrupa Birliği'ne ve Çin-Avrupa Birliği ilişkilerine verdiği büyük önemi yine-

1 Bu kitapta yer alan "Gençler Sosyalist Değerleri Bilinçli Olarak Hayata Geçirmeli" makalesinin 11. notuna bkz.

leyecek. Geçen yıl ortaklaşa hazırladığımız Çin-AB İşbirliği'ne İlişkin 2020 Yılı Stratejik Gündemi'nde 100'e yakın alandaki işbirliğimiz için bir dizi iddialı hedef belirlenmişti. İki taraf, görkemli planı en kısa sürede gerçeğe dönüştürerek Çin-Avrupa Birliği ilişkilerinde önümüzdeki on yılda daha büyük atılım gerçekleştirmek için ortak çaba harcamalıdır.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KOMŞU ÜLKELERLE DİPLOMASİ

"İpek Yolu Ekonomik Kuşağı"nı Ortaklaşa İnşâ Edelim*

(7 Eylül 2013)

Bundan yaklaşık 2100 yıl önce, Çin'in Han Hanedanlığı'nın elçisi Zhang Qian, barış ve dostluk kazanma görevini üstlenerek Orta Asya bölgesine iki kez seyahat etmişti. Onun bu yolculukları, Çin ile Orta Asya bölgesindeki bütün ülkeler arasındaki dostça temasların kapısını açarak, Doğu'yu Batı'ya ve Asya'yı Avrupa'ya bağlayan İpek Yolu'nu başlatmıştı.

Benim memleketim olan Sha'anxi, tarihi İpek Yolu'nun başlangıç noktasında yer almaktadır. Bugün burada durup tarihi gözden geçirirken, sanki deve çıngıraklarının dağlar arasındaki çınlayışını duyar, uçsuz bucaksız çöllerin üzerinde uçuşan mangal dumanlarını görür gibi oldum. Bütün bunlar bende çok tatlı bir duygu uyandırdı.

Kazakistan, tarihi İpek Yolu'nun güzergâhında yer almaktadır. Uzun bir dönem içerisinde Kazakistan, Doğu ve Batı medeniyetleri arasındaki kaynaşma ile farklı ırk ve kültürler arasındaki iletişim ve işbirliği için önemli katkılarda bulunmuştu. Bu topraklardan gelip geçen Doğulu ve Batılı elçiler, kervanlar, gezginler, bilgeler ve zanaatkârların sayesinde tarihi İpek Yolu'nun güzergâhında yer alan bütün ülkeler, karşılıklı mal ve bilgi alışverişinde bulunarak insanlık medeniyetini hep birlikte ileriye taşımışlardı.

Tarihi İpek Yolu'nun güzergâhında yer alan eski bir kent olan Almatı'da Xian Xinghai[1] Bulvarı adlı bir bulvar var. Bu bulvar hakkında Almatılılar arasında şöyle bir öykü dilden dile dolaşmaktadır: 1941'de Büyük Anayurt Savaşı'nın patlak vermesinin ardından tanınmış Çinli müzisyen Xian Xinghai Almatı'ya geldi. Orada tanıdığı hiç kimse yoktu, üstelik parasız ve hastaydı. Ona Kazak müzisyen Bakizan Baykadamov kapısını açarak sıcacık bir yuva sağladı.

---

* Xi Jinping'in Kazakistan'ın Astana şehrinde bulunan Nazarbayev Üniversitesi'nde verdiği konferansın bir bölümü.

1 Xian Xinghai (1905-1945), tanınmış Çinli müzisyen.

Xian Xinghai, Almatı'da kaldığı sürede "Milletin Kurtuluşu", "Kutsal Savaş" ve "Nehri Saran Kızıllık" gibi ünlü eserleri besteledi, aynı zamanda Kazakların milli kahramanı Amangeldi'nin kahramanlık hikâyelerine dayanarak "Amangeldi" başlıklı bir senfonik şiir yazdı. İnsanları faşizme karşı savaşmaya teşvik eden bu eser, kısa süre içinde büyük popülerlik kazandı.

Geride bıraktığımız binlerce yıl içinde, tarihi İpek Yolu'nun güzergâhında yer alan bütün ülkelerin halkları tarafından ortaklaşa bestelenen sayısız dostluk "senfonisi" bugün bile dilden dile dolaşmaktadır. 2000 yıldan fazla süren dostluk temaslarımız, farklı ırktan oluşan ve farklı inanç ve kültürel geleneğe sahip olan ülkelerin dayanışma ve karşılıklı güven, eşitlik ve karşılıklı yarar, hoşgörü ve karşılıklı öğrenme, işbirliği ve ortak kazanç temelinde, barışı ve gelişmeyi ortaklaşa paylaşabileceklerini kanıtlamıştır. Bu, tarihi İpek Yolu'nun bizlere bıraktığı değerli bir esindir.

Çin ve Avrasya ülkeleri arasındaki ilişkilerde son 20 yılı aşkın sürede kaydedilen hızlı gelişmelerle birlikte, tarihi İpek Yolu, her geçen gün daha büyük canlılık kazandı ve Çin ile Avrasya ülkeleri arasında karşılıklı yarara dayalı işbirliğini yeni bir biçimle durmadan yeni zirvelere taşıdı.

Komşular uzaklardaki akrabalardan daha yakındır. Çin ve Orta Asya ülkeleri, dağları ve akarsuları birbirine bağlı olan dost komşularıdır. Orta Asya'daki bütün ülkelerle dostluk ve işbirliği ilişkilerini geliştirmeye büyük önem veren Çin, bu ülkelerle ilişkileri dış politikasının önceliği olarak görmektedir.

Çin ile Orta Asya ülkeleri arasındaki ilişkilerin gelişmesi için bugün nadir rastlanan fırsatlar bulunmaktadır. Orta Asya ülkeleriyle karşılıklı güveni durmadan artırarak dostluğu pekiştirmeyi, işbirliğini yoğunlaştırmayı, ortak gelişme ve refahı gerçekleştirerek halklarımızın mutluluğuna hizmet etmeyi arzu ediyoruz.

Dostluğumuzu gelecek nesillere aktararak uyum ve kardeşlik içinde yaşayan iyi komşular olmakta ısrar edelim. Çin, barışçıl gelişme yoluyla bağımsız ve barışçı dış politikayı kararlılıkla sürdürecektir. Bütün ülkelerin halklarının kendi iradesiyle seçtikleri gelişme yoluyla izledikleri iç ve dış politikalara saygılıyız. Orta Asya ülkelerinin içişlerine asla müdahale etmeyiz. Bölgesel işlere yön verme yetkisini ele geçirme arayışında asla bulunmayız ve nüfuz alanı kurmanın peşinde koşmayız. Rusya ve bütün Orta Asya ülkeleriyle birlikte, iletişimi ve eşgüdümü pekiştirerek uyumlu bir bölge oluşturmak için yılmadan çaba harcamaya hazırız.

Birbirimize kararlı destek vererek içten ve güvenilir dost olmakta ısrar edelim. Ulusal egemenlik, toprak bütünlüğü, güvenlik ve istikrar gibi temel çıkarlarımızı ilgilendiren önemli konularda birbirimizi kararlılıkla desteklemek, Çin ile bütün Orta Asya ülkeleri arasındaki stratejik ortaklık ilişkilerinin özü ve önemli içeriğidir. Bölgedeki bütün ülkelerle ikili boyutta ve Şanghay İşbirliği

Örgütü'nün[2] çatısı altında karşılıklı güveni artırarak işbirliğini derinleştirmeye, "Üç kötü güç"[3] ile uyuşturucu kaçakçılığı ve sınır ötesi organize suçlara ortaklaşa darbe indirmeye, böylece bölgemizin ekonomik gelişmesi ile halklarımızın huzur ve mutluluk içinde yaşamasına elverişli bir ortam yaratmaya hazırız.

Sonuç getirici işbirliğini yoğunlaştırarak karşılıklı yarar ve ortak kazanç gerçekleştiren iyi ortak olmakta ısrar edelim. Gerek Çin, gerekse Orta Asya ülkeleri kritik bir gelişme aşamasından geçmekte ve tarihte benzeri görülmemiş fırsat ve meydan okumalarla karşı karşıya bulunmaktadır. Hepimiz kendi koşullarımıza uygun olan orta ve uzun vadeli gelişme hedeflerini belirledik. Bizim stratejik hedeflerimiz aynıdır. O da ekonomilerimizin uzun vadeli istikrarlı gelişmesini güvence altına alarak ülkelerimizi müreffeh ve güçlü hâle getirmek ve milletlerimizi kalkındırmaktır. Dolayısıyla sonuç getirici işbirliğini kapsamlı olarak yoğunlaştırarak siyasi alandaki sağlıklı ilişkilerimiz ile coğrafi yakınlığımızı ve ekonomi alanında birbirini tamamlayan özelliklerimizi işbirliği ve sürdürülebilir büyümenin güç kaynağına dönüştürelim, karşılıklı yarar ve ortak kazanca dayalı çıkarlar birliğini oluşturalım.

Daha açık zihniyet ve daha geniş bakış açısıyla bölgesel işbirliğini genişleterek parlak bir ortak gelecek yaratalım. Günümüz dünyasında küresel ekonomideki bütünleşme hız kazanmakta ve bölgesel işbirliğinde büyük aşamalar kaydedilmektedir. Avrasya bölgesinde birçok bölgesel işbirliği örgütü kurulmuştur. Avrasya Ekonomi Topluluğu ve Şanghay İşbirliği Örgütü'nün üyeleri ve gözlemci ülkeleri Avrasya, Güney Asya ve Batı Asya bölgelerinden gelmekteler. Şanghay İşbirliği Örgütü ile Avrasya Ekonomi Topluluğu arasındaki işbirliğini yoğunlaştırmak suretiyle daha büyük bir gelişme alanı yaratabiliriz.

Avrasya bölgesindeki bütün ülkeler arasındaki ekonomik bağlantıları daha da yoğunlaştırmak, karşılıklı işbirliğini daha da derinleştirmek ve gelişme için daha geniş bir ufuk açmak için yaratıcı bir ruhla yeni bir işbirliği modelini geliştirerek "İpek Yolu Ekonomik Kuşağı"nı ortaklaşa oluşturabiliriz. Bu, güzergâhında yer alan bütün ülkelerin mutluluğuna hizmet edecek muhteşem bir dava olacaktır. Bu vizyonu hayata geçirmek için aşağıdaki konulardan başlayarak bunları zaman içinde adım adım birleştirerek büyük bir bölgesel işbirliğine dönüştürebiliriz.

---

2 Şanghay İşbirliği Örgütü (ŞİÖ), Çin, Rusya, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan ve Özbekistan tarafından 15 Haziran 2001 tarihinde Çin'in Shanghai şehrinde kurulan hükümetler arası örgüttür. Şanghay Beşlisi Mekanizması temelinde kurulan ŞİÖ'nün amaçları şunlardır: Örgüt üyeleri arasındaki karşılıklı güven, iyi komşuluk ve dostluğu pekiştirme, siyaset, ekonomi, bilim ve teknoloji, kültür, eğitim, enerji, ulaştırma, çevre koruma ve diğer alanlarda etkili işbirliği gerçekleştirme, bölgede barış, güvenlik ve istikrarı koruma, demokratik, adil ve haklı yeni uluslararası siyasi ve ekonomik düzenlerin kurulmasına güç katma. Örgüte üye ülkelerin devlet başkanları arasında yılda bir kez resmi görüşme, hükümet başkanları arasında da belirli aralıklarla görüşmeler yapılır. Bütün bu görüşmelere üye ülkeler sırayla ev sahipliği yapar.

3 "Üç kötü güç": Şiddet ve terörizm, etnik bölücülük ve dini aşırılıkçılık.

Bir, politikalar arasındaki eşgüdümü pekiştirmek. İlgili ülkeler ekonomik gelişme stratejileri ve politikaları hakkında geniş kapsamlı istişarelerde bulunarak fikir ayrılıklarını bir kenara bırakıp fikir birliği arama ilkesi doğrultusunda bölgesel işbirliğini hızlandıracak plan ve önlemleri ortaklaşa belirleyebilir, bölge ekonomisinin bütünleşmesine siyasi ve hukuki açıdan "yeşil ışık" yakabilirler.

İki, yol bağlantıları güçlendirmek. Şanghay İşbirliği Örgütü'ne üye ülkeler arasında taşımacılığın kolaylaştırılmasıyla ilgili bir anlaşma metni üzerinde istişare yapılmaktadır. Bu belgenin en kısa sürede imzalanıp uygulamaya konulmasıyla, Pasifik Okyanusu'ndan Baltık Denizi'ne kadar uzanacak büyük bir taşımacılık hattı açılacaktır. Bunun temelinde, sınır ötesi taşımacılığın altyapı tesislerini daha sağlıklı hale getirecek yöntemler hakkında ilgili taraflarla etkin bir biçimde istişarelerde bulunmaya hazırız. Hedefimiz, Doğu, Batı ve Güney Asya bölgelerini birbirine bağlayacak bir ulaşım ve taşımacılık ağını aşamalar halinde oluşturarak ilgili ülkelerin ekonomik gelişmesine ve insan seyahatine kolaylık sağlamaktır.

Üç, ticareti kolaylaştırmak. İpek Yolu Ekonomik Kuşağı'nda yer alan ülkeler 3 milyara yakın bir toplam nüfusa sahiptir. Bu da dünyanın en büyük pazarı demektir. Bölge ülkeleri arasında ticaret ve yatırım alanlarındaki işbirliğinde son derece büyük bir potansiyel bulunmaktadır. Bütün taraflar, ticaretin ve yatırımın kolaylaştırılması konusunda istişarelerde bulunarak mantıklı düzenlemeler belirlemeli, ticaretin önündeki engelleri kaldırarak ve ticaretle yatırımların maliyetini düşürerek bölge ekonomisinin sirkülasyonunu ve kalitesini yükseltmeliler. Böylece karşılıklı yarar ve ortak kazancı gerçekleştirebiliriz.

Dört, para sirkülasyonunu yoğunlaştırmak. Çin ile Rusya gibi ülkeler arasında ticarette yerel para kullanma konusunda yararlı işbirliği gerçekleştirilerek sevindirici ilerlemeler kaydedildi ve zengin deneyimler elde edildi. Bu yararlı uygulama yaygınlaştırılmalıdır. Eğer bütün ülkeler cari işlemlerde ve sermaye hesabında yerel paraların konvertibilitesini gerçekleştirebilirse, sirkülasyon maliyetini büyük oranda düşürerek finansal risklere karşı koyma gücünü artırabilir, böylece bölge ekonomisinin uluslararası rekabet gücünü yükseltebiliriz.

Beş, halkların karşılıklı anlayışını artırmak. Halklar arasındaki yakınlık, ülkeler arasındaki dostane ilişkilerin anahtarıdır. Yukarıda sözü geçen işbirliğinin gerçekleştirilmesi, ilgili bütün ülkelerin halklarının desteğine bağlıdır. Bölgesel işbirliğine güçlü kamuoyu desteği ve sağlam sosyal zemin sağlamak için halklarımız arasındaki dostça temasları yoğunlaştırarak karşılıklı anlayışı ve geleneksel dostluğu pekiştirelim.

21. Yüzyılın "Deniz İpek Yolu"nu Ortaklaşa Kuralım*

(3 Ekim 2013)

Çin ile ASEAN (Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği) ülkeleri, aralarında akrabalık da bulunan yakın komşudurlar. Bu yıl Çin ile ASEAN arasındaki stratejik ortaklık ilişkilerinin kuruluşunun 10. yıldönümü kutlanacak ve Çin-ASEAN ilişkileri yeni bir tarihi başlangıç noktasında bulunmaktadır.

Çin, Endonezya'nın ASEAN içindeki yerine ve etkisine büyük önem vermektedir. Endonezya da dâhil olmak üzere bütün ASEAN ülkeleriyle iyi ya da kötü günlerde, güven ya da tehlikedeyken her zaman yan yana, omuz omuza olan iyi komşu, iyi dost ve iyi ortak haline gelmek için ortak çaba harcamaya hazırız. Hep birlikte el ele vererek Çin ile ASEAN arasında daha yakın bir kader birliği oluşturarak her iki tarafa ve bölgemizde yaşayan bütün halkların mutluluğuna daha fazla hizmet edelim.

Bu bağlamda şu konulara ağırlık vererek çaba harcamamız gerektiğini düşünüyorum:

Bir, sözünde durmakta ve iyi komşulukta ısrar edelim. Sözünde durmak, hem insanlar arası hem de ülkeler arası ilişkilerin temelidir. Çin, ASEAN ülkeleriyle içtenlik ve dostluk içinde bir arada yaşayarak siyasi ve stratejik karşılıklı güveni durmadan pekiştirmeye hazırdır.

Dünyada ne evrensel boyutta geçerli olan bir gelişme modeli ne de hiç değişmez bir gelişme yolu vardır. Çin ve ASEAN ülkelerinin halkları, reformcu ve yenilikçi bir ruhla durmadan arayışlarda bulunarak çağımızın gereklerine ve kendi koşullarına uygun olan gelişme yollarını keşfetmiş, kendi ekonomik ve toplumsal gelişmelerine geniş ufuklar açmıştır.

Birbirimizin özgür iradeyle kendi toplumsal sistem ve gelişme yolunu seçme hakkına, ekonomik ve toplumsal gelişmeyi hızlandırarak halkın yaşam düzeyini yükseltme çabalarına ve arayışlarına saygı gösterelim. Birbirimizin strate-

* Xi Jinping'in Endonezya Parlamentosu Temsilciler Meclisi'nde verdiği konferansın bir bölümü.

jik seçimlerine olan güvenimizi pekiştirelim, birbirimizi yakından ilgilendiren önemli konularda karşılık olarak destekleyelim ve hiçbir zaman Çin-ASEAN stratejik işbirliğinin genel gidişatından sapmayalım.

Çin, ASEAN ülkeleriyle iyi komşuluk, dostluk ve işbirliği antlaşması imzalamak üzere müzakerelere başlayarak iyi komşuluk ve dostluk ilişkilerinin güzel yarınlarını ortaklaşa biçimde planlamaya hazırdır. Aynı zamanda Çin, geçmişte olduğu gibi gelecekte de ASEAN'ın gelişip güçlenmesini, ASEAN Topluluğu'nun kuruluşunu ve örgütün bölgesel işbirliğinde belirleyici bir rol oynamasını desteklemeye devam edecektir.

İki, işbirliği ve ortak kazançta ısrar edelim. "Çıkar hesabını yapacaksan, herkesin çıkarını düşün."[1] Çin, eşitlik ve karşılıklı yarar temelinde kapısını ASEAN ülkelerine daha fazla açarak onların Çin'in gelişmesinden daha fazla yararlanmasını sağlamaya hazırdır. Biz, Çin-ASEAN Serbest Ticaret Bölgesi'ni daha da geliştirerek ikili ticaretin hacmini 2020 yılında 1 trilyon ABD dolarına çıkarmak için çaba harcayacağız.

Çin, ASEAN ülkeleriyle bağlantıları yoğunlaştırmak için çaba harcamaktadır. Bu kapsamda Çin, ASEAN ülkeleri de dâhil olmak üzere bölgemizdeki gelişmekte olan ülkelerin altyapı tesislerini birbirine bağlama çabasını desteklemek amacıyla Asya Altyapı Yatırım Bankası'nın kurulmasına öncülük etti.

Güneydoğu Asya bölgesi, tarih boyunca "Deniz İpek Yolu"nun önemli bir merkezi olmuştu. Çin, ASEAN ülkeleriyle denizcilik alanındaki işbirliğini yoğunlaştırarak, Çin hükümetince kurulan Çin-ASEAN Denizcilik İşbirliği Fonu'nu etkili bir biçimde kullanmak suretiyle deniz üzerindeki işbirliği ortaklığını geliştirmeye, böylece 21. yüzyılın "Deniz İpek Yolu"nu ortaklaşa kurmaya hazırdır. ASEAN ile her alandaki gerçekçi işbirliğini yoğunlaştırarak birbirimizin ihtiyaçlarını karşılamak ve üstünlüklerini tamamlamak, fırsatları ortaklaşa paylaşarak ve meydan okumaları omuz omuza karşılayarak ortak gelişme ve refahı gerçekleştirmek için girişimlerini sürdüreceğiz.

Üç, yardımlaşma ve karşılıklı destekte ısrar edelim. Çin ve ASEAN ülkeleri, aynı kaderi paylaştıkları gibi, bölgenin barışı ve gelişmesini korumak konusunda ortak görev ve sorumlulukları da üstlenmekteler. Tarihte Çin ve ASEAN halkları, kendi kaderlerini kendi ellerinde tutmak için verdiği mücadelelerde omuz omuza savaşmış ve yardımlaşmışlardı. Son yıllarda gerek Asya Finans Krizi ve Uluslararası Finans Krizi'yle mücadelede, gerekse Hint Okyanusu'ndaki tsunami afeti ve Çin'deki Wenchuan depreminin ardından başlatılan arama-kurtarma çalışmalarında, halklarımız her zaman omuz omuza ve el ele hareket etmişlerdir.

---

1 Yu Yu-jen'in Chiang Ching-kuo'ya hediye ettiği bir elyazması duvar levhasında yer alan bir ifade. Yu Yu-jen (1879-1964), eğitimci, bilge, kaligraf ve politikacı, Çin Kuomintang Partisi'nin kurucularından biri. Chiang Ching-kuo (1910-1988), Çin Kuomintang Partisi eski genel başkanı.

Soğuk Savaş düşünce tarzını terk ederek, kapsamlı, ortak ve işbirliğine dayalı yeni güvenlik anlayışını etkin bir biçimde savunarak bölgemizin barışı ve istikrarını el birliğiyle koruyalım. Aynı zamanda doğal afetleri önleme ve afetle mücadele, internet güvenliği, sınır aşan suç eylemleriyle mücadele ve ortak yasa icraatı konularındaki işbirliğini yoğunlaştırarak, halklarımıza daha barışçıl, daha huzurlu ve daha mutlu bir ortak yuva kazandıralım.

Çin, ASEAN ülkeleriyle Çin-ASEAN Savunma Bakanları Görüşmeleri mekanizmasını daha sağlıklı hâle getirerek bölgesel güvenlik konularında düzenli diyaloglarda bulunmaya hazırdır.

Çin ile Güneydoğu Asya bölgesindeki bazı ülkeler arasında toprak, egemenlik ve deniz hakları konularında var olan anlaşmazlıklara gelince, taraflar barışçıl yöntemlere başvurarak konuyu eşitliğe dayalı diyalog ve dostça istişareler yoluyla çözmek için çaba harcamalı, ikili ilişkiler ile bölgenin istikrarını korumalılar.

Dört, gönül bağını güçlendirmede ısrar edelim. "Kocaman bir ağaç minicik bir tohumdan doğar, dokuz katlı kule de ilk kürek toprak üzerinde kurulur."[2] Çin ve ASEAN ülkeleri arasındaki dostluk ağacını daima yeşertmek için ikili ilişkilerin toplumsal zeminini sağlamlaştıralım. Çin ile ASEAN arasında gidip gelen insan sayısı geçen yıl 15 milyona ulaşırken, her hafta 1000'den fazla uçak seferi yapılmaktadır. Temaslar arttıkça duygular derinleşir, gönüller de daha yakınlaşır.

Gençler, düşünce kuruluşları, parlamentolar, hükümet dışı örgütler ve sosyal topluluklar arasındaki dostça iletişimi yoğunlaştırarak Çin-ASEAN ilişkilerinin gelişmesine daha fazla düşünsel destek hazırlayalım, halklarımızın birbirini daha yakından tanımasını sağlayıp dostluğu derinleştirelim. Bu bağlamda, Çin, daha fazla gönüllü göndererek ASEAN ülkelerinin kültür, eğitim, sağlık ve tıbbi hizmet çalışmalarına desteklemeye hazırdır. Çin, 2014 yılının Çin-ASEAN Kültür ve İletişim Yılı olarak ilan edilmesini önermiş bulunuyor. Ayrıca önümüzdeki 3-5 yıl içinde ASEAN ülkelerinin 15 bin öğrencisine hükümet bursu vereceğiz.

Beş, dışa açılmada ve hoşgörülü olmada ısrar edelim. "Okyanus yüzlerce nehri kabul ettiği için engindir." Uzun bir tarih sürecinde Çin ve ASEAN ülkelerinin halkları tüm dünyada ün salan rengârenk, zengin ve parlak medeniyetler yaratmışlardı. İçinde çok çeşitliliği barındıran bölgemizde, değişik medeniyetlerle karşılıklı etkileşim içinde kaynaşarak gelişmiş, Çin ve ASEAN halklarının birbirinin deneyimlerinden yararlanarak karşılıklı güç almalarına önemli bir kültürel zemin hazırlamıştır.

Başka bölgelerin gelişme alanında kazandıkları deneyimlerden etkin bir biçimde yararlanacağız ve o bölgelerden ülkelerin bölgemizde gelişme ve istikrarın korunmasında yapıcı bir rol oynamalarını sıcak karşılayacağız. Aynı zaman-

2 *Lao Zi* veya *Dao De Jing*.

da bölgemizin dışındaki ülkeler de bölgemizin çok çeşitliliğine saygı göstererek bölgemizin gelişmesine ve istikrarına da katkı yapmalılar. Çin ve ASEAN arasındaki kader birliği, ASEAN Topluluğu ve Doğu Asya Topluluğu'yla yakın ilişki içerisindedir. Bütün bu bölgesel örgütlenmeler, kendi üstünlüklerini harekete geçirerek çok çeşitlilik içerisinde varlıklarını sürdürmeli, hoşgörü içerisinde el ele vererek ilerlemeli ve böylece bölgemizin halkları ile bütün dünya halklarının mutluluğuna hizmet etmelidir.

Çin ile ASEAN arasında daha yakın bir kader birliğinin oluşturulması, barış, gelişme, işbirliği ve ortak kazanç şeklindeki çağdaş ruh ile Asya ve bütün dünya halklarının ortak çıkarlarına uygun düşecek, dolayısıyla geniş bir ufka ve büyük bir gelişme potansiyeline sahip olacaktır.

Komşu Ülkelerle Diplomaside Dostluk, İçtenlik, Karşılıklı Yarar ve Hoşgörü Anlayışları İzlemeliyiz*

(24 Ekim 2013)

Komşu ülkelerle diplomatik çalışmaların sağlıklı bir biçimde yürütülmesi, "İki Yüzyıl Hedefleri" ile Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nın gerçekleştirilmesinin bir gereğidir. Komşu ülkelerle diplomasiyi daha büyük bir çalışkanlıkla yapıcı bir biçimde ilerleterek ülkemizin gelişmesine elverişli bir yakın çevre yaratmalı, gelişmemizden komşu ülkelerin daha fazla yararlanmasını sağlayarak ortak gelişmeyi gerçekleştirmeliyiz.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin 1949 yılında kurulmasından sonra, partimizin çekirdeği Yoldaş Mao Zedung olan ilk kuşak, çekirdeği Yoldaş Deng Xiaoping olan ikinci kuşak ve çekirdeği Yoldaş Jiang Zemin olan üçüncü kuşak kolektif yönetim merkezleri ile Genel Sekreteri Hu Jintao olan Merkez Komitesi, komşu ülkelerle diplomasiye daima büyük önem vermiş, bir dizi önemli stratejik düşünce, ilke ve siyaset ortaya koyarak ülkemize genel olarak yararlı bir yakın çevre yaratıp geliştirmiş ve bizim komşu ülkelerle diplomatik çalışmalarımızı sağlıklı bir biçimde yürütmemize sağlam bir zemin hazırlamışlardı. ÇKP 18. Ulusal Kongresi'nden bu yana, Merkez Komitemiz diplomasi alanındaki önemli politika ve çizgilerin devamlılığını ve tutarlılığını sürdürmek temelinde dış politikamızın genel planını belirleyerek ve yakın çevremizin genel gelişme ve diplomasimizdeki önemini öne çıkararak bir dizi büyük çaplı önemli diplomatik girişimi gerçekleştirdi.

Yakın çevremiz, gerek coğrafi konumu ve doğal ortamı bakımından, gerekse karşılıklı ilişkiler bakımından ülkemiz için son derece büyük bir stratejik öneme sahiptir. Yakın çevremizle ilgili konuları düşünürken ve komşu ülkelerimize yönelik diplomatik çalışmaları yürütürken, çok boyutlu, çok yönlü, zaman ve mekânla sınırlı kalmayan bir bakış açısına sahip olmalıyız. Yakın çevremize baktığımız zaman, ortamda olduğu gibi komşu ülkelerle ilişkilerimizde de bü-

* Xi Jinping'in Komşu Ülkelerle Diplomatik Çalışmalar Semineri'nde yaptığı konuşmanın özeti.

yük değişimlerin meydana geldiğini görüyoruz. Komşu ülkelerimizle ekonomik ve ticari bağlantılarımız daha da sıkılaşmış, aramızdaki karşılık etkileşim de benzeri görülmemiş ölçüde yoğunlaşmıştır. Bütün bunlar, yakın çevre diplomatik stratejimizin ve çalışmalarımızın, değişimlere ayak uydurarak daha girişken olmasını zorunlu kılmaktadır.

Bizim yakın çevremiz dinamizm dolu ve gelişme bakımından gözle görülür üstünlük ve potansiyele sahiptir. Genelden baktığımız zaman yakın çevremizin istikrarının korunduğunu, iyi komşuluk, dostluk, karşılıklı yarar ve işbirliğinin komşu ülkelerimizin Çin'le ilişkilerindeki esas akım haline geldiğini söyleyebiliriz. Genel eğilimi doğru bir biçimde tespit ederek ve isabetli stratejiler geliştirerek titizlikle uygulamaya ağırlık vermeli, böylelikle komşu ülkelerle diplomasimizi daha sağlıklı bir biçimde yürütmeliyiz.

Yakın çevre diplomasimizin stratejik hedefleri şunlardır: "İki Yüzyıl Hedefleri" ile Çin milletinin yeniden kalkındırılmasının gereklerini yerine getirmek ve bunlara hizmet etmek, komşu ülkelerle ilişkileri kapsamlı bir biçimde geliştirerek iyi komşuluğu ve dostluğu sağlamlaştırmak ve karşılıklı yarara dayalı işbirliğini derinleştirmek, ülkemizin gelişmesi için stratejik fırsatların ortaya çıktığı bu önemli dönemi koruyup iyi değerlendirmek, ulusal egemenliğimizi, güvenliğimizi ve gelişme çıkarlarımızı korumak, komşu ülkelerle siyasi ilişkilerimizi daha dostane bir hâle getirmek, ekonomik bağımızı daha da sağlamlaştırmak, güvenlik işbirliğimizi daha da derinleştirmek ve halklarımız arasındaki temasları daha da yoğunlaştırmak.

Yakın çevre diplomasimizin temel çizgisi, komşu ülkelerle dost ve ortak olmak, onlara kardeşlik duygusuyla yaklaşarak güven vermek, onların gelişmesine destek vermek ve dostluk, içtenlik, karşılıklı yarar ve hoşgörü anlayışlarını ön plana çıkarmaktır. Komşu ülkelerle iyi komşuluk ve dostluk ilişkilerini geliştirmek, yakın çevre diplomasimizin değişmez çizgisidir. Bu çizgi doğrultusunda komşu ülkelere her zaman iyi komşuluk ve dostluk ruhuyla yardım etmeli, onlara eşit davranmalı, onlarla duygu bağımızı güçlendirmeli, onları sık sık ziyaret etmeli, onların dostluğu ve desteğini kazanabilecek davranışlarda daha fazla bulunmalıyız. Böylece komşu ülkelerimizin bize daha dostça davranmasını ve yakınlaşmasını, bizi daha fazla kabullenmesini ve desteklemesini sağlayarak cana yakınlığımızı, çekimimizi ve etkimizi artırmalıyız. Komşu ülkelere büyük bir içtenlikle yaklaşarak daha fazla dost ve ortak edinmeliyiz. Komşu ülkelerle karşılıklı yarar ilkesi doğrultusunda işbirliği yaparak daha sıkı bir ortak çıkarlar ağını oluşturmalıyız. Böylece iki tarafın çıkarlarını daha fazla bütünleştirerek komşu ülkelerin gelişimimizden yararlanmalarını, ülkemizin de komşu ülkelerle ortaklaşa gelişmekten güç almasını sağlayabileceğiz. Hoşgörüyü savunarak Asya-Pasifik bölgesinin herkesin ortaklaşa gelişmesi için yeterince geniş olduğuna vurgu yapmalı, kollarımızı daha fazla açarak bölgesel işbirliğine daha et-

kin bir tutumla güç katmalıyız. Bütün bu anlayışları önce biz uygulayacağız ve zaman içerisinde bölgemizdeki bütün ülkelerin benimseyip savundukları ortak anlayışlar ve davranış kuralları haline getireceğiz.

Yeni koşullar altında yakın çevre diplomasisini yürütürken, sorunları stratejik bir açıdan analiz ederek çözmeli, genel gidişata hakim olma, planlama ve uygulama yeteneğimizi artırarak komşu ülkelere yönelik diplomatik çalışmalarımızı kapsamlı bir biçimde ileriye taşımalıyız. Yakın çevremizde barış ve istikrarı korumak için elimizden geleni yapmalıyız. Barışçıl gelişme yolunda ilerlemek, partimizin çağımızın gelişmesine ve ülkemizin temel çıkarlarına göre yaptığı stratejik seçimdir, yakın çevremizde barış ve istikrarı korumak da komşu ülkelerle diplomasimizin önemli bir hedefidir.

Karşılıklı yarar ve ortak kazanç sağlama çabalarımızı derinleştirmeliyiz. Ekonomi, ticaret, bilim, teknoloji ve finans başta olmak üzere bütün kaynaklarımızı bir bütünlük içinde değerlendirerek ve nispi üstünlüğümüzü iyi kullanarak komşu ülkelerle karşılıklı yarara dayalı işbirliğinin stratejik önceliklerini doğru bir biçimde tespit etmeli, bölgesel ekonomik işbirliğine de etkin bir biçimde katılmalıyız. İlgili ülkelerle ortak çaba harcayarak altyapı tesisleri arasındaki bütünleşme sürecini hızlandırmalı, İpek Yolu Ekonomik Kuşağı ile 21. Yüzyılın "Deniz İpek Yolu" projelerini sağlam adımlarla ilerletmeliyiz. Yakın çevremizden yola çıkarak serbest ticaret bölgesi kurma stratejisini hızla uygulamalı, ticaret ve yatırım alanlarındaki işbirliği olanaklarını genişleterek bölgesel ekonomik bütünleşmenin yeni düzenini oluşturmalıyız. Bölgesel finans işbirliğini sürekli olarak derinleştirerek, Asya Altyapı Yatırım Bankası'nın kurulmasına yönelik hazırlık çalışmalarını etkin bir biçimde sürdürmeli, finansal güvenliği koruyan bölgesel ağı daha sağlıklı hale getirmeliyiz. Sınır bölgelerimizin dışa açılma sürecini hızlandırarak bu bölgelerde yer alan eyalet ve özerk bölgelerimiz ile komşu ülkeler arasında karşılıklı yarara dayalı işbirliğini derinleştirmeliyiz.

Güvenlik alanındaki bölgesel işbirliğini hızlandırmalıyız. Bu, Çin ve komşu ülkelerin ortak ihtiyacıdır. Karşılıklı güven, karşılıklı yarar, eşitlik ve işbirliğine dayalı yeni güvenlik anlayışına bağlı kalarak, kapsamlı, ortak ve eşgüdümlü güvenlik kavramını savunmalı, komşu ülkelerle güvenlik işbirliğini ilerletmeli, stratejik karşılıklı güveni artırmak için güvenlik alanındaki bölgesel ve alt bölgesel işbirliği süreçlerine etkin bir biçimde katılarak ilgili mekanizmaları derinleştirmeliyiz.

Komşu ülkelere yönelik tanıtım, kamu diplomasisi, halktan halka diplomasi ve kültürel iletişim çalışmalarını yoğunlaştırarak Çin ile komşu ülkeler arasındaki ilişkilerin uzun vadeli gelişmesini sağlayan toplumsal zemin ile kamuoyu zeminini pekiştirip genişletmeliyiz. Ülkeler arasındaki diplomatik ilişkiler, halklar arasındaki yakınlığa bağlıdır. Kültür alanındaki iletişimi her yönüyle yoğunlaştırarak turizm, bilim, eğitim ve yerel yönetimler arası işbirliği gibi konu-

lardaki temasları derinleştirmeli, böylece daha fazla dost kazanmalıyız. Çin'in iç ve dış politikalarını dış dünyaya daha iyi bir biçimde tanıtmalı, Çin'in öykülerini kabul edilebilir bir biçimde anlatmalı ve Çin'in sesini yankı uyandırabilir bir biçimde duyurmalıyız. Çin Rüyası'nı yakın çevremizdeki bütün ülkelerin güzel yaşama olan özlemleriyle ve bölgemizin gelişme perspektifiyle bütünleştirerek kader birliği bilincinin komşu ülkelerimizde kök salmasını sağlamalıyız.

Siyaset ve stratejiler, partimizin olduğu gibi diplomatik çalışmalarımızın da hayat çizgisidir. Diplomatik çalışmaları sağlıklı bir biçimde yürütebilmek için ulusal ve uluslararası iki genel hedefi sürekli olarak göz önünde bulundurmalıyız. Ulusal hedefimiz, "İki Yüzyıl Hedefleri" ve Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nın gerçekleştirilmesidir. Uluslararası hedefimiz de Çin'in reformu, gelişmesi ve istikrarı için mümkün olduğu kadar elverişli bir dış ortam yaratmak, ulusal egemenliği, güvenliği ve gelişme çıkarları korumak ve dünyanın barışı, istikrarını koruyarak ortak gelişmeyi pekiştirmektir. Ortak zeminle çıkarların kesişen noktalarını bulmalı, doğru bir adalet ve çıkar anlayışına bağlı kalmalı, ilkeli davranmalı, dostluk ve adaleti savunmalı, gelişmekte olan ülkelere elimizden gelen her türlü yardımı sağlamalıyız. Diplomatik çalışmalarımızdaki reform ve yenilik yaratma sürecini ilerleterek, diplomatik faaliyetlerimizi daha iyi bir biçimde planlayarak etkisini azami dereceye çıkarmaya çalışmalıyız. Diplomatik çalışmalarımızda daha büyük ilerleme kaydetmek için eşgüdümü güçlendirerek bu çalışmalara daha fazla katılım sağlamalı, ilgili bütün tarafların üstünlüklerini daha fazla harekete geçirmeliyiz.

Yakın çevre diplomasimiz, zor ve ağırdır. Diplomatik alanda çalışan herkes, görev, sorumluluk ve aciliyet duygularını pekiştirmeli, diplomasimizin amacına daima bağlı kalmalı, mesleki yeteneğini sürekli olarak artırmalı, çalışma performansını durmadan yükseltmeli, yakın çevremize yönelik diplomatik çalışmalarımızı fedakâr, göreve bağlı, yaratıcı ve girişken bir ruhla daha başarılı bir biçimde yürütmelidir.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERLE İŞBİRLİĞİ

Sonsuza Kadar Güvenilir Dost ve İçten Ortak Olalım*

(25 Mart 2013)

Cumhurbaşkanı Sayın Jakaya Mrisho Kikwete,

Bayanlar, baylar,

Değerli dostlarım,

Habari![1] Habari! Bugün Tanzanya Julius Nyerere Uluslararası Konferans Merkezi'nde bu kadar çok dostla bir araya gelmekten büyük bir mutluluk ve yakınlık duyuyorum.

Bu, Çin Cumhurbaşkanı olduktan sonra Afrika kıtasına yaptığım ilk ziyaret, ama aynı zamanda da Afrika'ya 6. gelişim oldu. Tanzanya'nın güzel topraklarına ayak basar basmaz, Tanzanya halkının Çin halkına olan sıcak dostluğunu hemen hissettim. Tanzanya hükümeti ve halkı beni özel ve görkemli bir törenle karşıladı. Bu, yalnızca şahsıma ve başkanlığımdaki Çin heyetine verilen önemin değil, Çin ve Tanzanya ile halklarımız arasındaki derin geleneksel dostluğun bir göstergesidir.

Her şeyden önce Çin hükümeti, Çin halkı ve şahsım adına, burada bulunan bütün dostlarımla kardeş Tanzanya ve bütün Afrika halklarını en iyi dileklerimle candan selamlıyorum! Aynı zamanda büyük özenle yaptıkları ziyaret programı ve gösterdikleri olağanüstü misafirperverlikten dolayı Cumhurbaşkanı Kikwete ve Tanzanya hükümetine teşekkürlerimi sunuyorum.

Tanzanya, insanoğlunun beşiklerinden biridir. Şanlı bir geleneğe sahip olan Tanzanya halkı, Afrika halklarının milli bağımsızlığını kazanmak ve apartheid (ırkçı beyaz rejim) politikasına karşı çıkmak için verdiği mücadelelerin zafere ulaşmasında önemli katkılarda bulunmuştur.

---

* Xi Jinping'in Tanzanya'nın Darüsselam şehrinde bulunan Julius Nyerere Uluslararası Konferans Merkezi'nde verdiği konferans.

1 Habari, Svahili dilinde "merhaba" anlamındadır.

Son yıllarda Tanzanya, Cumhurbaşkanı Kikwete'nin önderliğinde siyasi istikrarı korudu, kalkınma yolunda önemli aşamalar kaydetti, Afrika kıtasının da ötesinde dünyada önemli bir rol oynadı. Çin halkı, kazandığınız başarılardan büyük mutluluk duyuyor ve kardeş Tanzanya halkının durmadan yeni ve daha büyük başarılar elde etmesini içtenlikle temenni ediyor.

Afrika'ya geldiğimde gözlerime her zaman iki şey çarpar. Bunlardan biri, sürekli değişimler. Afrika'ya her gelişimde bu engin kıtada insanları heyecanlandıran yeni gelişme ve değişimlere tanık oldum. Diğeri sıcakkanlılık. Afrika halkının Çin halkına olan içten dostluk duygusu, Afrika'nın güneşi gibi sıcak ve unutulmaz.

Afrikalıların bir atasözü vardır: "Nehir, kaynağı olduğu için derindir." Çin ve Afrika arasındaki dostluk çok eskilere dayanmaktadır. 1950'li ve 1960'lı yıllarda Mao Zedung ve Zhou Enlai[2] başta olmak üzere Çin Halk Cumhuriyeti'nin ilk kuşak liderleri ile Afrika'nın eski kuşak siyaset adamları, Çin-Afrika ilişkilerinin yeni dönemini birlikte başlatmışlardı. O tarihlerden itibaren Çin ve Afrika halkları birbirlerini, sömürgeciliğe ve emperyalizme karşı milli bağımsızlık ve kurtuluş için verdikleri mücadelelerde ve milli kalkınma yolunda daima karşılıklı olarak desteklemiş, içtenlikle işbirliği yapmış, aralarında aynı kaderi paylaşan kardeşlik bağı oluşturmuşlardır.

Bugün, Çin-Afrika ilişkileri, her iki tarafın ortak çabalarıyla kapsamlı ve hızlı gelişme yoluna girmiş bulunmaktadır. İki taraf arasında Çin-Afrika İşbirliği Forumu[3] kuruldu, yeni tip stratejik ortaklık ilişkileri oluşturuldu, her alanı kapsayan işbirliğinde gözle görülür sonuçlar elde edildi. 2012 yılında Çin ve Afrika ülkeleri arasındaki ticaret hacmi 200 milyar ABD dolarına yaklaşırken, iki taraf arasında gidip gelenlerin sayısı 1.5 milyonu geçti. Çin'in Afrika kıtasına yaptığı doğrudan yatırımların toplam hacmi 15 milyar ABD dolarını aştı. Bu yıl, Çin'in Afrika ülkelerine sağlık ekibi göndermesinin 50. yıldönümü. Geride bıraktığımız 50 yıl içinde Çin, Afrika ülkelerine toplam 18 bin sağlık görevlisi göndererek 250 milyon yerli hastayı tedavi etti.

Afrika halkı da Çin halkına büyük destek ve karşılıksız yardım verdi. 2008 yılında Beijing Olimpiyat Oyunları'nın meşalesi Darüsselam'da koşturulurken,

2 Zhou Enlai (1898-1976), Marksist, Çin proleter devrimcisi, siyaset adamı, askeri strateji uzmanı ve diplomat, ÇKP ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin önde gelen liderlerinden ve Çin Halk Kurtuluş Ordusu'nun esas kurucularındandır.

3 Çin-Afrika İşbirliği Forumu, Çin ve Afrika'daki dost ülkeleri arasındaki kolektif diyalog ve işbirliği için kurulan yeni bir platform ve Kuzey-Güney İşbirliği'ni ilerleten etkili bir mekanizmadır. Forum kapsamında Ekim 2000'de Çin'in başkenti Beijng'de ilk Bakanlar Toplantısı gerçekleştirilmişti. Kasım 2006'da Beijng'de yapılan Çin-Afrika İşbirliği Forumu Beijng Zirvesi ile 3. Bakanlar Toplantısı'na Çin'in devlet liderleri ile 48 Afrika ülkesinin devlet ve hükümet başkanları veya temsilcileri katılmıştı. Beijng Zirvesi'nde kabul edilen "Çin-Afrika İşbirliği Forumu Beijng Zirvesi Deklarasyonu" ve "Çin-Afrika İşbirliği Forumu-Beijng Eylem Programı (2007-2009) " adlı iki sonuç belgesiyle Çin ve Afrika arasında yeni tip stratejik ortaklık ilişkilerin kurulması kararlaştırılmıştı.

Tanzanya halkı olimpiyat meşalesini kendi bayramını kutlamışçasına şarkı ve danslarla karşıladılar. O neşe dolu görüntüler, Çin halkının beynine kazındı.

Çin'de Wenchuan depreminin meydana gelmesinden sonra Afrika ülkeleri Çin'e yardım elini uzattılar. Bir Afrika ülkesi, kendi durumu iyi değil, nüfusu da yalnızca 2 milyon, ancak deprem bölgesine 2 milyon avroluk bağış yaptı. O da kişi başına 1 avro demekti. Bu cömertçe davranış, Çin halkını derinden duygulandırdı.

Çin ve Afrika ülkeleri, uluslararası ve bölgesel konulardaki eşgüdümü sürekli olarak yoğunlaştırarak gelişmekte olan ülkelerin ortak çıkarlarını güçlü bir biçimde korumaktalar. Çin ve Afrika halkları arasındaki dostluk ve işbirliği, Çin-Afrika ilişkilerinin simgesi olarak uluslararası toplum tarafından takdirle karşılanmaktadır.

Geride bıraktığımız yarım asırdan fazla sürede harcadığımız ortak çabalar ve elde ettiğimiz zengin meyveler, Çin-Afrika ilişkilerinin daha da ileriye taşınmasına sağlam bir zemin hazırlayarak değerli deneyimler kazandırdı.

Bu tarih, Çin-Afrika ilişkilerinin bir günde gelişmediğini, dahası, başka hiç kimse tarafından hediye edilmediğini, tam tersine her iki tarafın bütün zorluk ve meydan okumalara karşı yan yana, omuz omuza sağlam adımlarla yaratılıp geliştirdiğini anlatmaktadır. Kuyudan su içerken kuyuyu açanları unutmamalıyız. Kendilerini Çin-Afrika ilişkilerini geliştirmeye adayarak canla başla ve alın teriyle emek veren öncülerimizi daima saygıyla anacağız, daha ileriye gitmek için de tarihten güç alacağız.

Bu tarih, Çin ve Afrika ülkelerinin her zaman bir kader birliği içinde olduklarını anlatmaktadır. Tarihte yaşadığımız ortak tecrübeler, kalkınma alanında karşı karşıya bulunduğumuz ortak görevler ve sahip olduğumuz ortak stratejik çıkarlar, bizi sımsıkı birleştirmiştir. Birbirimizin gelişmesini kendimiz için fırsat olarak görmekteyiz ve işbirliğimizi yoğunlaştırmak suretiyle ortak gelişmeyi ve ortak refahı pekiştirmek için etkin çaba harcamaktayız.

Bu tarih, Çin-Afrika ilişkilerinin temel özelliğinin içtenlik, dostluk, karşılıklı saygı, eşitlik, karşılıklı yarar ve ortak gelişme olduğunu anlatmaktadır. Birbirimizle rahat anlaşırız, eşit olduğumuzu hissederiz. Hiçbirimiz kendi iradesini diğer tarafa zorla dayatamayız. Çin, Afrika'nın kalkınmasına elimizden geldiğince yardım etti. Ancak Çin, Afrika ülkeleri ve halklarına uzun süreden beri karşılık beklemeden Çin'e verdikleri büyük destek ve yardımlardan dolayı da her zaman minnettardır. Birbirimizin temel çıkarlarını ilgilendiren konularda daima net bir tutum alarak hiç tereddüt etmeden karşı tarafı desteklemiştir ve desteklemektedir.

Bu tarih, Çin-Afrika ilişkilerinin güçlü hayat gücünü korumak için çağımızın gelişmesine ayak uydurarak girişken ve yenilikçi bir ruhla hareket etmemiz gerektiğini anlatmaktadır. Geride bıraktığımız yarım asırdan fazla bir süre içinde

biz, Çin-Afrika ilişkilerinin gelişmesinin bütün kritik dönemlerinde her zaman geniş bir bakış açısıyla Çin-Afrika işbirliğinin yeni güç kaynağını ve dayanağını bularak ilişkilerimizde yeni atılım gerçekleştirmeyi başarmıştık. Dağla karşılaştığında yol açma ve nehirle karşılaştığında köprü kurma şeklindeki girişken ruh, Çin-Afrika işbirliğinin seviyesini durmadan yükseltmemizin önemli silahıdır.

Bayanlar ve baylar,

Çin-Afrika ilişkileri, bugün yeni bir tarihi başlangıç noktasında bulunmakta ve gerekli her türlü imkân, koşul ve desteğe sahiptir. Günümüzde Afrika kıtası, "Umutlar kıtası" ve "Vaatler memleketi" olarak küresel ekonomide en hızlı büyüme gerçekleştiren bölgelerden biri haline gelmektedir. Afrika aslanı artık dört nalla daha hızlı koşmaktadır. Çin de sağlıklı gelişme eğilimini sürdürmektedir. Çin-Afrika işbirliğinin temeli daha sağlam, işbirliği arzusu daha şiddetli, işbirliği mekanizması da daha sağlıklı hale gelmiştir. Çin-Afrika işbirliğinin daha ileriye taşınması, halklarımızın ortak arzusu ve önü kesilemez bir eğilimdir.

Burada, bütün dostlarımıza şunu söylemek istiyorum: Yeni koşullar altında Çin-Afrika ilişkilerinin önemi azalmış değil, daha da artmıştır. Ortak çıkarlarımız azalmış değil, daha da çoğalmıştır. Çin'in Afrika'yla ilişkileri geliştirme çabası da zayıflamayacak, daha da yoğunlaşacaktır.

Bir, Afrikalı dostlarımıza içtenlikle yaklaşmaya devam edeceğiz. Dünyada en değerli şey dostlardır. Çin ve Afrika ülkeleri arasındaki geleneksel dostluğa büyük değer veriyoruz. Afrika ülkeleriyle dayanışma ve işbirliğini geliştirmek, daima Çin'in dış politikasının önemli temeli olmuştur. Bu, Çin'in gelişmesi ve uluslararası statüsünün yükselmesinden dolayı asla değişmeyecektir. Çin, büyük veya küçük, güçlü veya zayıf, zengin veya yoksul, bütün ülkelerin eşit olduğuna inanır. Her zaman adaletin ve haklılığın savunucusu olan Çin, büyük ülkelerin küçük ülkeleri, güçlü olanların zayıf olanları ve zengin olanların yoksul olanları ezmesine ve herhangi bir ülkenin başka ülkelerin içişlerine müdahale etmesine daima karşı çıkar. Çin, Afrika ülkeleriyle birbirinin temel çıkarları ile önemli kaygılarını ilgilendiren konularda karşılıklı destek vermeye, uluslararası ve bölgesel işlerde Afrika ülkelerinin haklı tutumlarını kararlılıkla desteklemeye ve gelişmekte olan ülkelerin ortak çıkarlarını korumaya devam edecektir. Çin, Afrika ülkelerinin bölgesel sorunları kendi iradeleriyle bağımsız bir biçimde çözme çabalarını kararlılıkla desteklemeye ve Afrika'da barış ve güvenliğin pekiştirilmesinde daha büyük katkılarda bulunmaya devam edecektir.

Dünyada evrensel geçerliliği olan hiçbir gelişme modeli yoktur. Bütün taraflar dünyadaki medeniyetlerin ve gelişme modellerinin çeşitliliğine saygı göstermelidir. Bu bağlamda Çin, Afrika ülkelerinin kendi koşullarına uygun gelişme yolunu keşfetmesini desteklemeye devam edecek, Afrika ülkeleriyle devlet yönetimi alanındaki deneyim paylaşımını daha da yoğunlaştıracak, böylece her iki tarafın sahip olduğu eski medeniyetlerden ve kalkınma uygulamalarından ilham alarak ortak gelişmesini ve ortak refahını pekiştirecektir.

Ailenin huzuru bütün başarıların anasıdır. Afrika kıtasındaki bütün ülkeler, ortak kaderi paylaşan büyük bir ailedir. Bu yıl, Afrika Birliği Örgütü'nün kuruluşunun 50. yıldönümü kutlanacağı için, birleşerek kendi kendini güçlendirme arayışlarını sürdüren bütün Afrika halkları için yeni bir kilometretaşıdır. Çin, Afrika'nın birleşerek kendi kendini güçlendirmek yolunda daha büyük adımlar atarak Afrika kıtasının barış ve kalkınma davasını yeni bir aşamaya taşımasını içtenlikle diler ve bu konuda Afrika ülkelerini kararlılıkla desteklemeye devam edecektir.

Çin, Afrika'yla ilişkilerini daha yüksek seviyelere taşımakta kararlıdır, aynı zamanda başka ülkelerin Afrika'yla olan ilişkilerinin de gelişmesini arzu eder. Afrika, Afrikalıların Afrikası'dır. Afrika'yla ilişkileri geliştirmek isteyen her ülke, Afrika'nın saygınlığına ve bağımsızlığına saygı göstermelidir.

İki, Afrika'yla olan işbirliğini somut sonuç getirecek bir biçimde ilerletmeye devam edeceğiz. Çin, işbirliği ve ortak kazancın yalnızca savunucusu değil, aynı zamanda etkin bir uygulayıcısıdır. Çin, kendi gelişmesini Afrika'nın gelişmesiyle, Çin halkının çıkarlarını Afrika halklarının çıkarlarıyla ve kendi gelişme fırsatlarını Afrika'nın gelişme fırsatlarıyla sıkı sıkıya bütünleştirmek için daima çaba harcar, Afrika ülkelerinin daha hızlı gelişmesini ve Afrika halkının daha güzel bir yaşama kavuşmasını içtenlikle arzu eder. Çin, kendi ülkesini geliştirirken, daima Afrikalı dostlara elinden gelen her türlü desteği ve yardımı sağlamıştır. Çin, özellikle son yıllarda, Afrika'ya yönelik yardımları büyük ölçüde artırdı ve işbirliğini yoğunlaştırdı. Çin, verdiği her sözü eksiksiz bir biçimde yerine getirecektir.

Çin, Afrika ile yatırım ve finans işbirliğini genişletmeye devam ederek, üç yıl içinde Afrika ülkelerine 20 milyar ABD dolarlık kredi limiti sağlama taahhüdünü yerine getirecektir. "Afrika'da Ülkeler ve Bölgeler Arası Altyapı inşâsı İçin Ortaklık" projesini hayata geçirecek, Afrika ülkeleriyle tarım ve imalat sektörü gibi alanlarda karşılıklı yarara dayalı işbirliğini yoğunlaştıracaktır. Çin, Afrika ülkelerine kaynak alanında sahip oldukları üstünlükleri kalkınmanın güç kaynağına dönüştürerek kendi imkânlarına dayalı ve sürdürülebilir gelişmeyi gerçekleştirme çabasında yardımcı olacaktır.

Balık tutmayı öğretmek, balık hediye etmekten daha yararlıdır. Çin, "Afrika'ya Vasıflı İnsan Programı"nı etkin bir biçimde uygulayarak, önümüzdeki üç yıl içinde Afrika ülkeleri için çeşitli alanlarda uzmanlaşmış 30 bin kişiye eğitim verecek, 18 bin öğrenciye hükümet bursu verecek, aynı zamanda Afrika'ya teknoloji transferini ve deneyim paylaşımını yoğunlaştıracaktır.

Çin'in ekonomik büyüklüğü ile kapsamlı devlet gücünün durmadan artmasına paralel olarak Çin, Afrika'nın kalkınmasına gereken ve hiçbir siyasi şart eklemeyen yardımları sağlamaya devam edecektir.

Üç, Çin-Afrika dostluğunu yakınlık duygusunu pekiştirerek güçlendireceğiz. Çin ve Afrika halkları arasında doğal bir yakınlık vardır. "Hayat gönüldaşlar sayesinde zevklidir." Çin ve Afrika nasıl candan dost olabilir? Bana kalırsa, bunun yolu derinliğine diyalog ve somut davranışlarla gönüller arasındaki yankılamayı kazanmaktan geçer.

Çin-Afrika ilişkilerinin temeli ve kaynağı halklarımızdır. Dolayısıyla Çin-Afrika ilişkilerinin gelişmesi halka daha fazla dayanmalıdır. Son yıllarda Çin-Afrika ilişkilerinde kaydedilen gelişmelerle birlikte, halklarımız da giderek yakınlaştı. Bazı Afrikalı sanatçılar, Çin'de sahneye çıkarak popüler yıldızlar haline geldiler. "Gelinin Güzel Yaşamı" adlı Çin televizyon dizisi Tanzanya'da büyük rağbet gördü ve bu dizi sayesinde Tanzanyalı izleyiciler, sıradan Çinli ailelerin yaşamını tanıdı.

Şimdi sizlere duyduğum gerçek bir hikâyeyi anlatmak istiyorum. Genç bir Çinli kız ve oğlan, çocukluğunda televizyon programı sayesinde Afrika'yı tanımış ve bu kıtayı hep merak etmişlerdi. Sonra evlendiler ve balayını Tanzanya'da geçirmeye karar verdiler. Böylece evlendikten sonraki ilk Sevgililer Günü'nde bu iki genç, sırtlarında çantayla Tanzanya'ya geldi ve buradaki insanların muhteşem evsahipliği ve misafirperverliği ile Serengeti savanasının görkemliliğine hayran kaldı. Çin'e döndükten sonra Tanzanya'da gördükleri ve duyguduklarını kişisel blogunda anlattılar, karşılığında 10 binlerce tıklama ve yüzlerce yorum aldılar. Onların bloğunda şöyle bir cümle geçti: "Biz Afrika'ya âşık olduk, gönüllerimiz artık sonsuza kadar bu gizemli topraklarla birlikte olacak." Bu hikâye, Çin ve Afrika halkları arasında doğal bir yakınlık bulunduğunu, halklar arasındaki temasları durmadan yoğunlaştırdığımız zaman, aralarındaki dostluğun daha derinliğine kök salarak yeşereceğini gösteriyor.

Çin ve Afrika arasındaki kültürel iletişime daha fazla önem vererek halklarımızın birbirini daha yakından tanıyıp anlamalarını sağlamalı ve Çin-Afrika dostluğunun toplumsal zeminini pekiştirmeliyiz. Çin-Afrika ilişkileri, geleceğe dönük bir davadır ve gençlerimizin kuşaktan kuşağa devamlı çaba harcamalarına ihtiyaç duyar. Her iki taraf, gençler arasındaki temasları etkin bir biçimde yoğunlaştırarak Çin-Afrika dostluğunun gençliğini ve canlılığını sonsuza kadar korumasını sağlamalıyız.

Dört, işbirliğimizde ortaya çıkan sorunları iyi niyet göstererek çözeceğiz. Çin ve Afrika, hızlı bir gelişme sürecinden geçmekte, birbirini daha yakından tanımak için zamana ihtiyaç duyarlar. Çin tarafı, Afrika'yla ilişkilerinde ortaya çıkan yeni durum ve sorunlara iyi niyetle yaklaşmaktadır. Bu sorunları, karşılıklı saygı, işbirliği ve ortak kazanç ruhuyla çözmeliyiz.

Fırsatların meydan okumalardan, çözümlerin de sorunlardan her zaman daha fazla olduğuna inanıyorum. Çin tarafı, Afrika ülkeleriyle birlikte ekonomik ve ticari işbirliğimizde var olan sorunları çözerek Afrika ülkelerinin işbirliğimizden daha fazla kazanç elde etmesini sağlamak için somut önlemler aldı ve

almaya devam edecektir. Aynı zamanda, Afrika ülkelerinin Çin işletmelerine ve Çin vatandaşlarına Afrika'da işbirliği yapmak konusunda kolaylık sağlamalarını bekliyoruz.

Bayanlar ve baylar,

Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana geçen 60 yılı aşkın sürede, özellikle reform ve dışa açılmanın uygulandığı son 30 yıldan fazla sürede Çin halkı, ÇKP'nin önderliğinde Çin'e Özgü Sosyalizm yolunu başarıyla yaratmıştır. Kalkınma yolunda tarihi atılım gerçekleştirmiş olan Çin ekonomisi, bugün dünyanın ikinci büyük ekonomisi haline geldi. Çin'in kapsamlı devlet gücü gözle görülür bir biçimde büyürken, halkımızın yaşam düzeyi de büyük ölçüde arttı. 1 milyar 300 milyondan fazla bir nüfusa sahip olan bir ülke olarak Çin, gelişmiş ülkelerin yüzlerce yıl içinde geçirdiği gelişme sürecini onlarca yıl içinde tamamlamıştır. Bu süreçte harcadığımız çabalar ve karşılaştığımız zorluklar ortadadır.

Buna rağmen Çin, nüfusu fazla, ekonomik altyapısı zayıf ve gelişmişliği dengesiz bir ülke olmaya devam etmektedir. Ekonomimizin ölçeği büyük. Ama bunu 1 milyar 300 milyondan fazla bir nüfusa böldüğümüz zaman Çin'in, kişi başına düşen gayrisafi yurtiçi hasıla bakımından dünyanın yalnızca 90. sıralarında bulunduğunu görüyoruz. Birleşmiş Milletler'in ölçütlerine göre, Çin'de 128 milyon kişi hâlâ yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. 1 milyar 300 milyondan fazla vatandaşımızın hepsinin müreffeh bir yaşama kavuşmasını sağlamak için hâlâ epey uzun bir yol kat etmemiz, uzun süren zorlu çabalar harcamamız gerekecek. Çin'in gelişmesine paralel olarak Çin halkının yaşam düzeyi de durmadan yükselecektir. Ancak hangi aşamaya gelirse gelsin Çin, Afrika ülkelerine daima aynı kaderi paylaşan güvenilir dost gözüyle bakacaktır.

Bayanlar ve baylar,

Çin'in gelişmesi, dünyasız ve Afrika'sız gerçekleşemez. Aynı şekilde dünyanın ve Afrika'nın refahı ve istikrarı da Çin'e ihtiyaç duyar. Aramızda engin denizler bulunmasına rağmen duygularımız birdir. Bizi yalnızca derin geleneksel dostluk ve yakın çıkarlarımız değil, kendi rüyalarımız da bağlamaktadır.

1 milyar 300 milyondan fazla Çinli, bugün Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için çabalarını sürdürürken, 1 milyardan fazla Afrikalı da birlik içinde hareket ederek kendi kendini geliştirmeyi ve kalkındırmayı hedefleyen Afrika Rüyası'nı gerçekleştirmek için çaba harcamaktadır. Çin ve Afrika halkları, kendi rüyalarını gerçekleştirmek için aralarındaki dayanışma, işbirliği, yardımlaşma ve karşılıklı desteği güçlendirmeliler. Bunun yanı sıra biz, kalıcı barışı ve ortak refahı öngören Dünya Rüyası'nı gerçekleştirmek için uluslararası toplumla birlikte çaba harcamalı, insanlığın barış ve gelişme davasına daha fazla katkı yapmalıyız.

Asanteni Sana![4]

4 Asanteni Sana, Svahili dilinde "Hepinize teşekkür ederim" anlamındadır.

Çin-Latin Amerika İlişkilerini Yeni Bir Düzeye Taşıyalım*

(5 Haziran 2013)

Hayat ve umut dolu bir kıta olan Latin Amerika'ya bir kez daha ayak bastığımda, sahip olduğu zengin doğal kaynaklar sayesinde Latin Amerika'nın gelişmesinin yeni bir altın çağa girdiğine daha da emin oldum. Daha müreffeh bir Latin Amerika kıtasının dünyaya olduğu gibi Çin'e de yarar sağlayacağına inanıyoruz.

Çin ve Latin Amerika ülkeleri arasındaki ilişkiler, günümüzde ivme kazanması için önemli fırsatların olduğu bir dönemde bulunmaktadır. Daha geniş bir vizyon içinde ve zamanla başa baş ilerleyerek geleneksel dostluğumuzu pekiştirmeli, her alandaki temaslarımızı yoğunlaştırarak işbirliğimizi yeni bir seviyeye taşımalı, aramızda eşitlik, karşılıklı yarar ve ortak gelişmeye dayalı kapsamlı işbirliği ve ortaklık ilişkilerinde yeni atılımlar gerçekleştirmeliyiz.

Siyasi açıdan Çin ve Latin Amerika, içtenlik ve dostluk ilkelerine bağlı kalarak birbirinin temel çıkarlarını ve ciddi kaygılarını ilgilendiren konularda karşılıklı anlayışı ve desteği pekiştirmeye devam etmeliler.

Ekonomik açıdan Çin ve Latin Amerika, her iki taraftaki ekonomik büyüme biçiminin değişmesinden doğan fırsatları değerlendirerek işbirliği potansiyelimizi daha fazla harekete geçirmeli, işbirliği modelinde yenilik yaratmalı, çıkarlarımızı eşleştirme çalışmalarını yoğunlaştırmalı ve karşılıklı yarara dayalı, kalıcı ve istikrarlı ekonomik ve ticari işbirliği ve ortaklık ilişkilerini oluşturmalılar.

Kültürel açıdan Çin ve Latin Amerika, medeniyetler arası diyalog ve kültürel iletişimi yoğunlaştırarak yalnızca "kendi güzelliklerini takdir etmek"le sınırlı kalmayıp, "başkalarının güzelliklerini de takdir ederek güzelliklerin hep birlikte daha da güzelleşmesi"ni[1] sağlamalı, böylece farklı medeniyetleri uyum içinde bir arada yaşatarak geliştirmek konusunda tüm dünyaya örnek olmalıdırlar.

---

* Xi Jinping'in Meksika Senatosu'nda yaptığı konuşmanın bir bölümü.

1 Fei Xiaotong, "Güzelliklerin Birbirini Güzelleştirmesi ve İnsanoğlu Medeniyeti", *Kültürel Bilinç Üzerine*, İç Moğolistan Halk Yayınevi, 2009, s.262. Fei Xiatong (1910-2005), Çinli sosyolog, antropolog ve sosyal aktivist. Çin Ulusal Halk Meclisi Daimi Komitesi Başkan Yardımcılığı ve Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı Ulusal Komitesi Başkan Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştu.

Her iki tarafın Çin-Latin Amerika İşbirliği Forumu'nu en kısa sürede kurmak için ortak çaba harcayarak, birbirinin üstünlüklerini tümüyle harekete geçirmesini, Çin-Latin Amerika Kapsamlı İşbirliği ve Ortaklık İlişkileri'ne daha geniş bir sahne sağlamasını ve böylece Asya-Pasifik bölgesindeki istikrar ve refaha daha fazla olumlu enerji kazandırmasını arzu ediyorum.

Çinlilerin şöyle bir atasözü vardır: "Yolculuğun uzunluğu atın gücünü, zamanın uzunluğu da insanın içtenliğini gösterir." Çin ve Latin Amerika ülkeleri arasındaki ilişkilerin gelişme süreci, ilişkilerimizin dışa açıklık, hoşgörü, işbirliği ve ortak kazanca dayandığını kanıtlamış ve kanıtlamaya devam edecektir.

Daha yüksek bir seviyede olan Çin-Latin Amerika Kapsamlı İşbirliği ve Ortaklık İlişkileri'nin, iki tarafın ortak gelişmesine daha büyük güç katacağı gibi, bölgede ve dünyadaki barış, istikrar ve refaha da hizmet edeceğine kesinlikle inanıyoruz.

Çin-Arap İşbirliğini İpek Yolu Ruhuyla Derinleştirelim*

(5 Haziran 2014)

Sayın Başbakan Jaber,

Arap Birliği Genel Sekreteri Sayın El Arabi,

Değerli heyet başkanları,

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

Selamünaleyküm! Günaydın! Bugün, Arap dostlarımızla bir araya gelerek Çin-Arap Ülkeleri İşbirliği Forumu[1] ve Çin-Arap ilişkilerinin gelişmesi konusunda görüş alışverişinde bulunmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum. Öncelikle Çin hükümeti, Çin halkı ve şahsım adına bütün değerli katılımcılara hoş geldiniz diyorum. Aynı zamanda Çin-Arap Ülkeleri İşbirliği Forumu 6. Bakanlar Toplantısı'nın düzenlenmesini içtenlikle kutluyorum!

Arap dostlarımızla bir araya gelmek, her zaman bana eski dostlarla görüşür gibi bir duygu verir. Bu yakınlığın, birbirimize gösterdiğimiz sıcakkanlılık ve içtenlikten, aynı zamanda da Çin ve Arap milletleri arasında uzun bir geçmişe dayalı temaslardan kaynaklandığını düşünüyorum.

Çin ve Arap halkları arasındaki temasları gözden geçirirken, aklımıza hemen karadaki İpek Yolu ve denizdeki Baharat Yolu gelir. Bizim atalarımız, uçsuz bucaksız çölleri "Deve ve at üstünde aylarca geçer"miş[2] ve engin denizde "Gece günüz demeden yelken açarak yıldız gibi gezer"miş,[3] antikçağlarda dünya

---

* Xi Jinping'in Çin-Arap Ülkeleri İşbirliği Forumu 6. Bakanlar Toplantısı'nın açılış töreninde yaptığı konuşma.

1 Çin-Arap Ülkeleri İşbirliği Forumu, 30 Ocak 2004'te kuruldu. Çin ile Arap ülkeleri arasındaki diyalog ile işbirliğini yoğunlaştırmayı ve barış ile gelişmeyi pekiştirmeyi amaçlayan Forum, Çin ile Arap Birliği'ne üye 22 ülkeden oluşmaktadır.

2 Fan Ye, *Batı Han Kitabı (Hou Han Shu)*. Fan Ye (398-445), Güney ve Kuzey Hanedanlıkları döneminde yaşamış tarihçi.

3 *Tanrıçanın Güç Alameti Kayıtları (Tian Fei Ling Ying Zhi Ji)*, halklar arasında "Zheng He Yazıtı" olarak bilinir. Yazıtta, Zheng He'nin Batı Okyanusu'na (Hint Okyanusu) yaptığı 7 seyahat anlatılmaktadır. Bu kitapta yer alan "Medeniyet İletişimle Çok Renklilik Kazanır, Karşılıklı Öğrenmeyle Zenginleşir" makalesinin 4. notuna bkz.

milletleri arasındaki dostça temasların öncüsü olmuşlardı. Gan Ying,[4] Zheng He ve İbn Battuta,[5] hepimizin yakından tanıdığı Çin-Arap temaslarının dostluk elçileridir. İpek Yolu, Çin'in icat ettiği kâğıt, barut, matbaa ve pusulanın Arap bölgesi üzerinden Avrupa'ya, Arapların astronomi, takvim, tıp ve eczacılık bilimlerinin de Çin'e tanıtılmasına aracı olup medeniyetler arası iletişim ve kaynaşma tarihinde önemli bir sayfaya imza atmıştır.

Binlerce yıl içinde İpek Yolu'nun barındırdığı barış, işbirliği, dışa açıklık, hoşgörü, karşılıklı öğrenme, birbirinden yararlanma, karşılıklı yarar ve ortak kazanç ruhu kuşaktan kuşağa günümüze kadar aktarılmıştır. Çin ve Arap halkları, milli saygınlığı korumak ve ulusal egemenliği savunmak için verdikleri mücadelelerde birbirini desteklemiş, gelişme yolunu keşfederek milli kalkınmayı gerçekleştirmek yolunda birbiriyle yardımlaşmış, kültürel iletişimi yoğunlaştırarak milli kültürü canlandırma davasında da birbirini örnek almıştır.

Bundan 60 yıl önce düzenlenen Bandung Konferansı'nda[6] Çin'in Filistin halkının mücadelesini desteklemek konusunda henüz diplomatik ilişkisi bulunmayan Arap ülkelerine verdiği taahhüdü ve bundan yaklaşık 40 yıl önce 13 Arap ülkesinin Afrikalı dostlarımızla birlikte Çin Halk Cumhuriyeti'ne Birleşmiş Milletler'deki sandalyesinin iade edilmesinden yana verdiği oyları asla unutmayacağız. Arap ülkelerinin kırsallarında hayat kurtaran 10 bine yakın Çinli doktoru ve Sichuan eyaletinde meydanan gelen yıkıcı Wenchuan Depremi'nin ardından Arap kardeşlerimizden gelen en cömert yardımları asla unutmayacağız.

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

Önümüzdeki on yıl, gerek Çin'in gelişmesi için gerekse Arap ülkelerinin gelişmesi için kritik önem taşıyan bir dönem olacak. Çin, orta halli refah toplumu inşâsını kapsamlı olarak gerçekleştirmek için belirleyici bir aşamaya girmiş bulunmaktadır. Bu hedefe ulaşmakla, Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nın gerçekleştirilmesi için kritik bir adım atılmış olacaktır. Bunun için reformu kapsamlı olarak derinleştirmek yönünde belirlediğimiz genel planın önceliklerinden biri, daha sağlıklı ve daha canlı bir dışa açık ekonomi sistemiyle uluslararası işbirliğini çok yönlü ve çok kademeli bir biçimde geliştirerek bütün ülke ve bölgelerle ortak çıkarları artırmak ve karşılıklı yarar ve ortak kazancı gerçekleştirmektir. Ortadoğu bölgesi ise tarihte benzeri görülmemiş büyük değişim ve yeniden şekillenme sürecine girmiştir. Arap ülkeleri

4 Gan Ying (doğum ve ölüm tarihleri bilinmiyor), Doğu Han Hanedanlığı'nın elçisi. Roma İmparatorluğu'na gitmek üzere MS 97 yılında yola çıkmış ve Pers Körfezi'ne kadar ulaştıktan sonra geri dönmüştü. Bu seyahat, Roma İmparatorluğu'na ulaşmamasına rağmen Çin'in Orta Asya ülkeleri hakkındaki bilgilerini zenginleştirmişti.

5 İbn Battuta (1304-1377), tanınmış Farslı seyyah.

6 Bandung Konferansı, 18-24 Nisan 1955'te Hindistan, Endonezya, Burma, Seylan (Sri Lanka), Pakistan ve Çin'in de aralarında bulunduğu 29 Asya ve Afrika ülkesi ve bölgesinin hükümet heyetlerinin katılımıyla Endonezya'nın Bandung şehrine yapılan uluslararası konferans.

de bağımsız olarak reform yolunu aramaktadırlar. Milli kalkınmayı gerçekleştirmek yönünde karşı karşıya bulunduğumuz ortak meydan okumalara karşılık vererek ortak görevimizi yerine getirmek için, İpek Yolu'nun ruhunu sürdürerek gelişmemize güç, işbirliğimize de dinamizm katmamız, kapsamlı işbirliği ve ortak gelişmeye dayalı Çin-Arap Ülkeleri Stratejik İşbirliği İlişkileri'ni durmadan derinleştirmemiz gerek.

İpek Yolu'nun ruhunu sürdürmek, medeniyetler arasındaki karşılıklı öğrenmeyi pekiştirmek demektir. İnsanoğlunun yarattığı medeniyetlerin iyisi veya kötüsü olamaz. Medeniyetler, eşitliğe dayalı iletişim ve etkileşim sayesinde rengarenk olur. Tıpkı eski bir Çinli filozofun dediği gibi, "Beş renk birbirini aydınlatırsa ortaya olağanüstü bir güzellik çıkar, sekiz çalgı beraber çalarsa meydana uyumlu ve dengeli bir müzik gelir."[7] Çin ve Arap ülkeleri, birbirine dışa açıklık ve hoşgörü ruhuyla yaklaşarak çatışma ve zıtlaşma yerine diyalog ve iletişimi tercih etmek suretiyle farklı toplumsal düzeni, inancı ve kültürel geleneği olan ülkelerin uyum içinde bir arada yaşadığı başarılı bir örnek ortaya koymuşlardır. Çin, Arap ülkelerinin milli kültür ve geleneklerini korumasını şaşmadan ve kararlılıkla desteklemeye ve belirli bir millete ve dine yönelik her türlü ayrımcılığa ve önyargıya karşı çıkmaya devam edecektir. Medeniyetler arası hoşgörüye öncülük ederek fanatik güç ve düşüncelerin farklı medeniyetler arasında kopukluk yaratmasını engellemek için ortak çaba harcamalıyız.

İpek Yolu'nun ruhunu sürdürmek, gelişme yolu hakkındaki farklı tercihlere saygı göstermek demektir. "Ayakkabıların aynı olmasına gerek yok, ayaklara uyan iyi ayakkabıdır. Yönetim biçimlerinin aynı olmasına gerek yok, halka yararlı olan iyi yönetimdir."[8] Bir ülkenin seçtiği gelişme yolunun uygun olup olmadığına ancak o ülkenin halkı karar verebilir. Tıpkı bütün çiçeklerin menekşeye benzemesini isteyemeyeceğimiz gibi, farklı kültürel geleneği, tarihi tecrübesi ve koşulu olan ülkelerin aynı gelişme modelini seçmesini de isteyemeyiz. Aksi takdirde dünyamız fazlasıyla tekdüze olacaktı. Arap ülkeleri kendi iradelerine göre gelişme yolunu aramaktadır. Devlet yönetimi konusundaki deneyimlerimizi Arap dostlarımızla paylaşarak birbirimizin eski medeniyetlerinden ve gelişme çabalarından ilham almaya hazırız.

İpek Yolu'nun ruhunu sürdürmek, işbirliği ve ortak kazançta ısrar etmek demektir. Çin'in aradığı, ortak gelişmedir. Yalnızca kendimizin değil, başkalarının da iyi yaşamasını arzu ederiz. Önümüzdeki beş yılda Çin, 10 trilyon ABD doları değerinde mal ithalatı gerçekleştirecek ve yurtdışına 500 milyar ABD doların-

---

7 Feng Youlan, "Devlet Güneybatı Birleşik Üniversitesi Anıtının Yazısı", *Sansongtang'ın Bütün Eserleri (San Song Tang Quan Ji),* c.14, Henan Halk Yayınevi, 2000, s.154. Feng Youlan (1895-1990), Çinli filozof ve felsefe tarihçisi.

8 Wei Yuan, *Wei Yuan'ın Seçme Eserleri (Wei Yuan Ji).* Wei Yuan (1794-1857), Qing Hanedanlığı döneminde yaşamış düşünür, Konfüçyüsçülük klasikleri uzmanı, tarihçi ve şair.

dan fazla doğrudan yatırım yapacaktır. Buna karşın 2013 yılı itibariyle Çin'in Arap ülkelerinden yaptığı ithalatın hacmi 140 milyar ABD doları olup, önümüzdeki dönemde yıllık 2 trilyon dolarlık toplam ithalatımızın yalnızca yüzde 7'sine denk geldi. Yine 2013 yılı itibariyle Arap ülkelerine yaptığımız doğrudan yatırım da 2.2 milyar ABD doları olup, önümüzdeki dönemde yıllık 100 milyar dolarlık dış yatırımlarımızın yalnızca yüzde 2.2'sine tekabül etti. Fark, potansiyel demek, dahası fırsat demektir. Çin, kendi gelişmesini Arap ülkelerinin gelişmesiyle eşleştirerek Arap ülkelerinin istihdamı artırma, sanayileşme sürecini ilerletme ve ekonomik büyümeyi hızlandırma çabasına destek vermeye hazırız.

İpek Yolu'nun ruhunu sürdürmek, diyalog ve barışı savunmak demektir. Çin, Ortadoğu Barış Süreci'ni kararlılıkla desteklemektedir ve 1967 yılındaki sınır çizgisine dayalı, başkenti Doğu Kudüs olan ve tam egemenliğe sahip olan bağımsız bir Filistin devletinin kurulmasından yana hareket etmektedir. İlgili bütün taraflardan gerekli önlemleri alıp bütün engelleri ortadan kaldırmalarını ve barış görüşmelerini mevcut çıkmazdan en kısa sürede kurtarmalarını bekliyoruz. Suriye halkının haklı taleplerine saygı gösteren Çin, Cenevre Bildirisi'nin bir an önce yerine getirilerek hoşgörüye dayalı siyasi geçiş sürecinin başlatılmasını ve böylece Suriye sorununa siyasi çözüm getirilmesini desteklemektedir. Aynı zamanda Çin, Suriye'deki insani durumu derin kaygıyla izlemektedir ve Suriye halkının acısını hafifletmek için Ürdün ile Lübnan gibi ülkelerde bulunan Suriyeli mültecilere yeni insani yardımlar yapacaktır. Ortadoğu'nun nükleer silahlardan arındırılmış bir bölge haline getirilmesinden yana olan Çin, Ortadoğu bölgesindeki mevcut siyasi haritayı değiştirmeyi amaçlayan her türlü girişime karşıdır. Çin, Ortadoğu işlerine yapıcı bir tutumla katılarak adaletin ve haklılığın savunucusu olacak, bütün tarafları ilgilendiren konulara diyalog yoluyla en geniş ortak payda bulmak için Arap ülkeleriyle birlikte çaba harcayacak ve bölgedeki sıcak çatışmalara uygun çözüm getirmek için diplomatik girişimlerini yoğunlaştıracaktır.

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

"Bir Kuşak Bir Yol" olarak adlandırılan İpek Yolu Ekonomik Kuşağı ve 21. Yüzyılın "Deniz İpek Yolu" projeleri, karşılıklı yarar ve ortak kazanç getiren projelerdir. Bu projelerin hayata geçirilmesiyle güzergâhlarında bulunan bütün ülkelerin ekonomileri arasında daha sıkı bir bağ oluşacak, altyapı inşâsıyla yapı ve mekanizmalarda yenilikler getirilecek, büyümeyi ve istihdamı artıran yeni merkezler yaratılacak ve bütün ülkelerin ekonomilerinin iç dinamizmi ve riske karşı koyma yeteneği artırılacaktır.

Çin ve Arap ülkeleri, tarihi İpek Yolu sayesinde birbirini tanıdı ve dost oldular. Bizler, "Bir Kuşak Bir Yol" projesini birlikte hayata geçirmek sürecinde doğal işbirliği ortakları durumundayız.

"Bir Kuşak Bir Yol" projesini birlikte hayata geçirirken, ortaklaşa istişare yapma, ortaklaşa çaba harcama ve sonuçları ortaklaşa paylaşma ilkelerini izleme-

liyiz. Ortaklaşa istişare yapmak, herkesin fikrine danışarak görüş birliği sağlamak demektir. Böylece projenin bütün tarafların çıkarlarını ve kaygılarını dengeleyecek ve ortak akıl ve yaratıcılığı ortaya koyacak biçimde uygulanmasını sağlayacağız. Ortaklaşa çaba harcamak, bütün tarafların sahip oldukları üstünlük ve potansiyelleri tümüyle harekete geçirmek ve bütün imkânlarını seferber etmek demektir. "Aka aka sel olur, damlaya damlaya göl olur." Biz, çabalarımızı yılmadan sürdürmeliyiz. Ortaklaşa paylaşmak, projenin uygulanmasından Çin ve Arap halklarının daha fazla, daha eşit ve daha adil bir biçimde yararlanmasını sağlayarak aramızda çıkar ve kader birliği oluşturmak demektir.

"Bir Kuşak Bir Yol" projesini birlikte hayata geçirirken, hem uzak görüşlü olmalıyız hem de ayakları yere sağlam basmalıyız. Uzak görüşlü olmak, tepeden tasarımını sağlıklı bir biçimde yaparak projenin gidişatını ve hedeflerini belirlemek ve "1+2+3" şeklinde özetlenebilecek işbirliği düzenini oluşturmak demektir. "1", enerji işbirliğini ana ekseni olarak görmemiz anlamındadır. Petrol ve doğalgaz sektörünün bütün üretim zincirini kapsayan işbirliğini derinleştirmemiz ve enerji nakil hatlarının güvenliğini sağlamamız gerek. Böylece Çin ve Arap ülkeleri arasında enerji alanında karşılıklı yarar, güvenilirlik ve uzun vadeli dostluk temeline dayalı stratejik işbirliği ilişkisi oluşturabileceğiz. "2", altyapı inşâsı ile ticaret ve yatırımın kolaylaştırılmasından oluşan iki "kanat" anlamındadır. Çin ve Arap ülkeleri, ulusal gelişmeyi ilgilendiren önemli projeler ile vatandaşların yaşamını ilgilendiren ve simgesel anlam taşıyan projeler üzerindeki işbirliğini yoğunlaştırmalı, ikili ticaret ve karşılıklı yatırım faaliyetlerine kurumsal güvence sağlamalılar. Çin firmalarının Arap ülkelerinden daha fazla petrol olmayan ürün ithal etmesini teşvik ederek ikili ticaretin yapısını daha dengeli hâle getireceğiz, geçen yıl 240 milyar ABD doları tutarındaki ticaret hacmimizi 10 yıl sonra 600 milyar ABD dolarına yükseltmek için çaba harcayacağız. Aynı zamanda Çin işletmelerinin Arap ülkelerinin enerji, petro-kimya, tarım, imalat ve hizmet gibi sektörlerine yatırım yapmalarını teşvik ederek, geçen yıl 10 milyar ABD doları olan Çin'den Arap ülkelerine yönelik finans dışı yatırım miktarını 10 yıl sonra 60 milyar dolara yükseltmeyi hedefliyoruz. "3", nükleer enerji, uzaycılık ve uydu üretimi ile yeni enerjiler olmak üzere yüksek ve yeni teknoloji içeren üç sektörde atılım gerçekleştirmek suretiyle Çin-Arap işbirliğini daha yüksek bir seviyeye taşımak anlamındadır. İki taraf, Çin-Arap Teknoloji Transferi Merkezi'nin kurulması konusunu görüşebilir, nükleer enerjinin barışçı amaçla değerlendirilmesi konusunda bir Arap Eğitim Merkezi kurabilir, Arap ülkelerinin Çin tarafından geliştirilen Beidou Uydu Navigasyon Sistemi'nden yararlanmasını araştırabilirler.

Ayakları yere sağlam basmak, erken sonuç almak demektir. Arapların şöyle bir atasözü vardır: "En kuvvetli söz, hareketlerle kanıtlanmış sözlerdir." Çin-Körfez İşbirliği Konseyi Serbest Ticaret Bölgesi ve Çin-Birleşik Arap Emirlikleri

Ortak Yatırım Fonu ile Arap ülkelerinin Asya Altyapı Yatırım Bankası'nın kuruluş çalışmalarına katılması başta olmak üzere üzerinde fikir birliği sağlanmış ve gerekli zemin hazırlanmış bütün projelerin müzakere süreçlerini hızlandırarak en kısa sürede hayata geçirmeliyiz. "Bir Kuşak Bir Yol" projesinde gözle görülür somut sonuçları ne kadar erken elde edersek, bunların yol gösterici ve örnek oluşturucu etkisi sayesinde projeye o kadar fazla katılım sağlayabiliriz.

"Bir Kuşak Bir Yol" projesini birlikte hayata geçirirken, Çin ve Arap ülkeleri arasındaki geleneksel dostluğa dayanmalı ve bu dostluğu geliştirmeliyiz. Halklar arasındaki karşılıklı anlayış, "Bir Kuşak Bir Yol" projesinin önemli bir parçası, aynı zamanda da kritik önem taşıyan temelidir. Bu vesileyle Çin ve Arap ülkelerinin 2014 ve 2015 yıllarını Çin-Arap Dostluk Yılları olarak kararlaştırdıklarını ilan ediyorum. Bu çerçevede aramızdaki dostluk ve iletişime güç katacak bir dizi etkinlik gerçekleştireceğiz. Aynı zamanda Arap ülkeleriyle sanat festivalleri başta olmak üzere karşılıklı kültürel iletişim etkinliklerinin kapsamını genişletmeye, daha fazla gencimizin karşı tarafa giderek öğrenim görmelerini veya temaslarda bulunmalarını teşvik etmeye, turizm, havacılık, basın ve yayın alanlarındaki işbirliğini yoğunlaştırmaya da hazırız. Önümüzdeki 3 yılda Arap ülkelerinden 6 bin kişiye meslek eğitimi vereceğiz, gelişme ve yoksullukla mücadele alanlarındaki deneyimlerimizi Arap ülkeleriyle paylaşacağız. Sahip olduğumuz ileri ve uygulamalı teknolojileri transfer edeceğiz. Önümüzdeki on yılda da 10 bin Çinli ve Arap sanatçının karşılıklı ziyaretlerini organize edeceğiz, her iki taraftan 200 kültür kuruluşu arasında birebir işbirliği ilişkisi kurulmasını teşvik edeceğiz, Arap ülkelerinden 500 kültür ve sanat çalışanını araştırma yapmak üzere Çin'e davet edip maddi imkânlar sağlayacağız.

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

Çin-Arap Ülkeleri İşbirliği Forumu'nun kurulması, ikili ilişkilerimizin uzun vadeli gelişmesini sağlamak için birlikte yaptığımız stratejik bir seçimdi. 10 yıllık gelişme sürecinden sonra Forum, bugün Çin-Arap ilişkilerinin stratejik içeriğini zenginleştiren ve aramızdaki işbirliğini hızlandıran etkili bir araç haline gelmiştir. "Bir Kuşak Bir Yol" projesini ortaklaşa uygulamak yönündeki çabalarımız, Forum'un daha ileriye gitmesine yeni bir fırsat ve başlangıç noktası yarattı. Ancak ve ancak bu fırsatı yakaladığımız zaman, bugüne kadar kaydettiğimiz gelişmeleri sağlamlaştırıp gelecekte sürdürülebilir yeni gelişmeler kaydedebileceğiz. Ancak ve ancak bu yeni başlangıç noktasından yola çıktığımız zaman, daha geniş bir gelişme ufkuna sahip olabileceğiz ve daha kalıcı güç kaynağını yaratabileceğiz. Kısacası Çin-Arap Ülkeleri İşbirliği Forumu, somut adımlar atmalı ve iki taraf arasındaki ilişkilerin gelişmesinde kaldıraç rolünü yerine getirmelidir.

Forum, politikalarımız arasındaki eşgüdümü pekiştiren kaldıraç olmalıdır. Birbirimize iyi niyet ve içtenlikle yaklaşalım, fikir ayrılıklarından korkmayalım ve sorunlardan kaçınmayalım. Dış politikalarımız ve gelişme stratejilerimiz hak-

kında yeterince istişarelerde bulunarak siyasi alandaki karşılıklı güveni pekiştirelim, stratejilerimizi eşleştirelim ve böylece Çin-Arap işbirliğine siyasi destek sağlayalım.

Forum, sonuç getirici işbirliğimizi derinleştiren kaldıraç olmalıdır. Çin ve Arap ülkelerinin gelişme kapasiteleri birbirini tamamlayıcı özelliğe sahiptir. Kaynak paylaşmak konusundaki potansiyelimizi ve tamamlayıcı özelliklerimizi değerlendirerek en net bir dille diyalog kurmalı, en içten bir biçimde işbirliğinde bulunmalıyız. Kolektif işbirliği, bir anlık sansasyon yaratmaya değil, temeli sağlamlaştırıp uzun vadeli gelişmeye dayalı önlemlere önem verir.

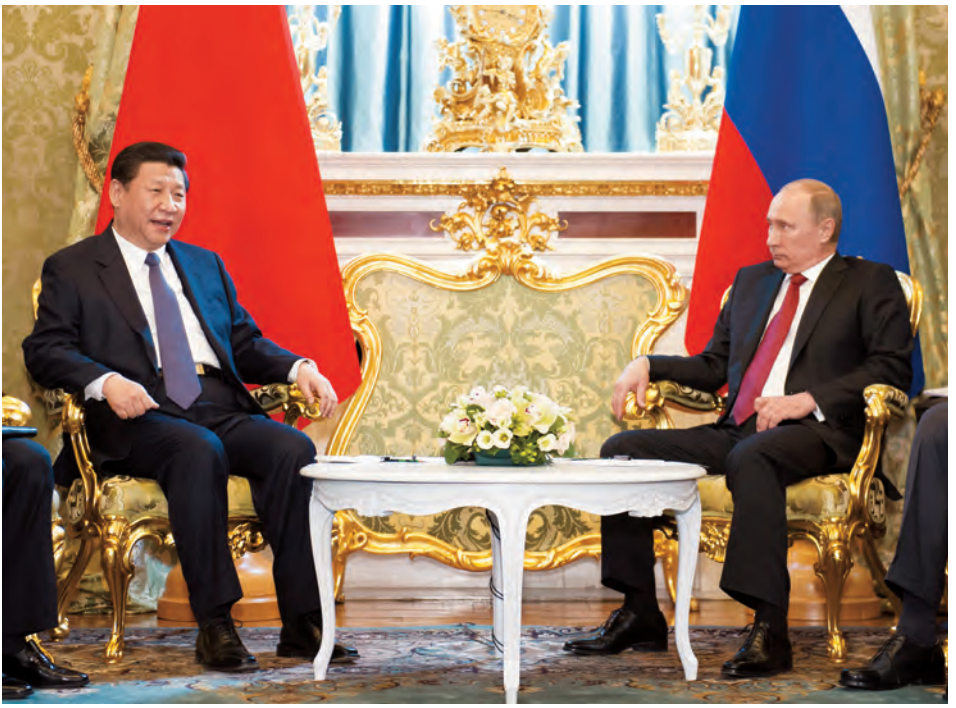
Forum, durmadan yenilik yaratan kaldıraç olmalı. Forumun hayat gücü, yenilik yaratmaktan gelir. Yeni fikir, önlem ve mekanizma geliştirerek işbirliği sürecinde karşılaştığımız bütün zorlukların üstesinden gelelim, reformcu ve yenilikçi bir ruhla var olan darboğazı aşarak işbirliği potansiyellerimizi harekete geçirelim.

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

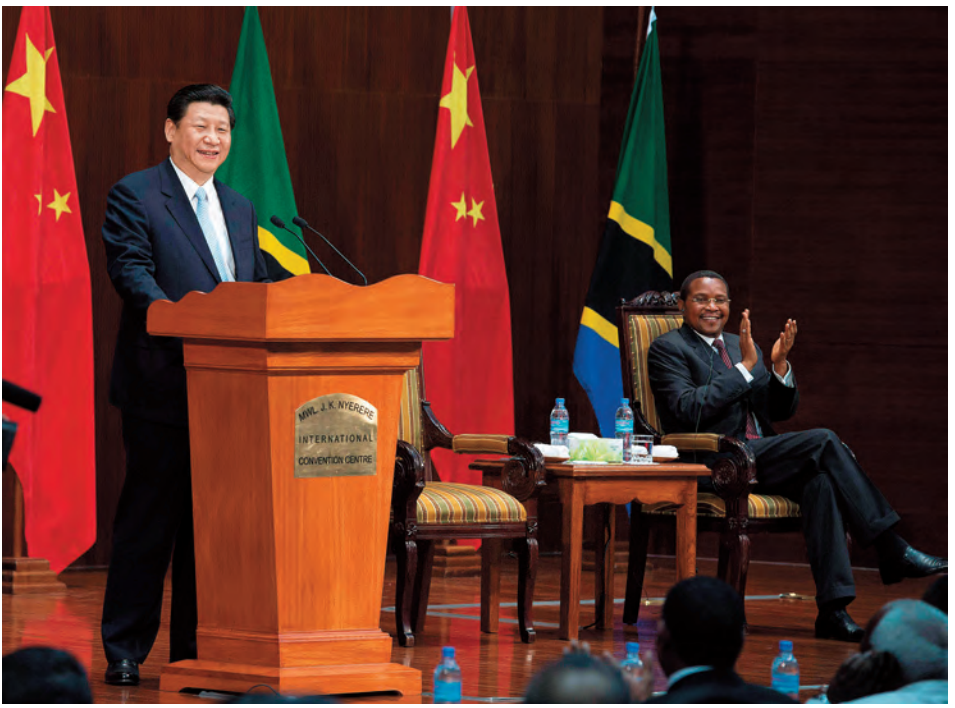
Çin ve Arap ülkeleri arasındaki ilişkilerin hızla gelişmesiyle birlikte, sıradan insanlarımızın kaderleri de daha sıkı bir biçimde birleşti. Daha önce görev yapmış olduğum Zhejiang eyaletinde bunun bir örneği var. Arap işadamlarının yoğun olarak bulunduğu Yiwu şehrinde Muhammed adlı bir Ürdünlü işadamı özgün bir Arap lokantası açtı. Arapların hakiki yemek kültürünü Yiwu'ya getiren Muhammed, bu hareketli Çin şehrinde ticari başarılar elde etti ve bir Çinli kızla evlenip Çin'e yerleşti. Bu Arap genç, kendi rüyasını Çin halkının mutluluk rüyasıyla bütünleştirerek çaba harcadı ve kendisine yarattığı renkli hayatla Çin Rüyası ile Arap Rüyası'nın mükemmel birleşmesini yorumladı.

Çin ve Arap milletleri, tarih boyunca olağanüstü muhteşem medeniyetler yaratmış, yakınçağdan bu yana meydana gelen büyük değişimlerin karşısında da inişli çıkışlı yollardan geçmişlerdi. Milletini yeniden kalkındırmak, her iki tarafın ortak arayışıdır. İpek Yolu'nun ruhunu sürdürerek ve Çin-Arap işbirliğini derinleştirerek Çin Rüyası'nı ve Arap milletinin yeniden kalkınışını gerçekleştirmek için el ele vererek çaba harcayalım. İnsanlığın büyük barış ve gelişme davası için hep birlikte mücadele edelim.

Şükran! Teşekkür ederim!

22 Mart 2013 günü Moskova'daki Kremlin Sarayı'nda Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'le görüşürken.

25 Mart 2013 günü Tanzanya'nın Darüsselam şehrindeki Julius Nyerere Uluslararası Konferans Merkezi'nde konferans verirken.

27 Mart 2013'te Güney Afrika Cumhuriyeti'nin Durban şehrinde 5. BRICS Zirvesi'ne katılırken.

7 Nisan 2013 günü Hainan eyaletinin Bo'ao kasabasında düzenlenen Bo'ao Asya Forumu 2013 Yıllık Konferansı'na katılan yabancı devlet liderleri ve uluslararası örgütlerin yöneticileriyle aile fotoğrafı çektirirken.

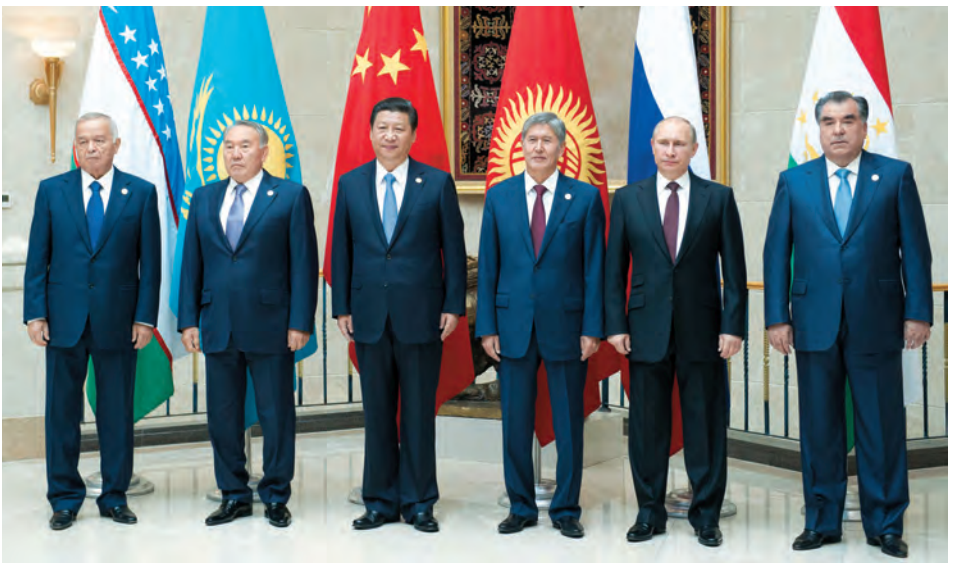
3 Haziran 2013 günü Kosta Rika'ya yaptığı resmi ziyaret kapsamında eşi Peng Liyuan'la birlikte bir çiftçi ailesini ziyaret ederken.

7 Haziran 2013 günü Amerika Birleşik Devletleri'nin Kaliforniya eyaletinde yer alan Sunnylands çiftliğinde ABD Başkanı Barack Obama'yla birlikteyken.

6 Eylül 2013 günü Rusya'nın Saint Petersburg şehrinde düzenlenen 8. G20 Zirvesi'ne katılırken.

13 Eylül 2013 günü Kırgızistan'ın Bişkek şehrinde düzenlenen Şanghay İşbirliği Örgütü Devlet Başkanları Konseyi 13. Toplantısı'na katılırken.

8 Ekim 2013 günü Endonezya'nın Bali adasında düzenlenen APEC 21. Gayriresmi Liderler Toplantısı'na katılırken.

22 Mart 2014 günü Hollanda Kralı Willem-Aleksander tarafından onuruna Amsterdam'daki Kraliyet Sarayı'nda verilen resmi yemeğe eşi Peng Liyuan'la birlikte katılırken.

26 Mart 2014 günü Fransa'nın Lyons şehrinde bulunan Franco-Chinoise Üniversitesi'nin eski kampusuna yaptığı ziyaret sırasında Lyons-Çin İlişkileri Geliştirme Merkezi ve Franco-Chinoise Üniversitesi Tarih Müzesi için düzenlenen açılış törenine katılırken.

20 Mayıs 2014 günü Asya'da İşbirliği ve Güven Artırıcı Önlemler Konferansı 4. Zirvesi'ne katılan yabancı konuklar onuruna Shanghai Uluslararası Konferans Merkezi'nde verilen karşılama yemeğine Çin hükümeti ve halkı adına ev sahipliği yaparken.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

ÇOK TARAFLI İLİŞKİLER

El Ele Vererek Ortak Gelişmeyi Gerçekleştirelim*

(27 Mart 2013)

Sayın Başkan Jacob Zuma,
Sayın Başkan Dilma Rousseff,
Sayın Başkan Vladimir Putin,
Sayın Başbakan Manmohan Singh,
Bayanlar ve baylar,

Gökkuşağı Ülkesi'ni iki yıl aradan sonra bir kez daha ziyaret etmenin büyük mutluluğu içindeyim. Burada Güney Afrika Cumhuriyeti halkının sıcak misafirperverliğinden ve BRICS ülkeleri arasındaki işbirliğine olan faal desteğinden derinden etkilendim. Bu görüşme için büyük özenle yaptıkları organizasyonundan dolayı Başkan Zuma'ya ve Güney Afrika Cumhuriyeti hükümetine içtenlikle teşekkür ederim!

Çinlilerin şöyle eski bir deyişi vardır: "Ortak ülküsü olanları dağlar ve denizler bile ayıramaz."[1] Biz, dünyanın dört kıtasından beş ülke olarak, birlikte gelişme yönündeki büyük hedefleri gerçekleştirmek için, ortaklık kurup uluslararası ilişkilerin demokratikleşme sürecini hızlandırarak insanlığın barışı ve gelişmesini ilerletmek yönündeki büyük davası için bir araya geldik. Barışı aramak, gelişmeyi gerçekleştirmek, işbirliğini ilerletmek ve ortak kazancı sağlamak, hepimizin ortak arzusu ve görevidir.

Uluslararası toplumda adaleti ve haklılığı, dünyada da barışı ve istikrarı kararlılıkla koruyalım. Günümüz dünyası huzur değil, arkası kesilmeyen çeşit çeşit küresel tehdit ve meydan okumalarla karşı karşıyadır. BRICS ülkeleri barışı sever ve barışa değer verir. Dünyada kalıcı barışı gerçekleştirerek her ülkenin

* Xi Jinping'in Güney Afrika Cumhuriyeti'nin Durban şehrinde düzenlenen 5. BRICS Liderler Görüşmesi'nde yaptığı gündem konuşması.

1 Ge Hong, *Basitliği Kucaklayan Üstad (Bao Pu Zi)*. Ge Hong (281-341), Bao Pu Zi olarak da bilinir. Doğu Jin Hanedanlığı (317-420) döneminde yaşamış Taoist kuramcı, eczacı, alşimist, uzun ömürlülük ilacı meraklısı. İç ve dış bölümlere ayrılan *Basitliği Kucaklayan Üstad* adlı kitapta, yazarın Taoizm'le yaşamayı esas, Konfüçyüsçülükle devlet yönetmeyi ise yardımcı olarak gören hayat felsefesini anlatılmaktadır.

barışçıl ve huzurlu bir toplumsal ortama sahip olması ve her ülkenin halklarının da huzur ve mutluluk içinde yaşaması, ortak arzumuzdur.

Uluslararası arenada hangi değişim yaşanırsa yaşansın, her zaman barışçıl gelişme ve ortak kazanca dayalı işbirliğinde ısrar ederek, savaş yerine barışı, zıtlaşma yerine işbirliğini arayalım, kendi çıkarlarımızı savunurken başkalarının haklı kaygılarını da dikkate alalım.

Uluslararası düzende hangi değişim yaşanırsa yaşansın, her zaman eşitlik, demokrasi ve hoşgörü ilkelerine bağlı kalarak, bütün ülkelerin kendi iradesine göre toplumsal düzeni ve gelişme yolunu seçme hakkına ve medeniyetlerin çeşitliliğine saygı gösterelim. Büyük veya küçük, güçlü veya zayıf, zengin veya yoksul, bütün ülkeler uluslararası toplumun birer eşit üyesidir. Bir ülkenin işlerine o ülkenin halkı tarafından karar verilmeli, uluslararası işler ise bütün ülkeler tarafından istişare yoluyla kararlaştırılmalıdır.

Nasıl değişirse değişsin, küresel yönetim sistemine etkin bir biçimde katılarak yapıcı rol oynayalım, uluslararası düzenin daha adil ve dengeli bir yönde gelişmesini ve böylece dünya barışı ve istikrarına kurumsal güvence sağlayalım.

Gelişme alanında küresel ortaklık ilişkisinin oluşturulması sürecine güç katarak bütün ülkelerin refahını pekiştirelim. Tek ağaç orman olmaz. Ekonomik küreselleşmenin derinleştiği bir ortamda, BRICS ülkeleri tek başına gelişemez, dolayısıyla kendi gelişmemizi gerçekleştirmekle birlikte bütün ülkelerin ortak gelişmesini de hızlandıralım.

Ekonomilerimizi geliştirip halklarımızın yaşam düzeyini yükseltelim, kendi işimizi en iyi şekilde yaparak dünya ekonomisinin büyümesine daha fazla kaynak sunalım. Bütün ülkelerin makro ekonomi politikaları arasındaki eşgüdümün artırılmasını, uluslararası para ve finans sisteminde reform yapılmasını, ticaret ve yatırımın liberalleştirilmesi ve kolaylaştırılmasını teşvik ederek küresel ekonominin daha güçlü bir biçimde gelişmesini sağlayalım.

Uluslararası kalkınma gündeminin belirlenmesine ortaklaşa katılalım. İnsanoğlunun oluşturduğu üretici güçler ile maddi kaynakları değerlendirmek suretiyle Birleşmiş Milletler Binyıl Kalkınma Hedefleri'nin gerçekleştirilmesine ve Güney ile Kuzey arasındaki farkı kapatarak küresel gelişmenin daha dengeli hâle getirilmesine güç katalım. Bugünkü görüşmemizin "Gelişme, Bütünleşme ve Sanayileşmeye Yönelik Ortaklık İlişkisi" şeklindeki ana teması, BRICS ülkelerinin gelişme hedefi olduğu gibi, aynı zamanda BRICS ülkeleri ile Afrika ülkeleri arasındaki işbirliğinin önemli bir hedefidir.

Ortaklık ilişkisini kurmakla BRICS ülkeleri arasında sıkı bir bağ oluşturarak ekonomi, ticaret, finans, altyapı inşâsı ve personel değişim gibi alanlardaki işbirliğimizi var güçle hızlandıralım, bütünleşmiş büyük pazar, çok kademeli sirkülasyon ağı, kara, deniz ve hava taşımacılıklarını bir arada toplayan büyük ulaştırma şebekesi ve geniş kapsamlı kültürel iletişim kurma hedeflerine doğru ilerleyelim.

Afrika'nın güçlü büyümeyi gerçekleştirmek, bütünleşmeyi hızlandırmak ve sanayileşmeyi tamamlamak uğruna harcadığı çabalara ortaklaşa destek vererek Afrika ekonomisinin dünya ekonomisinin yeni yıldızı haline gelmesine yardımcı olalım.

Karşılıklı yarara dayalı işbirliğini derinleştirerek ortak kazanç gerçekleştirelim. 3 milyar insanımızın hepsini refaha kavuşturup halklarımızın daha iyi yaşama özlemini tümüyle gidermek için epey uzun bir yol kat etmemiz gerek. Bu görevi esas olarak kendi gücümüze dayanarak gerçekleştirmeliyiz, ama aynı zamanda BRICS ülkeleri arasındaki işbirliğine de ihtiyaç duymaktayız.

Beş ülkemiz arasında siyasi alandaki karşılıklı güveni ve halklarımız arasındaki dostluğu pekiştirmeye devam etmemizin yanı sıra, devlet yönetimi alanındaki deneyim paylaşımını da yoğunlaştıralım, sanayileşme, bilişim teknolojisi, şehirleşme ve tarımın modernleşmesi süreçlerini ortaklaşa hızlandıralım, gelişmenin kurallarını kavrayarak ve anlayışlarımızı yenileyerek karşılaştığımız zorlu sorunlara çözüm getirelim. Birleşmiş Milletler ve G20 ile uluslararası ekonomik ve finansal kuruluşlardaki eşgüdüm ve işbirliğini yoğunlaştırarak ortak çıkarlarımızı koruyalım.

Siyasi alandaki fikir birliğimizi somut eylemlere dönüştürelim. BRICS Kalkınma Bankası ve Ortak Döviz Rezervi gibi projelere hız vererek her alanı kapsayan ve somut sonuç getiren işbirliğimizi ilerletelim, işbirliğimizin ekonomik ve toplumsal temelini sağlamlaştıralım, BRICS ülkelerinin kendi içerisinde gelişmeyi gerçekleştiren ve uluslararası boyutta da işbirliğini hızlandıran bir imaj oluşturalım.

BRICS, yalnızca 5 yıllık bir geçmişe sahip olan ve henüz başlangıç aşamasında bulunan bir mekanizmadır. Kendi işlerimizi en iyi şekilde yaparak BRICS ülkeleri arasındaki işbirliği ve ortaklık ilişkilerini sorunsuz olarak geliştirmeli, işbirliği mekanizmamızı daha sağlıklı hâle getirmeliyiz. Seçtiğimiz gelişme yollarına ve BRICS ülkeleri arasındaki işbirliğine olan özgüvenimizi pekiştirerek risklerden korkmadığımız ve parazitler karşısında tereddüde düşmediğimiz takdirde, bizim davamız muhakkak daha iyiye doğru ilerleyecektir.

Değerli meslektaşlarım,

Hepinizin Çin'in geleceğini merak ettiğinizi biliyorum. Çin, bundan böyle şu iki büyük hedefe doğru ilerleyecektir: Bunlardan biri, 2020 yılında gayrisafi yurtiçi hasılamızı ve kişi başına düşen milli gelirimizi 2010 yılındakinin iki katına çıkararak 1 milyardan fazla insanımıza yarar sağlayacak orta halli refah toplumu inşâsını tamamlamak, diğeri de Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. yıldönümünün kutlanacağı 2049 yılında müreffeh, güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu bir sosyalist modern ülke haline gelmek.

Bu iki büyük hedefe ulaşmak için gelişmeyi en öncelikli görev, ekonomik yapılanmayı da esas çalışmamız olarak görerek, ülkemizin ekonomik ve toplum-

sal gelişmesini ilerletmeye devam edeceğiz. Her şey insan için anlayışına bağlı kalarak ekonomi, siyaset, kültür, toplum ve ekoloji alanlarındaki yapılanmayı kapsamlı bir biçimde ileriye taşıyacağız, modernleşme inşâmızın bütün alan ve halkaları arasında eşgüdüm sağlayarak güzel bir Çin yaratacağız.

Bizim gelişmemiz, dışa açık bir gelişmedir. Dışa açılma yönündeki temel politikamıza bağlı kalarak karşılıklı yarar ve ortak kazanca dayalı dışa açılma stratejisini kararlılıkla sürdüreceğiz ve ekonomimizin dışa açılma boyutunu sürekli olarak genişleteceğiz.

Bizim gelişmemiz, işbirliğine dayalı bir gelişmedir. Ortak gelişme anlayışına bağlı kalarak, eşitlik ve karşılıklı yarar temelinde bütün ülkelerle ekonomik ve teknolojik işbirliğini sürdüreceğiz ve işbirliği yapmak yoluyla kendimizi geliştirirken bütün dünyanın ortak gelişmesini de hızlandıracağız.

Bu iki büyük hedefe ulaşmak için elverişli bir dış ortama ihtiyaç duymaktayız. Çin, barışçı ve bağımsız dış politikasını şaşmadan kararlılıkla izlemeye devam edecek, Çin halkının çıkarlarını bütün dünya halklarının ortak çıkarlarıyla bütünleştirerek bütün ülkelerle makro ekonomi politikaları arasındaki eşgüdümü yoğunlaştıracağız, korumacılığa karşı çıkarak küresel ekonomi yönetimini düzeltmek ve dünya ekonomisinin büyümesini pekiştirmek için ortak çaba harcamaya devam edeceğiz.

Değerli meslektaşlarım,

BRICS ülkeleriyle işbirliğini yoğunlaştırmak, her zaman Çin'in dış politikasının önceliklerinden biri olacaktır. Çin, BRICS ülkeleriyle işbirliğini yoğunlaştırmaya devam ederek, ekonomik büyümemizin daha güçlü, işbirliğimizin çatısının daha sağlıklı, işbirliğinin meyvelerinin de daha zengin olmasını sağlayacağız. Böylece bütün ülke halklarına somut kazanç sağlayacağız, dünya barışı ve gelişmesine de daha büyük katkı yapacağız.

Teşekkür ederim!

Asya ve Dünyanın Güzel Yarınlarını Birlikte Yaratalım*

(7 Nisan 2013)

Sayın devlet ve hükümet başkanları, meclis başkanları, uluslararası örgütlerin yöneticileri, bakanlar,

Bo'ao Asya Forumu Yönetim Kurulu'nun değerli üyeleri,

Değerli konuklar,

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

Hindistancevizi kokusunun estiği, denizin pırıl pırıl, gökyüzünün de masmavi olduğu bu ılımlı ve güzel mevsimde Bo'ao Asya Forumu'na katılmak üzere Hainan adasında sizlerle buluşmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum.

Konuşmama başlamadan önce, Çin hükümeti, halkı ve şahsım adına hepinizi sevgiyle selamlıyor ve içtenlikle "hoş geldiniz" diyorum. Bo'ao Asya Forumu Yıllık Toplantısı'nın açılmasını da candan kutluyorum.

Geçtiğimiz 12 yılda Bo'ao Asya Forumu, küresel bir etkisi olan önemli bir forum haline geldi. Çin kültüründe 12 yıl 12 Hayvanlı Takvim'in[1] bir devresidir. Bu açıdan bakarsak, Bo'ao Asya Forumu'nun yeni bir başlangıç noktasında olduğunu söylememiz mümkün. Forumun daha yüksek bir düzeye çıkmasını içtenlikle dilerim.

Son yıllık toplantısının "Reform, Sorumluluk ve İşbirliği: Asya'nın Ortak Gelişme Arayışları" şeklindeki ana temasını çok anlamlı buluyorum. Hepinizden vizyonlarınızla Asya'nın ve dünyanın gelişme stratejilerini tartışarak bölgemizin ve bütün dünyanın barışı, istikrarı ve refahına akıl ve güç katmanızı bekliyorum.

Günümüzde uluslararası arenada derin ve karmaşık değişimler cereyan etmektedir. Dünya ülkeleri arasındaki bağlantılar her geçen gün daha da sıkılaşmakta, karşılıklı bağımlılık derinleşmekte, dünyanın her köşesinden çok

---

* Xi Jinping'in Bo'ao Asya Forumu 2013 Yıllık Toplantısı'nda yaptığı ana tema konuşması.

1 12 Hayvanlı Takvim, Çin'in geleneksel takvim sistemidir. Bu takvimde her hayvan bir yılı gösterir ve her 12 yıl bir devreyi tamamlar. Bu takvimdeki yıllar sırayla şöyle: Fare, boğa, kaplan, tavşan, ejderha, yılan, at, koyun, maymun, horoz, köpek ve domuz.

sayıda gelişmekte olan ülke ve milyarlarca insan modernleşmeye doğru ilerlemekte, barış, gelişme, işbirliği ve ortak kazanç yönündeki çağdaş akım güç kazanmaktadır.

Aynı zamanda, dünyamız hiç de huzurlu değil. Kalkınma sorunu ön plana çıkarken, dünya ekonomisi derin bir yeniden ayarlama dönemine girmiş bulunmakta, yeniden toparlama süreci de zorluk içinde zikzak çizmektedir. Uluslararası finans sektöründe ciddi risk bulunurken, çeşit çeşit korumacılık eğilimi yükselişe geçmekte, dünya ülkelerinin ekonomik yapılarını yeniden düzenleme çabası bir dizi engelle karşılaşmakta, küresel yönetim mekanizmaları düzeltilmeyi beklemektedir. Bütün ülkelerin ortak gelişmeyi gerçekleştirmesi, zor ve uzun vadeli bir görev olmaya devam etmektedir.

Asya, günümüz dünyasında gelişme açısından en büyük dinamizme ve potansiyele sahip bir bölge durumundadır. Asya'nın gelişmesi, diğer kıtaların gelişmesini yakından ilgilendirmektedir. Asya ülkeleri, kendi koşullarına uygun gelişme yollarını etkin bir biçimde keşfederek, kendilerini geliştirmenin yanı sıra dünyanın gelişmesine de önemli güç katmıştır. Asya, dünyanın diğer bölgeleriyle sıkıntılara karşı el ele vererek uluslararası finans krizini aşmak için etkin çaba harcamıştır. Artık dünya ekonomisinin toparlanıp yeniden büyümeye geçmesinin önemli motoru haline gelen Asya, dünya ekonomisinin büyümesine katkı payını yüzde 50'nin üzerine çıkararak dünyaya güven sağlamıştır. Asya ile dünyanın diğer bölge ve alt bölgeleriyle gerçekleşen işbirliği büyük bir canlılık sergileyerek güzel bir ufuk açmıştır.

Bununla birlikte, Asya'nın daha büyük gelişme gerçekleştirmek ve kendi bölgesi ile dünyanın diğer bölgeleri arasındaki ortak gelişmeyi hızlandırmak için hâlâ bir dizi sorun ve sıkıntılarla karşı karşıya kaldığını, ilerleme yolunda birbirini izleyen tepeleri ve hendekleri aşması gerektiğini de görmemiz lazım.

Asya, çağımızın genel eğilimine uyum sağlayarak gelişme modellerini değiştirerek yeni bir biçime dönüştürmelidir. Gelişme, Asya için en öncelikli görev ve karşı karşıya bulunduğu başlıca çelişki ve sorunları çözmenin anahtarı olmaya devam etmektedir. Dolayısıyla Asya ülkeleri, ekonomik büyüme modelini değiştirerek ve yapısını yeniden düzenleyerek büyümelerinin kalitesini ve verimliliğini artırmaya, bunun temelinde de vatandaşlarının yaşam düzeyini durmadan yükseltmeye acil ihtiyaç duymaktalar.

Asya, belli başlı sorunlara çözüm getirerek istikrarı ortaklaşa korumalıdır. Asya kıtasının istikrarı yeni meydan okumalarla karşı karşıya bulunmaktadır. Yeni patlama noktaların arkası kesilmezken, geleneksel ve geleneksel olmayan güvenlik tehditleri baş göstermeye devam etmektedir. Asya'da kalıcı barış ve huzurun tesis edilmesi, bölgemizdeki bütün ülkelerin aralarındaki karşılıklı güveni artırarak el ele işbirliği yapmalarını zorunlu kılmaktadır.

Asya, bugüne kadar elde ettiği başarıların temelinde işbirliğini yoğunlaştırmalıdır. Asya bölgesindeki işbirliğini yoğunlaştırmayı amaçlayan bir dizi mekanizma ve girişim var. Oldukça zengin çeşitli görüş ve tutum içinde olan ilgili tarafların çıkar ve taleplerine denge sağlanarak karşılıklı yarar ve ortak kazancı güvence altına alacak mekanizmanın oluşturulması, Asya ülkeleri arasındaki karşılıklı anlayışın artırılmasını, fikir birliğinin çoğaltılmasını, işbirliğinin derinleştirilerek içeriğinin zenginleştirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

İnsanoğlunun yalnızca bir yerküresi vardır ve bütün ülkeler tek bir dünyada yaşar. Ortak gelişme, sürdürülebilir gelişmenin temelidir ve bütün dünya halklarının uzun vadeli temel çıkarlarına uygundur. Hepimizin aynı yerküre köyünde yaşadığımıza göre, kader birliği bilincini sağlamlaştırarak, çağımızın gidişatına uyum sağlamalı, yönümüzü doğru tespit etmeli, yardımlaşmada ısrar ederek Asya'nın ve dünyanın gelişmesini yeni bir aşamaya taşımalıyız.

Bir, cesurca reform yaparak ve yenilik yaratarak ortak gelişmeye tükenmez güç kaynağı kazandıralım. Uzun bir süre içerisinde bütün ülke ve bölgeler, istikrarı korumak ve gelişmeyi hızlandırmak konusunda zengin deneyimler elde ederek etkili çözüm yolları geliştirmişlerdir. Bu deneyim ve çözüm yolları yaygınlaştırılarak sürdürülmelidir. Bununla birlikte dünyada her şey değişim içindedir. Çinlilerin şöyle eski bir deyişi vardır: "Akıllı adam koşulların değişimlerine göre kendini değiştirir, bilge insan da çağın değişimlerine göre yöntemini değiştirir."[2] Çağımıza uymayan eski anlayışları terk ederek ve gelişmeyi engelleyen eski kalıpları kırarak gelişmeye yarayan bütün dinamizmi harekete geçirelim. Ekonomik büyüme modelini değiştirmek ve ekonomik yapıyı yeniden düzenlemek için daha fazla çaba harcayarak büyümenin kalitesine ve halklarımızın yaşamının düzeltilmesine daha fazla önem verelim. Dünya ekonomisinin sağlıklı büyümesine güvence sağlamak için, uluslararası ekonomi ve finans sistemlerindeki reform sürecini sağlam adımlarla ilerleterek küresel yönetim mekanizmalarını daha sağlıklı hâle getirelim. Asya, tarih boyunca kendi kendini yenileme gücünden hiçbir zaman yoksun kalmamıştır. Dolayısıyla çağımızın dalgalarını başa alarak Asya'nın değişiminin dünyanın gelişmesiyle birbirinden yararlanarak birbirine güç katmasını sağlayalım.

İki, birlik ve beraberlik içinde barışı koruyarak ortak gelişmeye güçlü güvence sağlayalım. Barış, halkın ebedi arzusudur. Tıpkı hava ve güneş gibi, insanlar barış içinde yaşadığında onu pek dikkate almaz, ancak barış olmadan hiç kimse yaşayamaz. Barış olmadan, gelişme de söz konusu olamaz. Büyük veya küçük, güçlü veya zayıf, zengin veya yoksul, bütün ülkeler barışın koruyucusu ve pekiştiricisi olmalıdır. Birbirinin kuyusunu kazmak yerine birbirinin çabasını

2 Bu kitapta yer alan "Halkı Bilgilendirme ve Aydınlatma Çalışmalarını Geliştirelim" makalesinin 1. notuna bakınız.

destekleyerek tamamlayalım. Uluslararası toplum, çok yönlü, ortak ve işbirliğine dayalı güvenlik anlayışını savunarak, yerküremizi gladyatörlerin dövüştüğü arena değil, ortak gelişmenin büyük sahnesine dönüştürmelidir. Hiç kimse kendi çıkarı için bölgeyi ve hatta bütün dünyayı kaosa sürekleme hakkına sahip değildir. Sıklaşan temaslar nedeniyle ülkeler arasında şu veya bu sorun çıkması kaçınılmazdır. Önemli olan, sorun ve anlaşmazlıkları diyalog, istişare ve barışçı müzakerelerle çözmekte ısrar ederek aralarındaki ilişkilerin gelişmesini korumamızdır.

Üç, işbirliğini var güçle ilerleterek ortak gelişmeye etkili yollar hazırlayalım. "Tek bir çiçek bahar demek değildir, yüzlerce çiçek açıldığında bahçeye bahar gelir." Bütün ülkeler artık birbiriyle sıkı sıkıya bağlıdır, çıkarları da birbiriyle yakınlaşmaktadır. Bütün ülkeler birbirinin üstünlüklerinden ve güçlerinden yararlanmalı, kendi çıkarlarını ararken başkaların haklı kaygılarını da göz önünde bulundurmalı, kendi gelişmesini gerçekleştirirken ortak gelişmeye de güç katmalı, böylece ortak çıkarlarını durmadan artırmalılar. Güney-Güney İşbirliği ile Güney-Kuzey Diyaloğu'nu yoğunlaştırarak, gelişmekte olan ülkeler ile gelişmiş ülkelerin dengeli gelişmesini sağlayalım, böylece dünya ekonomisinin uzun vadeli ve istikrarlı gelişmesinin zeminini sağlamlaştıralım. İşbirliği için daha fazla imkân yaratarak ve işbirliğinin düzeyini artırarak gelişmenin meyvelerinden bütün dünya halklarının daha fazla yararlanmasını sağlayalım, böylece dünya ekonomisinin büyümesine daha fazla katkı yapalım.

Dört, dışa açıklık ve hoşgörüde ısrar ederek ortak gelişme için daha geniş bir ufuk açalım. "Okyanus, yüzlerce nehre kucak açtığı için engindir." Bütün ülkelerin kendi iradelerine göre toplumsal sistemi ve gelişme yolunu seçme hakkına saygı göstererek, şüphe ve yanlış anlamaları giderelim, dünyanın çeşitliliği ile ülkelerin farklılıklarını gelişmenin dinamizmine ve itici gücüne dönüştürelim. Dışa açıklık ruhuyla başka bölgelerin gelişme alanında elde ettikleri deneyimlerden yararlanarak kaynakların ortak paylaşımını sağlayalım ve böylece bölgesel işbirliğini ilerletelim. Yeni yüzyıla girilmesinden bu yana geçen 10 yılı aşkın sürede Asya'da gerçekleştirilen bölge içi ticaret hacmi 800 milyar ABD dolarından 3 trilyon ABD dolarına, Asya ile dünyanın diğer bölgeleri arasındaki ticaret hacmi de 1.5 trilyon ABD dolarından 4.8 trilyon ABD dolarına yükseldi. Bu rakamlar, Asya ülkeleri arasındaki işbirliğinin dışa açık olduğunu, bölge içi işbirliğinin diğer bölgelerle işbirliğine ters düşmediğini ve herkesin işbirliğinden kazançlı çıktığını gösterdi. Asya, bölge dışındaki ülkelerin kıtamızdaki istikrar ve gelişme için yapıcı rol oynamalarını sıcak karşılamalıdır. Aynı zamanda bölge dışındaki ülkeler de Asya'nın çok çeşitlilik özelliğine ve uzun süreden beri oluşmuş işbirliği geleneğine saygı göstermeliler. Böylece Asya ile diğer bölgelerin gelişmelerinin etkileşim içinde yan yana ilerlediği bir ortam yaratabileceğiz.

Bayanlar, baylar ve dostlar,

Çin, hem Asya ailesinin hem dünya ailesinin önemli bir üyesidir. Çin Asya ve dünya olmadan gelişemez, Asya'nın ve dünyanın refahı ve istikrarı da Çin'e muhtaçtır.

Geçtiğimiz Kasım ayında düzenlenen ÇKP 18. Ulusal Kongresi'nde, Çin'in bundan sonraki gelişmesine dönük muhteşem bir plan hazırlandı. Bizim hedeflerimiz, 2020 yılına gelindiğinde gayrisafi yurtiçi hasılamızı ve kişi başına düşen milli gelirimizi 2010 yılındakinin iki katına çıkararak orta halli refah toplumu inşâsını kapsamlı bir biçimde tamamlamak, içinde bulunduğumuz asrın ortalarına gelindiğinde de müreffeh, güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu bir sosyalist çağdaş ülke haline gelerek Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmektir. Biz, geleceğimize tam güvenle bakmaktayız.

Bununla birlikte, Çin'in dünyadaki en büyük gelişmekte olan ülke olmaya ve gelişme yolunda yine bir dizi sıkıntı ve meydan okumayla karşı karşıya bulunmaya devam ettiğini biliyoruz. Tüm vatandaşlarımıza güzel yaşam kazandırmak için önümüzdeki uzun bir süre içerisinde yılmadan çaba harcamamız gerekecek. Reform ve dışa açılma politikasını şaşmadan kararlılıkla sürdürerek ekonomik büyüme modelini değiştirme çizgisi doğrultusunda bütün dikkatimizi kendi işlerimize yoğunlaştıracağız ve sosyalist modernleşme inşâsını durmadan ileriye taşıyacağız.

Çinlilerin şöyle bir deyişi vardır: "Akraba akrabasının, komşu da komşusunun iyiliğini düşünmeli." Çin, komşularla dost ve ortak olma ilkesine bağlı kalarak, iyi komşuluk ve dostluk ilişkilerini pekiştirecek, karşılıklı yarar ve işbirliğini derinleştirecek, kendi gelişmesinin komşu ülkelerine daha fazla kazanç sağlaması için çaba harcayacaktır.

Asya ve dünyanın gelişmesi ve refahına var güçle hizmet etmeye devam edeceğiz. Yeni yüzyıla girilmesinden bu yana Çin, komşu ülkeleriyle yaklaşık 100 milyar dolar olan ticaret hacmini bugün 1.3 trilyon dolara çıkararak birçok komşusunun en büyük ticari ortağı, en önemli pazarı ve en önemli yatırımcısı haline gelmiştir. Çin'in çıkarları Asya'nın ve dünyanın çıkarlarıyla tarihte benzeri görülmemiş genişlikte ve derinlikte bütünleşmiştir. Bugün ve önümüzdeki bir dönem içerisinde Çin ekonomisindeki sağlıklı büyüme eğilimi sürecek, iç talebi, özellikle de tüketim talebi artmaya devam edecek, dışa yönelik yatırımları da büyük ölçüde artacaktır. Bizim tahminlerimize göre, önümüzdeki beş yılda Çin'in ithalat hacmi 10 trilyon ABD doları dolayında olacak, dışa yönelik yatırım boyutu 500 milyar ABD dolarına ulaşacak, Çin'den yurtdışına giden turist sayısı ise 400 milyonu aşabilecek. Çin geliştikçe Asya ve dünyanın gelişmesine de daha fazla fırsat sunacaktır.

Asya ve dünyanın barışı ve istikrarını kararlılıkla koruyacağız. Çin halkı, savaşın ve sosyal çalkantıların yarattığı acıları hiçbir zaman unutmaz, barış için her zaman yılmadan mücadele verir. Çin, barışçı bir uluslararası ortam yaratmakla kendini geliştirecek, aynı zamanda kendi gelişmesiyle dünya barışını koruyup pekiştirecektir. Çin, ilgili ülkelerle olan sorun ve anlaşmazlıklara sağduyuyla yaklaşarak ulusal egemenliğini, güvenliğini ve toprak bütünlüğünü kararlılıkla savunmak temelinde komşu ülkeleriyle iyi ilişkiyi ve bölgemizdeki barışı ve istikrarı korumak için elinden geleni yapacaktır. Uluslararası ve bölgesel sıcak sorunların çözümü için yapıcı rol oynamaya devam edecek olan Çin, barış için diyalog ve müzakereyi teşvik ederek, bu sorunların diyalog yoluyla çözülmesi için yılmadan çaba harcayacaktır.

Asya'da ve dünya genelindeki bölgesel işbirliğini etkin bir biçimde ilerleteceğiz. Çin, komşu ülkeleriyle ortak ulaşım bağlantılarını geliştirecek, bölgesel finansman platformunun oluşturulması için etkin arayışlarda bulunacak, böylece bölge ülkeleri arasındaki ekonomik bütünleşme sürecini hızlandırarak rekabet gücünü artıracaktır. Asya'daki bölgesel işbirliği süreçlerine etkin bir biçimde katılacak olan Çin, Asya dışındaki bölgesel ve alt bölgesel işbirliklerini de kararlılıkla ilerletecektir. Ticaret ve yatırımın liberalleşmesi ve kolaylaşmasına öncülük etmeye devam ederek bütün ülkelerle çift yönlü yatırım faaliyetlerini yoğunlaştıracak ve öncelikli alanlarda yeni işbirliği başlatağız. Asya bölgesinin dünyanın diğer bölgelerine açılmasını ve işbirliği yapmasını kararlılıkla destekleyerek bölgemizle dünyanın diğer bölgeleri arasındaki ortak gelişmeye güç katacağız. Güney ile Kuzey arasındaki gelişmişlik uçurumunu kapatmak için çaba harcayacak olan Çin, gelişmekte olan ülkelerin kendi gücüne dayanarak gelişmeyi gerçekleştirme kabiliyetini artırma çabalarına destek verecektir.

Bayanlar, baylar ve dostlar,

İyi komşuluk, Çin'in çok eski bir geleneğidir. Asya'da ve dünyada barış, gelişme, işbirliği ve ortak kazanç gerçekleştirme davasının bitişi değil, yalnızca birbirini izleyen yeni başlangıçları vardır. Çin, dünyanın beş kıtasından bütün dostlarla el ele vererek Asya'nın ve dünyanın güzel yarınlarını ortaklaşa yaratmaya, böylece Asya ve dünya halklarının mutluluğuna hizmet etmeye hazırdır.

Konuşmama son verirken, Bo'ao Asya Forumu Yıllık Toplantısı'nın başarılı geçmesini dilerim.

Açıklığa Dayalı Dünya Ekonomisini Ortaklaşa Koruyup Geliştirelim*

(5 Eylül 2013)

Sayın Başkan Putin,

Değerli mevkidaşlarım,

Dünya ekonomisinin büyümesini ve istihdamı artıracak yolları aramak üzere sizlerle güzel Saint Petersburg'da bir araya gelmekten büyük bir mutluluk duyuyorum. Her şeyden önce zirve için harcadıkları etkin çabalar ve yaptıkları mükemmel organizasyondan dolayı Başkan Putin'e ve Rusya hükümetine içten teşekkürlerimi sunarım!

Dünya ekonomisi bugün adım adım toparlanmaya başlayarak iyiye doğru gelişmeye devam etmektedir. Bununla birlikte, küresel finans krizinin olumsuz etkisi de sürmektedir. Bazı ülkelerin ekonomileri gerilemeden henüz kurtulamadı ve küresel ekonominin yeniden canlanması için epey uzun bir yol kat edilmesi gerekecek.

Durum görevi, eylem de neticeyi belirler. Dolayısıyla uzak görüşlü olup, bütün ülkelerin gelişip yenilik yarattığı, eşgüdümlü büyümelerin sağlandığı ve çıkarların birleştiği bir dünya ekonomisini yaratarak açıklığa dayalı dünya ekonomisini koruyup geliştirmeliyiz.

Gelişme ve yenilik yaratmak, dünya ekonomisinin sürdürülebilir gelişmesinin bir gereğidir. Sırf tahrik edici politikalara ve hükümetlerin ekonomiye geniş çaplı doğrudan müdahalesine dayalı büyüme, yalnızca belirtileri giderebilir, hastalığı tedavi edemez. Yüksek kaynak tüketimine ve çevre kirliliğine dayalı büyüme, sürdürülebilirlikten uzak kalır. Bütün ülkeler, ekonomik büyümenin kalitesini ve verimliliğini yükselterek gayrisafi yurtiçi hasılanın artış hızına göre büyümeyi ölçmekten kaçınmalı, etkin yapısal reformla piyasanın dinamizmini harekete geçirip ekonomik rekabet gücünü artırmalılar.

---

* Xi Jinping'in G20 Liderler Zirvesi'nin ilk aşama toplantısında dünya ekonomisi hakkında yaptığı konuşma.

Eşgüdümlü büyüme, dünya ekonomisinin güçlü büyümesinin bir gereğidir. Güçlü büyüme gösteren bir dünya ekonomisi bütün ülkelerin ortaklaşa büyümesine bağlıdır. Bütün ülkeler, kader birliği bilincini oluşturarak "birine fayda herkese fayda, birine zarar herkese zarar" şeklindeki bağlantı etkisini iyi görmeli, rekabet içinde işbirliği ve işbirliğinde ortak kazanç aramalıdır. Kendi ulusal çıkarlarını ararken başka ülkelerin çıkarlarını da gözetmeli, kendi gelişmesini gerçekleştirirken başkalarının gelişmesini de gözetmelidir. Farklı ülkelerin karşılaşılan belli başlı sorunları çözmede yardımlaşmaları, dünya ekonomisinin büyümesinin bir gereğidir. Her ülke, kendi gelişmesinin başka ülkelerin büyümeleri arasında bağlantı etkisini ve birbirine olumsuz değil, olumlu taşma etkisini yaratmalıdır.

Çıkarların birleşmesi, dünya ekonomisinin dengeli büyümesinin bir gereğidir. Dengeli büyüme, büyümenin bir ülkeden diğerine geçtiği sıfır toplamlı oyun değil, bütün ülkelerin refahı ortaklaşa paylaştığı büyümedir. Bütün ülkeler, nisbi üstünlüklerini tümüyle harekete geçirip küresel ekonomideki kaynak dağıtımını ve sektör dağılımını daha sağlıklı hâle getirmeli, çıkarların ortaklaşa paylaşılmasını sağlayan küresel değer zincirini kurmalı, bütün taraflara fayda sağlayan büyük küresel pazar oluşturarak karşılıklı yarar ve ortak kazanca dayalı gelişmeyi gerçekleştirmelidir.

Böyle bir dünya ekonomisinin şekillenmesi, G20'nin bütün üyelerinin aralarında daha yakın bir ekonomik ortaklık ilişkisi oluşturarak kendilerine düşen yükümlülükleri üstlenmelerini gerektirir.

Bir, sorumlu makro ekonomik politikalar alalım. Dünyanın belli başlı ekonomileri, her şeyden önce kendi işlerini iyi yaparak ekonomisinde ciddi karmaşalık çıkmamasını güvence altına almalılar. Bu asgari görevimizdir. Makro ekonomik politikalarımız arasındaki eşgüdümü sağlayan mekanizmayı daha sağlıklı hâle getirerek karşılıklı iletişimi ve koordinasyonu yoğunlaştırmalıyız.

Makro ve mikro ekonomik politikalar ile sosyal politikalar bir bütündür. Bütün ülkeler sosyal politikalarla ekonomik politikalarını destekleyerek makro ve mikro ekonomik politikalarının uygulanmasına zemin hazırlamalılar. G20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları Toplantısı ile Çalışma ve İstihdam Bakanları Toplantısı'nda ekonomik politikalarla istihdam politikaları arasındaki uyumun pekiştirilmesi yönünde alınan karar, doğru bir karardır ve bu karara bağlı kalmalıyız.

Bu konuda Çin'in aldığı ekonomik politikalar, hem Çin'e karşı hem de dünya ekonomisine karşı sorumludur. Çin ekonomisinin temel durumu sağlıklıdır. Bu yılın ilk yarısında gayri safi yurtiçi hasılamız yüzde 7.6 oranında büyüdü. Aynı zamanda Çin, yerel yönetimlerin borçları ve bazı sektörlerde üretim kapasitesinin fazlalığı gibi sorunlarla da karşı karşıyadır. Ancak bu sorunlar, kontrol edilebilir boyuttadır ve bu sorunları çözmek için önlemler aldık.

Ekonominin uzun vadeli gelişmesini engelleyen temel sorunları çözmek için, büyüme hızını bir ölçüde düşürmek zorunda kalsak bile yapısal reformu kararlılıkla ilerletmemiz gerektiğini anladık. Her iş, uzun ve kısa vadeli çıkarların dengelenmesini ve uzak görüşlülüğü gerektirir. Yumurta elde etmek için tavuğu kesmek veya balık avlamak için gölü kurutmak gibi bir gelişme, asla uzun sürmez.

Çin ekonomisi, dünya ekonomisiyle yüksek derecede kaynaşmış bulunmaktadır. Ekonomik işleyişi daha istikrarlı, büyüme kalitesi daha yüksek, büyüme perspektifi daha sürdürülebilir olan bir Çin, dünya ekonomisinin uzun vadeli büyümesi için yararlıdır. Çin, ekonomisinin sürekli ve sağlıklı büyümesini gerçekleştirerek bütün ülkelere daha geniş bir pazar ve gelişme alanı, dünya ekonomisine de daha fazla olumlu taşma etkisi yaratmak için gerekli koşula ve kabiliyete sahiptir.

İki, açıklığa dayalı dünya ekonomisini ortaklaşa koruyup geliştirelim. "Tek bir çiçek bahar demek değildir, yüzlerce çiçek açıldığında bahçeye bahar gelir." Bütün ülkelerin ekonomileri, birbiriyle bütünleşirse ortaklaşa gelişir, birbirine kapalıysa birlikte geriler. Çağımızın eğilimine ayak uydurarak, biçimi ne olursa olsun her türlü korumacılığa karşı çıkmalı, uluslararası ve ulusal pazar ve kaynakları koordineli bir biçimde değerlendirmeliyiz.

Küresel pazarın parçalanmasını ve ticaret sistemlerinin ayrımlaşmasını önlemek için, liberal, açık ve ayrımcı olmayan çok taraflı ticaret sistemini koruyarak, başkalarını dışlayan ticari kıstas, kural ve sistemlerin peşinden koşmayalım. Küresel yatırım kurallarını daha sağlıklı hale getirmek yönünde arayışlarda bulunarak gelişme için gerekli sermayelerin küresel boyuttaki rasyonel akışını yönlendirelim ve gelişme için gerekli kaynakların etkili paylaşımını sağlayalım.

Üç, küresel ekonomik yönetimi düzelterek daha adil ve haklı hâle getirelim. G20, gelişmiş ülkeler ile gelişmekte olan ülkelerin uluslararası ekonomik işler hakkında yeteri derecede istişarelerde bulundukları önemli bir platformdur. G20'yi dünya ekonomisini istikrara kavuşturan, uluslararası finansal güvenlik ağını kuran ve küresel ekonomik yönetimini düzelten önemli bir güç haline getirmeliyiz.

Uluslararası finans kuruluşlarındaki reformu sürdürelim. Bu bağlamda ilgili ülkeler Uluslararası Para Fonu'ndaki (IMF) kota ve yönetim reformu planlarının uygulanmasına hız vermeliler. Bütün ülkelerin ekonomik büyüklüğünün dünya ekonomisindeki payını gösterebilen yeni kota formülü geliştirilmelidir. Uluslararası finans piyasasına yönelik denetim artırılarak finans sisteminin reel ekonominin gelişmesine gerçekten dayanması, hizmet etmesi ve güç katması sağlanmalıdır. İstikrarlı ve riske karşı dayanma gücü yüksek olan uluslararası para sistemi oluşturulmalı, Özel Çekme Hakları (SDR) ile ilgili para sepetinin oluşumunda reform yapılmalı, uluslararası ve bölgesel finansal işbirliği meka-

nizmaları arasındaki bağlantılar yoğunlaştırılmalı, finansal risklere karşı bir "güvenlik duvarı" kurulmalıdır.

Çin, vergi kaçakçılığına karşı çok taraflı işbirliğinin yoğunlaştırılmasını destekleyerek, uluslararası vergi yönetimi mekanizmasının daha sağlıklı hâle getirilmesine katkı yapmaya hazırdır.

Çin'in sürdürülebilir ve sağlıklı ekonomik ve toplumsal gelişmeyi sağlamak için reformu şaşmadan ve kararlılıkla ilerleteceğini vurgulamak istiyorum. Biz, ekonomi, siyaset, kültür, toplum ve ekolojik medeniyet alanlarındaki yapısal reformları eşgüdüm içinde ilerletmek, toplumsal üretici güçler ile toplumun yaratıcılığını daha da serbestleştirip geliştirmek için reformu kapsamlı olarak derinleştirmek yönündeki genel bir plan hazırlamaktayız. Çin, piyasa sisteminin inşâsını yoğunlaştırarak, makro ekonomik düzenleme, maliye ve vergilendirme, finans, yatırım ve yönetim alanlarındaki yapısal reformu ilerletecek, piyasanın kaynak dağıtımındaki temel rolünü daha kapsamlı bir biçimde harekete geçirecektir. Çin, faiz ve döviz piyasalarındaki reformu derinleştirmek için çaba harcayarak Renminbi'nin kurundaki esnekliği artıracak, Renminbi'nin sermaye hesabı bazındaki konvertibilitesini adım adım gerçekleştirecektir. Aynı zamanda Çin, karşılıklı yarar ve ortak kazanca dayalı dışa açılma stratejisini kararlılıkla sürdürerek yatırım ve ticaret sistemlerindeki reformu derinleştirecek, yasal düzenlemeleri daha sağlıklı hâle getirerek bütün yabancı işletmelere adil rekabet ortamı sağlayan hukuki ortam yaratacak, ilgili ülkelerle olan ticaret anlaşmazlıkları da istişare yoluyla çözecektir.

Değerli mevkidaşlarım,

El ele vererek daha sıkı bir ortaklık ilişkisi kurduğumuz takdirde, G20 daha istikrarlı, sağlıklı ve uzun vadeli gelişmeyi gerçekleştirecek, bütün ülkelerin halkları da dünya ekonomisine ve gelecekteki yaşama daha büyük bir güvenle bakacaktır.

Teşekkür ederim.

"Shanghai Ruhu"yla Ortak Gelişmeyi Hızlandıralım*

(13 Eylül 2013)

Sayın Başkan Almazbek Atambayev,

Değerli mevkidaşlarım,

Şanghay İşbirliği Örgütü (ŞİÖ) Bişkek Zirvesi'ne katılmaktan büyük bir mutluluk duyuyorum. Bu vesileyle ŞİÖ dönem başkanlığını yürüten Kırgızistan'a zirvenin başarıyla gerçekleşmesi için büyük özenle yaptığı hazırlık ve organizasyondan dolayı teşekkürlerimi sunarım. Çin, Kırgızistan'ın geçtiğimiz bir yıl içerisinde örgütün gelişmesi için yaptığı verimli çalışmaları takdirle karşılamaktadır.

Uluslararası ve bölgesel ortamdaki son gelişmeler ile örgüt üyelerinin istkrarı koruma, ekonomiyi geliştirme ve halkın yaşam seviyesini yükseltme şeklindeki ortak arzusu doğrultusunda, bu zirvenin ana teması "ŞİÖ Uzun Vadeli İyi Komşuluk, Dostluk ve İşbirliği Antlaşması"nı uygulamak olarak belirlendi ve Antlaşmanın Uygulama Programı'nın onaylanarak örgütümüzün önümüzdeki beş yıl içindeki gelişme planı ortaya konulacak. Bunlar, örgütümüzün gelişmesine daha geniş bir ufuk kazandıracaktır.

ŞİÖ'nün gelişmesi için bugün nadir fırsatların yanı sıra, ciddi meydan okumalar da bulunmaktadır. "Üç kötü güç" olarak adlandırdığımız terörizm, etnik bölücülük ve dini fanatizm ile uyuşturucu kaçakçılığı, sınır aşan organize suç eylemleri bölgemizin güvenliğini ve istikrarını tehdit etmektedir. Uluslararası finans krizinin etkisi nedeniyle örgüte üye bütün ülkelerin ekonomileri, dereceleri farklı da olsa sıkıntılarla karşılaşarak yeniden şekillenme ve toparlanma sürecine girmiştir.

Bu sorunların üstesinden hiçbir ülke tek başına gelemez. İşbirliğimizi yoğunlaştırarak birleşmek yoluyla kendimizi güçlendirmeliyiz. Bu bağlam-

* Xi Jinping'in Şanghay İşbirliği Örgütü (ŞİÖ) Devlet Başkanları Konseyi 13. Toplantısı'nda yaptığı konuşma.

da örgütümüzün çatısı altında şu alanlardaki işbirliğinin güçlendirilmesini öneriyorum:

Bir, "Shanghai Ruhu"nu[1] yaygınlaştıralım. "Shanghai Ruhu"nu hayata geçirmek suretiyle örgüt üyeleri arasındaki karşılıklı güveni artırmak ve eşitlik, istişare, karşılıklı anlayış ve karşılıklı uzlaşma ilkeleri temelinde karşılıklı yarara dayalı işbirliğinde bulunmak, çağımızın barış ve gelişme akımına ve örgüte üye bütün ülkelerin halklarının çıkar ve arzularına uygun düşer.

"Shanghai Ruhu" bayrağını yüksekte taşıyarak ŞİÖ Uzun Vadeli İyi Komşuluk, Dostluk ve İşbirliği Antlaşması'nı somut adımlarla hayata geçirelim, örgüt çatısı altında her alandaki işbirliğini büyük bir samimiyetle hızlandıralım, böylece örgüte üye ülkelerin uyum içinde bir arada yaşayan iyi komşu, yardımlaşan iyi dost ve iyi ve kötü günlerde hep yan yana olan iyi ortaklar haline gelmesini sağlayalım.

İki, bölgemizde güvenlik ve istikrarı ortaklaşa koruyalım. Güvenli ve istikrarlı ortam, karşılıklı yarara dayalı işbirliği sürdürülerek ortak gelişme ve refahın gerçekleştirilmesinin vazgeçilmez koşuludur. Terörizm, Bölücülük ve Fanatizmle Mücadeleye İlişkin Shanghai Sözleşmesi ile İşbirliği Programı'nı hayata geçirerek ŞİÖ yasa icraatı ve güvenlik işbirliği sistemini daha sağlıklı hâle getirelim, bölgesel terörle mücadele kuruluşuna uyuşturucuyla mücadele işlevini kazandıralım ve bunun temelinde güvenlik tehditleri ve risklere karşı kapsamlı bir müdahale merkezi kuralım.

Örgüt üyelerinin ilgili makamları da günlük bilgi akışı kanallarını oluşturarak ve ortak hareket yöntemlerini geliştirerek "Üç kötü güç"e ortaklaşa darbe indirmeli ve böylece bölgedeki bütün halkların üretim ve yaşamına sağlıklı bir ortam hazırlamalılar.

Örgütümüzün gözlemci ülkesi statüsünde olan Afganistan'daki gelişmeler, bölgemizin güvenliği ve istikrarını yakından ilgilendirir. ŞİÖ, milli uzlaşma sürecini destekleyerek Afganistan'a barış ve istikrara en kısa sürede kavuşmak konusunda yardım etmeli, bölgemizin güvenliğini ortaklaşa korumalıdır.

Üç, sonuç getirici işbirliğini var güçle geliştirelim. Sonuç getirici işbirliği, ŞİÖ'nün gelişmesinin maddi temelini ve güç kaynağını oluşturur. Örgüte üye altı ülke ile beş gözlemci ülkesinin hepsi, tarihi İpek Yolu'nun güzergâhında yer alırlar. Bizler, İpek Yolu'nun ruhunu yaygınlaştırarak gelecek nesillere aktarmalıyız. Bu bağlamda şu adımları atmamız gerektiğini düşünüyorum:

1 "Shanghai Ruhu"nun içerikleri şunlardır: Karşılıklı güven, karşılıklı yarar, eşitlik, işbirliği, medeniyetlerin çeşitliliğine saygı gösterme ve ortak gelişmeyi arama. Dönemin Çin Cumhurbaşkanı Jiang Zemin tarafından Haziran 2001'de yapılan ŞİÖ Kuruluş Toplantısı'nda dile getirilen "Shanghai Ruhu", Şanghay İşbirliği Örgütü Kuruluş Deklarasyonu'na yazılmıştır.

1. Ulaştırma ve lojistik güzergâhları yaratmak. Uluslararası Yol Ulaşımını Kolaylaştırma Anlaşması bir an önce imzalanmalıdır. İmzalandıktan sonra anlaşmanın gönüllülük ilkesi doğrultusunda gözlemci ülkelerin imzasına açılmasını öneriyoruz. Böylece Baltık Denizi'nden Pasifik Okyanusu'na ve Orta Asya'dan Hint Okyanusu ve Basra Körfezi'ne kadar uzanan ulaştırma ve nakliyat koridoru oluşturulacaktır.

2. Ticaret ve yatırımı kolaylaştırma anlaşması hakkında müzakere başlatmak. Bütün tarafların çıkarları ve kaygılarını gözetlemek suretiyle ticaret ve yatırım alanlarında geniş kapsamlı işbirliği başlatılmalı, örgüte üye ülkelerin işbirliği potansiyeli harekete geçirilmelidir. Böylece üstünlüklerin birbirini tamamlaması sağlanarak ortak gelişme ve refah pekiştirilecektir.

3. Finans alanındaki işbirliğini yoğunlaştırmak. ŞİÖ Kalkınma Bankası'nın kuruluş çalışmalarına hız verilerek örgüt içerisindeki altyapı inşâsı ile ekonomik ve ticari işbirliği projelerine finansman güvencesi ve hesaplaşma platformu sağlanmalı. Aynı zamanda ŞİÖ özel hesabı açılarak örgüt çatısı altındaki proje geliştirme, iletişim ve eğitim çalışmalarına sermaye desteği verilmelidir. ŞİÖ Bankalar Arası Birliği mekanizmasını değerlendirerek bölge ülkelerinin finans kuruluşları arasındaki iletişim ve işbirliği yoğunlaştırılmalıdır.

4. Enerji Kulübü oluşturmak. Örgüt çatısı altındaki enerji işbirliğine koordinasyon sağlanarak istikrarlı bir arz talep dengesi oluşturulmalı, enerji güvenliği korunmalı, aynı zamanda enerji kullanım verimliliğinin artırılması ve yeni enerji türlerinin geliştirilmesi gibi konularda geniş kapsamlı işbirliği yapılmalıdır.

5. Gıda güvenliği konusunda işbirliği mekanizması kurmak. Tarım üretimi, tarımsal ürün ticareti ve güvenilir gıda gibi alanlarda işbirliği yapılarak gıda güvenliği korunma altına alınmalıdır.

Dört, kültürel iletişimi ve halklar arası temasları yoğunlaştırarak ŞİÖ'nün gelişmesine yönelik kamuoyu desteği ve sosyal zemini pekiştirelim. Kültür, eğitim, sinema ve televizyon, sağlık, spor ve turizm gibi alanlarda geniş kapsamlı işbirliği yapalım.

Çin tarafı, ŞİÖ Beijing Zirvesi'nde önümüzdeki 10 yılda örgütün diğer üyelerine toplam 30 bin hükümet bursu vereceğini açıklamıştı. Bu projeyi bütün örgüt üyeleriyle yakın işbirliği içerisinde hayata geçirmeye hazırız.

Çin, Şanghay Siyasi Bilgiler ve Hukuk Üniversitesi bünyesinde "Çin-ŞİÖ Uluslararası Adli İletişim, İşbirliği ve Eğitim Üssü"nü kuracak ve bu platformla örgütün diğer üyeleri için adli personel yetiştirmeye hazırdır.

Geleneksel tıp ve eczacılık, aramızdaki işbirliğinin yeni bir alanıdır. Çin, örgütün bütün üyeleriyle işbirliği yaparak geleneksel Çin tıbbı ve eczacılığına dayalı tedavi merkezleri kurarak geleneksel tıp ve eczacılık kaynaklarıyla halklarımıza sağlık hizmeti vermeye hazırdır.

Varılan fikir birliğine bağlı olarak Çin, ŞİÖ İyi Komşuluk, Dostluk ve İşbirliği Komitesi'ni kurmuş bulunmaktadır. Halklarımız arasındaki karşılıklı anlayışı ve geleneksel dostluğu artırmak için, örgüte üye bütün ülkeler ile gözlemci ülkelerin de benzeri sosyal kuruluşlar oluşturmalarını öneriyoruz.

Bu zirvede yayımlanan Bişkek Deklarasyonu'nda ŞİÖ ülkelerinin Suriye konusundaki tutumları ifade edilmiştir. Burada, Çin'in Suriye'deki gelişmeleri yakından takip ederek uluslararası toplumun şiddete son verip ateşkes sağlamak ve barış görüşmeleri başlatmak konusunda etkin çaba harcamasını desteklediğini ve Suriye'de çatışan iki tarafı krizi siyasi yollardan çözmeye çağırdığını vurgulamak istiyorum. Suriye'deki kimyasal silahların uluslararası denetim altına alınması ve imha edilmesi yönünde Rusya tarafından ortaya atılan öneriyi destekleyen Çin, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kapsamında ilgili taraflarla iletişim ve eşgüdümü yoğunlaştırarak Suriye sorununun siyasi yollardan çözülme sürecini hızlandırmak için yılmadan çaba harcamaya devam edecektir.

Hepinize teşekkür ederim.

Reform ve Dışa Açılmayla Asya-Pasifik Bölgesinin Güzel Yarınlarını Birlikte Yaratalım*

(7 Ekim 2013)

Sayın Başkan Wishu Wardhana,

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

Bugün cennet kadar güzel bu adada Asya-Pasifik bölgesinin iş dünyasının seçkin temsilcileriyle bir araya gelmekten büyük bir mutluluk duyuyorum.

Burası, yalnızca dünyaca tanınan bir cennet olmakla sınırlı kalmayıp, aynı zamanda Bali Süreci ve Bali Yol Haritası'nın doğum yeridir. Bugün Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği Örgütü (APEC) Gayriresmi Liderler Zirvesi'ne evsahipliği yapan Bali, Asya-Pasifik bölgesi ile tüm dünyanın beklentilerini üzerinde taşımaktadır.

Günümüzde dünya ekonomisinin toparlanma süreci zorluklar içinde zikzak çizmektedir, Asya-Pasifik ekonomisi ise sağlıklı gelişme eğilimini sürdürdü, aynı zamanda yeni meydan okumalarla da karşı karşıya bulunmaktadır. Dolayısıyla herkes, APEC'in bu yıllık zirvesinin bölge ekonomisine ve hatta küresel ekonomiye yeni canlılık katmasını beklemektedir.

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

Hâlâ derin bir yeniden şekillenme sürecinde bulunan dünya ekonomisinde yeniden canlanma yönünde sinyallerin yanı sıra, zeminin kırılgan, güç kaynağının yetersiz ve hızın dengesiz olması gibi sorunlar mevcuttur. Dünyanın belli başlı gelişmiş ekonomilerindeki yapısal sorunlar henüz çözümden uzak kalmakta, makro ekonomik politikalar arasındaki koordinasyonun yoğunlaştırılmasına acil ihtiyaç duyulmaktadır. Gelişmekte olan pazar ekonomilerinin büyüme hızında yavaşlama görülürken, dışarıdan gelen risk ve meydan okumalar artmaktadır. Dünya Ticaret Örgütü Doha Turu Müzakereleri ciddi sıkıntılarla karşılaşırken, ticaret ve yatırım alanlarındaki korumacılık yeni görünümlerle

* Xi Jinping'in Endonezya'nın Bali adasında yapılan APEC Sanayici ve İşadamları Zirvesi'nde yaptığı konuşma.

ortaya çıkmaktadır. Küresel ekonominin kapsamlı olarak yeniden canlanıp sağlıklı gelişme rotasına girmesi, uzun ve zikzak çizen bir süreç olacaktır.

Küresel ekonomik ortamda ortaya çıkan yeni meydan okumaların karşısında gerek gelişmiş ekonomiler gerekse gelişmekte olan ekonomiler, büyümeyi gerçekleştirmek için yeni güç kaynağı aramaktalar.

Peki, büyümenin güç kaynağı nerede? Bana göre güç, ancak ve ancak reform, yeniden düzenleme ve yenilik yaratmaktan gelir. Asya-Pasifik bölgesi, öteden beri kürsel ekonomik büyümenin önemli motoru olmuştur. Küresel ekonominin yeniden canlanmasını sağlayan güç kaynağının yetersiz olduğu bu dönemde, Asya-Pasifik bölgesindeki ekonomiler, daha önce hiç kimsenin denemediği işi yapma cesaretini göstererek, yenilik yaratmaya dayalı gelişme, eşgüdümlü büyüme ve bütünleşmiş çıkarlara dayalı dışa açık bir ekonomik büyüme modelini oluşturma sürecine hız vermelidirler. Ancak böylelikle, Asya-Pasifik ekonomisi küresel ekonominin yeniden canlanması sürecinde lider bir rol oynayabilecektir. Tıpkı eski bir Çin şiirinde söylendiği gibi, "Sonsuz dağ ve nehirler arasında tam çıkmaza girerken, karşına söğütlerin gölgesinde çiçeklerle dolu bir köy çıkar".[1]

Çin, işte böyle bir çaba içindedir. Bu yılın ilk yarısında Çin ekonomisi, geçen yılın aynı dönemine göre yüze 7.6 oranında büyüdü. Bu büyüme hızı, hakikaten daha önce yüzde 8'lerde seyreden büyümenin altındadır. Bu da bazıların Çin ekonomisinin geleceğinden kaygı duymasına yol açtı. Bazıları, şu soruları dile getirdi: Çin ekonomisi sert iniş mi yapacak? Çin ekonomisi sağlıklı büyümeyi sürdürebilir mi? Çin ne tür önlemler alacak? Çin ekonomisinin gidişatı Asya-Pasifik bölgesini nasıl etkileyecek? Şimdi bu konudaki görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Her şeyden önce, bütün faktörleri analiz ettikten sonra Çin ekonomisinin geleceğine tam güvenle baktığımı vurgulamak istiyorum.

Bir, bu güvenim Çin'in ekonomik büyüme hızının rasyonel ve beklenilen bir aralık içerisinde olmasından kaynaklandı. Çin ekonomisinin büyüme hızı, daha önceki iki haneli oranlardan 2011 yılında yüzde 9.3'e ve 2012 yılındaki yüzde 7.8'e, bu yılın ilk yarısında ise yüzde 7.6'e inmekle genel olarak düzgün bir geçiş gerçekleştirdi. Yüzde 7.6'lık büyüme, bugün dünyanın belli başlı ekonomileri arasında yine çok yüksek bir orandır. Çin ekonomisinin genel gidişatı iyidir, büyüme hızı ve diğer başlıca ekonomik göstergeler beklediğimiz çerçevededir. Dolayısıyla her şey beklediğimiz gibi gelişiyor ve süpriz bir gelişme olmadı.

Çin'in büyüme hızındaki yavaşlama, yaptığımız düzenlemelerin bir sonucudur. Çünkü 2020 yılında gayrisafi yurtiçi hasılamız ile kişi başına düşen milli gelirimizin 2010 yılındakinin iki katına çıkarma hedefimizi gerçekleştirmek

1 Lu You, *Dağ Köyüne Ziyaret*. Lu You (1125-1210), Güney Song Hanedanlığı (1127-1279) şairi.

için yüzde 7 dolayındaki bir yıllık büyüme bizim için yeterli olacaktır. Biz bunu, orta ve uzun vadeli gelişme hedeflerini ortaya koyarken zaten hesaplamıştık. Aynı zamanda Çin ekonomisinin uzun vadeli gelişmesi önünde duran sorunlara köklü çözüm getirmek için, büyüme hızını bir ölçüde düşürmek zorunda kalsak bile yapısal reformu kararlılıkla sürdürmemiz gerektiğinin bilincindeyiz. Her iş, hem yakın hem de uzun vadeli hesap yapılarak zekice planlanmalıdır. Yumurta elde etmek için tavuğu kesmek veya balık avlamak için gölü kurutmak gibi bir gelişme asla uzun sürmez.

İki, bu güvenim Çin ekonomisinin büyüme kalitesi ve verimliliğinin istikrarlı adımlarla yükselmesinden kaynaklandı. Bu yılın ilk yarısında Çin'in ekonomik büyümesinin en göze çarpan özelliğini genel istikrar sağlanmış ve istikrar içinde ilerleme kaydedilmiş olması oluşturdu. "İstikrar" büyüme hızının mantıklı bir aralık içinde gerçekleşmesi, "ilerleme" ise büyüme modelini değiştirme adımlarının hızlanmasıdır. Çin'in ekonomik büyümesi, eskiden yatırım ve ihracata olan aşırı derecedeki bağımlılıktan kurtulup daha çok iç talebe, özellikle tüketim talebine dayanmaya geçmektedir. Bu yılın ilk yarısındaki ekonomi verilerine baktığımızda, iç talebin ekonomiye olan katkısı 7.5 puan, bunun içerisinde tüketimin katkısı ise 3.4 puan olduğunu görüyoruz, bundan da yapısal düzenlemelerin etkisini göstermeye başladığı anlaşıldı. Biz, gayrisafi yurtiçi hasılanın artış hızını artık tek ölçüt olarak görmüyoruz, bunun yerine esas ölçütlerimizin; büyümenin kalitesi ile verimliliğinin yükseltilmesi olduğunu vurguluyoruz. Gerçekler, bu politikamızın hem Çin'in kendisine hem de dünyaya karşı sorumlu bir yaklaşım olduğunu gösterdi.

Üç, bu güvenim Çin ekonomisinin iç kaynaklı büyük güce sahip olmasından kaynaklandı. Çin'in ekonomik büyümesinin iç kaynaklı gücü sürekli olarak artmaktadır ve artmaya devam edecektir. Sürdürülmekte olan yeni şehirleşme süreci, 100 milyonlarca Çinlinin kırsal kesimlerden şehirlere ve daha yüksek yaşam seviyelerine geçmesine yeni olanaklar yaratmaktadır. Eğitim düzeyinin sürekli olarak yükselmesine paralel olarak yeni kuşak emekçiler, daha yüksek vasıflı, uzak görüşlü ve becerikli, çağdaş ve uzmanlaşmış insan kaynağı haline gelmektedir. İnovasyona dayalı gelişme stratejisini var güçle uygulamamız, bilim ve teknolojinin ekonomiyle bütünleşmesini ve bilimsel ve teknolojik yenilikler ile yeni sektörlerin gelişmesini hızlandırmaktadır. İç talebi artırarak tüketim piyasasını genişletme çabamız, beraberinde büyük talep ve tüketim motivasyonu getirecektir. Her şey insan için anlayışını hayata geçirmemiz de gelişmenin meyvelerinden daha fazla bölge ve insanımızın pay almasını sağlayacaktır. Bütün bunlar, Çin'in ekonomik büyümesini hızlandıran büyük iç kaynaklı güçlere dönüşecektir.

Dört, bu güvenim Asya-Pasifik bölgesinin gelişme alanında sahip olduğu geniş perspektiften kaynaklandı. Asya-Pasifik bölgesindeki bütün ekonomilerin

ortak çabaları sonucunda, bölgemizdeki sermaye, bilgi ve personel akışı oldukça yüksek bir seviyeye gelmiş, sektör dağılımı her geçen gün daha da netleşmiş ve büyük Asya-Pasifik pazarının ilk çerçevesi şekillenmiştir. Yaklaşmakta olan yeni bilim ve teknoloji devrimi ile endüstriyel devrim, Asya-Pasifik bölgesinin üstünlük birikimini artıracaktır. Bölgemizdeki bütün ekonomilerin riske karşı koyma yeteneği büyük ölçüde yükseldi, kur mekanizması daha esnek hâle geldi, döviz rezervi gözle görülür bir biçimde arttı, her türlü çok taraflı ve ikili finansal düzenleme ise karmaşıklığın aşılmasına kurumsal güvence sağladı. Dolayısıyla Çin, Asya-Pasifik bölgesinin geleceği konusunda tam güven beslemektedir. Çin, Asya-Pasifik bölgesindeki ekonomik büyümeden yararlanarak kendi büyümesini gerçekleştirmiş, aynı zamanda kendi büyümesiyle Asya-Pasifik ekonomisinin büyümesine katkı yapmıştır. Bu karşılıklı etkileşimin daha da güçlenerek Asya-Pasifik bölgesinin gelişmesine daha fazla fırsat yaratacağına inanıyorum.

Çin ekonomisinin devamlı ve sağlıklı gelişmeyi sürdüreceğine tam güvenle bakıyorum. Aynı zamanda talepteki düşüş, üretim kapasitesindeki fazlalık, yerel yönetimlerin borçları ve gölge bankacılığı gibi sorun ve meydan okumalara karşı da tetikte olmaktayız, dışarıdan gelebilecek olası darbeleri yakından takip ederek üstesinden gelmek için gerekli önlemleri almaktayız.

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

Çin ekonomisi derin bir model değiştirme ve yapısal düzenlemelerin yaşandığı yeni bir gelişme aşamasına girmiştir. Bu süreçte sürekli olarak sıkıntı ve engellerle karşılaşıp aşmak zorunda olacağız. Buna yeniden düzenlemelerin sancısı ve büyümenin problemlerinin eşlik edeceği kesin. Ancak bütün bunlar, ödememize değer bedeller olacaktır.

Gökkuşağı, fırtına ve yağmurdan sonra ortaya çıkar. Birinin dediği gibi, "İnsandan daha yüksek bir dağ yoktur, ayaktan daha uzun bir yol da yoktur. Dağ ne kadar yüksek olursa olsun, yol ne kadar uzun olursa olsun, yılmadan ilerlediğimizde önünde sonunda hedefimize ulaşacağız."

Çin, ilerlemek isterse, reform ve dışa açılma uygulamalarını kapsamlı bir biçimde derinleştirmek zorundadır. Halkımızın yeni beklentileri karşısında reform ve dışa açılma yönündeki kararlılığımızı sürdürerek, siyasi açıdan daha büyük cesaret ve akılla, daha etkili önlem ve yöntemle reform ve dışa açılmayı daha ileriye taşımalı, düşünceyi özgürleştirmeli, toplumsal üretici güçler ile yaratıcılığı kurtuluşa kavuşturup geliştirmeliyiz.

Çin, reformu kapsamlı olarak derinleştirmek yönünde genel bir plan hazırlamaktadır. Bu planın amacı, ekonomi, siyaset, kültür, toplum ve ekolojik medeniyet alanlarındaki reformu eşgüdüm içinde ilerletmek, gelişme sürecinde ortaya çıkan zorlukları aşarak ve ekonominin sürekli ve sağlıklı gelişmesini engelleyen yapısal ve kurumsal engelleri gidererek ekonominin gelişmesine reform yoluyla yeni güç katmaktır.

Temel ekonomik sistemimizi daha sağlıklı hale getireceğiz, piyasa sistemini güçlendireceğiz, makro kontrol, maliye ve vergi, finans ve yatırım alanlarındaki reformları derinleştireceğiz. Piyasaya dayalı faiz ve kur reformlarını sürdüreceğiz, döviz kurunun esnekliğini artırarak Renminbi'nin sermaye hesabı bazındaki konvertibilitesini adım adım gerçekleştireceğiz. Yönetim yapısındaki reformu ilerleterek, hükümetin işlevlerini yeniden düzenleyeceğiz, prosedürleri basitleştirerek idari yetkileri azaltacağız, böylece devletle piyasa arasındaki ilişkiye çeki düzen vererek piyasanın kaynak dağıtımındaki temel rolünü daha yüksek bir düzeyde ve daha geniş bir kapsamda oynamasını sağlayacağız. Bilim ve teknoloji sistemini daha sağlıklı hale getirerek, bilimsel ve teknolojik yenilik yaratma yeteneğimizi artıracağız. İşletmeler tarafından yürütülen, piyasa tarafından yönlendirilen ve üretimle eğitim ve araştırma-geliştirme çalışmalarının bütünleştiği bir teknolojik inovasyon sistemini oluşturacağız. Halkın yaşamını güvence altına alıp düzeltmeye öncelik vererek toplumsal eşitlik ve adaleti pekiştireceğiz, daha yüksek kaliteli istihdam gerçekleştireceğiz, gelir dağılımı alanındaki reformu derinleştireceğiz, sosyal güvenlik sistemi ile temel kamu hizmetleri sistemini sağlamlaştıracağız. Çevre koruma çalışmalarını yoğunlaştırarak ve kaynak tasarrufu yönünde somut adımlar atarak halkımıza sağlıklı bir üretim ve yaşam ortamını yaratacağız ve küresel iklim değişikliğiyle mücadele etmek alanında yeni katkılarda bulunacağız.

Daha etkin ve girişken dışa açılma stratejisini izleyerek karşılıklı yarar ve ortak kazanç sağlayan, çok yönlü, dengeli, güvenli ve yüksek verimli bir dışa açık ekonomik yapıyı sağlamlaştıracağız. Sahil kesimi, iç kesim ve kara sınır bölgelerinin birbirinin üstünlüklerinden yararlanarak dışa açılma boyutunu genişletmelerini teşvik edeceğiz, uluslararası ekonomik işbirliğine ve rekabete açık bölgeler oluşturacağız, dışa açılmada bölgesel gelişmeyi hızlandıran pilot bölgeleri kuracağız. İhracata ve ithalata eşdeğerde önem vererek dış ticarette denge sağlayacağız. Çin'e yatırım çekmeye ve yurtdışına yatırım yapmaya eşdeğer önem vererek uluslararası yatırım işbirliğinin düzeyini yükselteceğiz, yatırım ve ticareti ilgilendiren yapısal reformu derinleştirerek ve yasal düzenlemeleri daha sağlıklı hâle getirerek Çin'deki yabancı sermayeli işletmelere eşit muamele sağlayan hukuki ortam oluşturacağız. Dışa açık ikili, çok taraflı, bölgesel ve alt bölgesel işbirliği arasında eşgüdüm sağlayarak serbest ticaret bölgesi kurma stratejisinin uygulanmasına hız vereceğiz, komşu ülkelerle altyapı ve ulaştırma alanlarındaki ortak bağlantıyı yoğunlaştıracağız.

Reformun önemli çıkar ilişkilerinin yeniden düzenlenmesini ve bütün alanlardaki mekanizma ve sistemlerin düzeltilmesini ilgilendiren derin bir devrim olduğunun bilincindeyiz. Çin'in reformu, bugün zorlu meydan okumaların yoğunlaştığı "derin su"ya girmiş bulunmaktadır. Çünkü reform alanında karşılaştığımız sorunların hepsi kırılması zor olan sert kemikler gibi son derece güçtür.

Böyle bir dönemde özellikle hamle yapmamız lazım. Eğer tereddüde ve kararsızlığa düşersek, ilerlemek şöyle dursun, daha önce elde ettiklerimizin tümü boşa gidebilir.

Çin, büyük bir ülkedir ve esas konularda asla yıkıcı hata yapmamalıdır. Yaptığı takdirde zararları hiçbir şekilde telafi edilemeyecektir. Bizim tutumumuz, cesur olmak ve sağlam adımlarla ilerlemektir. Bir yandan büyük bir cesaretle arayışlarda bulunarak ilerlemeli, diğer yandan dikkatli ve etraflı düşündükten sonra harekete geçmeliyiz. Doğru yönde ilerleyerek reform ve dışa açılmayı kararlılıkla sürdüreceğiz, büyük bir cesaretle "sert kemikler"i kıracağız, tehlikeli virajlardan geçeceğiz, uzun yıllar birikmiş zor sorunları çözeceğiz, reform ve dışa açılmayı bir dakika bile ara vermeksizin ileriye taşıyacağız.

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

Asya-Pasifik bölgesi büyük bir ailedir ve Çin bu ailenin bir üyesidir. Çin Asya-Pasifik bölgesinden koparsa gelişemez, Asya-Pasifik bölgesi de Çin'siz müreffeh olamaz. Çin ekonomisinin sürdürülebilir ve sağlıklı gelişmesi, Asya-Pasifik bölgesinin gelişmesine daha büyük fırsatlar getirecektir.

Çin, bölgemizin barışı ve istikrarını kararlılıkla koruyarak Asya-Pasifik bölgesinin ortak kazanç elde etmesine sağlam bir zemin hazırlayacaktır. Bu yıl Bo'ao Asya Forumu dâhil olmak üzere çeşitli etkinliklerde söylediklerimi burada bir kez daha tekrarlamak istiyorum: Barış, hava ve güneş gibidir. Barışı yaşarken onun farkında olmayabiliriz, ancak barış olmadan yaşayamayız. Barış olmadan gelişme, kaynaksız nehir ve köksüz ağaca benzeyecektir. Ailede uyum, bütün başarıların anasıdır. Çin, Asya-Pasifik ailesinin bir üyesi olarak bu büyük ailenin diğer bütün üyeleriyle barış ve uyum içinde bir arada yaşamaya ve birbirini destekleyip yardımlaşmaya hazırdır. Aynı zamanda Asya-Pasifik bölgesindeki bütün taraflardan da hiç kolay elde edilmemiş bugünkü barışçı ve istikrarlı ortama büyük değer vererek bölgemizi kalıcı barışa ve ortak refaha dayalı uyumlu bir bölge haline birlikte getirmelerini bekliyoruz.

Çin, bölgemizdeki gelişme ve refahı var güçle pekiştirerek Asya-Pasifik ülkelerinin ortak kazanç elde etmelerine daha fazla imkân sağlayacaktır. Çin, Asya-Pasifik bölgesindeki birçok ekonominin en büyük ticaret ortağı, en büyük pazarı ve başlıca yatırım kaynağı durumundadır. Çin'in Asya ekonomisinin büyümesine olan katkı payı, 2012 yılı itibariyle yüzde 50'yi aşmıştır. 2012 yılı sonu itibariyle Çin, toplam 760 binden fazla yabancı işletmeye yatırım izni verdi ve Çin'e yapılan doğrudan yabancı yatırımların toplam tutarı 1.3 trilyon ABD dolarını buldu. Aynı zamanda Çin, büyük bir çoğunluğunu APEC üyesinin oluşturduğu 20 ülke ve bölgeyle 12 serbest ticaret anlaşması imzaladı, 6 anlaşma için müzakere sürdürmektedir. Önümüzdeki beş yıl içinde Çin'in yapacağı mal ithalatı 10 trilyon ABD dolarını, yurtdışına yapacağı yatırımların toplam hacmi 500 milyar ABD dolarını, yurtdışına gidecek turist sayısı ise 400 milyon kişiyi

bulacaktır. Çin'in iç talebinin, özellikle tüketim ve yatırım taleplerinin artması, yabancı yatırımcılara daha fazla işbirliği imkânı yaratacaktır.

Çin, Pasifik Okyanusu'nun iki yakasını kapsayan ve bütün taraflara yarar sağlayacak olan bölgesel işbirliğinin çerçevesini oluşturmak için çaba harcayacaktır. Pasifik Okyanusu, hiçbir doğal engel olmadığı için engindir. Biz, bu engin okyanusa engel koymamalıyız. APEC'in yön verici ve koordine edici rolünü harekete geçirerek, açıklık, hoşgörü, karşılıklı yarar ve ortak kazanç anlayışına bağlı kalmalı, makro ekonomik politikalar arasındaki koordinasyonu yoğunlaştırarak ve bölgesel serbest ticaret düzenlemeleri arasındaki eşgüdümü pekiştirerek, bölgesel bütünleşme sürecini derinleştirmeli, "Spagetti Kasesi Etkisi"ni önleyip Pasifik Okyanusu'nun iki yakası arasında daha yakın bir ortaklık ilişkisi kurarak Asya-Pasifik bölgesine uzun vadeli gelişme kazandırmalıyız.

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

"Engin denizde sonu bilmeyen bir yolculuğa çıkarım, yelken açarak kendimi rüzgârlara bırakırım."[2] Asya-Pasifik bölgesi, ortak gelişme alanımızdır ve hepimiz bu engin denizde ilerleyen birer yelkeniz. Asya-Pasifik bölgesinin geleceği, APEC'in bütün üyelerinin çıkarlarını doğrudan ilgilendirir.

Çin, APEC'in son gayriresmi liderler zirvesine karşı yoğun beklenti içerisindedir. Bütün ortaklarımızla el ele vererek dünyaya liderlik yapan, bütün taraflara yarar sağlayan ve gelecek nesillere mutluluk kazandıran Asya-Pasifik bölgesini gönül birliği içerisinde yaratmaya hazırız. Bu bağlamda şu dört konudaki beklentimizi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bir, Asya-Pasifik bölgesinde ortak gelişme aranmalıdır. Asya-Pasifik bölgesindeki bütün ekonomiler birbiriyle sıkı sıkıya bağlılar ve ortak çıkarları paylaşırlar. Birbirimizin üstünlüklerini harekete geçirerek ekonomik kaynakların paylaşımını ve sektörel dağılımı daha sağlıklı hâle getirelim, kazançların ortaklaşa paylaşılmasını sağlayan bir Asya-Pasifik değerler zinciri oluşturalım ve bütün taraflara yarar sağlayan Asya-Pasifik ortak pazarını kuralım. Gelişmiş ekonomiler gelişmekte olan ekonomilere daha fazla yardım ve destek sağlamalı, gelişmekte olan ekonomiler de gelişme adımlarını hızlandırmalıdır. Ancak ve ancak gelişmişlik farkının kapatılması durumunda Asya-Pasifik bölgesinin genel refah seviyesi artırılabilir.

İki, Asya-Pasifik bölgesi dışa açık bir gelişme yolunu izlemelidir. İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana dünya genelinde hızlı büyümeyi 25 yıldan uzun sürdürmüş olan 13 ekonomi var ve bunların ortak özelliği dışa açık politikaları izlemeleri olmuştur. Çağımızın akımına uyum sağlayarak liberal, dışa açık ve ayrımcı olmayan çok taraflı ticaret sistemini koruyarak biçimi ne olursa olsun bütün korumacılık eylemlerine karşı çıkalım. Dışa açık ekonomi ve bölgesel işbirliği

2 Shang Yan, *Koreli Bir Münzeviyi Memleketine Dönmek Üzere Yolcu Etme*. Shang Yan (doğum ve ölüm tarihleri bilinmiyor), Tang Hanedanlığı (618-907) şairi.

çerçevelerini el ele vererek kuralım, dışa açıklık ve hoşgörü ruhuyla Asya-Pasifik Serbest Ticaret Bölgesi'nin kuruluşuna hız verelim.

Üç, Asya-Pasifik bölgesi inovasyona dayalı gelişmeyi hızlandırmalıdır. Sırf mâli tahrik politikalarına ve sıra dışı para politikasına dayalı büyüme sürdürülebilir olamaz, kaynakların aşırı tüketimine ve çevre kirliliğine dayalı büyüme de çok pahalı olur. Biz hem gelişme anlayışına hem de gelişme biçimine yenilik getirmeliyiz. Eski düşünce kalıplarını ve kuralları terk ederek, yeşil, dönüşümlü ve düşük karbonlu gelişmede ısrar edelim. Yenilik yaratma kabiliyetimizi durmadan yükselterek, inovasyonla yeni sektör yetiştirelim, büyümenin yeni güç kaynağını keşfedelim ve esas rekabet gücümüzü artıralım.

Dört, Asya-Pasifik bölgesi etkileşimli gelişme gerçekleştirmelidir. Asya-Pasifik bölgesindeki bütün ekonomiler, ortak çıkar ve kadere sahiptirler. Birinin başarısı başkaların başarılarına, birinin başarısızlığı da başkaların başarısızlıklarına yol açar. Bu dinamik denge zincirinde her ekonominin gelişmesi başka ekonomiler üzerinde zincirleme etki yaratır. Asya-Pasifik bölgesinin kader birliği anlayışını sağlamlaştırarak, kendi gelişmemizle başkaların gelişmelerine güç katalım, eşgüdüm ve karşılıklı etkileşimle her birimizin üstünlüğünü azami dereceye çıkararak pozitif enerji aktaralım, böylece bütün ekonomilerin sağlıklı etkileşim ve eşgüdüm içinde gelişeceği bir düzen oluşturalım.

Hâlihazırda Asya ülkeleri, özellikle yeni pazarlar ve gelişmekte olan ülkeler, altyapı inşâsı alanında ciddi finansal kaynağa ihtiyaç duymaktalar. Üstelik ekonominin inişe geçme riskinin artması ve finans piyasasının çalkantı içinde bulunması gibi ciddi sorunların karşısında, ekonomide devamlı ve istikrarlı büyümeyi sürdürmek ve bölge içi bağlantılar ile ekonomik bütünleşmeyi hızlandırmak için, altyapı inşâsına daha fazla sermaye aktarılması bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu bağlamda Çin, ASEAN ülkeleri de dahil olmak üzere bölgemizde yer alan gelişmekte olan ülkelerdeki altyapı inşâsına sermaye desteği sağlamak amacıyla Asya Altyapı Yatırım Bankası'nın kurulmasını öneriyor. Önerdiğimiz yeni Asya Altyapı Yatırım Bankası, bölgemiz içerisinde ve dışındaki çok taraflı kalkınma bankalarıyla işbirliği yaparak ve birbirini tamamlayarak Asya ekonomisinin devamlı ve istikrarlı gelişmesine ortaklaşa güç katacaktır.

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

Sanayici ve işadamları, ekonomiyi ve ticareti geliştiren esas güç, aynı zamanda APEC çatısı altındaki işbirliğinin vazgeçilmez bir parçasıdır. Çin, iş dünyasının rolüne büyük önem vermektedir. Sanayici ve işadamlarının görüş ve önerilerine her zaman kulak vererek, onların, özellikle orta ve küçük ölçekli işletmeler ile bireysel girişimcilerin ekonomik gelişmeye ve bölgesel işbirliği sürecine kolayca ve derinlemesine katılmalarına imkân yaratmaya hazırız.

Geçtiğimiz Ağustos ayında Çin'deki iş dünyası tarafından APEC Çin Sanayici ve İşadamları Konseyi kuruldu. Bu girişim, Çinli sanayici ve işadamlarının Asya-Pasifik bölgesindeki ekonomik ve ticari kuralların belirlenme sürecine katılmasına kurumsal bir güvence sağladığı gibi, Çin'in iş dünyasının uluslararası yükümlülüklerini yerine getirmek konusundaki etkin tutumunu ortaya koydu.

Dost çoğaldıkça, yolculuk daha rahat geçer. Burada bulunan sanayici ve işadamlarının büyük bir çoğunluğu Çin'in reform ve dışa açılma davasının katılımcıları ve Çin halkının eski dostlarıdır. Biz eski dostlarımızı hiçbir zaman unutmayız, aynı zamanda yeni dost edinmeye de hazırız. Bütün ekonomilerden, özellikle APEC üyelerinden işletmelerin Çin'e yatırım yaparak Çin'in reform ve dışa açılma sürecine etkin bir biçimde katılmalarını sıcak karşılamakta ve teşvik etmekteyiz. Ne kadar fazla dost edinirsek, Çin'in reform ve dışa açılma davası o kadar gelişecektir.

İş dünyasından bütün dostları APEC'in oluşturduğu platformu değerlendirerek Asya-Pasifik bölgesindeki ticaret ve yatırım ortamlarının düzeltilmesi konusunda seslerini duyurmaya, piyasa enformasyonu, teknolojik AR-GE çalışması ve inovasyon kapasitesi konularındaki üstünlüklerini etkin bir biçimde hareket geçirerek ticaret ve yatırımın liberalleştirilmesi ve kolaylaştırılması, bölgesel ekonomik bütünleşme sürecinin hızlandırılması ve APEC'in geleceği konularında stratejik ve öngörülü önerilerde bulunmaya davet ediyorum.

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

Çin, 2014'te APEC Gayriresmi Liderler Zirvesi'ne ve ilgili etkinliklere ev sahipliği yapacaktır. Bu fırsatı değerlendirerek geleceğe yönelik daha yakın ortaklık ilişkileri kurmak, sonuç getirici işbirliğini derinleştirmek, APEC'in yön verici rolünü daha fazla oynamasını sağlamak ve Asya-Pasifik bölgesinin uzun vadeli gelişme planını çizmek için çaba harcayacağız.

Ortak davamızı görüşmek ve Asya-Pasifik bölgesinin gelişmesinin yeni bir önemli anına şahit olmak üzere iş dünyasının burada bulunan değerli temsilcileriyle Beijing'de yeniden buluşmaktan şeref duyacağım.

Hepinize teşekkür ederim.

Asya Güvenlik Anlayışı Oluşturarak Güvenlik İşbirliğinin Yeni Geleceğini Ortaklaşa Yaratalım*

(21 Mayıs 2014)

Değerli konuklarım,

Değerli mevkidaşlarım,

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın özel elçisi Sayın Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'na biraz önceki konuşmasından dolayı teşekkür ediyorum. Çin'in Asya'da İşbirliği ve Güven Artırıcı Önlemler Konferansı'nın (AİGK) dönem başkanlığını devraldığı bugün, Çin'e gösterdikleri güven ve verdikleri desteklerden ötürü ilgili taraflara, özellikle AİGK'in öncü ülkesi Kazakistan ve bir önceki dönem başkanı Türkiye'ye içten teşekkürlerimi sunuyorum!

Şimdi Çin Halk Cumhuriyeti adına konuşmaya başlıyorum.

Bugün, AİGK'in üyeleri, gözlemcileri ve Shanghai Zirvesi'nin özel davetlileri dâhil olmak üzere 47 ülke ve uluslararası örgütün liderleri ve temsilcileri Shanghai'da bir araya geldiler. "Diyalog, Güven ve İşbirliğini Yoğunlaştırarak Barış, İstikrar ve İşbirliğine Dayalı Yeni Asya'yı Ortaklaşa Kurmak" şeklindeki ana tema çerçevesinde güvenlik işbirliğini ilgilendiren önemli konuları ele almakta, uzun vadeli barış ve istikrar sağlayacak politikaları araştırmakta ve ortak gelişme ve refahı geliştirecek yolları aramaktayız. Bu nedenle bu zirve, Asya ve bütün dünyanın güvenliği için büyük önem taşımaktadır ve derin etki yaratacaktır.

Günümüzde Asya, dünya nüfusunun yüzde 67'sini ve dünya ekonomisinin üçte birini barındırmaktadır. Kıtamız, aynı zamanda çok sayıda medeniyetin ve milliyetin buluşup kaynaştığı bir bölge olma özelliğine de sahiptir. Asya'nın barışı ve gelişmesi, insanoğlunun geleceğini yakından ilgilendirecektir. Asya'nın istik-

* Xi Jinping'in Asya'da İşbirliği ve Güven Artırıcı Önlemler Konferansı 4. Zirvesi'nde yaptığı konuşma.

rarı dünya barışı için, Asya'nın kalkınması da dünyanın gelişmesi için bir nimettir.

Asya, artan risk ve meydan okumalara rağmen, bugün dünyada gelişme açısından en büyük dinamizme ve potansiyele sahip bölge olmaya devam etmektedir. Barış, gelişme, işbirliği ve ortak kazanç her zaman bölgemizin ana akımı, anlaşmazlıkları istişare yoluyla çözme anlayışı da bölge ülkelerinin esas siyasi tercihi olmuştur. Asya, dünyanın stratejik düzeninde sürekli olarak artan bir konuma sahip olmakta ve dünyanın çok kutuplulaşması ve uluslararası ilişkilerin demokratikleşmesi sürecinde her geçen gün daha önemli bir rol oynamaktadır. Asya'daki bu olumlu ortam kolayca elde edilmemiştir, dolayısıyla buna büyük değer verilmelidir.

Asya'da bugün bölgesel ekonomik işbirliği hız kazanmakta, güvenlik işbirliği de zorluklara rağmen ilerlemekte ve her türlü işbirliği mekanizması giderek daha etkin hâle gelmektedir. Bölgesel güvenlik işbirliği süreci, elde edilen başarıların temelinde yeni ivme kazanılacağı kritik bir aşamadan geçmektedir.

"Akıllı adam koşulların değişimlerine göre kendini değiştirir, bilge insan da çağın değişmlerine göre yöntemini değiştirir."[1] Koşullar değişiyor, çağ ilerliyor. Çağımızın ilerleyişini yakalamak istersek, bedenimizi 21. yüzyılda yaşatırken beynimizi Soğuk Savaş ve sıfır toplamlı oyun zihniyetinde bırakamayız. Biz, ortak, kapsamlı, işbirliğine dayalı ve sürdürülebilir bir Asya güvenlik anlayışının etkin bir biçimde oluşturulması, güvenlik kavramına yenilik getirilmesi, bölgesel güvenlik ve işbirliğinin yeni çatısının kurulması ve Asya'da ortaklaşa kurulan, ortaklaşa yararlanılan ve ortak kazanç sağlayan bir güvenlik yolu keşfedilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Ortak güvenlik, her ülkenin güvenliğine saygı gösterilmesi ve güvence sağlanması demektir. Çok çeşitlilik, Asya'nın öne çıkan bir özelliğidir. Kıtamızdaki ülkelerin büyüklükleri, refah düzeyleri ve güçleri arasında, tarihleri, kültürleri, gelenekleri ve toplumsal sistemleri arasında ve güvenlik çıkar ve talepleri arasında ciddi farklılıklar bulunmaktadır. Ama hepimiz, Asya'nın aynı büyük ailesinin birer üyesiyiz, çıkarlarımız ve güvenliklerimiz iç içedir. Birimizin başarısı hepimizin başarısı, birimizin başarısızlığı da hepimizin başarısızlığı haline geldi ve hepimiz bir kader birliğine doğru ilerlemekteyiz.

Güvenlik evrensel olmalıdır. Bir ülke veya bir grup ülkenin güvendeyken, diğer ülkeleri güvensizliğe bırakamayız, hele kendisine sözde mutlak güvenlik sağlamak adına başka ülkelerin güvenliğini feda etme girişimine asla izin veremeyiz. Aksi takdirde, Kazakların bir atasözünde ifade edildiği gibi, "Başkaların yağ lambasını üfleyerek söndürmeye çalışırsan, kendi sakalın yakar."

Güvenlik eşit olmalıdır. Her ülke bölgesel güvenlik işlerine eşit bir biçimde katılma hakkına sahiptir, aynı zamanda bölgenin güvenliğini korumak

1 Bu kitapta yer alan "Halkı Bilgilendirme ve Aydınlatma Çalışmalarını Geliştirelim" makalesinin 1. notuna bakınız.

konusunda da aynı yükümlülüklerin altındadır. Hiçbir ülke, bölgesel güvenlik işlerinde tekel kurarak başkaların meşru hak ve çıkarlarına zarar vermeye kalkışmamalıdır.

Güvenlik, kapsayıcı olmalıdır. Asya'nın çok çeşitliliği ile ülkeler arasındaki farklılıkları bölgesel güvenlik işbirliğini ilerleten dinamizm ve güç kaynağına dönüştürmeliyiz. Birbirinin egemenliğine, bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne saygı gösterme ve içişlerine karışmama gibi uluslararası ilişkilerin temel ilkelerine bağlı kalarak, bütün ülkelerin seçtikleri toplumsal sistem ve gelişme yoluna saygı göstermeli, bütün tarafların güvenlik alanındaki haklı çıkarlarına saygı göstererek dikkate almalıyız. Üçüncü bir tarafı hedef alan askeri ittifak, bölgemizin ortak güvenliğinin korunmasına ters düşecektir.

Kapsamlı güvenlik, geleneksel ve geleneksel olmayan alanlardaki güvenliğin koordinasyon içinde korunması demektir. Asya, güvenlik alanında sıcak ve hassas sorunların yanı sıra, etnik ve dini sorunlar da dâhil olmak üzere son derece karmaşık sorunlarla karşı karşıyadır. Terörizm, sınır aşan suç eylemleri, çevre güvenliği, internet güvenliği, enerji ve kaynak güvenliği ile ciddi doğal afetlerden kaynaklanan tehditler gözle görülür bir biçimde artmakta, geleneksel ve geleneksel olmayan güvenlik tehditleri iç içe olmakta, güvenlik sorunlarının içeriği ve kapsamı daha da genişlemektedir.

Asya'daki güvenlik sorunlarının tarihsel kaynakları ve mevcut durumlarını bir bütünlük içerisinde ele alarak bölgesel güvenlik çalışmalarını çok yönlü ve kapsamlı önlemlerle eşgüdüm içerisinde sürdürmeliyiz. Bölgemizde öne çıkan güvenlik sorunlarını çözmek için çaba harcarken, potansiyel tehditlere karşı da tedbir almalı, yalnızca belirtileri gidermeyi amaçlayan bölünmüş ve geçici önlemlerden kaçınmalıyız.

"Üç kötü güç" olarak adlandırdığımız terörizm, bölücülük ve dini fanatizme karşı sıfır tahammüllü bir tutum almalı, uluslararası ve bölgesel işbirliğini yoğunlaştırarak bunlara güçlü darbe indirmeli, böylece halklarımızın huzur ve barış içerisinde mutlu yaşamasını güvence altına almalıyız.

İşbirliğine dayalı güvenlik, bütün ülkelerin güvenliği ile bölgesel güvenliğin diyalog ve işbirliği yoluyla güçlendirilmesi demektir. Tıpkı bir atasözünde söylendiği gibi, "Güç kollarda değil, gönül birliğinde toplanır." İçten ve derinlemesine diyalog ve istişare yoluyla stratejik karşılıklı güveni artırmalı, karşılıklı şüpheleri azaltmalı, fikir ayrılıklarını bir kenara bırakıp görüş birliği aramalı, barış ve uyum içinde yaşamalıyız. Bütün ülkelerin ortak güvenlik çıkarlarını göz önünde bulundurmalı, hassasiyet derecesi düşük alanlardan yola çıkarak işbirliğiyle güvenlik tehditlerinin üstesinden gelme bilincini oluşturmalı, işbirliği alanlarını durmadan genişleterek işbirliği biçimlerine sürekli olarak yenilik getirmeli, işbirliği yapmakla barışı tesis ederek güvenliği pekiştirmeliyiz. Anlaşmazlıkları barışçı yollardan çözmede ısrar ederek, silah zorunun keyfi kul-

lanımına veya silah zoru kullanma tehdidinde bulunmaya, kendi çıkarları için anlaşmazlık yaratma ve tansiyonu yükseltme girişimlerine, kendi sorunlarını komşulara dayatma ve kendi çıkarları için başkalarına zarar verme davranışlarına kararlılıkla karşı çıkmalıyız.

Sonuçta Asya'nın işleri Asyalılar tarafından yürütülmeli, Asya'nın sorunları Asyalılar tarafından çözülmeli, Asya'nın güvenliği de Asyalılar tarafından korunmalıdır. Asya halkı, işbirliğini yoğunlaştırmak suretiyle kıtamızda barış ve istikrar gerçekleştirmek için gerekli her türlü kabiliyete ve akla sahiptir.

Asya, bütün dünyaya açık bir kıtadır. Asya ülkeleri aralarındaki işbirliğini yoğunlaştırırken, başka ülkeler, bölgeler ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği için de büyük bir kararlılıkla çaba harcamalı, bütün tarafların Asya'nın güvenliği ve işbirliği için etkin ve yapıcı rol oynamalarını sıcak karşılayarak ortak kazanç gerçekleştirmelidirler.

Sürdürülebilir güvenlik, gelişmeye ve güvenliğe aynı önem verilerek kalıcı güvenliğin tesis edilmesi demektir. Çinlilerin şöyle bir eski söylemi vardır: "Ağacın büyümesini istersen, kökünü sağlamlaştır; nehrin uzaklara akmasını istersen, kaynağını tıkanıksız tut."[2] Gelişme güvenliğin temeli, güvenlik de gelişmenin koşuludur. Çorak toprakta büyük barış ağacı yetişmez, savaş alevleri arasında gelişmenin zengin meyvesi elde edilmez. Asya kıtasındaki ülkelerin büyük bir bölümü için gelişme, en büyük güvenlik ve bölgedeki güvenlik sorunlarını çözen "esas anahtar" demektir.

Asya'da en güçlü fırtınaya karşı sağlam durabilen güvenlik kalesini inşâ etmek için gelişmeye odaklanarak halklarımızın yaşamını etkin bir biçimde düzeltmeli, refah düzeyi arasındaki mesafeyi kapatmalı ve böylece güvenliğin temelini sağlamlaştırmalıyız. Ortak gelişme ve bölgesel bütünleşme sürecini ileriye taşıyarak bölgesel ekonomik işbirliği ile güvenlik işbirliği arasında sağlıklı etkileşim ve eşgüdüm sağlayan bir düzen oluşturmalı, sürdürülebilir gelişme ile sürdürülebilir güvenliği pekiştirmeliyiz.

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

AİGT, Asya kıtasında en yaygın, en çok üyeli ve en geniş temsil gücüne sahip bölgesel güvenlik forumudur. Geçtiğimiz 20 yılı aşkın sürede AİGT, karşılıklı güven ve işbirliğini artırarak Asya kıtasında güvenlik ve istikrarı korumayı her zaman görev saymış, istişarelerle fikir birliği arama ilkesine bağlı kalmış, karşılıklı anlayışı derinleştirmek, fikir birliğini çoğaltmak ve işbirliğini derinleştirmek konularında önemli katkılarda bulunmuştur.

Bugün, Asya halkının barış ve istikrara olan arzusu her zamankinden daha güçlü, el ele vererek güvenlik tehditlerinin üstesinden gelme ihtiyacı da her zamankinden daha acildir.

2 Wei Zheng, *İmparatora 10 Tavsiye*. Wei Zheng (580-643), Tang Hanedanlığı'nın devlet adamı.

Çin, AİGT'nin güvenlik alanında Asya kıtasının tümünü kapsayan bir diyalog ve işbirliği platformu haline getirilmesini ve bunun temelinde bölgesel güvenlik işbirliğinin yeni çerçevesinin oluşturulmasını öneriyor. AİGT Dışişleri Bakanları Toplantısı'nın ve hatta zirve toplantısının sıklığının gelişmelere göre belirli bir ölçüde artırılabileceğini, böylece siyasi açıdan AİGT'ye daha iyi yol gösterilebileceğini, geleceğinin de daha iyi planlanabileceğini düşünüyoruz.

Çin, AİGT'nin yetkinlik ve kurumsallaşma inşâsının güçlendirilmesini, AİGT Sekreteryası'nın işlevlerinin daha sağlıklı hâle getirilmesini, örgüte üye ülkeler arasında milli savunma istişareleri mekanizması ile her alandaki güven artırıcı önlemlerin uygulanmasını denetleyen bir çalışma grubunun oluşturulmasını, terörle mücadele, ekonomi ve ticaret, turizm, çevre koruma ve kültür alanlarındaki işbirliğinin yoğunlaştırılmasını öneriyor.

Çin, AİGT sivil toplum örgütleri forumunun düzenlenmesi gibi yollarla örgüt üyeleri arasındaki halktan halka iletişim ağının oluşturulmasını, böylece AİGT'nin güvenlik anlayışının yaygınlaştırılmasını, örgütün etkisinin artırılmasını ve bölgesel güvenlik çalışmalarının sürdürülmesine sağlam bir toplumsal zemin hazırlanmasını öneriyor.

Çin, AİGT'nin kapsayıcılığı ve dışa açıklığının artırılmasını, bölgedeki diğer işbirliği örgütleriyle eşgüdüm ve işbirliği yoğunlaştırılırken başka bölge ve uluslararası kuruluşlarla diyalog ve iletişimin de yoğunlaştırılmasını, böylece bölgemizdeki barış ve istikrarın korunması için ortaklaşa katkıda bulunulmasını öneriyor.

Çin, AİGT'nin dönem başkanlığının yüklediği görev ve sorumlulukları yerine getirerek AİGT'nin konumunu ve rolünü daha da artırmak ve Asya'daki güvenlik işbirliğine yeni bir ivme kazandırmak için ilgili bütün taraflarla el ele vererek çaba harcayacaktır.

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

Çin, her zaman bölgesel ve küresel barışı koruyan ve ortak gelişmeyi hızlandıran kararlı bir güç olmuştur. Çin'in Hindistan ve Myanmar'la birlikte öncülük ettiği Barış İçinde Bir Arada Yaşamanın Beş İlkesi, bugün ülkeler arası ilişkilere yön veren temel bir kural haline gelmiştir. Toprak, egemenlik ve denizlerdeki hak ve çıkarlar konularında ilgili ülkelerle olan anlaşmazlıkları barışçı yollardan çözmek için her zaman çaba harcayan Çin, dostça istişarelerle 14 komşu ülkesinden 12'siyle kara sınır sorununu temelli olarak çözmüştür. Bölgesel güvenlik işbirliğine etkin bir biçimde katılan Çin, ilgili ülkelerle birlikte Şanghay İşbirliği Örgütü'nün kuruluşuna öncülük etmiş, karşılıklı güven, karşılıklı yarar, eşitlik ve işbirliğine dayalı yeni güvenlik anlayışını önermiş, Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN), Güney Asya Bölgesel İşbirliği Teşkilatı (SAARC) ve Arap Birliği'nin bölgesel işlerde etkin bir rol oynamalarını her zaman desteklemiştir. Çin'in Rusya'yla birlikte ortaya koyduğu Asya-Pasifik Güvenlik ve İşbirliği Öne-

risi, Asya-Pasifik bölgesindeki barış ve istikrarın korunup sağlamlaştırılması için önemli bir rol oynamıştır. Çin, Kore yarımadasındaki nükleer sorunla ilgili 6'lı Görüşmeler'i ilerleterek ve Afganistan'da barış ve yeniden yapılanma sürecini destekleyerek uluslararası ve bölgesel sıcak sorunların diyalog yoluyla çözülmesi için yılmadan çaba harcamıştır. Çin, Asya Finans Krizi ve Küresel Finans Krizi'ne karşı bölge ülkeleri ve uluslararası toplumla işbirliği yaparak bölgenin ve dünyanın ekonomik büyümesine kendine düşen katkıları yapmıştır.

Çin, barışçıl gelişme yolunu ve karşılıklı yarar ve ortak kazanca dayalı dışa açılma stratejisini şaşmadan ve kararlılıkla izlemeye, Barış İçinde Bir Arada Yaşamanın Beş İlkesi temelinde bütün ülkelerle dostluk ve işbirliğini geliştirmeye devam edecektir. Çin'in barışçıl gelişmesi Asya'da başladı, Asya'ya dayandı ve Asya'ya yarar sağlayacaktır.

"Akraba akrabalarının, komşu da komşularının iyi olmasını bekler." Komşularla dost ve ortak olmakta ısrar eden Çin, her zaman komşularla uyum, huzur ve karşılıklı kazanç içinde yaşamayı arzu eder, dostluk, içtenlik, karşılıklı yarar ve hoşgörü anlayışlarını hayata geçirerek kendi gelişmesinin Asya'daki bütün ülkelere daha fazla yarar sağlamak için çaba harcar. Çin, ilgili ülkelerle birlikte İpek Yolu Ekonomik Kuşağıyla 21. Yüzyılın "Deniz İpek Yolu" projelerine hız verecek, Asya Altyapı Yatırım Bankası'nın kuruluş çalışmalarını bir an önce başlatarak bölgesel işbirliği sürecine daha derin bir biçimde katılacak, Asya'nın gelişmesiyle güvenliğinin birbirini desteklemesini sağlamak için çaba harcayacaktır.

"Taş yığıla yığıla dağ yükselir, su birike birike nehir uzanır."[3] Çin, Asya Güvenlik Anlayışı'nın etkin önericisi, aynı zamanda da kararlı uygulayıcısıdır. Çin, Asya ülkelerinin karşılıklı güven ve eşitliğe dayalı işbirliği ortakları haline gelmesi için, ilgili bütün taraflarla diyalog ve işbirliğini sağlam adımlarla yoğunlaştırarak güvenlik alanında bölgesel davranış kuralları ile Asya Güvenlik Ortaklık Programı'nı belirlemek yönündeki arayışları sürdürecektir. Çin, ilgili ülkelerle düzenli iletişim ve işbirliği mekanizmaları oluşturarak "Üç kötü güç"e ortaklaşa darbe indirmeye, Asya'da yasa icraatı ve güvenlik işbirliği forumu ile Asya güvenlik acil müdahale merkezinin kurulması için girişimlerde bulunarak yasa icraatı ve güvenlik işbirliğini derinleştirmeye, bölge ülkeleriyle koordinasyonu yoğunlaştırarak önceden tahmin edilemeyen ciddi güvenlik olaylarına daha etkili bir biçimde müdahale etmeye hazırdır. Çin, farklı medeniyetler ve dinler arasındaki iletişimi ve karşılıklı öğrenmeyi hızlandırarak ortaklaşa gelişmelerini sağlamak için Asya Medeniyetler Arası Diyalog Konferansı gibi etkinlikler düzenlenmesini öneriyor.

3 Liu Yuxi, *Eski İmparatorluk Müfettişi Wang Ling'in Mezarına Giden Yol Üzerindeki Yazıt*.

Bayanlar, baylar ve dostlarım,

Çin halkı, Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için çaba harcamaktadır. Aynı zamanda bütün Asya ülkelerinin halklarına kendi güzel rüyalarını gerçekleştirmek için yardım ve destek sağlamaya, kalıcı barış ve ortak gelişmeye dayalı Asya Rüyası'nı gerçekleştirerek insanlığın barış ve gelişme davasını ileriye taşımak için yeni ve daha büyük katkılarda bulunmaya hazırız.

Hepinize teşekkür ederim!

ON ALTINCI BÖLÜM

HALKLA YAKIN BAĞ

Sadelik ve Tasarrufu Sıkıca Uygulayalım Aşırılık ve Savurganlığa Karşı Çıkalım*

(17 Ocak ve 22 Şubat 2013)

I

Raporda anlatılanlar, lokantacılık sektöründeki savurganlığın vahim bir boyuta ulaştığını gösterdi. Geniş halk kitlesi ve yöneticilerimiz, yemek sofrasındaki her türlü savurganlık davranışına, özellikle kamu parasıyla yapılan israfa yoğun tepki gösterdiler. Ülkemizde çok sayıda vatandaşın sıkıntı içinde yaşadığını da düşündüğümüzde, ciddi boyutlara ulaşan savurganlığın karşısında yüreğimiz sızladı. Savurganlığın önü en kısa sürede kesilmelidir. Tanıtım ve yol gösterme çalışmalarını yoğunlaştırarak, Çin milletinin sade yaşamak ve tasarruf etmek yönündeki seçkin geleneğini var güçle yaygınlaştırmalı, tasarrufun onur, savurganlığın ise ayıp olduğu anlayışını var güçle tanıtmalı, tasarrufu uygulayarak savurganlığa karşı çıkmanın tüm toplumun bilinçli davranışı haline gelmesini sağlamak için çaba harcamalıyız. Bütün kademelerdeki parti, hükümet ve ordu organları, kamu kurum ve kuruluşları, halk toplulukları, kamu iktisadi teşebbüsleri ve yöneticiler, resmi ağırlamalar hakkındaki kurallara ciddiyetle uymak konusunda örnek olmalı, her türlü tasarruf önlemini sıkı bir biçimde uygulamalı ve kamu parasıyla yapılan savurganlık davranışlarını kesinlikle önlemeliler. İsabetli, uygulanabilir ve yol gösterici önlemler alarak ve denetimleri yoğunlaştırarak tasarrufu teşvik etmeli ve savurganlığı tümüyle ortadan kaldırmalıyız.

(Xi Jinping'in 17 Ocak 2013 günü Xinhua Haber Ajansı tarafından hazırlanan "İnternet Kullanıcılarının Yemek Sofralarındaki Savurganlığı Önleme Çağrısı" başlıklı rapor hakkında verdiği yazılı talimat.)

* Xi Jinping'in Xinhua Haber Ajansı ve Halkın Günlüğü Gazetesi'nin ilgili raporları hakkında verdiği yazılı talimatları.

II

ÇKP Merkez Komitesi'nin sadeliği ve tasarrufu sıkı sıkıya uygulayarak aşırılık ve savurganlığa karşı çıkmak yönünde verdiği talimat, geniş halk kitlesi ve yöneticilerin içten desteğini kazandı. Bundan sonraki süreçte bu alandaki çalışmaları sürdürerek biçimciliği ve tek hamleliği kesinlikle önlemeli ve savurganlıkla mücadeleyi sonuna kadar sürdürmeliyiz. Gevşeklik, ciddiyetsizlik ve süreksizlik, hiçbir sonuç getirmez. Toplumun bütün kesimleri, bir süredir etkin bir biçimde görüş ve önerilerini bildirdiler ve bunların bir çoğu dikkate alınmaya değerdir. Bu görüş ve önerileri analiz ederek uygulamalı, aynı zamanda geçmişteki uygulamalarımızdan ders çıkarmalı, yurtiçinde ve dışındaki yararlı yöntemleri örnek almalıyız. Önümüzdeki dönem için önemli olan, sistem inşâsına ağırlık vererek resmi ağırlama, mâli bütçe ve denetim, değerlendirme ve hesap sorulabilirlik ile gözetim gibi konulardaki sistemleri daha sağlıklı hâle getirmemizdir. Çok yönlü bir kurumsal yapı oluşturarak, katı ve bağlayıcı sistemle, sistemin sıkı uygulanmasıyla, güçlü denetimle ve sert cezalandırma mekanizmasıyla kamu harcamalarında kurala, disipline ve yasaya aykırı davranışları tümüyle önlemek için çaba harcamalıyız.

(Xi Jinping'in 22 Şubat 2013 günü Halkın Günlüğü Gazetesi tarafından hazırlanan "Uzman ve Akademisyenlerin Kamu Parasıyla Yemek ve Eğlence Sorunu Hakkındaki Analizleri ve Önerileri" başlıklı raporla diğer bazı raporlarla ilgili olarak verdiği yazılı talimat.)

Kitle Çizgisi ÇKP'nin Hayat ve Temel Çalışma Çizgisidir*

(18 Haziran 2013)

Kitle çizgisi, partimizin hayat çizgisi ve temel çalışma çizgisidir. Kitle Çizgisinde Eğitim ve Pratik Kampanyası'nın başlatılması, partimizin yeni koşullar altında öz denetim ve partiyi disiplinle yönetme stratejisi doğrultusunda aldığı önemli bir karar, vatandaşların beklentilerine yanıt vererek her zaman öğrenen, halka hizmet eden ve yenilik yaratan Marksist iktidar partisi inşâsını güçlendirmek için belirlediği önemli bir düzenleme ve Çin'e Özgü Sosyalizm'i ileriye taşımak için gerçekleştirdiği önemli bir uygulamadır. Bu kampanya, partimizin ilericiliği ve temizliğinin korunması, yönetim temelinin ve iktidar partisi konumunun pekiştirilmesi ve orta halli refah toplumu inşâsının kapsamlı olarak gerçekleştirilmesi için büyük ve derin bir önem taşımaktadır.

Bir, Kitle Çizgisinde Eğitim ve Pratik Kampanyası, ÇKP 18. Kongresi'nde belirlenen mücadele hedeflerinin gerçekleştirilmesinin mutlak bir gereğidir. ÇKP 18. Kongresi'nde, ÇKP'nin kuruluşunun 100. yıldönümü olan 2021 yılında orta halli refah toplumu inşâsının kapsamlı olarak tamamlanması ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. yıldönümü olan 2049 yılında müreffeh, güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu sosyalist çağdaş ülke kurulması öngörüldü. 18. Kongre'den sonra ÇKP Merkez Komitesi, Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirme hedefini de ortaya koydu. ÇKP 18. Kongresi'nde belirlenen mücadele hedefleriyle Çin Rüyası'nın gerçekleştirilmesi, bütün parti üyelerinin seçkin parti kültürümüzü hayata geçirmelerini zorunlu kılmaktadır.

Partimizin seçkin kültürü nedir? Seçkin kültürümüz, partimizin öteden beri izlediği teoriyi pratikle bütünleştirme, halkla iç içe olma, eleştiri ve özeleştiri, zor şartlarda mücadele etme, hakikati arama ve sonuç getirici uygulamalarda bulunma gibi davranış kurallarımızdır. Uzun süren devrim, yapılanma ve re-

* Xi Jinping'in ÇKP Kitle Çizgisinde Eğitim ve Pratik Kampanyası hakkında düzenlenen çalışma toplantısında yaptığı konuşmanın bir bölümü.

form uygulamaları boyunca partimiz, bütün üyelerinden şanlı geleneğimizi ve seçkin kültürümüzü sürdürmelerini istemekle, parti ve halkın davasını zaferden zafere taşımaya önemli güvence sağlamıştır.

Özellikle reform ve dışa açılmanın uygulandığı yeni tarihsel dönemde, reformun sürekli olarak derinleşmesi ve dışa açılma boyutunun durmadan genişlemesiyle birlikte, partimizin tarihte benzeri görülmemiş risk ve meydan okumalarla karşılaşacağını, dolayısıyla parti kültürü inşâsının her zaman önümüzde duran önemli ve acil bir görev olduğunu net olarak gördük. Parti kültürü inşâsında en ufak bir gevşemeye ve bir dakikalık duraklamaya yer yoktur.

Reform ve dışa açılmanın başlangıcında Deng Xiaoping şunları vurgulamıştı: "Tarihi değişimlerin yaşandığı bu dönemde sorunlar dağ gibi yığıldı, her şey baştan başlatılmayı bekliyor. Böyle bir ortamda parti yönetiminin güçlendirilmesi ve çalışma üslubuna çekidüzen verilmesi belirleyici bir öneme sahiptir."[1] Çekirdeği Deng Xiaoping olan partimizin ikinci kuşak lider kadrosu, çekirdeği Jiang Zemin olan üçüncü kuşak lider kadrosu ve Genel Sekreteri Hu Jintao olan merkez yönetimi parti kültürü inşâsına her zaman büyük önem vermişlerdi. Geçtiğimiz bunca yıl içerisinde Parti İttihatı,[2] "Üç Vurgu" Eğitimi,[3] Komünist Partililerin İlericiliğini Koruma Eğitimi[4] ve Bilimsel Gelişme Görüşünü Derinlemesine Öğrenme ve Uygulama Kampanyası[5] gibi bir dizi eğitim programı uygulanmıştır. Partimiz daima şunları vurgulamıştır: Bir iktidar partisinin davranış biçimi, toplumun desteğini kazanması veya kaybetmesini ve o parti ile devletin var olması veya yok olmasını belirler. Parti kültürü inşâsının güçlendirilip düzeltilmesinin temel konusu, özünde parti ile halk kitlesi arasındaki sıkı bağın korunmasıdır. Marksist iktidar partisinin karşı karşıya bulunduğu en büyük tehlike, toplumdan kopmaktır.

---

1 Deng Xiaoping, "Dört Temel İlkede Israr Edelim", *Deng Xiaoping Seçme Eserleri*, c.2, Halk Yayınevi, 1994, s.178.

2 Parti İttihatı, ÇKP'nin 1983 yılının kış mevsiminden 1987 yılına kadar geçen sürede, partinin çalışma üslubu ve örgütleri hakkında gerçekleştirdiği kapsamlı gözden geçirme hareketidir. Bu kampanyanın esas amacı, düşünce birliğini sağlamak, çalışma üslubuna çekidüzen vermek, disiplini güçlendirmek ve parti örgütlerini temizlemek olmuştur.

3 "Üç Vurgu" Eğitimi, ÇKP'nin Kasım 1998 ile Aralık 2000 arasındaki dönemde ilçe ve daha üst düzeylerdeki parti ve yönetim kadroları ve yöneticileri arasında öğrenmeye, siyasi bilince ve dürüstlükle namusluluğa vurgu yapmak amacıyla düzenlediği eğitim programıdır.

4 Komünist Partililerin İlericiliğini Koruma Eğitimi, ÇKP'nin Ocak 2005 ile Haziran 2006 arasındaki dönemde parti genelinde "Üç Temsil Düşüncesi"nin pratiğine odaklayarak düzenlediği eğitim programıdır ve 70 milyondan fazla parti üyesini ve 3.5 milyondan fazla taşra örgütünü kapsamıştır.

5 Bilimsel Gelişme Görüşünü Derinlemesine Öğrenme ve Uygulama Kampanyası, ÇKP'nin Eylül 2008 ile Şubat 2010 arasındaki dönemde ilçe ve daha üst düzeylerdeki parti ve yönetim kadroları ve yöneticilerine ağırlık vererek düzenlediği Bilimsel Gelişme Görüşü'ne odaklı eğitim programıdır.

Geriye baktığımızda, ÇKP 11. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'ndan bu yana geçen sürede, düşünceyi özgürleştirme ve hakikati olgularda arama şeklindeki düşünce çizgisini yeniden belirlememiz, parti kültürü inşâsına daima büyük önem vermemiz ve halk kitlesiyle sıkı bağı korumaya her zaman öncelik vermemiz sayesinde, partimizin manevi çehresi ve davranış üslubunda köklü değişimlerin yaşandığını görüyoruz. Bu da reform, dışa açılma ve sosyalist modernleşme inşâsının sorunsuz bir biçimde ilerletilmesine önemli bir güvence sağlamıştır.

Tarih ve gerçekler, halkla iç içe olmanın partimizin niteliği ve amacının göstergesi, ÇKP'nin başka siyasi partilerden farklı kılan çarpıcı simgesi ve partimizin gelişip güçlenmesinin önemli nedeni olduğunu göstermiştir. Halkla sıkı bağının korunup korunamaması, partimizin davasının başarısını veya başarısızlığını belirleyecektir.

Partimiz halktan geldi, halk arasında kök saldı ve halka hizmet eder. Partimizin kökü, kanı ve gücü halktadır. Halkın desteğini yitirdiğimizde, partimizin davası ve çalışamaları söz konusu olamayacaktır. Partimiz, ancak ve ancak halkla daima iç içe olduğu takdirde iktidarda olmaya, reform ve dışa açılma, piyasa ekonomisi ve dış ortamın verdiği sınavlardan başarıyla geçmeye devam edebilir. Zaman ve koşul nasıl değişirse değişsin, halkla aynı kaderi paylaşma tutumunu değiştirmemeli, tüm kalbimizle halka hizmet etme amacını unutmamalı, halkın gerçek kahraman olduğu yönündeki tarihsel materyalist görüşten vazgeçmemeli, topluma hizmet ve halk için iktidar anlayışında daima ısrar etmeliyiz.

Günümüzde, ÇKP 18. Kongresi'nde belirlenen mücadele hedefleri ve Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için halka sıkı sıkıya dayanmalı, en geniş halk kitlesinin etkinliğini, girişkenliğini ve yaratıcılığını tümüyle harekete geçirmeliyiz. Halkçılık Çizgisinde Eğitim ve Pratik Kampanyası, bütün parti üyelerimizin tüm kalbiyle halka hizmet etmek yönündeki temel amacımızı beyinlerine kazıyıp riayet etmelerini, seçkin davranışlarıyla halkı bütünleştirerek ÇKP 18. Kongresi'nde belirlenen görevleri yerine getirmek için çaba harcamalarını sağlamayı amaçlıyor.

İki, Kitle Çizgisinde Eğitim ve Pratik Kampanyası partimizin ilericilik ile temizliğinin korunması ve yönetim temeli ile iktidar partisi konumunun pekiştirilmesinin mutlak bir gereğidir. Partimizin ilericilik ile temizliğinin korunması ve yönetim temeli ile iktidar partisi konumunun pekiştirilmesi, parti inşâsında karşılaştığımız temel ve reel bir konudur.

Şunu sık sık vurguluyoruz: Partimizin ilericiliği ve iktidar konumu değişmez değildir. Geçmişte ilerici olmamız, bugün ilerici olduğumuz anlamına gelmez, şimdi ilerici olmamız, sonsuza kadar ilerici olacağız demek de değildir. Geçmişte sahip olduğumuza bugün de sahip olduğumuz, bugün sahip olduğumuza da

sonsuza kadar sahip olacağız demek değildir. Bu, diyalektik ve tarihsel materyalizme dayanarak yaptığımız gözlemlerin sonucudur. Partimizin ilericiliği ile temizliğinin korunması ve yönetim temeli ile iktidar partisi konumunun pekiştirilmesi neye dayanır? En önemli dayanak, partimizin kitle çizgisinde ısrar ederek halkla iç içe olmamızdır.

Halkın desteğini kazanan ülkeyi kazanır, halkın desteğini yitiren ise ülkeyi kaybeder. Halkın desteği, partimizin iktidarda bulunmasının en sağlam temelidir. Toplumun desteğini kazanmak veya kaybetmek, partimizin kaderini belirleyecektir. Partimiz, halkla kalp kalbe olup aynı nefesi almalı, onlarla aynı kaderi paylaşmalı ve halka dayanarak tarihi ileriye taşımalıdır. Ancak böylelikle, "Kara bulutlar kaleyi yutarcasına baskın eder",[6] "Bizse sarsılmaksızın sapsağlam ayakta dururuz",[7] Tai Dağı kadar sarsılmaz ve kaya kadar sert oluruz. Kitle Çizgisinde Eğitim ve Pratik Kampanyası, halka hizmet, gerçekçilik ve temiz yönetim şeklindeki değer arayışlarının bütün parti üyelerimizin düşünce ve davranışlarında kök salmasını sağlayarak, partimizin yönetim temelini sağlamlaştırmayı, iktidar partisi konumunu pekiştirmeyi, partimizin yaratıcılığını, birleştirici gücünü ve yetkinliğini artırmayı amaçlıyor. Böylece partimizin ilericilik ile temizliğinin korunması ve yönetim temeli ile iktidar partisi konumunun pekiştirilmesi, geniş, derin ve güvenilir bir toplumsal zemine sahip olacaktır.

Üç, Kitle Çizgisinde Eğitim ve Pratik Kampanyası, vatandaşların yoğun tepkisini çeken belli başlı sorunların çözülmesinin mutlak bir gereğidir. Genel olarak, bütün kademelerdeki parti örgütleri ve üyeleri ile yöneticilerimiz kitle çizgisine bağlı kalmaktalar. Partiyle halk ve yöneticilerle vatandaşlar arasında uyumlu bir ilişki sürdürülmektedir. Parti üyelerimiz ve yöneticilerimiz, reform, gelişme ve istikrar alanlarında büyük bir fedakârlıkla öncü ve örnek bir rol oynayarak vatandaşların takdirini ve desteğini kazandılar. Bu, partimizin takdir edilmesi gereken ana akımıdır.

Ancak bununla birlikte, dünya, ülke ve partide yaşanan derin değişimlerin karşısında ruhsal gevşeklik, yetkinlik eksikliği, halktan kopmuşluk, edilginlik ve yolsuzluk tehlikelerinin daha ciddi bir boyuta ulaştığını da görmemiz lazım. Halktan kopmuşluk, parti içinde yaygın olarak görülmektedir. Bazı sorunlar, özellikle "dört çöküş biçimi" olarak adlandırdığımız formalitecilik, bürokratizm, hazcılık ve savurganlık oldukça vahim boyuta ulaşmıştır.

Formalitecilik, esas olarak davranışı bilgiden kopmak, verim ve etkiyle ilgilenmemek, yığılmış belgeler arasında kalmaktan ve toplantıdan toplantıya koşmaktan hoşlanmak, gösterişlerden zevk almak, boş şöhretlerin peşinde koşmak ve sahtekârlık yapmakta kendini gösterir. Partimizin bazı üyeleri ve yöneticileri,

6 Li He, *Yanmen İlçesine Yolculuk İçin Gazel*. Li He (790-816), Tang Hanedanlığı'nın tanınmış şairi.

7 Mao Zedung, "Jinggang Dağı". *Mao Zedung'un Şiir Antolojisi*, Merkezi Arşiv Yayınevi, 1996, s.13.

partinin teorilerini ve görevlerini yerine getirmek için gerekli olan bilgileri öğrenmekten kaçar, öğrense bile sırf kendilerini süslemek için öğrenir ve yüzeysellikte kalır, teori ve bilgileri çalışmalarında uygulamaya ne istekliler, ne de gerekli yeteneğe sahipler. Bazıları, toplantılardan alınan kararları ve belgelerde ifade edilen talimatları yine toplantı ve belgelerle yerine getirir, şov yapmakla ilgi toplamaya düşkün olur, amirlerinin kürsüye çıkmasını ve haberlerde ve televizyonlarda yer bulmasını organize etmeyi en öncelikli iş olarak görür, çalışmayı ise umursamazlar. Bazıları, çalışmalarında sonuç getirmeyi önemsemez, var olan çelişki ve sorunları çözmek için çaba harcamaz, amirlerinde izlenim bırakmayan, kamuoyunda ses getirmeyen, çalışma raporlarını veya yıllık raporlarını süslemeyen işlerde bulunmazlar. Bir töreni başka törenler, bir raporu başka raporlar ve bir ödülü başka ödüller izler. Ancak sonuçta hepsi "Krikun"[8] olur. Taşralarda inceleme yapmak, bazıları için yalnızca rahat bir araba turu yapmaktan ve cam arkasından göz atmaktan ibarettir. Onların tek amacı, kameralara görünmektir. Yalnızca "kapılar"a ve "pencereler"e bakarlar, "arka bahçeler"e ve "köşeler"e bakmazlar. Halkımızın tabiriyle, "Yöneticileri gerçek hayattan kâğıt, politikaları da uygulamasından dağ ayırır". Bazıları ise, kendilerine sunulan rapor, veri ve örneklerin sahte olduğunu bildiği halde bilmezlikten gelir, hatta sahteliklerle gerçekleri örtbas etmeye kafa yorarlar.

Bürokratizm, esas olarak gerçeklerden ve halktan kopmak, kibirli olmak, gerçekleri görmezlikten gelmek, kendini beğenmek ve benlik şişkinliğinde kendini gösterir. Partimizin bazı üyeleri ve yöneticileri, gerçekleri bilmez veya gerçeklerle ilgilenmez, koşulları zor olan bölgelere gitmekten, taşra örgütlerin ve vatandaşların sorunlarını çözmelerine yardım etmekten, hatta kendisine dert olmasın diye onlarla temas etmekten bile kaçar, çalışmalarını geçiştirir, sorumluluklarını başkaların üzerine atarlar, yalnızca günlerini gün ederler. Bazıları, yöresel koşulları ve vatandaşların arzularını hiçe sayarak keyfi kararlar verir, boş vaatlerde bulunur, körü körüne harcama yapar, proje başlatır, sonra çekip giderler ve geriye bir sürü karmaşıklık bırakırlar. Bazıları amirlerini pohpohlar ve dalkavukluk eder, emrinde olanlara ise kabaca emreder veya azarlarlar. Kendilerinden hizmet bekleyenleri kapıda bekletir, onlara sırt çevirir, zorluk çıkarırlar. Hatta rüşvet almadan iş yapmaz, rüşvet aldıktan sonra görevi istismar ederler. Bazıları, amirlerinden gelen plan ve talimatları anlamadan veya kısmi anlayarak izler, amirlerinin kararlarını ise üstünkörü veya kendi bölgesi veya kurumunun gerçeğini hiç dikkate almadan eskileri ve başkaları taklit ederek uygularlar. Bazıları, amirlik yaparak zorbaca ve keyfice hareket eder, kendilerini

8 Krikun, Sovyetler Birliği'nin Büyük Anayurt Savaşı sırasında Aleksander Korneyçuk tarafından kaleme alınan "Ön Cephe" (1942) adlı piyeste canlandırılan, söylentileri haber yapan ve uydurma olaylar yazan bir gazetecinin ismiydi. Bu isim, uydurmaca seven ve gerçeğe dayanmayan gazetecilik anlayışı için kullanılır.

üstün sayarak her konuda söz geçirmeye çalışır, her türlü eleştiriyi, yardımı ve farklı görüşü reddederler.

Hazcılık, esas olarak ruhsal gevşeklik ve tembellikte, şöhret, çıkar ve haz peşinde koşmakta, gösterişe ve eğlenceye düşkünlükte kendini gösterir. Partimizin bazı üyeleri ve yöneticileri moral bozukluğuna ve inanç sarsılmışlığına uğramış ve vakit geçirmeden eğlenmeyi hayat felsefesi olarak benimsemiş oldukları için, "içki olduğu sürece sarhoş ol"[9] ve "hayatın tadı mümkün olduğu kadar eğlenmekten gelir"[10] şeklindeki anlayış doğrultusunda hareket ederler. Bazıları, maddi rahatlığa ve görgüsüz eğlencelere düşkün olurlar, kişisel hobi yüzünden ülkülerini kaybettikleri için kendilerini içkiye, eğlenceye ve lüks yaşamaya verirler. Bazıları ise, ağır işlerden kaçarak hafif işleri seçerler, mevcut hallerinden memnun olup emek vermeye ve çaba harcamaya yanaşmazlar, sınırlı bilgi ve algılarıyla yetinir ve elde ettikleri başarılarla kendilerini överler, motivasyonu yitirdikleri ve kendilerine yeni hedef belirleyemedikleri için çay içmek, gazete okumak ve sohbet etmekle günü başıboş bir şekilde doldurmaya bakarlar.

Savurganlık, esas olarak kamu paralarını hesapsızca harcamak, kaynakları israf etmek, pahalı inşaat yapmak, ölçüsüz festival ve tören düzenlemek, lüks ve ahlaksız yaşamak, hatta yetkileri kişisel çıkar için kullanmak, çürümek ve yolsuzluk yapmakta kendini gösterir. Partimizin bazı üyeleri ve yöneticileri, 100 milyonlarca yuan harcayarak yüzlerce dönümlük bir arsayı kapsayan ve içinde yeme, içme ve eğlenme tesisleri hiç eksik olmayan lüks ofis binaları yaptırırlar. Bazıları festival ve kutlama törenlerine düşkünler, zaman zaman bir tek festival ya da tören için milyonlarca hatta 10 milyonlarca yuan harcarlar. Onların savurdukları halkın kanı ve teridir! Bazıları, kişisel rahatlık ve zevk peşinde koşarlar. Ev ne kadar fazla ve büyük, araba ne kadar lüks, sofra ne kadar zengin ve zarif, giyim ve takıların markaları ne kadar ünlü olursa olsun onlara az gelir. Kuralı aşan yaşam koşulunu bile beğenmez, her zaman daha fazlasını isterler. Bazıları, gereğinden daha üst düzey karşılanmayı, lüks otellerde kalmayı, her türlü pahalı yemek yemeği, en güzel içkileri içmeyi talep eder, sonrasında da rüşvet isterler. Bazıları, içinde yüklü miktarda para olan peşin ödenmiş üyelik kartı ve tüketim kartlarını ceplerinde taşıyarak lüks kulüplerde, üst sınıf spor tesislerinde, bedava yurtiçi ve yurtdışı turlarda gönüllerini eğlendirirler, hatta yurtdışındaki kumarhanelerde su gibi para harcarlar. Bazıları, ahlaksız, çürümüş ve görgüsüz yaşamlarından utanmak şöyle dursun, gurur duyarlar.

Bütün bu örnekleri vermem, bütün parti üyelerini uyarmak içindir. Eğer bu durumların yayılmasına göz yumarsak, sonuç vahim olacak, Mao Zedung'un

9 Luo Yin, *Kendim İçin*. Luo Yin (833-919), Tang Hanedanlığı döneminde yaşamış edebiyatçı.

10 Li Bai, *İçkiye Davet*.

iktidardan devrilmek konusunda kullandığı "Elveda Cariyem"[11] mecazı gerçeğe dönmüş olacaktır. Daha tehlikelisi, bazı yoldaşlarımızın bu gibi sorunlara alışmış, hatta doğal olduğunu düşünmüş olmalarıdır. Tıpkı bir deyişte söylendiği gibi, "Balık pazarında uzun kalırsan, pis kokusunu duyamaz hale gelirsin."[12]

Şu eski uyarıyı her zaman aklımızda tutmalıyız: "Lüks ve savurganlık başladığı an, tehlike ve yıkılış yaklaşmıştır."[13] Geniş çaplı bir muayene, kontrol ve temizlik yapıp bozuk ve kötü davranışları partimizden temizleyelim, halkın en çok şikâyet ettiği sorunları çözelim.

11 Qin Hanedanlığı'nın (MÖ 221-MÖ 206) son yıllarında Xiang Yu adlı isyancı liderin hayatının son sahnesiydi. Kendisini "Batı Chu'nun Derebeyi" olarak adlandıran Xiang Yu, farklı görüşlere hiçbir zaman izin vermezdi. Bu kibirli kişilik nedeniyle Xiang Yu, savaşı kaybederek Gaixia bölgesinde düşman ordusunun kuşatması altında kalması üzerine cariyesi Yu ile son içkisini içti, kahraman şarkı ve ağıtları söyledi. Cariyesi Yu ise onun için son dansını ederek Xiang Yu'nun kılıcıyla intihar etti. Xiang Yu, kuşatmadan kurtulup Wujiang Nehri kıyısına geldiğinde kaçış olmadığını anladı ve intihar etti. Elveda Cariyem, kibirlilik ve halktan kopmuşluk nedeniyle başarısızlığa uğrayanlar için kullanılan bir mecazdır.

12 *Konfüçyüs'ün Aile Öğretileri (Kong Zi Jia Yu).*

13 *Tang Hanedanlığı'nın Yeni Kitabı (Xin Tang Shu).*

Kitle Çizgisinde Eğitim ve Pratik Kampanyası'nın Yön Verici Düşüncesini ve Hedefini Doğru Anlayalım*

(18 Haziran 2013)

Parti Merkez Komitemiz, Kitle Çizgisinde Eğitim ve Pratik Kampanyası'nın yön verici düşüncesi, hedef ve görevleri, temel ilkeleri, yöntem ve aşamalarını net olarak ortaya koymuştur. Merkez Komitemizin taleplerini yerine getirmek için Çin'e Özgü Sosyalizm bayrağını yüksekte taşıyarak, Marksizm-Leninizm, Mao Zedung Düşüncesi, Deng Xiaoping Teorisi, "Üç Temsil Düşüncesi" ve Bilimsel Gelişme Görüşü'nün rehberliğinde, ÇKP 18. Kongresi'nden bu yana Merkez Komitesi'nin ortaya koyduğu önemli plan ve taleplerini yerine getirmeliyiz. Partimizin ilericiliği ve temizliği ile halka hizmet, gerçekçilik ve dürüstlük niteliklerini koruyup geliştirmek çerçevesinde bütün parti üyelerine yönelik Marksist halkçılık anlayışı ve partimizin kitle çizgisi eğitimini yoğunlaştırmalı, Merkez Komitesi'nin "8 Kural"ını[1] uygulamakla yola çıkarak, göze en çok çarpan sorunları çözmeliyiz. Kampanyanın amacına ulaşması için şu konuları doğru anlamamız lazım.

Bir, kampanyanın hedef ve görevlerine odaklanmalı. Partimiz içerisinde bugüne kadar düzenlenen eğitim programları, uygun bir hedef belirlenmesinin böyle bir etkinliğin başarıya ulaşması için son derece büyük önem taşıdığını göstermiştir.

Bir etkinlik örgütlerken, doğal olarak etkinlikten sonuç almayı, üstelik mümkün olduğu kadar fazla sonuç almayı bekleriz. Ama plan yaparken gerçekçi de olmak zorundayız. Bu kampanya, toplam bir yıl, bir kurum için ise en fazla üç

---

* Xi Jinping'in ÇKP Kitle Çizgisinde Eğitim ve Pratik Kampanyası ile ilgili çalışma toplantısında yaptığı konuşmanın bir bölümü.

1 "8 Kural", ÇKP 18. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nun çalışma üslubunu düzelterek halkla sıkı bağı korumak konusunda belirlediği sekiz maddelik kuraldır. Bunların esas içerikleri şunlardır: Araştırma ve inceleme çalışmalarını düzeltmek, toplantı ve etkinlikleri azaltmak, belge ve brifingleri basitleştirmek, gezileri standartlaştırmak, eskort çalışmalarını düzeltmek, basın ve haber çalışmalarını iyileştirmek, yayımları sıkı kurala bağlamak, sadelik ve tasarruf uygulamak.

ay sürecek. Bu kadar kısa bir sürede partimizin içerisinde var olan bütün sorunları tek hamlede çözmeyi bekleyemeyiz. Birçok sorun olağan çalışmalarla çözülecektir. Burada şunu düşünmemiz lazım: Ya on parmağı yaralayacağız, ya da bir parmağı keseceğiz, hangisi daha iyi olacak? Bu düşünceden yola çıkarak Merkez Komitesi, bu kampanyada parti kültürü inşâsına öncelik vererek "dört çöküş biçimi" olarak adlandırdığımız formalitecilik, bürokratizm, hazcılık ve savurganlık sorunlarını çözmeye odaklanmayı kararlaştırdı.

Neden bu dört sorunu çözmeye odaklayacağız? Çünkü bunlar, partimizin niteliğine ve amacına ters düşen ve vatandaşlar tarafından en çok şikâyet ve nefret edilen sorunlardır. Aynı zamanda partiyle halk ve yöneticilerle vatandaşlar arasındaki ilişkilerin zarar görmesinin önemli kaynağıdır. Partimizde var olan diğer bütün sorunlar bu "dört çöküş biçimi"yle ilgilidir, başka bir deyişle bu "dört çöküş biçimi"nin ürünleridir. "Dört çöküş biçimi"ni ortadan kaldırdığımız zaman, partimiz içerisinde var olan diğer sorunların çözümü de kolaylaşacaktır. ÇKP 18. Kongresi'nden sonra Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nun çalışma üslubunu düzeltmeye öncelik vermesinin nedeni de buydu. Bu kampanyayla parti kültürü inşâsında elde ettiğimiz sonuçları sağlamlaştırıp genişletmeliyiz.

"Dört çöküş biçimi"ni ortadan kaldırmak için odak noktasını, "akapunktur noktası"nı ve can alıcı noktayı tespit etmeliyiz, dikkatimizin dağılmasını önlemeliyiz. Formalitecilikle mücadele ederken, çalışmalarda gerçekçilikten uzak kalma sorununun çözümüne ağırlık vermeliyiz. Parti üyelerimizi ve yöneticilerimizi öğrenme, resmi evrak yazma, toplantı yapma ve çalışma üsluplarını düzeltmek yönünde eğiterek yönlendirmeliyiz. Böylece onların doğru ve yanlışla ilgili esaslı konularda sağlam bir duruş sergilemelerini, ilkelerde ısrar etmelerini, bütün dikkatlerini görev ve sorumlulukları üzerinde toplamalarını, halkın içinde bulunduğu gerçek durumları tespit ederek gerçekçi önlemler almalarını ve ayaklarını yere sağlam basarak somut sonuç elde etmelerini sağlayacağız. Bürokratizmle mücadele ederken, vatandaşların çıkarlarını korumama ve bunlara seyirci kalma sorununun çözümüne ağırlık vermeliyiz. Parti üyelerimizi ve yöneticilerimizi gerçeklere, taşralara ve halklara inmek, demokratik merziyetçiliğe bağlı kalarak alçakgönüllülükle halktan öğrenmek, halka karşı sorumluluklarını tüm kalbiyle yerine getirmek, büyük bir sıcakkanlılıkla halka hizmet etmek ve içtenlikle halkın denetimini kabul etmek yönünde eğiterek yol göstermeliyiz. Böylece baştan savma, sorumluluklardan kaçma ve vatandaşların çıkarlarına zarar verme davranışlarının üzerine kararlılıkla gidebiliriz. Hazcılıkla mücadele ederken, vakit geçirmeden eğlenme anlayışını ve imtiyazları ortadan kaldırmaya ağırlık vermeliyiz. Parti üyelerimizi ve yöneticilerimizi

"İki Mutlaka"yı[2] beyinlerine kazıyarak tüm kalbiyle topluma hizmet etmek, büyük bir çalışkanlıkla görevlerini yerine getirmek, siyasi dürüstlüğe bağlı kalmak ve her zaman yüksek morali korumak yönünde eğiterek yönlendirmeliyiz. Savurganlıkla mücadele ederken, rahatına düşkünlük, lüks arama, kibirlilik ve ahlaksızlık sorunlarını sona erdirmeye ağırlık vermeliyiz. Parti üyelerimizi ve yöneticilerimizi tasarrufun gurur, israfın ise utanç verici olduğu anlayışına bağlı kalmak, sade yaşamak, hesaplı harcamak ve her konuda gösteriş peşinde koşmamak yönünde eğiterek yönlendirmeliyiz.

"Dört çöküş biçimi"ni ortadan kaldırmak için gerçeklerden yola çıkarak öne çıkan sorunlara odaklanmalıyız. Hangi sorun öne çıkarsa veya acilse o sorunu çözeceğiz. Hedefimizi doğru tespit ederek isabetli önlemlerle somut sonuç elde etmeliyiz.

İki, genel talep ciddiyetle yerine getirilmeli. Yan'an'daki Parti İttihatı Hareketi[3] sırasında Mao Zedung, yoğun olarak öznelcilik, tarikatçılık ve "basmakalıp parti yazıları"yla[4] mücadele edilmesini önermişti. Bu tür bozuklukların temizlenmesinin kolay olmadığına işaret eden Mao Zedung, bu "hastalıklar"a yakalananları tedaviye göndermeden önce yüksek dozlu "uyarıcı" vererek onları uyandırmak ve terletmek gerektiğini söylemişti. Başlatmış olduğumuz son eğitim ve pratik kampanyasında Yan'an'daki Parti İttihatı Hareketi'ni örnek alarak "aynada kendini gözden geçirme, elbise ve şapkayı düzeltme, banyo yapmak ve hastalığı tedavi etme" şeklindeki genel talebi ortaya koyduk. Bunları şöyle özetleyebiliriz: Kendi kendini temizleme, geliştirme, yenileme ve yüceltme. Bunların söylenmesi kolay, ancak yapılması kolay değildir.

---

2 "İki mutlaka", "yoldaşlarımız alçakgönüllü, sağduyulu, kendini beğenmişlikten ve acelecilikten uzak üslubunu mutlaka sürdürmeli, zor koşullarda mücadele ruhunu mutlaka korumalı" ifadesini kasteder. Bu, Mao Zedung tarafından ÇKP 7. Merkez Komitesi 2. Genel Toplantısı'nın raporunda dile getirilmiştir. Mao Zedung, ÇKP'nin ülkenin yönetimini ele geçirmesinin arifesinde bu iki "mutlaka"yı dile getirmekle tüm partiyi iktidarın vereceği sınavdan başarıyla geçerek kibirlilik, hazcılık ve halktan kopmuşluğun ÇKP yönetimine son vermesi tehlikesini ortadan kaldırmak yönünde uyarmıştır.

3 Yan'an'daki Parti İttihatı Hareketi, ÇKP'nin 1942 ile 1945 yılları arasındaki dönemde parti genelinde düzenlediği Marksizm-Leninizm eğitim programıdır. Bu hareketin esas içerikleri şunlardır: Öznelciliğe karşı çıkarak öğrenme üslubunu düzeltmek, tarikatçılığa karşı çıkarak parti kültürüne çekidüzen vermek ve "basmakalıp parti yazıları"na karşı çıkarak yazı üslubunu yenilemek.

4 "Basmakalıp yazı", Çin'de Ming ve Qing Hanedanlıkları döneminde imparator tarafından yönetici seçmek için düzenlenen sınavlarda uygulanan özel yazı üslubudur. İçi boş olan, yalnızca biçime önem veren ve kelimelerle oynanan bu tür yazıda, her paragraf sabit bir kalıba uyulmalı, hatta kelime sayısı bile katı sınırlama içerisinde olmalıydı. Sınava katılanlar, yalnızca kurallara uymaya bakar ve başlığın kelimesi kelimesine göre yazı yazarlardı. Basmakalıp parti yazıları, Çin'deki bazı devrimcilerin yazı yazarken, konferans verirken ya da diğer tanıtım çalışmalarında bulunurken, olguları analiz etmeden yalnızca bazı devrimci terim ve kalıplaşmış ifadeler kullanmalarını kasteder.

"Aynada kendini gözden geçirme", esas olarak parti üyelerimizin Parti Tüzüğü'nü kendilerini ölçen "ayna" olarak görmeleri demektir. Bütün parti üyelerimiz, partimizin disiplinine, halkın beklentilerine, örnek insanlara ve kampanyanın taleplerine göre parti amacına bağlı kalma bilinci, çalışma üslubu, dürüstlük ve öz denetim konularında var olan sorun ve eksiklerini keşfetmeli ve kendini geliştirmek için yön belirlemeliler. Aynayı hem kendimize hem de başkalara yöneltebiliriz. Ama bu kampanyada aynayı esas olarak kendimize yönelteceğiz. Gerçek yaşamda bazı yoldaşlarımız kendilerini her zaman iyi hissettikleri için aynaya bakmayı gerekli görmezler. Bazı yoldaşlarımız, kendisinde sorun olduğunu bildikleri için aynaya bakmaktan korkarlar. Bazı yoldaşlarımız, yalnızca kendisinin parlak yönünü görmek istedikleri için her zaman makyajdan sonra ayna karşısına çıkarlar. Bazı yoldaşlarımız ise kendisinin mükemmel, başka herkesin çirkin olduğunu düşündükleri için aynayı hep başkalarına doğrultmayı severler. Bu davranışların hiçbiri, komünist partililerin kişiliğiyle bağdaşmaz. Parti üyelerimiz ve yöneticilerimiz, aynaya bakma cesaretinde olmalı ve aynaya sıkça bakmalıdırlar. Özellikle aynayı kendi kendini derinlemesine ve inceliğine incelemek için kullanarak en ufak eksik ve hatalarını bile keşfetmelidir. Ancak böylelikle eksikliklerini anlayarak düzeltebileceklerdir.

"Elbise ve şapkayı düzeltme", esas olarak parti üyelerimizin aynada kendini incelemenin temelinde halka hizmet, gerçekçilik, dürüstlük ilkelerine göre, zafiyet ve eksikliklerini düzeltmeleri demektir. Partimizin bütün üyeleri, parti disiplinlerine, özellikle siyasi disipline sıkı sıkıya bağlı kalarak düşüncelerindeki eksiklikler ve davranışlarındaki sorunlarla yüzleşme cesaretini göstermeli ve davranışlarını derhal düzeltmelidirler. Parti karakterine olan sadakatini pekiştirmek, partili olmanın yükümlülüklerini gözden geçirmek ve parti disiplini ile devletin hukukuna bağlı kalma bilincini güçlendirmek için adımlar atarak komünistlerin olumlu imajını korumalıdırlar. Elbise ve şapkayı günde bir sefer düzeltmek yeterli değildir, "kendimizi günde üç kez gözden geçirmeliyiz"[5]. Kendimizde var olan sorunlarla yüzleşmek ve bunları çözmek cesaret gerektirir, ancak bu en girişken bir yöntemdir. "Felaket genellikle küçük hataların ihmal edilmesinden kaynaklanır, akıllı ve cesur insanlar da genellikle küçük düşkünlükleri nedeniyle tuzağa düşürülür."[6] "Elbise ve şapkayı sık sık düzeltme" alışkanlığını edinmek, ufak hataların büyük hatalara dönüşmesini, "tüylerin birikmesinin kayığı batırmasını ve hafif yüklerin birikmesinin arabanın dingilini kırmasını"[7] etkili bir biçimde önleyecektir.

5 *Konfüçyüs'ün Nutukları (Lun Yu)*.

6 Ouyang Xiu, *Saray Şarkıcılarının Biyografisi İçin Önsöz*. Ouyang Xiu (1007-1072), Kusey Song Hanedanlığı döneminde yaşamış devlet adamı ve edebiyatçı.

7 Sima Qian, *Tarih Kayıtları (Shi Ji)*.

"Banyo yapma", esas olarak parti üyelerimizin Parti İttihatı hareketinin ruhuyla eleştiri ve özeleştiride bulunmaları demektir. Sorunların nedenlerini derinliğine analiz ederek düşünce ve davranışlarındaki "toz"ları temizlemeliler. Hem düşünce tarzındaki hem de davranış biçimindeki sorunları çözerek komünistlerin siyasi benliğini korumalılar. İnsan her gün tozla temas eder, dolayısıyla sık sık banyo yapmalıdır. Sabun kullanır, keseler, sonra üzerine su dökerek temizler. Bu biçimde kendini temizlenmiş ve tazelenmiş hisseder. Aynı şekilde, düşünce ve davranışlarımıza da toz konabilir, siyasi mikroplar tarafından lekelenebiliriz. Dolayısıyla "banyo yapmak"la hem toz ve kiri üzerimizden temizleyip vücudumuzu tazelemeye hem de vücut gözeneklerimizi açtırarak metabolizmamızı hızlandırmaya ihtiyaç duyarız. Böylece görevlerimizi tertemiz yapabileceğiz, dürüstlüğümüzü koruyabileceğiz. Bazı kimseler, düşünce ve davranışlarındaki "toz"ları gizlemek için "banyo yapma"yı istemezler. Böyle insanlara yoldaşlarımız ve parti örgütleri "banyo yaptırmalılar".

"Hastalığı tedavi etme", esas olarak parti üyelerimizin geçmişteki hatalardan ders alarak benzer hataların tekrarlanmasını önlemeleri ve hastalığı tedavi ederek hastayı kurtarma ilkesine bağlı kalmaları demektir. Farklı durum ve "hastalık"lara göre farklı "ilaç" kullanmalıyız. Üsluplarında sorun olan parti üyelerini ve yöneticilerini eğiterek uyarmalı, ciddi sorunları olanları soruşturup cezalandırmalı, ciddi ahlaksızlık ve göze çarpan sorunları özel programlar başlatarak ortadan kaldırmalıyız. Bir insan, hasta olduğunda doktora gidip ilaç alır, iğne yapılır, durumu ağır ise ameliyata alınır. Düşünce ve davranışlarında sorun olan insana da hiç vakit geçirmeden tedavi uygulanmalıdır. Eğer hastalığı gizleyerek doktora gitmekten kaçarsa, ufak hastalık ciddi hastalığa dönüşebilir, yüzeysel bir hastalık da iç organlara sıçrayabilir ve sonunda tedavi edilemez hâle gelebilir. "Başlangıç aşamasındaki hastalık kolayca tedavi edilir, son aşamasına gelen hastalığın tedavisi ise çok zor olur"[8]. Bütün kademelerdeki parti örgütleri, sorunu olan parti üyelerimize ve yöneticilere "hastalıkları" hakkında teşhis konulup gerekli "tedavi" görmeleri için yardım etmek için etkili önlemler almalıdırlar. Geleneksel Çin ilacı alması gerekenlere geleneksel Çin ilacı, Batı ilacı alması gerekenlere Batı ilacı, geleneksel Çin ilacı ve Batı ilacını birlikte alması gerekenlere de her iki ilaç verilmeli, ameliyatı gerektiren hastaları ise ameliyata almalıyız. Böylece partiyi sıkı disiplinle yönetme ilkesini öze ilişkin bir biçimde uygulayacağız.

Üç, Parti İttihatı Hareketi'nin ruhuyla eleştiri ve özeleştirilerde bulunulmalı. Eleştiri ve özeleştiri, partimizin seçkin bir geleneği olduğu gibi, parti örgütlerinin yeteneğini güçlendiren ve parti içerisindeki dayanışma ve bütünlüğü koruyan etkili bir silahtır. Niçin Parti İttihatı Hareketi'nin ruhuyla eleştiri ve

8 Fan Ye, *Doğu Han Hanedalığı Kitabı (Hou Han Shu)*. Fan Ye (398-445), Kuzey ve Güney Hanedanlıkları (386-589) döneminde yaşamış tarihçi.

özeleştiriler yapmalıyız? Çünkü partimizdeki halktan kopma ve benzeri sorunlar, özellikle "dört çöküş biçimi" sorunu, kronik ve inatçı hastalıklardır. Bu sorunları gerçekten çözebilmek için itibarı kaybetme pahasına eksiklikleri ve hataları gün ışığına çıkarma cesaretinde, çetin cevizi çekiçle kırma ruhunda ve kökü kazarak ruha dokunma tutumunda olmalıyız. "Keskin silah" olması gereken eleştiri ve özeleştiri, bugün birçok yerde "paslanmış kesmez silah"a dönüşmüş, sorunlara dokunamaz veya yüzeysel dokunur hâle gelmiş, tüyden yapılan tozlayıcıyla insanı vurmak gibi hiç acı vermeyen bir duruma düşmüştür. Hatta bazen özeleştiri kendi kendini övmeye, karşılıklı eleştiriler ise karşılıklı dalkavukluğa dönüşmüştür. Bu durum karşısında, başlattığımız eğitim ve pratik programı kapsamında eleştiri ve özeleştiri konusunda yoğun çaba harcamalıyız.

Parti şube toplantılarında eleştiri ve özeleştirilerin derinlemesine yapılmasını sağlamalıyız. Bütün kademelerdeki parti örgütleri, parti üyelerini ve yöneticileri "birleşme-eleştiri-birleşme" formülüne uymak yönünde eğiterek, özeleştiri yaparsa itibarının kaybedilmesi, amirleri eleştirirse öç alınması, mevkidaşları eleştirirse arkadaşlığın bozulması ve astları eleştirirse oy kaybetme kaygılarını gidermeliler. Parti üyelerimiz ve yöneticilerimiz, bir yandan kendilerini derinliğine gözden geçirerek sorun ve eksikliklerini analiz etmeli, diğer yandan içtenlikle karşılıklı eleştirilerde bulunarak düşünce ve ruhlarına dokunmalılar. Hem birbirinin yüzünü kızartmalı ve terletmeli, hem de sorun ve eksikleri düzeltmek için yön belirlemeliler. Gerek eleştiride bulunurken gerekse özeleştiri yaparken gerçeklerden ve iyi niyetten yola çıkmalı, kamunun yararına hizmet etmeliyiz. Hiç kimse, "devekuşu taktiği"ni uygulamamalı, süreci geçiştirmemeli, hatasını örtbas etmemeli, kişisel hıncını çıkarmamalıdır. İyi söz kulağa ters gelir, şifa veren ilaç dile acı verir. Eleştirilere hata varsa düzeltme, hata yoksa hatadan uzak durma anlayışıyla yaklaşmalı, asla "eleştiri"yi eleştiriye karşı silah olarak kullanmamalı veya ilkeden uzak kavgalara girişmemeliyiz.

Halkın gözlerinden hiçbir şey kaçmaz. Parti üyelerimizde ve yöneticilerimizde var olan sorunları en iyi gören ve en çok hisseden halktır. Kampanyayı halka açık bir biçimde gerçekleştirmeli ve en başından itibaren halkın görüş ve önerilerine kulak vermeliyiz. Halkın kampanyanın bütün aşamalarına düzenli katılımını sağlamalı, onlara denetim ve değerlendirme yetkisi tanımalıyız. "Kendi kendimizle konuşmak veya kendi kendimize şarkı söylemek", kapalı kapı arkasında çalışmak veya dahili sirkülasyonda bulunmak davranışlarını önlemeliyiz.

Dört, yöneticiler örnek olmalılar. Bazı sorunların uzun süre çözülememesinin, belirtileri taşrada olmasına karşın kökünün üst kademelerde olmasından kaynaklandığını sık sık duyuyoruz. Yani hasta olan üst kademe, ilaç alan ise astları. Gerçekten partimizi halktan koparan sorunlar esas olarak yönetim mercilerinde ve yöneticilerde görülmektedir. Dolayısıyla bu kampanyada ilçe ve daha üst düzeylerdeki yönetim organlarına, kadrolarına ve yöneticilere ağır-

lık verilmelidir. Eski bir tabirle, başkalarına disiplin uygulamak isteyen önce kendine disiplin uygulamalı, demir döven demirden sert olmalı. Parti Merkez Komitemizin kampanyayı Siyasi Büro'dan başlatma kararı, tüm partiye örnek vermeyi amaçlıyor. İlçe ve daha üst kademelerdeki yönetim organları, kadroları ve yöneticiler de mutlaka örnek olmalılar.

Bütün kademelerdeki yöneticiler, hem kampanyayı örgütleyen, ilerleten ve denetleyen, hem de katılanlardır. Onlar, kampanyaya sıradan bir parti üyesi olarak katılarak partinin kitle çizgisini öğrenip uygulamakta daha fazla sonuç almak ve sorunları analiz etme ve çözme yeteneklerini artırmak için çaba harcamalıdırlar.

Öz değerlendirmeleri doğru, derinlemesine ve sıkı bir biçimde yapıp yapmadığı, yöneticilerin kampanyada lider ve örnek rolü oynayıp oynamadığını ölçen önemli bir ölçüttür. Özverili bir insan korkusuzdur. Bütün kademelerdeki yöneticiler, fiyakalarını bir kenara bırakıp astlarının, taşra örgütlerin, parti üyelerinin ve vatandaşların görüşlerini alçakgönüllülükle dinlemeli, kendini kıstas olarak gösterme anlayışıyla öz kontrol yaparak davranış üslubu bakımından kendisinde, yönetim kadrosunda, bölgesinde ve kurumunda öne çıkan sorunları ciddiyetle araştırmalı, bunların kaynağını derinliğine analiz etmeli, düzeltmek için yön ve somut önlemler belirleyip açıklamalılar. Bu süreçte sorun arkasındaki insanları değil yalnızca sorunun kendisini tespit etme, kendisinde değil yalnızca başkalarında sorun arama ve önemli sorunları değil yalnızca ufak sorunları keşfetme davranışları önlenmelidir. Böyle bir özgüven ve kararlılık olduğu takdirde, eleştiri ve özeleştirilerde sonuç alınacak, öne çıkan sorunlar etkili bir biçimde çözülecek, amirlerin astlarına örnek olmak konusunda da başarı sağlanacaktır.

Beş, uzun vadeli mekanizma oluşturulmalı. Parti ile halk arasındaki sıkı bağın korunması, üzerinde sürekli durulması gereken bir konudur. Üsluptaki sorunlar da tekrarlayıcı ve ısrarcıdır. Bütün sorunları bir seferde çözemeyiz, üslup düzeltme çalışmalarımız da esip geçen rüzgâr gibi geçici olmamalı, uzun vadeli olarak sürdürülmelidir. Bir yandan bugün karşılaştığımız ve vatandaşların yoğun tepkisine neden olan çarpıcı sorunları çözerken, diğer yandan da geleceği planlayarak parti üyeleri ile yöneticilerin halka hizmet, gerçekçilik ve dürüstlük bilincini pekiştiren uzun vadeli mekanizma oluşturmalıyız.

Uzun süren arayış ve uygulamalardan sonra kitle çizgisini uygulayarak vatandaşlarla sıkı bağı koruyan sistemli bir kurallar düzenini oluşturduk. Bunların büyük bir çoğunluğu vatandaşlarca kabul gören etkili düzenlemelerdir, dolayısıyla bunları sürdürmeliyiz. Bununla birlikte Parti Merkez Komitemiz, son kampanya hakkında bazı yeni taleplerde bulundu, çeşitli bölge ve kurumların uygulamalarında da yeni tecrübeler elde edilecektir. Merkez Komitesi'nin taleplerini, günümüzün gereklerini ve elde edilen yeni tecrübeleri birleştirerek

yeni düzenlemeler oluşturmalı, mevcut düzenlemeleri daha sağlıklı hâle getirmeli, geçerliliğini yitirmiş düzenlemeleri ise yürürlükten kaldırmalıyız. Yeni oluşturulan veya geliştirilen bütün düzenlemeler, kolayca uygulanmalı, mevcut yasalara uyum sağlamalı ve hukukun çerçevesi içinde kalmalıdır. Yeni düzenlemelerin isabetli, uygulanabilir ve yol gösterici olmasını sağlamak için destek önlemleri almaya önem vermeliyiz.

Oluşturulmuş bütün sistemlere ciddiyetle uyulmalıdır. Sistem önünde herkes eşittir, sistemin uygulanması da istisnasız olmalıdır. Biz, sistemin otoritesini kararlılıkla korumalı, sistemi reddeden ve yasakları görmezlikten gelen her türlü davranışı kesinlikle düzeltmeliyiz. Böylece sistemlerin parti üyeleri ve yöneticilerin halkla sıkı bağını koruyup halka hizmet etmeleri için bağlayıcı kurallar olmasını, partinin kitle çizgisini uygulamanın parti üyeleriyle yöneticilerin bilinçli davranışı hâline gelmesini güvence altına alacağız.

"Üç Sıkı ve Üç Sağlam" Üslubunu Oluşturup Geliştirelim*

(9 Mart 2014)

Parti kültürü inşâsı her zaman gündemimizde kalmalıdır. Eğer çabalarımız giderek azalır ve adım adım gevşerse, tüm yaptıklarımız boşa gidecek ve hedefimize ulaşmamız mümkün olmayacaktır. Bütün kademelerdeki yöneticiler, sağlıklı üslup oluşturup yaygınlaştırmalıdırlar. Kendini geliştirirken, yetki kullanırken ve öz disiplin uygularken sıkı davranmalı, plan yaparken, yeni girişim başlatırken ve insanlarla temas ederken sağlam durmalıyız.

Kendini geliştirirken sıkı davranmak, parti bilincini güçlendirerek ülkü ve inancı pekiştirmek, ahlak düzeyini yükseltmek, kişiliği yüceltmek, görgüsüz ilgilerden gönüllü olarak uzak durmak, kötü davranış ve alışkanlıklara bilinçli olarak karşı çıkmak demektir. Yetki kullanırken sıkı davranmak, yetkiyi halk için kullanma ilkesine bağlı kalarak yetkiyi kural ve yönetmeliklere göre kullanmak, yetkileri sistemin "kafes"ine kapatmak, hiçbir zaman imtiyaz peşinde koşmamak ve yetkiyi kişisel çıkar için kullanmamak demektir. Öz disiplin uygularken sıkı davranmak, kalbinde disipline olan saygı ve korku taşıyarak ve elinde cetvel tutarak yalnızken bile her türlü ayartmadan uzak durmak, sağduyulu olmak, kendi kendini gözden geçirmeyi alışkanlık edinmek, parti disiplinine ve devletin hukukuna uymak, dürüst yönetimi korumak demektir.

Plan yaparken sağlam durmak, çalışmaları planlarken gerçeklerden yola çıkarak bütün fikir, siyaset ve planların gerçek koşullara, nesnel kurallara ve bilimselliğe uymasını sağlamak, aşırı heveslilikten ve gerçeklerden kopmaktan kaçınmak demektir. Yeni girişim başlatırken sağlam durmak, görevleri yerine getirirken ayakları yere sağlam basmak, sonuç getirmek, sorumluluk altına girme ve çelişkilerle doğrudan yüzleşme cesaretine sahip olmak, çelişkilerle yüzleşerek sorunları çözmeye yatkın olmak, pratik, halk ve tarihin verdiği sınavlardan geçebilecek başarılı sonuçları elde etmek demektir. İnsanlarla temas

* Xi Jinping'in 12. Ulusal Halk Meclisi 2. Genel Toplantısı'na katılan Anhui Eyaleti heyetinin toplantısında yaptığı konuşmanın özeti.

ederken sağlam durmak, partiye, örgüte, halka ve yoldaşlarına sadık kalmak, namuslu olmak, dürüst konuşmak, sağlam iş yapmak, açık kalpli, adil ve ahlaklı davranmak demektir.

Çekiçle çivi çakmak gibi güçlü ve iradeli çalışmalı, işi iyi başlatıp iyi bitirmeli, hem iş yapma, hem de işi başarma yeteneğine sahip olmalı, böylece parti kültürü inşâsında durmadan yeni ilerlemeler kaydetmeliyiz.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

YOLSUZLUKLA MÜCADELE VE DÜRÜST YÖNETİM

Yetkileri Sistemin "Kafes"ine Kapatalım*

(22 Ocak 2013)

Bütün parti üyelerimiz, ÇKP 18. Kongresi'nde belirlenen plan doğrultusunda ve Deng Xiaoping Teorisi, "Üç Temsil" Düşüncesi ve Bilimsel Gelişme Görüşü'nün rehberliği altında yolsuzluk olaylarını daha bilimsel ve etkili bir biçimde temizleyerek parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsıyla yolsuzlukla mücadeleyi kararlılıkla derinleştirmelidir. Yolsuzlukla mücadele ederken, belirtileri ve kaynağını yok etme, kapsamlı önlem alma, yolsuzluğu cezalandırma ve önleme çalışmalarını bir arada yürütme ve önleme tedbirlerine ağırlık verme ilkelerinde ısrar etmeliyiz.

Partimizin 18. Kongresi'nde belirlenen bütün hedef ve görevleri yerine getirerek "İki Yüzyıl Hedefleri" ile Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için partimizi güçlendirmek zorundayız. Parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsıyla yolsuzlukla mücadele, partimizi güçlendirmek konusunda karşı karşıya bulunduğumuz önemli bir görevdir. Halkın güvenini ancak temiz ve dürüst yönetimle, halkın desteğini de ancak yetkileri adil bir biçimde kullanmakla kazanabiliriz.

Reform ve dışa açılma uygulamalarının sürdürüldüğü son 30 yılı aşkın sürede, çekirdeği Deng Xiaoping olan ikinci kuşak merkezi yönetim kadromuz, çekirdeği Jiang Zemin olan üçüncü kuşak merkezi yönetim kadromuz ve Genel Sekreteri Hu Jintao olan merkez komitemiz, parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsıyla yolsuzlukla mücadeleye her zaman büyük önem vermişlerdi. Yolsuzluğa karşı net bir tavır sergileyerek etkili önlemler almış, gözle görülür başarılar elde etmiş, partimizin ilericiliğini ve temizliğini koruyup geliştirmek için önemli bir rol oynamış ve partimizin reform, dışa açılma ve sosyalist modernleşme inşâsındaki önderliğinin pekiştirilmesine güçlü güvence sağlamışlardı.

---

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkezi Disiplin Denetleme Komisyonu 2. Genel Toplantısı'nda yaptığı konuşmanın özeti.

Partimiz genel olarak sağlamdır. Ancak bununla birlikte, bazı alanlarda olumsuz ve yolsuzluk olaylarının sıkça yaşandığını, disiplin ve yasaları ihlal eden önemli olayların partimizin itibarına ciddi zarar verdiğini, yolsuzlukla mücadelenin ciddiyetini koruduğunu ve vatandaşların birçok konuda şikâyetçi olduklarını da net olarak görmeliyiz. Parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsıyla yolsuzlukla mücadele, uzun vadeli, karmaşık ve çetin bir görevdir. Yolsuzlukla mücadeleyi daima sürdürmeliyiz, yolsuzluğa ve yozlaşmaya karşı her zaman tetikte olmalıyız. Burada önemli olan yolsuzlukla hem daima hem de uzun vadeli olarak mücadele etmemizdir. Biz azmimizi pekiştirerek her türlü yolsuzluk ve rüşvet olayını soruşturup cezalandırmalı, yolsuzluğun yuvalanıp yayılabileceği ortamı sürekli olarak temizleyerek yolsuzlukla mücadelede somut sonuçlar elde etmekle halkın güvenini kazanmalıyız.

Partimiz, devrimci ülküsüne ve sıkı disipline dayalı bir Marksist siyasi partidir. Sıkı disiplin, partimizin şanlı bir geleneği ve kendine has bir üstünlüğüdür. Partimizin karşılaştığı ortam ne kadar karmaşıksa, üstlendiği görev ne kadar ağırsa, disiplin inşâsını güçlendirmek, partinin birliğini korumak ve parti üyeleri arasında ortak irade, davranış ve ilerleyiş sağlamak da o kadar büyük önem kazanır. Partiyi sıkı disiplinle yönetmek, her şeyden önce sıkı siyasi disiplin uygulamaktır. Siyasi disiplin uygulamak da parti tüzüğüne uyup korumakla başlar. Parti'nin siyasi disiplinine uymak konusunda en temel nokta, Parti'nin önderliğinde ve Parti'nin temel teori, çizgi, program, deneyim ve taleplerinde ısrar etmek, Parti Merkez Komitesi'nin çizgisine bağlı kalmak ve Merkez Komitesi'nin otoritesini korumaktır. Yön verici düşünce, çizgi, ilke ve politika ile genel öneme sahip bütün konularda partimizin bütün üyeleri, düşünce, siyaset ve davranışlarda Merkez Komitesi'ni takip etmelidir. Partimizin bütün kademelerdeki örgüt ve yöneticileri, bütüncül bir anlayış ve partinin bütünlüğünü koruma bilincini pekiştirerek, merkezi yönetimin politika ve talimatlarını uygulamak ile içinde bulundukları koşullara göre yaratıcı bir ruhla çalışmak arasındaki ilişkiyi uygun bir dengeye oturtmalı ve yöresel özellikleri taşıyan bütün çalışma düzenlemelerinin Merkez Komitesi'nin çizgisine uymasını sağlamalılar. Yöresel ve kurumsal korumacılık ve dar görüşlülük önlenip yok edilmeli, yöresel politikaların merkezi yönetimin politikalarına baskın çıkmasına, merkezi yönetimin emir ve yasaklarına uyulmamasına, merkezi yönetimin karar ve planlarının eksik, seçici ve uzlaşıcı şekilde uygulanmasına kesinlikle izin verilmemelidir. Bütün parti üyeleri, özellikle yöneticiler, parti tüzüğüne bağlı kalma bilincini pekiştirerek parti tüzüğüyle söz ve davranışlarını kısıtlamalı, hangi koşulda olursa olsun siyasal inancının sarsılmamasını, siyasal tutumunun değişmemesini ve siyasal yönlerinin sapmamasını güvence altına almalıdırlar. Bütün kademelerdeki parti örgütleri, siyasal disiplini uygulama ve koruma yükümlülüğünü bilinçli olarak yerine getirerek siyasal disipline uymak konusunda parti üyelerine

yönelik eğitim çalışmalarını yoğunlaştırmalıdırlar. Bütün kademelerdeki parti disiplini denetleme organları, partinin siyasi disiplini korumayı çalışmalarının en öncelikli konusu olarak benimseyerek, siyasal disiplinin uygulanmasına yönelik denetim ve incelemeleri güçlendirmelidirler.

Çalışma üslubundaki sorunlar asla önemsiz bir mesele değildir. Eğer sağlıksız üsluplar kararlılıkla düzeltilmeden yaygınlaşırsa, partimizi halktan ayıran görünmez bir duvara dönüşecektir. Böylece partimiz temelini, hayat kaynağını ve gücünü kaybedecektir. Çalışma üslubunu düzelten bütün önlemler önemlidir, ancak bunların en önemlisi, zor koşullarda mücadele ruhunu kararlılıkla sürdürmektir. Çalışma üslubunu düzeltme görevimiz son derece ağırdır. Ancak "8 kural", bizim için bir başlangıçtır ve bir seferberlik emridir. "8 kural", en yüksek ölçüt olmadığı gibi, nihai hedefimiz de değildir. Yalnızca çalışma üslubunu düzeltmek yönünde attığımız ilk adım ve komünist partili için temel taleplerdir. "Kuralla yönetmeye yatkın olan, kuralları başkalarından önce kendisine uygular."[1] Bütün kademelerdeki yöneticilerimiz, kendi davranışlarını düzeltmekle parti üyelerimize örnek oluşturmalı ve verdikleri taahhütleri yerine getirmelidirler. Bütün çalışmalarımızı sadelik anlayışıyla gerçekleştirerek, gösterişçiliğe, hazcılığa ve savurganlığa kararlılıkla karşı çıkmalıyız. Çin milletinin çalışkanlık, sadelik ve tasarruf yönündeki seçkin geleneğini yaygınlaştırarak, tasarrufun onur ve israfın utanç verici olduğu anlayışını var güçle tanıtmalı, savurganlığa karşı çıkarak tasarruf uygulandığı toplumsal ortam oluşturmalıyız. Bütün bölge ve birimler, çalışma üslubunu düzeltmekle ilgili düzenlemeleri bütün çalışmalarında ve çalışmalarının bütün halkalarında eksiksiz bir biçimde uygulamalıdırlar. Halkın memnun olup olmaması, çalışma üslubumuzda düzeltme olup olmadığını gösteren ölçüttür. Vatandaşlarımızın görüş ve önerilerine kulak vermeli ve onların değerlendirmelerini ve toplumun denetimini gönüllü olarak kabul etmeliyiz. Halkın memnun kalmadığı konuda derhal düzeltme yapmalıyız. Parti Merkezi Disiplin Denetleme Komisyonu ve Teftiş Bakanlığı ile bütün kademelerdeki disiplin denetleme ve teftiş organları denetim ve inceleme çalışmalarını yoğunlaştırarak disiplinin sağlıklı bir biçimde uygulanmasını, sorumlulardan hesap sorulmasını ve performansın düzeltilmesini güvence altına almalıdır. Parti üslubunu düzeltme çalışmalarımızı "taşa basarken ve demiri sıkarken iz bırakma" kararlılığıyla ve büyük bir ustalıkla sonuç getirinceye kadar yürütmeli, gürültülü başlayıp sessiz sonuçlanmasını kesinlikle önlemeliyiz. Çalışmalarımızı bütün parti üyeleri ve halkın denetiminde sürdürerek vatandaşların partimizin üslubunda somut ilerleme ve değişim görmelerini sağlamalıyız.

Yolsuzlukla kararlılıkla mücadele etmek, partimizin güçlülüğünün göstergesi olduğu gibi, bütün üyelerimizin ve halkımızın ortak beklentisidir. Partimiz,

1 Xun Yue, *Tarih Aynadır (Shen Jian)*. Xun Yue (148-209), Doğu Han Hanedanlığı döneminde yaşamış filozof ve tarihçi.

aralarında üst düzey yöneticilerin de bulunduğu bazı parti üyelerinin disiplin ihlallerini ciddiyetle soruşturma yaparak sorumluları cezalandırmakla tüm parti ve topluma yolsuzlukla mücadele konusundaki kararlılık ve net duruşumuzu göstermiştir. Mevkii ne kadar yüksek olursa olsun, parti disiplinini ve devletin hukukunu çiğneyen herkes, hesabını verecek ve sert bir biçimde cezalandırılacaktır. Bu, asla boş bir laf değildir. Partiyi sıkı disiplinle yönetirken, ceza uygulama yönteminden vazgeçmemeliyiz. Hem "kaplan"ları hem de "sinek"leri yakalamakta ısrar ederek, bir yandan yöneticilerin karıştığı disiplin ve yasa ihlallerini cezalandıracağız, hem de vatandaşların yanı başında olan görgüsüzlük ve yolsuzluk olaylarını ortadan kaldıracağız. Parti disiplini ve devlet hukuku önünde herkes eşittir. Yolsuzluğa kim karışırsa karışsın, onu sonuna kadar soruşturacağız ve ona asla tahammül göstermeyeceğiz. Yolsuzluğu cezalandıran ve önleyen mekanizma inşâsını kapsamlı bir biçimde güçlendirmeye devam ederek, yolsuzlukla mücadele ve dürüstlük eğitimiyle temiz yönetim kültürünü oluşturma çalışmalarını yoğunlaştıracağız, yetki kullanımına yönelik kısıtlama ve denetim mekanizmasını daha sağlıklı hâle getireceğiz, yolsuzlukla mücadele konusundaki ulusal yasama çalışmalarıyla parti içi kural, yönetmelik ve mekanizma oluşturma çabalarımızı yoğunlaştıracağız. Yolsuzluğun sıkça yaşandığı alanlardaki reformu derinleştireceğiz, böylece devlet organlarının yetkiyi yasal çerçeve ve yöntemlere göre kullanmasını güvence altına alacağız. Yetki kullanımına yönelik kısıtlama ve denetimi yoğunlaştırarak yetkileri sistemin "kafes"ine kapatacağız, yolsuzluktan caydıran cezalandırma mekanizmasını, yolsuzluğu imkânsız kılan önleme mekanizmasını ve yolsuzluğu zorlaştıran garanti mekanizmasını oluşturacağız. Bütün kademelerdeki yöneticilerimiz, hiç kimsenin hukukun dışında kalan mutlak yetkiye sahip olmadığını, herkesin yetkiyi halka hizmet etmek ve halka olan sorumluluklarını yerine getirmek için kullanmak zorunda olduğunu ve halkın denetimini gönüllü olarak kabul etmek gerektiğini her zaman akıllarında tutmalıdırlar. Amirlere yönelik denetimi yoğunlaştıracağız, demokratik merkeziyetçiliği ciddiyetle uygulayacağız, yönetimlerin icraatlarının şeffaflığını artıracağız. Böylece yetkilerin tekelden veya kişisel çıkar için kullanılmasını önleyeceğiz.

Yolsuzlukla mücadele ve dürüstlük inşâsında imtiyaz arama düşüncesine ve davranışına karşı çıkmalıyız. ÇKP'liler, her zaman emekçi halkın sıradan bir üyesidir. ÇKP'liler, hukuk ve siyasi düzenlemelerin tanıdığı kişisel hak ve çıkarlar ile çalışma görevi ve yetkileri dışında hiçbir kişisel çıkar ve imtiyaz aramamalıdır. Bu, parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsının önemli bir parçası olmakla sınırlı kalmayıp, parti ve devletin hayat gücünü ve canlılığını daima koruyup koruyamaması için hayati önem taşımaktadır. İmtiyaz aramak yönündeki düşünce ve davranışları kararlılıkla önleyip ortadan kaldırmak için etkili önlemler almak zorundayız.

Parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsı ile yolsuzlukla mücadele çalışmaları, partimizin bütün üyelerinin katılımına ihtiyaç duyar. Bütün kademelerdeki parti komiteleri, görev ve yetki alanlarındaki parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsı çalışmalarının yönetiminin tümünden sorumludur. Yolsuzlukla mücadele çalışmalarıyla ilgili yönetim yapısıyla çalışma mekanizmasını daha sağlıklı hale getirerek, parti disiplin denetleme komisyonları, teftiş organları, adli kurumlar ve mâli denetim birimlerinin işlevlerini tümüyle yerine getirmek suretiyle parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsıyla yolsuzlukla mücadele çalışmalarını el birliğiyle ileriye taşımalarını sağlayacağız. Disiplin denetleme ve teftiş organlarının çalışmalarına destek vermeli ve çalışanlarına yakın ilgi göstermeliyiz. Özellikle partiye ve ilkelere bağlı kalanları korumaya özen göstererek onların görev yapmalarına elverişli ortam sağlayacağız. Bütün kademelerdeki disiplin denetleme ve teftiş kurumları, kadro inşâsını güçlendirerek ve görev ve sorumluluklarını yerine getirme yeteneğini artırarak denetim ve inceleme rolünü daha sağlıklı bir biçimde oynamalıdırlar.

Yolsuzlukla Mücadele ve Dürüst Yönetim İnşâsında Tarihten Akıl Alalım*

(19 Nisan 2013)

Tarihten yalnızca tecrübe edinmekle sınırlı kalmayıp ders de almalıyız. Bugün, karmaşık ve hızla değişen uluslararası ortam ile reform, gelişme ve istikrar yönünde zor ve yoğun görevlerle karşı karşıyayız. Böyle bir koşulda "İki Yüzyıl Hedefleri" ile Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için partimizin kendi davranışlarını denetlemesi ve parti üyelerini sıkı disiplinle yönetmesi ilkesine bağlı kalmalıyız. Çin tarihinde dürüst yönetim alanında oluşmuş olan seçkin kültürü örnek alarak partimizin lider ve iktidar partisi olma yetkinliğini ve yolsuzluk, yozlaşma ve risklere karşı koyma yeteneğini sürekli olarak yükseltmeli, böylece partimizin daima Çin'e Özgü Sosyalizm davasının güçlü liderlik merkezi olmasını güvence altına almalıyız.

Parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsıyla yolsuzlukla mücadele çalışmalarını derinlemesine sürdürmek için partimizin yolsuzlukla mücadele ve dürüst yönetim inşâsı alanında uzun süren pratiğinde elde edilen başarılı deneyimleri sürdürmenin yanı sıra, dünya ülkelerinin bu alandaki yararlı uygulamalarını ve ülkemizin tarihinden gelen değerli mirasları da etkin bir biçimde örnek almalıyız. Ülkemizin yolsuzlukla mücadele ve dürüst yönetim tarihini inceleyerek tarihteki dürüst yönetim kültürünü anlamak, elde edilen başarıların yanı sıra başarısızlıkları da gözden geçirmek, bize ilham verecek ve yolsuzlukla mücadele ve dürüst yönetim inşâsını tarihten akıl alarak ileriye taşımamıza yardımcı olacaktır.

Partimiz, parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsıyla, yolsuzlukla mücadeleyi parti ve devletin geleceğini ilgilendiren yaşamsal bir sorun olduğu tespitini Çin ve dünya tarihindeki dersleri özetledikten sonra ortaya koymuştur. Bizim için

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nun 5. Çalışma Grubu Toplantısı'nda yaptığı konuşmanın özeti.

esas mesele, partimizin halka her zaman sıkı sıkıya dayanması, halkla olan sıkı bağını daima koruması ve halktan bir an bile kopmamasıdır. Bunu gerçekleştirmek için elimizden geleni yaparak yolsuzluk ve diğer olumsuz olayları ortadan kaldırmak ve partimizin her zaman halkla iç içe olmasını ve halkın ilgi, kaygı ve kaderini paylaşmasını güvence almak zorundayız.

Merkez Komitemiz, formaliteciliğe, bürokratizme, hazcılığa ve savurganlığa karşı üslup inşâsını başlatma kararını vermekle, yolsuzlukla mücadele ve dürüst yönetim inşâsına bir odak noktası, partimizin iktidarının sürdürülmesinin kitlesel zeminini pekiştirmeye de bir başlangıç noktası sunmuştur. Partimizin bütün üyeleri, konunun siyasal önemini algılayarak düşünce bakımından tetikte olmalı, "iki mutlaka"yı beyinlerine kazımalı, çalışma üslubunu kararlılıkla düzeltmeli, yolsuzlukla mücadeleyi güçlü iradeyle sürdürmelidirler. Yolsuzlukla mücadele ve dürüst yönetim inşâsında taşa basarken ve demiri tutarken iz bırakırcasına kararlılıkla ilerleyerek sürekli yeni ilerleme kaydetmek ve yeni zafer kazanmak suretiyle halkın güvenini pekiştirmeliyiz.

Yolsuzlukla mücadele ve dürüstlük eğitimi ile temiz yönetim kültürünü oluşturma çabalarını yoğunlaştırarak, ülkeyi hem yasalarla hem de erdemle yönetmeliyiz. Bu süreçte düşünce ve ahlak seviyemizi yükseltmekle yola çıkmamız, belirleyici rol oynayacaktır. Çünkü düşüncedeki temizlik Marksist partilerin temizliğinin, yüksek ahlak düzeyiyse yöneticilerin temiz ve dürüst olmasının temelidir. Parti üyelerimizi ve yöneticilerimizi ülküye, inanca ve komünistlerin manevi yurduna bağlı kalmaya yönlendirerek ve teşvik ederek, dürüst yönetimin düşünsel ve ahlaki temelini sürekli olarak kamçılayacağız, yolsuzluğa ve yozlaşmaya karşı koymanın düşünsel ve ahlaki savunmasını pekiştireceğiz. Düşünce ve teori çalışmalarını, parti ruhu hakkındaki eğitim ve pratik ile parti etiği inşâsını güçlendireceğiz. Parti üyelerimizi ve yöneticilerimizi Marksizm-Leninizm, Mao Zedung Düşüncesi ve Çin'e Özgü Sosyalizm Teori Sistemi'ni ciddiyetle öğrenip uygulamaya, doğru dünya görüşü ile sağlıklı yetki ve kariyer anlayışını benimseyip pekiştirmeye, sosyalist onur ve utanç görüşünün[1] örnek uygulayıcısı olmaya yönlendireceğiz. Davranışlardaki kararlılığı teorideki kararlılıkla ve yetki kullanımındaki sağduyuyu düşüncedeki sağduyuyla güvence altına alacağız, böylece parti üyelerimizin ve yöneticilerimizin parti amacına

1 Hu Jintao, 4 Mart 2006 günü Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı 10. Ulusal Komitesi 4. Genel Toplantısı'na katılan Çin Demokrasi Birliği ve Çin Demokrasiyi Geliştirme Cemiyeti heyetlerinin ortak toplantısında esas içeriğini "8 onur ve 8 utanç"ın oluşturduğu sosyalist onur ve utanç görüşünü ortaya koymuştu. "8 onur ve 8 utanç" şunlardır: Vatanseverlik onurdur, vatana zarar verme utançtır; halka hizmet onurdur, halka ihanet utançtır; bilime saygı onurdur, cahillik utançtır; çalışkanlık onurdur, tembellik utançtır; dayanışma ve yardımlaşma onurdur, kendi çıkarı için başkalarına zarar verme utançtır; dürüstlük ve sadakat onurdur, çıkar için ilkeden vazgeçme utançtır; disipline ve hukuka uyma onurdur, disiplin ve hukuku çiğneme utançtır; sadelik ve zor koşullarda mücadele etme onurdur, kibirlilik ve savurganlık utançtır.

olan bağlılığını durmadan pekiştirerek komünistlerin üstün kişiliği ve siyasi ahlakını daima korumalarını sağlayacağız.

Sistem, daha temel, genel, sürekli ve uzun vadeli bir önem taşır. Yolsuzlukla mücadelenin kritik noktası, yetki kullanımına yönelik kısıtlama ve denetim mekanizmasının sağlamlaştırılarak halkın yetkiyi denetlemesine imkân tanınması, yetki kullanımının şeffaflığının artırılması ve yetkilerin sistemin "kafes"ine kapatılmasıdır. Yolsuzluğu önleme ve temizleme çalışmalarını daha bilimsel ve etkili yöntemlerle sürdürerek kapsamlı bir cezalandırma ve önleme sistemi kuracağız. Yolsuzlukla mücadeleyle ilgili yasal düzenlemelerin tavizsiz uygulanmasını gerçekleştireceğiz. Tipik yolsuzluk olayları hakkındaki inceleme ve analiz çalışmalarını yoğunlaştırarak, yolsuzluğun sıkça yaşandığı alanlardaki reformu derinleştireceğiz, yapısal ve kurumsal eksiklikleri asgariye indireceğiz ve reformu derinleştirmek suretiyle yolsuzluğun üreyip yayılması için elverişli olan ortamı ortadan kaldıracağız.

Yolsuzlukla yılmadan mücadele etmeli ve yolsuzluğa karşı daima tetikte olmalıyız. "Böcek çoğalınca ağaç kırılır, çatlak genişleyince duvar yıkılır."[2] Yolsuzluğu cezalandırıp temizleme konusundaki yoğun baskıları sürdürerek, hiçbir yolsuzluk vakasını soruşturmasız ve cezasız bırakmayacağız, yolsuzluk yapan hem "kaplan" olarak adlandırdığımız üst düzey yöneticilere hem de "sinek" olarak adlandırdığımız sıradan insanlara aynı darbeleri indireceğiz, böylece vatandaşların yasal hak ve çıkarlarını öze ilişkin bir biçimde koruyacağız, yönetici ve yönetimlerimizin dürüst ve siyasetimizin temiz olmasını gerçekleştirmek için çaba harcayacağız.

2 *Lort Shang'ın Kitabı*. Bu kitap, Shang Yang ve takipçileri tarafından yazılan Legalizm'in temsil eseri, aynı zamanda Shang Yang Okulu'nun hukuk felsefesi hakkındaki önemli bir kaynaktır. Shang Yang (MÖ 390-MÖ 338), Savaşan Devletler döneminin ortasında yaşamış siyaset adamı, düşünür ve Legalizm'in başlıca temsilcisidir. Shang Yang'ın başkanlığında Qin Devleti'nde gerçekleştirilen reform hareketiyle eski kölelik sisteminde köklü değişim yapılmış ve yeni feodal sistemi uygulanmış, bunun sayesinde Qin Devleti de kısa süre içinde güçlenmişti. Bu reform hareketi, Shang Yang Reformları olarak tarihe geçmişti.

Parti Kültürü ve Dürüst Yönetim İnşâsıyla Yolsuzlukla Mücadeleyi Derinleştirelim*

(14 Ocak 2014)

Partimizin kendi davranışlarını denetlemesi ve parti üyelerini sıkı disiplinle yönetmesinde ısrar ederek, parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsıyla yolsuzlukla mücadele çalışmalarında partimizin birleşik önderliğini pekiştirmeli, yolsuzlukla mücadele yapısı ve mekanizmasında yenilik yaratma çalışmalarını ve kurumsal güvenceyi güçlendirmeliyiz. Düşünsel ve siyasal eğitimi yoğunlaştırarak parti disiplinini sıkı bir biçimde uygulamalı, formalitecilik, bürokratizm, hazcılık ve savurganlık davranışlarını yılmadan ortadan kaldırmalı, yolsuzlukla mücadelede yoğun baskı sürdürerek vatandaşları memnun eden ilerleme ve zafer kazanmak için çaba harcamalıyız.

2013 yılında ÇKP Merkez Komitesi, parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsıyla yolsuzlukla mücadele çalışmalarına büyük önem verdi. Merkezi Disiplin Denetleme Komisyonu, Merkez Komitesi'nin karar ve plan doğrultusunda, parti disiplininin, özellikle de siyasi disiplinin bağlayıcılığını, disiplinin uygulanması üzerindeki denetimi ve yolsuzluk vakalarını soruşturma çalışmalarını yoğunlaştırmak konusunda yumruk sıkarak güçlü adımlar attı ve çalışmalarında kendine özgü özellikler oluşturdu. Bütün kademelerdeki parti komiteleri ve yönetimler ile disiplin denetleme ve teftiş birimlerinin ortak çabaları sonucunda, parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsıyla yolsuzlukla mücadele alanında yeni ilerlemeler kaydettik. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'ndan başlamakla çalışma üslubu düzeltmek konusunda Siyasi Büro'nun örnek bir rol oynamasını sağladık. Çarpıcı sorunları çözmekten yola çıkmakla kötülükleri temizleyip dürüstlüğü yaygınlaştırmak konusunda gözle görülür sonuçlar elde ettik. Yolsuzluk vakalarını kararlılıkla soruşturup hem "kaplan"ları hem de "sinek"leri cezalan-

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkezi Disiplin Denetleme Komisyonu 3. Genel Toplantısı'nda yaptığı konuşmanın özeti.

dırmakla yolsuzluk yapanlar üzerinde yoğun baskı oluşturduk. Yetki kullanımını kurala bağlayarak denetimi yoğunlaştırdık, yerinde inceleme ve denetleme çalışmalarını yoğunlaştırıp düzeltmekle vatandaşların ihbar ve denetim kanallarını genişlettik. Bütün bu çabalarımız, yönetici ve vatandaşlarımızın takdirini kazandı.

Başarılarımızı beyan ederken, yolsuzluğun ürediği ortamın hâlâ var olmaya devam ettiğini, yolsuzlukla mücadelenin ciddiyetini ve karmaşıklığını koruduğunu, bazı görgüsüz davranışlar ile yolsuzluk sorununun imajımızı zedelemeye devam ettiğini ve acilen ortadan kaldırılması gerektiğini de görmek lazım. Partimizin bütün üyeleri, yolsuzlukla mücadelenin uzun vadeli, karmaşık ve zor bir görev olduğunu anlamalıdırlar. Üyelerimiz, dirençli hastalıkları yüksek dozlu ilaçla tedavi etme ve karışıklığı ağır cezalarla bastırmaya benzer güçlü bir kararlılıkla, zehiri temizlemek için kemiği kazma ve yarayı kapatmak için bilek kesmeye benzer büyük bir cesaretle parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsıyla yolsuzlukla mücadele çalışmalarını sonuna kadar sürdürmeliler.

Yolsuzluğu cezalandırma ve önleme sistemini oluşturmak, ulusal bir strateji ve tepeden bir tasarımdır. Merkez Komitesi, "Yolsuzluğu Cezalandırma ve Önleme Sisteminin Oluşturulmasına İlişkin 2013-2017 Dönemi Çalışma Planı"nı çıkardı. Bu, parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsıyla yolsuzlukla mücadele çalışmalarına yol gösteren bir belgedir. Bütün kademelerdeki parti komiteleri, bu belgeye ciddiyetle riayet ederek bu önemli siyasi görevi reform, gelişme ve istikrarın bütün çalışmalarında yerine getirmelidirler.

Parti ile halk arasındaki sıkı bağı korumak, bir seferlik değil, sürekli olarak üzerinde durmamız gereken bir konudur. Bu konuda iyi bir başlangıç yaptık, bundan sonra daha yoğun çaba harcayacağız. Parti kültürü inşâsında her şeyden önce ülkü ve inancı pekiştirmeli, partimizin niteliğini, amacını ve yöneticilere yönelik taleplerini her zaman aklımızda tutmalıyız. Partinin yöneticileri olarak, toplumsal ve kişisel çıkarlar arasında net ayrım yapmalı ve toplumsal çıkarları kişisel çıkarların üstünde tutmalıyız. Ancak ve ancak toplumun yararı için hareket ettiğimizde, dürüst ve dik durabileceğiz, yetkilerimizi büyük bir dikkatle temiz kullanabileceğiz. Çalışma üslubunda meydana gelen sorunların hepsi, toplumsal ve kişisel çıkarlara nasıl yaklaştığımızla ve kamu parası ile kamu yetkisini nasıl kullandığımızla doğrudan ilişkilidir. Kamu parası kamuya aittir ve bunun tek kuruşunu bile kişisel çıkarımız için kullanmamalıyız. Kamu yetkisini de halk için kullanmak zorundayız ve en ufak bir biçimde kendimiz için kullanmamalıyız. Yöneticilerimiz bunu her zaman hatırlayarak toplumsal ve kişisel çıkarları net olarak ayırmalı, kendilerini halka hizmet etmeye adamalı ve sıkı öz disiplin uygulamalıdırlar.

Yolsuzlukla kararlılıkla mücadele ederek partimizin iktidarda uzun süre kalmasından kaynaklanabilecek yozlaşma ve çürümeyi önlemek, yerine getir-

memiz gereken önemli bir siyasi görevdir. Yolsuzluğa karşı yoğun baskılar sürdürülmeli, yolsuzluğu sıfır tahammül bir tutumla cezalandırmalıyız. Yolsuzluk yaptığını tespit ettiğimiz her kişiyi adalete teslim etmeliyiz. Ufak sorunlara erken müdahale uygulamalı, hastalığı erkenden teşhis ederek zamanında tedavi ettiğimiz gibi yolsuzluğu tespit ettiğimiz an müdahalede bulunmalıyız. Bir anlık gecikme, büyük sorunlara yol açabilir. Buna asla izin vermeyeceğiz. Bütün yöneticilerimiz, "kamu parasına el sürme, sürersen mutlaka yakalanırsın"[1] cümlesini her zaman aklında tutmalılar. "İyilik gördüğün an kaçırabilirmişçesine ona yetişmelisin, kötülük gördüğün an elini kaynar suya batırmışçasına ondan uzak durmalısın".[2] Yöneticiler, korkmayı bilmeli ve yolsuzluk yapıp cezadan kaçabilecekleri düşüncesine kapılmamalıdırlar.

Parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsıyla yolsuzlukla mücadele çalışmalarını, reformu derinleştirmek yoluyla ilerleteceğiz. Partimizin disiplin denetleme yapısında reform yaparak yolsuzlukla mücadele mekanizmasını daha sağlıklı hâle getireceğiz, yetki kullanımına yönelik kısıtlama ve denetimlerin etkisini artıracağız, böylece bütün kademelerdeki parti disiplin denetleme komisyonlarının denetim yetkisinin nisbi bağımsızlığını ve otoritesini koruyacağız. Kısıtlamayı güçlendirerek yetki dağıtımını bilimsel olarak gerçekleştireceğiz, böylece bilimsel bir yetki dağıtım ve kullanım mekanizmasını oluşturacağız. Yöneticilerin, özellikle amirlerin yetki kullanmasına yönelik denetimi düzelteceğiz ve yönetici kadronun iç denetimini yoğunlaştıracağız. Şeffaflığı artırarak yetki kullanım yöntemlerini yasalara göre halka açıklayacağız, böylece yönetici ve vatandaşlarımızın şeffaf bir ortamda denetim yapmalarını ve yetkilerin doğru bir biçimde kullanılmasını güvence altına alacağız. Parti komiteleri yolsuzlukla mücadele etmekle, parti disiplin denetleme komisyonları da denetim yapmakla yükümlüdürler. Hesap sorulabilirlik mekanizmasını güçlendirerek sistemin kâğıttan kaplan ve gerçeği maskeleyen dış görünüş haline gelmesine izin vermeyeceğiz. Parti komiteleri, disiplin denetleme komisyonları ve diğer ilgili birimler, parti kültürü ve dürüst yönetim inşâsında kendilerine düşen görev ve sorumluklarını yerine getirmelidirler. Bütün reform önlemleri, yolsuzluğu cezalandırma ve önleme gereğini karşılamalı, yolsuzluğu önleme çalışmalarıyla eşgüdüm içinde planlanmalı, düzenlenmeli ve uygulanmalıdır. Yolsuzluğa yol açan bütün eksiklikleri gidereceğiz, böylece reformun sağlıklı ve sorunsuz olarak ilerletilmesini güvence altına alacağız.

Parti disiplinine şartsız olarak uyulmalıdır. Sözümüzü harekete dönüştürerek konulan bütün disiplini uygulamalı, disipline ters düşen davranışları istisnasız olarak soruşturmalıyız. Disiplinin bağlayıcılıktan uzak kalmasına

1 Chen Yi, "Ellerini Kendi Cebine Koy", *Chen Yi'nin Şiir Antolojisi*, Halk Edebiyat Yayınevi, 1977, s.155. Chen Yi (1901-1972), Çin proletarya devrimcisi, askeri uzmanı, siyaset adamı, Çin Halk Kurtuluş Ordusu'nun kurucuları ve komutanlarından biri, Çin Halk Cumhuriyeti Mareşaliydi.

2 *Konfüçyüs'ün Nutukları (Lun Yu).*

veya rafta toz içinde kalan kâğıda dönüşmesine izin vermemeliyiz. Bütün kademelerdeki parti örgütleri, parti üyelerine ve yöneticilere yönelik siyasi disiplin eğitimini yoğunlaştırmalı, bütün kademelerdeki disiplin denetleme birimleri de partimizin siyasi disiplinini korumaya öncelik vererek bütün parti üyelerinin düşüncede, siyasette ve davranışta Merkez Komitesi'yle aynı hizada olmasını güvence altına almalıdırlar.

Partinin gücü örgütlemeden gelir ve örgütleme partinin gücünü kat kat artırır. Partinin örgütsel disiplini güçlendirmek için parti ruhunu pekiştirmeliyiz. Parti ruhu, sonuçta bir tutum meselesidir. Komünist olarak bizler, özellikle yöneticilerimiz, geniş fikirli olmalı ve kendimize yüksek hedef belirlemeliyiz. Partiyi, halkı ve vatanı her zaman kalbimizde taşıyarak parti ruhuna daima gönüllü olarak bağlı kalmalıyız. Partimizin bütün üyeleri, parti bilincini pekiştirerek ilk kimliğinin ÇKP üyesi ve ilk görevinin partiye hizmet etmek olduğunu hiçbir zaman unutmamalı, partiye her zaman sadık kalmalı ve partiyle özdeşleşmelidirler. Partimizin her üyesi, örgüt bilincini pekiştirerek partili ve örgütün bir üyesi olduğunu her zaman hatırlamalı, partiye olan görev ve sorumluluklarını hiçbir zaman unutmamalı, örgüte güvenmeli, dayanmalı ve emrine uymalı, örgütün düzenlemelerini ve disiplin kısıtlamalarını gönülden kabul etmeli ve partinin birliği ve bütünlüğünü bilinçli olarak korumalıdır.

Demokratik merkeziyetçilik ve parti içi örgütsel etkinlikler sistemi, partinin önemli kurumsal düzenidir ve ciddiyetle uygulanmalıdır. Bütün kademelerdeki yönetim kadroları ve yöneticiler, talimat isteme ve raporlama sistemine sıkı bir biçimde uymalılar. Örgüt yönetimini yoğunlaştırarak, parti üyelerimizi ve yöneticilerimizi parti örgütüne doğru bir yaklaşım sergilemeye, söz ve davranış birliğinde bulunmaya, doğruyu söylemeye, gerçek düşüncelerini ifade etmeye ve parti örgütlerinin eğitimini ve denetimini kabul etmeye yönlendirmeliyiz. Bütün kademelerdeki parti örgütleri, örgütsel disiplini sıkı bir biçimde ve istisnasız olarak uygulamalı, disiplin ihlallerini açığa vurarak gerekli müdahalelerde bulunmalı ve böylece disiplini yüksek voltajlı elektrik teli gibi caydırıcı bir hâle getirmelidirler.

Merkez Komitesi tarafından alınan kararları, yalnızca örgüt, tanıtım, birleşik cephe, politika ve hukuk çalışmalarından sorumlu parti organları değil, halk meclisleri, idari birimler, Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı komiteleri, mahkemeler ve savcılıklar ile kamu kurumları ve halk örgütlerindeki parti örgütleri de uygulamalıdırlar. Bütün parti örgütleri kendilerine düşen görevleri yerine getirmeliler. Bütün parti örgütleri, parti komitelerine bağlılar, çalışmaları hakkında komitelere rapor vermek ve parti komitelerinin birleşik önderliği altında kendi görev alanındaki çalışmalarını en iyi şekilde yapmakla yükümlüdürler.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

ÇKP ÖNDERLİĞİ

Güzel Planı Çekiçle Çivi Çakmak Ruhuyla Sonuna Kadar Uygulayalım*

(28 Şubat 2013)

Reform, gelişme ve istikrar alanındaki zor ve yoğun görevlerin karşısında bütün kademelerdeki yönetim kadroları ve yöneticiler, Merkez Komitesi'nin talepleri doğrultusunda, "Ülkeyi boş laflar batırır, sağlam çalışmalar kalkındırır" sözünü daima akıllarında tutarak, büyük bir çalışkanlık, girişkenlik ve yaratıcılıkla çalışmalı, pratik, halk ve tarihin verdiği sınavlardan geçebilecek somut başarılar kazanmalıdırlar. Reform ve dışa açılma uygulamalarıyla sosyalist modernleşme inşâsının engin sahnesinde hepimiz, partinin ve halkın güvenine layık olmak için iş yapmayı ve büyük işleri başarmayı arzu ederiz. Ancak bu süreçte yönetimin sürekliliğinin önemini her zaman aklımızda tutmalıyız. Bir yerde belirli bir süre içinde yöneticilik yapan herkes, tabii ki büyük bir cesaret göstererek etkili çalışmalar yürütmeli, ancak aynı zamanda da çalışmaların tutarlılığını ve sürekliliğini korumaya da özen göstermelidir.

ÇKP 18. Kongresi'nde orta halli refah toplumunun inşâsını tamamlama ve reform ve dışa açılmayı kapsamlı olarak derinleştirme hedefleri ortaya koyularak, çağımızın yeni koşulları altında Çin'e Özgü Sosyalizm davasının ilerletilmesi konusunda genel bir plan belirlendi. Parti yapılanmasının bilimselliğini kapsamlı olarak artırmak yönünde net talepler ifade edildi. Şimdi tüm partinin ve halkın ayaklarını yere sağlam basarak, ÇKP 18. Kongresi'nin ruhunu yılmadan hayata geçirmesinin zamanı geldi. Aynı şekilde, Deng Xiaoping Teorisi, "Üç Temsil" Düşüncesi ve Bilimsel Gelişme Görüşü ile Merkez Komitesi'nin daha önce belirlemiş olduğu ve geçerliliğini hâlâ koruduğu önemli stratejik düzenlemeleri de geçmişte olduğu gibi büyük bir ciddiyetle uygulamaya devam etmeliyiz. Aynı durum, bir yörede veya bir kurumdaki çalışmalar için de geçerlidir.

---

* Xi Jinping'in ÇKP 18. Merkez Komitesi 2. Genel Toplantısı 2. Oturumu'nda yaptığı konuşmanın bir bölümü.

Hâlihazırda güzel bir planımız var, o zaman o planı sonuna kadar uygulayıp somut sonuçlar elde etmeliyiz. Biz, çekiçle çivi çakmak ruhuna sahip olmalıyız. Çekiçle çivi çakarken genellikle bir vuruşta çiviyi yerine oturtamayız, çiviyi yerleştirinceye kadar vuruş üstüne vuruş yapmak zorundayız. Ondan sonra başka bir çivi çakmaya geçeriz ve işi bitirinceye kadar çivi çakarız. Eğer sağda solda vuruş yaparsak, belki tek bir çivi bile doğru dürüst çakamayabiliriz. Biz, "başarı illa benden olmayabilir" anlayışını benimsemeliyiz. Güzel bir plan, eğer bilimsel olarak hazırlanmışsa, eğer gerçeklere ve halkın beklentisine uygun düşmüşse, o zaman o planı bir dönem yönetimi başka bir dönem yönetim izleyerek sürekli uygulamalıyız. Böyle yürüttüğümüz her çalışma birer başarı olacak ve halk tarafından takdir edilerek hep hatırlanacaktır.

Tabii ki pratik sürekli olarak gelişir. Bizim anlayışımız ve çalışmalarımız da koşulların değişmesiyle birlikte değişecek, emin olduğumuzda hiç vakit geçirmeden gerekli düzeltmeler yapmalıyız. Ancak her yeni yönetim kadrosu iş başına geldiğinde siyasetin tümüyle değiştirilmesi doğru olmaz. Hele sözde başarı göstermek uğruna gündemi tümden değiştirerek boş sloganları uçuşturmaya asla izin vermemeliyiz. Çalışmalarda yeni bir çehre görünmesi veya yeni bir atmosfer oluşması, yeni planlar belirlememize veya yeni sloganlar ortaya atmamıza değil, yeni koşulları göz önünde bulundurarak bilimsel olarak belirlenen hedefleri ve var olan güzel planları yeni anlayışlarla, yeni önlemlerle ve sağlam çalışmalarla gerçeğe dönüştürmemize bağlıdır. Doğru bir başarı anlayışı oluşturarak, daha çok temel hazırlayan ve uzun vadede yarar getirecek çalışmalarda bulunmalı, başkalarıyla anlamsız rekabete girmemeli, kendine başarılı bir imaj kazandırmak için vatandaşların emeğini ve kamu parasını boşuna harcayan göstermelik projeler yapmamalıyız. Bütün yöneticilerimiz, ayakları yere sağlam basarak çalışmalı ve sorumluluklarını yerine getirerek tarih ve halkın beklentilerine yanıt vermelidirler.

Öğrenmekle Aydınlık Geleceği Yaratalım*

(1 Mart 2013)

Partimiz, bütün üyelerinin, özellikle yöneticilerinin bilgi birikimini artırmaya daima büyük önem verir. Bu, parti ve halkın davasını hızlandıran başarılı bir deneyimdir. Her önemli dönüm noktasında ortaya çıkan yeni koşul ve yeni görev karşısında partimiz, her zaman üyelerini öğrenmek için yoğun çaba harcamaya çağırmıştır. Ve başlattığımız her öğrenme dalgası, parti ve halkın davasında büyük değişim ve atılım gerçekleşmesini sağlamıştır. Reform ve dışa açılma uygulamalarının başlangıcından itibaren Parti Merkez Komitemiz, Dört Modernleşme'yi (tarım, sanayi, milli savunma, bilim ve teknolojide modernleşme) gerçekleştirmenin derin ve büyük bir devrim olduğunu, bu büyük devrimin durmadan yeni çelişkileri çözmek sürecinde ilerleyeceğini, dolayısıyla bütün parti üyelerimizin bilgi öğrenme ve yeniden öğrenme yeteneğine sahip olmaları gerektiğini vurgulamıştır. Eskiye nazaran bugün bilgi öğrenme görevimiz hafiflememiş, tam tersine daha da ağırlaşmıştır. Bu, karşı karşıya bulunduğumuz koşul ve görev tarafından belirlenmiştir.

Bugün tüm partimizin karşı karşıya bulunduğu önemli bir konu, ülkemizin gelişmesiyle birlikte ortaya çıkan yeni durum ve sorunları nasıl doğru bir biçimde algılayıp ele alacağımızdır. Bugün karşılaştığımız sorunların bir kısmı, eski sorunlardır. Bunlar, ya uzun süren çabalara rağmen henüz çözemediğimiz ya da yeni biçimlere bürünmüş eski sorunlardır. Ancak karşılaştığımız sorunların daha büyük bir kısmı, yeni sorunlardır. Yeni sorunlar her gün ve her an ortaya çıkmaktadır ve bunların büyük bir çoğunluğu, daha önce tanımadığımız veya iyi tanımadığımız sorunlardır. Bu durum, dünya, ülke ve partideki koşulların değişmesinden kaynaklanmaktadır. Sorunlar yeni veya eski olabilir, uzun süre varlığını sürdüren veya biçimini değiştirmiş eski sorunlar olabilir, ancak bunları

* Xi Jinping'in ÇKP Parti Okulu'nun kuruluşunun 80. yıldönümünün kutlanması ve 2013 bahar sömestrinin başlaması için düzenlenen törende yaptığı konuşmanın ana bölümü.

doğru bir biçimde tanıyıp çözmenin tek yolu, öğrenmekle becerimizi artırmaktır. Öğrenme sürecinde hem öğrendiklerimiz bilgileri pratiğe dönüştürmeli hem de pratikle sorun çözecek yeni becerileri kazanmalıyız.

Partimizin 18. Kongresi'nde ortaya konulan hedef ve görevlerin gerçekleştirilmesi, karmaşık ve değişen uluslararası ortama karşı reform, gelişme ve istikrarın genel düzeninin korunması ve her alandaki çalışmaların sorunsuz bir biçimde ileriye taşınması, parti üyelerinin becerilerine yönelik yeni talepleri doğurmuştur. Partimiz, devrim, yapılanma ve reformun her aşamasında bir takım zorluk, sıkıntı, tehlike ve engelle karşılaşmış ve davamızın bütün başarılarını zorlu arayış ve çetin mücadelelerin sonucunda elde etmiştir. Davamızı sorunsuz bir biçimde ilerletmemiz veya mücadele hedeflerimize hiçbir sıkıntıyla karşılaşmadan ulaşmamız, asla mümkün değildir. Bundan sonraki ilerleyişimizde çeşit çeşit sıkıntı, risk ve meydan okumayla durmadan karşılaşacağımızı şimdiden söyleyebiliriz. Önemli olan, onları çözme, idare etme ve yenme becerisine sahip olmamızdır.

Genelden baktığımızda, sahip olduğumuz becerilerin, parti ve ülkenin davasının gereklerinin bir kısmını karşıladığını, diğer bir kısmı içinse yetersiz kaldığını görebiliriz. Üstelik koşul ve görevin durmadan değişmesiyle becerilerimizin yeterli olan kısmı azalmakta, yetersiz kalan kısmı ise artmaktadır. Eğer becerilerimizi hiç vakit geçirmeden artırmazsak, bir süre sonra reform, dışa açılma ve sosyalist modernleşme inşâsının önderliğinden kaynaklanan ağır görevleri yerine getiremez hâle gelebiliriz. Ta Yan'an döneminde, "beceriksizlik korkusu" sorunu partimizin dikkatini çekmişti. O dönemde Parti Merkez Komitemiz, insanlarımızın bir korkuya kapıldığına, bunun ekonomik veya siyasi bir korku değil, beceriksizlik korkusu olduğuna açık bir dille işaret etmişti. Daha önce kazandığımız sınırlı beceriler, her gün harcanarak zamanla tükenmenin eşiğine gelmişti. Bugün aynı sorunla mı karşı karşıyayız? Benim cevabım evet. Birçok arkadaşımız, işi iyi yapma arzusuna ve coşkusuna sahiptir, ancak yeni koşullarda iş yapmak için gerekli olan becerilere sahip değiller. Kural ve yöntemleri bilmedikleri, bilgi ve becerilerinin yetersiz kaldığı için yeni durum ve sorunları eski düşünce ve yöntemlerle karşılamaya alışmışlar, aceleyle ve körü körüne çalışmışlardır. Onlar işlerine bağlıdırlar, hatta oldukça yoğun çalıştılar, ancak ya yanlış yola girdiler ya da istediklerini yapamadılar, hatta "güneye gitmek isterken arabayı kuzeye sürdüler". Yeni yöntemleri bilmiyorlar, uyguladıkları eski yöntemler ise işe yaramıyor. Sert yöntemleri kullanmaktan çekiniyorlar, uyguladıkları yumuşak yöntemler ise etkili olamıyor. Bana göre böyle durumlar, partimizin oldukça geniş bir kesiminde var ve oldukça uzun bir süre var olmaya da devam edecektir. Dolayısıyla bütün parti üyelerimiz, özellikle bütün kademelerdeki yöneticilerimiz, tehlikeyi hissederek becerilerini devamlı olarak artırmak için çaba harcamalıdırlar. Ancak ve ancak bütün parti üyelerimizin becerileri

durmadan arttığı takdirde, "İki Yüzyıl Hedefleri"ne ulaşabileceğiz ve Çin milletinin büyük yeniden kalkınışını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirebileceğiz.

Beceri, doğuştan gelmez, öğrenme ve pratikle kazanılır. Çağımızda bilginin yenileme temposu giderek artmaktadır. Her gün yeni bilgi, durum ve olgu ortaya çıkmaktadır. Bazı araştırmalara göre, 18. yüzyıla kadar bilginin yenileme hızı yaklaşık olarak her 90 yılda bir katlanırken, bu süre 1990'lı yıllardan bu yana 3-5 yıla indi. İnsanoğlunun son 50 yılda ürettiği bilgiler, daha önceki 3 bin yılın toplamını bile geçmiştir. Bazılarına göre, tarım-çiftçilik çağında bir kişi ömür boyu gerekli olan bilgileri bir kaç yılda öğrenebilirdi, endüstri ekonomisi çağına girildikten sonra bir kişi ömür boyu gerekli olan bilgilere 10'larca yıl okuduktan sonra ancak sahip olabilirdi, bilgi çağına gelindiğinde ise bir insan çağın ilerleyişini takip edebilmek için ömür boyu öğrenmek zorunda kalır. Eğer her alandaki bilgi birikimimizi zenginleştirmek için çaba harcamazsak, eğer her türlü bilimsel ve kültürel bilgiyi bilinçli olarak öğrenmezsek, eğer bilgilerimizi hızla yenilemek, bilgi birikimimizin yapısını düzeltmek ve bakış açımızı ve ufkumuzu genişletmek konusunda girişken olamazsak, o zaman becerileri artırmamız, inisiyatifi ve üstünlüğü kazanmamız ve aydınlık geleceğe sahip olmamız söz konusu olamayacaktır. Bu yüzden partimizin bütün üyeleri, özellikle bütün kademelerdeki yöneticilerimiz büyük bir aciliyet duygusu içinde hareket ederek daha fazla bilgi öğrenmelidirler.

İşte böyle bir stratejik perspektiften yola çıktığımız için, partimizin 18. kongresinde partimizin öğrenen, hizmet eden ve yenilik yaratan Marksist iktidar partisine dönüştürülmesi, önemli bir görev olarak belirlendi. Öğrenmenin ilk sırada yer almasının nedeni, ön şart olmasıdır. Ancak öğrenmekle halka daha iyi hizmet edebileceğiz ve yenilik yaratabileceğiz. Hepimiz yöneticiyiz ve hepimiz parti ve halkın verdiği görev ve sorumlulukları üstlenmekteyiz, dolayısıyla kendimizi durmadan geliştirip zenginleştirmeli, kendimizi çalışmalarımıza vermeli, çalışma becerilerimizi ve performansımızı sürekli olarak artırmalıyız. Bu açıdan baktığımızda, yöneticilerin bilgi öğrenip öğrenmemeleri ve yüksek beceriye sahip olup olmamaları, yalnızca kişisel bir mesele değil, parti ve ülkenin davasının gelişmesini de doğrudan ilgilendiren önemli bir meseledir. Atalarımızın dediği gibi, "Bilgi öğrenmenin amacı illa yönetici olmak olmayabilir, ama yönetici olanlar bilgi öğrenmek zorundadır."[1] Ancak öğrenmekle çalışmalarımızın bilimselliğini, öngörülülüğünü ve girişkenliğini artırabiliriz. Önderliğimizin ve kararlarımızın çağımıza ve gelişmenin kurallarına uygun ve yaratıcı olmasını sağlayabiliriz. Ancak öğrenmekle bilgi yetersizliğinden kaynaklanan şaşkınlıktan, bilgisizlikten kaynaklanan gafletten ve cahillikten kaynaklanan kaostan kurtulabilir, beceri yetersizliği, korkusu ve geri kalmışlığını aşabiliriz.

1 *Xun Zi.*

Aksi takdirde, "Kör adam kör ata binerek gece yarısında derin gölün kenarına gitmesi"ne[2] benzer bir duruma düşebiliriz. Böyle bir insanın cesareti takdire değer, ancak davranışı düşüncesiz ve tavsiye edilmez. Çünkü böyle bir davranış, bizi başarıya götürmesi şöyle dursun, yönümüzü kaybetme ve çağın gerisinde kalma tehlikesiyle karşılaşmamıza yol açacaktır.

Çin'e Özgü Sosyalizm inşâsı, benzeri görülmemiş görkemli bir davadır. Dolayısıyla öğrenme çabamız, kapsamlı, sistemli ve keşifçi ruhla dolu olmalıdır. Öğrenirken öncelikli konular üzerinde yoğunlaşmanın yanı sıra bilgi alanımızı genişletmeye çalışmalı, kitaplardan olduğu gibi uygulamalardan, halk ile uzman ve akademisyenlerden olduğu gibi yabancı ülkelerden yararlı deneyimleri de öğrenmeliyiz. Teorik bilgilerin yanı sıra, uygulamalı bilgilerimizi de zenginleştirmeliyiz.

Her şeyden önce Marksizm teorisini ciddiyetle öğrenmeliyiz. Bu, bütün çalışmalarımızı sağlıklı olarak yürütmemizin bir gereği olduğu gibi, yöneticilerimizin liderlik görevini yerine getirmesi için vazgeçilmez bir koşuldur. Mao Zedung, "Eğer Marksizm-Leninizm'i yarım yamalak ve boş değil, sistemli ve gerçekçi bir biçimde kavramış olan 100 veya 200 yoldaşımız varsa, partimizin savaşma gücü büyük ölçüde artacaktır"[3] demişti. Bu, partimizin bugün hâlâ karşı karşıya bulunduğu bir görevdir. Ancak ve ancak Marksizm-Leninizm, Mao Zedung Düşüncesi, Deng Xiaoping Teorisi, "Üç Temsil" Düşüncesi ve Bilimsel Gelişme Görüşü'nü gerçekten öğrenip anladığımız, özellikle bütün bunların içine işlenen Marksist tutum, görüş ve yöntemleri kavradığımız takdirde, bakışlarımız keskin ve düşüncemiz net olacak, komünist parti iktidarının, sosyalizm yapılanmasının ve insanlık toplumunun gelişme kurallarını doğru ve derinlemesine anlayacağız. Ülkü ve inancımızı daima pekiştireceğiz, karmaşık koşulların karşısında bilimsel ve yön verici düşünceyi ve doğru ilerleme yönünü kararlılıkla izleyeceğiz, halkı doğru yola yönlendireceğiz ve Çin'e Özgü Sosyalizm'i durmadan ileriye taşıyacağız.

Partimizin çizgi, ilke ve siyasetleriyle devletin yasa ve yönetmeliklerini öğrenmek, yöneticilerimiz açısından çalışma yürütmek için temel bir hazırlık olduğu gibi, sahip olmaları gereken önemli bir siyasi marifettir. Bu bilgilere sahip olmadan, politikamızı nasıl belirleyeceğiz? Karşılaştığımız sorunları nasıl çözeceğiz? Böyle bir durumda çalışmada şu veya bu hataları yapabiliriz. Bütün kademelerdeki yöneticilerimiz, aynı zamanda partimizin ve ülkemizin tarihini

2 Liu Yiqing, *Dünya Hakkındaki Masalların Yeni Açıklamaları (Shi Shuo Xin Yu)*. Liu Yiqing (403-444), Güney Hanedanlıkları (420-589) dönemindeki Song devletinde yaşamış edebiyatçı. *Dünya Hakkındaki Masalların Yeni Açıklamaları*, Han Hanedanlığı'nın (MÖ 206-MS 220) sonu ile Doğu Jin Hanedanlığı (317-420) dönemine kadar geçen süredeki bilge ve bürokratların söz ve hikâyelerini bir arada toplayan edebi bir kitaptır.

3 Mao Zedung, "Çin Komünist Partisi'nin Milli Savaştaki Rolü", *Mao Zedung'un Seçme Eserleri*, c.2, Halk Yayınevi, 1991, s.533.

de öğrenmelidirler. Ancak tarih öğrendiğimizde partimizi ve ülkemizi sevebiliriz. Partimizin ve ülkemizin davasının kaynağını ve gelişme sürecini öğrenerek tarihten gelen deneyimleri tanımalı, parti ve ülkemizin tarihindeki önemli olayları ve kişileri doğru bir biçimde algılamalıyız. Bu, partimizin ve ülkemizin koşullarını tanımamız ve aydınlık gelecek yaratmamız için son derece gereklidir. Çünkü tarih, en iyi ders kitabıdır.

Yöneticilerimiz, ekonomi, politika, tarih, kültür, toplum, bilim ve teknoloji, askeriye ve diplomasi konularındaki bilgileri çalışmalarının gereklerine göre öğrenerek bilgi birikimlerini zenginleştirmeli ve profesyonelliklerini artırmalıdırlar. Çalışmada ne gerekiyorsa, hangi bilgi eksik kalırsa, onu öğrenmeli, yöneticilik yapmak, görev ve sorumluluklarını yerine getirmek için gerekli olan her türlü bilgiyi öğrenerek kendi alanında uzmanlaşmış yönetici haline gelmelidirler.

Yöneticilerimiz, zekâyı ve kişiliği geliştirmek için kültür ve tarih konusundaki her türlü bilgi ile Çin'in seçkin geleneksel kültürünü de öğrenmelidirler. Çin'in geleneksel kültürü, engin zenginliktedir. Geleneksel kültürümüzün içerdiği her türlü düşüncenin özünü öğrenip kavramak, doğru dünya görüşü ile hayat ve değer anlayışlarına sahip olmamız için son derece yararlıdır. Eski bilgelerimiz, siyasi başarı tutkusunu "Vatanın sıkıntılarını herkesten önce düşünür, hayatın tadını herkesten sonra tadar"[4] şeklinde, vatanseverliği "Mevkim ne kadar düşük olursa olsun vatanın sıkıntılarını görmezlikten gelemem"[5] ve "Vatanın yararı için kendimi feda ederim, asla kendime zarar gelebileceği için sorumluluktan kaçmam"[6] şeklinde, ahlakı "Zenginlik ve saygınlık beni doğru yoldan saptıramaz, yoksulluk ve düşük mevki beni ilkemden ayıramaz, güç ve tehdit beni dize getiremez"[7] şeklinde, fedakârlığı da "Tarih boyunca ölmez biri mi var, ölürsem sadakatimle tarihe parlak bir sayfa bırakırım"[8] ve "kalbimin son atışına kadar her şeyimi feda ederim"[9] şeklinde ifade ederlerdi. Bütün bu ifadelerle ortaya konulan Çin milletinin seçkin geleneksel kültürünü ve ruhunu devam ettirip yaygınlaştırmalıyız.

Yöneticilerimiz, edebi bilgileri de öğrenmelidirler. Edebi eserlerden zevk alma yeteneğini ve estetik anlayışını geliştirmekle ruhlarını yüceltmeli ve ya-

---

4 Bu kitapta yer alan "Yenilik Yaratmanın ve Rüyaları Gerçekleştirmenin Tam Zamanı" makalesinin 3. notuna bakınız.

5 Lu You, *Hastalıktan Sonraki Duygularım*.

6 Lin Zexu, *Sürgüne Giderken Aileme Elveda*. Lin Zexu (1785-1850), Qing Hanedanlığı döneminde yaşamış yurtsever siyaset adamı. Lin, Afyon Savaşı sırasında afyonun kesinlikle yasaklanması gerektiğini savunarak Batılıların istilasına karşı direnişlerde bulunmuştu.

7 *Mençyüs (Meng Zi)*.

8 Wen Tianxiang, *Lingding Denizini Geçerken*. Wen Tianxiang (1236-1283), Güney Song Hanedanlığı (1127-1279) döneminde yaşamış siyaset adamı ve edebiyatçı.

9 Zhuge Liang, *İkinci Sefere Çıkmak İçin Dilekçe (Hou Chu Shi Biao)*.

şamlarında asil ilgilere sahip olmalıdırlar. Eski kuşak devrimcilerimizin çoğu, derin edebi vasfa ve şiir yazma hünerine sahiplerdi. Özetle tarihi öğrenmek, geçmişteki başarı ve başarısızlıkları anlamamızı ve devletlerin yükselişi ve yıkılışından ders almamızı sağlayabilir. Şiiri öğrenmek, duygularımızı canlandırabilir, rüyamızı uçurabilir ve zekâmızı geliştirebilir. Ahlakı öğrenmek, dürüstlük ile sahtekârlık, onur ile utanç, doğru ile yanlış arasında ayrım yapmamıza yardımcı olabilir. Yalnızca Çin'in tarihi ve kültürünü değil, gözlerimizi dünyaya açıp farklı milletlerin tarihlerini ve kültürlerini de tanımalı, çürüklerini atıp özünü öğrenmeli, ondan esinlenerek kendimiz için kullanmalıyız.

Yöneticilerimiz bilgi öğrenirken, doğru yönünü yakalamalıdırlar. Marksizmin gösterdiği yönü göz ardı edersek, bilgi öğrenirken şaşkınlığa düşebilir, hatta yanlış yola girebilir, karmaşık koşullar altında telaşa kapılabilir ve yanlış düşünce akımlarına karşı koymakta zorluk çekebiliriz. Doğru bir yönü olmazsa, yararlı bilgileri elde etmemiz şöyle dursun, ayartıcı, gerçekten kopan ve hatta gülünç ve son derece yanlış şeyler tarafından aldatılabilir ve yanlış yönlendirilebiliriz.

Öğrenmemizin amacı, öğrendiklerimizi kullanmaktır. Yöneticilerimizin bilgi öğrenmek için çaba harcamalarının temel amacı, çalışma ve karşılaştıkları sorunları çözme becerilerini artırmaktır. "Ülkeyi boş laflar batırır, sağlam çalışmalar kalkındırır." Bu söz, öğrenme ve çalışmada gerçekçi çaba harcanması gerektiğini ifade eder. Savaşan Devletler (MÖ 475-221) dönemindeki Zhao Kuo'nun[10] "kâğıt üzerinde savaşma"sı ve Batı ve Doğu Jin Hanedanlıkları (265-420) dönemindeki akademisyenlerin "işe yaramaz tartışmalarla etkisiz hâle gelme"si gibi tarihin derslerini her zaman hatırlamalıyız. Uygulama, kitap okumak gibi bir öğrenme biçimidir, üstelik daha önemli bir öğrenmedir. Yöneticiler, teoriyi pratikle bütünleştirme yönündeki Marksist öğrenme üslubunu sürdürerek akıllarda sorular taşıyarak bilgi öğrenmeli, halkı öğretmen olarak görmeli, çalışmayla öğrenmeli ve öğrenme temelinde çalışmalı, öğrendiklerimizi uygulamalı, uygulamayla da öğrenmeyi derinleştirmeliyiz. Öğrenmeyle uygulama her zaman karşılıklı olarak desteklemelidir. Asla boşu boşuna konuşmamalı ve "Krikun" olmamalıyız.

İlgi, öğrenmeyi teşvik eden en iyi öğretmendir. "İlgi için öğrenen farkında olduğu için öğrenenden, öğrenmekten zevk alan ise ilgi için öğrenenden her zaman daha iyi öğrenir."[11] Bu deyiş, işte böyle bir gerçeği ortaya koymaktadır. Yöneticilerimiz, öğrenmeyi bir arayış, bir hobi ve sağlıklı bir yaşam biçimi olarak

10 Zhao Kuo (?-MÖ 260), Savaşan Devletler döneminde Zhao devletinin savaş taktiklerini çok konuşan, ancak hiçbir savaş tecrübesi olmayan komutanı. MÖ 206 yılında Zhao Kuo, Qin devletinin generali Bai Qi tarafından kurulan tuzağa düşmüş ve birlikleriyle birlikte Changping bölgesinde kuşatma altına alınmıştı. Kuşatmadan kurtulmayı başaramayan Zhao Kuo öldürülmüş, komutası altındaki 400 binden fazla asker de esir düşerek diri diri gömülmüştü.

11 *Konfüçyüs'ün Nutukları (Lun Yu).*

benimseyerek bilgiyi ilgi ve zevkle öğrenmelidirler. Yoğun ilgi olduğu takdirde, "öğrenmeliyim"in yerini "öğrenmek isterim", "bir süre öğreneyim"in yerini ise "ömür boyu öğreneceğim" anlayışı alacaktır.

Öğrenmek ile düşünmek ve öğrenmek ile uygulama, birbirini tamamlar ve destekler. "Öğrendiğini düşünmeyen kafa karışır, öğrenmeden düşünen ise delifişek olur."[12] Kafanda sorun varsa ve sorunu uygun bir biçimde çözmek istersen, o zaman öğrenmeye başlarsın, üstelik gönüllü olarak öğrenirsin. Bir insan, "geniş kapsamlı öğrenmeli, öğrendiklerini sorgulamalı, etraflı düşünmeli, doğru bir biçimde algılamalı ve içtenlikle uygulamalı"dır.[13]

Öğrenmek için zaman ayırmaya yatkın olmalıyız. Yöneticilerimizden sık sık şunu duyuyorum: "Öğrenmek istiyorum, ama çalışmalarım çok yoğun, öğrenmek için vakit bulamıyorum." Bu sözler, kulağa mantıklı gelebilir, ancak asla öğrenmeyi gevşetmenin bahanesi olmamalıdır. Merkez Komitemiz çalışma üslubunun değiştirilmesi gerektiğini sürekli vurgulamaktadır. Gereksiz ziyafetleri ve biçimciliği azaltarak öğrenmek ve düşünmek için daha fazla zaman ayırmak, çalışma üslubunun değiştirilmesinin önemli bir parçasını oluşturur. Vatandaşlarımız, bazı yöneticilerimizin eğlenmeye öğrenmekten daha fazla zaman ayırmasından şikâyet ederler. "Kendisi karanlıkta olanlar, başkalara yol gösterme hakkına sahip olamaz."[14] Böyle bir durum, çalışmalarımızı aksatacak, davamızı engelleyecektir. Eğer bütün vaktimizi gündelik çalışmalar için harcayıp da bilgi öğrenmezsek, düşünme dokumuz sertleşecek ve bayağılaşacaktır. Öğrenirken dikkatimizi dağıtmak yerine yoğunlaştırmalı, bir anlık merakla değil sürekli olarak öğrenmeli, anlamadan yüzeysel öğrenmek değil öğrendiklerimizi tam olarak anlamaya çalışmalıyız. Yöneticilerimiz, öğrenmeye öncelik vererek susamışçasına öğrenmelidirler. Öğrenmeyi kararlılıkla sürdürdüğümüzde, her gün yarım saat harcayarak bir kaç sayfa okusak bile, bu bize çok şey kazandıracaktır. Tıpkı damlaya damlaya göl olur, akar akar sel olur gibi.

Özetle, öğrenmeyi seven ilerler. ÇKP'liler, bugünlere öğrenmekle geldi, aydınlık geleceğini yine öğrenmekle yaratacaktır. Bizim yöneticilerimiz, partimiz, ülkemiz ve milletimiz ilerleme kaydetmek isterse, öğrenmeyi alışkanlık edinmeliyiz. Öğrenmeli, öğrenmeli ve yine öğrenmeliyiz, uygulamalı, uygulamalı ve yine uygulamalıyız.

---

12 Bu kitapta yer alan "Gençler Sosyalist Değerleri Bilinçli Olarak Hayata Geçirmeli" makalesinin 37. notuna bakınız.

13 Bu kitapta yer alan "Gençler Sosyalist Değerleri Bilinçli Olarak Hayata Geçirmeli" makalesinin 40. notuna bakınız.

14 *Mençyüs (Meng Zi)*.

Büyük Bir Ülkeyi Yönetmek Küçük Bir Balığı Pişirmek Kadar Hassastır*

(19 Mart 2013)

Bazı yabancı liderlerle yaptığım görüşmelerde, onların hayretle sordukları şu soruyla sık sık karşılaşıyorum: Çin kadar büyük bir ülke nasıl yönetilir? Evet, 1 milyar 300 milyonluk bir nüfusu olan Çin'i yönetmek gerçekten kolay değil. Yalnızca bu ülkenin durumlarını tespit etmek bile kolay bir iş değildir. Her zaman şunu söylüyorum: Çin'i tanımak, epey çaba harcamayı gerektirir. Yalnızca bir iki yerini görmek hiç de yeterli değildir. Çin'in 9 milyon 600 bin kilometrekarelik bir coğrafyası, 56 etnik grubu ve toplam 1 milyar 300 milyon insanı var. Dolayısıyla Çin'i tanımak isteyen herkes, "kör adamın fili dokunarak tanımaya çalışması" gibi kısmi bilgilerle genel bir kanıya varmaktan kaçınmalıdır.

Çinlilerin şöyle bir eski deyişi vardır: "Başvezir yerel yöneticilikten gelmeli, büyük general ise erden yetişmeli."[1] Bizim yönetici seçme mekanizmasında da yöneticilerin taşrada çalışma deneyimine sahip olması şart olunmaktadır. Örneğin, ben kırsal kesimde bir üretim takımının parti şubesinde sekreterlik, daha sonra da ilçe, şehir ve eyalet yönetimlerinde ve merkezi hükümette görev yapmıştım. Taşra bölgelerinde zengin çalışma deneyimi olan bir yönetici, halka, doğru bir bakış açısıyla yaklaşır, ülkenin koşullarını ve vatandaşların ihtiyaçlarını bilir, farklı görev ve mesleklerle ilgili zengin deneyime ve çalışma yeteneği ile becerilerine sahip olur. Bütün bunlar, başarılı bir yönetici için gerekli olan koşullardır.

Vatandaşların gündelik yaşam ihtiyaçlarını karşılamak, toplumun günlük düzenini sağlamak, devlet araçlarının normal işleyişini korumak ve iktidar partisini yapılandırmak ve yönetmek, muazzam çalışmalardır. Beni bu pozisyona getiren halktır. Dolayısıyla halkı kalbimin en üst noktasına koymak, halkın bana gösterdiği güveni ve verdiği ağır sorumlulukları hiçbir zaman unutmamak

* Xi Jinping'in BRICS ülkelerinden gazetecilere verdiği ortak demecin bir bölümü.

1 *Han Fei Zi*. Han Fei (MÖ 280-233), Savaşan Devletler döneminin son yıllarında yaşamış olan Legalizm okulunun başlıca temsilcisi. Onun eserleri, *Han Fei Zi* başlıklı kitap altında toplanır.

zorundayım. Bu kadar büyük ve bu kadar fazla nüfusu ve karmaşık durumu olan bir ülkenin yöneticileri olarak, ülkemizin durumları ile halkımızın düşünce ve isteklerini derinlemesine bilmeliyiz. "İnce buz üzerinde yürümek ve derin bir uçurumun kenarında durmak"[2] gibi azami derecede dikkatli hareket etmeli, "büyük bir ülkeyi yönetmek küçük bir balığı pişirmek kadar hassastır"[3] şeklindeki tutumu benimsemeli, hiçbir zaman gevşememeli ve ihmalkâr olmamalı, toplumun çıkarına gece gündüz çalışmalıyız. Halk, bizim güç kaynağımızdır. İyi ve kötü günlerde hep halkın yanında yer aldığımız ve halkla birlik ve beraberlik içinde mücadele ettiğimiz takdirde, aşamayacağımız hiçbir zorluk ve yerine getiremeyeceğimiz hiçbir görev olmayacaktır.

İş yüküme gelince, böyle bir görevde bulunan bir insanın kendine ait hemen hemen hiç zamanı olmadığını tahmin edebilirsiniz. Önümde binlerce, on binlerce iş duruyor. Tabii ki bu işleri öncelik sırasına göre ele alırım. "Herkes odun toplarsa alev yükselir." Bizim hem iş paylaşımı hem de koordinasyon olan bir merkezi yönetim kadromuz ve etkili ve verimli bir çalışma mekanizmamız var. Kadromuzdaki herkes, kendi görevlerini yerine getirmekle birlikte çalışmalarımızı uyum içinde en iyi şekilde yürütmektedir.

Son derece yoğun çalışmama rağmen, "yoğun dünyevi işler arasında zaman zaman boş vakti bulurum",[4] zaman buldukça ailemle birlikte olurum.

Benim ilgi alanım oldukça geniş. En büyük hobim, kitap okumaktır. Ve kitap okumak, benim için artık bir yaşam biçimi hâline geldi. Aynı zamanda bir sporseverim. Yüzme ve dağcılık gibi sporları severim. Gençliğimde futbol ve voleybol oynamayı severdim. Brezilya'yı FIFA Dünya Kupası'na bir kez daha ev sahipliği yapacak olmasından dolayı kutluyorum. Spor yarışmalarının, özellikle futbol maçlarının cazibesi, sonuçlarının önceden tahmin edilememesinden kaynaklanır. Bundan önceki Dünya Kupası'nda Ahtapot Paul vardı. Önümüzdeki yıl maç sonuçlarını önceden tahmin edebilen başka bir ahtapot olup olmayacağını merak ediyorum. Brezilya futbol takımı, ev sahipliğinin getirdiği avantajlara sahip. Onlara şimdiden iyi şanslar dilerim.

2 *Şarkılar Kitabı (Shi Jing)*.

3 *Lao Zi (Dao De Jing)*.

4 Li She, *Helin Tapınağı'ndaki Rahip Evi Duvarına Yazılan Şiir*. Li She (ölüm ve doğum tarihi bilinmiyor), Tang Hanedanlığı döneminde yaşamış şair.

Parti ve Halkın İhtiyaç Duyduğu İyi Yöneticileri Yetiştirelim*

(28 Haziran 2013)

Günümüzde tüm parti ve bütün etnik gruplardan halkımız, orta halli refah toplumu inşâsını tamamlamak ve Çin milletinin büyük yeniden kalkınışı davasını öngören Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek için birlik ve beraberlik içinde mücadele etmekteler. Karmaşık ve değişen uluslararası ortam ile ülke içinde reform, gelişme ve istikrar yönündeki zor ve ağır görevlerin karşısında, birçok yeni tarihi özellik taşıyan muhteşem bir mücadeleye hazırlanmalıyız. Bu, ÇKP 18. Kongresi'nin siyasi raporunda yer alan bir ifadedir. "Yeni tarihi özellik" kavramı, son derece derin bir anlam taşımakta, ulusal ve uluslararası ortamı gözden geçirerek analiz yaptıktan sonra vardığımız önemli bir tespiti içermektedir.

Birçok yeni tarihi özellik taşıyan muhteşem bir mücadeleyi başlatarak ÇKP 18. Kongresi'nde belirlenen bütün hedef ve görevleri yerine getirmemiz için, partimiz ve yöneticilerimiz kritik bir önem taşımaktadır. Yani partimizin Çin'e Özgü Sosyalizm'i geliştirmek yönündeki tarihi süreçte daima güçlü, önder ve merkez olmasını güvence altına almalı ve yüksek vasıflı insanlardan oluşan geniş bir yönetici kadrosunu oluşturmalıyız.

Partimiz, dürüst ve yetenekli insanları seçip görevlendirmeye daima büyük önem verir ve yönetici seçip görevlendirme çalışmalarına parti ve halkın davasını doğrudan ilgilendiren kritik ve temel bir konu olarak yaklaşır. Ülke yönetiminin anahtarı, uygun kişilere uygun görev verilmesidir. Eski bilgelerimizin dediği gibi, "Erdemlileri övmek, yönetimin temelidir",[1] "Yönetimin önceliği, uygun kişileri uygun görevlerde çalıştırmaktır".[2]

---

* Xi Jinping'in Ulusal Örgütleme Çalışmaları Toplantısı'nda yaptığı konuşmanın bir bölümü.

1 Bu kitapta yer alan "Yenilik Yaratmanın ve Rüyaları Gerçekleştirmenin Tam Zamanı" makalesinin 7. notuna bakınız.

2 Sima Guang, *Tarihteki Olaylar Hükümet İçin Ayna Gibidir (Zi Zhi Tong Jian)*. Sima Guang (1019-1086), Kuzey Song Hanedanlığı'nın bakanı ve tarihçiydi. *Tarihteki Olaylar Hükümet İçin Ayna Gibidir (Zi Zhi Tong Jian)* Çin'in kronolojik biçiminde yazılan ilk genel tarih kitabıdır ve MÖ 403 ile MS 959 yılları arasındaki 1362 yıllık tarihini içerir.

Son yıllarda, bütün kademelerdeki parti komiteleri ve örgütlenme birimleri, partimizin personel yönetim politikasını uygulayarak yönetici seçme ve görevlendirme çalışmalarını genel olarak sağlıklı bir biçimde sürdürmüşlerdi. Ancak bu konuda yine de bazı sorunlar mevcuttur. Eğer bu sorunlar uygun bir biçimde çözülemezse, partimizin morali bozulacak ve kamuoyunun güvenini kaybedeceğiz.

Şimdi sıkça sorulan üç soru var: İyi yönetici nedir? İyi yönetici nasıl yetişir? İyi yönetici nasıl değerlendirilir? Bu üç soruya doğru yanıt verdiğimizde, kadro çalışmamız daha sağlıklı hâle gelecektir.

İlk soru, iyi yönetici nedir? Aslında bu sorunun yanıtı oldukça net. Çünkü parti tüzüğümüzde bunun net ölçütleri bulunmaktadır. Ancak yönetici seçme ve görevlendirme çalışmalarında yapılan usulsüzlüklerden dolayı, bazı bölgelerde seçilen yöneticilerin vasıf ve yeteneklerinin ölçütlerden açıkça uzak kalmasından dolayı, hatta bazı yöneticilerin sorunlu olmasına rağmen yine terfi alması ve kural dışı terfilerin yapılmasından dolayı, birçok insan bu sorunun cevabı hakkında şaşkınlığa düştü. Bu da bizim örgütlenme çalışmalarımızı büyük ölçüde düzeltmemiz gerektiğini gösterdi. Çünkü eğer yönetici seçerek iyi yöneticinin ölçütleri hakkında karışıklık yaşanmasına neden olmuşsak, o zaman demek ki seçilen bazı kişiler topluma yalnızca kötü örnekler oluşturmuştur. Bu sorun üzerine derinden düşünmeliyiz.

Genelden baktığımızda, iyi yöneticiler hem erdemli, hem de yetenekli olmalıdır. Aynı zamanda iyi yöneticilerin ölçütleri somuttur ve farklı dönemlere göre farklı olur. Devrimci savaş yıllarında partiye sadık kalan, savaşta cesur olan ve ölümden korkmayan yöneticiler iyi yöneticilerdi. Sosyalist devrim ve yapılanma döneminde iyi yöneticiler, hem siyasi, hem de mesleki olarak yetenekli olmalıydı. Reform ve dışa açılma uygulamalarının başlangıç döneminde iyi yöneticiler, ÇKP 11. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı'nda belirlenen çizgi, ilke ve siyasetlere bağlı kalmalı, bilgili ve işin ehli olmalı, cesurca reform yapmalıydı. Bugün iyi yöneticilerin siyasi açıdan güvenilir, çalışma açısından yetenekli ve morali yüksek olan, halkın güvenini kazanan insanlar olması gerektiği şeklinde somut ölçütleri ortaya koymakla iyi yönetici ölçütlerine çağımızın özelliklerini katmış olduk.

Özetlemek gerekirse, iyi yöneticiler, kararlı inanca sahip olmalı, halka hizmet etmeli, çalışkan ve gerçekçi davranmalı, sorumluluklarını bilmeli, dürüst ve temiz olmalıdır. Kararlı inanca sahip olmak, parti yöneticilerimizin komünizm ülküsüne bağlı kalmaları, Marksizm'e içtenlikle inanmaları, Çin'e Özgü Sosyalizm için yılmadan mücadele etmeleri, partinin temel teori, çizgi, program, deneyim ve taleplerini şaşmadan kararlılıkla izlemeleri demektir. Halka hizmet etmek, parti yöneticilerimizin halkın hizmetçisi olmaları, halka sadık kalmaları, halkın mutluluğunu ve acısını paylaşmaları, bütün kalbiyle halka hizmet etmeleri demektir. Çalışkan ve gerçekçi davranmak, parti yöneticilerimizin gö-

rev ve sorumluluklarına bağlı kalmaları, gerçekçi bir yaklaşım sergilemeleri, ayaklarını yere sağlam basarak görevlerini en iyi şekilde yapmaları ve pratik, halk ve tarihin verdikleri sınavlardan geçebilecek somut başarıları elde etmeleri demektir. Sorumluluk bilmek, parti yöneticilerimizin ilkeye bağlı kalmaları, sorumlu davranmaları, ilke ile ilgili önemli konularda azimli tutum sergilemeleri, çelişkilere karşı zorlukların üstesinden gelmeleri, krize karşı en ileri cephede durmaları, hata olduğunda sorumluluklarını üstlenmeleri ve görgüsüzlüklere karşı kararlı mücadele vermeleri demektir. Dürüst ve temiz olmak, parti yöneticilerimizin yetkiyi saygı ve titizlikle kontrollü kullanmaları, siyasi hayatını koruyarak yolsuzluklara karşı koymak yönündeki siyasi özünü sürdürmeleri demektir. Bunlar, anlaşılması kolay, ancak yerine getirilmesi zor olan niteliklerdir.

Bütün bunlar son derece önemlidir. Ben bunları değişik vesilelerle defalarca vurgulamıştım. Burada ülkü ve inanç kararlılığı ile sorumluluk bilme konuları üzerinde özellikle durmak istiyorum, çünkü bunlar bugün yönetici kadromuzda öne çıkan iki sorundur.

Ülkü ve inanç kararlılığı, iyi yönetici için en öncelikli ölçüttür. Bir kişinin iyi yönetici olup olmamadığını tespit etmek için her şeyden önce onu bu ölçütle ölçmeliyiz. Eğer bir kişi kararlı ülkü ve inanca sahip değilse, Marksizm'e ve Çin'e Özgü Sosyalizm'e inanmazsa, siyasi açıdan ehliyetsizse ve siyasi fırtınalara dayanamazsa, yeteneği ne kadar üstün olursa olsun, partimizin ihtiyaç duyduğu iyi yönetici asla olamaz. Ancak ve ancak kararlı ülkü ve inanca ve bunlarla donatılan "elmas kadar yıpranmaz vücut"a sahip olan yöneticiler, ilkeyi ilgilendiren önemli konularda net bir tavır ortaya koyabilir, fırtınalara karşı korkusuz davranabilir, her türlü baştan çıkarmalara kararlılıkla direnebilir ve kritik anlarda güvenilir olabilirler.

Ülkü ve inanç, insanların tutkusu demektir. Eski bir deyişimizin anlattığı gibi, "Tutkular, insanları ne kadar uzak olursa olsun istediği her yere götürür, dağlar ve denizler bile ona engel olamaz. Tutkular, her türlü savunmayı kırar, en sağlam zırh ve kalkan bile ona dayanamaz."[3] Bu deyiş, yüksek tutkunun insanı ne kadar güçlü ve yenilmez yapabildiğini göstermektedir. Çin'in devrim, yapılanma ve reform süreçlerinde partimizin sayısız üyesi, parti ve halkın davası için cesurca şehit olmuştu. Onları destekleyen, işte "devrimci ülkü her şeyden üstün gelir" şeklindeki inançtan gelen manevi güçtü.

Yöneticilerimizin büyük bir çoğunluğu kararlı ülkü ve inanca sahip ve siyasal açıdan güvenilirdir. Ancak bununla birlikte, yönetici kadromuzda konümizme şüpheyle yaklaşan, komünizmi gerçekleşmesi imkânsız bir hayal ve bir hiçlik olarak düşünenler de var. Bazıları, Marksizm-Leninizm'in yerine hayaletlere ve tanrılara inanır, feodal batıl inançlarda manevi teselli arar, kehanete yoğun

3 Jin Ying, *Atasözleri Koleksiyonu (Ge Yan Lian Bi)*.

ilgi gösterir. Buda'ya tapınır, sorunla karşılaştığında "tanrıdan tavsiye" ararlar. Bazıları, ilke, adalet, doğru ve yanlış bilincinden yoksun kalır, görevi ahmakça yapar ve sersemlik içinde yaşarlar. Bazıları, sosyalizmin geleceğine olan inancını yitirerek Batı'nın toplumsal düzenini ve değer anlayışını özler. Bazıları ise, ÇKP'nin önderliği ile Çin'e Özgü Sosyalizm yolu gibi ilkeyi ilgilendiren konulardaki siyasi provokasyonlara karşı muğlak, pasif ve kaçamak bir tutum takınarak tutum ve görüşlerini ifade etmekten korkar, hatta kasten muğlak mesajlar verirler. Partili yöneticilerin, özellikle üst düzey yöneticilerin, ilkeyi ilgilendiren önemli konular ile siyasi olaylar ve hassas konularda tutum almaması ve eylemsiz kalması, korkunç bir saçmalık değil mi?

Bazıları, yöneticilerin "tüy"lerine, yani sözde "itibar"ına değer vermeleri gerektiğini savunur. Bu, onların nasıl bir "itibar" savunduklarına bağlı bir konudur. Savunulan bireyselci ve art niyetli kimselerce alkışlanacak "itibar" mı, yoksa parti ve halkın çıkarına hizmet eden "itibar" mı? Bir komünist partili, yalnızca ikinci çeşit itibara değer vermelidir. Eğer sırf ilk çeşit "itibar"ı kazanmak isterse, durum vahim olacak!

Formalitecilik, bürokratizm, hazcılık ve savurganlık bugün neden yaygın? Neden yolsuzluk yapan, hatta ihanet ederek düşmanlara iltica eden ve suçlu duruma düşen yöneticiler sürekli olarak görülüyor? Bunun temel nedeni, kararlı ülkü ve inançtan uzaklaşılmasıdır. Şunu sık sık söylüyorum: Ülkü ve inanç, komünist partililer için manevi "kalsiyum"dur. Kararlı ülkü ve inanç, "kemiğimiz"i güçlendirir. Ülkü ve inançtan yoksun kalırsak veya ülkü ve inancımız kararlı değilse, o zaman ruhsal olarak "kalsiyum yetersizliği"ne uğrayacağız ve "osteomalazi" hastalığına yakalanacağız.

Gerçekler ülkü ve inançtaki sallanmanın en tehlikeli sallanma, ülkü ve inançtaki çöküşün de en tehlikeli çöküş olduğunu tekrar tekrar kanıtlamıştır. Şunu hep düşünüyorum: Eğer "renkli devrim" gibi karmaşık bir durum gözümüzün önünde yaşanırsa, bizim yöneticilerimizin hepsi ortaya çıkıp partimizin önderliğini ve sosyalizm sistemini kararlılıkla savunacak mı? Bunu parti üyelerimizin ve yöneticilerimizin ezici çoğunluğunun yapacağına inanıyorum.

Devrimci savaş yıllarında, bir yöneticinin kararlı ülkü ve inanca sahip olup olmadığını, parti ve halkın davası uğruna kendini feda edip etmeyeceğine ve borazan çalınır çalınmaz derhal cepheye koşup koşmayacağına bakarak anlayabilirdik. Bu, doğrudan bir testti. Barışçı yapılanma döneminde ölüm kalım testi yine var, ancak çok sınırlıdır. Bir yöneticinin kararlı ülkü ve inanca sahip olup olmadığını tespit etmemiz gerçekten zordur. Röntgen, CT veya MR bile bu işe yaramaz.

Buna rağmen, yöneticilerimizi test etmenin yolu yine de vardır. Onların önemli siyasi meydan okumaların karşısında siyasi kararlılığını gösterip göstermediğine, partinin amacı konusunda sağlam bir bilince sahip olup olmadığına,

görevlerine karşı azami derecede sorumluluk duygusunu sergileyip sergilemediğine, zorluk karşısında ilk sırada, rahatlık karşısında ise en son sırada yer alıp almadığına, acil, zor, tehlikeli ve ağır görevlere karşı sorumluluk altına girmeye hazır olup olmadığına, yetki, para ve seksin cazibesine karşı koyup koyamadığına bakmak lazım. Ancak böyle bir test, bir seferde, bir iki görevle ve birkaç sloganla tamamlanamaz, onların uzun bir süre içerisindeki, hatta ömür boyu davranışlarına bağlı bir süreç olacaktır.

İlkeye bağlı kalarak sorumluluk alma cesaretini sergilemek, parti yöneticilerimizde bulunması gereken temel bir niteliktir. "Sorumluluktan kaçmak, bir yönetici için en büyük yüz karasıdır." Bir yöneticinin üzerine aldığı sorumluluk, onun sahip olduğu vizyonu, cesareti ve kişiliği gösterir. Ne kadar büyük sorumluluk alırsa, o kadar büyük iş yapabilir.

Şimdi bazı yöneticilerde "iyilik timsali" olma mentalitesi oldukça yaygın hâle geldi. Yanlışları eleştirmekten ve sorumluluk almaktan korkar veya çekinirler. Bu tür yöneticinin bazıları, insanları rencide etmekten ve oy kaybına uğramaktan korktukları için ilkeyi feda ederek herkesle iyi geçinmeye çalışır, "daha çok çiçek ve daha az diken" şeklindeki edepsiz felsefeye inanır, kendi işlerinden başka hiçbir şeyle ilgilenmez, yalnızca kendi işine gelenleri yapar, iyi kötü geçinip gitmekle yetinirler. Bazılar, oturdukları makamların gereğini yapmaz, zor sorunlar ve halkın talepleriyle karşılaştıklarında sorumluluklarından kaçarlar, görevlerini gelişigüzel yaparlar, onlardan kaynaklanan gecikmelerden dolayı küçük meseleler büyük sorunlara, büyük sorunlar da felakete dönüşür. Bazıları her konuda kurnazlık ve kaçamak yapar, "akıllılık" eder, iş yaparken kolayını seçer ve zor olanlardan kaçar, meydan okuma karşısında yalnızca kendini korumayı düşünür, başarı söz konusuyken ondan pay almaya koşar, sorun yaşandığında sorumlukları kaytarırlar. Daha vahim bir durum, böyle insanların hoş karşılanması ve hatta sevilmesi, başkalarından az çaba harcamasına karşın herkesten fazla kazanmasıdır. Başarı elde etmek yerine işi hatasız geçiştirmeye bakan bu tür "kurnaz yönetici", "iyilik timsali", sorumlulukları her zaman başkaların üzerine kaydıran ve "duvar üzerindeki ot" gibi hareket eden insan çoğalırsa, parti ve halkın davası nasıl ilerleyecek? Bu sorunlar son derece zararlıdır ve bunları ortadan kaldırmak için yoğun çaba harcamalıyız.

Sonuçta, ancak özverili olduğumuzda korkusuz olabilir ve sorumluluk üstlenebiliriz. "Özveri gönül rahatlığını getirir." İyi bir yönetici, sorumluluğun dağdan ağır olduğu bilincinde olmalı, partinin ilkesi ve davası ile halkın çıkarlarını ilk sıraya koymalı, sorun karşısında net ve kararlı bir tutum sergilemeli, sorumluluklarını büyük sabır ve çalışkanlıkla yerine getirmeli, çalışmalarında başarı elde edinceye kadar çaba harcamalıdır. "Otun boyun eğmezliği sert rüzgârda, hakiki altın da alevler arasında kendini gösterir." Yöneticilerimiz, parti ve hal-

kın davası uğruna düşünme, çalışma ve sorumluluk alma cesaretine sahip olmalı, çağımızın "boyun eğmez ot"u ve "hakiki altın"ı haline gelmelidirler.

Tabii ki sorumluluk almak, parti ve halkın davası için olmalı, bireyselci olmamalıdır. Küstahlık ve kendini beğenmişlik, asla sorumluluk almak demek değildir. İlkbahar ve Sonbahar Dönemi'nde Song devletinin veziri Zheng Kaofu, bir kaç kuşak derebeyine hizmet etmiş olmasına rağmen kendisine sıkı öz disiplin uyguladığı için büyük itibar kazanmıştı. Atalarının anısına kurulan aile tapınağında yer alan ve ding denilen tören kazanına şu satırları kazıtmıştı: "İlk kez terfi edildiğimde başımı eğdim, ikinci kez terfi edildiğimde sırtımı kamburlaştırdım, üçüncü kez terfi edildiğimde belimi büktüm. Sokakta duvar dibinde yürüdüğümde hiç kimse beni aşağılamaz. İhtiyaç duyduğum, yalnızca bu kazanda lapa pişirip karnımı doyurmaktır."[4] Bu hikâyeden derinden etkilendim. Bizim yöneticilerimiz partinin yöneticileridir, sahip oldukları yetkiler parti ve halk tarafından verilir. Dolayısıyla onlar, çalışmada mümkün olan her türlü çabayı harcamalı ve azami derecede kararlılık göstermeli, davranışta da kibirli ve aceleci olmak yerine alçakgönüllü ve dikkatli olmalıdırlar.

İkinci soru, iyi yönetici nasıl yetişir? İyi yönetici tabii ki doğuştan gelmez. Bir kişi, iyi yönetici olabilmek için hem kendi çabasına hem de parti örgütünün eğitimine ihtiyaç duyar. Kişisel çaba, temel bir iç faktör ve belirleyicidir.

Bir yöneticinin partiye bağlılığı, teorik birikimi ve ahlak seviyesi, partideki kıdeminin artması ve mevkiinin yükselmesine bağlı olarak kendiliğinden artmaz, ömür boyu çaba harcamasıyla mümkün olabilir. Bir insan, iyi bir yönetici olabilmek için öznel dünyasını durmadan yenilemeli, partiye bağlılığını pekiştirmeli ve kişiliğini geliştirmelidir. Kendi davranışlarına parti tüzüğü ve komünist partide olması gereken ölçütlerle çekidüzen vermeli, "kendisine sıkı disiplin uygulayıp başkasına hoşgörü göstermeli",[5] her zaman kendi davranışlarını denetlemeli, kendisini gözden geçirmeli, kendi kendini uyarmalı ve teşvik etmeli, "ufak çıkarların karşısında baştan çıkarılmamalı, göz alıcı manzaraların karşısında gözü kamaşmamalı", yaşamda dürüst, işte çalışkan ve yöneticilikte temiz davranmalıdır.

Öğrenme, ilerlemenin merdivenidir. Yöneticiler, öğrenmede çalışkan ve düşünmede atik olmalı, Marksizm teorisini, özellikle Çin'e Özgü Sosyalizm'in teori sistemini büyük bir çalışkanlıkla öğrenmeli, bu teorinin içerdiği tutum, anlayış ve yöntemleri kavramalı, stratejik, yenilikçi, diyalektikçi ve "kırmızı çizgi" bilincine bağlı olarak düşünme yeteneğini geliştirmeli, koşulları doğru bir biçimde analiz ederek tespitte bulunmalı, siyasi sağduyuyu ve kararlılığı daima korumalıdırlar. Aynı zamanda yöneticiler, her türlü bilgiyi öğrenerek bilgi

4 *Zuo'nun Kroniği (Zuo Zhuan).*

5 *Eski Makalelerin Koleksiyonu (Shang Shu).*

birikimini zenginleştirmeli, bilgi yapısını düzeltmeli, görev ve sorumluluklarını yerine getirmek için gerekli olan bilgi zeminini sağlamlaştırmalıdırlar.

İyi bir yönetici, öğrenmeye yoğun çaba harcamanın yanı sıra pratiği de yoğunlaştırmalıdır. "Görmek işitmekten, uygulamak da görmekten daha yararlıdır."[6] Bilgi ve deneyim, kartalın iki kanadına benzer. Ancak ve ancak dünyayı tanıyan ve fırtınalara karşı koyabilen bir kartal, daha yükseklere ve uzaklara uçabilir. Zor koşul, büyük sıkıntı ve fazla çelişki, insanları daha iyi yetiştirir. Yöneticiler, taşralara, gerçek yaşamlara ve halkın arasına girmeli, reform ve gelişmenin ana sahasında, istikrar koruma çalışmalarının ön cephesinde ve halka hizmet etmenin ilk sırasında kişiliğini ve becerilerini geliştirmeliler.

Bir insan, iyi yönetici olabilmek için parti örgütünün eğitimine de muhtaçtır. Koşullar değiştikçe, parti ve halkın davası geliştikçe, yönetici yetiştirme çalışmalarının önemi daha da ön plana çıkmaktadır. Yönetici yetiştirirken, partiye bağlılık yönündeki eğitimi esas, ahlak inşâsını da temel olarak görerek, onların partinin amacına bağlı kalma ve halkın hizmetçisi olma bilincini artırmaya öncelik vermeliyiz. Yöneticilerimizi pratik içerisinde yetiştirmek için imkân ve platform yaratmalıyız. Yöneticiler, kendilerinin pratikte yetiştirilmesini "altınla kaplama" süreci veya terfi için uygulanan rutin bir prosedür olarak görmemeliler. Eğer böyle düşünürlerse, pratik sürecine kendini vermez ve halkla yakın bağ kurmazlar. O zaman ise bu süreç yalnızca bir gösteriden ibaret kalır. Yöneticilere yönelik olağan denetimleri yoğunlaştırarak onların davranışlarını sıkı disiplinle kısıtlamalıyız. Denetimsiz yetki kullanımı, kesinlikle yolsuzluğa yol açar. Bu değişmeyen bir kuraldır. Bir yöneticinin yetiştirilmesi kolay bir süreç değildir. Dolayısıyla onları daha iyi yönetip denetlemeli, onlara her zaman ince buz tabakası üzerinde yürümek ve derin uçurum kenarında durmak gibi büyük bir dikkat kazandırmalıyız. Onlarla sık sık içtenlikle sohbet ederek eksiklerini dile getirmenin yanı sıra onlara manevi teşvik vermeliyiz. Bu güzel geleneğimizi sürdürüp yaygınlaştırmaya özen göstermeliyiz.

Üçüncü soru, iyi yönetici nasıl değerlendirilir? İyi yönetici yetiştirmemizin amacı, onları değerlendirmektir. Eğer onları değerlendirmezsek veya uygun bir şekilde değerlendiremezsek, o zaman onları niçin yetiştirdik? Yetenekli bir insanı doğru yerde çalıştırmak, daha fazla yetenekli insanı özendirecek, toplumda da onları örnek alma geleneği oluşacaktır. Ne tür insanı yöneticiliğe getirmemiz, yöneticilerimizin üslubunu ve hatta tüm partinin üslubunu belirleyen siyasi bir "rüzgârgülü"dür.

Bazı bölge ve kurumlarda yönetici atama konusunda doğru bir yaklaşım uygulanmadığını görmemiz lazım. Ahlak açısından sorunlu, yeteneği ve becerisi sıradan olan bazı fırsatçıların sık sık terfi ettirilip önemli makamlara atanması, buna karşın kendisini işine adayan, ancak terfi için ilişki ağı kurma peşinde

6 Liu Xiang, *Hikâyeler Bahçesi (Shuo Yuan)*.

koşmayan yöneticilerin terfi şansına sahip olmaması, yöneticilerimiz arasında ve toplumda yoğun tepkilere neden olmaktadır. Bütün kademelerdeki parti komiteleri ve örgütlenme birimleri, partinin yöneticileri denetleme ilkesine ve yönetici atama konusundaki doğru yaklaşımlara bağlı kalarak, yönetici seçip atama yaparken hem ahlak seviyesine hem de beceriye önem vermeli, ahlak seviyesine öncelik vermeli, erdemli ve yetenekli insanları seçip vasıflarına uygun makamlara atamalıdırlar. Ancak böylelikle iyi yöneticiler zamanında keşfedilip uygun bir biçimde değerlendirilebilecektir.

Yöneticileri uygun bir biçimde değerlendirmek için her şeyden önce onları tanımalıyız. Eğer bir insanı kapsamlı ve doğru olarak tanımazsak, o zaman onu yanlış yerde kullanabiliriz, hatta yanlış insana görev verebiliriz. "Bir insanın zayıflığını, üstünlüğünü, üstünlüğünün zayıf tarafını ve zayıflığının üstün tarafını tanımasan, onu atamanın ve hatta eğitmenin temeline sahip olamazsın."[7] Bir yönetici hakkında kişisel his ve izlenimle kanıya varmamalı, sağlıklı bir gözlem ve değerlendirme mekanizmasını ve yöntemlerini geliştirip onu çok kanallı, çok kademeli ve çok yönlü olarak değerlendirmeliyiz.

Yöneticilerle yakından temas etmeli, vizyon ve tutumlarını tanımak için onların önemli konulardaki düşüncelerini gözlemlemeli, kişilik ve duygularını tanımak için vatandaşlara olan yaklaşımlarını gözlemlemeli, ahlak seviyesini ve dünya görüşünü tanımak için şöhret ve çıkarlara olan yaklaşımlarını gözlemlemeli, yetenek ve becerilerini tanımak için de karmaşık sorunları ele alma biçimleri ile elde ettikleri neticeleri gözlemlemeliyiz. Yöneticileri günlük çalışmalarında tanıyıp değerlendirmeli, aynı zamanda önemli olayların karşısında ve kritik anlardaki davranışlarına ağırlık vermeliyiz. "Güzel müziği ancak bin müzik çaldıktan sonra anlayabilir, keskin kılıcı ancak bin kılıcı inceledikten sonra bulabiliriz."[8] Bir yöneticinin başarısı, çalışmasında, itibarı ise halkın ağzında yatar. Dolayısıyla bir yöneticiyi tanımak için taşralara giderek halkın görüşlerine kulak vermeli, onun ahlak seviyesini hem "büyük olaylar"da hem de "ufak işler"de tespit etmeliyiz.

Doğru kişileri doğru makamlara atamak için yöneticileri kapsamlı, uzun vadeli ve diyalektikçi bir yaklaşımla değerlendirme ilkesini kararlılıkla sürdürerek onların öteden beri gösterdikleri performansı ve yaptıkları çalışmaları incelemeye özen göstermeliyiz. Yüksek sorumluluk duygusuna ve yeteneklere sahip olan, ilkelere bağlı kalarak yanlış davranışlara karşı bazı kişileri rencide etmekten korkmayan ve özgün kişilik sergileyen yöneticiler hakkında farklı yorumlar olabilir. Parti örgütleri onların haklarını savunmak zorundadır. Yöneticilerin performansının değerlendirilmesi de yine zor bir konu. Değerlendirme yöntemini ve

7 Wei Yuan, *Wei Yuan'ın Seçme Eserleri (Wei Yuan Ji)*.

8 Liu Xie, *Edebi Zihniyetle Ejder Oymak (Wen Xin Diao Long)*. Liu Xie (465-532), Güney Hanedanlıkları dönemindeki Liang devletinde yaşamış edebiyat eleştirmeni. *Edebi Zihniyetle Ejder Oymak*, antik Çin'de edebi teoriler üzerinde yazılmış bir eser.

biçimini daha sağlıklı hâle getirmeliyiz. Bir yöneticinin performasını değerlendirirken, ekonomik gelişmeyle ekonominin temeline ve görülebilen başarılarla görülmeyen başarılara eşit değer vermeli, halkın yaşam koşulunun düzeltilmesi, toplumun ilerlemesi ve ekolojik ortamın iyileştirilmesi gibi gösterge ve başarıları performans değerlendirmesinin önemli kıstasları olarak benimsemeli ve bir daha gayrisafi bölge içi hasıladaki artış oranını tek kıstas olarak görmemeliyiz. Bazı yöneticiler, ani karar vermeye, dikkatli düşünmeden işe girişmeye, sonra da geriye bir bataklık bırakıp hiçbir hesap vermeden terfi etmeye alışmışlardır. Böyle bir duruma asla bir daha izin vermeyeceğiz. Daha önce de söylediğim gibi, böyle durumlara karşı bir hesap sorma mekanizması oluşturmaya ihtiyacımız var, üstelik sorumluların ömür boyu hesap vermesini sağlamak zorundayız. Parti Merkez Komitesi Örgütleme Bürosu, böyle bir mekanizmayı en kısa sürede oluşturmalıdır.

Doğru kişileri doğru makamlara atamak için yöneticileri bilimsel ve uygun bir biçimde değerlendirmeliyiz. Yani onları zamanında ve doğru yerlere atamalıyız. Şimdi bazı bölgelerde atama yapılırken, vasıf, uygunluk ve üstünlüklere değil, yalnızca kıdemlere bakılır ve denge gözetilir. Bunun sonucunda atanan yöneticiler görev yaparken zorluk çeker, sorun birikir, atılım gerçekleşemez. Kimi hangi göreve atayacağımıza mutlaka çalışmaların gereğine göre karar vermeli ve göreve göre yönetici seçmeliyiz. Atamayı yöneticilere yönelik bir ödüllendirme yöntemi şeklinde basitleştirmemeliyiz. "Seçkin bir at, tehlikeli yollardan koşarak geçebilir, ancak sığır gibi tarlayı sürmekte kullanılamaz. Sağlam bir araba ağır yük taşıyabilir, ancak kayık gibi nehri geçemez." Vasıflı insan kaynağı oluşturma bilincini pekiştirerek, vasıflı insanları susamışçasına aramalı, onlara hazine gibi davranmalı, onları kalıba bağlı kalmadan önermeli ve yeteneklerini tümüyle göstermelerine imkân tanımalıyız. Ancak böylelikle çok sayıda iyi yönetici, zekâ ve becerilerini tümüyle ortaya koyabilecektir.

Dikkat etmemiz gereken bir durum var. Bir bölgede veya bir kurumda bir yöneticinin başarılı olup olmadığını hem vatandaşlar hem amirleri bilir, performansı da ortadadır. Ancak atamanın sonucu, zaman zaman davamızın gereği ve vatandaşların beklentisine ters düşer. Burada rol oynayan, bazı yöneticilerin bencilliği ve insanları rahatsız eden "ilişki ağı" ve "gizli kurallar"dır. Bu olumsuz faktörlerin etkisi nedeniyle yeteneğe göre atama yapma ilkesi terk edilmiş, yakınlık derecesine göre ve kişisel çıkar için atama yapma sorunu ortaya çıkmıştır. Yöneticilerimiz ve toplum bu sorunu nefretle karşılamaktalar. Dolayısıyla bu durumu değiştirip atamaların temizliğini sağlamak için kararlı önlemler almak zorundayız.

EKLER

"Halk Bizim Güç Kaynağımızdır"

ÇKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Xi Jinping'in Profili

Tarih 7 Aralık 2012, ÇKP Merkez Komitesi Genel Sekreterliği'ne 23 gün önce seçilmiş olan Xi Jinping, Çin lideri olduktan sonra başkent Beijing dışına çıktığı ilk yurtiçi gezisini yapmak üzere Çin'in reform ve dışa açılma uygulamalarının ön cephesi olan Guangdong eyaletine geldi. İlk durağı Shenzhen şehri oldu. Gezi boyunca Xi Jinping, yoğun güvenlik önlemleri olmadan yalnızca küçük bir heyetle birlikte halkla doğrudan temas ederek samimi bir biçimde iletişimde bulundu.

Ertesi gün, sabahın erken saatlerinde Xi Jinping, Shenzhen şehrindeki Lianhuashan (Nilüfer Dağı) Parkı'na geldi. Ne park polis kordunu altına alındı ne de kırmızı halı serildi. Xi Jinping, parkı gezen ve sabah sporu yapan çok sayıda vatandaşın bakışları arasında Çin'in eski lideri Deng Xiaoping'in heykeli önüne çelenk koydu. Ardından kalabalık arasına girerek vatandaşlarla el sıkıştı, el sallayarak onları selamladı.

Guangdong'daki incelemeler sırasında Xi Jinping, tüm parti ve bütün etnik gruplardan vatandaşları Çin'i güçlendiren reform ve dışa açılma yolunu şaşmadan ve kararlılıkla izlemeye devam etmeye, reformun sistemli, bütünsel ve eşgüdümlü bir biçimde ilerletilmesine daha büyük önem vermeye çağırdı. Xi Jinping, reform ve dışa açılmanın duraklamadan ilerletilmesi gerektiğini vurguladı.

Xi Jinping'in Guangdong gezisinde, Deng Xiaoping'in bundan 20 yıl önce ülkenin kavşakta bulunduğu bir sırada çıktığı güney gezisinin rotasını izlemesi, son derece anlamlı oldu. Bazı basın kuruluşlarının haberlerinde Xi Jinping, ülkenin yönetiminde taze bir rüzgâr estiren, reform ve dışa açılmayı kararlılıkla sürdüren ve Çin Rüyası'nı gerçekleştirmek sürecinde Çin milletine yol gösteren bir lider olarak nitelendirildi.

15 Kasım 2012 günü düzenlenen ÇKP 18. Merkez Komitesi 1. Genel Toplantısı'nda 59 yaşındaki Xi Jinping, Merkez Komitesi Genel Sekreterliği'ne seçilerek, ÇKP'nin Çin Halk Cumhuriyeti'nin 1949 yılında kurulmasından sonra doğan ilk en yüksek rütbeli lideri oldu. Çekirdeği Mao Zedung, Deng Xiaoping ve Jiang Zemin olan üç kuşak merkezi yönetim kadrosu ile Genel Sekreteri Hu Jintao olan merkez yönetiminden sonra 91 yaşındaki ÇKP, böylece yeni bir yol göstericiye sahip oldu.

Çin'in orta halli refah toplumu inşâsının kapsamlı bir biçimde tamamlanması için belirleyici bir önem taşıyan bir döneme girdiği sırada Xi Jinping, ülkenin siyasi sahnesinin merkezinde yerini alarak tarihin bayrağını devraldı. Aynı zamanda dünyanın ikinci büyük ekonomisinin lideri olarak Xi, dünya sahnesinin de ön cephesine çıktı.

Bütün ülkenin ve dünyanın gözleri Xi Jinping'e çevrildi:

- 82 milyon üyesi olan dünyanın en büyük siyasi partisinin halka daha iyi hizmet etmesini nasıl sağlayacak?

- "Orta halli refah toplumu inşâsını ÇKP'nin kuruluşunun 100. yılında kapsamlı olarak tamamlamak ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. yılında müreffeh, güçlü, demokratik, medeni ve uyumlu sosyalist çağdaş ülke kurmak" yönündeki iki büyük hedefi gerçekleştirmek için 1.3 milyar Çinliye nasıl bir yol gösterecek?

- Çin'in dünya barışı ve gelişmesi konusunda kendine düşen sorumluluklarını yerine getirmesi için nasıl bir yol izleyecek?

Xi Jinping, ÇKP 18. Merkez Komitesi 1. Genel Toplantısı'nın bitiminden hemen sonra yaklaşık 500 yerli ve yabancı basın mensubunun karşısına çıkarken, üstlendiği görevinin ağırlığını hissettiğini belirterek ÇKP'nin yeni dönem merkezi yönetim kadrosunun görevlerini millete, halka ve partiye karşı sorumluluklar olarak özetledi.

Bu kutsal taahhüt, Xi Jinping'in Çin milletine karşı üstlendiği tarihi yükümlülükleri ülke yönetimine yönelik inanç ve arayış olarak benimsediğini gösterdi.

Çin Rüyasının Savunucusu

"Halkımızın güzel yaşama özlemi, mücadelemizin hedefidir." Xi Jinping'in ÇKP Genel Sekterliği görevine başladıktan sonra basın mensupları önünde yaptığı bu ilk konuşma, onun önderliğindeki ÇKP'nin halka hizmet etme kararlılığını net bir dille ortaya koydu.

Göreve başladıktan kısa süre sonra Xi Jinping, ÇKP Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nun diğer 6 daimi üyesiyle birlikte "Yeniden Kalkınma Yolculuğu" başlıklı sergiyi gezdi. Xi, orada yaptığı konuşmada şunları söyledi: "Şimdi herkes, Çin Rüyası'ndan söz ediyor. Bana göre, Çin milletinin büyük yeniden kalkınışının gerçekleştirilmesi, yakınçağdan bu yana milletimizin en büyük rüyasıdır."

Xi Jinping, halkın rüyasını her zaman kendi rüyası olarak benimsemiştir. Bundan 43 yıl önce Xi, okumuş bir genç olarak Sha'anxi eyaletinin kuzeyinde yer alan bir köye giderek tam 7 yıl çalıştı. Onun ilk "resmi görev"i, ÇKP'nin örgüt yapısının "hücresi" olan üretim takımının (idari köy) parti şubesi sekreterliği oldu. Uzun yıllar taşra bölgelerinde ve yerel yönetimlerde görev yaptıktan sonra Xi Jinping, 2007 yılında ÇKP Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nun daimi üyeliği, Merkez Komitesi Sekreteryası üyeliği ve ÇKP Merkezi Parti Okulu Rektörlüğü'ne seçildi. Bunun ardından Xi, Çin Halk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Yardımcılığı ve Merkezi Askeri Komisyon Başkan Yardımcılığı görevlerini de üstlendi. O tarihten ÇKP Merkez Komitesi Genel Sekreterliği'ne seçilmesine kadar geçen 5 yılda Xi, parti ve ülkenin önemli siyasi hattının belirlenmesine ve önemli karar ile düzenlemelerin uygulanmasına doğrudan katıldı.

Sha'anxi'den Beijing'e, Hebei'den Fujian'a, Zhejiang'dan Shanghai'a, batı kesimdeki yoksul bölgelerden ülkenin siyasi ve kültürel merkezine, ülkenin doğu kesimindeki az gelişmiş bölgelerden deniz sahilinde bulunan gelişmiş bölgelere kadar Xi Jinping, köy, ilçe, şehir ve eyalet (ve merkeze doğrudan bağlı şehir) yönetimleri ile merkezi yönetimdeki parti, hükümet ve ordu yöneticiliklerinde bulundu. Onun sık sık tekrarladığı şöyle bir söz var: "Bir yerde yöneticilik yapmak, o yerdeki vatandaşların mutluluğuna hizmet etmek demektir. Her zaman tehlike ve sıkıntıyı düşünmeli ve her zaman halkın beklentilerini hatırlamalıyım." Ülkeyi güçlendirme ve halkı zenginleştirme rüyasını gerçekleştirmek için Xi Jinping, uzun süren siyasi yaşamı boyunca düşündüklerine ve uyguladıklarına dayanarak Çin'e Özgü Sosyalizm davasının beşli genel düzenlemesi hakkındaki düşüncelerini şöyle ifade etti:

- Ekonomik yapılanma konusunda, büyümede ısrar edilmeli, ancak körü körüne büyüme biçimine karşı çıkılmalı, kaynak ve çevrenin sürdürülebilirliğini sağlayan bilimsel gelişme yolu izlenmelidir.

- Siyasi yapılanma konusunda, devletin bütün yetkilerinin halka ait olduğu anlayışında ısrar edilerek siyasi alandaki yapısal reform etkin ve sağlıklı olarak ilerletilmeli, Çin'e Özgü Sosyalizm'in siyasi gelişme yolunda ısrar edilmeli, Anayasa'nın ilkesine sadık kalınmalı, Anayasa'nın ruhu yaygınlaştırılmalı, Anayasa'da belirlenen görev ve sorumluluklar yerine getirilmeli ve ülke yasalarla ve Anayasa'ya göre yönetilmelidir.

- Kültürel yapılanma konusunda, vasıflı insanların yetiştirilmesine önem verilmeli, milli ruh oluşturulmalı, özellikle Çin'in milli marşında söylendiği "kanımız ve etimizle yeni Çin Seddi'mizi oluşturalım" ruhu yaygınlaştırılmalıdır.

- Toplumsal yapılanma konusunda, sosyalizmin ilk aşaması yönündeki temel koşula dayanılarak ekonomik gelişmeyle vatandaşların yaşamı güvence altına alınıp düzeltilmeli, doğru bir mutluluk anlayışı oluşturularak çalışkan-

lıkla mutlu yaşam yaratma bilinci pekiştirilmeli, birlik ve beraberlik içerisinde uyumlu toplum kurulmalıdır.

- Ekolojik yapılanma konusunda, kaynak tasarrufu ve çevre koruma yönündeki temel stratejide ısrar edilerek sürdürülebilir gelişme yolu izlenmeli ve böylece insanoğlunun sürekli gelişmesi için katkılarda bulunulmalıdır.

ÇKP, Çin halkının Çin Rüyası'nı gerçekleştirmesinin merkezidir. ÇKP'nin en yüksek lideri olmadan önce Xi Jinping, uzun süre yerel parti ve hükümet yöneticiliklerinde bulundu, parti merkezine geçtikten sonra Merkez Komitesi Sekreteryası'nın günlük çalışmalarına başkanlık ederek parti işlerini yürüttü. Bu nedenle partinin yapılanmasının önemini çok iyi bilen Xi, parti içi hukuk çalışmalarına büyük önem verir. Onun rehberliği altında bir dizi parti içi kural ve yönetmelik kararlaştırıldı.

Xi Jinping, partinin kendi üslubunu denetlemesi ve kendi kendini sıkı disiplinle yönetmesi gerektiğini tekrar tekrar vurguladı. ÇKP 18. Merkezi Komitesi Siyasi Bürosu'nun ilk Çalışma Grubu Toplantısı'nda Xi, şunlara dikkat çekti: "Böcekler yalnızca çürük bir yerde ürer",[1] "Sayısız gerçek, yolsuzluk sorununun artarak yaygınlaşmasının önünde sonunda bir partinin veya bir devletin yıkımına yol açacağını göstermiştir! Buna karşı hepimiz tetikte olmalıyız!"

Xi Jinping, araştırma ve incelemelerin "karar vermenin bütün sürecinde uygulanması" gerektiğini her zaman savunur. Xi, yöneticilerin taşralara giderek geniş halk kitlesinin seslerine kulak vermeleri, özellikle vatandaşlar için en acil ve en çok şikâyetçi olunan sorunları derinliğine araştırıp inceleyerek çözmeleri gerektiğini sürekli olarak vurguladı.

2008 yılında ÇKP, parti genelinde Bilimsel Gelişme Görüşü'nü Derinlemesine Öğrenme ve Uygulama Programını başlattı. Bu eğitim programının yönetim grubu başkanlığını yürüten Xi Jinping, çeşitli bölgelere ve merkez yönetiminin çeşitli birimlerine giderek incelemelerde bulundu ve sık sık tipik örnekler seçerek net ve açık talimatlar vermek suretiyle eğitim programını yerinde yönetti. Yaklaşık 2 yıl süren bu eğitim programı sayesinde Bilimsel Gelişme Görüşü, tüm parti ve ülkenin ortak görüşüne dönüşerek ekonomik ve toplumsal gelişmeyi hızlandıran kuvvetli bir güç haline geldi.

Xi Jinping, ÇKP 18. Kongresi'nin siyasi raporunun hazırlanması ile ÇKP Tüzüğü'nde değişiklik yapılması çalışmalarını da yönetti. ÇKP 18. Kongresi'nde onaylanan bu iki belge, Çin'in geleceğine ışık tutan birer program haline geldi.

Xi Jinping'in, uzun süreden beri orduyla yakın ilişkileri vardır. ÇKP Merkezi Askeri Komisyonu Genel İdari Ofisi'nde üç yıl süren çalışma deneyimi, ona orduya olan derin bir yakınlık kazandırmıştı. Xi, ilçe silahlı kuvvetler bürosu,

1 Bu kitapta yer alan "Çin'e Özgü Sosyalizmi Kararlılıkla Sürdürüp Geliştirmek Çerçevesinde ÇKP 18. Kongresi'nin Ruhunu Kavrayarak ve Yaygınlaştırarak Uygulamalıyız" makalesinin 25. notuna bkz.

şehir askeri şubesi ve eyalet yedek topçu tümeninin siyasi komiserliği görevlerinin yanı sıra, eyalet askeri bölgesinin parti komitesi birinci sekreterliği ve askeri bölge komutanlığı milli seferberlik komitesi yöneticiliği gibi çeşitli askeri görevlerde de bulunduğu için orduyu yakından tanır. Xi, 2010 yılında ÇKP Merkezi Askeri Komisyonu Başkan Yardımcılığı'na, Kasım 2012'de yapılan ÇKP 18. Merkez Komitesi 1. Genel Toplantısı'nda da Merkezi Askeri Komisyon Başkanlığı'na seçildi.

Xi Jinping, Tayvan, Hong Kong ve Makao'ya her zaman yakın ilgi göstermiştir. Fujian eyaletinde 17 yıl süren çalışma deneyimi sayesinde Xi, Tayvan'ı ve Tayvan Boğazı'nın iki yakası arasındaki ilişkileri yakından tanıdı. Onun yöneticiliği döneminde Xiamen şehrinde Çin anakarasındaki ilk Tayvanlı İşadamları Derneği, Fujian eyaletinde de Tayvan sermayeli işletmelerin toplu halde faaliyet gösterdiği ilk sanayi parkı kuruldu. Tayvanlı soydaşların karşılaştıkları bir dizi sorunu çözen Xi, onların yakın dostu oldu.

Merkezi yönetimin Hong Kong ve Makao işlerinden sorumlu yöneticisi olarak Xi Jinping, bu iki bölgenin çeşitli çevrelerinden gelen çok sayıda tanınmış kişiyle görüşmüş, bu bölgelerin gerçek koşullarını ve vatandaşların düşüncelerini yakından tanımış, Çin anakarasıyla Hong Kong ve Makao arasındaki ekonomik işbirliğini etkin bir biçimde hızlandırmış ve bu iki bölgenin uzun vadeli refahı, istikrarı ve gelişmesine hizmet eden bir dizi önemli önlemi belirleyip uygulamıştı. Hong Kong ve Makao'nun uluslararası finans krizine maruz kaldığı 2008-2009 yılları arasındaki dönemde Xi Jinping, bu iki bölgeye bizzat giderek çeşitli kesimlerle temaslarda bulundu ve "İnanç olduğu takdirde, çözüm her zaman sıkıntılardan fazladır" diyerek onlara moral verdi. 2012 yılında düzenlenen olağan yıllık "İki ulusal toplantı"[2] sırasında Xi, Hong Kong ve Makao'dan gelen Ulusal Halk Meclisi temsilcileri ve Halk Siyasi Danışma Konferansı Ulusal Komitesi üyeleriyle yaptığı toplantılarda, "kardeşler gönül birliği içinde olduğu takdirde, onların gücü metali keser"[3] diyerek, bu iki bölgede yaşayan vatandaşları birlik ve beraberlik içinde işbirliği yaparak güzel yarınları ortaklaşa yaratmaya çağırdı. Onun bu konuşmaları Hong Kong ve Makao toplumlarında geniş yankı uyandırdı.

2008 yılının başlarında Beijing Olimpiyat Oyunları ve Engelliler Olimpiyatı'nın hazırlık komitelerinin başkanlığına getirilen Xi Jinping, "özgün özellikler taşıyan yüksek düzey" spor şenliğinin başarıyla gerçekleşmesi için büyük emek vererek önemli katkılarda bulundu.

2 "İki ulusal toplantı"yla, Çin Ulusal Halk Meclisi Yıllık Toplantısı ve Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı Ulusal Komitesi Yıllık Toplantısı kastediliyor.

3 Bu kitapta yer alan "Çin Rüyası'nı Birlikte Gerçekleştirelim" makalesinin 5. notuna bkz.

"Halkı Kendi Ana Babamız Gibi Sevmeliyiz"

"Hükümetin önündeki 'halk' kelimesini asla unutmamalıyız." "Halk yöneticilerimizin kalbinde ne kadar önemliyse, yöneticilerimiz de halkın kalbinde o kadar önemli olur." "Halkla daima iç içe olmalı, onların acı ve mutluluklarını paylaşmalı ve onlarla birlik ve beraberlik içinde mücadele etmeliyiz." Xi Jinping halka olan derin sevgisini, farklı dönemlerde ve farklı vesilelerde bunlara benzer sade bir dille ifade etmiştir.

Halkı her zaman kalbinde taşır, onları her zaman düşünür, onların anlayabilecek dilde konuşur ve onlar için mücadele eder. Xi Jinping'in halka olan sevgisi, onun zorluklarla dolu benzersiz kişisel gelişim deneyiminden kaynaklandı.

Babası Xi Zhongxun'un Çin'in önde gelen devrimci lideri ve eski başbakan yardımcısı olmasına karşın Xi Jinping'in gençlik yılları hiç de kolay geçmedi. Babasının 1962 yılından itibaren haksızlığa uğraması nedeniyle yaşı henüz küçük olan Xi Jinping, zor günler yaşadı. Kültür Devrimi yıllarında Xi Jinping, kamu önünde küçük düşürüldü, açlık çekti, avare dolaştı ve hatta bir süre hapse atıldı.

1969 yılının başlarında henüz 16 yaşını doldurmamış olan Xi Jinping, gönüllü olarak Çin'in kuzeybatı kesiminde yer alan Sha'anxi eyaletinin Yanchuan ilçesine bağlı Wen'anyi komününün Liangjiahe Üretim Takımı'na (köy) giderek "eğitimli genç" sıfatıyla yaşayıp çalışmaya başladı.

Oradaki yaşam, şehirli bir genç için oldukça zordu. Oturduğu mağara evinde oldukça fazla pire vardı. Pire ısırmasından dolayı vücudunun her tarafı şişti. Xi, geceleri uyuyabilmek için toprak yatağına tarımsal ilaç dökerdi. Yedi yıl içinde Xi, her türlü ağır işi yaptı, tarla sürdü, kömür yüklü el arabası çekti, baraj yapımında emek verdi, omzunda gübre taşıdı. Omzunda iki sepetle yaklaşık 100 kilo ağırlığında buğday taşıyarak omuz değiştirmeden 5 kilometrelik dağ yolunu geçebilirdi. Köy sakinlerinin, "çalışkan", "bilgili" ve "akıllı" delikanlı olarak gördükleri Xi Jinping'e olan güveni gün geçtikçe arttı. Xi de önce Çin Komünist Gençlik Birliği'ne, ardından ÇKP'ye üye oldu, daha sonra da üretim takımının parti şubesi sekreterliğine seçildi.

Lös Yaylası'ndaki yaşam son derece çetindi, ama bununla birlikte burası, onun yetişip yeteneklerini gösterdiği ilk sahne oldu. Erozyonu önlemek ve ekili alanları genişletmek için Xi, çiftçiliğin boş dönemi olan kış mevsiminde köy sakinlerini bir araya getirip nehir kıyısındaki setleri yeniledi, tarım aletine olan ihtiyaçları karşılamak ve aynı zamanda satıştan köye ek bir gelir kazandırmak için küçük çaplı bir demirci kooperatifi kurdu, yemek pişirmek ve aydınlatmak için gerekli olan enerji ihtiyacını karşılamak için köyde metan gazı havuzları kurarak Sha'anxi eyaletinde bir ilk yarattı, "eğitimli gençler"e dağıtılan un ekmeklerini köy sakinlerine vererek kavuz tozundan yapılan ekmekle karnını doyurdu.

Bir sefer Xi, "Örnek eğitimli genç" ödülüne layık görüldü ve ödül olarak üç tekerlekli bir motosiklet aldı. O dönemde üç tekerlekli motosiklet, çok değerli bir araçtı. Xi, onu kullanmak yerine bir el traktörü, bir harman savurma makinesi ve bir su pompası ile değiştirerek köye verdi.

Okul öğrenimine ara vermek zorunda kalmasına rağmen Xi Jinping, kitap okumayı hiçbir zaman bırakmadı. Liangjiahe'ye geldiğinde yanında kitap dolu bir valiz getirmişti. Gündüzleri çalışma arasındaki dinlenme vaktinde ve çobanlık yaparken dağ tepesinde hep kitap okurdu. Gecelerde ise, yağ lambası tutarak geç saatlere kadar kitap üzerinde çalışırdı. Köy sakinleri, bugün bile Xi Jinping'in yemek yerken "tuğla kadar kalın" kitap okuduğunu hatırlıyorlar.

Köyde kaldığı 7 yılda Xi Jinping, köy sakinleriyle yakın bir gönül bağı kurdu. 1975 yılında Xi Jinping, tavsiye üzerine Tsinghua Üniversitesi'ne girdi. Köyden ayrılırken, bütün köy sakinleri onu yolcu etmek için kuyruğa girdi, ona üzerinde "Köylülerin Cana Yakın Sekreteri" yazısı bulunan plaket hediye etti, birçok kişi ağlayarak onunla vedalaştı, bazı gençler ona kilometrelerce eşlik etti.

Xi Jinping de köy sakinlerini hiçbir zaman unutmadı. Sha'anxi'den ayrıldıktan sonra Xi, Liangjiahe köyüne elektrik ulaştırılmasına, köprü ve okul kurulmasına katkı yaptı. Fujian eyaletine bağlı Fuzhou belediyesinin parti komitesi sekreterliği döneminde Xi, köye geri döndü, kapı kapı dolaşarak köy sakinlerini ziyaret etti, yoksul yaşlılara yardım parası, çocuklara da yeni okul çantası, kırtasiye ve çalar saat hediye etti. Fujian eyaletinin üst düzey yöneticisi olduktan sonra Xi, ağır hasta olan bir köy sakinini tedavi için Fujian'a getirdi ve bütün masraflarını kendi cebinden karşıladı.

Köy halkıyla beraber yaşadığı 7 yıl, Xi Jinping'in köy sakinleriyle derin bir duygu bağı kurmasının yanı sıra, köylüleri, köyleri ve Çin'in gerçek durumunu yakından tanımasına vesile oldu. Halka olan derin sevgisi ve üzerinde durduğu bu toprağa olan sorumluluk, onun yaşamıyla bütünleşerek arayışlarının bir parçası haline geldi. Xi Jinping, yaşamında kendisine en çok yardım eden iki grup insan olduğunu söylemişti. Bunlardan biri, eski devrimciler, diğeri ise Sha'anxi'deki köy sakinleriydi. Xi Jinping, Lös Yaylası'na geldiğinde henüz 16 yaşını doldurmamıştı ve bir süre şaşkınlığa ve tereddüde düşmüştü. Köyden ayrılırken 22 yaşındaydı ve artık hayatına azimli bir hedef koymuştu. O da "halk için çalışmak"tı.

Xi Jinping, 1979 yılında Tsinghua Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra sırayla Devlet Konseyi ve Merkezi Askeri Komisyon'un genel idari ofislerinde görev yaptı. 1982 yılına gelindiğinde, çok sayıda Çinli genç ticarete başlarken veya öğrenim görmek üzere yurtdışına giderken Xi, Beijing'deki rahat yaşamını bırakıp Çin'in kuzey kesiminde yer alan Hebei eyaletine bağlı Zhengding ilçesinin parti komitesi sekreter yardımcılığı görevine başladı. Yoksul bir ilçe olan Zhengding'deki kişi başına düşen yıllık geliri 150 yuanı bile bulmuyordu. Zhengding'e

ilk gelişinde çoğu insan, bu genç adamın yeteneğinden şüphe duymuştu. Xi ise ofiste yatıp kalkar, yemekhanede yemek yer, çoğu zaman ağaç altında yemek yiyerek insanlarla sohbet ederdi. Xi, bisiklete binerek köylere de gider, vatandaşlarla yakından temas ederdi. Çok kısa bir sürede Xi, yöre insanlarının güvenini kazandı.

Xi Jinping'in kalbinde en çok yer tutan halktır ve en çok gittiği yer taşra bölgeleridir.

1988 yılında Xi Jinping, Çin'in güneydoğu kesiminde yer alan Fujian eyaletine bağlı Ningde bölgesinin parti sekreteri oldu. Burası, o zaman ülkedeki en yoksul bölgelerden biriydi. Ningde'de görev yaptığı sürede Xi Jinping, ciple dağlar arasında günlerce yolculuk yaparak en ücra köylere giderdi. Yolun bozukluğu nedeniyle bel ağrısını hafifletmek için Xi, cipi sık sık durdurarak dinlenmek zorunda kalırdı. Karayolunun ulaşmadığı köylere ise tehlikeli dağ yolunu yaya olarak geçerdi. Örneğin, Ningde'ye bağlı Xiadang nahiyesine karayolu yoktu. Xi, sabah saat 7:30 sıralarında yola çıktı, öğlen saat 12 dolayında ancak nahiyeye ulaştı ve orada büyük coşkuyla karşılandı. Çünkü o, nahiyeye o güne kadar gelen en yüksek yöneticiydi. Ningde'de görev yaptığı dönemde Xi Jinping, binlerce köylünün hasır evinin yenilenmesini sağladı ve kuşaklar boyunca kayıkta yatıp kalkan balıkçılara karada ev yaptırdı.

Xi Jinping, halkın istek ve şikâyetlerini dinlemeye büyük önem verir. Fujian eyaletinin merkezi Fuzhou'nun parti sekreteri olduktan sonra Xi Jinping, yöneticilerin istek ve şikâyette bulunan vatandaşları yerinde ziyaret ederek yüzyüze görüşmesi sistemini oluşturdu ve Fuzhou'ya bağlı beş semt ile 8 ilçeyi tek tek dolaştı. Bir defa Xi, şehrin diğer üst düzey yöneticileriyle birlikte iki günde 700 vatandaşı kabul ederek 200 sorunu yerinde çözmüş veya kısıtlı bir süre içinde çözülmesi talimatını vermişti. Zhejiang eyaletine atandıktan sonra Xi, bu sistemi orada da uyguladı. Ona göre, istek ve şikâyette bulunan vatandaşları yerinde ziyaret etmek, yöneticilerin yetenek ve becerilerine yönelik bir testtir. "Halk jüri, istek ve şikâyet soru, halkın memnun kalıp kalmaması da cevaptır." 2003 yılının Eylül ayında Xi Jinping, yanına eyalet, şehir ve ilçe düzeylerindeki yöneticileri alarak istek ve şikâyetleri dinlemek üzere Pujiang ilçesine gitti ve gelişinin önceden halka yaygın olarak bildirilmesi talimatını verdi. Bu ziyaretten sonra istek ve şikâyette bulunan vatandaşları yerinde ziyaret sistemi, Zhejiang eyaletinin geneline yayarak halkın sorunlarını çözen uzun vadeli bir mekanizma hâline geldi.

2005 yılının geleneksel Bahar Bayramı arefesinde Xi Jinping, Changguang adlı bir kömür ocağını ziyaret etti. Yerin yaklaşık 1000 metre altında bulunan ocakta Xi, dar tünelde 1500 metre yürüyerek kömür işçileriyle bayramlaştı ve onların çalışma koşulunu inceledi.

Xi Jinping medya aracılığıyla halkla iletişimde bulunmaya büyük önem verir. Zhejiang eyaletinde görev yaparken Xi, Zhejiang Günlüğü gazetesinde Zhe Xin takma adıyla 232 makale yayınlayarak vatandaşların yakından ilgilendiği gündelik sorunlara yanıt verdi. Onun sade diliyle yazdığı bu makaleler, halk tarafından beğeniyle karşılanarak "sade diliyle önemli sorunları tartıştığı" şeklinde yorumlar aldı.

Xi Jinping, ılımlı bir insandır, ancak vatandaşların çıkarlarını ilgilendiren önemli konularda ilkelere son derece bağlı bir tutum sergiler. O, "resmi şapkamızı elimize alarak halk için çalışmalı, şapkamız için yönetici olmamalıyız" der. Ningde'deyken yöneticilerin karıştığı illegal konut yapımı olayı hakkında başlatılan soruşturma sırasında Xi Jinping, bazı yöneticilerin çekingenliğine karşı öfkelendi ve masayı vurarak, "bir kaç yüz yöneticiyi mi rencide edeceğiz, yoksa milyonlarca vatandaşı mı?" diye sordu. Zhejiang eyaletindeki görev sırasında da Xi, parti kültürü inşâsını güçlendirmek için yoğun çaba harcadı. Yaklaşık bir yıl içinde çok sayıda yönetici, pasif davranışlarından dolayı ceza aldı.

Xi Jinping, aynı zamanda son derece cana yakın bir yöneticidir. Her geleneksel Çin yeni yılında Xi, öğretmenlerine tebrik kartı gönderir. Zhengding ilçesinde görev yaparken, parti komitesinin biricik arabasını emekli yöneticilere ve gazilere verdi, ayrıca onlar için özel bir klinik ve kültür kulübü kurdu. Fuzhou'da görev yaparken yoksul ailelerden çocuklara okul dönemi boyunca maddi yardımlarda bulundu.

Uzun süren taşra bölgelerinde çalışma deneyimi ve halka gösterdiği cana yakınlık nedeniyle Xi Jinping, vatandaşlar tarafından "sıradan insanların sekreteri" olarak adlandırılırdı. Xi, bir defasında şunu söyledi: "ÇKP'liler için halk, bizim ana babamızdır. Onları kendi ana babamız gibi sevmeli, onların çıkarına hizmet etmeli ve onlara müreffeh yaşam kazandırmalıyız."

Uzak Görüşlü Lider

ÇKP Merkez Komitesi Genel Sekreterliği görevine başladıktan sonra Xi Jinping, reform konusundaki kararlılığını defalarca ifade ederek düşüncenin özgürleştirilmesini ve yaratıcı bir ruhla ilerlemeyi daima savundu. Xi, toplum tarafından özgür düşünceye, geniş vizyona, uzak görüşe ve reform ruhuna sahip bir lider olarak kabul ediliyor.

Çin'in özel ekonomik bölgelerinden biri olan Xiamen şehrinde görev yaptığı dönemde Xi Jinping, "1985-2000 Yılları Arası Xiamen'in Ekonomik ve Toplumsal Gelişme Stratejisi"nin hazırlanmasına başkanlık etti. Bu belge, Xiamen'in daha sonraki dönemde gelişme planı, uygulama programı ve ekonomik politikalarının belirlenmesine sağlam bir zemin hazırladı. Belediyenin finansal reform,

özel ekonomik bölge yönetimi gibi birimlerinden sorumlu olan Xi'in önderliğinde, Xiamen'in reform ve dışa açılma sürecini hızlandıran bir dizi siyasi önlem belirlendi, Xiamen'in "devlet planında özel statüye sahip şehirler" listesine girmesine ilişkin önemli siyasi sorunlar çözüldü ve böylece şehrin uzun vadeli gelişmesine bir dizi ayrıcalık sağlandı.

Xi Jinping'e göre, bir yönetici, mevcut koşullardan yola çıkmanın yanı sıra, geleceği de düşünerek zemin hazırlayıcı ve görev süresinde tamamlanamayabilen çalışmalarda bulunmalıdır. Aynı zamanda doğru bir başarı anlayışını benimseyerek "başarı illa benden olmayabilir" biçimindeki anlayışla hareket etmeli, "bir anlık başarı ve şöhret peşinde koşmamalı", "güzel bir planı sonuna kadar uygulamalı"dır.

Hebei eyaletine bağlı Zhengding ilçesinde görev yaptığı dönemde Xi, Çin'in en popüler klasik romanlarından Kızıl Köşkün Rüyası'nın televizyona uyarlanacağı bir dizi için çekim mekânı arandığını duyunca, bunun altında yatan ticari potansiyeli hemen anladı. Onun önerisi üzerine Zhengding'de yüklü yatırımlarla dizinin çekimi için "Rong Köşkü" adlı bir tesis kuruldu. Daha sonra bir turistik mekana dönüşen bu tesis, kurulduğu ilk yıl bilet satışı ve turistik hizmetlerden 10 milyon yuanlık ciro yaptı. Bu rakam, tesis inşâsına yapılan yatırımı geçti. Ancak Xi, tesisin inşaatının bitiminden önce Zhengding'den ayrılıp Xiamen'deki görevine başlamıştı. Onun yarattığı bu model, daha sonra Zhengding'e yüklü kazanç sağladı. Onun önerisiyle kurulan tesis, Kızıl Köşkün Rüyası'nın ardından yaklaşık 170 sinema filmi ve televizyon dizisine mekân oldu ve yılda 1.3 milyon turisti ağırladı.

Fuzhou'da görev yaptığı 1992 yılında Xi Jinping, geniş kapsamlı araştırmalardan sonra ekibiyle birlikte "Üç-Sekiz-Yirmi Yıllık Gelişme Stratejisi"ni hazırladı. Farklı aşamalara ilişkin ekonomik ve toplumsal gelişme hedeflerini ve önlemlerini içeren bu strateji kapsamında şehirde bir dizi büyük işletme kuruldu. Fuzhou şehrinin yaklaşık 20 yıllık gelişmesine sağlam bir zemin hazırlayan bu stratejide belirlenen hedefler, bir kaç yıl önce tümüyle gerçekleşti.

Fujian Eyalet Başkanlığı görevinde Xi Jinping, güvenli gıda projesini başlatarak Çin'de bir ilke daha imza attı.

1999 yılında önerdiği "Digital Fujian" projesinin 2000 yılında Eyalet Halk Temsilciler Meclisi tarafından onaylanmasının ardından Xi Jinping, projeyi bizzat yönetti. O zamandan bugüne geçen sürede Fujian eyaleti genelinde görünmez bir "digital ağ" kuruldu. Vatandaşların üretim ve yaşamından kamu hizmetleri ve şehir yönetimine kadar her alanı kapsayan bu ağ, insanların yaşam biçimini tümüyle değiştirdi. 2010 yılına gelindiğinde Fujian, Çin'de bütün hastanelerin internet üzerinden birbiriyle bağlandığı ve her vatandaşın tek sağlık kartıyla eyalet genelindeki bütün hastanelerde tedavi görebildiği ilk eyalet oldu.

Xi'nin başkanlığında Fujian eyaleti yönetimi, 2002 yılında ülkede ilk kez kolektif orman mülkiyeti sisteminde reform başlattı.

"Hem altın ve gümüşü, hem de yeşil dağ ve ırmakları istiyoruz." Xi Jinping, çevre korumaya daima büyük önem vermiştir ve doğal çevre alanındaki üstünlüğü ekonomiye kazandırarak gelecek nesillere temiz bir çevre bırakmak anlayışını savunur. Xi Jinping'in eyalet başkanlığı görevini yürüttüğü dönemde Fujian, Çin'de çevreyi koruyarak doğanın dengesini kurmak yönünde özel siyaset uygulayan ilk eyaletler arasında yer aldı. Onlarca yıl süren çabaların sonucunda Fujian, bugün Çin'de en temiz suyu ve havası ile en güzel çevresi olan eyalet haline geldi.

2002 yılında Xi Jinping, Çin'de ekonomisi en gelişmiş eyaletlerden biri olan Zhejiang'a atandı. Yaptığı geniş kapsamlı araştırmalardan sonra Xi, 2003 yılında "Sekiz alandaki üstünlükleri harekete geçirme ve sekiz önemli önlemi uygulama"[4] stratejisini belirleyerek uyguladı. Bu strateji, Zhejiang'ın uzun vadeli gelişmesine sağlam bir zemin hazırladı.

Zhejiang'da görev yaptığı dönemde Xi Jinping, ekonomik büyüme modelinde köklü değişim ve ekonominin yapısında stratejik düzenleme gerçekleştirmek için yoğun çaba harcadı. Onun yönetiminde Zhejiang eyaleti, bölgesel işbirliği ve iletişimi yoğunlaştırdı, kaynak tüketimi az ve verimliliği yüksek bir dizi büyük işletmeyi çekti, aynı zamanda var olan sektör ve işletmelerin teknolojik yenilenmesini gerçekleştirdi.

Xi Jinping, taşra bölgelerindeki demokrasinin inşâsı konusunda önemli arayışlarda bulundu. 2004 yılında Xi Jinping, "Köy İşlerini Denetleme Komiteleri" uygulamasını Zhejiang genelinde başlattı. Bu uygulama sayesinde vatandaşların köylerdeki yetki kullanımını etkili bir biçimde denetlemesi sağlandı ve taşra demokrasisi soyut bir kavramdan çıkıp köy yaşamının bir parçası hâline geldi. Bu uygulamanın başarılı sonuçlar vermesi üzerine Çin Ulusal Halk Meclisi Daimi Komitesi 2010 yılında Köy Komiteleri Yasası'nda değişiklik yaparak "kırsal kesimlerde Köy İşlerini Denetleme Komiteleri veya başka biçimlerdeki denetim birimleri oluşturmalı" ifadesini yasaya dâhil etti.

Xi Jinping, Zhejianglıların eyaleti, kendi gücüne dayanarak, kalkındırmaları gerektiğini sürekli olarak vurgulardı. Zhejiang eskiden beri ticaret yapma geleneğine sahiptir, doğal kaynakların sınırlı olması nedeniyle eyalette yaşayan vatandaşlar mecburen Shanghai ve Jiangsu gibi komşu şehir ve eyaletlerinde çalışarak geçim sağlarlar, ayrıca Zhejiang halkı bireysel girişimciliğe de yatkındırlar. Bunları çok iyi bilen Xi Jinping, imalat ve finans sektörlerine aynı önemi veren bir gelişme modeli geliştirdi. Bölgedeki işletmelerin yurtdışı pazarlarını

4 "Sekiz alandaki üstünlükleri harekete geçirme ve sekiz önemli önlemi uygulama" stratejisi, 2003 yılının Temmuz ayında ÇKP Zhejiang Eyaleti 11. Komitesi 4. Genel (Genişletilmiş) Toplantısı'nda kararlaştırılan bir gelişme stratejisidir.

geliştirmelerine destek verdi ve bireysel girişimciliği teşvik etti. Aynı zamanda Xi Jinping, Zhejiang'ın komşuları olan Shanghai ve Jiangsu gibi şehir ve eyaletlerle işbirliğinin gelişmesine büyük önem verdi. Onun bu konuda aldığı bir dizi önlem, yalnızca Zhejiang'ın ekonomik ve toplumsal gelişmesine güç kazandırmakla sınırlı kalmadı, Yantze Nehri Deltası[5] bölgesindeki ekonomik bütünleşme sürecini de hızlandırdı.

Xi Jinping, bölgesel ekonomik bütünleşme sürecini hızlandırma çabasını 2007'de Shanghai'daki görevine başladıktan sonra da sürdürdü. Shanghai'nin kendi başında gelişmesinin yeterli olmadığına dikkat çeken Xi, Shanghai'nin gelişme planının Yantze Nehri Deltası ile ilgili ulusal strateji kapsamında hazırlanması ve Shanghai'nin bölgede lokomotif rolü oynaması gerektiğini vurgulardı.

Xi, daha önce "Hoşgörü ve Mükemmellik" şeklinde olan "Shanghai Ruhu"na "Aydınlık, Sağgörüllülük, Açık Fikirlilik ve Alçakgönüllülük"ü ekledi. Bu eklemeler, Shanghai medyası tarafından "Shanghai'nin ruhunu zenginleştirmekle sınırlı kalmayıp şehrin dış dünyada daha iyi temsil edilmesini de sağladığı" şeklinde yorumlandı. Gerçekten bu yeni ruh, Shanghai'nin çehresinde büyük değişimler yarattı.

"Ancak Sağlam Çalışmalarla Öncü Olabiliriz"

"Ülkeyi boş laflar batırır, sağlam çalışmalar kalkındırır." Xi Jinping, ÇKP Merkez Komitesi Genel Sekreterliği'ne seçildikten 15 gün sonra gezdiği "Yeniden Kalkınma Yolculuğu" sergisinde çalışkanlığı ve sağlıklı çalışmalarıyla Çin Rüyası'nı gerçekleştirme kararlılığını ortaya koydu.

"Sağlam çalışma" taahhüdünü yerine getirmek için ÇKP Merkez Komitesi Siyasi Bürosu'nun Xi Jinping'in başkanlığında yapılan toplantısında, partinin çalışma üslubunu düzeltmeyi ve halkla sıkı bağını güçlendirmeyi amaçlayan "8 Kural" kararlaştırıldı. Halkla daha sık temaslarda bulunma, seyahatlerde sadelik ilkesini uygulama, kısa toplantı ve konuşma yapma, trafik kontrolünü azaltma ve tasarruf etme gibi maddeleri içeren "8 Kural", ülke içinde ve dışında geniş taktir topladı.

"Ancak sağlam çalışmalarla öncü olabiliriz." Uygulama olmadan en güzel planın bile havada kalacağına inanan Xi Jinping, daima çalışmaların sağlıklı bir biçimde sürdürülmesine vurgu yaparak yöneticilerden halkı en çok etkileyen sorunları çözmelerini ister.

Hebei eyaletine bağlı Zhengding ilçesinde görev yaptığı dönemde Xi Jinping, vasıflı insan kaynağının yoksullukla mücadele için kritik önem taşıdığına dikkat çekerdi. Bu düşünceden yola çıkarak Xi, ilçeye vasıflı insan kazandırmak

5 Yanzte Nehri Deltası, Çin'in en önemli ekonomik bölgelerinden biridir ve Shanghai şehri ile Jiangsu ve Zhejiang eyaletlerinin önemli bir bölümünü kapsar.

için ülkenin çeşitli bölgeleri gezdi, eleman almak için yapılan reklamların sözlerini bizzat yazdı.

1983 yılının başında bir kış gününde Xi, tıbbi kozmetik ürün geliştiren bir uzman bulmak için eyaletin merkezi Shijiazhuang'a gitti. Uzmanın açık adresini bilmediği için Xi, kapı kapı dolaşarak aradı, sonunda sokaklarda bağıra bağıra onu buldu. Gece yarısına kadar süren sohbet sonucunda uzman, Xi tarafından ikna edilerek projesiyle birlikte Zhengding'e gitmeyi kabul etti. Bu proje, ilk yılda Zhengding'e 300 bin yuanlık bir gelir kazandırdı.

Aynı yıl Xi Jinping, geleneksel anlayışlardan farklı yöntemlerle vasıflı insanları çekmeyi amaçlayan "9 Kural"ı hazırlayarak tüm topluma duyurdu. Hebei Günlüğü gazetesinin manşetinde yer alan bu haber, eyalet genelinde geniş yankı uyandırdı. Bunun yanı sıra Xi, ülkedeki tanınmış akademisyen ve bilimadamları ile bazı üniversite ve araştırma enstitülerine 100'den fazla davet mektubu gönderdi, bizzat giderek onlarca uzmanı Zhengding'e davet etti. Aradan geçen iki yıla yakın bir sürede Zhengding'e toplam 683 vasıflı insan yerleşti, tanınmış matematikçi Hua Luogeng de aralarında bulunduğu 53 tanınmış uzman ilçenin ekonomi danışmanlığını üstlendi.

Sağlam çalışmalar, gerçekçiliği gerektirir. Zhengding'deyken Xi Jinping, yoğun baskılara rağmen yardımcısı Lü Yulan'la birlikte üst makamlara zorunlu tahıl alımının ilçe yönetimine ağır yük getirdiğini bildirdi. Bu çaba sayesinde sorun çözüldü ve Zhengding ilçesinin yükü azaltıldı.

Fujian eyaletine bağlı Ningde bölgesinde görev yaparken de Xi Jinping, gerçekçi üslubunu sürdürerek bir dizi soruna pratik çözüm getirdi. Örneğin, büyük kurbağa balıklarının Ningde yakınlarındaki denizde yumurtladığını gören Xi Jinping, bilimsel araştırma çalışmalarını organize ederek bu balıkları yetiştirme teknolojisinin geliştirilmesini sağladı. Bu çalışma, bölgedeki insanlara yüklü miktarda ek gelir kazandırdı.

Xi Jinping, parti ve hükümetin çalışmalarının "halka kolaylık sağlama" ilkesine dayanması gerektiğini sürekli olarak vurgular. Fuzhou'dayken Xi Jinping, "Özel işlere özel prosedür ve acil işlere derhal çözüm" uygulamasını başlatarak hükümetin çalışma verimliliğini büyük ölçüde artırdı. Bunun sayesinde Tayvan'dan çok sayıda işletme Fuzhou'da yatırım yaparak şehir ekonomisine güç kattı. 1992 yılında Xi, yabancı sermayeli işletmelerin işletmecilik modelini 12 büyük ve ortak ölçekli kamu işletmesinde uygulayarak Çin'de bir ilk daha yarattı. Bunun yanı sıra, Xi'nin önerisi üzerine Fuzhou belediyesi, yabancı yatırımcıların işletmecilik faaliyetleri ile şehir sakinlerinin yaşamını kolaylaştıran iki elkitabı yayımladı.

2000 yılında Xi Jinping, Fujian eyaletinde hükümetin çalışma verimliliğini artırma çalışmalarına öncülük etti. Xi, hükümetin işlevlerini değiştirme sürecini hızlandırarak çalışma yöntemlerini basitleştirmek için yoğun çaba har-

cadı. Onun çabaları sonucunda 2001 yılı sonu itibariyle idari onayı gerektiren işlem sayısı yüzde 40.4 oranında düşürülerek 606 işlem onay sürecinin dışına bırakıldı.

2001 yılında Fujian, Çin'de hükümetin çalışmalarını topluma duyurmayı resmi politika olarak uygulayan ilk eyalet oldu. Eyalete bağlı bütün ilçe, şehir ve semt yönetimlerinin çalışmalarına şeffaflık getirilmenin yanı sıra resmi kuruluşların yönetimini denetleyen bir uyarı sistemi de uygulandı. Buna ilave olarak vatandaşların eleştiri ve önerilerini kabul eden şikâyet merkezleri de kuruldu.

Ağustos 2002'de Xi Jinping, ulusal bir gazetede bir makale yayınlayarak "piyasanın yol gösterici rolüne, dürüstlüğe, yöresel üstünlüklere, hükümetin hizmet işlevlerinin ön plana çıkarılmasına, mücadele ruhuna ve özel teşebbüslerin canlandırılmasına dayalı gelişme"yi içeren "Jinjiang Tecrübeleri"ni tanıttı. Aynı yıl yayınladığı başka bir makalede Xi, Nanping belediyesinin uyguladığı köylere yönetici ve teknisyen gönderme mekanizmasını anlattı. Bu mekanizmanın daha sonra Fujian eyaletinin genelinde uygulanması, kırsal kesimlerde vatandaşlarla yöneticilerin yakınlaşmasını sağladığı gibi, yöneticiler arasında taşra bölgelerine ve çalışmaların neticelerine daha fazla önem verme anlayışını oluşturdu.

Zhejiang eyaletindeyken Xi Jinping, kamu güvenliği, çevre koruma, kültür ve hukuk inşâsı ile deniz ekonomisini geliştirmeye öncelik verdi.

Bu hedeflere ulaşmak için Xi, bir yandan genel planlama yaparken, diğer yandan taşralara giderek somut çalışmalarda bulundu. Eyalet yönetiminin siyasetlerinin taşra bölgelerindeki uygulanmasını yerinde görmek için eyaletin güneybatı kesiminde az gelişmiş bir ilçe olan Chun'an'e bağlı Xiajiang köyüne ulaşım zorluğuna rağmen iki yıldan az bir sürede beş kez giderek incelemelerde bulundu. Dağlık bir bölgede yer alan bu köy, ilçe merkezinin 60 kilometre uzaklığında yer alıyor. Köye her gelişinde Xi, köy sakinlerini evlerinde ve tarla başlarında ziyaret ederek onların seslerine kulak verirdi. 22 Mart 2005 günü köye yaptığı ziyaret sırasında Xi, metan gazı havuzu inşâsını inceledi. 30 yıl önce metan gazı havuzu kurma uzmanı olduğunu anlatan Xi, köy sakinlerinden metan gazı iyi değerlendirerek eyaletteki bütün köylere örnek oluşturmalarını istedi.

Zhejiang'ın nüfusu fazla, ekili alanları da azdır. Ancak eyalet, deniz kıyısında yer alır. Dolayısıyla Xi Jinping, Zhejiang'daki göreve başlar başlamaz gözlerini eyaletin toplam yüzölçümünün 2.6 katı olan deniz sahasına çevirdi. Gerçekleştirdiği yoğun araştırmaların sonucunda Xi Jinping, Zhejiang ekonomisinin geleceğinin denizde olduğu tespitinde bulundu. Xi, 2002 yılının aralık ayında yaptığı konuşmada, Zhejiang'ı güçlü deniz ekonomisine sahip olan bir eyalet haline getirme önerisini ortaya koydu. Onun talimatı üzerine deniz ekonomisini teşvik eden bir dizi resmi belge çıkarıldı. Bunu izleyen yıllarda Zhejiang'daki deniz ekonomisi, yüzde 19.3'lük yıllık büyüme hızıyla gelişti. 2005 yılına gelindiğinde deniz ekonomisinin Zhejiang'ın toplam ekonomisinde payı yüzde 8'e yükseldi.

Xi Jinping, Zhejiang'daki Ningbo ve Zhoushan limanlarının bütünleşme sürecini hızlandırmak için yoğun çaba harcadı. Bunun sonucunda Ningbo-Zhoushan birleşik limanı, 2006 yılında yıllık 420 milyon ton yük giriş-çıkışıyla Çin'in ikinci, dünyanın ise üçüncü büyük limanı hâline geldi.

Ayrıca Xi Jinping, Hangzhou Körfezi Köprüsü'nün inşâsına da büyük önem verdi. O tarihte dünyanın deniz üzerinden geçen en uzun köprüsü ve Çin'de köprü inşaatının bir kilometretaşı olan Hangzhou Körfezi Köprüsü, bugün Yantze Nehri Deltası bölgesindeki ekonomik gelişmede önemli bir rol oynamaktadır.

2003 yılında Xi Jinping, şehirlerdeki mahalle yönetimi modelinin kırsal kesimlerde uygulanması, böylece şehir ile kırsal kesimler arasında yaşam kalitesi farkının adım adım kapatılarak herkesin çağdaş medeniyetin meyvelerinden pay almasının sağlanması gerektiği görüşünü ifade etti. Bunun üzerine Zhejiang eyaleti genelinde başlatılan köylere şehirli kamu hizmetlerini ulaştırma çalışmaları sonucunda 2007 yılının sonu itibariyle köylerin üçte birinin çehresinde köklü değişim gerçekleştirildi. Köylü vatandaşlar, bunu parti ve hükümetin kendileri için yaptığı en iyi iş olarak nitelediler.

Xi Jinping'in görev yaptığı dönemde Zhejiang, onun ortaya koyduğu hedefleri tek tek gerçekleştirdi. 2005 yılında Zhejiang, ekolojik ortam değerlendirme sıralamasında ülke birincisi oldu. 2006 yılında eyaletin nüfusunun yüzde 94.77'si asayış düzeninden memnun olduğunu ifade etti ve Zhejiang, ülkenin en güvenli eyaletlerinden biri olarak kabul edildi. Sürdürülebilir gelişme gücü itibariyle Zhejiang, 2006 yılında ülkenin dördüncü sırasında yer aldı. Aynı zamanda Zhejiang, ilçe, nahiye ve kasabaların tümünün yoksulluktan kurtulduğu ilk eyalet oldu. 2004 yılında Zhejiang'ın ekonomisinin büyüklüğü 1 trilyon yuana ulaşırken, kişi başına düşen gayrisafi bölge içi hasılası 2004'te 3000 doların üzerine çıktı, 2006 yılında ise 4000 dolara yaklaştı.

2007 yılında Xi Jinping, ÇKP Shanghai Komitesi Sekreterliği'ne atandı. Onun Shanghai'daki ilk ayı halkın yaşamı, gelişme, Shanghai Dünya Fuarı ve yolsuzlukla mücadele konularında araştırma ve inceleme yapmakla geçti. Xi, bütün engel ve sıkıntılara rağmen Shanghai 9. ÇKP Kongresi'ni başarıyla düzenleyerek Shanghai'ya istikrar kazandırdı, yönetici ve vatandaşlara moral verdi, şehrin zedelenen imajını tamir etti ve daha sonraki beş yıl için gelişme planı belirledi.

Xi Jinping'e göre, bir ilçenin parti sekreteri ilçeye bağlı bütün köyleri, bir şehrin parti sekreteri yönetimindeki bütün nahiye ve kasabaları, bir eyaletin parti sekreteri ise eyaletteki bütün ilçe, şehir ve semtleri gezmelidir. Xi, Zhengding'deyken ilçeye bağlı bütün köyleri ziyaret etti. Ningde'deki görevine başladıktan sonraki üç ayda 9 ilçenin tümüne gitti, ardından da nahiye ve kasabaların tamamına yakınına ayak bastı. Zhejiang'daki göreve başladıktan sonra yaklaşık bir yıllık sürede 90 ilçe, şehir ve semte gitti. Shanghai'da yalnızca 7 ay görev yapmasına karşın 19 semt ve ilçeyi ziyaret etti. Merkezi yönetime geçtikten

sonra ise 31 eyalet, merkeze doğrudan bağlı şehir ve özerk bölgenin tümünde ayak izlerini bıraktı.

"İyi Yaşamak İsteyen, Başkaların İyi Yaşamasına da İzin Vermelidir"

Çin'de çalışan yabancı uzmanların temsilcileriyle kısa süre önce yaptığı görüşmede Xi Jinping, Çin'in sorumlu bir ülke olduğunu belirterek, kendi işlerini en iyi şekilde yapmanın yanı sıra dünya ülkeleriyle de iyi ilişki kuracağını, kendisini geliştirmek için elverişli bir dış ortam yaratmak için çaba harcamanın yanı sıra dünyanın barışı ve gelişmesine de daha fazla katkı yapacağını söyledi.

"Çin dünyayı, dünya da Çin'i yakından tanımalıdır." Gerek yerel yöneticiliklerde, gerekse merkezi yönetimdeki görevlerde Xi Jinping, dış ilişkilere ve yabancı dost edinmeye daima büyük önem verir. Xi, çeşitli bölgelerde yerel yöneticilik yaptığı yıllarda beş kıtadaki 60'tan fazla ülkeyi ziyaret etti, çok sayıda yabancı konuğa da ev sahipliği yaptı. Merkezi yönetime geçtikten sonra Xi, mümkün olduğu kadar fazla yabancı ziyaretçiyle görüşmeye çalıştı ve beş yıldan az bir sürede beş kıtadaki 40'tan fazla ülke ve bölgeyi ziyaret ederek bütün kesimlerden insanlarla yakın temaslarda bulundu.

Yabancılarla yaptığı temaslarda Xi Jinping, Çin halkının kendi ülkesine ve günümüz dünyasına yönelik bakışlarını büyük bir içtenlikle anlatır, aynı zamanda onların fikir ve görüşlerini dikkatle dinlerdi. Xi Jinping'le yakın temasta bulunan çok sayıdaki yabancı devlet adamı, onu kendine güven, gerçekçi, akıllı ve dostça bir lider olarak tanıdı.

Xi Jinping, yabancılara her zaman şunları anlatır: Uluslararası toplum, artık her geçen gün daha iç içe olan bir kader birliğine dönüşmektedir. Çin, dünya barışı ve gelişmesi sayesinde hızlı gelişmeyi sürdürür, aynı zamanda bütün dünya ülkelerine ortak gelişme gerçekleştirmek için değerli fırsatlar ve geniş alanlar sunar. Dolayısıyla Çin ve dünya ülkeleri, karşılıklı saygı ve gerçekçi işbirliği temelinde karşılıklı yarar, ortak kazanç ve ortak gelişmeyi gerçekleştirmelidirler.

Tsinghua Üniversitesi tarafından 2012 yılının Temmuz ayında düzenlenen "Dünya Barış Forumu"nda bir konuşma yapan Xi Jinping, kendisini geliştirmek isteyen bir ülkenin başkalarının gelişmesine, kendisine güvenlik arayan bir ülkenin başkalarının güvenliğe sahip olmasına, kendisinin iyi yaşamasını isteyen bir ülkenin de başkalarının iyi yaşamasına izin vermesi gerektiğini vurguladı. Singapur'a yaptığı ziyaret sırasında Lee Kuan Yew'la[6] görüşen Xi, her güçlü ülkenin hegemonyacılık peşinde koşmayabileceği görüşünü ifade ederek, Çin'in barışçıl gelişme yolunu, karşılıklı yarar ve ortak kazanca dayalı dışa açılma stratejisini ve hiçbir zaman hegemonyacılık peşinde koşmayacağı yönündeki taahhüdünü kuşaktan kuşağa aktaracağını belirtti.

6 Lee Kuan Yew, Singapur Cumhuriyeti'nin kurucusu ve ilk başbakanıdır (1965-1990).

Xi Jinping, bütün dış ziyaretlerinde şu mesajı tekrar tekrar verdi: Bütün ülkeler, barış ve uyum içinde bir arada yaşayarak ortak gelişmeyi gerçekleştirmeli, daha eşit ve dengeli yeni küresel gelişme ortaklığını kurmalı, böylece insanlığın ortak çıkarlarını koruyarak ortak yurdumuz olan yerküreyi daha güzel bir hâle getirmeliler.

2012 yılında Amerika Birleşik Devletleri'ne yaptığı beş günlük ziyaret boyunca Xi Jinping, toplam 27 etkinliğe katılarak, ABD Başkanı Barack Obama başta olmak üzere siyaset ve ekonomi çevreleri de dâhil Amerikan toplumunun her kesiminden insanlarla çok yönlü temas ve iletişimde bulundu. "Çin ve ABD, ortak çıkarlarını daima göz önünde bulundurdukları zaman, aralarında karşılıklı saygı, işbirliği ve ortak kazanca dayalı yeni bir büyük devletlerarası ortaklık ilişkisini kesinlikle kurabileceklerdir." Xi Jinping'in Çin-ABD ilişkilerine olan bu içten beklentisi, ABD toplumunda olumlu yankılar uyandırdı. Xi, kısa süre önce ABD eski başkanlarından Jimmy Carter'le yaptığı görüşmede, Çin ve ABD arasında daha fazla "pozitif enerji" oluşturulması gerektiğini vurguladı.

Rusya'ya yaptığı ziyaret sırasında Xi Jinping, Çin'in Rusya'yla ilişkilere verdiği önemi şöyle dile getirdi: Çin ve Rusya arasındaki Stratejik İşbirliği ve Ortaklık İlişkileri, günümüz dünyasındaki en önemli, en canlı ve en zengin içerikli bir büyük devletlerarası ilişki haline geldi ve Rusya'yla olan ilişkileri daima Çin'in dış politikasının öncelikli konusu olacaktır. Xi'nin Çin-Rusya İktidar Partileri Arası Diyalog Mekanizması'nın ikinci toplantısının açılış törenine katılarak Rusya'daki çeşitli siyasi partilerin liderleriyle yaptığı geniş temaslar ise Çin-Rusya ilişkilerinin içeriğini daha da zenginleştirdi.

Xi Jinping, gelişmekte olan ülkelerle ilişkileri sağlamlaştırıp geliştirmeye Çin'in dış politikasının hareket noktası ve temel dayanağı gözüyle bakar. Güney Afrika Cumhuriyeti'ne yaptığı ziyaret kapsamında Xi Jinping, Çin-Güney Afrika Cumhuriyeti İkili Komisyonu'nun dördüncü genel toplantısına katılarak, ikili işbirliğinin güzel yarınlarını tarif etti. Çin-Afrika İşbirliği Forumu'nun kuruluşunun 10. yıldönümü dolayısıyla düzenlenen seminerde konuşan Xi Jinping, "Tehlike ve sıkıntı karşısında dost eli uzatan, gerçek dosttur" diye konuştu. Suudi Arabistan'da verdiği konferansta Xi, daha müreffeh ve dışa daha açık bir Çin'in Ortadoğu ve Körfez ülkelerine büyük gelişme imkânı sağlayacağını vurguladı. Şili ziyareti kapsamında verdiği konferansta Xi, Çin ve Latin Amerika ülkelerinin siyaset, ekonomi, kültür ve uluslararası ilişkiler konularında güvenilir ortak olmaları önerisinde bulunarak Çin-Latin Amerika ilişkilerinin bir sonraki 10 yıllık gelişme planını ortaya koydu.

Xi Jinping, gerçekçi ve yüksek verimli üslubunu uluslararası arenada da sergiledi. İtalya'nın birleşmesinin 150. yıldönümü dolayısıyla düzenlenen kutlama etkinliklerine katılmak üzere bu ülkeye yaptığı bir günlük ziyaret kapsamında Xi, 20'den fazla ülke ve uluslararası örgütün liderleriyle dostça temas ve ile-

tişimde bulundu. Almanya da dâhil olmak üzere beş Avrupa ülkesine yaptığı ziyaret kapsamında Xi, ekonomik ve ticari anlaşmaların imzalandığı 5 tören ile 6 ekonomi ve ticaret forumuna katıldı, toplam tutarı 7.4 milyar doları bulan 93 işbirliği belgesinin imzalanmasına şahit oldu.

Kültür, insanoğlunun ortak manevi zenginliğidir. Xi Jinping, dünya ülkeleri arasındaki kültürel iletişimin yoğunlaştırılmasıyla uyumlu bir dünya oluşturulmasına daima büyük önem verir. 2009 yılında Almanya Başbakanı Merkel'le birlikte katıldığı Frankfurt Kitap Fuarı'nın açılış töreninde bir konuşma yapan Xi Jinping, şu görüşü dile getirdi: Farklı kültürler arasındaki iletişim sayesinde farklı ülkelerde yaşayan insanlar Çin'in Konfüçyüs'ünü, Almanya'nın Goethe'sini ve İngiltere'nin Shakespeare'ini tanıdı. Dünya kültürleri arasındaki iletişimin yoğunlaştırılması, insanlığın gelişmesi ile dünya barışı ve gelişmesini sağlayan önemli bir güç kaynağıdır. 2010 yılında Rusya'ya yaptığı ziyaret kapsamında Xi Jinping, Vladimir Putin'le birlikte Kremlin Sarayı'ndaki büyük tören salonunda Rusya'daki "Çin Dili Yılı" etkinliğinin perdesini açtı. Orada konuşan Xi, "kültürler iletişim sayesinde zenginleşir, gönüller iletişim sayesinde birbirine bağlanır ve dostluk da iletişim sayesinde derinleşir" diye konuştu.

Xi Jinping, Çin'in geleneksel kültüründe yatan zekâ ve içten, açık, canlı ve mizahi bir dille görüşlerini ifade etme ve şüpheleri giderme ustalığına sahip bir insan. ABD ziyareti sırasında "eskiden benzeri olmayan" Çin-ABD ilişkilerine değinirken Xi, Maymun Kralı adlı popüler bir Çin dizisinin şarkısının "Yol nerede diye sorarsan, yol ayağının altındadır" sözlerini kullanarak bir Çin liderinin özgüvenini ve uzak görüşlülüğünü ortaya koydu. Çin'deki insan hakları durumuna yöneltilen eleştirilere karşı Xi, insan hakları konusunda dünya ülkelerinin "en iyisi yoktur, yalnızca daha iyisi vardır" diye konuştu. Xi, "ayakkabının ayağa uyup uymadığını yalnızca o ayakkabı giyen bilir" diyerek farklı ülkelerin koşullarının farklı olmasından dolayı seçtikleri yolların da farklı olacağı görüşünü ifade etti.

Devletler arasındaki dostluk ilişkileri halklar arasındaki yakınlıklardan kaynaklanır. Xi Jinping, ülkeler arasındaki dostluğun temelinin sağlam olup olmadığının halklar arasındaki dostluğun derin olup olmamasına bağlı olduğunu sık sık söyler. Xi, kendisine dış ziyaretlerde eşlik eden Çinli diplomatlara şunları söylemişti: Hayatın altında hareket, diplomasinin altında etkinlik yatar. Çinli diplomatlar, yurtdışına daha fazla giderek mümkün olduğu kadar geniş kesimlerle derin dostluk kurmalıdır.

Laos'a yaptığı ziyaret sırasında Xi Jinping, Laos'un eski lideri Quinim Pholsena'nın çocuklarıyla görüşmeyi özellikle programa kattı. Çünkü onların büyük bir kısmı Beijing'de yaşayıp öğrenim görmüştü. Xi Jinping, onlarla yaptığı görüşmede Beijing'deki 1 Ağustos Okulu'nda birlikte geçirdiği öğrencilik yıllarının anılarını tazeledi. Xi'nin Pholsena'nın ikinci çocuğunun "şişman oğlan" lakabını söylemesi, orada bulunan herkesi güldürdü.

ABD ziyareti sırasında Xi, Iowa eyaletine giderek 27 yıl önce tanıştığı onlarca eski dostla bir araya geldi, şömine başında çay içerek 1985 yılında bir tarım araştırma heyetinin üyesi olarak Iowa'ya yaptığı ziyaretin anılarını tazeledi, kendi yaşamı ile yerel yönetimler arası işbirliğinin yoğunlaştırılması ve halklar arasındaki dostluğun artırılması konularında sohbet etti.

Rusya'ya yaptığı ziyaret kapsamında Xi Jinping, Çin'de 2008 yılında meydana gelen Wenchuan depreminin depremzede çocuklarını ağırlamış olan çocuk merkezine giderek oradaki çalışanlara içten teşekkürlerini sundu.

Bir futbolsever olan Xi Jinping'in İrlanda ziyareti sırasında Dublin'deki Croke Parkı'nda uzun mesafeli bir şut atması ve ABD ziyareti sırasında bir NBA maçını izlemesi, medya tarafından "cana yakınlığını en iyi şekilde gösteren" davranışlar olarak nitelendi.

Yabancı bir basın kuruluşu, Xi Jinping'in diplomatik ataklarını şöyle değerlendirmişti: "Onun dünyaya gösterdiği, yalnızca kişisel çekiciliği ve etkileyiciliği değil, Çin'in imajı ve cazibesidir."

Temiz ve Dürüst Aile

Xi Jinping'in babası Xi Zhongxun, parti ve devletin eski bir lideriydi. 1930'lu yıllarda henüz 21 yaşını doldurmadan Çin'in devrim üslerinden biri olan Sha'anxi-Gansu Sınır Bölgesi Hükümeti'nin başkanlığına seçilen Xi Zhongxun, Mao Zedung tarafından "Halktan gelen bir halk lideri" olarak nitelendirilmişti. 1962 yılından itibaren Xi Zhongxun, tam 16 yıl politik zulüm görmüştü. Ancak Xi Zhongxun, hiçbir zaman zorluk karşısında teslim olmamış, hakikata bağlı kalmış ve gerçekleri açıklayarak kendisinden dolayı haksızlığa uğrayan yoldaşlarını temize çıkarmak için yoğun çaba harcamıştı. Kültür Devrimi'nin sona ermesinin hemen ardından Xi Zhongxun, ÇKP Guangdong Eyaleti Komitesi Birinci Sekreterliği'ne atandı. Çin'in reform ve dışa açılmasının ön cephesi olan Guangdong'daki görev süresinde Xi Zhongxun, aydın, açık fikirli ve gerçekçi üslubuyla eyalette özel ekonomik bölgelerin kurulması ve daha sonraki dönemlerde hızlı gelişmesi için önemli ve temel hazırlayıcı katkılarda bulunmuştu.

Xi Jinping'in annesi Qi Xin, 90 yaşına yaklaşmış kıdemli bir devrimci ve parti üyesidir. Xi Jinping, annesine son derece saygılıdır, zaman buldukça onunla birlikte yemek yer, onu elinden tutarak yürüyüşe çıkar ve onunla sohbet eder.

Xi'nin ailesinde çocukları sıkı kuralla yetiştirme ve sade yaşama geleneği vardır. Xi Zhongxun, partinin bir üst düzey yöneticisi olarak başkalarını disiplinle yönetebilmek için önce kendisine ve ailesine disiplin uygulaması gerektiğine inanırdı. Aile geleneği nedeniyle Xi Jinping, çocukluğundan itibaren tasarruf etmeyi ve sade yaşamayı öğrenmişti. Küçük erkek kardeşi ile birlikte genellikle ablalarının giymiş olduğu elbise ve ayakkabılarını giyerdi. Xi Jinping'in parti

yöneticiliğine başladıktan sonra annesi Qi Xin, bir aile toplantısı düzenleyerek başka çocuklarının Xi Jinping'in görev yaptığı alanlarda ticari faaliyetlerde bulunmalarını yasaklamıştı. Xi Jinping de ana babasının geleneğini sürdürerek yakınlarına kurallı davranır. Her yeni görev başladığında Xi, akraba ve yakınlarından görev yaptığı bölgede ticari faaliyetlerde bulunmamalarını, kendisi adına hiçbir şey yapmamalarını ister, aksi halde onlara "acımasız davranacağı" uyarısında bulunurdu. Gerek Fujian ve Zhejiang eyaletlerinde, gerekse Shanghai'da Xi, yöneticilerle yaptığı toplantılarda hiç kimsenin kendisi adına kişisel çıkar aramasına izin vermeyeceği taahhüdünde bulunarak herkesten denetim yapmasını isterdi.

Xi Jinping'in eşi Peng Liyuan, Çin'de herkesçe tanınan türkücü ve sopranodur. Peng, 1980 yılında Shandong eyaleti adına Beijing'de düzenlenen ulusal sanat gösterilerine katılırken söylediği şarkılarla müzik dünyasında geniş yankı uyandırmıştı. Çin'de vokal müzik dalında yüksek lisans diploması sahibi ilk kişi olan Peng, çağdaş Çin milli vokal müziğinin temsilcisi ve milli vokal müzik ekolünün kurucularından biri olarak kabul edilir. Umut Tarlalarında, Hemşehrilerim, Biz Sarı Irmak ve Taishan Dağı'yız ve Memleket, onun temsil eserlerinden bazılarıdır. Aynı zamanda Peng, ulusal vokal müzik yarışmalarına defalarca katılarak Altın Plaka Ödülü ve Ulusal Ses ve Görüntü Ödülü başta olmak üzere bir dizi en yüksek ödül kazanmıştı.

Peng, Ak Saçlı Kız, Üzüntü Dolu Şafak Vakti, Partinin Kızı ve Kadın Kahraman Mulan İçin Lirik Şiiri gibi Çin milli opera gösterilerinde başrol oynamış ve Çin'de opera sanatı alanındaki en yüksek ödül olan Erik Çiçeği Ödülü ile gösteri sanatları alanındaki en yüksek ödül olan Wenhua Ödülü'ne lâyık görülmüştü.

Müzisyen olarak Peng Liyuan, sanat çalışmalarında her zaman halktan esin alır ve bütün duygularını şarkılarıyla halka sunardı. "Ağaç 100 metreye kadar yükselirse bile kökünü unutmamalıdır" diyerek sanatçı ile halk arasındaki sıkı ilişkiyi ifade eden Peng, sık sık "Beni halk yetiştirdi, onlara olan borcumu ancak bütün yeteneklerimi sunarak ödeyebilirim" der. 30 yıldan fazla bir sürede Peng, ülkenin çeşitli bölgelerine giderek vatandaşlara yüzlerce gösteri sundu. O, yoksul dağlık bölgelerinden kara ve deniz sınırlarına, petrol havzaları ve maden ocaklarından askeri kışla ve karakollarına, çöllük alanlardan karla kaplı yaylalara kadar ülkenin her köşesinde ayak izi bıraktı, 2008 yılındaki şiddetli depremin ardından Wenchuan bölgesine giderek depremzede vatandaşları ve arama kurtarma çalışmalarında bulunan insanlar için şarkı söyledi; SARS salgınının patlak verdiği 2003 yılında SARS hastalarının tedavi gördüğü Beijing'deki Xiaotangshan Tedavi Merkezi'nde gösteri sundu; 1998 yılındaki ciddi sel afetinin en etkili olduğu günlerde Jiangxi eyaletine bağlı Jiujiang şehrine giderek afetle mücadele çalışmalarını sürdüren insanlara şarkılarıyla moral verdi.

Çin'in milli vokal müziği ile operasını dünyaya tanıtmak için Peng Liyuan, 1993 yılında Singapur'da kişisel konser vererek bir ilke imza attı, Çin'i temsil ederek 50'den fazla ülke ve bölgede gösteri sundu, Çin'in "Kültür Elçisi" olarak dünya genelinde ün saldı. Onun başrol oynadığı ve tanıtımına katıldığı Kadın Kahraman Mulan İçin Lirik Şiiri adlı opera, New York şehrindeki Lincoln Gösteri Sanatları Merkezi ve Viyana'daki Devlet Opera Salonu'nda sahnelendi ve Peng'e "En Seçkin Sanatçı Ödülü" ve "Sanata Seçkin Katkı Ödülü"nü kazandırdı.

Peng Liyuan, bugün gösteri sunmak yerine sanat eğitimine daha fazla ağırlık vererek genç sanatçı yetiştirmek ve yeni şaheserleri yaratmak için çaba harcamaktadır.

Sosyal yardım çalışmaları konusunda uzun yıllardır emek veren Peng Liyuan, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Verem ve AIDS Hastalıklarıyla Mücadele için İyi Niyet Elçisi, Çin AIDS'le Mücadele Tanıtımcısı ve Sigara Kontrolü Elçisi ve çocuklarda suç işlemeyi önlemek çalışmaları için "Yarın İçin Sevgi Elçisi"dir. 2012 Dünya AIDS Günü dolayısıyla Beijing'de düzenlenen tanıtım etkinliğine katılırken Peng Liyuan, AIDS yetimi çocuklar tarafından "Peng Anne" olarak çağırıldı.

Xi Jinping ve Peng Liyuan 1986 yılında birbiriyle tanışıp âşık oldu ve aynı yıl evlendiler. İş dolayısıyla sık sık birbirinden uzak kalmalarına rağmen, aralarındaki aşk hiçbir zaman zayıflamadı, birbirlerine hep anlayış ve destek gösterdiler. Bir ordu sanatçısı olan Peng, görev nedeniyle sık sık ücra ve koşulları zor olan yerlere giderek gösteri sunar, böyle yolculuklar bazen iki üç ay sürerdi. Eşiyle her zaman yakından ilgilenen Xi, koşullar el verdiğinde ne kadar geç olursa olsun her gece Peng ile en az bir kez telefonlaşır ve ancak "İyi geceler" dedikten sonra yatağa girerdi. Çinlilerin geleneksel yeni yılı olan Bahar Bayramı'nın arefe günü Peng, hep Çin Merkez Televizyonu'nun gala gecesine katılırdı, Xi ise evde televizyon seyrederek mantı hazırlar, eşini aile yemeğine beklerdi. Peng'in gözünde Xi, iyi bir koca ve iyi bir babadır. Xi'yle her zaman yakından ilgilenen Peng, beraber oldukları zamanlarda ona değişik yemekler hazırlar.

Peng için Xi, hem herkesten farklı hem de sıradan bir insandır. Xi, Sha'anxi ve Shandong usulü ev yemeklerini sever, dostlarla buluştuğunda içki de içer. Yüzmeyi ve dağcılığı seven Xi, basketbol ve futbol maçları ile boks karşılaşmalarını merak eder, zaman zaman gece geç vakitlere kadar televizyon başında spor yarışmalarını seyreder.

Karı koca, kızlarına Mingze ismi koydular. Çince'de "dürüstçe yaşamak ve toplum için yararlı insan olmak" anlamına gelen bu isim, hem Xi ve Peng'in kızlarına olan beklentisini ifade eder hem de onların sade aile geleneğinin bir sembolünü oluşturur.

DİZİN

1 Ağustos Okulu, 500.
4 Mayıs Gençlik Bayramı, 211, 225.
4 Mayıs Hareketi (1899), 162, 211-213.
4 Mayıs Ruhu, 212, 213.
5. Çin Ulusal Halk Meclisi 5. Genel Toplantısı, 161.
7. Dünya Çinli Topluluklar Arası Dostluk Konferansı, 89.
8 Kural, 431, 445, 494.
10 Bin Kilometrelik Çay Yolu, 323.
12. Beş Yıllık Plan, 236.
12. Çin Ulusal Halk Meclisi, 65, 182, 269.
13. Beş Yıllık Enerji Planı, 156.
18. Merkezi Disiplin Denetleme Komisyonu, 443, 453.
21. Yüzyılın Deniz İpek Yolu, 157, 341, 342, 347, 364, 416.
1921 Büyük Anayurt Savaşı, 337, 427.
1972 Mutabakatı, 288.
1988 Beijng Olimpiyat Oyunları, 352, 487.
1994 FIFA Dünya Kupası, 470.
1994 ve 1995 Çin ve Rusya'nın Karşılıklı Olarak Gençler Arası Dostluk ve Değişim Yılı, 325.
AB Siyasi Belgesi, 332.
Adalet Sistemindeki Yapısal Reform, 176.
Adli Yardım, 170.
Afganistan, 398, 416.
Afrika Birliği Örgütü, 355.
Afrika Halkı, 352, 355.
Afrika Vasıflı İnsan Programı, 355.
Afrika, 157, 309, 351-357, 362, 384, 385, 499.
Afyon Savaşı, 63, 215, 315, 465.
Ağaçlandırma Kampanyası, 253.
Ahtapot Paul, 470.
AİGT, 380, 411, 414.
AİGT Dışişleri Bakanları Toplantısı, 411, 415.
AİGT Güvenlik Anlayışı, 411, 412, 415, 416.
AİGT Sekretaryası, 415.
AİGT Sivil Toplum Örgütleri Forumu, 415.
Ak Saçlı Kız, 502.
Almanya, 211, 313, 500.
Almatı, 337, 338.
Altı Çerçeve, 120.
Altın Plak Ödülü, 502.
Amangeldi, 338.

Amerika Birleşik Devletleri, 27, 83, 140, 229, 304, 323, 327-329, 332, 342, 352, 355, 363-365, 374, 390, 391, 406, 499-501.
Amerikalı, 27.
Amerikan Rüyası, 327.
Amirlere Yönelik Denetim, 446.
Anayasayla Yönetmek, 167.
Antikçağda Hindistan, 310.
APEC Çin Sanayici ve İşadamları Konseyi, 409.
APEC Sanayici ve İşadamları Zirvesi, 409.
APEC Üyeleri, 406, 409.
Arap Birliği, 361, 415.
Arap Halkı, 361, 362, 365.
Arap Milletinin Yeniden Kalkınışı, 367.
Arap Rüyası, 367.
ASEAN Topluluğu, 342, 344.
ASEAN Ülkeleri, 341-344.
Asgari Yaşam Güvencesi, 108.
Asya Altyapı Yatırım Bankası, 342, 347, 366, 408, 416.
Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği Örgütü (APEC) Gayriresmi Liderler Zirvesi, 377, 401, 407, 409.
Asya Pasifik Pazarı, 404.
Asya-Avrupa, 331, 332.
Asya'da İşbirliği ve Güven Artırıcı Önlemler Konferansı (AİGK), 380, 411.
Asya-Pasifik, 279, 304, 322, 328, 346, 360, 401-404, 406-409, 415, 416.
At Yılı, 285, 287.
Avrasya Ekonomi Topluluğu (EAEC), 339.
Avrupa ve Amerika'dan Dönen Öğrenciler Cemiyeti, 83, 86.
Avrupa, 83, 86, 309, 310, 331, 332, 337, 362, 500.
Avrupa'daki Rönesans, 310.
Bağımsız ve Barışçıl Dış Politika, 295, 315.
Bahar Bayramı Galası, 503.
Bahar Bayramı, 129, 285.
Bahar Bayramı'nın Arife Günü, 490, 503.
Bali Süreci, 401.
Bali Yol Haritası, 401.
Baltık, 340, 399.
Ban Ki-moon, 299.
Bandung Konferansı, 362.
Barış İçinde Bir Arada Yaşamanın Beş İlkesi, 59, 60, 295, 415, 416.
Barışçıl Gelişme, 59, 293, 295-297, 305, 313-316, 322, 327, 338, 347, 384, 416, 498.
Basmakalıp Parti Yazıları, 433.
Basra Körfezi, 399.
Başbakan Jaber, 361.
Batı Asya, 309, 339.
Batı Bölgeleri, 309, 310.
Batı Han Hanedanlığı (MÖ 204-MS 25), 57, 150, 153, 197, 309.
Batı İlacı, 435.
Batı Medeniyeti, 332, 337.
Batılı Misyonerler, 150, 151.
Batıya Yolculuk, 310.
Baykadamov, Bakizan, 337.
Beidou Uydu Navigasyon Sistemi, 365.
Beijng Zirvesi, 352, 399.
Belçika'nın Brugge Şehrinde Olan Avrupa Koleji, 331.
Beslan Rehine Olayı, 324.
Bilgi Güvenliği, 111, 242, 300.
Bilim ve Teknoloji, 83, 98, 145-154, 246, 283, 309, 339, 403-405, 461, 465.
Bilim ve Teknolojide Yapısal Reform, 152.
Bilimsel Gelişme Görüşü, 40, 43, 49, 51, 70, 76, 95, 99, 168, 169, 196, 255, 263, 267, 269, 295, 424, 431, 443, 459, 464, 486.

Bilimsel Gelişme Görüşünü Derinlemesine Öğrenme ve Uygulama Kampanyası, 424.
Bilimsel Makro Kontrol, 104, 142.
Bilimsel Sosyalizm, 42, 51.
Bilimsel ve Teknolojik İlerlemeler, 105.
Bilimsel ve Teknolojik Yenilikler, 145, 146, 152, 403,
Bilişim Çağı, 307, 321.
Bilişim Teknolojisi Devrimi, 241.
Bilişim Teknolojisi Sektörü, 243.
Bilişim Teknolojisi, 241, 242, 243, 385.
Bilişimleşme, 147, 242.
Binyıl Kalkınma Hedefleri, 384.
Bir Kuşak Bir Yol, 157, 364-366.
Bir Merkez, İki Temel Nokta, 44.
Bir Ülke İki Sistem, 273, 274.
Birinci Dünya Savaşı, 211.
Birleşik Cephe, 109, 456.
Birleşik ve Açık Piyasa Yapısı, 142.
"Birleşme-Eleştiri-Birleşme" Formülü, 436.
Birleşmiş Milletler (BM), 233, 259, 299, 300, 357, 362, 385.
Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi, 299, 302, 331, 400.
Birleşmiş Milletler Tüzüğü, 300.
Birleşmiş Milletler'in Binyıl Gelişme Hedefleri, 299.
Bişkek Deklarasyonu, 400.
Biz Sarı Irmak ve Taishan Dağı'yız, 502.
Bizans, 312.
BM "Önce Eğitim" Küresel Girişimi, 233.
Bo'ao Asya Forumu 1993 Yıllık Toplantısı, 139, 387.
Bo'ao Asya Forumu, 139, 372, 387, 406.
Bo'ao, 372.
Bozkırın Kahraman Kız Kardeşleri, 226.
Brezilya, 470.
BRICS Ülkeleri, 383-386, 469.
BRICS, 371, 385.
Brilyov, Sergei, 127, 128.
Budist Klasikleri, 310.
Budizm, 310.
Bulut Bilişimi, 146.
Bütçe Sistemi, 107.
Büyük Ülkeler Arası İlişkilerde Yeni Model, 317.

Cai Yuanpei, 218.
Cambridge Üniversitesi, 220.
Carter, Jimmy, 499.
Cenevre Bildirisi, 364.
Chang'an, 309, 310.
Changguang, 490.
Che Yin, 84.
Chekhov, Anton
Chichen Itza, 308.
Chui Sai On, Fernando, 273-276.
Chun'an, 496.

Çağdaş İşletmecilik Sistemi, 106.
Çehov, Anton, 129.
Çekirdeği Yoldaş Mao Zedung Olan İlk Kuşak, 65, 345.
Çernişevski, Nikolay, 129.
Çevre Koruma, 102, 105, 112, 115, 253, 255-257, 259, 339, 405, 415, 486, 493, 496.
Çevre Yönetimi, 112.
Çevreyle Dost Olan, Dönüşümlü ve Düşük Karbonlu Gelişme, 256.
Çin 1. Ulusal Halk Meclisi 1. Genel Toplantısı, 161.
Çin Afrika İşbirliği, 352, 499.
Çin Arap Ülkeleri İşbirliği Forumu (CASCF), 361, 366.
Çin Bilimler Akademisi, 145.
Çin Genç Öncüler Örgütü, 223, 227, 228.
Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC), 9, 40, 41, 43, 58, 65, 66, 98, 99, 162, 165, 182, 236, 345, 352, 357, 362, 385, 411, 423, 455, 484, 485.

Çin Halk Cumhuriyeti Anayasası, 161.
Çin Halk Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu Arasında İyi Komşuluk, Dostluk ve İşbirliği Antlaşması, 323.
Çin Halk Kurtuluş Ordusu, 41, 68, 79, 269, 352, 455.
Çin Halk Silahlı Polis Birlikleri, 68, 190.
Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı (CPPCC), 148, 359, 450, 456, 487.
Çin Halk Siyasi Danışma Konferansı Ortak Programı (CPPCC), 161.
Çin Halkı, 35, 36, 39-41, 45, 51, 59, 60, 63, 67, 69, 81, 82, 89, 90, 98, 161, 162, 195, 198, 201, 204, 205, 211, 213-215, 217, 295, 296, 300, 313-315, 322, 324, 351-353, 355, 357, 361, 367, 386, 392, 409, 417, 486, 498.
Çin Halkının Japon Saldırganlarına Karşı Direniş Savaşı, 324.
Çin Hükümeti, 9, 63, 259, 273, 342, 351, 361, 380, 387.
Çin ile ASEAN, 341, 343, 344.
Çin İmparatorluk Haritası, 151.
Çin Komünist Gençlik Birliği, 79, 223, 488.
Çin Komünist Partisi, 9, 35, 47, 464.
Çin Kuomintang Partisi, 281, 285, 342.
Çin Kültürü, 66, 89, 90, 133, 198, 204, 207, 283, 286, 309-311, 387.
Çin Merkez Televizyonu (CCTV), 503.
Çin Mühendislik Akademisi, 145.
Çin Ruhu, 67, 71, 72, 81.
Çin Rüyası, 61, 64, 66-68, 71, 72, 74-76, 79-83, 87, 89, 90, 140, 145, 173, 179, 201-204, 217, 222, 228, 247, 259, 274-277, 285, 289, 296, 314, 322, 327, 345, 348, 357, 362, 367, 391, 417, 423, 425, 443, 449, 463, 471, 483, 484, 486, 494.
Çin Seddi, 485.
Çin Tıbbı, 399.
Çin Ulusal Halk Meclisi (NPC), 487.
Çin Ulusal Halk Meclisi Daimi Komitesi, 276, 359, 493.
Çin Ulusal Müzesi, 179.
Çin ve ABD Arasında Büyük Ülküler Arası Yeni İlişki Modeli, 327.
Çin ve ASEAN Ülkeleri Arasındaki Dostluk, 343.
Çin ve Avrupa Birliği, 331, 332.
Çin ve Orta Asya Ülkeleri, 338.
Çin Yeni Yılı, 491.
Çin'e Özgü Sosyalizm, 9, 33, 36, 39-53, 55, 56, 59, 63, 65, 66, 68, 69, 72, 73, 75, 76, 78, 81, 86, 93, 98, 100, 104, 113, 114, 117, 118, 120-122, 128, 131-133, 141, 162, 163, 168, 175, 195, 196, 198, 204, 207, 217, 245, 255, 267, 269, 357, 423, 431, 449, 450, 459, 464, 471-474, 476, 485, 486.
Çin'in Dış Politikası, 354, 386, 499.
Çin'in Güney Kesimindeki İncelemeler, 44.
Çin-AB İlişkileri, 331.
Çin-AB İşbirliği, 332.
Çin-AB İşbirliği'ne İlişkin 2000 Yılı Stratejik Gündemi, 332.
Çin-AB Kapsamlı Stratejik Ortaklık İlişkileri, 331.
Çin-ABD İlişkileri, 327, 499, 500.
Çin-ABD İşbirliği, 329.
Çin-Afrika İlişkileri, 352-354, 356.
Çin-Afrika İşbirliği Forumu, 352, 499.
Çin-Arap İlişkileri, 361, 366.
Çin-Arap İşbirliği, 361, 365, 367.
Çin-Arap Temasları, 362.
Çin-Arap Ülkeleri İşbirliği Forumu 6. Bakanlar Toplantısı, 361.
Çin-ASEAN Denizcilik İşbirliği Fonu, 342.

Çin-ASEAN İlişkileri. 341, 343.
Çin-ASEAN Kültür ve İletişim Yılı. 343.
Çin-ASEAN Savunma Bakanları Görüşmeleri Mekanizması, 343.
Çin-ASEAN Serbest Ticaret Bölgesi, 342.
Çin-ASEAN Stratejik İşbirliği, 342.
Çin-Birleşik Arap Emirlikleri Ortak Yatırım Fonu, 365.
Çin'e Özgü Sosyalizmin Yolu, Teorisi ve Sistemi, 41.
Çin-Güney Afrika Cumhuriyeti İkili Komisyonu, 499.
Çin'in Eski Kuşak Devrimcileri, 325.
Çin-Latin Amerika Kapsamlı İşbirliği ve Ortaklık İlişkileri, 360.
Çin-Rusya Dostluğu, 325.
Çin-Rusya İlişkisi, 322, 323, 325.
Çin-ŞİÖ Uluslararası Adli İletişim, İşbirliği ve Eğitim Üssü, 399.
ÇKP 11. Merkez Komitesi 3. Genel Toplantısı, 98, 127, 162, 195, 425, 472.
ÇKP 18. Kongresi Merkez Komitesi, 3. Genel Toplantısı, 97, 99, 114, 117, 120, 127, 131, 141, 142, 151, 221, 245, 275, 276.
ÇKP 18. Kongresi, 9, 10, 35, 39-41, 44-50, 72, 75, 93, 101, 122, 137, 145, 164, 178, 202, 212, 253, 255, 267, 273, 296, 423, 425, 431, 443, 459, 471, 486.
ÇKP 18. Kongresi'nin Ruhu, 39, 40, 42, 51, 69, 95, 161, 168, 169, 255, 263, 267, 269, 459, 486.
ÇKP 18. Merkez Komitesi 1. Genel Toplantısı, 177, 484, 487.
ÇKP 18. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu Daimi Üyeleri, 35.
ÇKP 18. Merkez Komitesi Siyasi Bürosu, 35, 39, 93, 141, 169, 203, 207, 235, 247, 255, 295, 431, 449.
ÇKP 18. Merkezi Disiplin Denetleme Komisyonu 3. Genel Toplantısı, 453.
(ÇKP) Merkez Komitesi, 439.
ÇKP Merkez Komitesi Siyasi Bürosu, 26, 99, 225, 484, 485, 494.
ÇKP Merkez Komitesi'nin Reformun Kapsamlı Bir Biçimde Derinleştirilmesine İlişkin Bazı Önemli Konulardaki Kararı, 97, 120.
ÇKP'nin Sosyalizmin İlk Aşamasındaki Temel Çizgisi, 44.
Çok Taraflı Ticaret Sistemi, 395, 407.

Darüsselam, 351, 352, 370.
Davutoğlu, Ahmet, 411.
Demokratik Merkeziyetçilik, 164, 456.
Deng Xiaoping Teorisi, 42, 51, 70, 76, 95, 99, 168, 169, 196, 255, 267, 269, 295, 431, 443, 459, 464.
Deng Xiaoping, 41, 44, 52, 65, 98, 117, 119, 162, 264, 345, 424, 443, 483, 484.
Deniz İpek Yolu, 157, 341, 342, 347, 364, 416.
Devlet Konseyi, 89, 166, 239, 489.
Devlet Yönetimi, 43, 106, 117-120, 127, 128, 131-133, 142, 162, 164, 165, 168, 245, 354, 363, 385.
Devlet Yönetiminin Yapısı, 117, 118, 131-133, 165.
Devletin İşlev ve Rolleri, 104.
Devletin İşlevleri, 102, 104, 141-143, 152.
Devletin İşlevlerini Kapsamlı ve Doğru Bir Biçimde Yerine Getirmesi ve Örgütlenme, 104.
Devletin Yönetim Yapısı Yetkinliği, 245.
Devlet-Piyasa İlişkisi, 103, 141, 143, 151.
Dış Politika, 47, 59, 107, 118, 315, 327, 338, 345, 348, 354, 366, 386, 499.
Diplomatik İlişkiler, 347, 362.
Doğa ve İnsan Bir Bütündür, 215.

Doğal Kaynak ve Varlıkları Yönetim Sistemi, 112.
Doğalgaz, 155-157, 240, 324, 365.
Doğrudan Yatırım, 352, 364.
Doğu Asya Topluluğu, 344.
Doğu Han Hanedanlığı, 58, 124, 153, 362, 445.
Doğu Jin Hanedanlığı (263-420), 84, 383, 464.
Doğu Kudüs, 364.
Dostluk ve İşbirliği, 323, 331, 397, 398, 400.
Dostoyevski, Fyodor, 129.
Dört Büyük Buluşu, 310.
Dört Büyük Sınav, 48.
Dört Çöküş Biçimi, 426, 432, 433, 436.
Dört Modernleşme, 461.
Dört Tehlike, 48.
Dört Temel İlke, 42, 44, 424.
Dublin'deki Croke Parkı, 501.
Dünya AIDS Günü, 503.
Dünya Antifaşizm Savaşı (1921-1925), 300.
Dünya Hatıraları Listeleri, 311.
Dünya Sağlık Örgütü, 503.
Dünya Ticaret Örgütü Doha Turu Müzakereleri, 401.
Dünya Ticaret Örgütü, 140, 401.

Ekim Devrimi (1897), 118.
Ekolojik Güvenliği Koruma, 256.
Ekolojik Medeniyet İçin Guiyang Uluslararası Forumu 1993 Yıllık Konferansı, 259.
Ekolojik Ortam, 253, 255-257, 259, 479, 497.
Ekolojik Yapılanma, 44, 45, 67, 486.
Ekonomi ve Toplumun Sürekli ve Sağlıklı Gelişmesi, 141.
Ekonomik Büyüme Biçimi, 106, 107, 139, 359.
Ekonomik Büyüme Biçiminin Değişimi, 139.
Ekonomik Büyüme, 106, 107, 137-140, 146, 256, 328, 332, 359, 364, 386, 388, 389, 391, 393, 402-404, 416, 493.
Ekonomik Gelişme Modeli, 47.
Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşması, 277, 278.
Ekonomik İşbirliği Komitesi (ECC), 278.
Ekonomik Küreselleşme, 127, 241, 321, 327, 384.
Ekonomik Yapısal Reform, 101, 102, 120-122, 141.
Eleştiri ve Özeleştiri, 435-437.
Elveda Cariyem, 429.
Endonezya Parlamentosu Temsilciler Meclisi, 341.
Endonezya, 341, 362, 377, 401.
Enerji Güvenliği, 155, 156, 302, 399.
Enerji Tasarrufu, 155, 156, 256.
Engels, Friedrich, 42, 51, 118.
Erasmus, 304.
Erik Çiçeği Ödülü, 502.
Eski Devrim Üsleri, 188, 231.
Etnik Bölgesel Özerklik, 43, 164.
Evrensel, 56, 59, 220, 296, 302, 303, 314, 321, 341, 354, 412.

Faşizm, 338.
Filistin Devleti, 364.
Fonksiyonlu Bölgeler, 256.
Frankfurt Kitap Fuarı, 500.
Fransa, 211, 307, 311, 379.
Fudan Üniversitesi, 220.
Fujian, 22, 23, 30, 63, 99, 323, 485, 487, 489, 490, 492, 493, 495, 496, 502.
Fuping, 231.
Fuzhou, 23, 30, 489-492, 495.

G20, 385, 394-396.

G20 Çalışma ve İstihdam Bakanları Toplantısı, 394.
G20 Liderler Zirvesi, 375, 393.
G20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları Toplantısı, 394.
G20 Üyeleri, 394.
Gan Ying, 362.
Gan Zuchang, 202.
Gana, 304.
Gayrisafi Yurtiçi Hâsıla, 39, 45, 81, 256, 314, 322, 357, 385, 391, 393, 402, 403.
Geleneksel Anlamda Güvenlik, 246.
Geleneksel Çin Tıbbı, 399.
Geleneksel Olmayan Güvenlik, 320, 388, 413.
Gelinin Güzel Yaşamı, 356.
Gelişme, Bütünleşme ve Sanayileşmeye Yönelik Ortak İlişkisi,
Genel Toplantı Karar Taslağı, 100-104, 106-113.
Gizli Kurallar, 479.
Goethe, Johann Wolfgang von, 500.
Gogol, Nikolay, 129.
Golodets, Olga, 319.
Gong Quanzhen, 202.
Göçmen İşçiler, 108.
Gökkuşağı Ülkesi, 383.
Guangdong Eyaleti Komitesi, 501.
Guangdong, 63, 483, 501.
Guangzhou Askeri Bölge Komutanlığı, 267.
Güçlü Liderlik Merkezi, 48, 449.
Güney Afrika Cumhuriyeti halkı, 383.
Güney Afrika Cumhuriyeti, 371, 383, 499.
Güney Asya Bölgesel İşbirliği Teşkilatı, 415.
Güney Asya, 140, 339, 340.
Güney ile Kuzey Arasındaki Gelişmiş Farkı, 384.
Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN), 341-344.
Güneydoğu Asya Ülkeleri, 310.
Güneydoğu Asya, 309, 342, 343.
Güney-Kuzey Diyalogu, 390.
Güvenlik Diyalogları, 329.
Güzel Bir Çin Kurmak, 259.

Hainan, 139, 183, 372, 387.
Hakikati Olgularda Arama, 52, 55, 56, 425.
Halk Meclisleri, 43, 165-167, 456.
Halka Hizmet İlkesi, 196.
Halkı Bilgilendirme ve Aydınlatma Çalışmaları, 195-199, 389, 412.
Halkın Demokrasisi, 39, 162, 164, 165.
Halkın Günlüğü, 421, 422.
Halkın Yaşam Koşulları, 138.
Halktan Halka Diplomasi, 86, 347.
Halktan Halka İletişim, 328, 415.
Han Hanedanlığı (MÖ 204-MS 218), 58, 84, 150, 153, 224, 309, 337, 464.
Harvard Üniversitesi, 220.
Hebei Günlüğü, 495.
Hebei, 20, 231, 485, 489, 492, 494.
Hegemonya, 60.
Hıristiyanlık, 310.
Hindistan, 59, 60, 309, 310, 362, 415.
Hint Okyanusu, 342, 361, 399, 309.
Hollanda Hükümeti, 301.
Hollanda, 301.
Hong Kong Özel İdari Bölgesi (HKÖİB), 273.
Hong Kong, 69, 273-276, 487.
Horoz Tüylü Mektup, 226.
Hu Jintao, 40, 41, 53, 65, 66, 178, 263, 264, 345, 424, 443, 450, 484.
Hugo, Victor, 149, 312.
Hukukun Üstünlüğü, 67, 72, 175.
Hukuka Bağlı Devlet, Hükümet ve Toplum, 169.

Hukuka Bağlı Sosyalist Kültür, 170.
Hukuka Göre Yönetme Yeteneği, 168.
Hukuka Uygun Bir Biçimde Devleti Yönetme Yeteneği, 131.

Iowa, 27, 501.
İbn Battuta, 362.
İç Güvenlik, 246.
İdari Yapıdaki Reform, 142.
İdeolojik Yetkinlik, 195.
"İki Mutlaka", 433.
"İki Şaşmazlık", 106.
İki Yüzyıl Hedefleri, 75, 89, 98, 127, 139, 173, 203, 212, 222, 242, 247, 276, 296, 299, 345, 346, 348, 443, 449, 463.
İkinci Dünya Savaşı, 286, 407.
İkinci Kuşak Merkezi Kolektif Önderlik, 41, 65, 345, 424, 443.
İktidar Partisinin Davranış Biçimi, 424.
İleri, Kritik, Genel ve Toplumun Yararına Olan Teknoloji Araştırmaları, 152.
İlişki Ağı, 477, 479.
İlkbahar ve Sonbahar Dönemi (MÖ 770-476), 57, 78, 153, 224, 311, 476.
İngiltere, 63, 211, 500.
İnovasyona Dayalı Büyüme Stratejisi, 145, 147, 150-152.
İnovasyona Dayalı Gelişme, 403.
İnsansız Hava Araçları, 147.
İnternet Güvenliği, 241, 242.
İnternet Üzerinden Bilgi Akışı, 242.
İnternet Yönetimi, 111.
İnternet, 241, 242, 300.
İpek Yolu Ekonomik Kuşağı, 416.
İpek Yolu Ruhu, 361.
İpek Yolu, 309, 323, 332, 337-342, 347, 361-364, 367, 398.
İrlanda, 28, 501.
İslam Dünyası, 312.
İslam Medeniyeti, 308.
İslam, 309, 310.
İstişare Demokrasisi, 108, 109.
İşbirliği Programı, 398.
İşçi Sınıfı, 71, 72.
İtalya, 211, 499.
İyi Komşuluk, 392.
İyilik Timsali, 475.

Japon Militarizmi, 315.
Japonlar Tarafından İşgal, 286.
Japonya, 211, 286, 300, 310.
Jiang Zemin, 41, 42, 53, 65, 345, 398, 424, 443, 484.
Jiangsu, 493, 494.
Jinjiang Tecrübeleri, 496.
Jiujiang, 502.

Kadın Kahraman Mulan İçin Lirik Şiir, 502, 503.
Kalıcı Barışa ve Ortak Refaha Dayalı Uyumlu Bir Dünya, 47.
Kamu Dışı Ekonomi, 68, 106.
Kamu Güvenliği Çalışmaları, 173, 174.
Kamu Hizmeti, 105, 236.
Kamu Sahipliği (KİK'ler), 105, 106.
Kamu Sermayesi, 105.
Kamu Varlıklarının Yönetim Yapısı, 105.
Kamusal Kiralık Konutlar, 236, 237.
Kang Xi, 150.
Kaplan, 387, 446, 451, 453, 455.
Kara Hendek, 286.
Karayip Ülkeleri, 82.
Karma Ekonomi, 104, 105.
Karma Mülkiyetli İşletme, 106.
Kaynak Tasarrufu, 39, 255, 256, 259, 405, 486.
Kaynakların Dağıtımı, 275.
Kazakistan, 304, 337, 339, 411.
Kemik Üzerine Yazılan Kehanet Yazıları, 224.

Kenya, 309.
Kırgızistan, 339, 376, 397.
Kırsal Kesimlerde Köy İşlerini Denetleme Komiteleri, 493.
Kırsal Kesimlerin Gelişimi, 107.
Kızıl Çocuklar, 226.
Kızıl Köşkün Rüyası, 310, 492.
Kitle Çizgisi, 49, 55-58, 108, 124, 423, 426, 431, 437, 438.
Kitle Çizgisinde Eğitim ve Pratik Kampanyası, 49, 423, 426, 431.
Komşu Ülkeler, 140, 314, 345-348, 391, 392, 405.
Komşu Ülkelerle Diplomasi, 333, 345-347.
Komünist Partililerin İlericiliğini Koruma Eğitimi, 424.
Komünistler, 49, 50, 53, 58, 64, 69, 434, 435, 450, 451.
Konfüçyüs, 84, 123, 224, 226, 325, 500.
Konfüçyüsçülük, 58, 77, 123, 150, 216, 219, 220, 224, 310, 311, 363, 383.
Konut Güvencesi ve Tedariki, 235, 236.
Konut İhtiyacı, 235,
Konut İnşaat Sektörü, 235.
Konut Kaynakları, 235.
Konut Sorunu, 235, 236.
Konut Tedariki, 236.
Kore Yarımadasındaki Nükleer Sorunla İlgili 6'lı Görüşmeler, 416.
Kore, 310.
Koruma Sözleşmesi, 302.
Kosta Rika, 81, 373.
Kömür 156, 488.
Kömür, Elektrik, Petrol, Doğalgaz, Yeni Enerjiler ve Yenilenebilen Enerjiler, 155, 156.
Körber Vakfı, 313.
Körfez İşbirliği Konseyi, 365.
Körfez Ülkeleri, 499.
Kremlin, 369, 500.
Krikun, 424, 427, 466.
Krilov, İvan, 129.
Kuang Heng, 84.
Kurişenko, Gregory, 324.
Kutsal Savaş, 338.
Kültür Devrimi, 162, 488, 501.
Kültürel İletişim, 204, 309, 325, 347, 356, 359, 362, 366, 384, 399, 500.

Lahey, 301.
Lao Zi, 220, 224, 325, 343, 470.
Latin Amerika ve Karayip Ülkeleri Birliği, 82.
Latin Amerika, 81, 82, 359, 360, 499.
Lee Kuan Yew, 498.
Lei Feng, 79.
Leibniz, Gottfried Wilhelm, 313.
Lenin, Vladimir, 42, 186, 289.
Leninizm, 42, 43.
Lermontov, Mihail, 129, 325.
Leung Chun-ying, 273-276.
Li Siguang, 149.
Liang Qichao, 225.
Liangjiahe, 488, 489.
Liderler, 179, 225, 259, 352, 372, 377, 383, 393, 401, 407, 409, 411, 469, 499.
Lien Chan, 285.
Lincoln Gösteri Sanatları Merkezi, 503.
Liu Yunshan, 99, 177, 179.
Louvre Müzesi, 307.
Lös Yaylası, 488, 489.
Lu Xun, 218, 221.
Lü Yulan, 495.
Lübnan, 364.

Maddi Olmayan Kültürel Miraslar, 311.
Mahalli Özerklik Sistemi, 164.
Makao Özel İdare Bölgesi (MSAR), 69, 273-276.

Makao Özel İdare Bölgesi Amiri, 273-276.
Makao Özel İdare Bölgesi Yönetimi, 275.
Makao Temel Yasası, 274.
Makao, 9, 69, 273-276, 487.
Makro Kontrol, 102-104, 142, 405.
Mao Zedung Düşüncesi, 7, 41-43, 55, 196, 431, 450, 464.
Mao Zedung, 7, 41-43, 55, 57, 58, 63, 65, 79, 162, 196, 217, 218, 264, 345, 352, 426, 428, 431, 433, 450, 464, 484, 450.
Mao Zedung'un Doğumunun 120. Yıldönümü, 217.
Marko Polo'nun Gezi Notları, 311.
Marksist Tutum, 464.
Marksizm, 42, 43, 49, 51-53, 55-57, 98, 133, 141, 195, 196, 212, 431, 433, 450, 464, 466, 472, 473, 476.
Marksizm'in Çin'de Yerleşmesi, 141.
Marksizm-Leninizm, 42, 43, 196, 431, 433, 450, 464, 473.
Marx, Karl, 42, 51, 118, 121.
Massachusetts Teknoloji Enstitüsü, 220.
Maya Medeniyeti, 308.
Maymun Kral, 310, 500.
Medeniyetler Çatışması, 308.
Mei Yiqi, 221.
Meksika, 81.
Meksika Senatosu, 359.
Merkez Askeri Komisyon, 40, 41.
Merkez Komitesi Genel Sekreterliği, 35, 40, 41, 177, 483-485, 491, 494.
Merkezi Askeri Komisyonu Genel İdare Ofisi (CMC), 486.
Merkezi Disiplin Denetleme Komisyonu, 443, 445, 453.
Merkezi Finans ve Ekonomi İşleri Yönetim Grubu, 155.
Merkezi Hükümet, 86, 106, 107, 165, 240, 273-276, 469.
Merkezi İnternet Güvenliği ve Bilişim Teknolojisi Yönetim Grubu, 243.
Merkezi Parti Okulu, 99, 485.
Merkezi Reformu Kapsamlı Olarak Derinleştirmek İçin Yönetim Grubu, 128.
Merkezi Yargı, Savcılık ve Kamu Güvenliği Çalışmaları Toplantısı, 173.
Mısır, 311.
Mikroblog, 111.
Milletin Kurtuluşu, 338.
Milli Güvenlik, 245.
Milli Savunma, 47, 83, 102, 107, 118, 148, 261, 263-265, 267-270, 322, 415, 461.
Ming Hanedanlığı (1368-1644), 216, 309, 310, 323.
Minzu İlkokulu, 223.
Mobil İnternet, 146.
Modernleşmenin Üç Aşamalı Stratejisi, 45.
Moskova Uluslararası İlişkiler Enstitüsü, 319, 325.
Mülkiyet Hakkı, 106, 167.

Nanjing Üniversitesi, 220.
Nanping, 496.
Nazarbayev Üniversitesi, 337.
NBA, 501.
Nehri Saran Kızıllık, 338.
Nekrasov, Nikolay, 129.
Nevski Bulvarı, 320.
New York, 503.
Ningbo, 497.
Ningbo-Zhoushan Birleşik Limanı, 497.
Ningde, 22, 490, 491, 495, 497.
Nükleer Enerji, 156, 301-303, 305, 365.
Nükleer Güvenlik Örneklendirme Merkezi, 304.
Nükleer Güvenlik Zirvesi (NSS), 301.
Nükleer Malzemelere Fiziki Koruma Sözleşmesi, 302.

Obama, Barack, 327, 328, 374, 499.
Orta Asya Ülkeleri, 309, 338, 339, 362.
Orta Asya, 157, 308, 309, 337-339, 362, 399.
Orta Halli Refah Toplumu, 39-41, 46-48, 50, 51, 64, 66, 70-72, 75, 81, 83, 97, 107, 119, 121, 145, 168, 169, 204, 221, 231, 245, 253, 274, 314, 322, 362, 385, 391, 423, 459, 471, 484.
Ortadoğu, 157, 362, 364, 499.
Ortak Gelişme, 50, 60, 82, 165, 205, 248, 275, 288, 296, 297, 300, 315, 320, 321, 338, 342, 345, 348, 353, 354, 359, 360, 363, 383, 384, 386-390, 392, 397, 399, 407, 411, 414, 415, 417, 498, 499.
Ortak Refah, 36, 42, 47, 58, 68, 104, 142, 231, 248, 332, 353, 354, 357, 406.
Otomatik Araba, 147.
Oxford Üniversitesi, 220.

Ömür Boyu Eğitim, 233.
Önce Halk Partisi, 291, 292.
Örgütlenme Biçiminin Daha Sağlıklı Hâle Getirilmesi, 104.
Örnek Emekçiler, 71, 73.
Öz Disiplin, 50, 439, 454, 476.
Özel Çekme Hakları, 395.
Özel İdari Bölgesi Yönetimi (HKSAR), 273-275.
Özel Teşebbüsler, 106, 496.

Para Politikaları, 138.
Parti Disiplini, 50, 434, 439, 445, 446, 453, 455.
Parti Geleneği, 48.
Parti İçi Örgütsel Etkinlikler Sistemi, 456.
Parti ile Halk ve Yöneticiler ile Sıradan Vatandaşlar Arasındaki Sıkı Bağı Sürdürmek, 49.
Parti İnşası, 48, 69, 425.
Parti İttihattı, 424, 433, 435.
Parti Merkez Komitesi, 53, 97, 107, 444, 479.
Parti Örgütleri, 143, 168, 171, 174, 424, 426, 435, 436, 444, 456, 478.
Parti Ruhu, 196, 450, 456.
Parti Üyeleri, 35, 36, 41, 48-50, 99, 167, 196, 423, 425, 426, 428, 431-438, 443-446, 449, 450, 453, 456, 461, 462, 474.
Parti Yöneticileri, 100, 472, 473, 475.
Parti'nin 14. Kongresi 102, 103.
Parti'nin 15. Kongresi, 103, 104.
Parti'nin 16. Kongresi, 46.
Parti'nin 17. Kongresi, 103.
Parti'nin Kızı, 502.
Parti Önderliği, 9, 67, 76, 79, 80, 94, 109, 117, 120, 143, 162, 165, 171, 173, 176, 213, 226, 357, 443, 444, 453, 456, 474, 484.
Parti'nin Temel Çizgisi, 44, 53, 122, 162, 195, 346.
Partimizin Seçkin Gelenek ve Davranışlarını Sürdürmek, 69.
Pasifik Okyanusu, 340, 399, 407.
Pekin Üniversitesi, 211, 212, 218, 220, 221, 225.
Peng Anne, 503.
Petrol, 155-157, 239, 240, 323, 365, 502.
Pholsena, Quinim, 500.
Piyasa Rekabeti, 102, 140.
Piyasaya Giriş, 106.
Planlı Ekonomi, 51, 121.
Politik Ekonomi Bilimine Eleştiriler, 121.
Politik Vasıflar, 132.
Prometheus, 302.

Puşkin, Aleksandr, 129.
Putin, Vladimir 319, 323, 325, 369, 383, 393, 500.

Qi Devleti, 153, 217, 311.
Qi Xin, 32, 501, 502.
Qian Xuesen, 83.
Qin Hanedanlığı (MÖ 219-205), 150, 311, 429.
Qing Hanedanlığı (1644-1891), 52, 114, 150, 154, 216, 225, 309, 323, 363, 465.
Qing Hanedanlığı Yönetimi, 63.
Qingdao Şehrine Bağlı Huangdao Ekonomik Kalkınma Bölgesi, 239.
Qingdao, 239.

Reform ve Dışa Açılma Politikası, 391.
Reform ve Dışa Açılma, 9, 36, 40, 42, 44-46, 48, 52, 63, 66, 67, 72, 78, 86, 93-95, 97-99, 104, 107, 113, 114, 118, 119, 122, 124, 127, 131, 138-140, 143, 146, 148, 162, 164, 180, 231, 247, 295, 313, 357, 401, 404, 406, 409, 424, 425, 443, 459, 461, 472, 483, 492, 501.
Reform, Sorumluluk ve İşbirliği: Asya'nın Ortak Gelişme Arayışları, 387.
Reformun Kapsamlı Olarak Derinleştirilmesi Konusunun Ele Alınmasına İlişkin Görüş Toplama Duyurusu, 99.
Reformun Kapsamlı Olarak Derinleştirilmesi, 99-103, 109, 113-115, 117, 120, 122, 131-133, 141, 221, 247, 276.
Renminbi'nin Kurundaki Esnekliği, 396.
Robot Devrimi, 146.
Robot Hizmetçiler, 147.
Rong Köşkü, 492.
Rus Edebiyatı, 325.
Rus Kültürü, 325.
Rusya Hükümeti, 393.
Rusya Televizyonu, 127.
Rusya, 42, 118, 304, 319, 322-325, 338-340, 369, 375, 400, 415, 499-501.
Rusya'daki "Çin Dili Yılı", 500.
Rutte, Mark, 301.

Sağlık Sigortası, 108.
Saint Petersburg, 323, 375, 393.
Sanayi Devrimi, 146, 215, 307.
Sanayileşme, 139, 145, 147, 364, 384, 385.
SARS, 502.
Savaşan Devletler Dönemi (MÖ 475-219), 57, 76, 84, 150, 224, 451, 466, 469.
Sekizinci Ordu'nun Kahraman Küçük Askeri, 226.
Semerkant, 308.
Sendika, 73, 74.
Serbest Ticaret Bölgesi Kurma Stratejisi (FTA), 347, 405.
Seul, 301.
Sha'anxi, 17, 337, 485, 488, 489, 503.
Sha'anxi Eyaleti'nde Yer Alan Famen Tapınağı, 312.
Shaanxi-Gansu Sınır Bölgesi, 211, 501.
Shakespeare, 149, 500.
Shandong, 188, 211, 502, 503.
Shang Hanedanlığı (MÖ 1600-1046), 224.
Shanghai, 44, 98, 119, 225, 339, 380, 411, 485, 493, 494, 497, 502.
Shanghai 9. ÇKP Kongresi, 497.
Shanghai Dünya Fuarı, 497.
Shanghai Ruhu, 397, 398, 494.
Shanghai Sözleşmesi, 398.
Shanghai Şehri, 25.

Shenzhen'de Bulunan Lianhuashan (Nilüfer Dağı) Parkı, 180, 483.
Sıfır Toplamlı Oyun, 299, 321, 394, 412.
Sibergüç, 241-243.
Siew, Vincent, 277-279.
Sinek, 446, 451, 453.
Sivil Toplum Örgütleri, 415.
Siyaseti Pekiştirmek, 50.
Siyasi, Kültürel, Sosyal ve Ekolojik Yapılanmalar, 44, 45, 67.
Soğuk Savaş, 320, 321, 343, 412.
Song Devleti, 464, 476.
Soong Chu-yu, James, 291.
Sosyal Güvenlik Çalışmaları, 107.
Sosyal Güvenlik Fonları, 105.
Sosyal Güvenlik Sistemi, 108, 138, 405.
Sosyal Güvenlik, 98.
Sosyalist Etnik İlişkiler, 68.
Sosyalist Hukuk Devleti, 162-167, 170.
Sosyalist Modernleşme, 39, 41, 42, 44, 48, 51, 70, 75, 77, 83, 85, 86, 107, 117, 119, 131, 162, 163, 201, 247, 391, 425, 443, 459, 462.
Sosyalist Onur ve Utanç Görüşü, 450.
Sosyalist Piyasa Ekonomisi, 93, 102-104, 106, 121, 122, 138, 140, 143.
Sosyalist Siyasi Sistem, 165.
Sosyalist Temel Değerler, 133, 196, 202, 203, 207, 242.
Sosyalizmin İlk Aşaması, 44, 45, 53, 56, 68, 120, 231, 485.
Sovyetler Birliği, 118, 324, 427.
Stanford Üniversitesi, 220.
Stratejik Ortaklık, 331, 338, 341, 352.
Su Qin, 84.
Suçluları Çalıştırmak Yoluyla Islah Etme, 110.
Sun Jing, 84.
Sun Kang, 84.
Sun Yat-sen, 289, 315.
Suriye Halkı, 364.
Suriye Sorunu, 364, 400.
Suudi Arabistan, 499.
Sürdürülebilir Gelişme, 104, 137, 256, 300, 355, 389, 393, 414, 486, 497.

Şanghay İşbirliği Örgütü, 338-340, 376, 397, 398, 415.
Şanghay İşbirliği Örgütü Bişkek Zirvesi, 397.
Şanghay Siyasi Bilgiler ve Hukuk Üniversitesi, 399.
Şarkılar Kitabı, 153.
Şehirleşme, 138, 147, 155, 256, 385, 403.
ŞİÖ İyi Komşuluk, Dostluk ve İşbirliği Komitesi, 400.
ŞİÖ Uzun Vadeli İyi Komşuluk, Dostluk ve İşbirliği Antlaşması, 397, 398.
ŞİÖ, 339, 397-400.
Şişman Oğlan, 500.
Şolohov, Mihail, 129.

Tang Hanedanlığı (618-907), 63, 154, 219, 227, 309, 310, 312, 407, 414, 426, 428, 470.
Tanzanya Cumhurbaşkanı Kikwete, 352.
Tanzanya Halkı, 351-353.
Tanzanya, 351, 356.
Tanzanya'nın Darüsselam Şehrinde Bulunan Julius Nyerere Uluslararası Konferans Merkezi, 351, 370.
Taoizm, 58, 224, 383.
Tarım Sigortası Sistemi, 108.
Tarım, 108, 138, 256, 307, 309, 355, 365, 399, 461, 463, 488, 501.
Tarımın Modernleşmesi, 138, 139, 147, 385, 399.
Tayvan Boğazı, 279, 283, 286, 287, 289.

Tayvan Boğazının İki Yakası Arası Ortak Pazar Vakfı Yönetim Kurulu, 277-279.
Tayvan Boğazı'nın İki Yakası, 69, 277-279, 281-283, 285-289, 291, 292, 487.
Tayvan, 69, 273, 275, 277-279, 282, 285-289, 291, 292, 487, 495.
Tayvan'ın Bağımsızlığı, 283, 288, 291, 292.
Teftiş Bakanlığı, 445.
Tek Çin Çatısı, 279, 282, 288.
Tek Çin, 282, 288, 292.
Tek Oyla Veto, 240.
Temel Değerler, 78, 133, 196, 202, 203, 207, 213, 242.
Temel Ekonomik Sistem, 43, 104-106, 405.
Temel Konut İhtiyacı, 235, 236.
Temel Siyasi Sistem, 43, 67.
Temel Teknoloji, 242.
Temel Yaşlılık ve Sağlık Sigortası, 108.
Tepeden Tasarım, 138, 151, 236, 365.
Terörizm, 248, 300, 303, 305, 320, 397, 398, 413.
Terörizm, Bölücülük ve Dini Fanatizme Karşı Sıfır Tahammül, 413.
Terörizm, Etnik Bölücülük ve Dini Aşırılıkçılık, 339.
Terrakota Heykelleri veya Yeraltı Heykeller Ordusu, 311.
Tesisin Mülkiyetiyle İşletmeciliğinin Ayrışması, 105.
Tolstoy, Leo, 129, 325.
Toplumsal Eşitlik ve Adalet, 120, 123, 124, 235, 405.
Toplumsal Huzur, 122, 235, 247, 249, 276, 291.
Toplumsal İstikrar, 94, 111, 163, 174, 248, 249.
Toplumsal Örgütler, 132, 164.
Torkunov, Anatoly Vasilyeviç, 319.
Töreler Kitabı, 213, 216, 218-220.
Trinidad ve Tobago, 81.
Tsinghua Üniversitesi, 18, 220, 221, 489, 498.
Turgenyev, Ivan, 129, 325.

Ulusal Güvenlik Komisyonu, 111.
Ulusal Güvenlik Kurulu, 245, 246.
Ulusal Örgütleme Çalışmaları Toplantısı, 471.
Ulusal Sanayici ve İşadamları Federasyonu, 100.
Ulusal Ses ve Görüntü Ödülü, 502.
Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı Çatısı, 304, 305.
Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı Güvenlik Fonu, 304.
Uluslararası Çocuk Bayramı, 223, 225.
Uluslararası Nükleer Terör Eylemlerini Durdurma Sözleşmesi
Uluslararası Para Fonu (IMF), 395.
Uluslararası Robot Bilimi Federasyonu, 146.
Uluslararası Yol Ulaşımını Kolaylaştırma Anlaşması, 399.
Umut Tarlalarında, 502.
UNESCO Dünya Kültür Mirasları Listesi, 311.
UNESCO Genel Merkezi, 307.
Uzakdoğu, 324.

Üç Bağlantı, 277.
Üç Boyutlu Baskı, 146.
Üç Kuşak Merkez Yönetim Kadrosu, 40.
"Üç Kötü Güç" Terörizm, Etnik Bölücülük ve Dini Fanatizm, 339, 397, 398, 413, 416.
"Üç Sıkı ve Üç Sağlam" Üslubu, 439.
Üç Temsil Düşüncesi, 41, 42, 51, 70, 76, 95, 99, 169, 196, 255, 267, 269, 295, 424, 431, 443, 459, 464.

Üç Vurgu Eğitimi, 424.
Üçüncü Kuşak Parti Merkez Yönetim Kadrosu, 65.
Üçüncü Sanayi Devrimi, 146.
Ülkeler Arasındaki İlişkiler, 313, 324, 347.
Ürdün, 364.
Üzüntü Dolu Şafak Vakti, 502.

Vatandaşların Yasal Hak ve Çıkarları, 170, 174, 249, 451.
Vatandaşların Yaşam Koşulunu Düzeltme, 237.
Verem ve AIDS Hastalıklarıyla Mücadele İçin İyi Niyet Elçisi, 503.
Vergi Paylaşımı Sistemi, 106.
Vergi Sistemi, 106, 107.
Viyana Devlet Opera Salonu, 503.
Vladivostok Şehrindeki Okyanus Çocuk Merkezi, 324.

Wang Fu, 124.
Washington DC, 301.
WeChat, 111.
Wenchuan Depremi, 324, 342, 353, 362, 501.
Wenhua Ödülü, 502.
Wu Po-hsiung, 281.

Xi Jinping, 35, 39, 51, 55, 63, 71, 75, 81, 83, 89, 93, 97, 117, 127, 131, 137, 139, 141, 145, 155, 161, 169, 173, 195, 201, 203, 207, 211, 223, 231, 233, 235, 239, 241, 245, 247, 253, 255, 259, 260, 263, 267, 269, 274-279, 281, 285, 291, 295, 299, 301, 307, 313, 319, 327, 331, 337, 341, 345, 351, 359, 361, 383, 387, 393, 397, 401, 411, 421-423, 431, 439, 443, 449, 453, 459, 461, 469, 471, 483-502.
Xi Mingze, 503.
Xi Zhongxun, 31, 488, 501.
Xiadang, 490.
Xiajiang, 496.
Xiamen, 21, 487, 491, 492.
Xian Xinghai, 337, 338.
Xiaotangshan, 502.
Xinhua Haber Ajansı, 421.
Xu Beihong, 310.
Xuan Zang, 310.
Xun Zi, 150, 463.

Yabancı Ülkelerde Öğrenim Görenler Cemiyeti, 86.
Yakın Çevre Diplomasimiz, 346, 348.
Yan Zi, 311.
Yan'an'daki Parti İttihatı Hareketi, 433.
Yanchuan İlçesi, 488.
Yangtze Nehri, 63, 76.
Yantze Nehri Deltası, 494, 497.
Yapay Zekâ, 146, 147.
Yapısal Düzenleme, 102, 124, 138, 155, 403, 404.
Yargı, Savcılık ve Kamu Güvenliği Birimleri, 173-175.
Yargı, Savcılık ve Kamu Güvenliği Çalışanları, 174.
Yargı, Savcılık ve Kamu Güvenliği Çalışmaları, 173, 174.
Yargının Adaleti, 170.
Yargının Şeffaflığı, 110, 170.
Yasak Kent Müzesi, 307.
Yasaların Uygulanması, 164, 166, 168, 170.
Yayılmacılık Girişimleri, 60.
Yeni Demokratik Devrim, 109, 162, 211, 212.
Yeni Enerji, 72, 155, 365, 399.
Yeni Kültür Hareketi, 211, 212.
Yeniden Kalkınma Yolculuğu, 63, 484, 494.

Yenilenebilir Enerji, 155, 156.
Yerel Halk Meclisleri, 43, 166.
Yeşil ve Düşük Karbonlu Ekonomi, 156.
Yeşili Sevme ve Koruma, 253.
Yetkileri Sistemin "Kafes"ine Kapatacağız, 446.
Yoksul Bölgeler, 231, 232, 485, 490.
Yoksullara Yardım Çalışmaları, 231, 232.
Yolsuzluğu Cezalandırma ve Önleme Sisteminin Oluşturulmasına İlişkin 1993-1997 Dönemi Çalışma Planı, 454.
Yolsuzluk, 36, 48, 50, 99, 104, 110, 170, 176, 265, 426, 428, 441, 443-447, 449-451, 453-455, 473, 474, 486, 497.
Yunan, 218.
Yurtdışına Yatırım Yapma, 405.
Yurtsever Birleşik Cephe, 164.
Yüksek ve Yeni Teknolojiler, 156.

Zaman Nereye Gitti, 129.
Zhang Ga Küçük Asker, 226.
Zhang Gaoli, 99, 177, 179.
Zhang Qian, 309, 337.
Zhao Kuo, 466.
Zhe Xin, 491.
Zhejiang Geneli, 493.
Zhejiang Günlüğü, 491.
Zhejiang Üniversitesi, 220.
Zhejiang, 24, 63, 367, 485, 490, 491, 493, 494, 496, 497, 502.
Zheng He, 309, 361, 362.
Zheng Kaofu, 476.
Zheng Xie, 52.
Zhengding, 489, 491, 492, 494, 495, 497.
Zhou Enlai, 59, 60, 352.
Zhou Hanedanlığı (MÖ 1046-254), 153, 215.
Zhou Hanedanlığı Kralı Wen, 153.
Zhoushan, 497.
Zhu Shanlu, 212.
Zhuang Zi, 224.
Zorunlu Eğitim, 108.
Zuma, Jacob, 383.
Zuo'nun Kronikleri (Zuo Zhuan), 311.
Zuoqiu Ming, 78, 311.

Genel Yayın Yönetmeni
Erdem Ergen

Çeviren
Xia Yongmin

Çeviri Editörü
Erdem Ergen

Redaktör
Gökçe Şenoğlu

Sayfa Tasarım
Güler Kızılelma

KAYNAK YAYINLARI

ANALİZ BASIM YAYIN TASARIM GIDA TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ
Meşrutiyet Cad. 6/3 Beyoğlu 34435 İstanbul
www.kaynakyayinlari.com • iletisim@kaynakyayinlari.com
Tel: 0212 252 21 56-99 Faks: 0212 249 28 92